

SOVON Vogelonderzoek Nederland

Rijksstraatweg 178
6573 DG Beek-Ubbergen
T (024) 684 81 11
F (024) 684 81 22

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

In dit rapport wordt een overzicht gegeven van het belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels. Deze informatie zal als basis dienen voor het door Vogelbescherming Nederland op te stellen Soortbeschermingsplan Duin- en Kustvogels. Voor alle in het gebied voorkomende broedvogels worden gegevens gepresenteerd over populatieomvang, trend en, voor zover mogelijk, historische en potentiële populatieomvang.

Op basis van deze gegevens, zijn 34 soorten geselecteerd als mogelijke doelsoort voor het soortbeschermingsplan. Deze soorten worden afzonderlijk besproken, waarbij ondermeer een overzicht gegeven wordt van de populatieomvang per deelgebied.

SOVON Vogelonderzoek Nederland organiseert vogeltellingen en -onderzoek volgens gestandaardiseerde methoden ten behoeve van natuurbeheer, natuurbelied en wetenschappelijk onderzoek. De onderwerpen die in onderzoeksrapporten aan de orde komen zijn divers. Het gaat om onder andere het opzetten van meetnetten en verspreidingsonderzoek, verklarend onderzoek naar oorzaken van veranderingen in voorkomen, graadmeterontwikkeling voor natuurbelied en onderbouwend onderzoek voor soortbeschermingsprojecten. De omvangrijke gegevensbestanden die zijn gebaseerd zijn op grotendeels door vrijwilligers uitgevoerde vogeltellingen vormen vaak een belangrijke basis. Daarnaast worden ook specifieke veldonderzoeken uitgevoerd, waarbij allerlei ecologische gegevens over soorten en hun habitats worden verzameld.

Frank Willems, Chris van Turnhout, Willy-Bas Loos & Dirk Zoetebier

Belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels

SOVON-onderzoeksrapport 2006-07

Belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels

Frank Willems, Chris van Turnhout, Willy-Bas Loos & Dirk Zoetebier

Onderzoeksrapport

Belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels

Frank Willems, Chris van Turnhout, Willy-Bas Loos & Dirk Zoetebier

SOVON-onderzoeksrapport 2006/07

Deze rapportage is samengesteld in opdracht van Vogelbescherming-Nederland.

COLOFON

© SOVON Vogelonderzoek Nederland

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Vogelbescherming Nederland

SOVON Vogelonderzoek Nederland
Rijksstraatweg 178
6523 DG Beek-Ubbergen
e-mail info@sovon.nl

Samenstelling: Frank Willems, Chris van Turnhout, Willy-Bas Loos & Dirk Zoetebier
Begeleiding: Manon Tentij (Vogelbescherming Nederland)
Foto's omslag: Harvey van Diek (Bontbekplevier, Eider) & Chris van Turnhout (duin)
Druk: Druk & Vorm, Nijmegen

Wijze van citeren: Willems F., van Turnhout C., Loos W.-B. & Zoetebier D. 2006. Belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels. SOVON-onderzoeksrapport 2006/07. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Dit rapport kan besteld worden door €5,- voor SOVON-leden of €6,- voor niet-leden plus €2,50 verzendkosten over te maken op giro 2905988 t.n.v. SOVON, Rijksstraatweg 178, 6573 DG Beek-Ubbergen onder vermelding van OA 2006/07-Duin&Kust.

Het rapport is tevens gratis te downloaden van www.sovon.nl.

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOVON en/of de opdrachtgever.

ISSN 1382-6271

SOVON Vogelonderzoek Nederland
Rijksstraatweg 178
6573 DG Beek-Ubbergen
Tel: 024 6848111
Fax: 024 6848122
E-mail: info@sovon.nl
Homepage: www.sovon.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Inleiding	3
2. Methode	4
2.1. Gebiedsbeschrijving	4
2.2. Bepaling huidig belang	6
2.3. Trends	7
2.4. Historische populatie-omvang, referentiedichtheden en potentie van het habitat	8
2.5. Selectie doelsoorten soortbeschermingsplan	9
2.6. Populatie van doelsoorten per kerngebied	9
3. Resultaten	11
3.1. Huidig belang	11
3.2 Trends	16
3.3. Historische populatie-omvang, referentiedichtheden en potentie van het habitat	21
3.4. Selectie doelsoorten	24
4. Bespreking per doelsoort	26
5. Discussie	63
Literatuur	64
Bijlagen	65

Samenvatting

In dit rapport wordt een overzicht gegeven van het belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels. Deze informatie zal als basis dienen voor het door Vogelbescherming Nederland op te stellen Soortbeschermingsplan Duin- en Kustvogels. Voor alle in het gebied voorkomende broedvogels zijn gegevens over populatieomvang en trend opgenomen. Daarnaast is van een zo groot mogelijk aantal soorten informatie over historische en potentiële populatieomvang opgenomen.

Op basis van de gegevens over populatieomvang en trend, zijn 34 soorten geselecteerd als mogelijke doelsoort voor het soortbeschermingsplan. Van al deze soorten herbergt het duin- en kustgebied momenteel of in potentie meer dan 20% van de Nederlandse broedpopulatie. De definitieve lijst van doelsoorten zal door Vogelbescherming Nederland opgesteld worden. Alle 34 geselecteerde soorten worden afzonderlijk besproken, waarbij ondermeer een overzicht gegeven wordt van de populatieomvang per onderscheiden deelgebied (kerngebied).

Deze studie is uitgevoerd door Frank Willems, Chris van Turnhout, Willy-Bas Loos en Dirk Zoetebier (allen SOVON). Daarnaast zijn Henk Sierdsema en André van Kleunen betrokken geweest vanwege hun specifieke ecologische kennis van met name de historische betekenis van het duin- en kustgebied. Vanuit Vogelbescherming Nederland waren Manon Tentij, Ruud van Beusekom en Carolien Borggreve bij het project betrokken.

1. Inleiding

SOVON Vogelonderzoek is door Vogelbescherming Nederland gevraagd een studie uit voeren naar het belang van het Nederlandse duin- en kustgebied voor broedvogels. De uitkomsten van deze studie zullen door Vogelbescherming Nederland gebruikt worden voor het opstellen van het Soortbeschermingsplan Duin- en Kustvogels.

In deze studie worden de volgende vragen met betrekking tot broedvogels in het Nederlandse duin- en kustgebied beantwoord:

1. Wat is het huidig belang voor de verschillende soorten?
2. Wat is het historisch belang?
3. Welke aantalsontwikkelingen hebben in de afgelopen decennia plaatsgevonden?
4. Wat is de potentie van het gebied?

Op basis van de antwoorden op deze vragen, zijn in overleg met Vogelbescherming Nederland de doelsoorten van het Soortbeschermingsplan geselecteerd. Voor deze soorten is het belang van de verschillende deelgebieden (*kerngebieden*) op een rij gezet. De resultaten van deze analyse komen eveneens in deze rapportage aan bod.

Het Nederlandse duin- en kustgebied is zonder twijfel de best onderzochte regio van Nederland. Van oudsher is een groot aantal vrijwillige inventariseerders actief in met name de Hollandse duinen. Daarnaast is met name het overzicht voor de Delta vrijwel compleet door het werk van het RIKZ (Strucker *et al.* 2005), waarvan de data in deze studie opgenomen zijn. Dit maakt het mogelijk om voor alle Nederlandse broedvogels accurate populatieschattingen en voor de meeste soorten trends te presenteren. Voor veel soorten betreft het hierbij trends vanaf 1984 of 1990, voor sommige soorten is een trend voor een langere periode beschikbaar, in sommige gevallen teruggaand tot 1900.

2. Methode

2.1. Gebiedsbeschrijving

Onder het Nederlandse duin- en kustgebied wordt in deze studie verstaan:

alle gebieden die grotendeels bestaan uit stranden, duinen, kwelders, schorren en/of drooggevallen zandplaten in getijdengebied.

Opgaand bos (binnenduin) is buiten beschouwing gelaten.

Op basis van deze definitie is een interpretatie gemaakt van de LARCH Begroeiingstypenkaart 2000 (Griffioen *et al.* 2000). Hierbij zijn gridcellen van 250x250m begrensd, mits deze voor minimaal 50% bestaan uit één of meer van de volgende begroeiingstypen:

- droog duin >20% struweel
- droog duin <20% struweel
- vochtig duin >20% struweel
- vochtig duin <20% struweel
- rietmoeras in duin
- open water in duin
- kwelder (incl natuurlijke kwelder op eilanden etc.)
- strand
- overig gebruik in duinen (parkeerplaats, camping, etc)
- drooggevallen gronden in afgesloten zeearmen.
- overig droog natuurlijk terrein, voor zover gelegen bij kust.

Het zodoende begrensde gebied beslaat een oppervlak van 57.765 hectare oftewel 1,6% van het Nederlands grondoppervlak. Veel kustgebonden soorten, met name koloniebroeders, kunnen op behoorlijke afstand van de kust broeden, waarbij gependeld wordt tussen nestplaats en foerageergebied (kust/zee). Om een goed beeld te geven van het belang van het duin- en kustgebied, is voor deze soorten een drie kilometer brede zone, gerekend vanaf de kustlijn, aangehouden. Het gebied inclusief deze 'buffer' beslaat 250.841 hectare oftewel 7,1% van het Nederlands grondoppervlak (fig. 1, tab. 1).

Om praktische redenen (schaalniveau registratie vogeldata) is bij een aantal deelanalyses een afwijkende begrenzing aangehouden. Zie hiervoor de methodebeschrijving bij de betreffende analyse-onderdelen, de oppervlaktes staan vermeld in tab. 1.

Table 1. Oppervlak van de verschillende habitattypen per regio in het duin- en kustgebied, alsmede het oppervlak waarop de gebruikte gegevens betrekking hebben.

Onderdeel	Biotoop	Regio	Oppervlak (hectare)	% van NL
Duin- en kust:				
	duin	delta	4.725	
	duin	Holland	15.887	
	duin	wad	11.962	
Totaal duin			32.575	0,9%
	kwelder	delta	7.253	
	kwelder	wad	8.486	
Totaal kwelder			15.740	0,4%
	strand	delta	769	
	strand	Holland	463	
	strand	wad	8.219	
Totaal strand			9.450	0,3%
Totaal duin- en kust			57.765	1,6%
3km buffer				
	agrarijsch	delta	110.619	
	agrarijsch	Holland	14.231	
	agrarijsch	wad	68.226	
Totaal buffer			193.076	5,5%
Totaal duin- en kust incl. buffer			250.841	7,1%
Atlasblokschattingen				
	exclusief buffer		235.247	6,7%
	met buffer		435.695	12,4%
Kolonievogels			385.189	11,0%
Zeldzame soorten				
	exclusief buffer		88.084	2,5%
	met buffer		310.034	8,8%

2.2. Bepaling huidig belang

Voor het vaststellen van de huidige omvang van de broedpopulatie van alle broedvogels in het Nederlandse duin- en kustgebied, is gebruik gemaakt van de volgende gegevensbronnen en methoden:

1. *Territoriumkarteringen.* Uitgevoerd in kader van het Broedvogel Monitoring Project (BMP) of eenmalige (vaak grootschalige) inventarisaties. Betreft aantal broedparen per proefvlak, in het geval van BMP-proefvlakken vaak voor meerdere jaren beschikbaar. Per proefvlak is het gemiddelde aantal paren per soort berekend voor de periode 2000-2003. Dit is vervolgens omgerekend naar de gemiddelde dichtheid. Hierbij zijn afzonderlijke dichtheden berekend per biotoop (agrarijsch, duin, kwelder en strand) per regio (wadden, vastelandsduinen en Delta) om te corrigeren voor verschillen in bemonsteringsintensiteit. Vermenigvuldiging van de dichtheid met het oppervlak geeft een schatting voor de betreffende categorie. Door optelling van de schattingen per categorie is vervolgens een schatting voor het gehele duin- en kustgebied berekend.

Dekking van alle proefvlakken en inventarisaties varieert per soort, omdat in een groot deel niet alle soorten geteld zijn. Gemiddeld is voor 48% (12-77%) van het projectgebied uit minimaal een jaar informatie voor de betreffende soort beschikbaar.

2. *Relatieve dichtheden Broedvogelatlas.* Voor de Nederlandse broedvogelatlas (SOVON 2002) zijn in 1998-2000 relatieve dichtheidsgegevens van alle algemene broedvogels verzameld, die vervolgens door koppeling met absolute dichtheidsgegevens uit het BMP omgezet zijn naar absolute dichtheden (zie SOVON 2002 voor methodebeschrijving). Deze dichtheidsgegevens zijn beschikbaar op 250x250m-niveau. Optelling van de waarden per gridcel levert een schatting voor het gehele projectgebied. Voor de Broedvogelatlas zijn op basis van de dichtheidsgegevens schattingen voor Nederland berekend, waarbij de schattingen zijn bijgesteld om te corrigeren voor eventuele methodologische problemen en om een onzekerheidsmarge in te bouwen. Dezelfde correcties zijn gehanteerd bij de schattingen voor het duin- en kustgebied.

3. *Atlasblokschattingen Broedvogelatlas.* Voor de Nederlandse broedvogelatlas (SOVON 2002) is door de waarnemers voor de periode 1998-2000 voor een selectie aan schaarse en zeldzame soorten een schatting van het aantal broedparen per atlasblok (5x5km) gegeven. Evenals bij de relatieve dichtheden, is dezelfde correctie aangehouden als gehanteerd in de Broedvogelatlas.

4. *Landelijk Soortonderzoek Broedvogels, onderdeel Zeldzame soorten (LSB-z).* Binnen het LSB wordt landsdekkend informatie verzameld voor een set aan zeldzame soorten. Exacte aantallen per kilometerhok zijn beschikbaar voor de periode 2000-2003.

5. *Landelijk Soortonderzoek Broedvogels, onderdeel Kolonievogels (LSB-k).* Landsdekkende informatie over koloniebroeders. Vanwege het gedrag van een groot deel van deze soorten ('pendelaars') en omdat niet alle kolonies op kilometerhok nauwkeurig bekend zijn, is hier een selectie van atlasblokken aangehouden.

Het belang van het duin- en kustgebied in Nederlands opzicht, is uitgedrukt als het percentage van de Nederlandse populatie wat binnen het begrensde gebied broedt. Nederlandse populatieschattingen waren beschikbaar voor 1998-2000 (SOVON 2002). Voor de periode 2000-2003 waren populatieschattingen deels beschikbaar (zeldzame en schaarse soorten). Voor de soorten waarvoor geen jaarlijkse populatieschatting beschikbaar is, is de populatie-schatting van 1998-2000 (SOVON 2002) omgezet naar een schatting voor 2000-2003 met behulp van indexgegevens. Hiertoe is het aantal broedparen per indexpunt voor de periode 1998-2000 berekend, door het gemiddelde van de populatieschatting te delen door het gemiddelde van de indices voor deze jaren. Vermenigvuldiging met het laagste indexgetal in de periode 2000-2003 levert vervolgens de ondergrens van de populatieschatting voor 2000-2003, vermenigvuldiging van het hoogste indexgetal de bovengrens. Hierbij dient opgemerkt te worden dat dus geen rekening gehouden wordt met onzekerheden (marges) in de schatting voor 1998-2000. Hierdoor is sprake van enige schijnnaauwkeurigheid in de gegeven schattingen.

Om een direct vergelijk mogelijk te maken tussen de dichtheid binnen het projectgebied en die in de rest van Nederland, is de verhouding tussen beide dichtheden berekend.

2.3. Trends

Trendgegevens zijn afkomstig uit het Oude Tijdreeksen-project (OT), BMP en LSB. Daarnaast zijn voor enkele soorten aanvullende gegevens opgenomen uit Bijlsma *et al.* (2001). Een overzicht van de indices of populatieaantallen per jaar is opgenomen in de bijlagen. Voor zover mogelijk zijn absolute aantallen gepresenteerd. Voor algemene soorten, waarvoor geen jaarlijkse populatieschatting beschikbaar is, zijn indices berekend met behulp van TRIM (Pannekoek & van Strien 1996). Van een restcategorie aan in

de duinen schaarse maar elders algemene soorten, zijn geen jaarlijkse populatiegetallen beschikbaar maar zijn ook onvoldoende data beschikbaar om een trend te berekenen voor de duinen. Voor deze soorten is het gemiddeld aantal broedparen per BMP-proefvlak opgenomen. Omdat hierbij niet gecorrigeerd is voor verschillen in niet-getelde proefvlakken, kunnen jaarfluctuaties sterk gestuurd worden door de selectie van proefvlakken. Voor elke soort wordt ook een trend voor heel Nederland gepresenteerd. Hierbij is geen gebruik gemaakt van OT-gegevens, omdat een substantieel van deze gegevens afkomstig is uit het kust- en duingebied.

De aantalsverandering is per soort beoordeeld met behulp van de in tabel 2 weergegeven indeling. Voor zover indices met TRIM berekend zijn, is op basis van de berekende lineaire trend en bijbehorende standaardfout de aantalsverandering beoordeeld. Voor de overige soorten is handmatig een beoordeling gemaakt.

Een overzicht van de jaarlijkse indices trendgegevens per soort is opgenomen in de bijlagen.

Tabel 2. Indeling van trendbeoordelingen

Kwalificatie	symbool	omschrijving
Sterke toename	++	Minimaal 5% toename per jaar
Matige toename	+	Significante toename, maar niet significant >5% per jaar
Stabiel	0	Significant minder dan 5% af- of toename per jaar
Matige afname	-	Significante afname, maar niet significant >5% per jaar
Sterke afname	--	Minimaal 5% afname per jaar
Onzeker	?	Mogelijk grote toe- of afname (>5% per jaar), maar niet significant.
Incidenteel		Minder dan 10 broedgevallen sinds 1990 en niet jaarlijks broedend vanaf 2000

2.4. Historische populatie-omvang, referentiedichtheden en potentie van het habitat

Voor zover mogelijk, zijn populatie-schattingen voor 1950 van zowel het duin- en kustgebied als Nederland opgenomen. Hiervoor zijn de volgende bronnen geraadpleegd: van Kleunen 2001, van Kleunen & Sierdsema 2001, van Kleunen *et al.* 2005, SOVON 2002 en Bijlsma *et al.* 2001. Voor een aantal andere soorten zijn inschattingen gemaakt op basis van trendgegevens, eventueel in combinatie met literatuurgegevens uit genoemde bronnen.

Een inschatting van de potentie van het duin- en kustgebied oftewel de potentiële populatie-omvang van de verschillende soorten binnen dit gebied, is voor het overgrote deel van de relevante soorten opgenomen. Het is echter lastig te definiëren wat als de potentie van een habitat beschouwd moet worden. In geval van een volstrekt natuurlijke situatie zullen veel soorten bijvoorbeeld in lagere dichtheden voorkomen dan in een enigszins gestoorde situatie. Daarnaast ziet voor elke soort de “optimale” situatie er anders uit, waardoor nooit voor alle soorten tegelijk een ecologisch optimum aanwezig is. In deze studie is de potentie beschouwd als de populatie-omvang die onder de huidige dan wel relatief recent (1850 of later) nog aanwezige omstandigheden binnen het gebied voor kan komen. De gegeven potentiële populatie-omvang wordt als reëel ingeschat onder de huidige omstandigheden en/of indien menselijke invloeden van de afgelopen decennia door beheer teniet gedaan worden. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen om vergrassing en verstruweling terug te dringen en regeneratie van natte duinvalleien en (stuivend) open duin. Met scenario's van grootschaliger veranderingen, zoals het ongedaan maken van bedijkingen of bosaanplant in het binnenduin, is geen rekening gehouden.

Voor de meeste soorten waarvan een referentie-dichtheid voor open duin beschikbaar is (van Kleunen & Sierdsema 2001), is deze omgerekend naar een potentiële broedpopulatie voor het gehele duingebied. Hierbij is gerekend met een oppervlak van 32,575 hectare, hetgeen het huidig oppervlak aan open

duinbiotopen is. Aangezien bij deze referentiedichtheden enkel gekeken is naar natuurlijk open duin, zijn de schattingen bijgesteld voor soorten die (ook) in andere habitats in het kustgebied in hoge dichtheden voorkomen (vb Tureluur in agrarisch grasland). Voor het inschatten van de potenties van soorten waarvan het aantalsverloop in de afgelopen decennia bekend is en ingeschat is dat het ecologisch optimum zich binnen deze periode bevond, is in principe het hoogst vastgestelde aantal broedparen aangehouden. Voor een aantal soorten valt de potentiële populatie lager uit dan het (recent) vastgestelde maximum aantal broedparen, omdat ingeschat is dat in een meer natuurlijke situatie een lager populatie-niveau zal voorkomen dan momenteel/recent het geval is/was. Aspecten die hierbij meegenomen zijn, zijn ondermeer effecten van teruglopende eutrofiëring en de in het recente verleden kunstmatig lage dichtheden van verschillende predatoren. Met name voor recent ge(her)vestigde soorten (vb. Kleine Zilverreiger), is het inschatten van een potentie, zonder uitgebreide (literatuur)studie aan de soort uit te voeren, extreem natte vingerwerk. Voor een enkele soort is desondanks toch een potentiële populatiegrootte weergegeven. Uitgestorven soorten en soorten die zich naar verwachting in de toekomst in Nederland zullen vestigen zijn buiten beschouwing gelaten.

2.5. Selectie doelsoorten soortbeschermingsplan

Selectie van de soorten die als doelsoort opgenomen worden in het soortbeschermingsplan Duin- en Kustvogels, heeft plaatsgevonden in overleg met Vogelbescherming Nederland. Hierbij is primair bekeken voor welke soorten het Nederlandse duin- en kustgebied van belang is dan wel van belang was in recente tijden. Selectie heeft daarom plaatsgevonden op basis van het aandeel van de Nederlandse populatie dat aanwezig is binnen het gebied, dan wel na ecologisch herstel verwacht kan worden. Als grens is hierbij aangehouden dat 20% van de Nederlandse populatie binnen het gebied voorkomt of na herstel verwacht kan worden. De (beboste) binnenduinrand en kunstmatige habitats als bollenvelden zijn hierbij wederom zoveel mogelijk buiten beschouwing gelaten.

Daarnaast is een enkele soort opgenomen in de selectie ondanks dat het populatie-aandeel van 20% niet gehaald wordt indien deze soort zeer karakteristiek voor een bepaald biotoop is. De omvang van de broedpopulatie van deze soorten wordt gezien als graadmeter voor de ecologische conditie van deze biotopen. Om praktische redenen (beperking lijst van doelsoorten, ontbreken goede objectieve beoordelingscriteria) is dit tot een minimum beperkt.

Uit deze groep van soorten zal door Vogelbescherming Nederland een definitieve ‘*shortlist*’ van aandachtsoorten voor het soortbeschermingsplan geselecteerd worden.

2.6. Populatie van doelsoorten per kerngebied

Om het belang van de verschillende deelgebieden binnen het Nederlandse duin- en kustgebied weer te kunnen geven, is het gebied opgedeeld in zogenaamde *kerngebieden* (fig. 1). Bij de begrenzing van deze kerngebieden is zoveel mogelijk uitgegaan van natuurlijke grenzen en in andere kaders reeds gehanteerde gebiedsindelingen. Hierdoor sluit de indeling deels aan op gehanteerde begrenzingen van bijvoorbeeld Vogelrichtlijngebieden.

Voor de soorten waarvan de gegevens op atlasblok-niveau beschikbaar waren (atlasblokschattingen, zie hieronder) is om praktische redenen een enigszins afwijkende indeling aangehouden, waarbij de volgende gebieden samengevoegd zijn:

- Ameland Polder & Duinen
- Terschelling Duinen & polder

Friese Waddenkust en Noordkust-Oost
Groningen binnen- en buitendijks
Vlieland en Richel
Texel: alles samen

Voor alle geselecteerde doelsoorten is een inschatting van de huidige populatie per kerngebied opgesteld. De gebruikte gegevensbronnen en methoden zijn grotendeels vergelijkbaar met die gebruikt voor vaststelling van de populatieomvang van het gehele gebied (zie paragraaf 2.2), met de volgende toelichting:

1. Territoriumkarteringen. Enkel toegepast voor Scholekster. Dichtheid berekend per biotoop (strand, kwelder, duin, agrarisch) per kerngebied. Schatting per kerngebied door Vermenigvuldiging van dichtheid met totale oppervlak van biotoopstratum binnen het betreffende kerngebied en vervolgens optelling van schattingen per biotoopstratum voor hele kerngebied. Indien van een biotoopstratum in een kerngebied van minder dan 30% van het oppervlak gegevens beschikbaar waren, is gerekend met de gemiddelde dichtheid voor het betreffende biotoop binnen de regio (Wadden, Hollandse Kust, Delta). Voor enkele kleine kerngebieden (Griend, Rottumeroog, Rottumerplaat en Engelmansplaat-Rif) zijn resultaten van dekkende tellingen uit 2004 gebruikt.

2. Atlasblokschattingen Broedvogelatlas. Elk atlasblok binnen het gebied is toegekend aan een kerngebied. Optelling van de geometrisch gemiddelden van de schatting per atlasblok levert de schatting voor het hele kerngebied.

3. Zeldzame soorten: gegevens LSB-project, onderdeel Zeldzame soorten. Toekenning per melding op basis van beschikbare coördinaten. Van de meeste meldingen is de locatie op kilometerhok-niveau bekend, deels enkel op atlasblok-niveau. Omdat de kerngebiedsindeling niet één op één is met de kilometerhokken en atlasblokken, is handmatig aan de hand van plaatsbeschrijvingen de toekenning van elke melding gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd.

4. Kolonievogels: gegevens LSB-project, onderdeel Kolonievogels. Toekenning volgens zelfde methodiek als zeldzame soorten.

Voor de zeldzame soorten en kolonievogels waren voldoende gegevens beschikbaar om een schatting per jaar voor de periode 2000-2004 te geven. Voor de overige soorten is één aantalsschatting per gebied berekend.

Het belang van de verschillende kerngebieden is weergegeven door per gebied een 'rangnummer' toe te kennen. Hierbij is voor zeldzame soorten en kolonievogels gerekend met het hoogst vastgestelde aantal in de periode 2000-2004 om de vergelijking minder gevoelig te maken voor missende/onvolledige gegevens.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van beschikbare gegevens. Interpretatie en bespreking van deze gegevens is beperkt tot de geselecteerde doelsoorten (zie hoofdstuk 4).

3.1. Huidig belang

Van 186 soorten is binnen de geselecteerde jaren (2000-2003 of 1998-2000) minimaal één broedpaar vastgesteld in het duin- en kustgebied. Van al deze soorten is een schatting van de huidige populatieomvang, alsmede het aandeel van de Nederlandse populatie weergegeven in tabel 3. Omdat voor de verschillende methodieken deels verschillende begrenzingen aangehouden zijn, is tevens de relatieve dichtheid ten opzichte van de rest van Nederland weergegeven.

Tabel 3. Populatieschattingen voor het duin- en kustgebied, voor alle binnen de geselecteerde jaren vastgestelde broedvogelsoorten.

Euring: soortcode. Schatting duin&kust: aantal broedparen in het duin&kustgebied. Bron: gegevensbron; BMP: extrapolatie van BMP-gegevens, BVAschat: atlasblokschattingen Broedvogelatlas, LSBz: LSB onderdeel Zeldzame soorten, LSBk: LSB onderdeel kolonievogels. Voor een deel van de soorten is een ruimere begrenzing aangehouden, aangezien deze soorten pendelen tussen broedplaats en voedselplaats (toevoeging "buffer"). Periode: jaren waar schattingen van duin&kust en van NL betrekking op hebben. Schatting NL: populatieschatting Nederland. %duin&kust: % van Nederlandse populatie dat in het duin&kustgebied broedt. Oppervlak: % van het Nederlands oppervlak waar schatting voor duin&kust betrekking op heeft. Dichtheid d&k:NL: verhouding in dichtheid tussen duin&kust en de rest van Nederland.

Soort	Schatting duin&kust	Bron	Periode	Schatting NL	%duin&kust	Oppervlak	Dichtheid d&k:NL
Dodaars	140-195	BVAschat	1998-2000	1800-2500	7,8%	6,7%	1,17
Fuut	210-260	BVAschat	1998-2000	13.000-16.000	1,6%	6,7%	0,23
Roodhalsfuut	0	LSBz	2000-2003	9-13	6,7%	6,7%	0,99
Geoorde Fuut	40-65	LSBz	2000-2003	470-545	10,3%	2,5%	4,48
Aalscholver	4000-5150	LSBkbuffer	2000-2003	19925-22600	21,5%	11,0%	2,22
Roerdomp	9-24	LSBz	2000-2003	184-310	6,7%	2,5%	2,78
Woudaap	0-1	LSBz	2000-2003	10-16	3,8%	2,5%	1,55
Kleine Zilverreiger	13-31	LSBz	2000-2003	20-58	56,4%	8,8%	13,36
Blauwe Reiger	1325-1445	LSBkbuffer	2000-2003	13270-14233	10,1%	11,0%	0,91
Ooievaar	0-1	LSBz	2000-2003	396-476	0,1%	2,5%	0,04
Lepelaar	850-1235	LSBkbuffer	2000-2003	1024-1500	82,5%	11,0%	38,32
Knobbelzwaan	80-95	BVAschat	1998-2000	5500-6500	1,4%	6,7%	0,20
Zwarte Zwaan	7	BMP	2000-2003	60-70	10,8%	1,6%	7,21
Zwaangans	0-1	LSBz	1998-2000	10-20	3,3%	2,5%	1,34
Kolgans	0-15	LSBz	2000-2003	249-428	2,2%	2,5%	0,88
Grauwe Gans	420-475	BVAschat	1998-2000	8000-9000	5,3%	6,7%	0,77
Soepgans	52	BMP	2000-2003	3000-4000	1,5%	1,6%	0,90
Indische Gans	0-1	LSBz	2000-2003	26-60	1,2%	2,5%	0,46
Grote Canadese Gans	8-21	LSBz	2000-2003	610-847	2,0%	2,5%	0,79
Brandgans	90-400	LSBz	2000-2003	1314-2812	11,8%	2,5%	5,21
Nijlgans	135-150	BVAschat	1998-2000	4500-5000	3,0%	6,7%	42

Tabel 3 (vervolg)

Soort	Schatting duin&kust	Bron	Periode	Schatting NL	%duin&kust	Oppervlak	Dichtheid d&k:NL
Bergeend	2300-3800	BVAschatbuff	1998-2000	5000-8000	47,2%	12,4%	6,30
Carolina Eend	0-1	LSBz	2000-2003	0-2	50,0%	2,5%	38,85
Mandarijneend	0-5	LSBz	2000-2003	7-106	4,4%	2,5%	1,80
Smient	2-8	LSBz	2000-2003	43-62	9,5%	2,5%	4,09
Krakeend	360-420	BVAschat	1998-2000	6000-7000	6,0%	6,7%	0,88
Wintertaling	85-105	BVAschat	1998-2000	2000-2500	4,2%	6,7%	0,62
Wilde Eend	3565	BMP	2000-2003	466000-477000	0,8%	1,6%	0,46
Soepeend	57	BMP	2000-2003	35.000-60.000	0,1%	1,6%	0,07
Pijlstaart	0-5	LSBz	2000-2003	9-17	19,2%	2,5%	9,25
Zomertaling	40-55	BVAschat	1998-2000	1600-1900	2,7%	6,7%	0,38
Slobeend	500-570	BVAschat	1998-2000	8000-9000	6,3%	6,7%	0,93
Krooneend	0-4	LSBz	2000-2003	155-225	1,1%	2,5%	0,41
Tafeleend	140-175	BVAschat	1998-2000	1700-2100	8,3%	6,7%	1,26
Kuifeend	840-1080	BVAschat	1998-2000	14.000-18.000	6,0%	6,7%	0,89
Eider	5750-8750	LSBz	2000-2003	5750-8750	100,0%	8,8%	
Brilduiker	0	LSBz	2000-2003	10-12	5,7%	6,7%	0,84
Middelste Zaagbek	15-35	LSBz	2000-2003	19-35	85,2%	8,8%	59,35
Rosse Stekelstaart	0-2	LSBz	2000-2003	1-5	33,3%	2,5%	19,42
Wespendief	5-6	BVAschat	1998-2000	500-650	1,0%	6,7%	0,13
Bruine Kiekendief	120-255	LSBz	2000-2003	1365-1560	12,8%	2,5%	5,71
Blauwe Kiekendief	60-80	LSBz	2000-2003	60-85	95,1%	2,5%	760,32
Grauwe Kiekendief	0-1	LSBz	2000-2003	35-45	1,3%	2,5%	0,49
Havik	35-40	BVAschat	1998-2000	1800-2000	1,9%	6,7%	0,27
Sperwer	75-90	BVAschat	1998-2000	4000-5000	1,8%	6,7%	0,26
Buizerd	115-140	BVAschat	1998-2000	8000-10.000	1,4%	6,7%	0,20
Torenvalk	90-130	BVAschat	1998-2000	5000-7500	1,8%	6,7%	0,25
Boomvalk	23-30	BVAschat	1998-2000	750-1000	3,1%	6,7%	0,44
Slechtvalk	1-3	LSBz	2000-2003	8-17	16,0%	8,8%	1,97
Patrijs	150-200	BVAschat	1998-2000	9000-13.000	1,6%	6,7%	0,23
Kwartel	10-35	BVAschat	1998-2000	2000-6500	0,5%	6,7%	0,07
Fazant	1950	BMP	2000-2003	50600-54600	3,7%	1,6%	2,29
Waterral	250-330	BVAschat	1998-2000	2500-3200	10,3%	6,7%	1,60
Porseleinhoen	1-12	LSBz	2000-2003	200-262	2,8%	2,5%	1,12
Klein Waterhoen	0-1	LSBz	2000-2003	2-10	8,3%	2,5%	3,53
Kwartelkoning	0-3	LSBz	2000-2003	245-563	0,4%	2,5%	0,14
Waterhoen	330	BMP	2000-2003	42500-56400	0,7%	1,6%	0,40
Meerkoet	1575	BMP	2000-2003	163600-171300	0,9%	1,6%	0,57
Scholekster	30000	BMPbuffer	2000-2003	93500-100000	31,0%	7,1%	5,84
Steltkluut	0-8	LSBz	2000-2003	12-31	18,6%	8,8%	2,36
Kluut	6100-7500	LSBz	2000-2003	7254-8850	84,3%	8,8%	55,30
Kleine Plevier	17-35	LSBz	2000-2003	851-932	2,9%	2,5%	1,17
Bontbekplevier	130-300	LSBzbuffer	2000-2003	330-425	55,8%	8,8%	13,01
Strandplevier	170-210	LSBzbuffer	2000-2003	260-290	68,5%	8,8%	22,49
Kievit	2400	BMP	2000-2003	229000-245000	1,0%	1,6%	0,61
Bonte Strandloper	0-3	LSBzbuffer	2000-2003	0-3	100,0%	8,8%	
Kemphaan	0-1	LSBz	2000-2003	75-125	0,5%	2,5%	0,20
Watersnip	12-15	BVAschat	1998-2000	1200-1500	1,0%	6,7%	0,14
Houtsnip	170-250	BVAschat	1998-2000	2000-3000	8,4%	6,7%	1,27
Grutto	900-1000	BVAschat	1998-2000	45.000-50.000	2,0%	6,7%	0,28
Wulp	725-825	BVAschat	1998-2000	6400-7400	11,3%	6,7%	1,78
Tureluur	5600-7000	BVAschatbuff	1998-2000	20.000-25.000	28,0%	12,4%	2,74
Oeverloper	0-1	LSBz	2000-2003	5-14	5,3%	2,5%	216

Tabel 3 (vervolg)

Soort	Schatting duin&kust	Bron	Periode	Schatting NL	%duin&kust	Oppervlak	Dichtheid d&k:NL
Zwartkopmeeuw	100-665	LSBkbuffer	2000-2003	230-1161	54,9%	11,0%	9,86
Dwergmeeuw	0	LSBz	2000-2003	0-5	0,0%	12,4%	0,00
Kokmeeuw	70000-79000	LSBkbuffer	2000-2003	133000-156500	51,4%	11,0%	8,57
Stormmeeuw	4700-6200	LSBkbuffer	2000-2003	6080-7340	81,4%	11,0%	35,46
Kleine Mantelmeeuw	67000-90000	LSBkbuffer	2000-2003	72100-93700	94,5%	11,0%	138,21
Zilvermeeuw	55000-71000	LSBkbuffer	2000-2003	57100-73025	96,6%	11,0%	233,89
Geelpootmeeuw	5-7	LSBz	2000-2003	6-15	57,1%	8,8%	13,76
Grote Mantelmeeuw	10-14	LSBz	2000-2003	15-23	63,2%	8,8%	17,69
Grote Stern	14350-18510	LSBkbuffer	2000-2003	14340-18500	100,0%	11,0%	
Visdief	10300-12100	LSBkbuffer	2000-2003	17700-20500	58,6%	11,0%	11,47
Noordse Stern	1575-1975	LSBk	2000-2003	1576-1975	100,0%	11,0%	
Dwergstern	340-430	LSBkbuffer	2000-2003	450-510	80,1%	11,0%	32,66
Zwarte Stern	0-2	LSBkbuffer	2000-2003	1220-1400	0,1%	11,0%	0,01
Stadsduif	87	BMP	2000-2003			1,6%	0,00
Holenduif	745	BMP	2000-2003	58000-61000	1,2%	1,6%	0,76
Houtduif	4375	BMP	2000-2003	413000-437000	1,0%	1,6%	0,62
Turkse Tortel	100	BMP	2000-2003	69800-83600	0,1%	1,6%	0,08
Zomertortel	545-655	BVAschat	1998-2000	10.000-12.000	5,5%	6,7%	0,80
Halsbandparkiet	0-1	LSBz	2000-2003	47-108	0,6%	2,5%	0,25
Koekoek	780	BMP	2000-2003	6150-6600	12,2%	1,6%	8,31
Kerkuil	0-5	LSBz	2000-2003	1965-2415	0,1%	2,5%	0,04
Stenuil	0-2	LSBz	2000-2003	5500-6500	0,0%	2,5%	0,01
Bosuil	85-100	BVAschat	1998-2000	4500-5500	1,9%	6,7%	0,27
Ransuil	130-160	BVAschat	1998-2000	5000-6000	2,6%	6,7%	0,37
Velduil	22-27	LSBz	2000-2003	25-35	81,7%	2,5%	173,05
Nachtzwaluw	1-5	LSBz	2000-2003	1000-1222	0,3%	2,5%	0,11
Gierzwaluw	570-1150	BVAschat	1998-2000	30.000-60.000	1,9%	6,7%	0,27
IJsvogel	0-2	LSBz	2000-2003	325-650	0,2%	2,5%	0,08
Bijeneter	0-3	LSBz	2000-2003	0-6	50,0%	2,5%	38,85
Draaihals	0-1	LSBz	2000-2003	55	0,9%	2,5%	0,36
Groene Specht	185-225	BVAschat	1998-2000	4500-5500	4,1%	6,7%	0,59
Zwarte Specht	2-4	BVAschat	1998-2000	1100-1600	0,2%	6,7%	0,03
Grote Bonte Specht	850	BMP	2000-2003	57000-62500	1,4%	1,6%	0,86
Kleine Bonte Specht	20-25	BVAschat	1998-2000	4500-5500	0,4%	6,7%	0,06
Kuifleeuwerik	0-1	LSBz	2000-2003	18-56	1,4%	2,5%	0,53
Boomleeuwerik	115-140	BVAschat	1998-2000	5000-6000	2,3%	6,7%	0,33
Veldleeuwerik	1650	BMP	2000-2003	40000-57000	3,4%	1,6%	2,10
Oeverzwaluw	1000-3500	LSBkbuffer	2000-2003	17000-33500	8,9%	11,0%	0,80
Boerenzwaluw	30	BMP	2000-2003	117000-164000	0,0%	1,6%	0,01
Huiszwaluw	2650-4000	LSBkbuffer	2000-2003	60.000-125.000	3,6%	11,0%	0,30
Boompieper	480	BMP	2000-2003	37000-40000	1,2%	1,6%	0,75
Graspieper	6100	BMP	2000-2003	69000-76500	8,4%	1,6%	5,49
Gele Kwikstaart	255	BMP	2000-2003	29500-46400	0,7%	1,6%	0,40
Engelse Kwikstaart	0-6	LSBz	2000-2003	3-14	35,3%	2,5%	21,19
Grote Gele Kwikstaart	0-1	LSBz	2000-2003	141-228	0,3%	2,5%	0,11
Witte Kwikstaart	210	BMP	2000-2003	78000-91000	0,2%	1,6%	0,15
Rouwkwikstaart	0-2	LSBz	2000-2003	10-15	8,0%	2,5%	3,38
Winterkoning	11000	BMP	2000-2003	630000-715000	1,6%	1,6%	0,99
Heggenmus	7230	BMP	2000-2003	207000-290000	2,9%	1,6%	1,79
Roodborst	3120	BMP	2000-2003	390000-435000	0,8%	1,6%	0,45
Nachtegaal	2800-3200	BVAschat	1998-2000	6500-7500	43,1%	6,7%	10,54
Blauwborst	705-865	BVAschat	1998-2000	9000-11.000	7,8%	6,7%	1,18

Tabel 3 (vervolg)

Soort	Schatting duin&kust	Bron	Periode	Schatting NL	%duin&kust	Oppervlak	Dichtheid d&k:NL
Zwarte Roodstaart	17	BMP	2000-2003	26000-28700	0,1%	1,6%	0,04
Gekraagde Roodstaart	550-700	BVAschat	1998-2000	23.000-30.000	2,4%	6,7%	0,34
Paapje	70-100	BVAschat	1998-2000	500-700	14,4%	6,7%	2,34
Roodborsttapuit	630-680	BVAschat	1998-2000	6500-7000	9,7%	6,7%	1,50
Tapuit	300-400	BVAschat	1998-2000	600-800	49,9%	6,7%	13,84
Merel	6350	BMP	2000-2003	1080000-	0,6%	1,6%	0,35
Kramsvogel	0-3	LSBz	2000-2003	30-76	2,8%	2,5%	1,13
Zanglijster	1350	BMP	2000-2003	150000-163000	0,9%	1,6%	0,52
Grote Lijster	30	BMP	2000-2003	14200-14700	0,2%	1,6%	0,13
Cettis Zanger	0-1	LSBz	2000-2003	0-2	50,0%	2,5%	38,85
Graszanger	20-40	LSBz	2000-2003	26-42	89,7%	2,5%	338,54
Sprinkhaanzanger	795-1190	BVAschat	1998-2000	4000-6000	19,9%	6,7%	3,45
Snor	17-20	BVAschat	1998-2000	1700-2100	1,0%	6,7%	0,14
Rietzanger	920-1150	BVAschat	1998-2000	20.000-25.000	4,6%	6,7%	0,67
Bosrietzanger	690	BMP	2000-2003	82500-94000	0,8%	1,6%	0,47
Kleine Karekiet	3450	BMP	2000-2003	176000-216000	1,8%	1,6%	1,08
Grote Karekiet	0-2	LSBz	2000-2003	200-260	0,4%	2,5%	0,17
Spotvogel	395	BMP	2000-2003	18300-19200	2,1%	1,6%	1,28
Braamsluiper	1600	BMP	2000-2003	14100-17300	10,1%	1,6%	6,72
Grasmus	7000	BMP	2000-2003	117000-146500	5,3%	1,6%	3,35
Tuinfluitier	1900	BMP	2000-2003	124000-127000	1,5%	1,6%	0,91
Zwartkop	3300	BMP	2000-2003	290000-320000	1,1%	1,6%	0,66
Fluiter	15-26	BVAschat	1998-2000	2000-3500	0,7%	6,7%	0,10
Tijftjaf	7000	BMP	2000-2003	456000-570000	1,4%	1,6%	0,82
Fitis	16400	BMP	2000-2003	397000-470000	3,8%	1,6%	2,34
Goudhaan	365	BMP	2000-2003	55600-65000	0,6%	1,6%	0,36
Vuurgoudhaan	4-6	BVAschat	1998-2000	5000-7000	0,1%	6,7%	0,01
Grauwe	110	BMP	2000-2003	21850-24800	0,5%	1,6%	0,28
Bonte Vliegenvanger	20-30	BVAschat	1998-2000	14.000-18.000	0,2%	6,7%	0,02
Baardman	55-85	LSBz	2000-2003	1575-1935	4,0%	2,5%	1,60
Staartmees	750	BMP	2000-2003	37700-45700	1,8%	1,6%	1,09
Glanskop	280-360	BVAschat	1998-2000	12.000-15.000	2,4%	6,7%	0,34
Matkop	10	BMP	2000-2003	22400-23880	0,0%	1,6%	0,03
Kuifmees	100	BMP	2000-2003	25700-28400	0,4%	1,6%	0,23
Zwarte Mees	50	BMP	2000-2003	38500-42500	0,1%	1,6%	0,08
Pimpelmees	2400	BMP	2000-2003	299000-344000	0,7%	1,6%	0,45
Koolmees	4430	BMP	2000-2003	535000-587000	0,8%	1,6%	0,48
Boomklever	85-105	BVAschat	1998-2000	16.000-20.000	0,5%	6,7%	0,07
Boomkruiper	630	BMP	2000-2003	103000-134000	0,5%	1,6%	0,32
Buidelmees	0-1	LSBz	2000-2003	90-130	0,5%	2,5%	0,18
Wielewaal	65-85	BVAschat	1998-2000	4000-5000	1,7%	6,7%	0,24
Grauwe Klauwier	0	LSBz	2000-2003	165-190	0,6%	6,7%	0,08
Gaai	1025	BMP	2000-2003	49500-56400	1,9%	1,6%	1,18
Ekster	1150	BMP	2000-2003	47300-53500	2,3%	1,6%	1,39
Kauw	1930	BMP	2000-2003	187000-210000	1,0%	1,6%	0,59
Huiskraai	0-2	LSBz	2000-2003	0-2	100,0%	2,5%	
Roek	470-510	LSBkbuffer	2000-2003	60.000-64.000	0,8%	11,0%	0,06
Zwarte Kraai	1330	BMP	2000-2003	80000-90000	1,6%	1,6%	0,95
Bonte Kraai	0-2	LSBz	2000-2003	0-2	100,0%	2,5%	
Spreeuw	340	BMP	2000-2003	600000-725000	0,1%	1,6%	0,03
Huisemus	210	BMP	2000-2003	687500-725000	0,0%	1,6%	0,02
Ringmus	40	BMP	2000-2003	70000-94000	0,0%	1,6%	0,03

Tabel 3 (vervolg)

Soort	Schatting duin&kust	Bron	Periode	Schatting NL	%duin&kust	Oppervlak	Dichtheid d&k:NL
Vink	2175	BMP	2000-2003	622000-714000	0,3%	1,6%	0,20
Keep	0	LSBz	2000-2003	1-14	4,6%	6,7%	0,67
Europese Kanarie	0-1	LSBz	2000-2003	37-90	0,8%	2,5%	0,31
Groenling	150	BMP	2000-2003	70000-89000	0,2%	1,6%	0,11
Putter	260-360	BVAschat	1998-2000	15.000-20.000	1,8%	6,7%	0,25
Sijs	11-27	BVAschat	1998-2000	500-1200	2,2%	6,7%	0,32
Kneu	2130	BMP	2000-2003	39000-46000	5,0%	1,6%	3,16
Kleine Barmsijs	115-170	BVAschat	1998-2000	200-300	56,8%	6,7%	18,30
Kruisbek	2-80	BVAschat	1998-2000	100-3500	2,2%	6,7%	0,31
Roodmus	4-6	LSBz	2000-2003	4-8	83,3%	2,5%	194,24
Goudvink	200-275	BVAschat	1998-2000	7000-9000	3,0%	6,7%	0,43
Appelvink	20-25	BVAschat	1998-2000	8000-10.000	0,2%	6,7%	0,03
Geelgors	0	BMP	2000-2003	24500-26000	0,0%	1,6%	0,00
Rietgors	2650	BMP	2000-2003	88000-100000	2,8%	1,6%	1,73
Grauwe Gors	0-1	LSBz	2000-2003	22-51	1,4%	2,5%	54

3.2 Trends

Voor 193 soorten was het mogelijk trends te berekenen. Alle trends zijn opgenomen als bijlage. In tabel 4 is de lineaire trend weergegeven indien beschikbaar en voor alle soorten de trendkwalificatie. Dit is, als geen lineaire trend beschikbaar was, een inschatting van beschikbare gegevens. Vooral de soorten van stedelijk en agrarisch gebied en de typische duinsoorten blijken het slecht te doen, terwijl vooral de soorten van struweel, moeras en bos gemiddeld een positief beeld laten zien (tab. 5, fig. 2).

Tabel 4. Trends van broedvogels in het duin- en kustgebied. Voor zover beschikbaar, zijn de lineaire trends weergegeven, waarbij helling = jaarlijkse groeifactor. Het beginjaar en eindjaar geven weer over welke jaren aantals- dan wel indexgegevens beschikbaar zijn. De trendkwalificatie heeft betrekking op de gehele periode (beginjaar-eindjaar). Indien pas van na 1980 gegevens beschikbaar zijn, is de trendkwalificatie een inschatting van de trend vanaf 1980. Zie methodebeschrijving voor verklaring kwalificaties.

Soort	Eco-groep	Lineaire trend				Kwalificatie	Kwal
		Helling	SE	Beginjaar	Eindjaar		
Dodaars	moeras	10254	38	1959	2003	Matige toename	+
Fuut	moeras	0,9946	46	1977	2003	Stabiel	0
Roodhalsfuut	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Geoorde Fuut	duin			1990	2003	Sterke toename	++
Aalscholver	kust			1985	2003	Sterke toename	++
Roerdomp	moeras			1990	2003	Sterke toename	++
Woudaap	moeras			1990	2003	Matige afname	-
Koereiger	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Kleine Zilverreiger	moeras			1990	2003	Sterke toename	++
Blauwe Reiger	generalist			1985	2003	Matige toename	+
Purperreiger	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Ooievaar	agrarisch			1990	2003	Incidenteel	
Lepelaar	moeras			1961	2003	Sterke toename	++
Knobbelzwaan	moeras	1027	0,009	1982	2003	Matige toename	+
Zwaangans	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Kolgans	moeras			1990	2003	Matige toename	+
Grauwe Gans	moeras			1984	2003	Sterke toename	++
Indische Gans	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Canadese gans	moeras			1990	2003	Sterke toename	++
Brandgans	moeras			1975	2003	Sterke toename	++
Nijlgans	moeras	1,0046	71	1982	2003	Stabiel	0
Casarca	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Bergeend	kust	1,0205	49	1963	2003	Stabiel	0
Carolinaeend	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Mandarijneend	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Smient	moeras			1990	2003	Onzeker	?
Krakeend	moeras	1,004	0,0045	1973	2003	Stabiel	0
Wintertaling	moeras	0,9061	0,0074	1963	2003	Sterke afname	--
Wilde Eend	moeras	0,9834	0,0021	1959	2003	Matige afname	-
Pijlstaart	moeras			1990	2003	Stabiel	0
Zomertaling	moeras	1,0334	0,0526	1995	2003	Onzeker	?
Slobeend	moeras	0,9591	0,0035	1959	2003	Matige afname	-
Krooneend	moeras			1990	2003	Matige toename	+
Tafeleend	moeras	1,0299	0,0043	1965	2003	Matige toename	+
Kuifeend	moeras	0,9976	0,0032	1963	2003	Stabiel	0
Eider	kust			1975	2003	Matige toename	+
Brilduiker	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Middelste Zaagbek	kust			1990	2003	Matige toename	+

Tabel 4 (vervolg)

Soort	Eco-groep	Lineaire trend				Kwalificatie	Kwal
		Helling	SE	Beginjaar	Eindjaar		
Rosse Stekelstaart	moeras			1990	2003	Onzeker	?
Bruine Kiekendief	moeras	1,0051	0,0101	1988	2003	Stabiel	0
Blauwe Kiekendief	duin			1990	2003	Matige toename	+
Grauwe Kiekendief	agrarisch			1975	2003	Matige afname	-
Havik	bos			1984	2003	Sterke toename	++
Sperwer	bos			1984	2003	Matige toename	+
Buizerd	bos	1,0585	0,0406	1997	2003	Matige toename	+
Torenvalk	generalist	0,9674	0,0153	1984	2003	Matige afname	-
Boomvalk	bos			1984	2003	Onzeker	?
Slechtvalk	stedelijk			1990	2003	Matige toename	+
Patrijs	agrarisch	0,8598	0,0098	1977	2003	Sterke afname	--
Kwartel	agrarisch			1984	2003	Onzeker	?
Fazant	generalist	1,0037	0,0042	1978	2003	Stabiel	0
Waterral	moeras	1,025	0,0082	1981	2003	Matige toename	+
Porseleinhoen	moeras			1990	2003	Onzeker	?
Klein Waterhoen	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Kleinst Waterhoen	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Kwartelkoning	agrarisch			1990	2003	Onzeker	?
Waterhoen	moeras	1,0018	0,0029	1959	2003	Stabiel	0
Meerkoet	moeras	1,0273	0,0025	1959	2003	Matige toename	+
Scholekster	kust	0,9942	0,0035	1959	2003	Stabiel	0
Steltkluit	kust			1990	2003	Onzeker	?
Kluit	kust			1990	2003	Stabiel	0
Griel	duin			1990	2003	Incidenteel	
Kleine Plevier	moeras			1990	2003	Matige toename	+
Bontbekplevier	kust			1990	2003	Matige afname	-
Strandplevier	kust			1990	2003	Sterke afname	--
Kievit	agrarisch	0,9478	0,0038	1959	2003	Matige afname	-
Bonte Strandloper	kust			1990	2003	Matige afname	-
Kemphaan	agrarisch			1990	2003	Sterke afname	--
Watersnip	agrarisch			1984	2003	Matige afname	-
Houtsnip	bos	0,9093	0,0069	1973	2003	Sterke afname	--
Grutto	agrarisch			1984	2003	Matige afname	-
Wulp	agrarisch	0,9861	0,0035	1959	2003	Matige afname	-
Tureluur	agrarisch	0,9101	0,0118	1987	2003	Sterke afname	--
Oeverloper	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Steenloper	kust			1990	2003	Incidenteel	
Zwartkopmeeuw	agrarisch			1960	2003	Sterke toename	++
Dwergmeeuw	kust			1990	2003	Matige afname	-
Kokmeeuw	kust			1990	2003	Matige afname	-
Stormmeeuw	kust			1910	2003	Matige afname	-
Kleine Mantelmeeuw	kust			1900	2003	Sterke toename	++
Zilvermeeuw	kust			1900	2003	Matige afname	-
Geelpootmeeuw	kust			1990	2003	Matige toename	+
Grote Mantelmeeuw	kust			1990	2003	Sterke toename	++
Grote Stern	kust			1930	2003	Matige toename	+
Visdief	kust			1930	2003	Matige toename	+
Noordse Stern	kust			1975	2003	Matige toename	+
Dwergstern	kust			1980	2003	Stabiel	0
Zwarte Stern	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Holenduif	bos	1,0076	66	1978	2003	Stabiel	0

Tabel 4 (vervolg)

Soort	Eco-groep	Lineaire trend				Kwalificatie	Kwal
		Helling	SE	Beginjaar	Eindjaar		
Houtduif	bos	1,0015	0,0026	1973	2003	Stabiel	0
Turkse Tortel	stedelijk	0,9088	0,0126	1978	2003	Sterke afname	--
Zomertortel	struweel	0,9484	0,0039	1973	2003	Sterke afname	--
Halsbandparkiet	stedelijk			1990	2003	Incidenteel	
Koekoek	struweel	1,023	0,0032	1974	2003	Matige toename	+
Kerkuil	stedelijk			1990	2003	Matige toename	+
Steenuil	agrarisch			1984	2003	Matige afname	-
Bosuil	bos	0,9485	0,0098	1981	2003	Matige afname	-
Ransuil	bos	0,9147	0,0105	1975	2003	Sterke afname	--
Velduil	duin			1990	2003	Sterke afname	--
Nachtzwaluw	duin			1990	2003	Sterke afname	--
Gierzwaluw	stedelijk			1984	2003	Onzeker	?
IJsvogel	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Bijeneter	duin			1990	2003	Incidenteel	
Draaihals	duin			1990	2003	Matige afname	-
Groene Specht	bos	1,0177	0,0039	1973	2003	Matige toename	+
Zwarte Specht	bos			1984	2003	Sterke afname	--
Grote Bonte Specht	bos	1,0638	0,0055	1978	2003	Sterke toename	++
Kleine Bonte Specht	bos			1984	2003	Onzeker	?
Kuifleeuwerik	stedelijk			1990	2003	Sterke afname	--
Boomleeuwerik	duin	1,0001	0,0051	1966	2003	Stabiel	0
Veldleeuwerik	duin	0,881	0,0048	1973	2003	Sterke afname	--
Oeverzwaluw	moeras			1986	2003	Stabiel	0
Boerenzwaluw	stedelijk			1984	2003	Matige afname	-
Huiszwaluw	stedelijk					Matige afname	-
Duinpieper	duin			1990	2003	Sterke afname	--
Boompieper	duin	0,9978	0,0034	1959	2003	Stabiel	0
Graspieper	duin	1,0038	0,0041	1973	2003	Stabiel	0
Gele Kwikstaart	agrarisch			1984	2003	Stabiel	0
Engelse Kwikstaart	agrarisch			1990	2003	Incidenteel	
Grote Gele	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Witte Kwikstaart	generalist	0,9478	0,006	1976	2003	Matige afname	-
Rouwkwikstaart	generalist			1990	2003	Stabiel	0
Winterkoning	struweel	1,0299	0,0024	1973	2003	Matige toename	+
Heggenmus	struweel	1,0163	0,002	1973	2003	Matige toename	+
Roodborst	bos	1,0346	0,0029	1973	2003	Matige toename	+
Nachtegaal	struweel	1,0374	0,0023	1973	2003	Matige toename	+
Blauwborst	moeras	1,1763	0,0142	1989	2003	Sterke toename	++
Zwarte Roodstaart	stedelijk			1984	2003	Matige afname	-
Gekraagde	bos	1,0349	0,0032	1959	2003	Matige toename	+
Paapje	duin	0,8886	0,0102	1966	2003	Sterke afname	--
Roodborstapuit	struweel	1,0253	0,0037	1963	2003	Matige toename	+
Tapuit	duin	0,9691	0,0036	1963	2003	Matige afname	-
Merel	bos	1,0147	0,0022	1973	2003	Matige toename	+
Kramsvogel	bos			1990	2003	Incidenteel	
Zanglijster	bos	0,9951	0,0041	1973	2003	Stabiel	0
Grote Lijster	bos			1984	2003	Onzeker	?
Cetti's Zanger	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Graszanger	moeras			1990	2003	Matige toename	+
Sprinkhaanzanger	moeras	1,0245	0,003	1959	2003	Matige toename	+
Snor	moeras			1984	2003	Onzeker	?

Tabel 4 (vervolg)

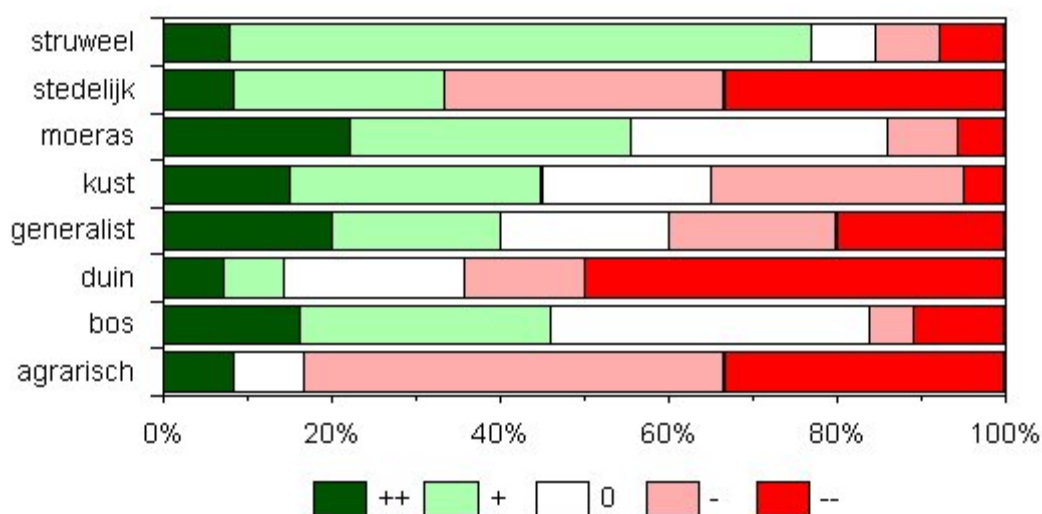
Soort	Eco-groep	Lineaire trend				Kwalificatie	Kwal
		Helling	SE	Beginjaar	Eindjaar		
Rietzanger	moeras	1,0101	0,0079	1978	2003	Stabiel	0
Bosrietzanger	moeras	1,0011	0,0043	1975	2003	Stabiel	0
Kleine Karekiet	moeras	1,103	0,0062	1970	2003	Sterke toename	++
Grote Karekiet	moeras			1990	2003	Sterke afname	--
Spotvogel	struweel	1,0079	0,0196	1980	2003	Stabiel	0
Braamsluiper	struweel	1,0652	0,0044	1965	2003	Sterke toename	++
Grasmus	struweel	1,0272	0,0017	1959	2003	Matige toename	+
Tuinfluitier	struweel	1,0605	0,0064	1973	2003	Matige toename	+
Zwartkop	bos	1,0696	0,0037	1970	2003	Sterke toename	++
Fluiter	bos			1984	2003	Stabiel	0
Tjiftjaf	bos	1,1493	0,006	1973	2003	Sterke toename	++
Fitis	struweel	1,0068	0,0017	1973	2003	Matige toename	+
Goudhaan	bos			1984	2003	Stabiel	0
Vuurgoudhaan	bos			1984	2003	Stabiel	0
Grauwe	bos	0,9294	0,0172	1981	2003	Matige afname	-
Bonte Vliegenvanger	bos			1984	2003	Stabiel	0
Baardman	moeras			1990	2003	Stabiel	0
Staartmees	bos	1,0551	0,0043	1973	2003	Matige toename	+
Glanskop	bos	1,0359	0,0069	1980	2003	Matige toename	+
Matkop	bos			1984	2003	Stabiel	0
Kuifmees	bos			1984	2003	Stabiel	0
Zwarte Mees	bos			1984	2003	Stabiel	0
Pimpelmees	bos	1,0874	0,0042	1973	2003	Sterke toename	++
Koolmees	bos	1,0397	0,0024	1973	2003	Matige toename	+
Boomklever	bos			1984	2003	Stabiel	0
Boomkruiper	bos	1,0651	0,0089	1980	2003	Matige toename	+
Buidelmees	moeras			1990	2003	Incidenteel	
Wielewaal	bos			1984	2003	Onzeker	?
Grauwe Klauwier	duin			1990	2003	Sterke afname	--
Gaai	bos	1,0493	0,0033	1973	2003	Matige toename	+
Ekster	generalist	1,0969	0,0058	1963	2003	Sterke toename	++
Kauw	stedelijk	1,0707	0,0085	1976	2003	Sterke toename	++
Huis kraai	stedelijk			1990	2003	Matige toename	+
Zwarte Kraai	generalist	1,0789	0,005	1980	2003	Sterke toename	++
Bonte Kraai	generalist			1990	2003	Sterke afname	--
Raaf	bos			1990	2003	Incidenteel	
Spreeuw	stedelijk	0,9656	0,0054	1973	2003	Matige afname	-
Huis mus	stedelijk	0,9132	0,0107	1981	2003	Sterke afname	--
Ringmus	generalist	0,9193	0,0094	1974	2003	Sterke afname	--
Vink	bos	1,1582	0,0099	1980	2003	Sterke toename	++
Keep	bos			1990	2003	Incidenteel	
Europese Kanarie	stedelijk			1990	2003	Incidenteel	
Groenling	stedelijk	0,911	0,0072	1973	2003	Sterke afname	--
Putter	generalist			1984	2003	Matige toename	+
Sijs	bos			1984	2003	Stabiel	0
Kneu	struweel	0,9715	0,0022	1973	2003	Matige afname	-
Barmsijs	bos	0,9272	0,0071	1976	2003	Sterke afname	--
Kruisbek	bos			1984	2003	Stabiel	0
Roodmus	moeras			1990	2003	Matige toename	+
Goudvink	struweel	1,0332	0,005	1973	2003	Matige toename	+
Appelvink	bos			1984	2003	Stabiel	0

Tabel 4 (vervolg)

Soort	Eco-groep	Helling	Lineaire trend			Kwalificatie	Kwal
			SE	Beginjaar	Eindjaar		
Geelgors	duin			1984	2003	Sterke afname	--
Rietgors	moeras	1,0197	0,0028	1964	2003	Matige toename	+
Grauwe Gors	agrarijsch			1990	2003	Sterke afname	--

Tabel 5. Trendkwalificatie per ecogroep. Weergegeven is het aantal soorten per categorie. Zie tabel 2 voor verklaring trendkwalificaties.

Ecogroep	Sterke toename ++	Toename +	Stabiel 0	Afname -	Sterke afname --	Trend onzeker ?	Incidenteel	Totaal
agrarijsch	1	0	1	6	4	2	2	16
bos	6	11	14	2	4	4	3	44
duin	1	1	3	2	7	0	2	16
generalist	2	2	2	2	2	0	0	10
kust	3	6	4	6	1	1	1	22
moeras	8	12	11	3	2	5	17	58
stedelijk	1	3	0	4	4	1	2	15
struweel	1	9	1	1	1	0	0	13

Figuur 2. Verdeling trendkwalificaties per ecologische groep. Incidenteel broedende soorten en soorten zonder duidelijke trend zijn niet opgenomen.

3.3. Historische populatie-omvang, referentiedichtheden en potentie van het habitat

Op basis van beschikbare gegevens (zie methodebeschrijving) kon voor 117 soorten een inschatting van de historische en/of potentiële populatie in het duin- en kustgebied gegeven worden. Hierbij is met name getracht voor alle “karakteristieke” soorten een inschatting te geven. Met name voor algemene soorten, waarvan van oudsher geen belangrijke populaties in duin- en kustgebied voorkomen, ontbreken inschattingen. Grotendeels zijn dit ook de soorten waarvoor geen goede historische gegevens beschikbaar zijn. Voorbeelden zijn Grote Bonte Specht, Heggenmus, Huismus en Vink.

Tabel 6. *Populatieschattingen voor 1950, referentiedichtheden voor het open duin (ongestoorde situatie; medio 1850) en potentiële populatie (broedparen) van het duin- en kustgebied. Zie methodebeschrijving voor gebruikte methodiek.*

Soort	Nederland 1950	Duin & kust 1950	Referentie-dichtheid open duin (n/100ha)	Potentie duin&kust
Dodaars		100	1,5	500
Geoorde Fuut		5		
Aalscholver	3320	0		5000
Roerdomp	502	20	0,06	20
Woudaap	490	6	0,02	6
Kwak	27	0		0
Kleine Zilverreiger	0	0		500
Blauwe Reiger				1500
Ooievaar	89	0		10
Lepelaar		230		1300
Zwarte Zwaan	0	0		
Zwaangans	0	0		
Kolgans	0	0		
Grauwe Gans	0	0		
Soepgans	0	0		
Indische Gans	0	0		
Grote Canadese Gans	0	0		
Brandgans	0	0		
Nijlgans	0	0		
Bergeend	3000	2800		9000
Carolina Eend	0	0		
Mandarijneend	0	0		
Smient	0	0		
Krakeend	100	5		500
Wintertaling	4000	500		500
Wilde Eend		8000		
Pijlstaart	2	0		
Zomertaling				500
Slobeend		2000	2,5	825
Krooneend	0	0		50
Tafeleend	500	25		250
Kuifeend	500	10		500
Eider	2000	2000		13000
Brilduiker	0	0		
Middelste Zaagbek	0	0		
Rosse Stekelstaart	0	0		

Tabel 6 (vervolg)

Soort	Nederland 1950	Duin & kust 1950	Referentie-dichtheid open duin (n/100ha)	Potentie duin&kust
Wespendief		0		
Bruine Kiekendief	837	98	0,21	70
Blauwe Kiekendief	20	15	0,04	15
Grauwe Kiekendief	80	45	0,11	35
Havik		0		
Torenvalk			0,25	80
Boomvalk			0,25	80
Slechtvalk		0		
Korhoen	2873	0		
Patrijs			1,3	450
Porseleinhoen		15		30
Kwartelkoning	1479	7		10
Waterhoen		400		1000
Meerkoet		500		1500
Scholekster	8000	7500	10	25000
Steltkluut	10	10		
Kluut	3500	3500		5000
Griel	5	5	0,02	5
Bontbekplevier	500	500		500
Strandplevier	1000	320		1000
Bonte Strandloper	1	1		
Kemphaan	7245	120	0,17	55
Watersnip			0,2	65
Houtsnip	1000	10		
Grutto			1,5	500
Wulp	3000	1000	6	2000
Tureluur			2	20000
Zwartkopmeeuw	0	0		
Dwergmeeuw	10	0		
Kokmeeuw	42834	40000	19,52	100000
Stormmeeuw	256	256		11000
Kleine Mantelmeeuw	29	29		80000
Zilvermeeuw	20290	20284		80000
Geelpootmeeuw	0	0		
Grote Mantelmeeuw	0	0		
Grote Stern	30835	30335		40000
Visdief	30957	30892		45000
Noordse Stern	2500	2500		2500
Dwergstern	800	700		800
Zwarte Stern	17195	100	0,31	100
Zomertortel			1,5	500
Kerkuil	2637	12		
Velduil	150	75		
Nachtzwaluw	2536	182	0,56	200
Draaihals	475	0	0,03	10
Groene Specht			0,75	250
Zwarte Specht	0	0		
Boomleeuwerik		50	75	250

Tabel 6 (vervolg)

Soort	Nederland 1950	Duin & kust 1950	Referentie-dichtheid open duin (n/100ha)	Potentie duin&kust
Veldleeuwerik			6	1954,5
Duinpieper	278	4		10
Boompieper		350		
Grote Gele Kwikstaart	125	0		
Nachtegaal			6	3500
Blauwborst		25		1500
Gekraagde Roodstaart		275	3	1000
Paapje	4226	820	2,28	800
Roodborsttapuit		280		
Tapuit		1500	6	2000
Cettis Zanger	0	0		
Graszanger	0	0		
Sprinkhaanzanger	3000	650	6	2000
Snor			0,25	80
Rietzanger			1,5	1000
Kleine Karekiet			0,75	250
Grote Karekiet	5450	50	0,15	50
Braamsluiper		125		2000
Grasmus		4000	12	4000
Baardman	970	5	0,02	100
Buidelmees	0	0		
Grauwe Klauwier	620	130	0,36	130
Ekster		75		
Roek	69210	526		
Bonte Kraai	5	5		5
Kleine Barmsijs	5	5		
Kruisbek	0	0		
Roodmus	0	0		
Appelvink	0	0		
Geelgors		250	1,12	350
Ortolaan	1700	0		0
Rietgors		1500		3000
Grauwe Gors	1815	15		15

3.4. Selectie doelsoorten

In totaal zijn 34 soorten geselecteerd als doelsoort. Daarvan zijn er 27 geselecteerd omdat er meer dan 20% van de Nederlandse broedpopulatie voorkomt in het duin- en kustgebied (tab. 7). Daarnaast zijn zeven soorten toegevoegd op basis van het potentiële belang van het duin- en kustgebied en/of de graadmeterfunctie die een soort vervult (tab. 8).

Tien soorten zijn niet geselecteerd ondanks dat minimaal 20% van de populatie in het duin- en kustgebied voor komt (tab. 9). Dit betreft een aantal exoten, nieuwkomers, soorten die afhankelijk zijn van kunstmatige biotopen en soorten waarvan aantalsveranderingen los (lijken) te staan van ontwikkelingen binnen het duin- en kustgebied.

Tabel 7. Overzicht van geselecteerde doelsoorten met minimaal 20% van Nederlandse broedpopulatie in duin- en kustgebied.

Soort	Schatting duin&kust	Schatting NL	%duin&kust
Aalscholver	4000-5150	19925-22600	21%
Kleine Zilverreiger	13-31	20-58	56%
Lepelaar	850-1235	1024-1500	83%
Bergeend	2300-3800	5000-8000	47%
Eider	5750-8750	5750-8750	100%
Middelste Zaagbek	15-35	19-35	85%
Blauwe Kiekendief	60-80	60-85	95%
Scholekster	30000	93500-100000	31%
Kluut	6100-7500	7254-8850	84%
Bontbekplevier	130-300	330-425	56%
Strandplevier	170-210	260-290	69%
Bonte Strandloper	0-3	0-3	100%
Tureluur	5600-7000	20.000-25.000	28%
Zwartkopmeeuw	100-665	230-1161	55%
Kokmeeuw	70000-79000	133000-156500	51%
Stormmeeuw	4700-6200	6080-7340	81%
Kleine Mantelmeeuw	67000-90000	72100-93700	94%
Zilvermeeuw	55000-71000	57100-73025	97%
Grote Mantelmeeuw	10-14	15-23	63%
Grote Stern	14350-18510	14340-18500	100%
Visdief	10300-12100	17700-20500	59%
Noordse Stern	1575-1975	1576-1975	100%
Dwergstern	340-430	450-510	80%
Velduil	22-27	25-35	827%
Nachttegaal	2800-3200	6500-7500	43%
Tapuit	300-400	600-800	50%
Kleine Barmsijs	115-170	200-300	57%

Tabel 8. *Overzicht van geselecteerde doelsoorten, waarvan momenteel minder dan 20% van de Nederlandse populatie in het duin- en kustgebied voorkomt dan wel (vrijwel) uitgestorven zijn.*

Soort	Schatting Duin&Kust	Schatting NL	% Duin&Kust	Argumentatie
Dodaars	140-195	1.800-2.500	8%	Graadmeter voor herstel (permanent) natte duinvalleien
Grauwe	0-1	35-45	1%	Typische soort open habitats, potentieel belang
Griël	0	0-1		Typische soort open duin, potentieel belang groot
Wulp	725-825	6.400-7.400	11%	Typische soort open duin, potentieel belang groot
Lachstern	0	0		Typische kustbroeder, potentieel belang groot
Paapje	70-100	500-700	14%	Typische soort duinvalleien, potentieel belang
Grauwe Klauwier	0	165-190		Typische soort duinstruwelen, potentieel belang

Tabel 9. *Overzicht van soorten waarvan momenteel meer dan 20% van de Nederlandse populatie voorkomt in het duin- en kustgebied, maar die desondanks niet geselecteerd zijn als doelsoort.*

Soort	Schatting Duin&Kust	Schatting NL	% Duin&Kust	Argumentatie
Carolina Eend	0-1	0-2	50%	exoot
Rosse Stekelstaart	0-2	1-5	33%	exoot
Geelpootmeeuw	5-7	6-15	57%	nieuwkomer, voorkomen onregelmatig
Bijeneter	0-3	0-6	50%	nieuwkomer, voorkomen onregelmatig
Engelse Kwikstaart	0-6	3-14	35%	grotendeels beperkt tot kunstmatige biotopen als bollenvelden binnenduintrand
Cettis Zanger	0-1	0-2	50%	nieuwkomer, voorkomen onregelmatig, gestuurd door klimaat
Graszanger	21-40	26-42	90%	nieuwkomer, voorkomen onregelmatig, gestuurd door klimaat
Huis kraai	0-2	0-2	100%	exoot
Bonte Kraai	0-2	0-2	100%	aantalsontwikkeling gestuurd door intraspecifieke concurrentie met Zwarte Kraai
Roodmus	4-6	4-8	83%	nieuwkomer, aantalsontwikkeling gestuurd door processen buiten gebied

4. Bespreking per doelsoort

In dit hoofdstuk zullen kort alle geselecteerde doelsoorten besproken worden, met nadruk op de belangrijkste kerngebieden en eventuele methodologische kanttekeningen ten aanzien van berekende populatieschattingen en trends. Per soort wordt een overzicht gegeven van de 10 belangrijkste kerngebieden. Voor een volledig overzicht van aantallen per kerngebied wordt verwezen naar de bijlagen. Naast de in de tekst genoemde bronnen, is gebruikt gemaakt van Bijlsma *et al.* (2001), SOVON (2002), Willems *et al.* (2005), Strucker *et al.* (2005) en gegevens uit het LSB-project van SOVON.

Dodaars *Tachybaptus ruficollis* 140-195 broedparen
Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: nee

Momenteel broedt ongeveer 8% van de Nederlandse populatie binnen het duin- en kustgebied. Desondanks is de soort geselecteerd voor het beschermingsplan vanwege de kenmerkendheid van deze soort voor permanent natte duinvalleien en andere rijkbegroeide zoete of brakke wateren. De Dodaars heeft vermoedelijk sterk te lijden gehad van verdroging van duingebieden door wateronttrekking voor drinkwater en landbouw. Momenteel worden de grootste aantallen gevonden in het Markiezaatsmeer, een verzoete voormalige zeearm, en Meijendel, waar de soort vooral broedt in de vele kanalen en andere wateren die aangelegd zijn in het infiltratiegebied (tab. 10, fig. 3). Overigens komt de soort in beide gebieden in slechts enkele atlasblokken in grote aantallen voor waardoor de gepresenteerde schattingen nogal grof zijn; in 2000 broeden 30 en 41 paren in respectievelijk het Markiezaatsmeer en Meijendel. De overige belangrijke kerngebieden treffen we verspreid over de gehele kustzone aan.

Tabel 10. De tien belangrijkste kerngebieden voor Dodaars op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Broedparen
1	Markiezaatsmeer	68
2	Meijendel	61
3	Walcheren	51
4	Zuid-Beveland	45
5	Texel	25
6	Ameland Duinen+polder	20
7	Eemshaven	17
8	Lauwersmeer	16
9	Terschelling Duinen+polder	14
10	Kruiningen	10

Aalscholver *Phalacrocorax carbo* 4.000 - 5.150 broedparen
Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: nee

De Aalscholver heeft zich in de afgelopen decennia spectaculair hersteld van een historisch dieptepunt en heeft ondermeer het duin- en kustgebied herbezet. De eerste opgaven voor het gebied zijn beschikbaar voor 1984. Zeker is dat de soort zich al eerder hervestigde (Teixera 1979), maar de aantallen waren in

Figuur 3. Broedpopulatieschatting van Dodaars per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

de jaren zeventig bijzonder klein. Sinds c. 1985 broeden in het duin- en kustgebied weer substantiële aantallen, toenemend van 195 broedparen in 1985 naar ruim 5000 in 2002. Na 2002 lijkt in ieder geval in de grotere kolonies sprake van stabilisatie. Gebroed wordt zowel in bomen (vasteland) als op de grond (eilanden). Voor de voedselvoorziening is de soort vermoedelijk vooral afhankelijk van de Noordzee, maar ook allerlei andere wateren in de regio worden benut. De belangrijkste kerngebieden vinden we verspreid over de gehele Nederlandse kustzone (tab. 11).

Tabel 11. De tien belangrijkste kerngebieden voor Aalscholver, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Voornes Duin	998	1277	1133	1184	899	1277
2	Duinen Vlieland	699	919	1003	976	951	1003
3	Zwanenwater	770	900	950	740	732	950
4	Veerse Meer	446	513	576	391	400	576
5	Duinen Texel Noord	120	200	200	350	450	450
6	Volkerakmeer	280	280	379	356	348	379
7	Amsterdamse Waterleidingduinen	154	205	240	222	357	357
8	Meijendel	345	354	320	287	309	354
9	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	13	52	173	188	233	233
10	Rotummeroog	36	77	134	132	125	134

Figuur 4. Broedpopulatie van Aalscholver per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Kleine Zilverreiger
Rode Lijst: gevoelig

Egretta garzetta
Vogelrichtlijn: ja

13-31 broedparen

De Kleine Zilverreiger heeft in het verre verleden in vermoedelijk flinke aantallen in Nederland gebroed, maar is door met name vervolging uitgestorven. Sinds 1994 wordt weer jaarlijks gebroed. Grofweg de helft van de vogels broedt in het duin- en kustgebied, daarbuiten wordt vooral in de Oostvaardersplassen gebroed. Sinds 2000 zijn in 7 kerngebieden broedende vogels aangetroffen (tab. 12, fig. 5). De belangrijkste kerngebieden zijn vooralsnog Voornes Duin (Quackjeswater) en Zeeuws-Vlaanderen (Braakman). Dat juist hier de grootste aantallen aanwezig zijn hangt wellicht deels samen met de zuidelijke ligging.

Tabel 12. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Kleine Zilverreigers zijn vastgesteld. De gegevens van de Boschplaat voor 2004 ontbreken nog. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Voornes Duin	9	14	20	19	26	26
2	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	2	4	4	11	17	17
3	Schiermonnikoog		2	1	1	6	6
4	Boschplaat	1	2	3	3		3
5	De Schorren			2			2
6	Duinen Vlieland	1					1
6	Veerse Meer			1		1	1

Figuur 5. Broedpopulatie van Kleine Zilverreiger per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Lepelaar *Platalea leucorodia* 850-1235 broedparen
Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: ja

Broedende Lepelaards worden van oudsher vrijwel alleen in laag-Nederland aangetroffen, waar zowel op zoet als op brak en zout water gevoerageerd wordt. Vanaf 1961 is een volledig overzicht van de broedparen in Nederland beschikbaar. Veel oudere opgaven zijn beschikbaar van het Zwanenwater (100-300 bp in 1892-1898, 100-425 bp in 1922-1946, 225 bp in 1956), Texel (5bp 1904, maximaal 155bp 1930-1960), Oostvoorne (2 bp 1934) en Wieringen (1bp 1944-1947).

Sinds eind jaren zeventig is de Nederlandse broedpopulatie sterk toegenomen, vermoedelijk herstellend van effecten van jacht en verontreiniging in eerdere decennia. Door deze toename en door verplaatsingen na predatie van Vos in een aantal vastelandskolonies, zijn sinds eind jaren negentig alle grotere Waddeneilanden bezet en broedt hier de bulk van de populatie. In het rijtje van belangrijkste kerngebieden vinden we verder de recent sterk gegroeide kolonies van het Balgzand, mogelijk als gevolg van de afname in het Zwanenwater, waar eveneens Vossen actief zijn. Van de kerngebieden in de Delta mogen Voornes Duin (Quackjeswater) en Volkerakmeer (Plaat van de Vliet en Slikken van de Heen) zich tot de Top 10 rekenen (tab 13, fig. 6). Tegenwoordig broedt ruim 80% van de Nederlandse populatie binnen het duin- en kustgebied.

Figuur 6. Broedpopulatie van *Lepelaar* per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tabel 13. De tien belangrijkste kerngebieden voor *Lepelaar*, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Schiermonnikoog	174	192	240	172	201	240
2	Voornes Duin	110	82	137	120	232	232
3	Boschplaat	145	150	227	193	225	227
4	Duinen Vlieland	106	150	216	207	183	216
5	Duinen Texel Zuid	84	139	99	129	212	212
6	De Schorren	85	51	72	43	80	85
7	Zwanenwater	65	75	75	20	25	75
8	Balgzand	7	5	6	11	50	50
9	Volkerakmeer	6	20	38	35	40	40
10	't Oerd	29	37	17	39	38	39

Bergeend

Rode Lijst: nee

Tadorna tadorna

Vogelrichtlijn: nee

2300-3800 broedparen

Bergeenden zijn in vrijwel het hele duin- en kustgebied algemeen, met uitzondering van de vastelandsduinen. Hier heeft de afgelopen decennia een sterke afname plaats gevonden, vermoedelijk door verruiging, een afname van konijnen en een toename van vossen. In de Delta en het Waddengebied is de soort overal algemeen, waardoor het berekende belang van de kerngebieden deels samenhangt met het oppervlak van de gebieden. Opvallend zijn echter bijvoorbeeld Schiermonnikoog en de Maasvlakte, waar ondanks het beperkt oppervlak grote aantallen Bergeenden voorkomen (tab. 14, fig. 7). De soort

lijkt gepiekt te hebben in de tachtiger jaren en sindsdien in behoorlijk tempo af te nemen; de OT-trend suggereert een afname met minimaal 50% sinds 1985. Mogelijk dat de afnemende eutrofiëring hierbij een rol speelt.

Tabel 14. De tien belangrijkste kerngebieden voor Bergeend op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Groningen Noordkust	425
2	Zuid-Beveland	376
3	Schiermonnikoog	325
4	Maasvlakte	258
5	Kruiningen	255
6	Schouwen Overig	252
7	't Oerd	241
8	Zeeuws Vlaanderen Overig West	239
9	Texel	198
10	Walcheren	187

Figuur 7. Broedpopulatieschatting van Bergeend per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Eider *Somateria mollissima* 5750-8750 broedparen
 Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: nee

De Eider is volledig beperkt tot zoutwaterhabitats en de volledige Nederlandse broedpopulatie bevindt zich dan ook binnen het duin- en kustgebied. Hiervan broedt minstens 95% op de Waddeneilanden. Veruit de grootste aantallen worden gevonden op Vlieland, Terschelling, Schiermonnikoog en de Rottums (tab. 15, fig.8). Hoe de uitschieter op 't Oerd (Ameland) in 2001 geïnterpreteerd moet worden, is onduidelijk. De Eider is een extreem lastige soort om te karteren, door de aanwezigheid van niet-broedvogels tijdens het broedseizoen en de onmogelijkheid om alle nesten te vinden, waardoor de aantallen met enige voorzichtigheid bekeken moeten worden. Duidelijk is wel dat na langdurige toename het aantal Eiders in recente jaren sterk is achteruitgegaan. Voedselgebrek als gevolg van intensieve mossel- en kokkelvisserij, waardoor conditie en broedsucces sterk teruggelopen zijn, is hier vrijwel zeker de oorzaak van.

Tabel 15. De tien belangrijkste kerngebieden voor Eider, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Schiermonnikoog	1534	2943	2553	2377	?	2943
2	Duinen Vlieland	2196	2464	1754	1055	1100	2464
3	Boschplaat	1332	1588	1218	1083	?	1588
4	Rottummerplaat	589	635	793	1033	1063	1063
5	't Oerd	83	645	21	31	?	645
6	Rotummeroog	419	412	558	482	455	558
7	Duinen Terschelling	146	22	91	5	?	146
8	De Schorren	60	82	55	32	?	82
9	Duinen Texel Noord	9	71	34	?	?	71
9	Griend	42	66	55	41	71	71

Middelste Zaagbek *Mergus serrator* 15-35 broedparen
 Rode Lijst: gevoelig Vogelrichtlijn: nee

De Middelste Zaagbek is een relatieve nieuwkomer die sinds 1977 jaarlijks in Nederland broedt. De populatie is volledig beperkt tot het duin- en kustgebied en aangrenzende wateren en dan met name het Deltagebied. Pas sinds 1995 wordt ook jaarlijks in het Waddengebied gebroed, met name op Griend (tab. 16, fig. 9). De oorzaken voor deze uitbreiding zijn niet bekend.

Tabel 16. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Middelste Zaagbekken zijn vastgesteld. Gegevens voor 2004 en mogelijk ook 2003 zijn vermoedelijk onvolledig. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Grevelingen	17	15	7	8	11	17
2	Veerse Meer	9	5	5			9
3	Griend	4	5	6	5	2	6
4	Goeree		2				2
4	Overflakkee	1	2	1	1		2
6	Boschplaat			1			1
6	Schiermonnikoog			1	1		1
6	Markiezaatsmeer	1	1				1

Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus* 60-80 broedparen
Rode Lijst: gevoelig Vogelrichtlijn: ja

Na een bloeiperiode in de zeventiger en tachtiger jaren, neemt de populatie Blauwe Kiekendieven recent sterk af. De populaties in het binnenland zijn (bijna) verdwenen, waardoor tegenwoordig vrijwel alle paren (c. 95%) in het duin- en kustgebied broeden. De verspreiding is vrijwel volledig beperkt tot de Waddeneilanden, met het Lauwersmeer als enige vastelandlokatie waar jaarlijks vogels broeden (tab. 17, fig. 10). Terschelling en Texel springen er tegenwoordig uit qua aantallen, met Schiermonnikoog op een goede 3e plaats. Hier wordt gebroed in rijk begroeide duinvalleien.

De oorzaken voor de achteruitgang zijn nog niet geheel opgehelderd, maar verminderd voedselaanbod door afname van ondermeer Konijn en woelmuizen en toegenomen concurrentie met Bruine Kiekendief lijken een belangrijke rol te spelen (De Boer & Klaassen *in prep.*, Dijkse *et al. in prep.*). De recente vestiging van Aardmuis en Rosse Woelmuis op Texel zullen hier mogelijk tot afname van de Noordse Woelmuis leiden, die hier momenteel de belangrijkste prooisoot is.

Tabel 17. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Blauwe Kiekendieven zijn vastgesteld. Gegevens: LSB-z. De gegevens voor 2004 zijn mogelijk nog niet volledig.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Duinen Terschelling	33	29	31	23	21	33
2	Duinen Texel Zuid	11	15	16	13	12	16
3	Schiermonnikoog	10	12	8	13	10	13
4	Duinen Texel Noord	8	6	5	4	11	11
5	Duinen Ameland	5	3	5	4	7	7
6	Duinen Vlieland	4	3	2	2	1	4
6	Boschplaat	3	4	2	4		4
8	Lauwersmeer	3	1	1	2		3
9	Vliehors		1				1
9	Rotummerplaat		1				1
9	Makkumer Noordwaard					1	1
9	Noord-Hollands Duinreservaat Noord				1		1

Grauwe Kiekendief *Circus pygargus* 0-1 broedparen
Rode Lijst: ernstig bedreigd Vogelrichtlijn: ja

Enkele decennia kwam de Grauwe Kiekendief nog verspreid over Nederland voor, maar tegenwoordig is de verspreiding vrijwel beperkt tot Groningen en Flevoland. Voor het duin- en kustgebied kan de soort min of meer als uitgestorven beschouwd worden; de “begrensde” paren bevinden zich alle binnendijks en zijn hier grotendeels afhankelijk van akkerbouw. Op de Waddeneilanden kwam de soort in de zeventiger jaren nog op verschillende plekken voor, maar hier zijn in recente tijden geen broedgevallen meer vastgesteld. Vergrassing en verruiging, waardoor ondermeer de Zandhagedis afgenomen is, lijken hier belangrijke redenen waarom de soort verdwenen is. Mogelijk dat concurrentie met de andere kiekendieven, die beter in minder open biotoop uit de voeten kunnen, ook een rol speelt.

Tabel 18. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Grauwe Kiekendieven zijn vastgesteld. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Dollard	4	5	5	11	10	11
2	Lauwersmeer	6	3	4	3	9	9
3	Eemsmond	5	3	2			5
4	Eemshaven	2	2	3			3

Figuur 10. Broedpopulatie van Blauwe Kiekendiefper kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 11. Broedpopulatie van Grauwe Kiekendiefper kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Scholekster *Haematopus ostralegus* 30.000 broedparen
Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: nee

De Scholekster was tot voor kort overal in het duin- en kustgebied een zeer algemene broedvogel. Van nature zijn de dichtheden altijd het hoogst geweest op kwelders, gevolgd door (agrarische) graslanden en het laagst in de duinen. Dit beeld is in recente jaren versterkt door een sterke achteruitgang in met name de duinen, zowel op het vasteland als op de eilanden. Ook op graslanden en, in recente jaren, kwelders neemt de populatie af. Veel is gezegd en geschreven over de redenen van achteruitgang. Toegenomen predatie door ondermeer Vos op het vasteland en intensivering van de landbouw zorgen voor een verminderde reproductie. Gezien de achteruitgang in alle biotopen en op de vosvrije eilanden, lijkt voedselgebrek als gevolg van intensieve mossel- en kokkelvisserij, resulterend in een lagere overleving en broedsucces, de belangrijkste factor (Willems *et al.* 2005).

Momenteel is de soort in het Waddengebied nog vrijwel overal algemeen, terwijl in het Deltagebied grote variaties in dichtheden aanwijsbaar zijn. In de vastelandsduinen is de soort grotendeels verdwenen als broedvogel. De lijst van belangrijkste kerngebieden wordt dan ook volledig gevormd door kerngebieden in de Waddenzee, met uitzondering van Schouwen. Vanwege het verspreide voorkomen en wellicht ook de gebruikte methodiek, hangen de schattingen sterk samen met het oppervlak van de kerngebieden.

Tabel 19. De tien belangrijkste kerngebieden voor Scholekster op basis van extrapolatie van inventarisatiegegevens voor 2000-2003.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Groningen Binnendijks	2316
2	Friese Noordkust West	2245
3	Friese Noordkust Oost	1745
4	Texel overig	1697
5	Balgzand	1354
6	Schouwen Overig	1142
7	Dollard Binnendijks	1007
8	Schiermonnikoog	943
9	Friese Waddenkust	921
10	Eemsmond	900

Kluut *Recurvirostra avosetta* 6.100-7.500 broedparen
Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: ja

Na een periode van toename, bereikte de Nederlandse populatie in 1989 een piek van rond 9.000 paren. Sindsdien neemt het aantal broedparen duidelijk af, naar c. 7500 paren in recente jaren. Van jaar op jaar kunnen de aantallen lokaal maar ook landelijk behoorlijk fluctueren. Momenteel broedt c. 85% in het duin- en kustgebied. Belangrijke aantallen bevinden zich verder in de zoete, niet-begrensde delen van de Delta.

Vanwege de voorkeur voor zacht slib, worden de grootste populaties gevonden aan de vastelandskusten van vooral Groningen en Friesland. Recent zijn hier sterke afnames geconstateerd, vermoedelijk als gevolg van een combinatie van toegenomen predatie door Vos en een verminderde voedselbeschikbaarheid voor de kuikens. De populaties in de Delta fluctueren lokaal sterk door habitatveranderingen in natuurontwikkelingsgebieden, maar over de gehele Delta bezien is de populatie redelijk stabiel.

Figuur 12. Broedpopulatie van Scholekster per kerngebied. Weergegeven zijn populatieschattingen op basis van extrapolatie van inventarisatiegegevens uit de periode 2000-2003. De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 13. Broedpopulatie van Kluut per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tabel 20. De tien belangrijkste kerngebieden voor Kluut, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Friese Waddenkust	1466	1351	1212	871	1017	1466
2	Dollard	1345	537	1414	1143	743	1414
3	Groningen Buitendijks	1056	739	1133	124	185	1133
4	Volkerakmeer	508	686	896	892	426	896
5	Balgzand	381	420	633	514	520	633
6	Schouwen Overig	371	369	524	446	538	538
7	Groningen Binnendijks	69	97	230	384	100	384
8	Eemshaven	47	97	302	135	88	302
9	Overflakkee	234	267	173	223	90	267
10	Tholen	50	209	222	264	226	264

Griel *Burhinus oedicephalus* 0 broedparen
Rode Lijst: verdwenen Vogelrichtlijn: nee

De Griel is een typische broedvogel van zeer open, droge zandige terreinen. Nederland bevindt zich aan de noordrand van het verspreidingsgebied, waardoor de soort nooit algemeen is geweest. In 1923 werd de populatie in de Hollandse duinen, waar zich de meeste, zo niet alle, broedparen bevonden, rond 30 paren geschat. Het laatste zekere broedgeval is vastgesteld in 1956. In recente jaren zijn er vrijwel geen waarnemingen van “broedverdachte” Grielen. Door de afnemende atmosferische depositie en het opwarmend klimaat, is hervestiging echter mogelijk.

Bontbekplevier *Charadrius hiaticula* 130-300 broedparen
Rode Lijst: kwetsbaar Vogelrichtlijn: nee

Sinds de zeventiger jaren neemt de Nederlandse populatie van Bontbekplevier langzaam af. Belangrijke reden is het ongeschikt worden van voormalig kale terreinen in ondermeer Flevoland en de Delta. Ook toenemende recreatie op stranden speelt een rol. Daar tegenover staan lokale toenames, zoals langs de Fries-Groningse kust. Omdat Nederland aan de zuidrand van het broedgebied ligt, mag in het licht van klimaatopwarming verdere afname verwacht worden.

De belangrijkste kerngebieden worden verspreid over het Wadden- en Delta-gebied gevonden (tab. 21, fig. 14). Naast de c. 56 % van de Nederlandse populatie binnen het begrensde gebied, broedt een aanzienlijk deel in de niet-begrensde zoete delen van het Deltagebied.

Tabel 21. De tien belangrijkste kerngebieden voor Bontbekplevier, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Friese Waddenkust	47	19	32	22	31	47
2	Texel overig	35	30	31	22	22	35
3	Eemsmond	14	24	17	2	13	24
3	Volkerakmeer	24	19	20	19	24	24
5	Zuid-Beveland	12	10	20	13	8	20
6	Boschplaat	2	2	3	6	18	18
6	Grevelingen	18	13	8	11	9	18
6	Schouwen Overig	13	18	18	16	17	18
9	Neeltje Jans	7	17	11	15	16	17
10	Lauwersmeer	3	14	16	5	3	16
10	Tholen	7	11	13	16	14	16

Strandplevier *Charadrius alexandrinus* 170-210 broedparen
 Rode Lijst: bedreigd Vogelrichtlijn: nee

Nederland bevindt zich aan de noordrand van het broedgebied van deze typische bewoner van dynamische open kustmilieus. De Nederlandse populatie is in de afgelopen decennia sterk achteruit gegaan. Binnenlandse populaties zijn vrijwel verdwenen door verstedelijking en vegetatiesuccessie van opspuitterreinen en dergelijke. Van de c. 30% van de vogels die thans buiten het projectgebied broeden, broedt het merendeel in de niet-begrensde delen van de Delta. De populatie in zowel de Delta als de Waddenzee is sterk achteruit gegaan door te intensieve recreatie op stranden en andere broedterreinen. Daarnaast speelt vegetatiesuccessie in de Delta een belangrijke rol. Het broedsucces is in beide regio's onvoldoende (Tulp 1998, Willems *et al. in prep.*). Verdere afname mag verwacht worden. Het afsluiten van (potentiële) broedplaatsen tijdens het broedseizoen kan wellicht soelaas bieden.

Tabel 22. De tien belangrijkste kerngebieden voor Strandplevier, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Slikken van Flakee	44	45	48	41	36	48
2	Volkerakmeer	31	25	39	43	33	43
3	Grevelingen	18	15	15	24	36	36
4	Schouwen Overig	4	14	30	11	16	30
5	Markiezaatsmeer	21	12	11	24	14	24
6	Tholen	7	20	4	15	11	20
7	Zoommeer	14	16	6	6	9	16
7	Westerschelde	15	12	12	16	9	16
9	Kwade Hoek	11	10	7	2	14	14
9	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost	9	14	10	9	4	14

Figuur 14. Broedpopulatie van Bontbekplevier per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 15. Broedpopulatie van Strandplevier per kerngebied. Weer-gegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Bonte Strandloper *Calidris alpina* 0-3 broedparen
 Rode Lijst: verdwenen Vogelrichtlijn: nee

Nederland bevindt zich aan de zuidrand van het verspreidingsgebied van de Bonte Strandloper. Waarschijnlijk is de soort nooit algemeen geweest en in de 20e eeuw duidelijk afgenomen. Door bemesting en vegetatiesuccessie zijn broedplaatsen buiten de Waddenzee kennelijk ongeschikt geraakt. Ook in de Waddenzee zijn in recente jaren geen zekere broedgevallen vastgesteld. Vermoedelijk ondernemen jaarlijks nog wel enkele paren een broedpoging, maar het vaststellen er van is lastig door de grote aantallen doortrekkers en beperktere aantallen overzomeraars. De Dollard is het enige gebied waar in het afgelopen decennium met regelmaat broedverdachte vogels opgemerkt werden (tab. 23, fig. 16).

Tabel 23. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Bonte Strandlopers zijn vastgesteld. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Dollard	1	3				3
2	Lauwersmeer			1			1

Wulp *Numenius arquata* 725-825 broedparen
 Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: nee

De Wulp komt in allerlei met name zandige biotopen zoals duinvalleien voor. Nabij getijdengebieden wordt het voedsel vooral gezocht op droogvallende platen, maar de kuikens zijn grotendeels afhankelijk van voedsel wat op de broedplaats gevonden wordt. Evenals op de binnenlandse heidevelden, is de Wulp in de vastelandsduinen sterk achteruit gegaan. In de kalkrijke duinen is de soort nagenoeg verdwenen. Vergrassing en verstruweling spelen hier ongetwijfeld een grote rol. Ook in de Delta is de soort opvallend genoeg vrijwel verdwenen. Tijdens de vorige broedvogelatlas-periode (1973-1977) was de soort kennelijk al niet (meer?) algemeen. Momenteel broedt nog slechts een handvol paren in de Delta. Toegenomen predatie door Vos, wat veel geopperd wordt als verklaring voor de achteruitgang in de Hollandse duinen, speelt hier in ieder geval geen rol. Al met al is de soort in het duin- en kustgebied met minstens 50% afgenomen sinds de tachtiger jaren, terwijl de landelijke populatie in deze periode stabiel was of licht toenam. Het duin- en kustgebied heeft dan ook flink aan belang ingeboet.

Het overgrote deel van de huidige duin- en kustpopulatie is tegenwoordig aanwezig op de Waddeneilanden. Alleen de noordelijke kalkarme vastelandsduinen komen nog op de valreep terug in het lijstje met belangrijke kerngebieden (tab. 24).

Tabel 24. De tien belangrijkste kerngebieden voor Wulp op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Texel	209
2	Boschplaat	159
3	Terschelling Duinen+polder	125
4	Schiermonnikoog	110
5	Ameland Duinen+polder	84
6	`t Oerd	57
7	Duinen Vlieland	35
8	Zwanewater	17
9	Noord-Hollands Duinreservaat Noord	13
10	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	10

Figuur 16. Broedpopulatie van Bonte Strandloper per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 17. Broedpopulatieschatting van Wulp per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tureluur *Tringa totanus* 5.600-7.000 broedparen
 Rode Lijst: gevoelig Vogelrichtlijn: nee

De Tureluur komt verspreid over heel laag-Nederland vrij algemeen voor, maar heeft een duidelijke voorkeur voor zilte en zoute graslanden en kwelders. De hoogste dichtheden worden gevonden op kwelders. Daarbinnen bestaat een duidelijke voorkeur voor kwelders met een vrij ruige vegetatie en veel slik, zoals de enorme aantallen van Saeftinghe aantonen. Overigens omvat dit gebied slechts vier zeer goed bezette atlasblokken (100-500 paren), wat de schatting nogal grof maakt. In mindere mate geldt dit ook voor de andere belangrijke kerngebieden. Op de Fries-Groningse kwelders zijn de aantallen in de afgelopen decennia duidelijk toegenomen, vermoedelijk door verminderde begrazing. In agrarische gebieden is de stand de afgelopen decennia vrij stabiel, in tegenstelling tot die van veel andere weidevogels.

Over het geheel bekeken, is de dichtheid hoger in de Waddenzee dan die in de Delta. Dit hangt ongetwijfeld (deels) samen met het grotere aandeel kwelder en grasland in het Waddengebied.

Tabel 25. De tien belangrijkste kerngebieden voor Tureluur op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Verdronken Land van Saeftinge	899
2	Terschelling Duinen+polder	553
3	Groningen Noordkust	527
4	Friese Wadden+Noordkust Oost	450
5	Ameland Duinen+polder	379
6	Dollard	373
7	Kruiningen	350
8	Friese Noordkust West	274
9	Texel	254
10	Schouwen Overig	242

Zwartkopmeeuw *Larus melanocephalus* 100-665 broedparen
 Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: ja

Vanaf 1970 broeden Zwartkopmeeuwen jaarlijks in Nederland. De soort neemt vooral in recente jaren snel toe. De aantalsontwikkeling is volledig bekend vanaf het jaar van vestiging. Extreme aantalschommelingen treden de laatste jaren op, wat door verplaatsingen tussen Belgische en Nederlandse kolonies veroorzaakt wordt. Het overgrote deel (>90%) van de paren broedt in het Deltagebied. Deels liggen de kolonies (net) buiten het begrensde duin- en kustgebied, waaronder enkele grote kolonies in het Volkerak. In sommige jaren broedt een aanzienlijk deel van de vogels aan de Belgische zijde van de grens nabij Zandvliet. Vestigingen aan de Hollandse kust of het Waddengebied betreffen altijd maar een of enkele paren. Alleen op het Balgzand lijkt sprake van enige kolonievorming (tab. 26, fig. 19).

In tegenstelling tot Kok- en de meeste andere meeuwen, foerageren Zwartkopmeeuwen veel op graslanden en nauwelijks in zoutwatermilieus.

Figuur 18. Broedpopulatieschatting van Tureluur per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 19. Broedpopulatie van Zwartkopmeeuw per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tabel 26. De tien belangrijkste kerngebieden voor Zwartkopmeeuw, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Overflakkee	118	379	89	35	30	379
2	Markiezaatsmeer	65	160	1	2	7	160
3	Volkerakmeer	116					116
4	Westerschelde	52	87	3	24	61	87
5	Zuid-Beveland				5	41	41
6	Zeeuws-Vlaanderen Overig West		3	1	15	25	25
7	Oosterschelde		20			1	20
8	Grevelingen	4	3		5	9	9
8	Verdronken Land van Saeftinge	1			7	9	9
10	Balgzand	1	1	1	3	5	5

Kokmeeuw
Rode Lijst: nee

Larus ridibundus
Vogelrichtlijn: nee

70.000-79.000 broedparen

In de afgelopen eeuw heeft een continue groei van de populatie Kokmeeuwen plaatsgevonden, maar sinds midden jaren tachtig lopen de aantallen weer langzaam terug. Momenteel broeden ongeveer 140.000 paren in Nederland, waarvan de helft binnen het duin- en kustgebied. Op enkele kleine kolonies na, bevindt de hele populatie zich in de Delta en het Waddengebied. De veruit grootste kolonie bevindt zich op Griend en is in recente jaren spectaculair gegroeid. Ook een aantal andere kolonies op de Waddeneilanden zijn sterk gegroeid. Dit is ongetwijfeld veroorzaakt doordat de populaties op de Fries-Groningse kusten ingestort zijn. Predatie door Vos lijkt hier de sturende factor. Deze verplaatsing heeft voorsnog niet tot afname van broedaantallen geleid, maar teruglopend broedsucces in de eilandkolonies doet vermoeden dat afname in de toekomst alsnog op zal treden (Willems *et al.* 2005).

Tabel 27. De tien belangrijkste kerngebieden voor Kokmeeuw, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Griend	23500	26779	33500	33580	33691	33691
2	Groningen Buitendijks	10851	6854	2706	795	336	10851
3	Balgzand	6381	7036	7565	7739	8827	8827
4	Schiermonnikoog	5465	6921	5354	4673	4417	6921
5	Polder Ameland	2570	6797	3800	5400	5502	6797
6	Friese Waddenkust	5666	2126	819	439	296	5666
7	Westerschelde	4253	4302	3793	3756	2393	4302
8	Dollard	483	886	1079	1602	3365	3365
9	Overflakkee	2440	3325	2072	1774	1877	3325
10	Zuid-Beveland	795	423	606	1827	3249	3249

Figuur 20. Broedpopulatie van Kokmeeuw per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Stormmeeuw	<i>Larus canus</i>	4700-6200 broedparen
Rode Lijst: nee	Vogelrichtlijn: nee	

Nederland bevindt zich aan de zuidrand van het broedgebied van de Stormmeeuw, die zich hier in 1908 vestigde. De broedaantallen piekten rond 1985 met in totaal meer dan 10.000 paren, maar nemen sindsdien gestaag af naar c. 6.000-7.000 in recente jaren. Belangrijke afname deed zich voor in de Hollandse duinen, waar door de komst van vossen alle grote kolonies in elkaar klapten. Zo bevond zich bij Schoorl een kolonie van tot 6.500 paren in 1985-86, evenveel als de huidige Nederlandse populatie, die enkele jaren later volledig verdwenen was. De momenteel nog aanwezige kolonies zijn vaak klein en bevinden zich op voor vossen onbereikbare plaatsen zoals daken. In het lijstje van belangrijke kerngebieden vinden we de duinen dan ook niet meer terug. Het overgrote deel van de populatie bevindt zich tegenwoordig in het Waddengebied. In de Delta is het aantal kolonies veel beperkter. In totaal broedt c. 80% van de Nederlandse populatie in het duin- en kustgebied.

Figuur 21. Broedpopulatie van Stormmeeuw per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tabel 28. De tien belangrijkste kerngebieden voor Stormmeeuw, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Duinen Texel Zuid	1357	1236	1308	1124	983	1357
2	't Oerd	209	970	352	451	431	970
3	Schiermonnikoog	426	839	677	826	832	839
4	Duinen Vlieland	650	809	525	467	456	809
5	Balgzand	357	413	389	459	459	459
6	Duinen Texel Noord	175	259	292	335	359	359
7	Maasvlakte	289	264	245	248	147	289
8	Grevelingen	195	214	194	238	239	239
9	Boschplaat	157	165	164	165	173	173
10	IJmuiden	169	157	144	166	121	169

Kleine Mantelmeeuw
Rode Lijst: nee

Larus graellsii
Vogelrichtlijn: nee

67000-90000 broedparen

De Kleine Mantelmeeuw vestigde zich in de eerste helft van de 20e eeuw in Nederland, maar de aantallen bleven bescheiden tot in de zeventiger jaren. Sindsdien is de populatie exponentieel gegroeid naar meer dan 80.000 paren nu. Meer dan 90% bevindt zich in het duin- en kustgebied. Op enkele grotere kolonies in de noordelijke Delta na, worden in de rest van Nederland slechts kleine kolonies aangetroffen. De grootste kolonies bevinden zich tegenwoordig op de Maasvlakte. Alle andere kerngebieden met meer dan

3.000 paren bevinden zich in het Waddengebied. In de Hollandse duinen is de soort evenals andere meeuwen sterk afgenomen na de komst van vossen. Langs de Fries-Groningse kusten komt slechts een handvol paren tot broeden, wat wellicht eveneens met de aanwezigheid van vossen samenhangt.

Tabel 29. De tien belangrijkste kerngebieden voor Kleine Mantelmeeuw, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Maasvlakte	23891	30057	29818	30048	25117	30057
2	Boschplaat	11829	15845	14957	13066	13068	15845
3	Duinen Texel Zuid	11363	12931	12382	12437	12256	12931
4	Schiermonnikoog	4378	10679	6193	6360	6731	10679
5	Duinen Kop van Schouwen	4900	4882	4428	5709	4518	5709
6	't Oerd	735	3759	4111	3271	2945	4111
7	Duinen Vlieland	2005	2993	3019	2802	2090	3019
8	Westerschelde	1567	1083	1211	2602	1474	2602
9	IJmuiden	1291	1993	2179	2378	2175	2378
10	Duinen Texel Noord	1596	1343	1877	2318	2190	2318

Zilvermeeuw *Larus argentatus* 55.000-71.000 broedparen
Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: nee

De populatie Zilvermeeuwen herstelde zich al in de twintiger jaren enigszins van intensief eierrapen, maar het duurde tot de zeventiger jaren voordat de stand sterk toenam naar het piekniveau van c. 90.000 paren rond 1985. Sindsdien is de populatie gestaag afgenomen, vermoedelijk door concurrentie met Kleine Mantelmeeuw, en lijkt zich nu te stabiliseren rond 60.000 paren. Het broedsucces lijkt zich in ieder geval in recente jaren weer te verbeteren (Willems *et al.* 2006). Vrijwel alle kolonies (97% van alle paren) liggen binnen het duin- en kustgebied. Evenals bij verschillende andere meeuwensoorten, is de verspreiding tegenwoordig grotendeels beperkt tot de Wadden en de Delta. Kolonies in de Hollandse duinen zijn grotendeels verdwenen door predatie door vossen. Langs de Gronings-Friese kust zijn slechts enkele kolonies van enige betekenis aanwezig. Een opvallend verschil met Kleine Mantelmeeuw is het belang van de zuidelijke Delta, met de grootste kolonie in Saeftinge (tab. 30, fig. 23).

Tabel 30. De tien belangrijkste kerngebieden voor Zilvermeeuw, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Verdronken Land van Saeftinge	10500	8000	4100	2800	8004	10500
2	Schiermonnikoog	7169	10302	8527	7367	6607	10302
3	Maasvlakte	6948	8235	8445	6841	5836	8445
4	Boschplaat	4904	5519	6317	4044	3948	6317
5	't Oerd	3328	5374	5386	3788	4560	5386
6	Duinen Texel Zuid	4830	4405	4282	4208	3981	4830
7	Duinen Vlieland	2621	4091	3971	3062	2394	4091
8	Westerschelde	3213	3641	2546	3488	2337	3641
9	Duinen Kop van Schouwen	3016	3034	3396	2407	2118	3396
10	Rotummeroog	2422	3052	2929	2449	2324	3052

Figuur 22. Broedpopulatie van Kleine Mantelmeeuw per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende

Figuur 23. Broedpopulatie van Zilvermeeuw per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Grote Mantelmeeuw *Larus marinus* 10-21 broedparen
 Rode Lijst: gevoelig Vogelrichtlijn: nee

De Grote Mantelmeeuw is een nieuwkomer en broedt pas sinds 1993 in Nederland. Sindsdien neemt het aantal gestaag toe. In 2004 werd een voorlopig record bereikt met minimaal 28 paren, waarvan 21 binnen het duin- en kustgebied. Buiten het gebied wordt alleen gebroed in het IJsselmeergebied en de zoete Delta. De Boschplaat lijkt zich tot een heus kerngebied voor de soort te ontwikkelen (tab. 31, fig. 24).

Tabel 31. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Grote Mantelmeeuwen zijn vastgesteld. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Boschplaat	4	6	7	3	10	10
2	Grevelingen	2	2	3	4	4	4
3	Veerse Meer	2	2	2	3	2	3
4	Maasvlakte	2	1	1		2	2
4	Volkerakmeer				2	1	2
6	Griend			1	1	1	1
6	Schiermonnikoog		1				1
6	Eemsmond	1					1
6	Schouwen Overig			1	1	1	1
6	Markiezaatsmeer	1					1

Figuur 24. Broedpopulatie van Grote Mantelmeeuw per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende

Lachstern *Gelochelidon nilotica* 0 broedparen
 Rode Lijst: verdwenen Vogelrichtlijn: ja

Lachsterns zijn in recente tijden nooit algemeen geweest in Nederland. Met zekerheid werd gebroed in de periode 1931-1958. In deze periode bevonden zich honderden paren in de Duitse en Deense Waddenzee, maar deze populatie is sindsdien sterk afgenomen tot enkele tientallen paren in 1999. Om deze reden ligt hervestiging in Nederland niet voor de hand. Dit maakt het extra spectaculair dat in 2005 een paar tot broeden kwam op het Balgzand, wellicht niet toevallig in de zelfde regio als waar in de nazomer de grootste aantallen zich ophouden. Helaas is dit broedgeval mislukt.

Grote Stern *Sterna sandvicensis* 14.350-18.510 broedparen
 Rode Lijst: bedreigd Vogelrichtlijn: ja

Na een populatiecrash door verontreiniging met chloorkoolwaterstoffen in de zestiger jaren, toen op het dieptepunt nog geen 1000 paren tot broeden kwamen, heeft de populatie Grote Sterns zich de afgelopen decennia langzaam hersteld tot bijna 20.000 in recente jaren. Het overgrote deel hiervan broedt in de enige drie jaarlijks bezette kolonies op Griend, Hompelvoet (Grevelingen) en de Hooge Platen (Westerschelde), totaal goed voor c. 17.000 paren. De sterke afname op de Hooge Platen in 2004 komt door een verplaatsing naar de sterk groeiende kolonie van Zeebrugge (B).

Dat buiten de genoemde drie kolonies maar geen definitieve nieuwe vestigingen van de grond komen, geeft aan dat de populatie zeer kwetsbaar blijft. Mogelijk dat het afsluiten van grote gebieden kan bijdragen aan definitieve hervestiging op andere locaties. Zo kwamen in recente jaren de grootste aantallen elders tot broeden op de gesloten Oosterkwelder van Schiermonnikoog en op Rottumerplaat. De kolonie op de Boschplaat bevindt zich bij de Vijfde Slenk, een gebiedsdeel wat in 2005 voor het eerst afgesloten was voor alle publiek. De kolonie in dit jaar hier naar 1540 paren.

Tabel 32. Kerngebieden waar in 2000-2004 broedende Grote Sterns zijn vastgesteld. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Griend	7918	8207	10966	11257	11275	11275
2	Westerschelde	3000	2875	4600	2500	900	4600
3	Grevelingen	2800	3251	1600	4201	3300	4201
4	Schiermonnikoog	571	10	3	550		571
5	Schouwen Overig					409	409
6	Boschplaat	1	2		1	253	253
7	Polder Ameland	168	4				168
8	Duinen Texel Zuid			137			137
9	Texel overig					98	98
10	't Oerd			2	2	1	2
11	Maasvlakte					1	1

Figuur 25. Broedpopulatie van Grote Stern per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	10.300-12.100 broedparen
Rode Lijst: kwetsbaar	Vogelrichtlijn: ja	

In de dertiger en vijftiger jaren telde Nederland een populatie van 30.000-40.000 broedparen. Na een populatiecrash eind vijftiger jaren, hersteld de populatie zich maar heel langzaam. Momenteel broeden bijna 20.000 paren in Nederland, waarvan ruim 10.000 in het duin- en kustgebied. In het Waddengebied en de Delta komen vergelijkbare aantallen voor, maar een deel van de Delta-kolonies valt buiten het hier begrensde gebied. De sterke terugloop op Balgzand van 2003 op 2004 hangt vermoedelijk samen met het beschikbaar komen van het eiland Kreupel in het IJsselmeer, waar in 2004 en 2005 respectievelijk 1500 en 3700 paren tot broeden kwamen (L. Kelder mond. med.). Sterke afname is gemeld van de Fries-Groningse kwelders, van 1100 paar in 1991 naar 165 in 2003. Predatie en vegetatiesuccessie spelen hier vermoedelijk een belangrijke rol. Enkele ontoegankelijke kolonies op omgeasde terreinen zijn recent sterk toegenomen. Zo broedden er in Delfzijl op een omgeasde parkeerplaats in 2005 934 paren, waarmee de Eemsmond met stip in de Top 10 van belangrijke kerngebieden belandt.

Tabel 33. De tien belangrijkste kerngebieden voor Visdief, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Balgzand	1810	1079	2159	2329	484	2329
2	Griend	1671	1984	1239	1362	1502	1984
3	Schiermonnikoog	533	1360	737	760	596	1360
3	Westerschelde	1360	1100	1100	1200	1100	1360
5	Schouwen Overig	339	495	416	763	1246	1246
6	Overflakkee	832	870	591	1098	534	1098
7	Verdronken Land van Saeftinge	283	869	71	428	229	869
8	Maasvlakte	429	371	629	706	713	713
9	Boschplaat	89	130	506	492	575	575
10	Grevelingen	342	446	247	370	297	446

Noordse Stern *Sterna paradisaea* 1.575-1.975 broedparen
 Rode Lijst: nee Vogelrichtlijn: ja

De Nederlandse Delta herbergt de meest zuidelijke broedkolonies van deze soort. De volledige populatie broedt in het duin- en kustgebied. Lange-termijn gegevens over aantalsontwikkeling zijn nauwelijks voorhanden. Doordat Noordse Stern lastig te onderscheiden is van Visdief, is de soort in het verleden sterk onderschat. Onbekend is dan ook of de populatie eveneens een populatie-crash heeft gekend in de vijftiger en zestiger jaren. In de negentiger jaren is de soort in ieder geval duidelijk toegenomen in het Waddengebied, zowel in Nederland als daarbuiten, maar sinds 1999 lijkt een afname ingezet te zijn. Griende herbergde eind jaren negentig nog grofweg de helft van de Nederlandse populatie, maar sindsdien zijn de aantallen hier sterk afgenomen. Ook in een aantal andere kolonies is een gevoelige achteruitgang vastgesteld. De enige kolonies van enige omvang waar een duidelijke toename vastgesteld is, zijn die van Delfzijl (Eemsmond, 159 paren in 2005) en de Boschplaat. De kolonie van Schelpepôlle (Polder Ameland) herstelde zich met 140 paren in 2005 van de eerdere afname.

In de Delta neemt de populatie al lang langzaam af, wat wellicht aan klimaatverandering toegeschreven kan worden. In de lijst van belangrijkste kerngebieden vinden we de Delta dan ook niet (meer) terug.

Tabel 34. De tien belangrijkste kerngebieden voor Noordse Stern, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Griend	988	856	463	516	396	988
2	Friese Waddenkust	201	162	289	224	160	289
3	Engelmansplaat	153	171	226	222	13	226
4	Rotumeroog	116	22	108	162	43	162
5	Rotummerplaat	82	71	87	139	32	139
6	Boschplaat		3	2	33	134	134
7	Polder Ameland	125	112	76	57	42	125
8	Vliehors	25	60	39	66	58	66
9	Texel overig	27	49	19	13	5	49
9	Dollard	2	5	21	49	12	49
9	Eemsmond	35	20	49	4	23	49

Figuur 26. Broedpopulatie van Visdief per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 27. Broedpopulatie van Noordse Stern per kerngebied. Weergegeven is het maximaal aantal broedparen vastgesteld in 2000-2004 (gegevens LSB-project). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Dwergstern *Sterna albifrons* 340-430 broedparen
Rode Lijst: kwetsbaar Vogelrichtlijn: ja

De Dwergstern is een karakteristieke broedvogel van zeer dynamische milieus. Van oudsher komt de soort vooral langs de kust voor, maar in het verleden werd bijvoorbeeld ook gebroed op eilanden in de Grote Rivieren. De populatie kende in de vijftiger en zestiger jaren eveneens een crash van c. 800-900 paren naar c. 100 paren. Sindsdien heeft de populatie zich redelijk hersteld tot c. 500 paren in recente jaren. De dip rond 1991 hangt samen met het uitwijken van Zeeuwse vogels naar een nieuwe kolonie bij Zeebrugge (B), die sindsdien sterk gegroeid is (342 paren in 1998). De populatie is momenteel beperkt tot de Wadden, Delta en, na recente hervestiging, het IJsselmeer. De grootste kolonies worden gevonden op de Hooge Platen (Westerschelde), in het Haringvliet (grotendeels buiten het hier begrensde gebied, deels binnen Overflakkee) en op de Vliehors (85 paren in 2005). Het gaat hier altijd om ontoegankelijke locaties dan wel stranden waar met verbodsborden recreanten op afstand gehouden worden. Op vrij toegankelijke stranden is de soort door recreatie min of meer verdwenen.

De populatie Dwergsterns blijft zeer kwetsbaar. In de (vooral zoete delen van) de Delta kunnen veel broedlocaties alleen behouden blijven door intensief beheer om vegetatiesuccessie tegen te gaan. Daarnaast zijn veel locaties gevoelig voor verstoringen in het broedseizoen. Het afsluiten dan wel gesloten houden van (potentiële) broedplaatsen tijdens het broedseizoen is een voorwaarde voor verder herstel.

Tabel 35. De tien belangrijkste kerngebieden voor Dwergstern, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Gegevens: LSB-k.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Westerschelde	124	99	87	91	85	124
2	Vliehors			33	75	81	81
3	Oosterschelde	10	67	40	37		67
4	Rotummerplaat	25	17	43	62	19	62
5	Texel overig	53	47	29	14	19	53
6	Overflakkee	3	8	25	49	40	49
7	Grevelingen	14	27	23	21	46	46
8	Rotummeroog	30	21	36	14	45	45
9	Duinen Texel Noord	34	22			15	34
10	Duinen Texel Zuid	5	22	15	25	2	25

Velduil *Asio flammeus* 22-27 broedparen
Rode Lijst: ernstig bedreigd Vogelrichtlijn: ja

De populatie van de Velduil is in de afgelopen eeuw dramatisch afgenomen. Tot in de tachtiger jaren werd de afname enigszins gemaskeerd door tijdelijke bloeiperiodes in grootschalig ingepolderde gebieden zoals de Flevopolders (150 paren in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland in 1974) en het Lauwersmeer (maximaal 18 paren). Sinds halverwege de negentiger jaren komt de soort vrijwel alleen nog in het Waddengebied voor. Daarbuiten worden alleen op Schiphol jaarlijks broedgevallen vastgesteld. De populaties in het Waddengebied namen ook sterk af. Met name op Ameland, tot in de negentiger jaren hét bolwerk van de Velduil, zijn de verliezen groot. In 1990 waren hier nog 32 paren aanwezig, in 2004 werd voor het eerst geen enkel broedpaar meer vastgesteld. Daarmee zijn Terschelling en Texel de enige eilanden waar nog aantallen van enige betekenis vastgesteld worden.

De redenen voor achteruitgang zijn nog niet volledig opgehelderd, maar afgenomen (beschikbaarheid van) muizen door verruiging, verstruweling en verbossing, concurrentie met andere predatoren en toegenomen recreatie zullen een rol spelen. Hoe het de populatie op Texel zal vergaan, nu Noordse Woelmuis daar vermoedelijk verdrongen gaat worden door de recent gevestigde Aardmuis en Rosse Woelmuis, is onzeker. Ook vanwege klimaatveranderingen, mag voor het voortbestaan van de hele Nederlandse populatie van deze noordelijke soort gevreesd worden.

Tabel 36. De tien belangrijkste kerngebieden voor Velduil, op basis van het maximum bekende aantal broedparen in 2000-2004. Van gebieden met maximaal 1 broedpaar, zijn de belangrijkste gebieden geselecteerd op basis van het aantal jaren dat een broedpaar vastgesteld is. Gegevens: LSB-z.

Rangno	Kerngebied	2000	2001	2002	2003	2004	MAX
1	Duinen Terschelling	12	7	5	4	6	12
2	Duinen Texel Noord	6	5	6	6	5	6
2	Boschplaat	4	2	2	6	1	6
4	Duinen Ameland	4	2	1	3	0	4
5	Duinen Texel Zuid	1	1	2	3	0	3
5	Schiermonnikoog	0	1	1	1	3	3
5	Eemshaven	1	1	2	3	2	3
8	Friese Waddenkust	0	1	1	2	1	2
9	't Oerd	1	1	1	1	0	1
9	Rotummerplaat	1	1	1	0	1	1

Nachtegaal *Luscinia megarhynchos* 2800-3200 broedparen
 Rode Lijst: kwetsbaar Vogelrichtlijn: nee

In de afgelopen decennia is de Nachtegaal in oostelijk Nederland sterk afgenomen, waardoor de soort op de Rode Lijst beland is. In de duinen ging het de soort echter voor de wind. Met dank aan de verstruweling is de populatie in het duin- en kustgebied minimaal verdubbeld sinds de zeventiger jaren en broedt hier ondertussen bijna de helft van de Nederlandse Nachtegalen. Het populatie-aandeel van het duin- en kustgebied zal echter zeker overschat zijn, omdat een deel van de vogels broedt in de binnenduinstrand, buiten de beoogde begrenzing.

Met name in de kalkrijke duinen komen zeer hoge dichtheden voor; de relatieve dichtheidskaart in de broedvogelatlas laat een prachtige scheiding ter hoogte van Bergen zien, die samenvalt met de overgang van kalkrijke naar kalkarme duinen. In het lijstje van belangrijke kerngebieden komen we dan ook alleen gebieden ten zuiden van Bergen tegen, met uitzondering van Texel. Hier komen belangrijke concentraties voor in de struwelen van De Geul en De Slufter. Ook elder op de Wadden komen plaatselijk hoge dichtheden voor.

De Nachtegaal is indicator van de waarde van (natte) duinstruwelen. Indien herstel van meer natuurlijke, open duinvegetaties zal plaatsvinden, mag een afname van de populatie verwacht worden. Mogelijk dat ook winst te verwachten valt, indien plantages van vooral naaldbomen omgezet worden in meer natuurlijke vegetaties.

Tabel 37. De tien belangrijkste kerngebieden voor Nachtegaal op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	697
2	Zuid-Kennemerland	500
3	Amsterdamse Waterleidingduinen	394
3	Meijendel	394
5	Duinen Kop van Schouwen	327
6	Goeree	159
7	Texel	143
8	Walcheren	115
9	Voornes Duin	110
10	Westduinen	108

Paapje *Saxicola rubetra* 70-100 broedparen
 Rode Lijst: bedreigd Vogelrichtlijn: nee

Het Paapje is een karakteristieke broedvogel van open vegetaties met veel opgaande kruiden, die van nature veel voorkomen in zowel de middenduinen als zoet-zoutovergangen van kwelders. De afgelopen decennia is de Nederlandse populatie van het Paapje gekelderd, vermoedelijk grotendeels als gevolg van eutrofiëring en intensivering van de landbouw. In de duinen is de populatie eveneens sterk afgenomen. De OT-trend suggereert een afname van minimaal 99%, maar dit lijkt enigszins geflatteerd. Dat de huidige 70-100 paren slechts een fractie zijn van de populatie die in vijftiger jaren nog aanwezig was, staat echter vast. Daarbij komt nog dat een deel van deze 70-100 paren strikt genomen buiten het beoogde gebied broedt, zoals in de binnendijkse akkers van de Dollard en delen van het Lauwersmeergebied. In recente jaren zet de afname onverminderd door; de in tabel 38 vermelde aantallen worden in recente jaren bij lange na niet meer gehaald. In 1998-2000 waren de belangrijkste bolwerken aanwezig tussen Noordwijk en Egmond, maar de aantallen zijn hier vermoedelijk dramatisch afgenomen. Zo werden voor het hele Noord-Hollands Duinreservaat in 2003 slechts 5 paren opgegeven. De atlasschattingen voor met name de Amsterdamse Waterleidingduinen waren mogelijk ook wat aan de hoge kant. Beheer gericht op het terugdringen van verruiging en verstruweling en herstel van open kruidenrijke vegetaties kan, in combinatie met de afnemende eutrofiëring, wellicht de afname tot stilstand brengen.

Tabel 38. De tien belangrijkste kerngebieden voor Paapje op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Amsterdamse Waterleidingduinen	54
2	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	20
3	Zuid-Kennemerland	18
4	Dollard	16
5	Lauwersmeer	10
5	Schiermonnikoog	10
5	Texel	10
8	Eemsmond	6
9	Duinen Vlieland	3
9	Meijendel	3
9	Zeeuws Vlaanderen Overig Oost	3
9	Zeeuws Vlaanderen Overig West	3

Figuur 30. Broedpopulatieschatting van Nachttegaal per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Figuur 31. Broedpopulatieschatting van Paapje per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tapuit *Oenanthe oenanthe* 300-400 broedparen
Rode Lijst: bedreigd Vogelrichtlijn: nee

Twintig jaar geleden was de Tapuit een karakteristieke en vrij algemene broedvogel van open habitats zoals heide, duinen en strandvlaktes, met een Nederlandse populatie van minimaal 2000 paren. Vermoedelijk door eutrofiëring en verzuring en daardoor vermossing en vergrassing van deze habitats, nog versneld door het ineensstorten van de konijnenpopulatie, is de populatie in de afgelopen twintig jaar gedecimeerd. Met uitzondering van de Maasvlakte, komen ten zuiden van IJmuiden nog slechts een handvol verspreid broedende paren voor. Meer noordelijk zijn nog wel kernen aanwezig (tab. 39) maar ook hier vind snelle afname plaats. Zo liep de populatie op Texel terug van minimaal 200 paren in 1978 naar c. 50 in 1998. Sinds 1998 heeft de afname onverminderd doorgezet, waardoor de aantallen berekend op basis van de atlaschattingen bij lange na niet meer gehaald worden.

In 2005 is in het kader van het *Jaar van de Tapuit* intensief onderzoek naar ondermeer de verspreiding gedaan in heel Nederland. De resultaten zijn verontrustend en suggereren dat ondertussen nog slechts c. 250 paren in heel Nederland over zijn, waarvan c. 175 paren in het kustgebied. Als belangrijkste bolwerk komt Ameland uit de bus met 41 paren, terwijl de populatie op Texel is afgenomen tot 22 paren. Ten zuiden van IJmuiden komen vermoedelijk minder dan 10 paren nog tot broeden (van Turnhout *et al.* 2006).

Tabel 39. De tien belangrijkste kerngebieden voor Tapuit op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Texel	72
2	Noordduinen	57
3	Zwanenwater	51
4	Ameland Duinen+polder	50
5	Terschelling Duinen+polder	48
6	Maasvlakte	29
7	Boschplaat	26
7	Schiermonnikoog	26
9	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	25
10	't Oerd	23

Grauwe Klauwier *Lanius collurio* 0 broedparen
Rode Lijst: bedreigd Vogelrichtlijn: ja

Een eeuw geleden was de Grauwe Klauwier in heel Nederland algemeen in verschillende landschapstypes. In de duinen was het een karakteristieke broedvogel van duinstruwelen, jonge bosaanplant en kleinschalige cultiveringen zoals moestuincomplexen. Door intensivering van de landbouw verdween de soort grotendeels uit het agrarische gebied. In de duinen zijn waarschijnlijk verdroging en verruiging als gevolg van eutrofiëring, waardoor een sterke afname van prooidieren als hagedissen en grote kevers plaatsvond, de oorzaken voor de achteruitgang. Nadat ook op Ameland voor het laatste in 1998 gebroed werd, was de Grauwe Klauwier vanaf 1999 geheel verdwenen uit de duinen. Gezien de afnemende eutrofiëring en verdroging, lijkt herstel van de duinpopulatie op termijn realistisch. In dit opzicht is het zeer hoopgevend dat in 2005 zowel nabij Castricum als op Vlieland weer (succesvolle!) broedgevallen zijn vastgesteld (SOVON-Nieuws 2005-3). Ook elders in Nederland was 2005 een goed jaar. De komende jaren zullen moeten uitwijzen of dit het begin van een breder herstel is.

Figuur 33. Broedpopulatieschatting van Kleine Barmsijs per kerngebied op basis van schattingen per atlasblok 1998-2000 (SOVON 2002). De mate van grijskleuring geeft het absolute belang van het betreffende kerngebied aan.

Tabel 40. De tien belangrijkste kerngebieden voor Kleine Barmsijs op basis van de atlasblokschattingen voor 1998-2000.

Rangno	Kerngebied	Schatting
1	Ameland Duinen+polder	29
2	Terschelling Duinen+polder	28
3	Texel	24
4	Boschplaat	18
4	Schiermonnikoog	18
6	Zwanewater	17
7	Duinen Vlieland	10
8	Duinen Kop van Schouwen	8
8	Lauwersmeer	8
8	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	8

5. Discussie

Het Nederlandse duin- en kustgebied behoort zonder twijfel tot de best onderzochte regio's van Nederland. De in deze rapportage gepresenteerde resultaten berusten op een unieke schat aan gegevens en kunnen daarom over het algemeen als zeer betrouwbaar beschouwd worden. Voor een groot deel van de relevante broedvogels zijn jaarlijks nauwkeurige opgaven van de hele broedpopulatie beschikbaar. Voor het overgrote deel van de broedvogelsoorten was het mogelijk om trends te berekenen. Hierbij is voor de periode voor 1984 vooral gebruik gemaakt van gegevens uit het Oude Tijdreeksen Project. Hoewel er aan deze 'OT-gegevens' de nodige onzekerheden kleven (zie SOVON 2002), worden de gepresenteerde trends als betrouwbaar beschouwd. In vergelijking met landelijke OT-trends, is de betrouwbaarheid van trends voor alleen het duin- en kustgebied relatief groot omdat een aanzienlijk deel van de OT-gegevens afkomstig zijn van broedvogelonderzoek in het duin- en kustgebied.

In totaal zijn 34 soorten geselecteerd als mogelijke doelsoort voor het Soortbeschermingsplan Duin- en Kustvogels. Voor al deze soorten herbergt het projectgebied momenteel of in potentie meer dan 20% van de Nederlandse populatie. Dit komt neer op c. 20% van de regelmatig in Nederland broedende inheems vogelsoorten. Hieruit blijkt dat het Nederlandse duin- en kustgebied van groot belang is voor broedvogels.

Vrijwel alle onderscheiden kerngebieden zijn voor minstens één doelsoort van nationaal belang. Van de 75 onderscheiden kerngebieden, behoren 64 gebieden voor minstens één soort tot de belangrijkste tien kerngebieden. Koplopers zijn Schiermonnikoog (19 soorten) en de Boschplaat (17 soorten). Bij 21 soorten behoort Texel of één van de hierbinnen onderscheiden kerngebieden tot de belangrijkste tien kerngebieden. Griend herbergt van drie soorten de grootste broedpopulatie.

Het is echter lastig om het belang van de verschillende kerngebieden te vergelijken. Belangrijk probleem daarbij is dat het oppervlak van de kerngebieden sterk varieert, waarbij grote kerngebieden logischerwijs gemiddeld grote broedpopulaties zullen herbergen. Daarnaast zal bijvoorbeeld het broeden van 70% van de Nederlandse Grote Sterns op Griend als belangrijker beschouwd worden dan het broeden van 6,5% van de Nederlandse Bergeenden aan de Groninger Noordkust. In beide gevallen herbergen deze kerngebieden wel de grootste populatie voor de betreffende soort binnen het duin- en kustgebied. Tenslotte is de soortenrijkdom aan alle van nature in het duin- en kustgebied thuishorende soorten een aspect dat in deze rapportage niet meegenomen is.

Literatuur

- BIJLSMA R.G., HUSTINGS F. & CAMPHUYSEN C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- DE BOER P. & KLAASSEN O. *in prep.* Voedselkeuze en broedsucces van de Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus* op Terschelling en Ameland in 2004. Limosa.
- DIJKSEN L., DE BOER P. & KLAASSEN O. *in prep.* Voedselkeuze en broedsucces van de Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus* op de Waddeneilanden in 2005. SOVON-onderzoeksrapport. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- GRIFFIOEN A.J., MEEUWSEN H.A.M. & VAN ROOIJ S.A.M. 2000. Afleiding inputbestand voor LARCH: begroeiingstypenkaart 2000 (250x250 m). Itern rapport Alterra, Wageningen.
- VAN KLEUNEN A. 2001. Referentiedichtheden van broedvogels in het onverstoorde Nederlandse open duingebied. SOVON-onderzoeksrapport 2001/04. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VAN KLEUNEN A., SIERDSEMA H. & LOOS, W.B. 2005. Aanvullende natuurlijke referentiewaarden en actuele waarden van broedvogels voor het opstellen van natuurgraadmeters. SOVON-onderzoeksrapport 2005/01. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- VAN KLEUNEN A. & SIERDSEMA H. 2001. Natuurlijke referentiewaarden voor enkele zeer zeldzame of in Nederland uitgestorven broedvogels. SOVON-onderzoeksrapport 2001/06. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- PANNEKOEK J. & VAN STRIEN A.J. 1996. TRIM (TRENds & INDICES for Monitoring data). Research Paper 9634. Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 (Nederlandse Fauna 5). Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- STRUCKER R.C.W., MARK S.J. HOEKSTEIN M.S.J., MEININGER P.L. 2005. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 2004, met een samenvatting van 2003. Rapport RIKZ/2005.016. Rijksinstituut voor Kust en Zee, Middelburg.
- TEIXEIRA R.M. 1979. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Natuurmonumenten/SOVON, 's Graveland
- TULPI. 1998. Reproductie van Strandplevieren en Bontbekplevieren op Terschelling Griend en Vlieland in 1997. Technisch rapport Vogelbescherming. Vogelbescherming, Zeist.
- VAN TURNHOUT C., VAN MANEN W. & VERGEER J.W. 2006. Jaar van de Tapuit 2005. SOVON-onderzoeksrapport 2006/04. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- WILLEMS F., OOSTERHUIS R., DIJKSEN L.J., KATS R.K.H. EN ENS B.J. 2005. Broedsucces van kustbroedvogels in de Waddenzee 2005. SOVON-onderzoeksrapport 2005/07 - Alterra-rapport 1265. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen - Alterra, Texel.
- WILLEMS, F.J., FOPPEN R.P.B., MEININGER P.L., MAJOUR F.A. & WOLF P.A. *in prep.* Reproductive success of Ringed Plover *Charadrius hiaticula* and Kentish Plover *C. alexandrinus* in the Delta area of the southwest-Netherlands. Ardea.

Bijlagen

1. Trends van broedvogels in het Nederlandse duin- en kustgebied.

Per soort worden de trend in het duin- en kustgebied en de trend voor heel Nederland gegeven. Voor schaarse en zeldzame soorten betreft dit jaarlijkse populatieschattingen, voor algemene soorten jaarlijkse indices op basis van gegevens uit het OT- en het BMP-project. Voor algemene soorten waarvoor het niet mogelijk was indices te berekenen, is het gemiddelde aantal per geteld proefvlak weergegeven, zonder te corrigeren voor niet-getelde proefvlakken. Zie paragraaf 2.3 voor een verdere toelichting.

2. Broedpopulaties per kerngebied in het Nederlandse duin- en kustgebied.

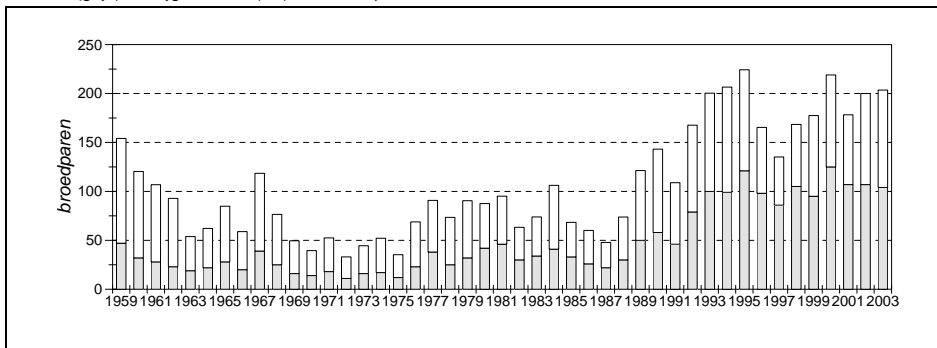
Per kerngebied is een overzicht gegeven van de populatieschattingen voor de 34 doelsoorten. Zie paragraaf 2.6 en hoofdstuk 4 voor verdere toelichting.

3. Broedpopulaties per doelsoort in het Nederlandse duin- en kustgebied.

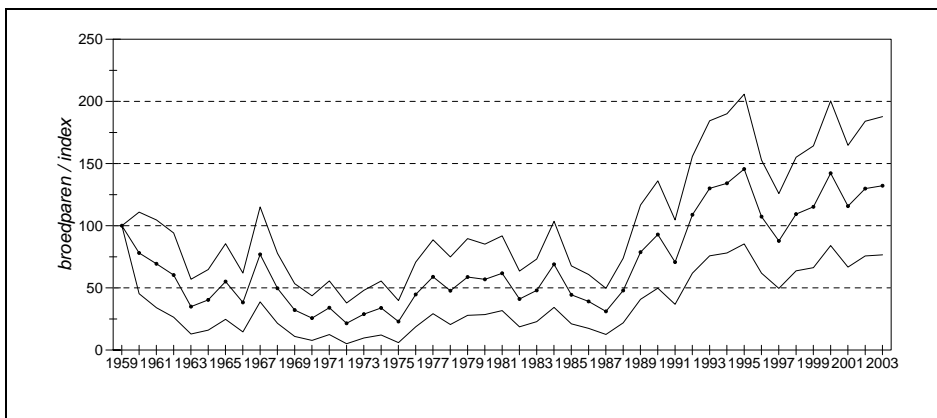
Per soort is een overzicht gegeven van de populatieschattingen voor elk kerngebied. Zie paragraaf 2.6 en hoofdstuk 4 voor verdere toelichting.

70 Dodaars

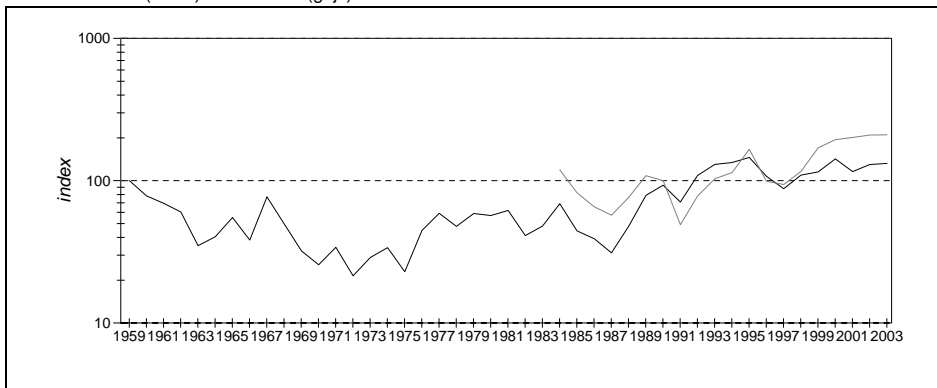
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

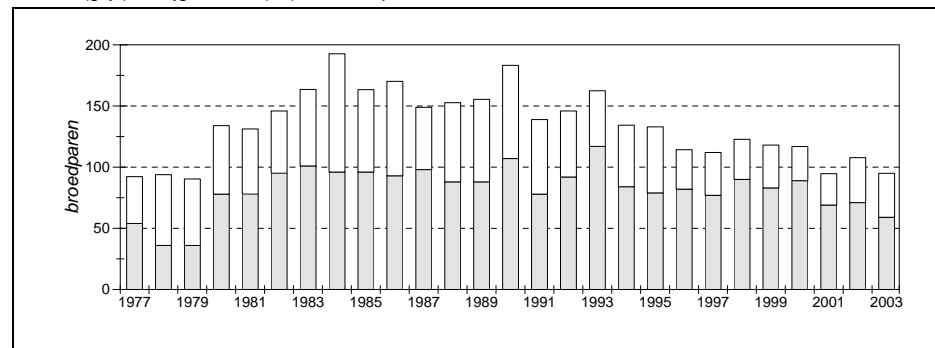

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

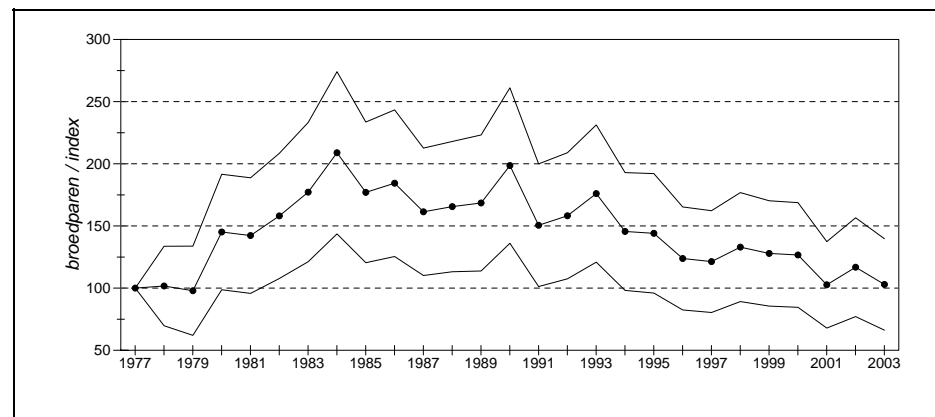

90 Fuut

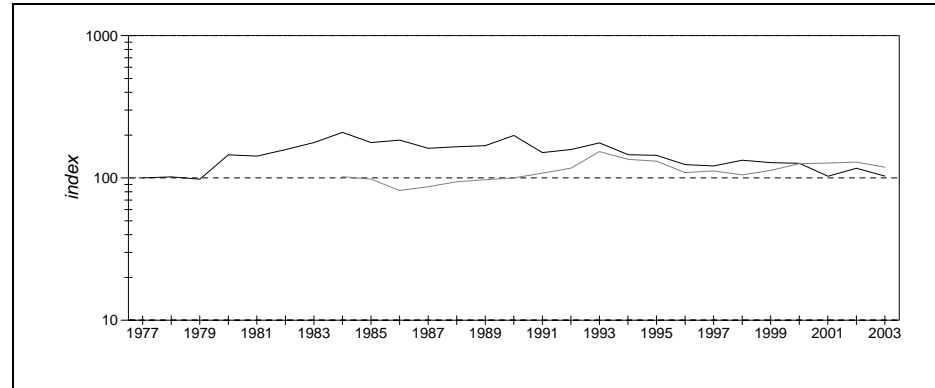
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,99; s.e. = 0,00

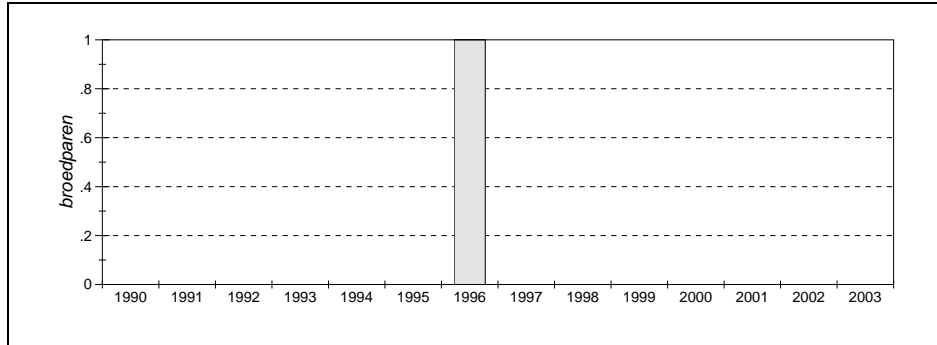

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

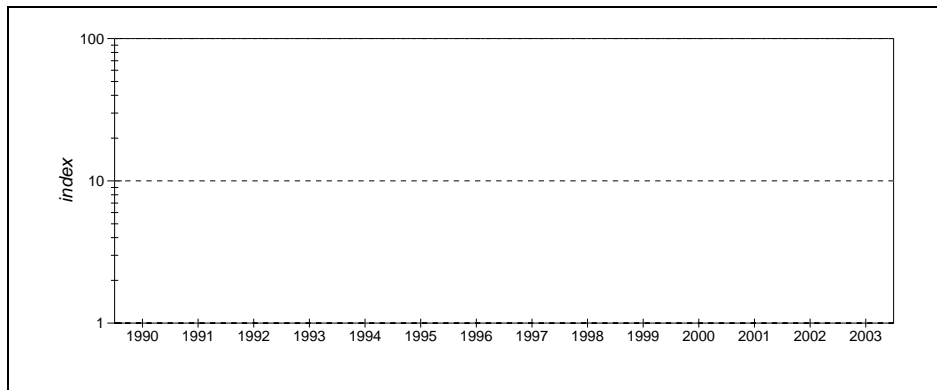
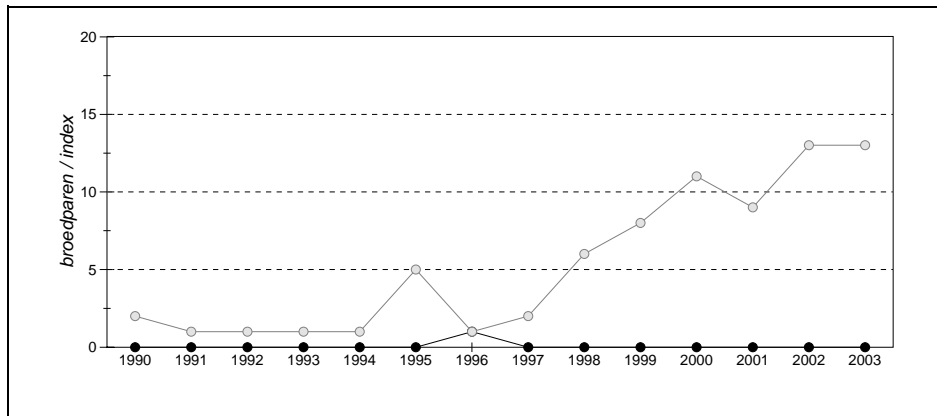

100 Roodhalsfuut

Populatie duin&kust

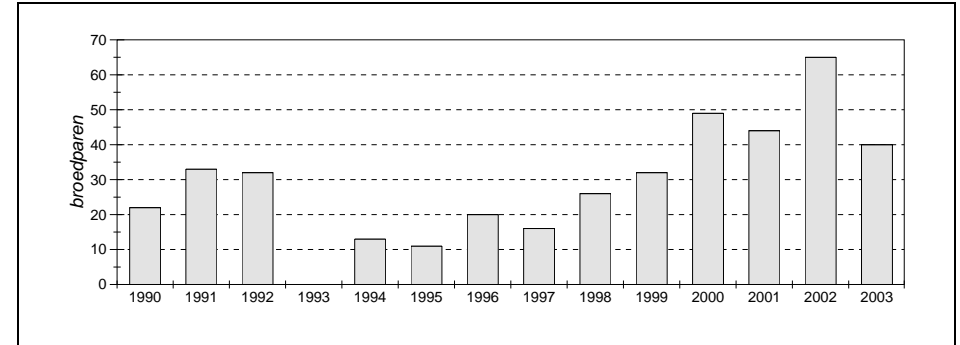

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

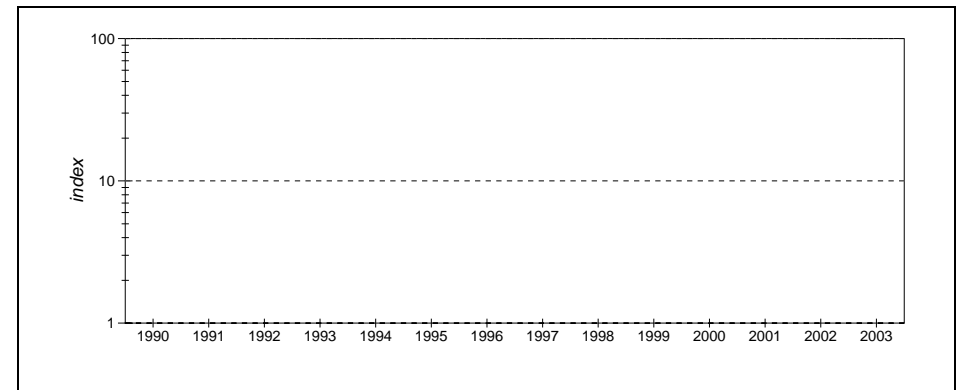
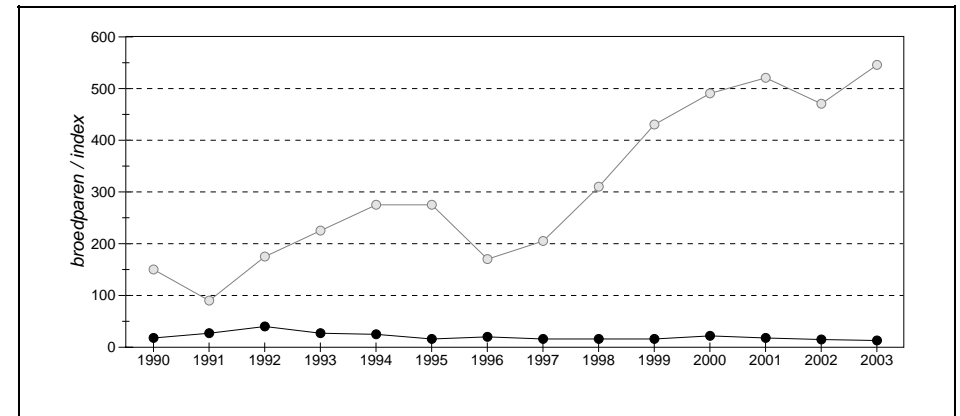

120 Georde Fuut

Populatie duin&kust

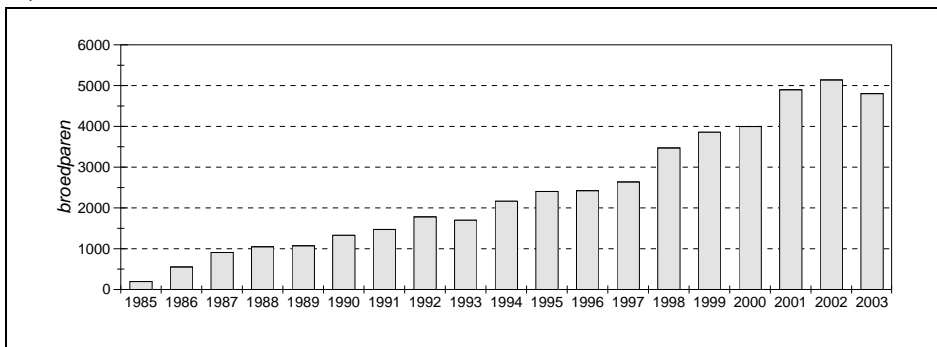

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

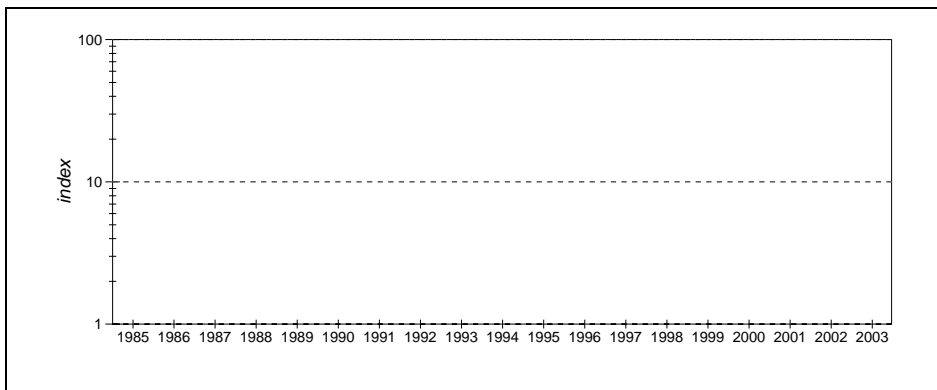
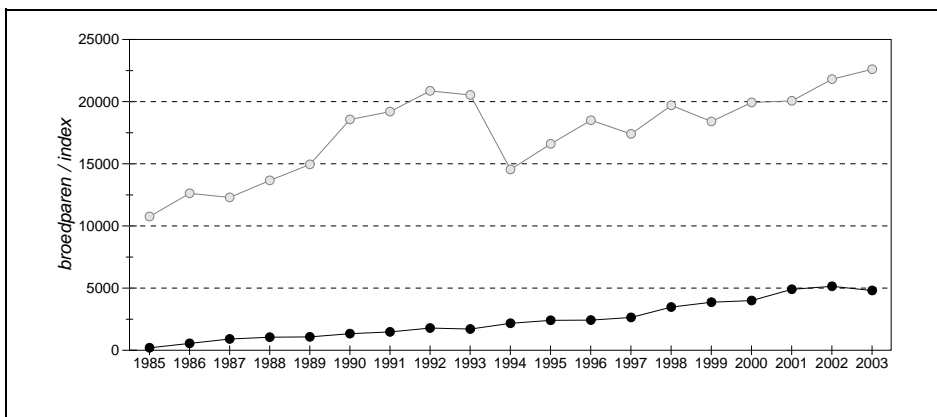

720 Aalscholver

Populatie duin&kust

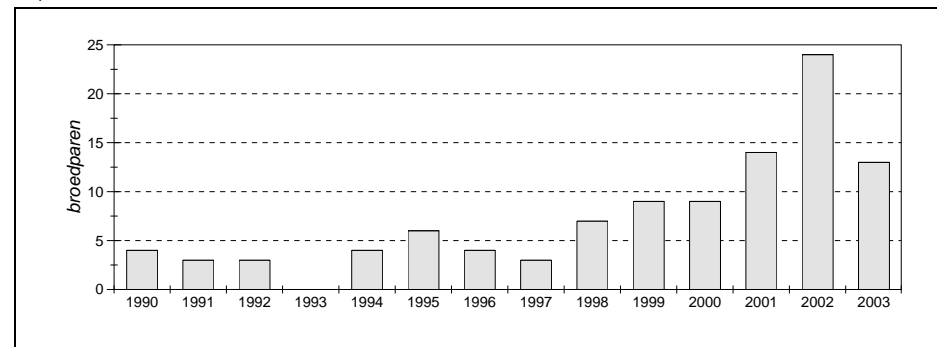

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

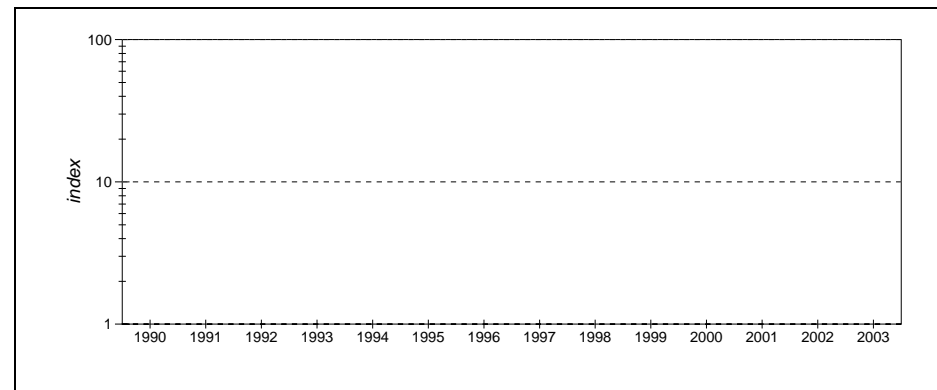
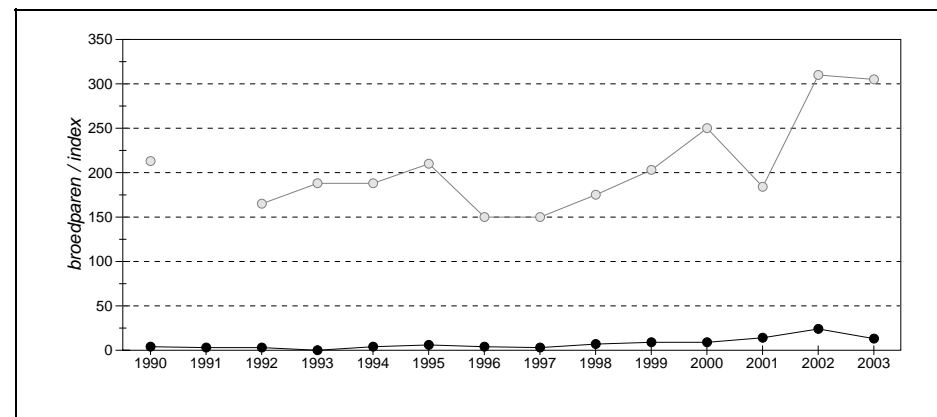

950 Roerdomp

Populatie duin&kust

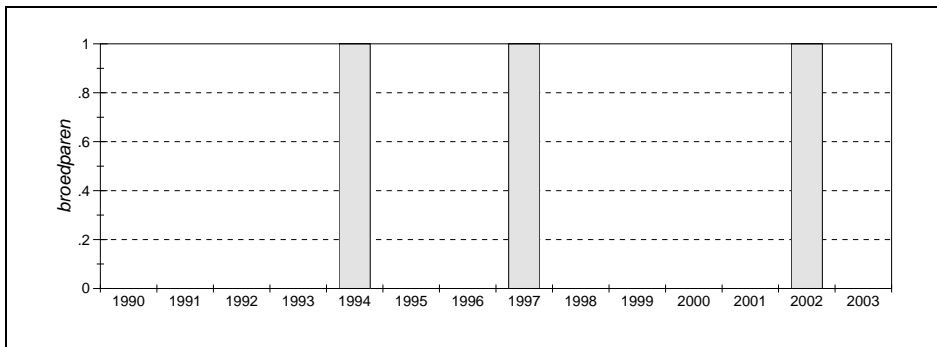

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

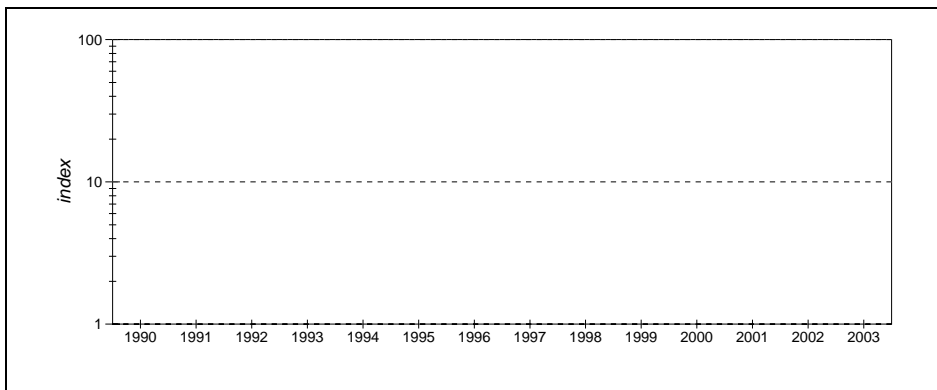
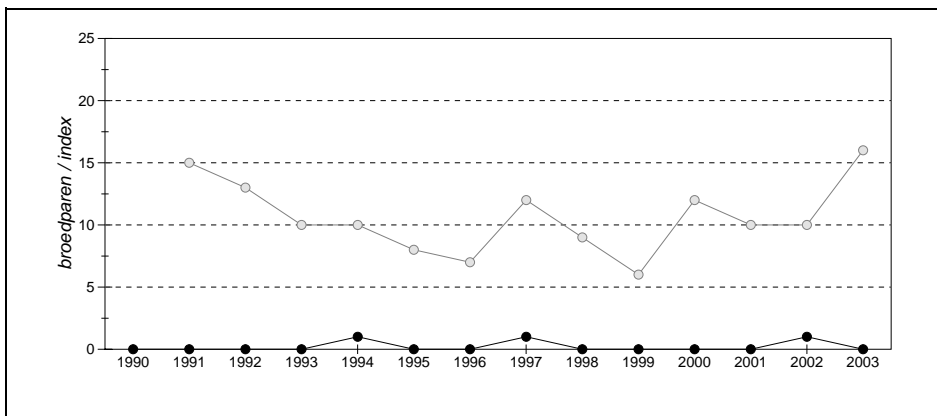

980 Woudaap

Populatie duin&kust

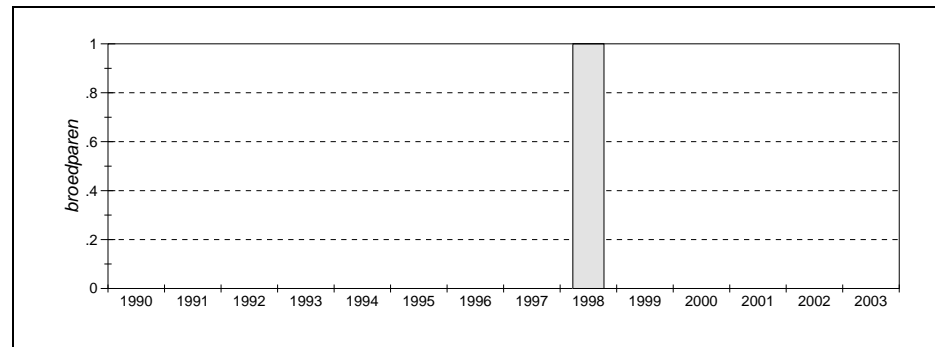

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

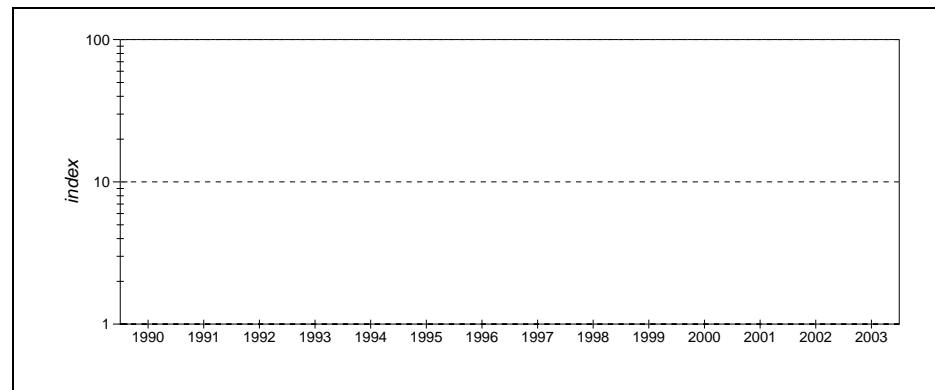
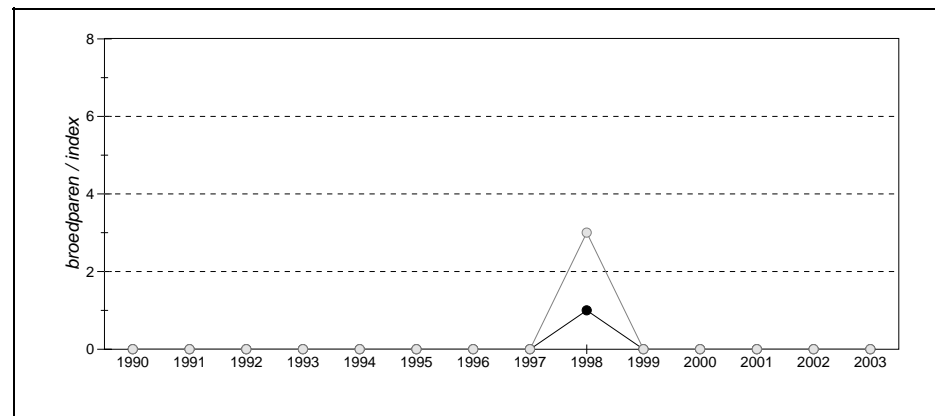

1110 Koereiger

Populatie duin&kust

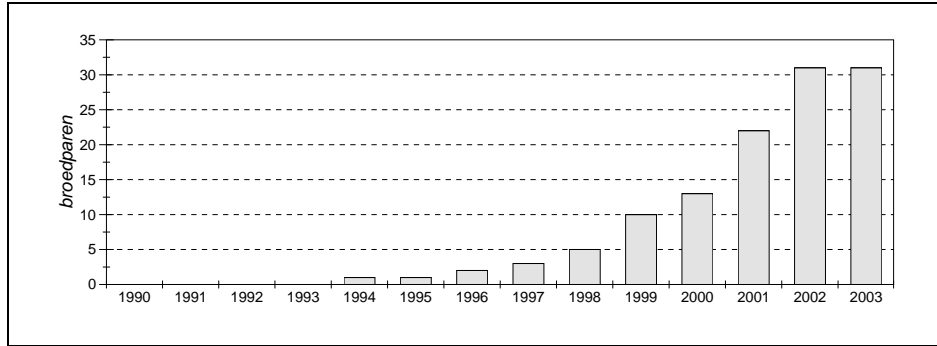

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

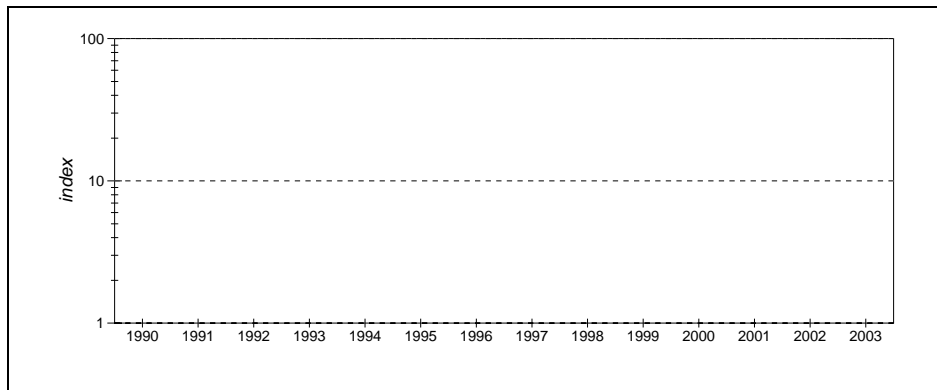
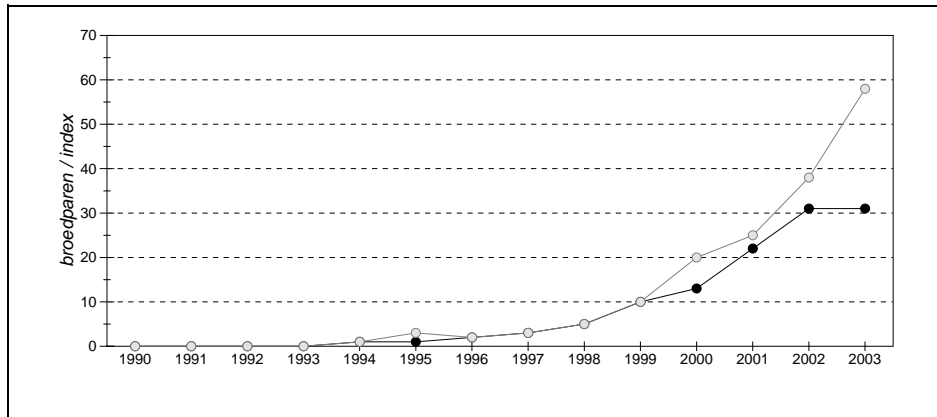

1190 Kleine Zilverreiger

Populatie duin&kust

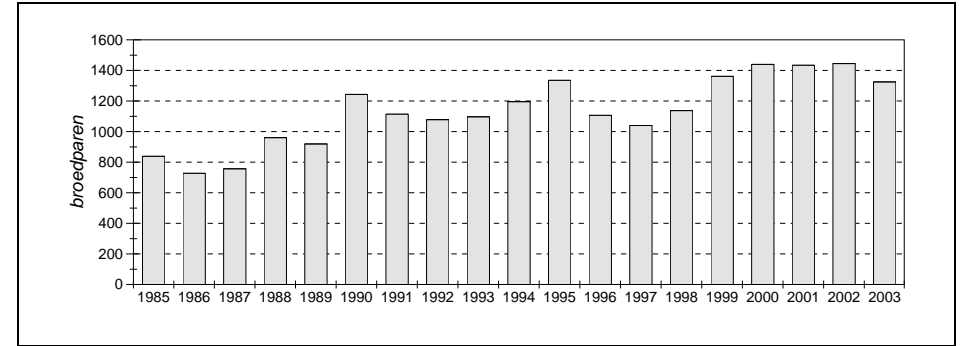

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

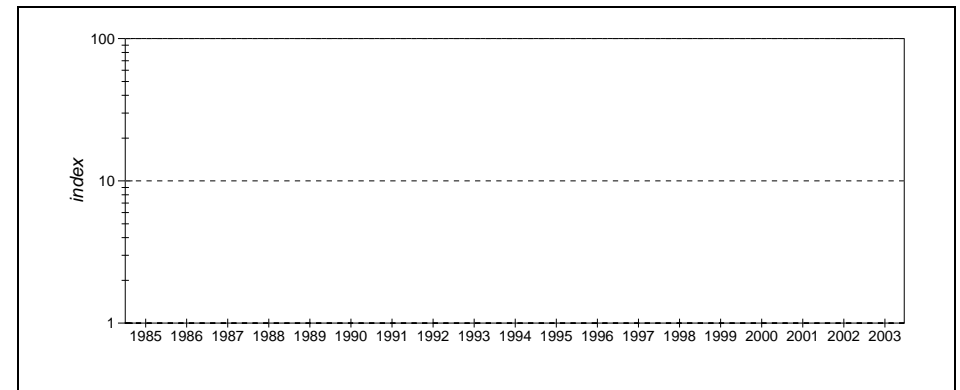
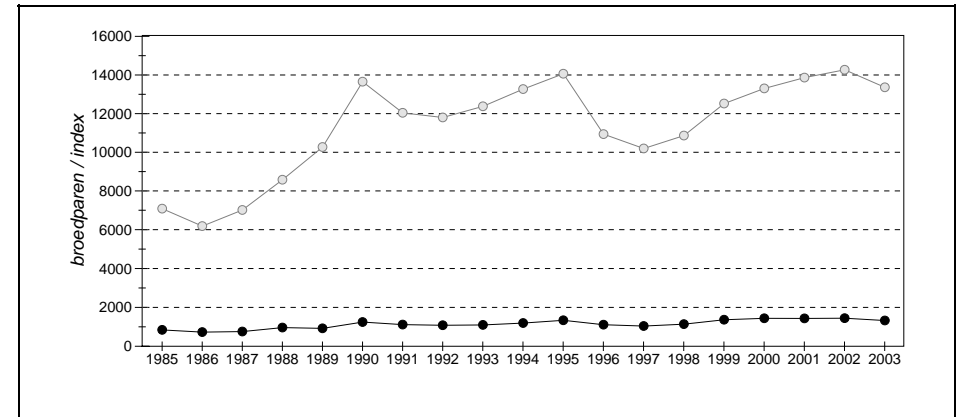

1220 Blauwe Reiger

Populatie duin&kust

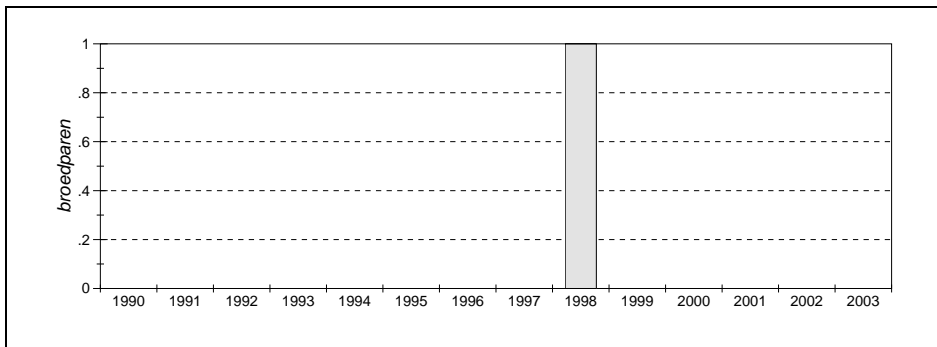

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

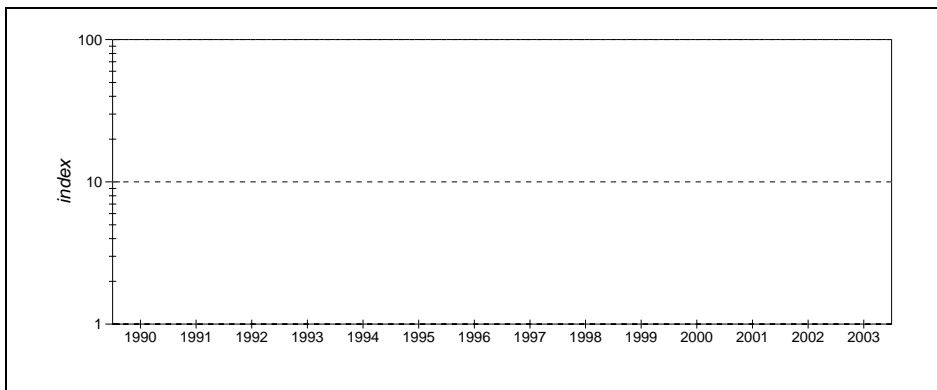
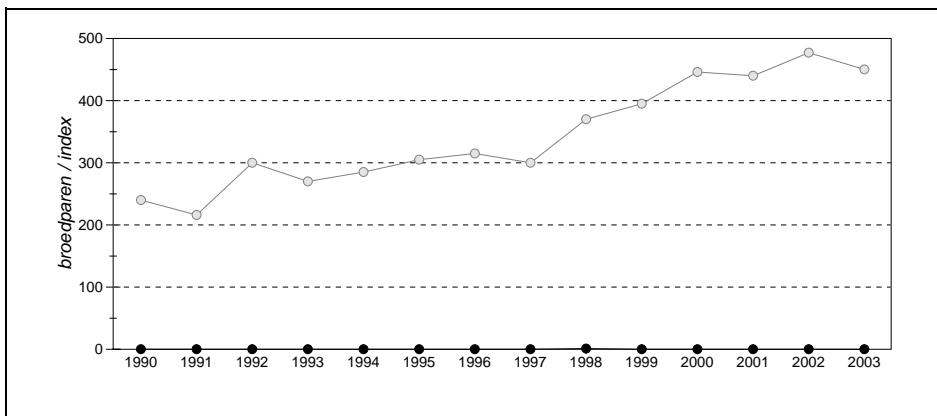

1240 Purperreiger

Populatie duin&kust

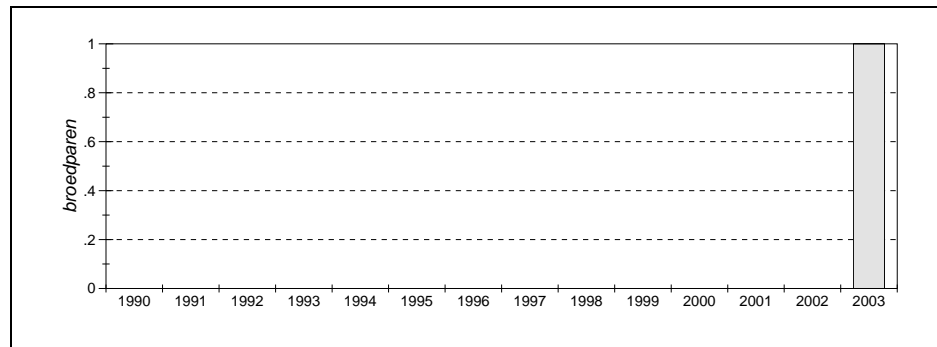

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

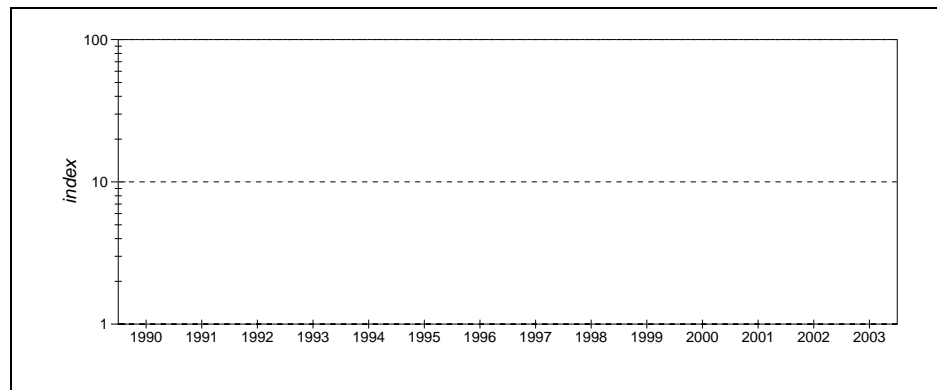
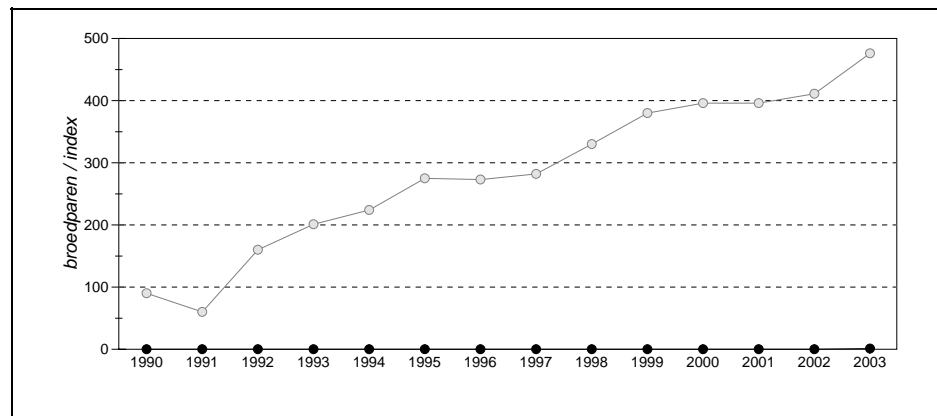

1340 Ooievaar

Populatie duin&kust

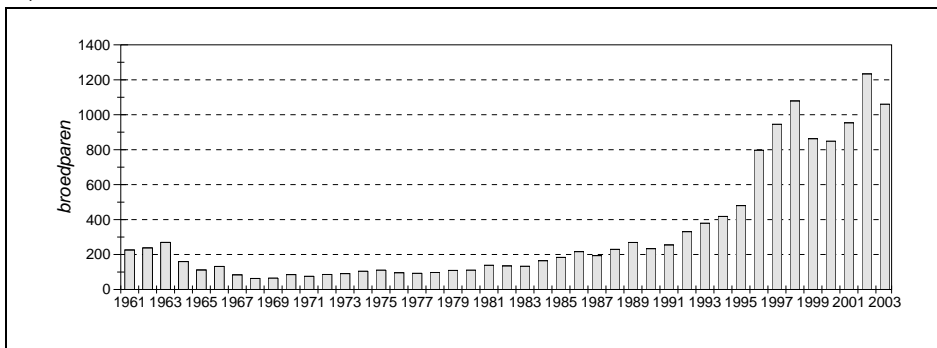

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

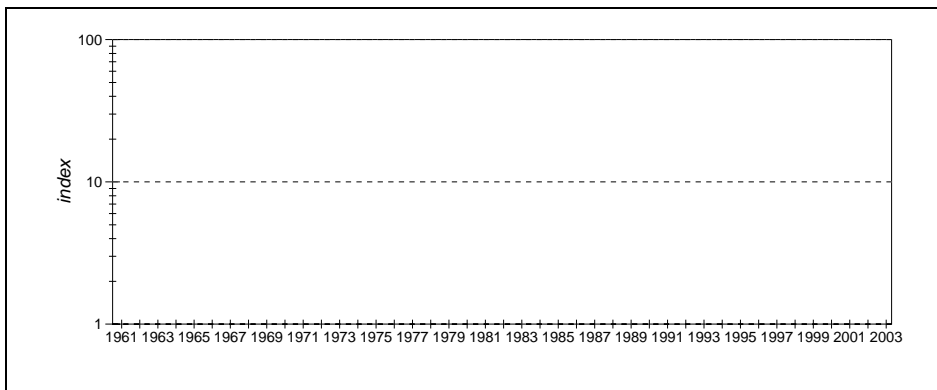
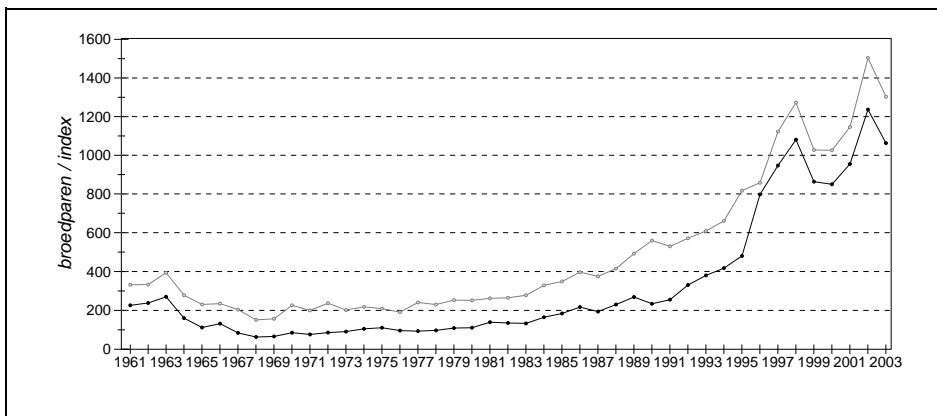

1440 Lepelaar

Populatie duin&kust

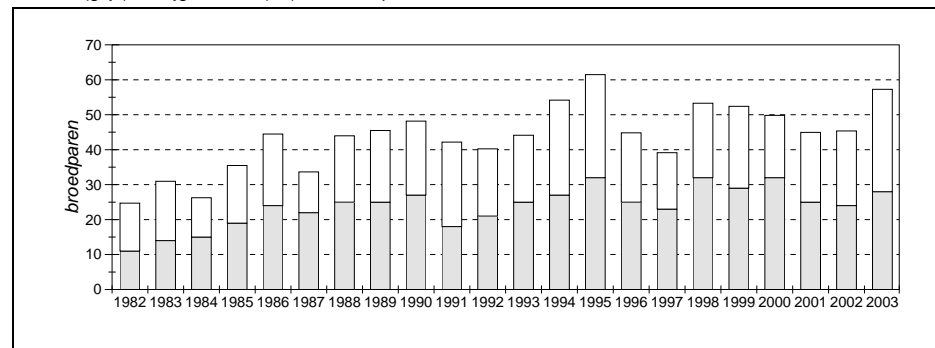

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

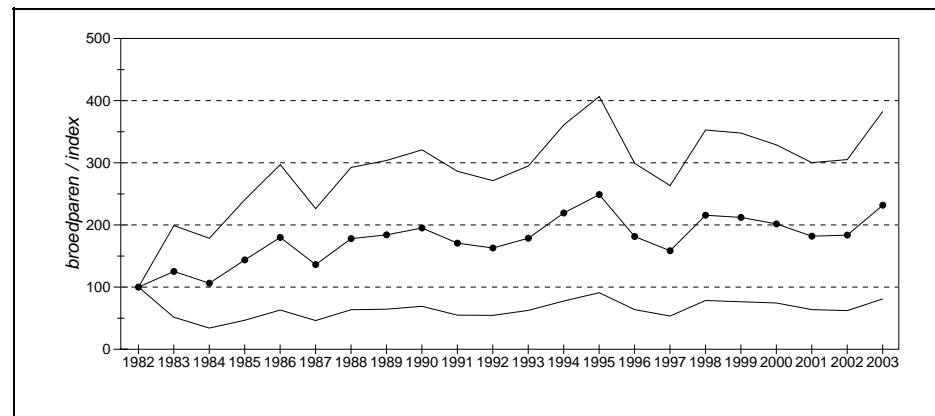

1520 Knobbelzwaan

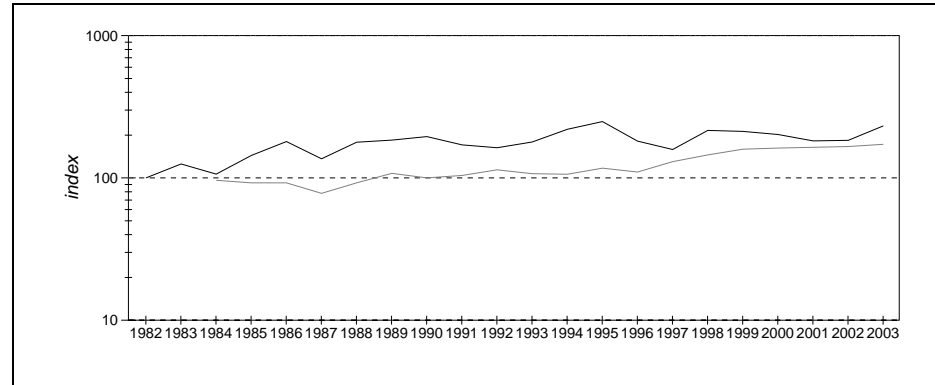
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

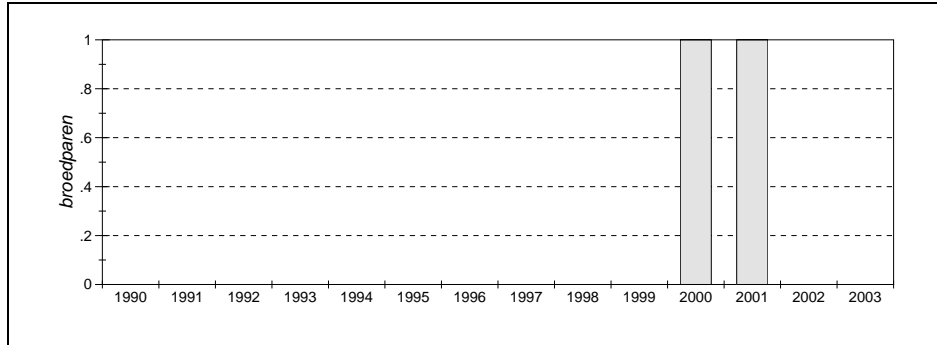

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

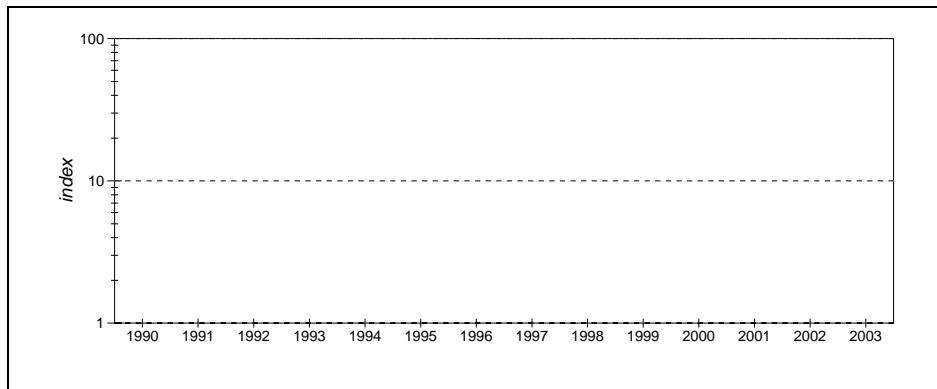
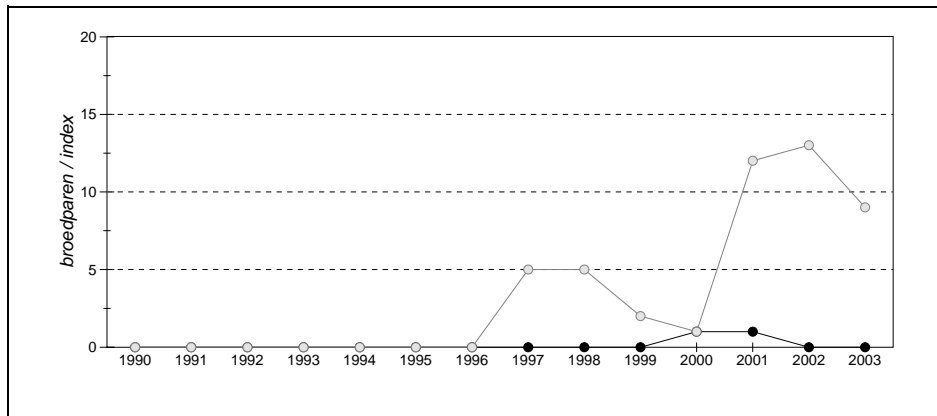

1560 Zwaangans

Populatie duin&kust

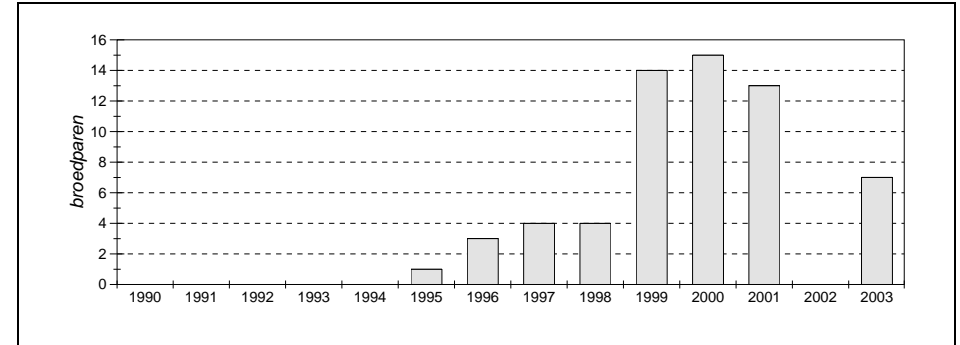

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

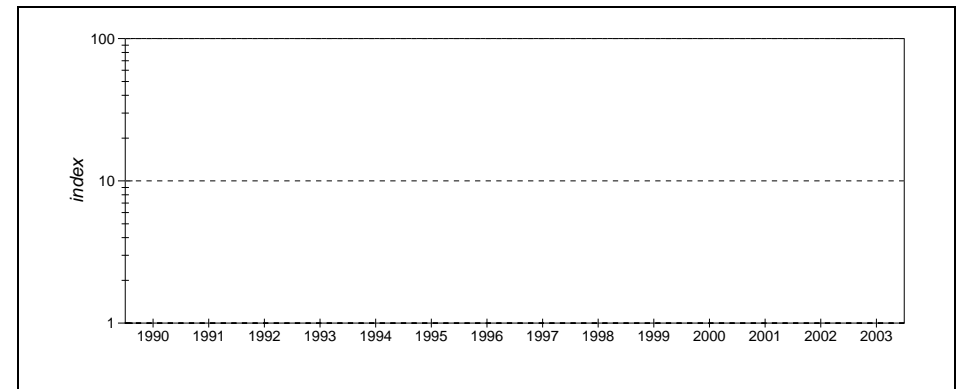
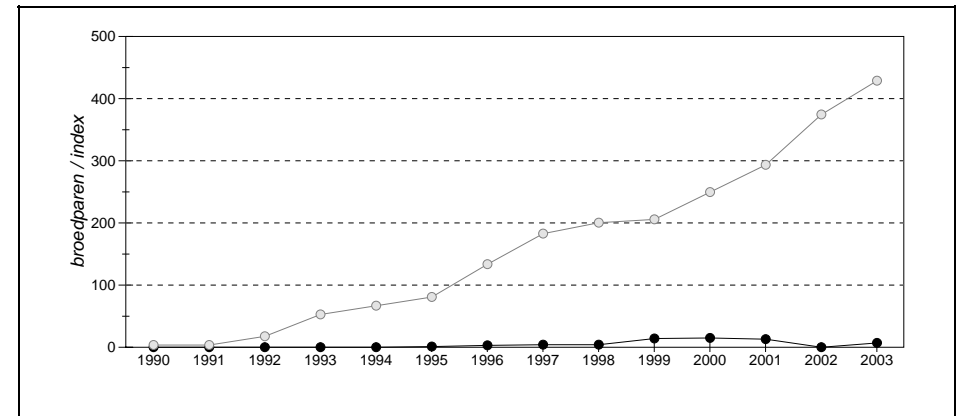

1590 Kolgans

Populatie duin&kust

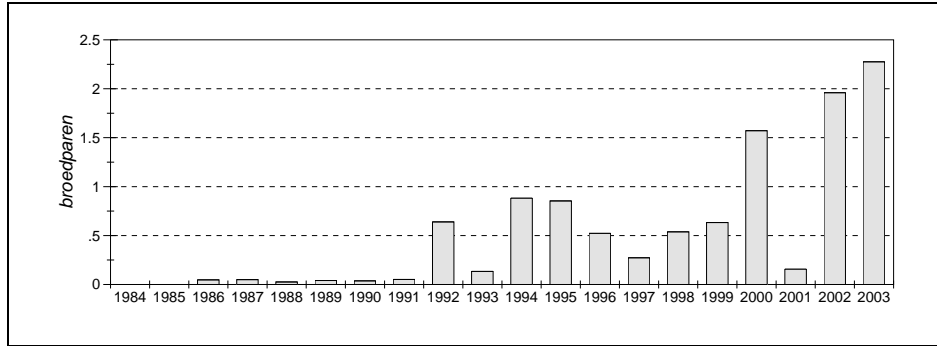

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

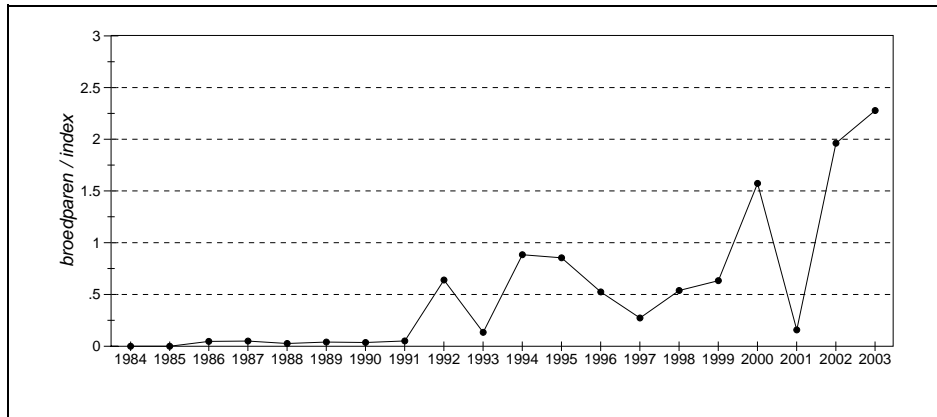

1610 Grauwe Gans

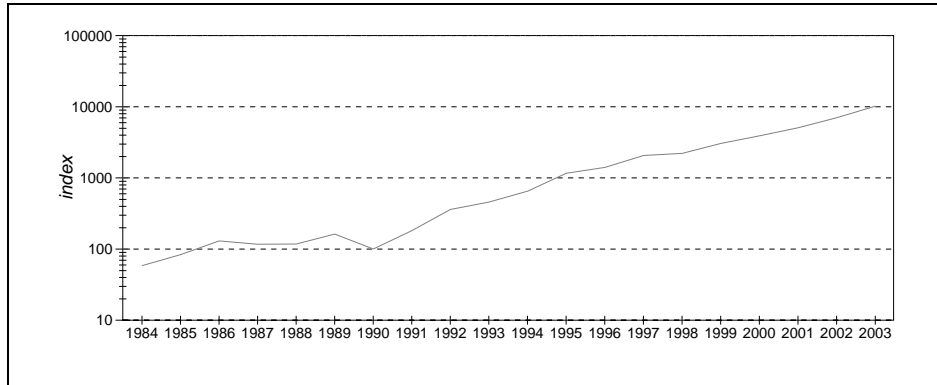
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

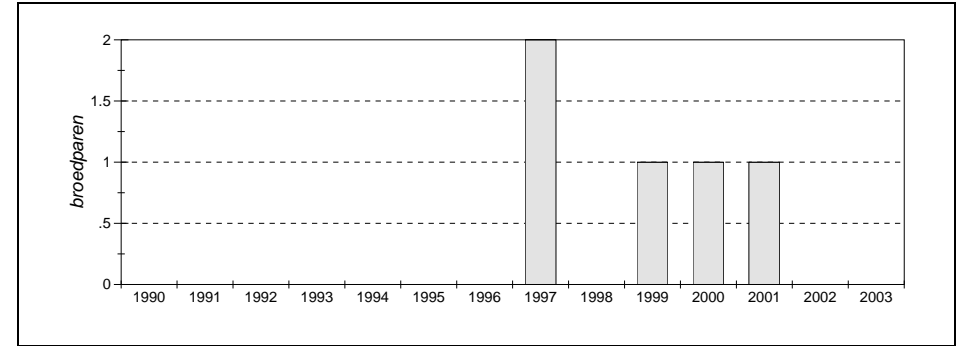

Trend NL

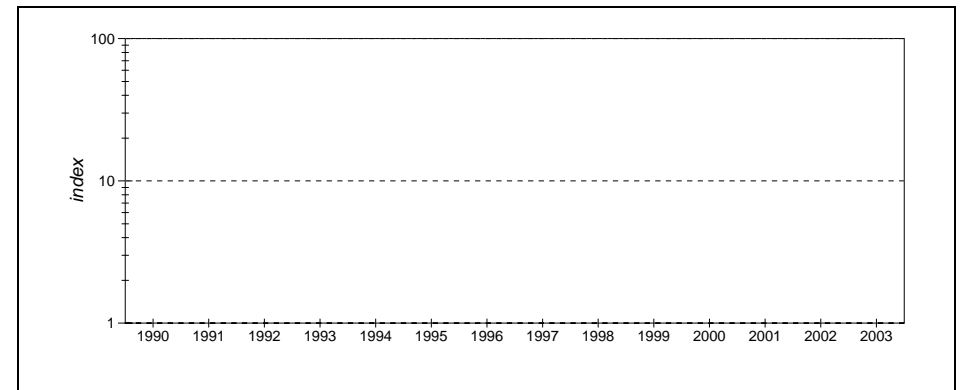
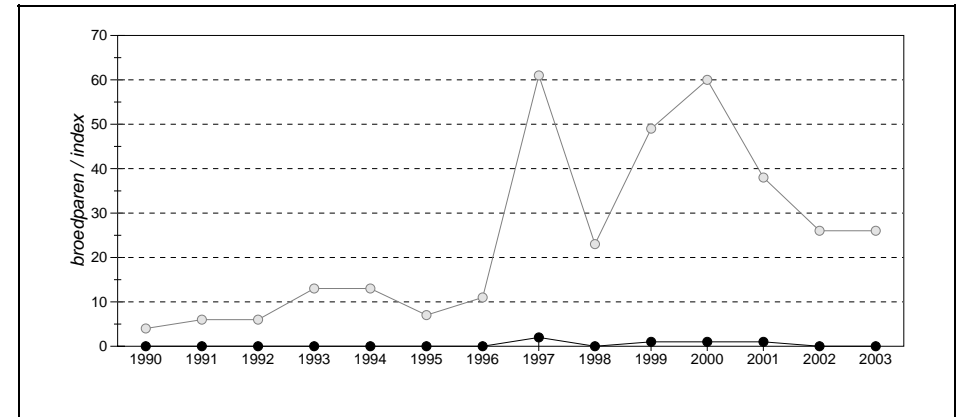

1620 Indische Gans

Populatie duin&kust

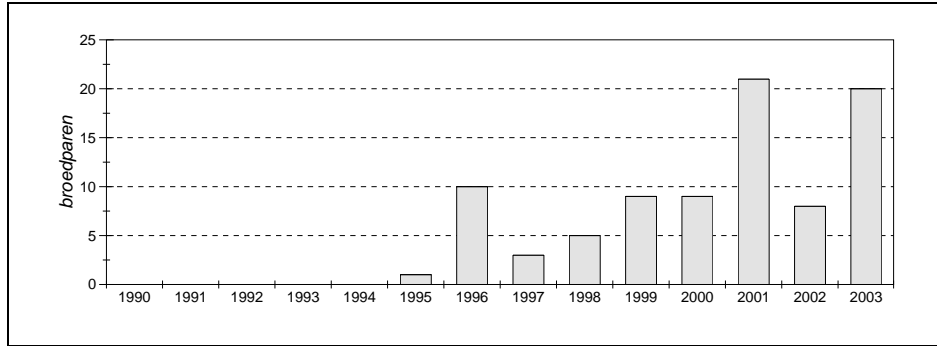

Populatie duin&kust (zwart en NL (grijs))

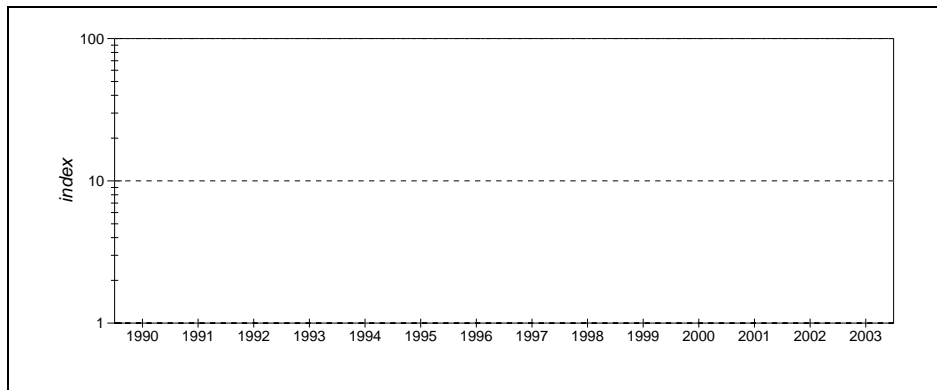
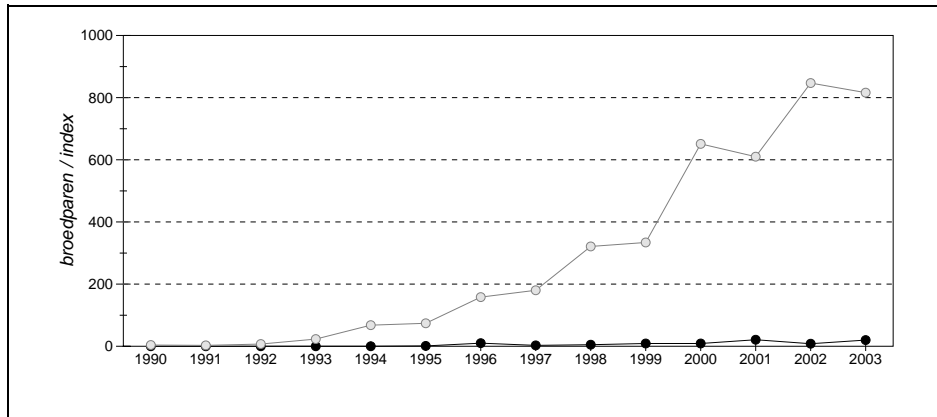

1660 canadese gans

Populatie duin&kust

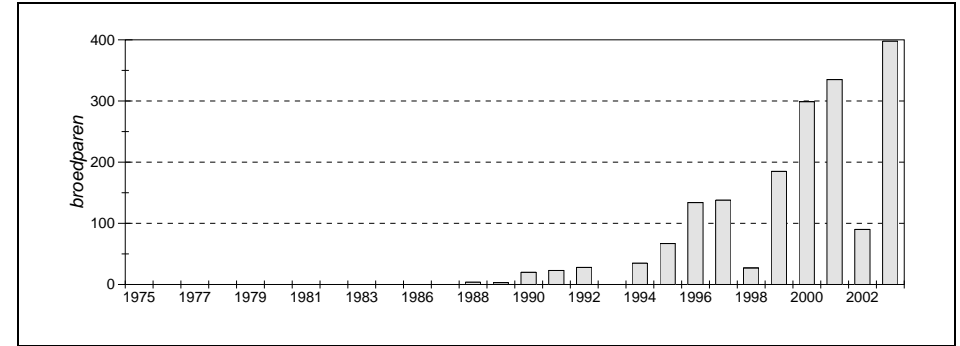

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

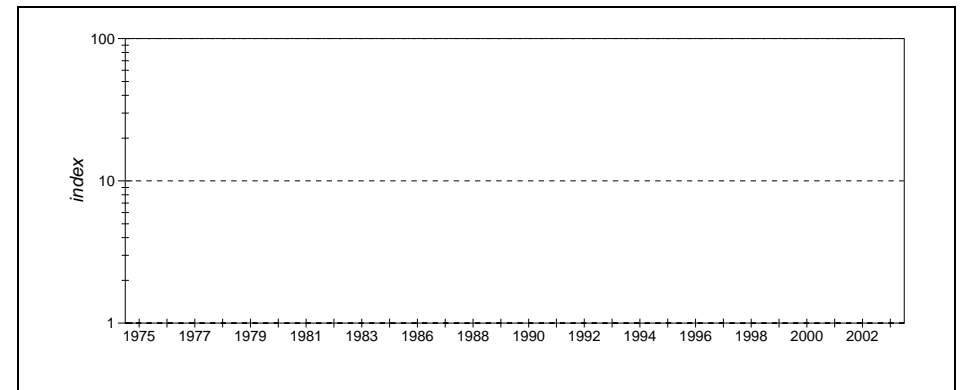
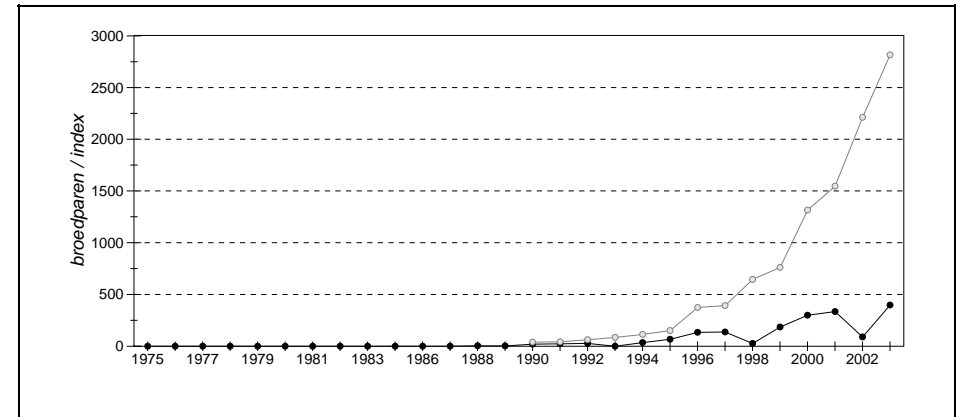

1670 Brandgans

Populatie duin&kust

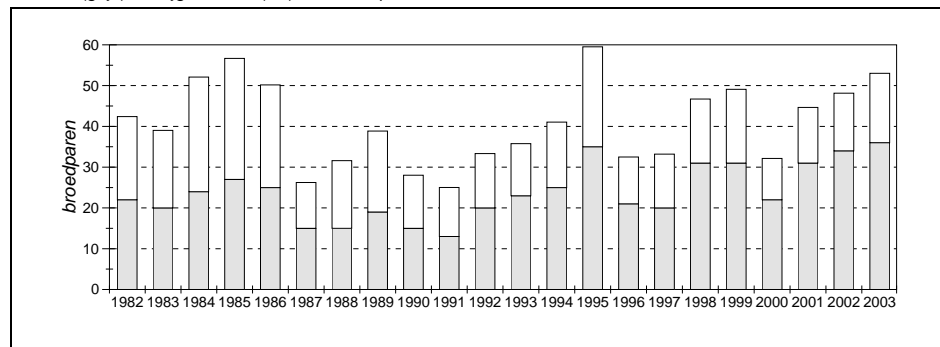

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

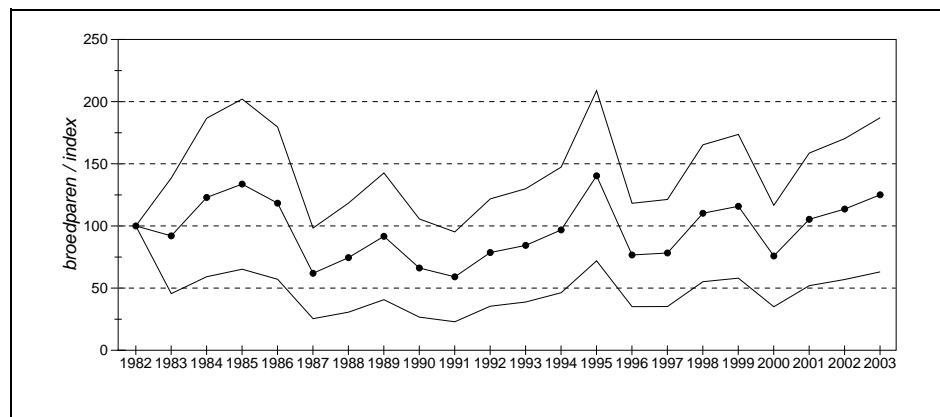

1700 Nijlgans

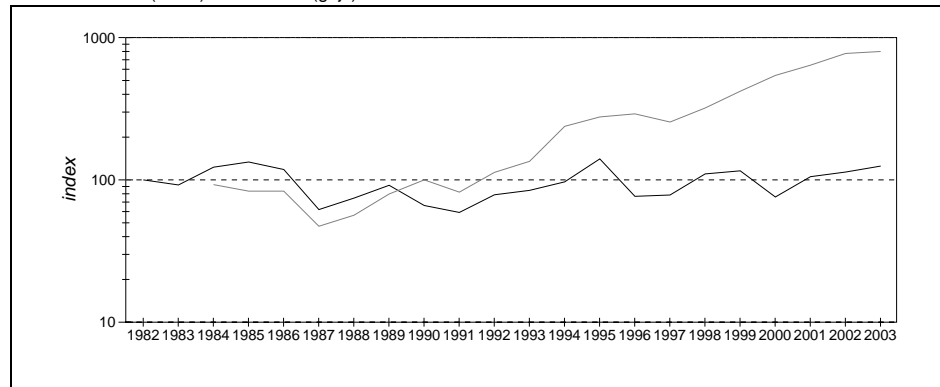
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

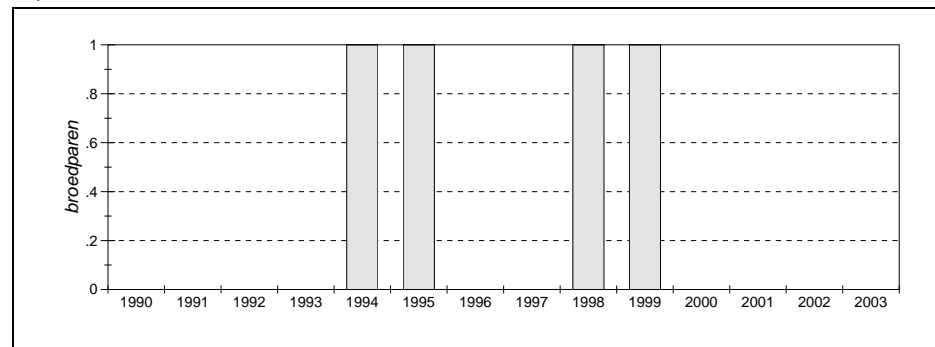

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

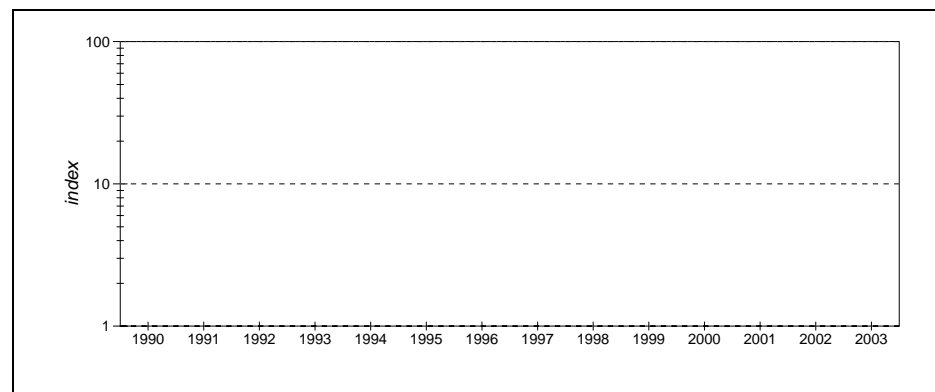
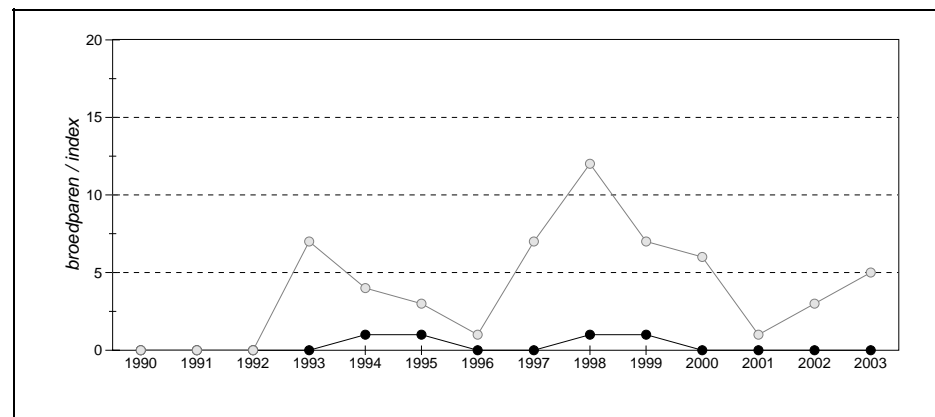

1710 Casarca

Populatie duin&kust

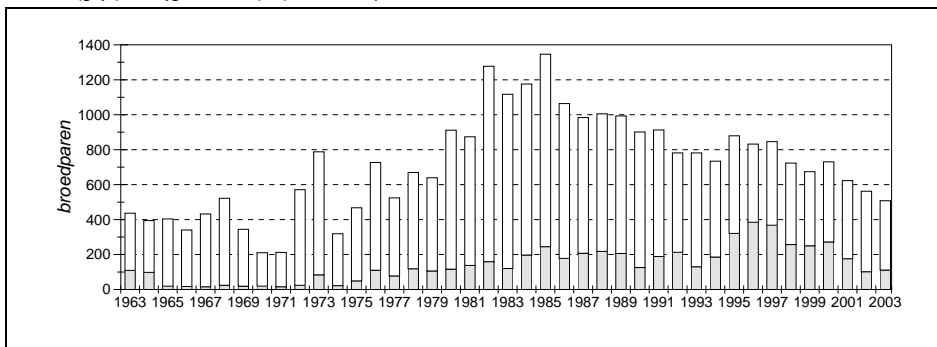

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

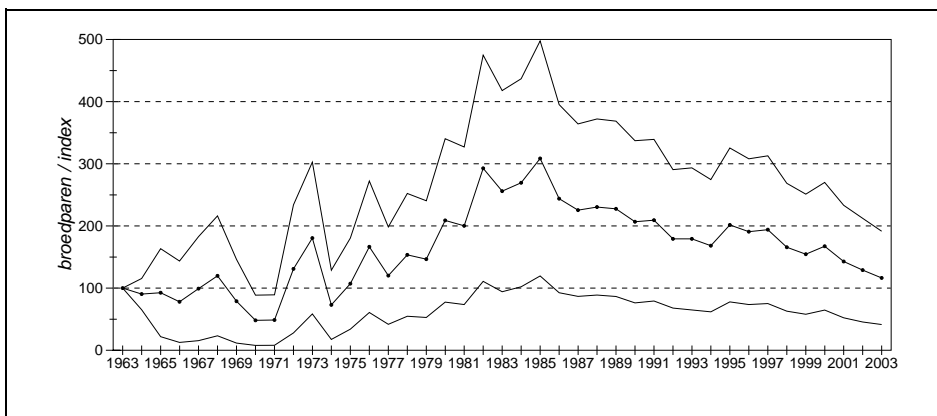

1730 Bergeend

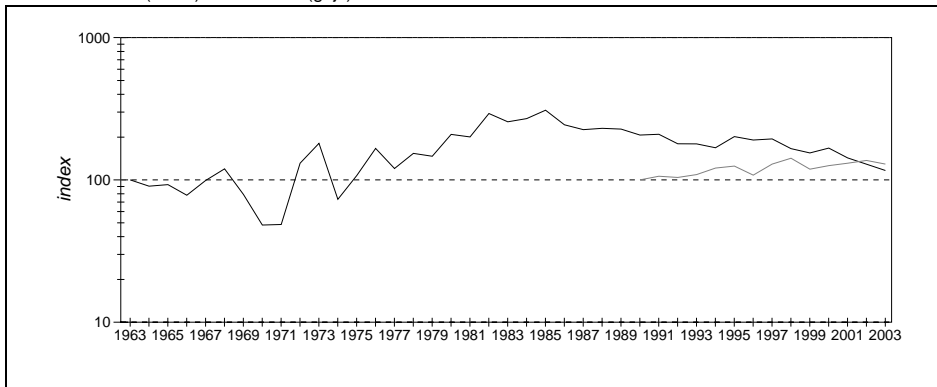
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

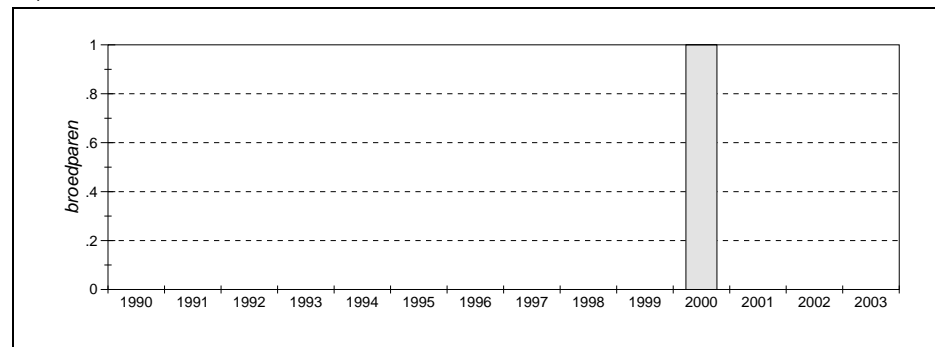

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

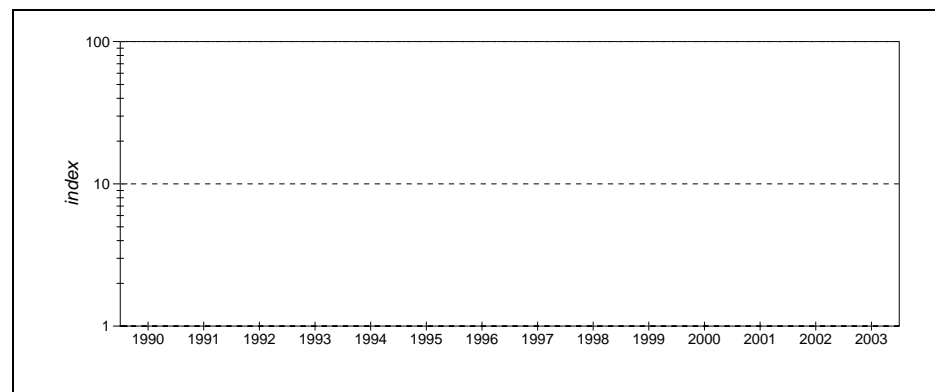
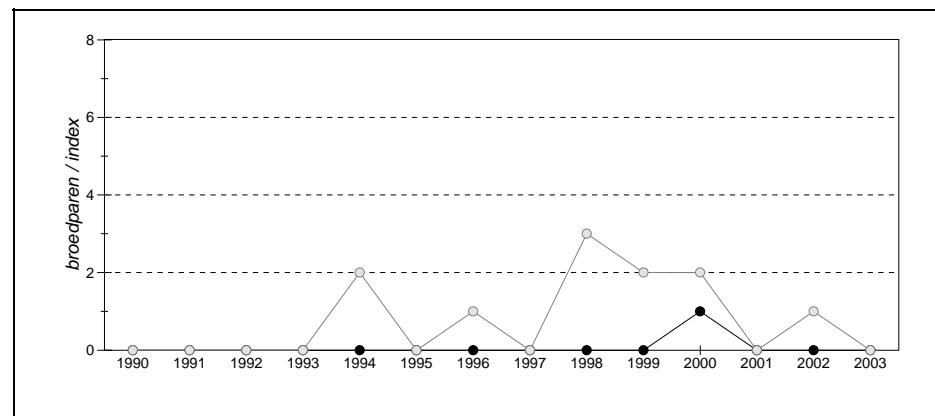

1770 Carolinaeend

Populatie duin&kust

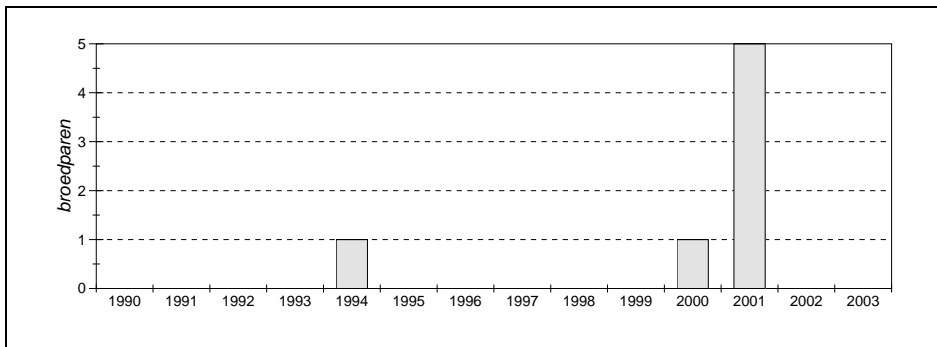

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

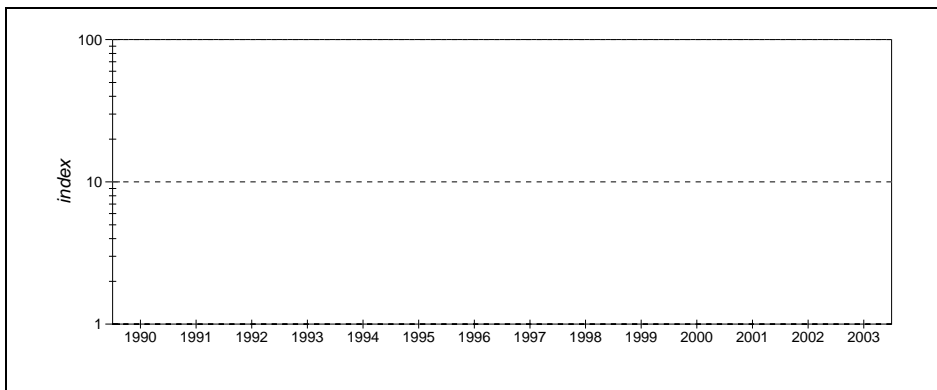
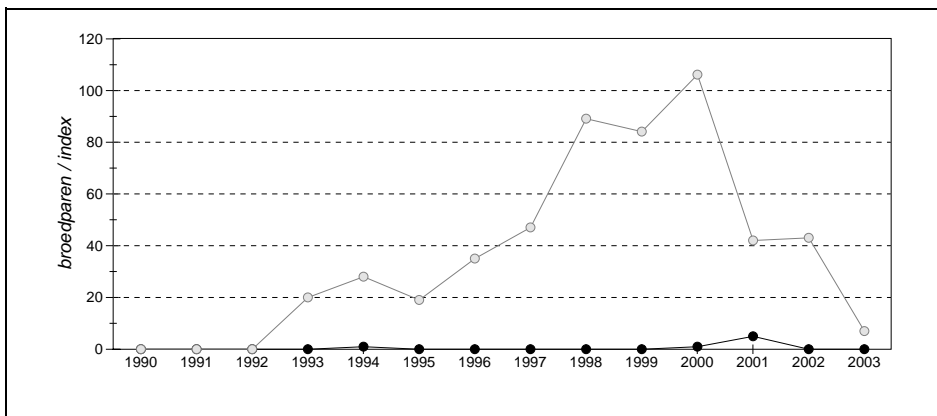

1780 Mandarijneend

Populatie duin&kust

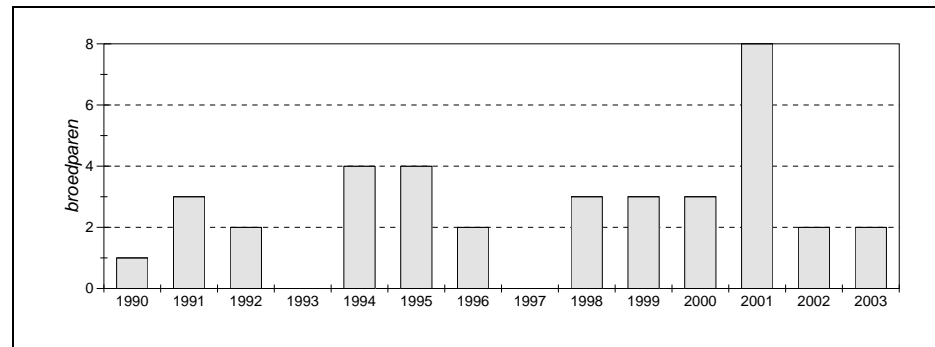

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

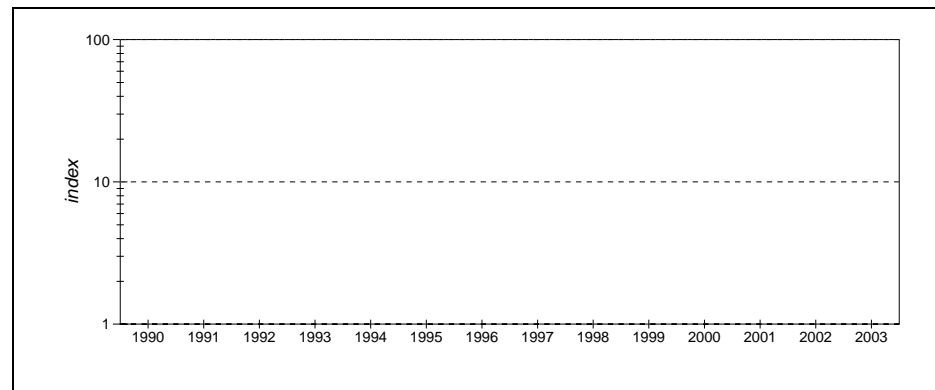
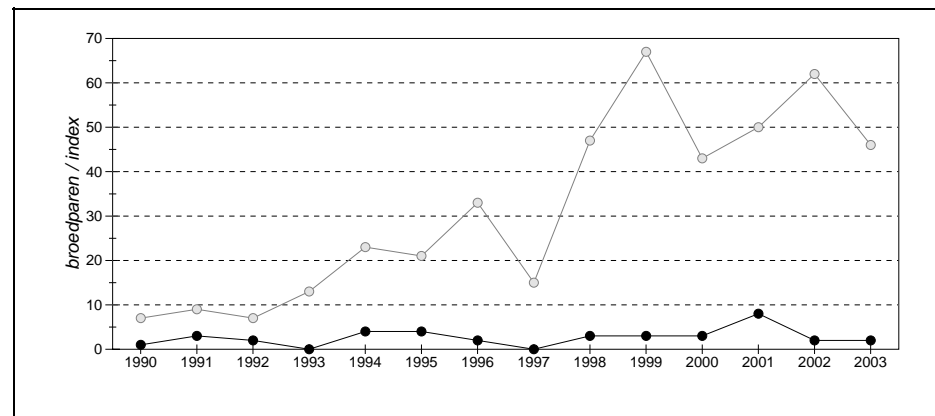

1790 Smient

Populatie duin&kust

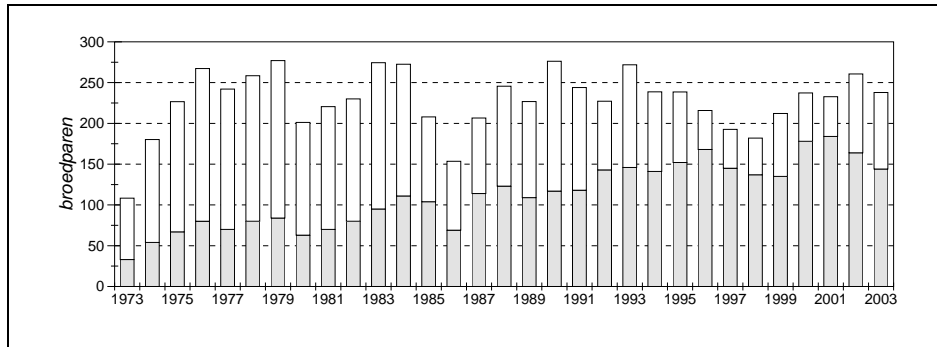

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

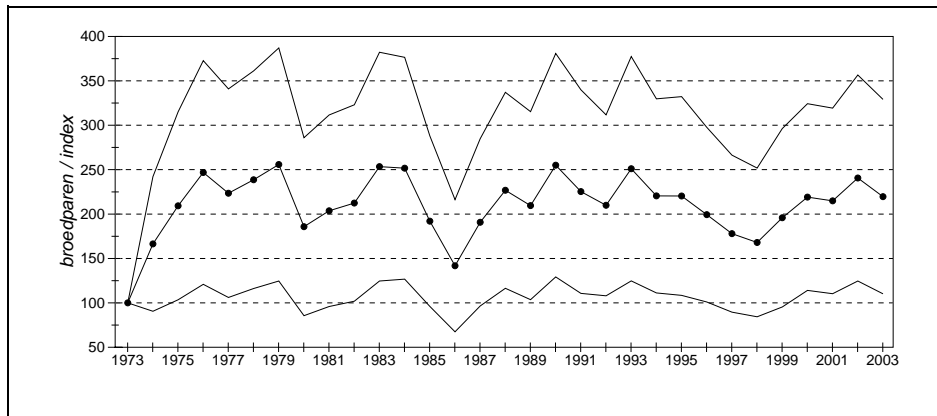

1820 Krakeend

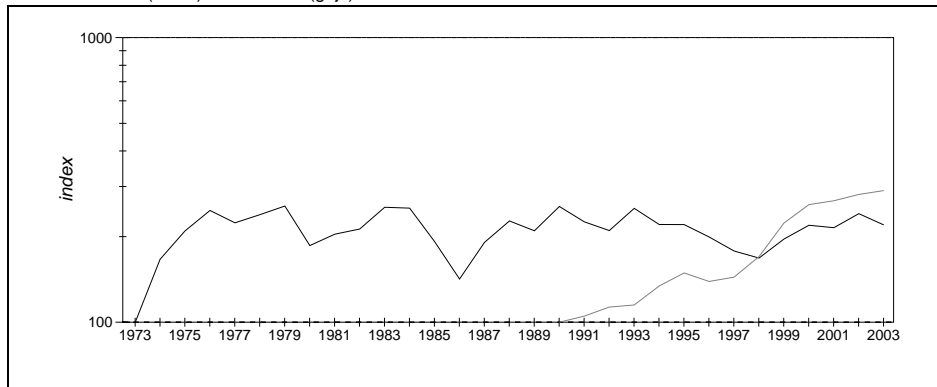
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

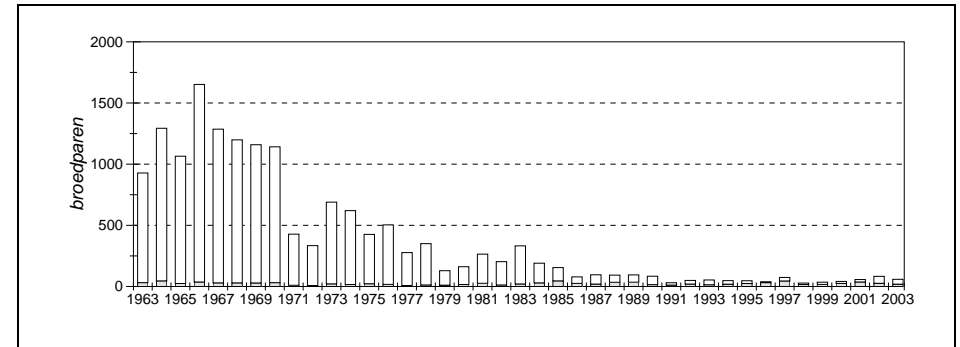

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

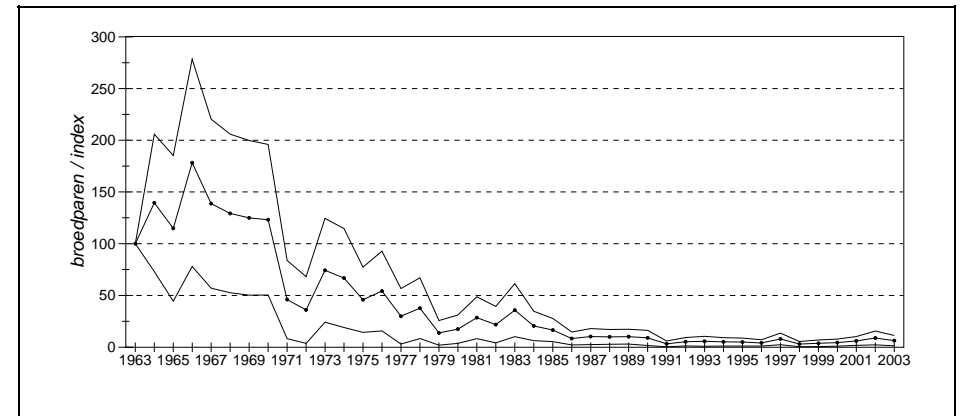

1840 Wintertaling

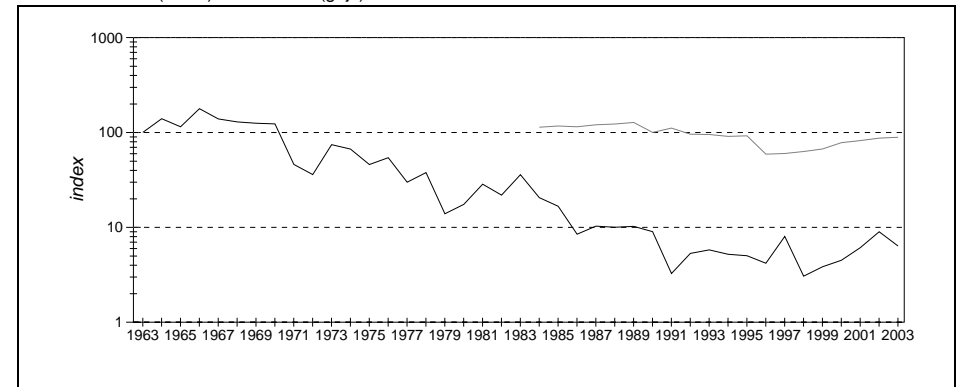
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,90; s.e. = 0,00

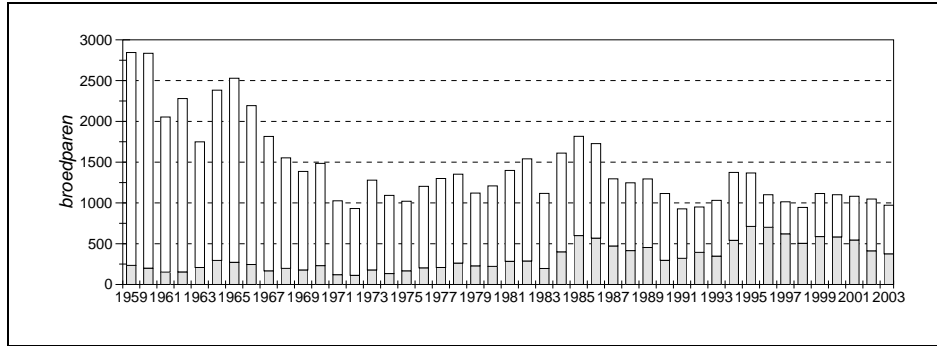

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

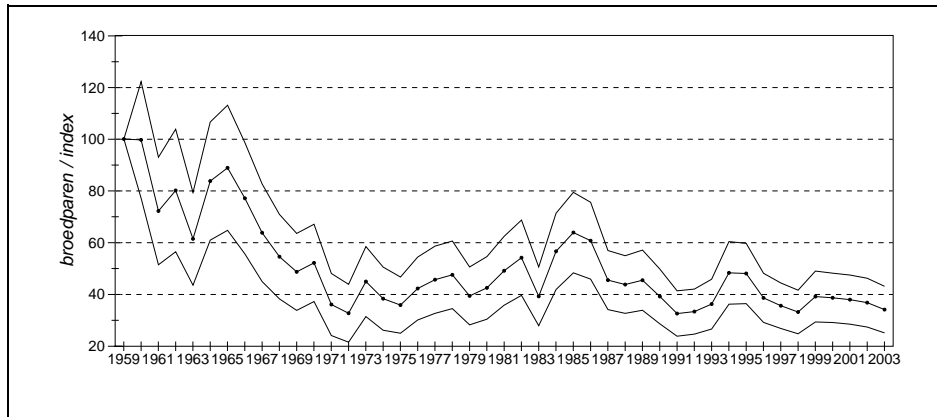

1860 Wilde Eend

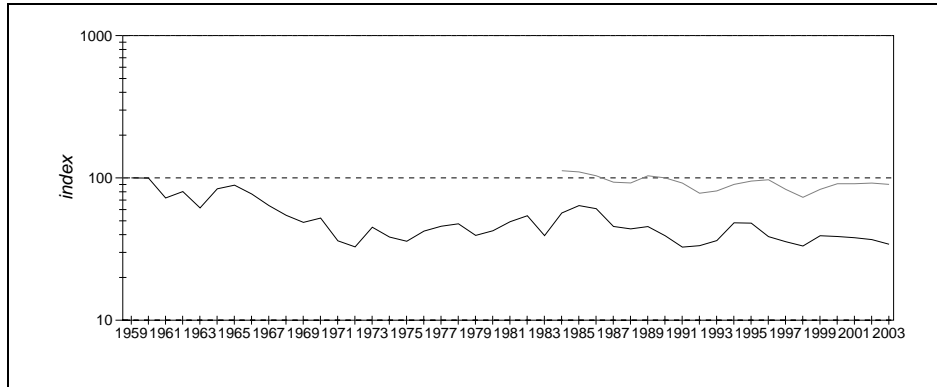
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,98; s.e. = 0,00

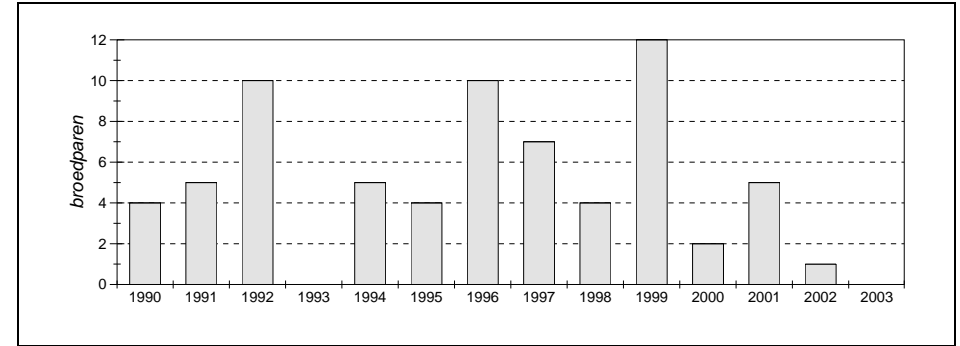

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

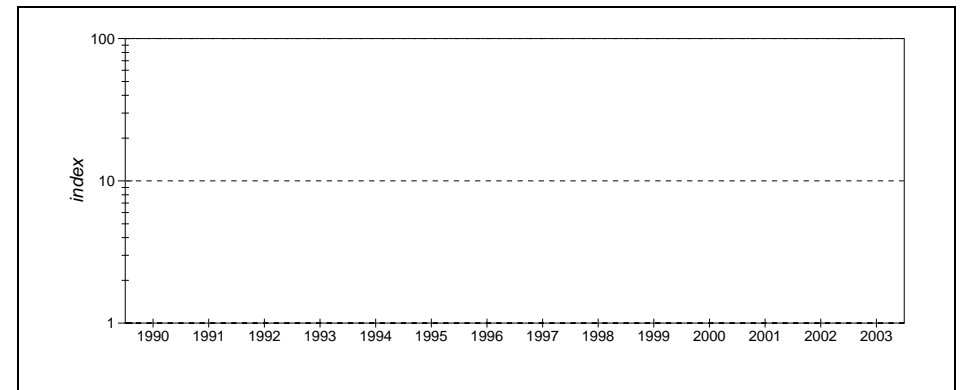
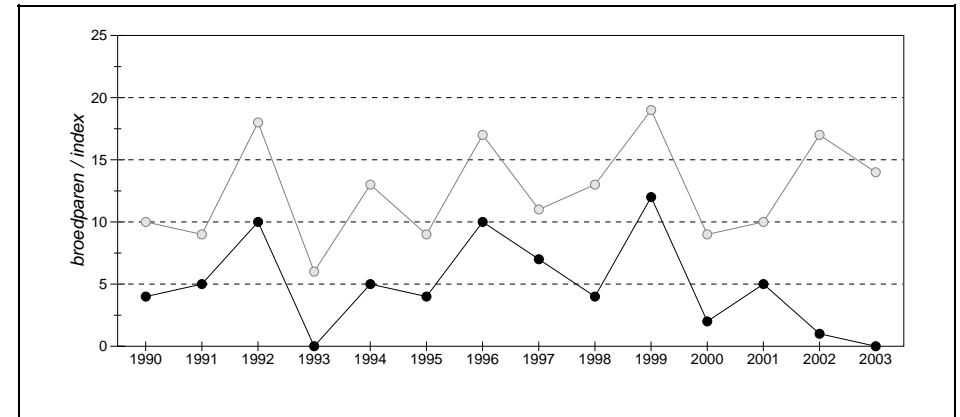

1890 Pijlstaart

Populatie duin&kust

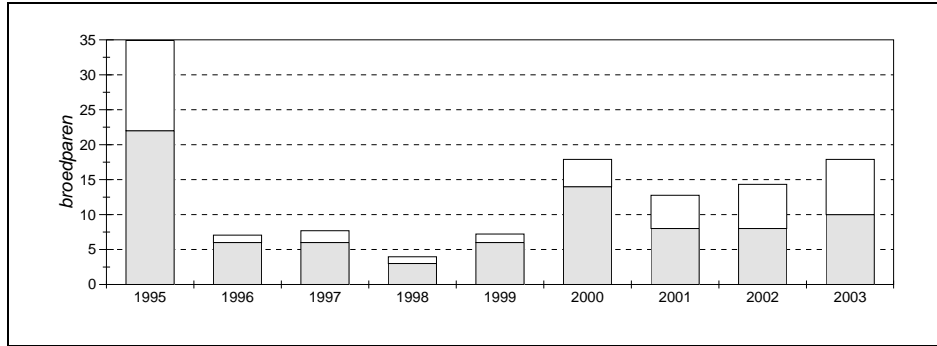

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

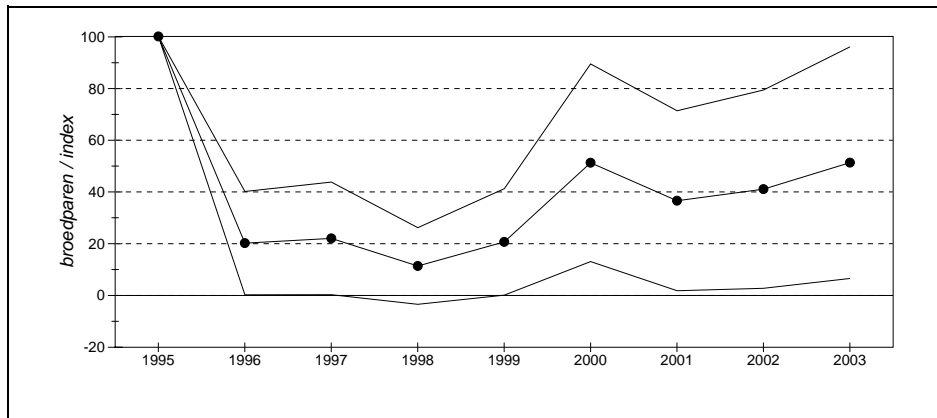

1910 Zomertaling

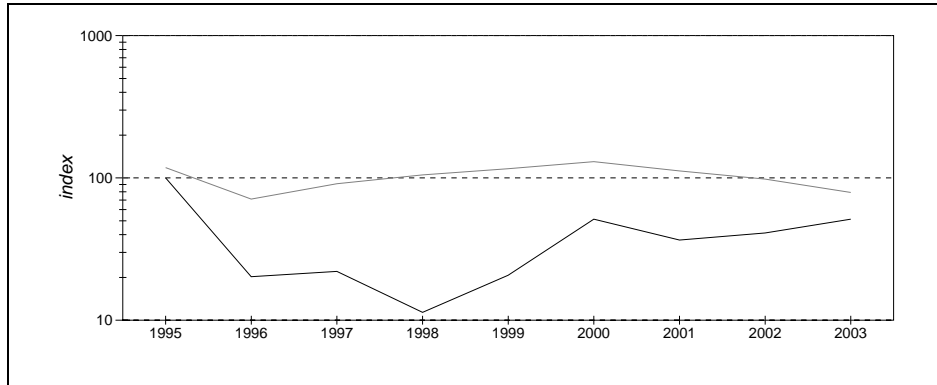
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,05

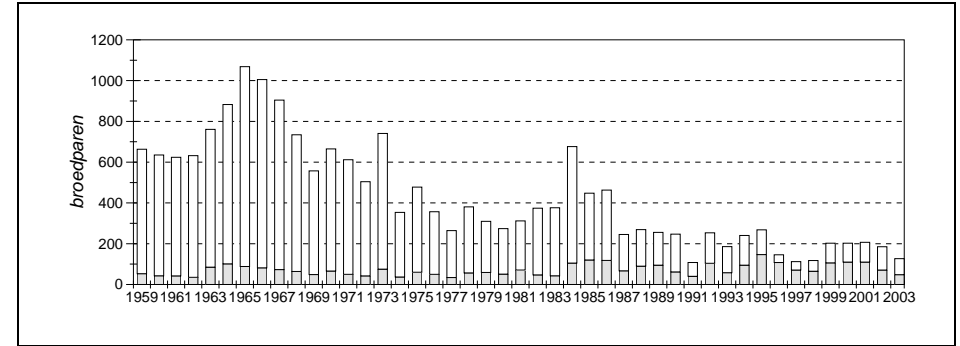

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

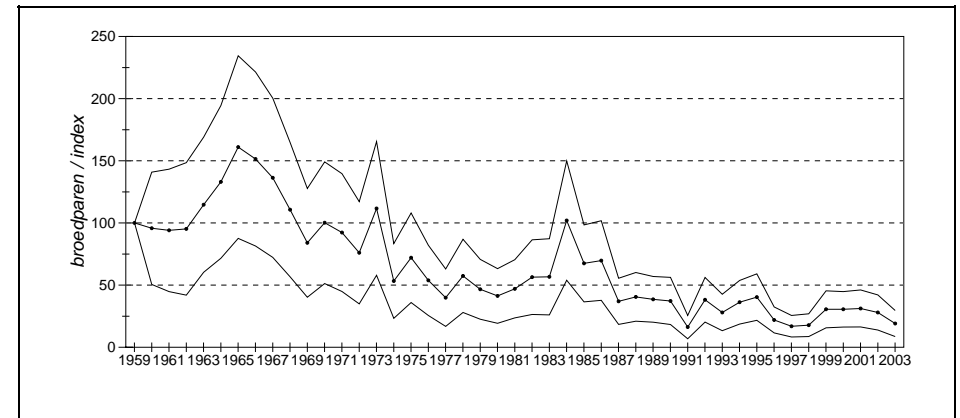

1940 Slobeend

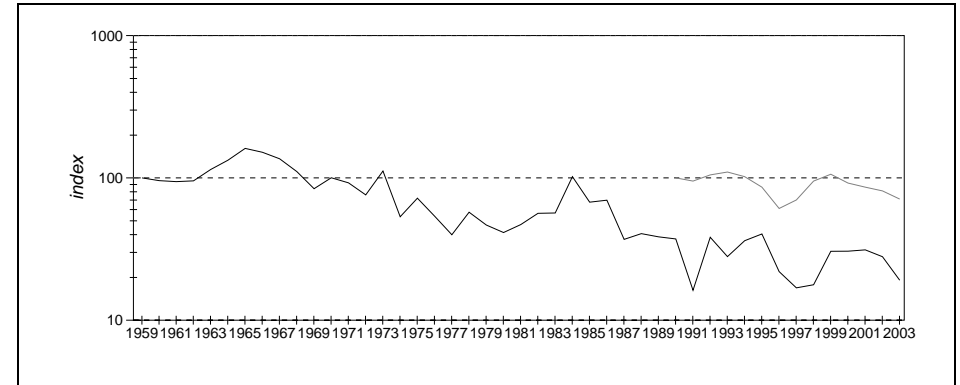
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,95; s.e. = 0,00

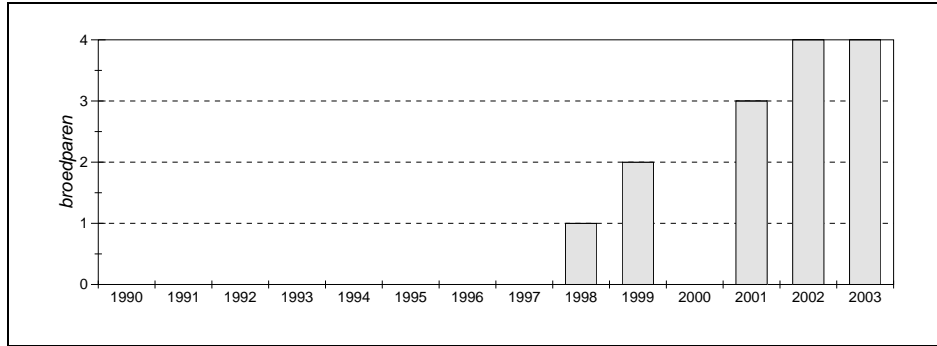

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

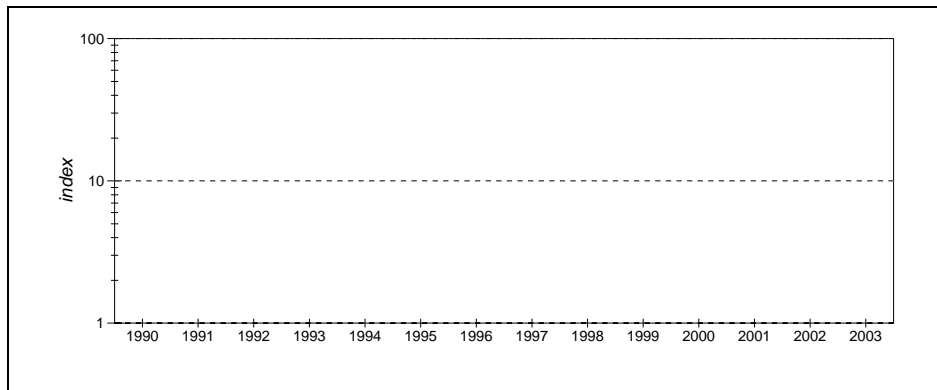
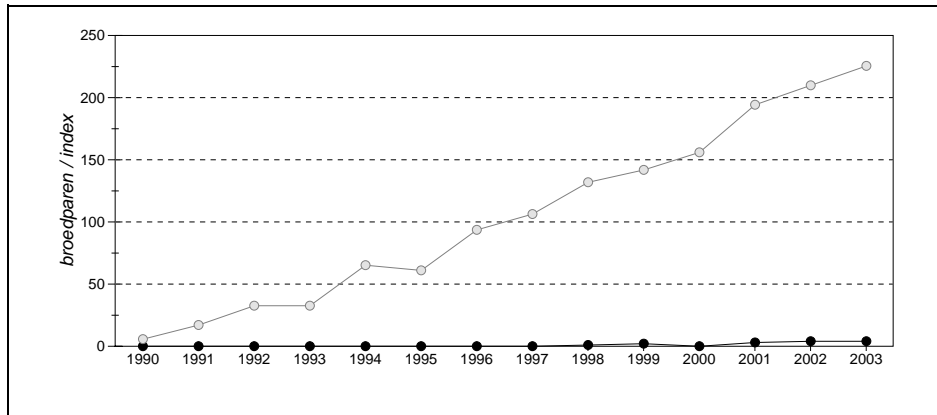

1960 Krooneend

Populatie duin&kust

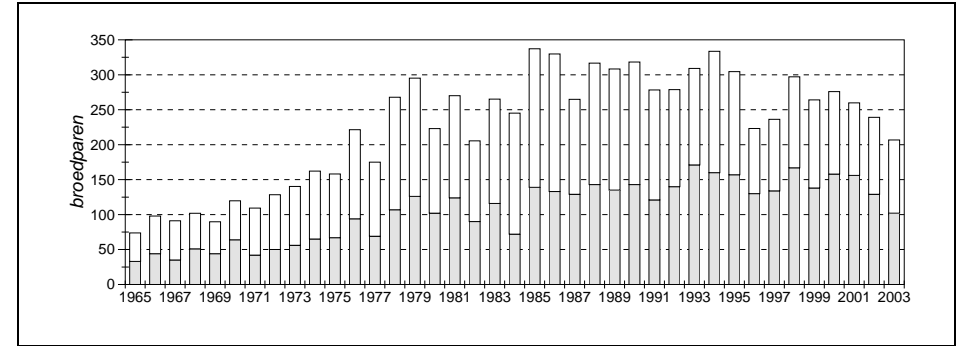

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

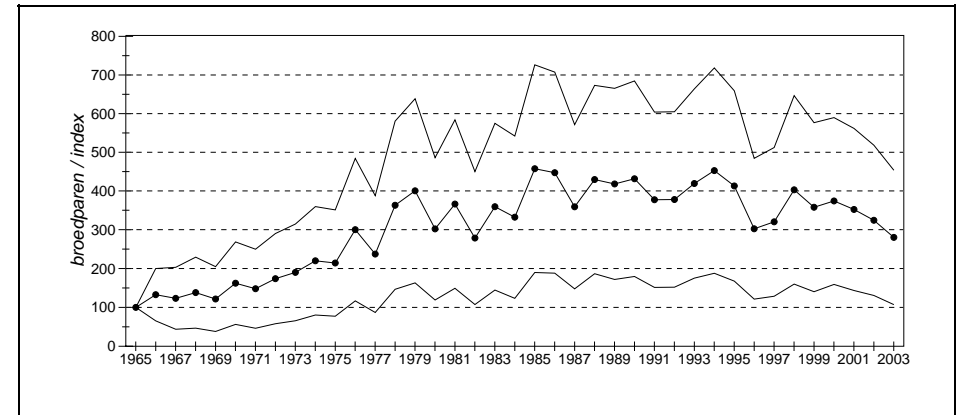

1980 Tafelend

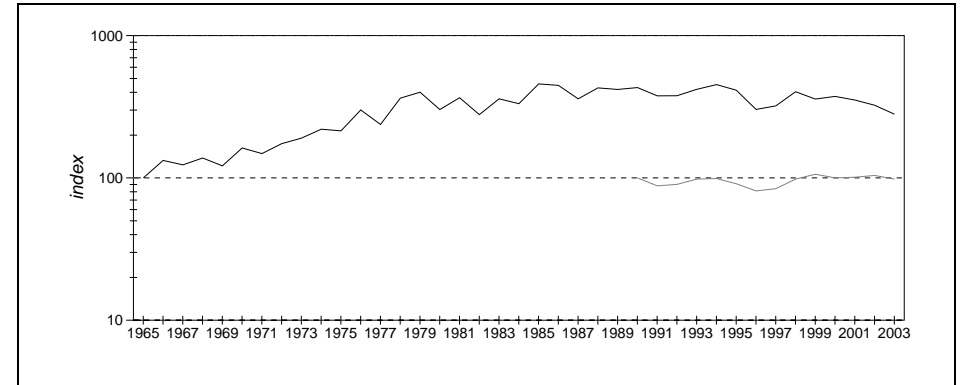
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

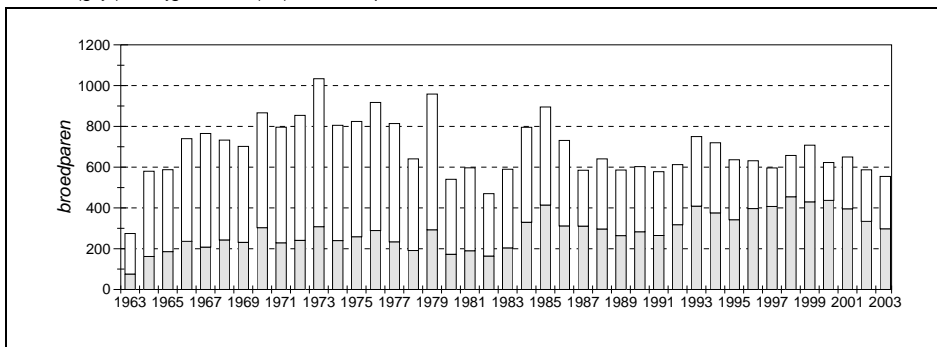

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

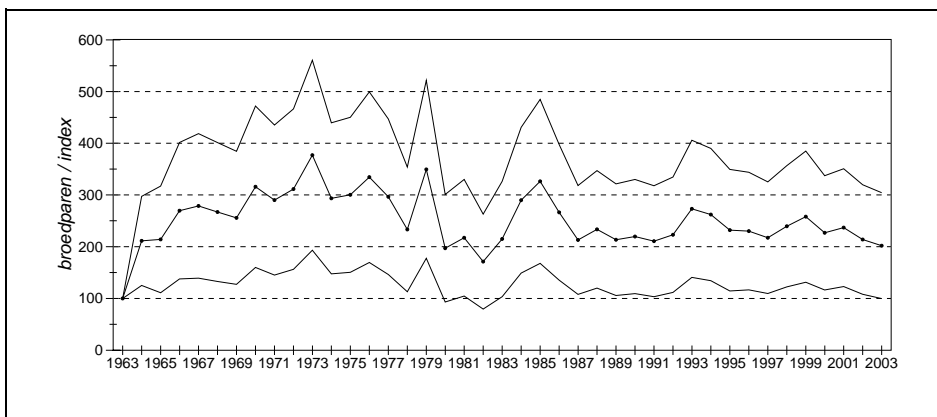

2030 Kuifeend

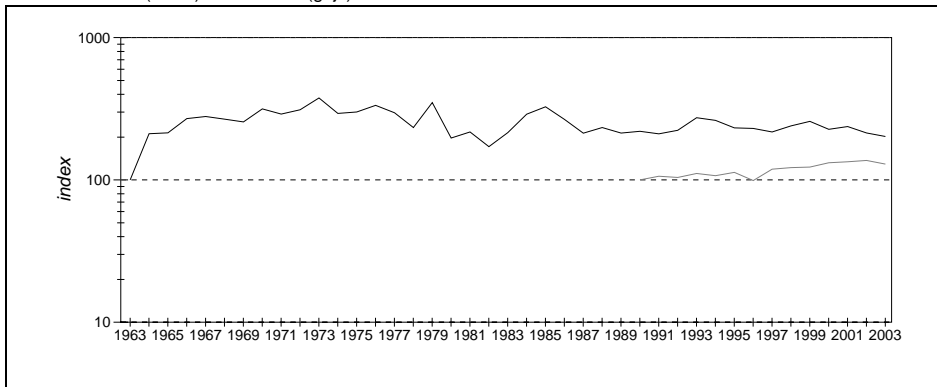
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,99; s.e. = 0,00

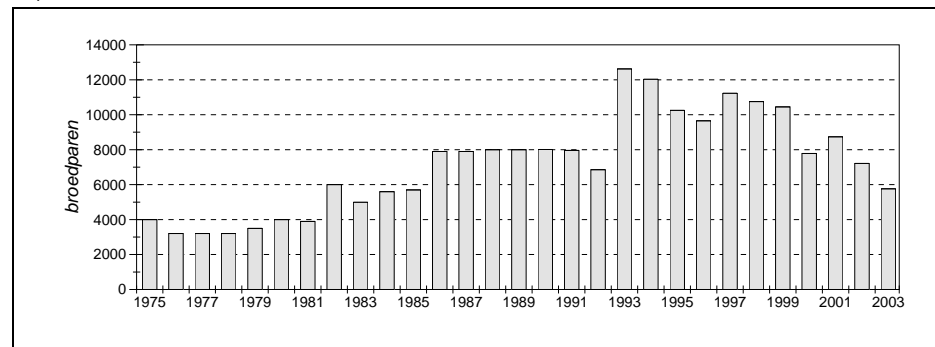

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

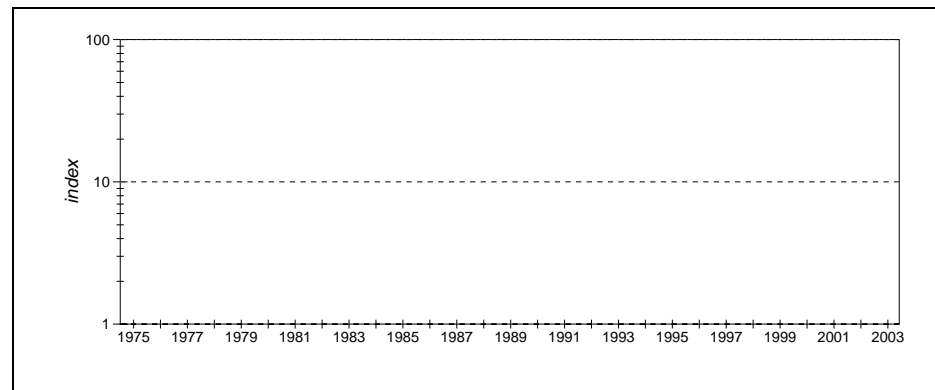
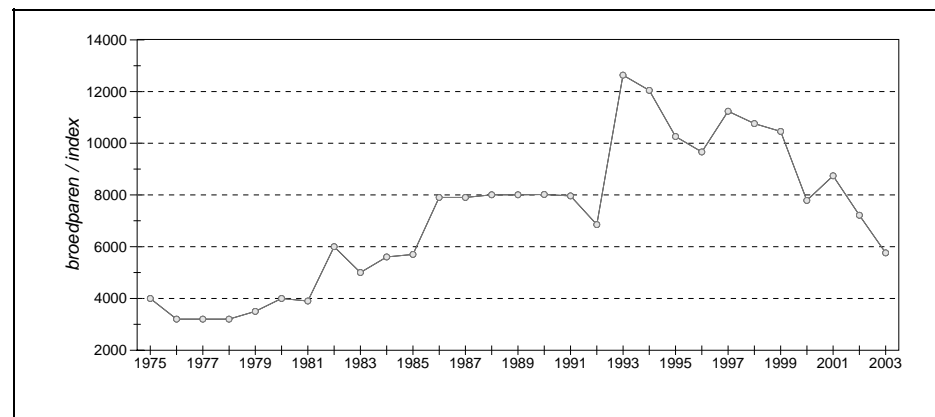

2060 Eider

Populatie duin&kust

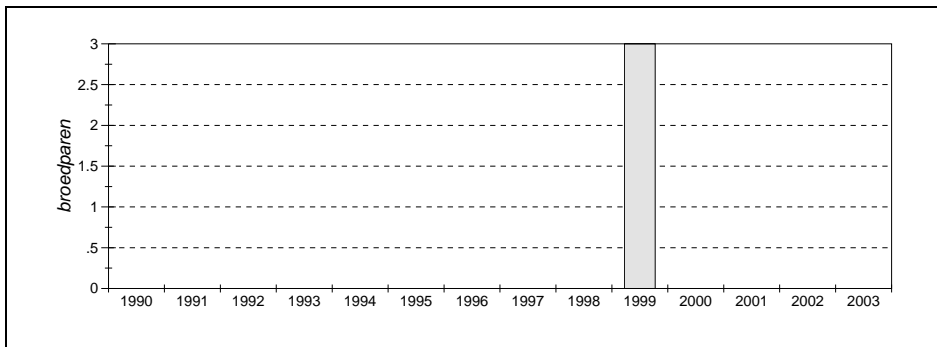

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

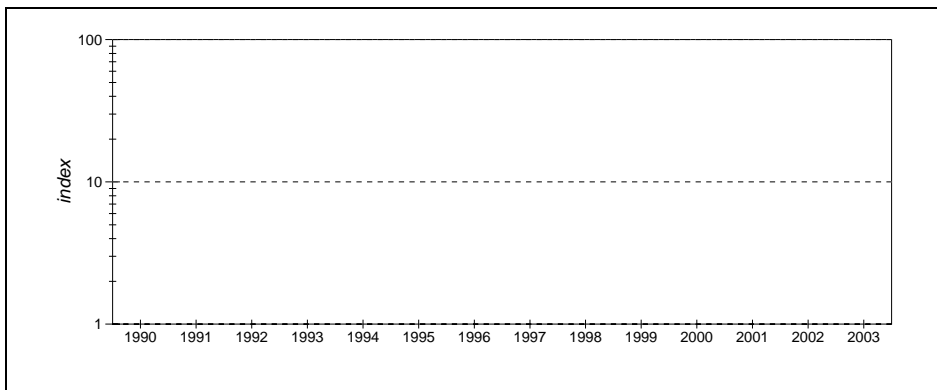
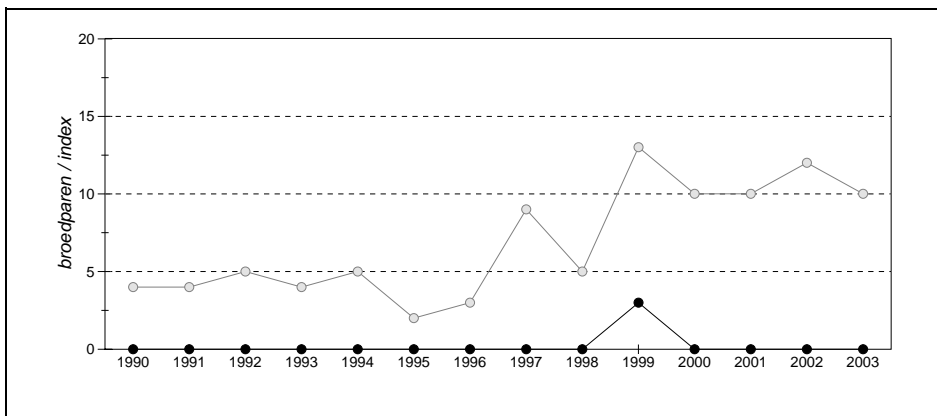

2180 Brilduiker

Populatie duin&kust

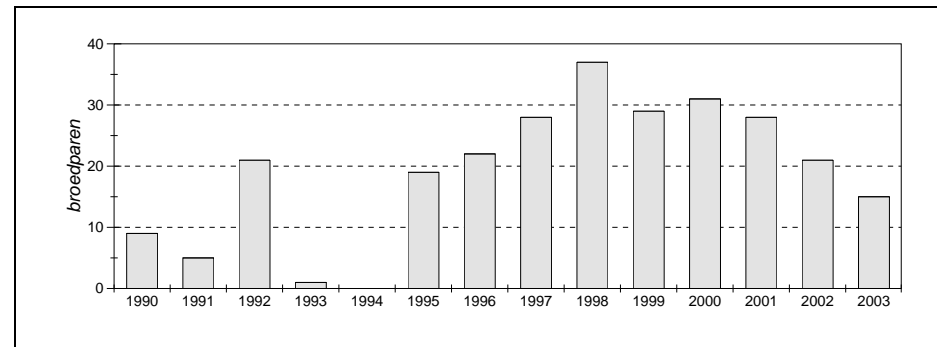

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

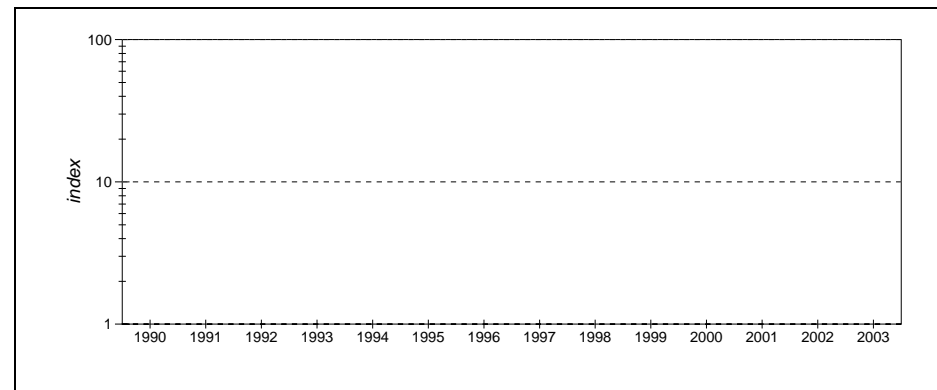
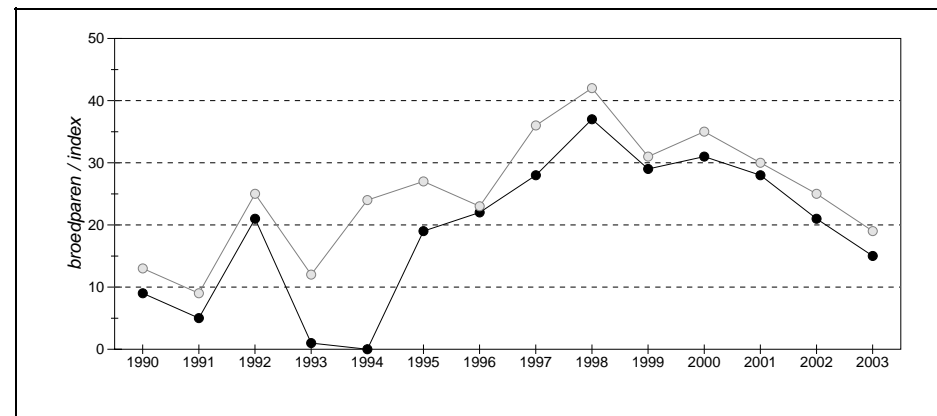

2210 Middelste Zaagbek

Populatie duin&kust

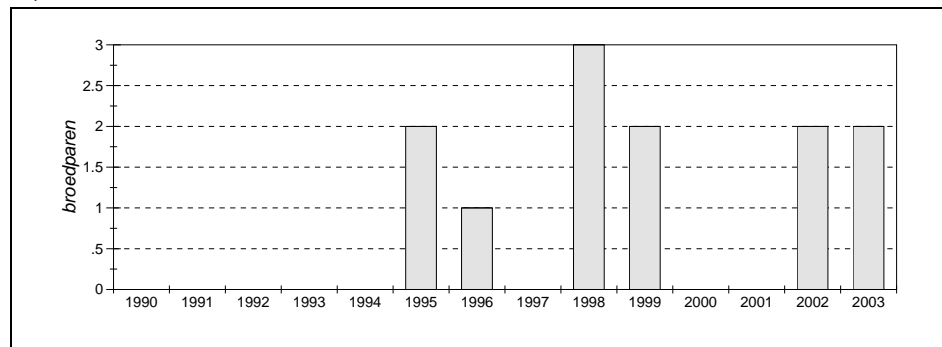

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

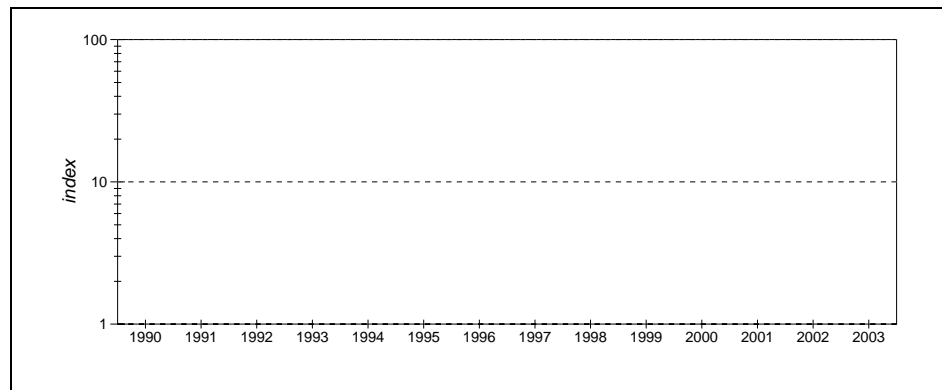
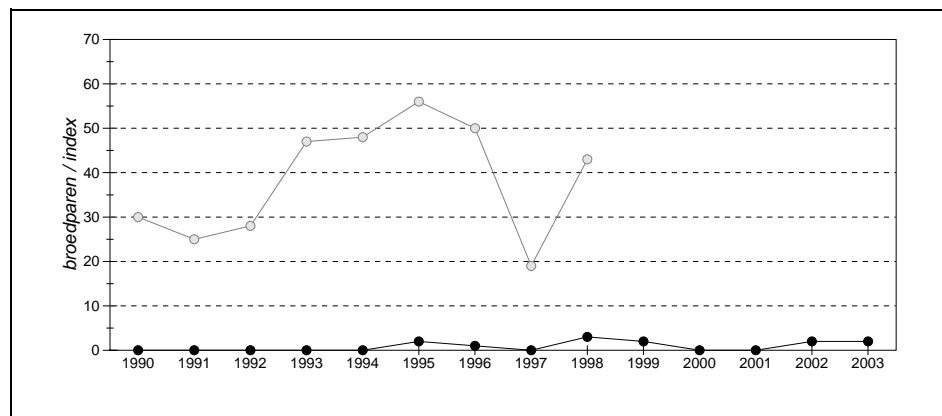

2250 Rosse Stekelstaart

Populatie duin&kust

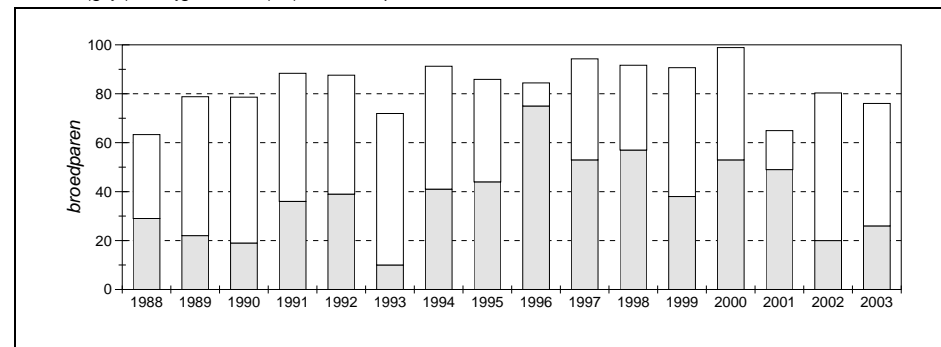

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

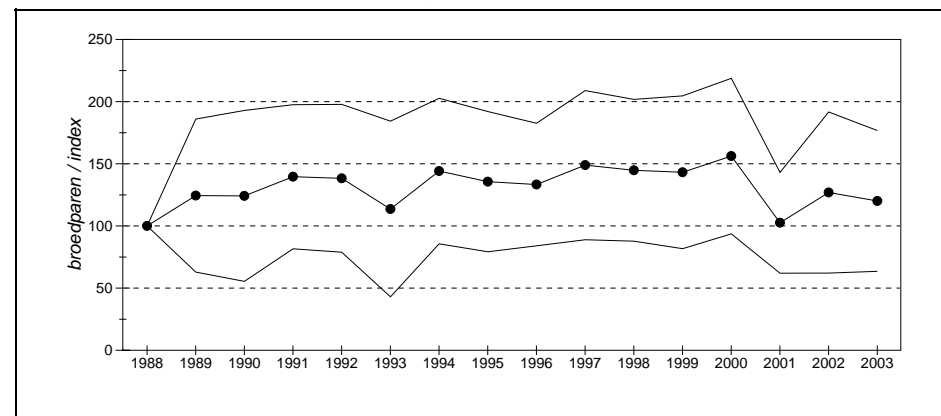

2600 Bruine Kiekendief

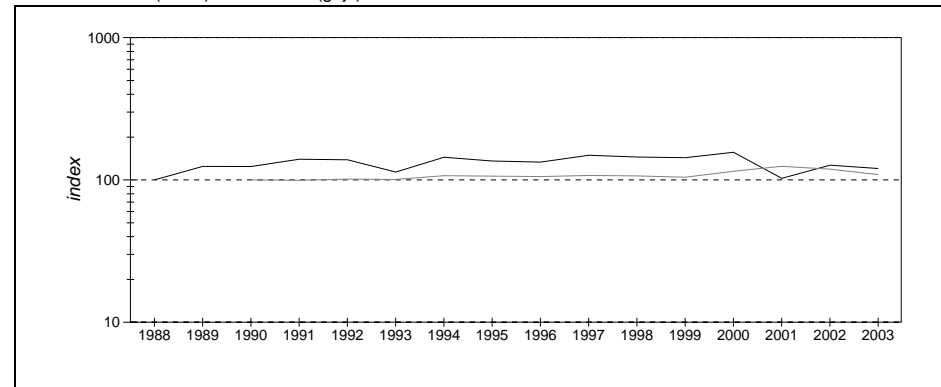
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,01

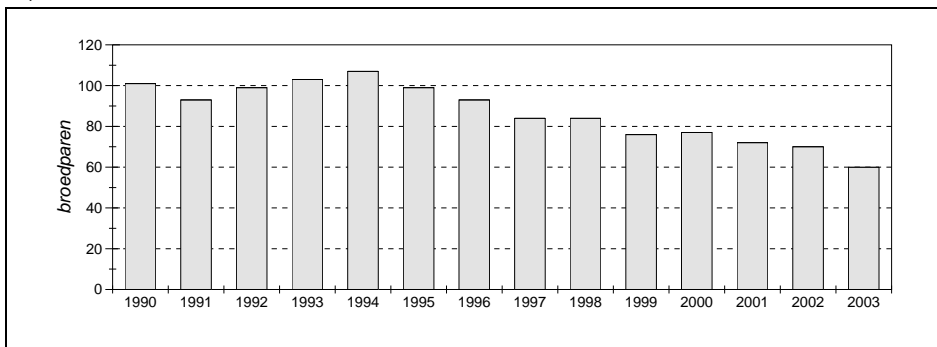

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

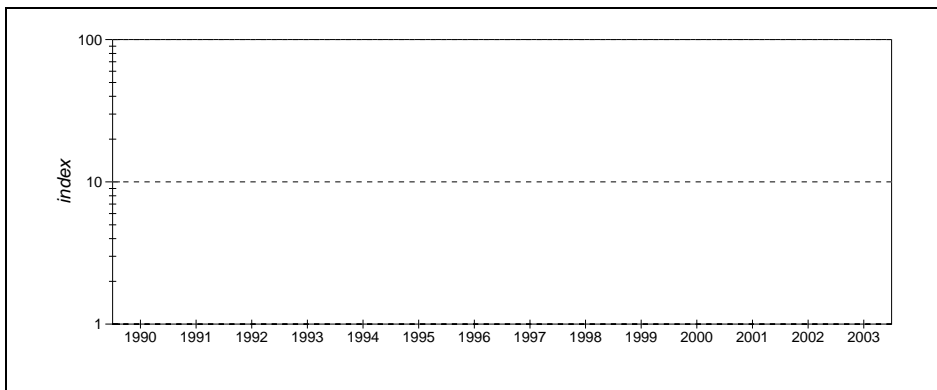
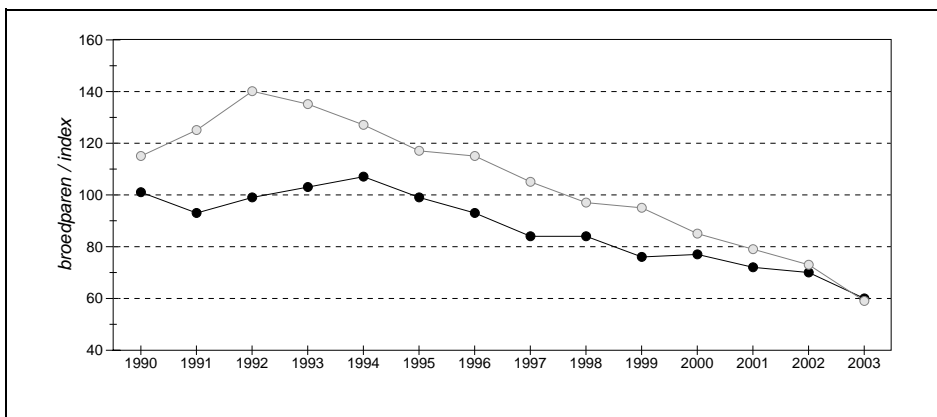

2610 Blauwe Kiekendief

Populatie duin&kust

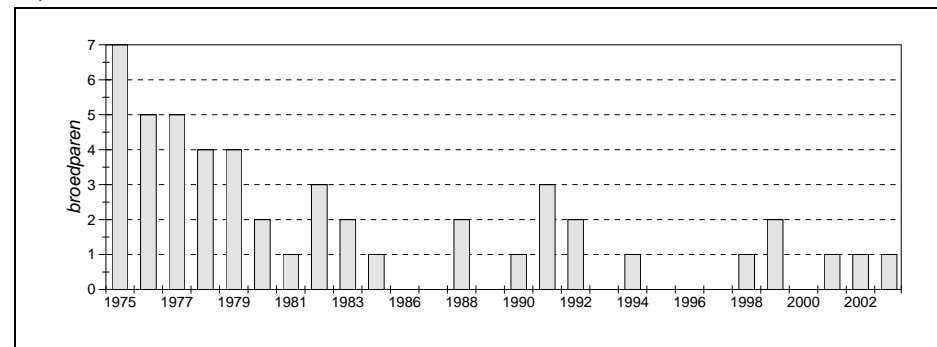

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

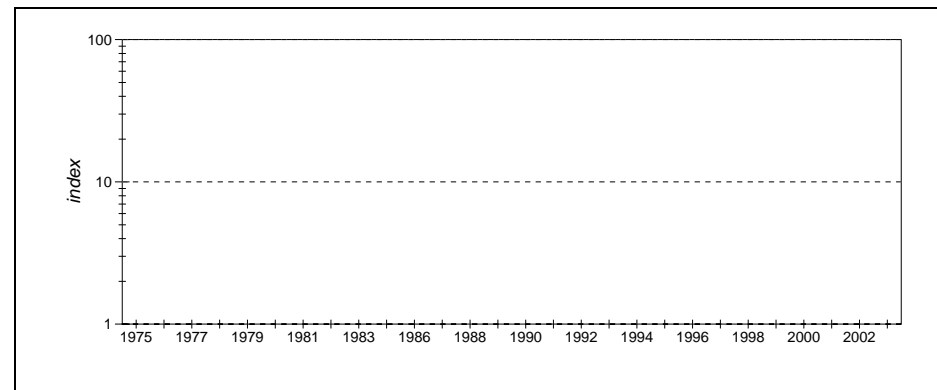
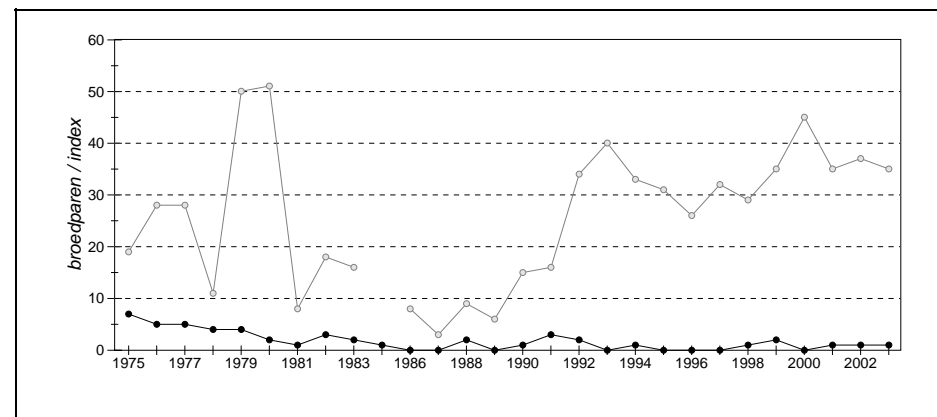

2630 Grauwe Kiekendief

Populatie duin&kust

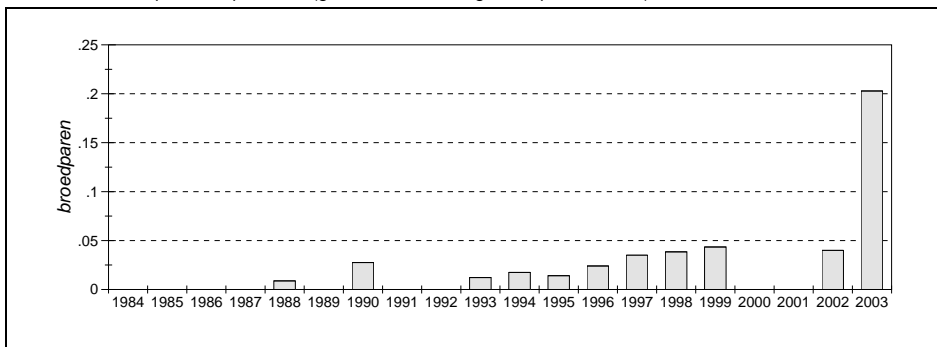

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

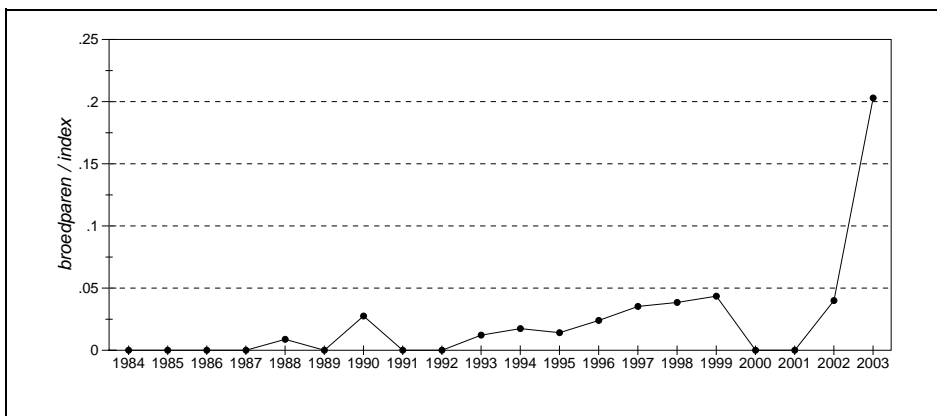

2670 Havik

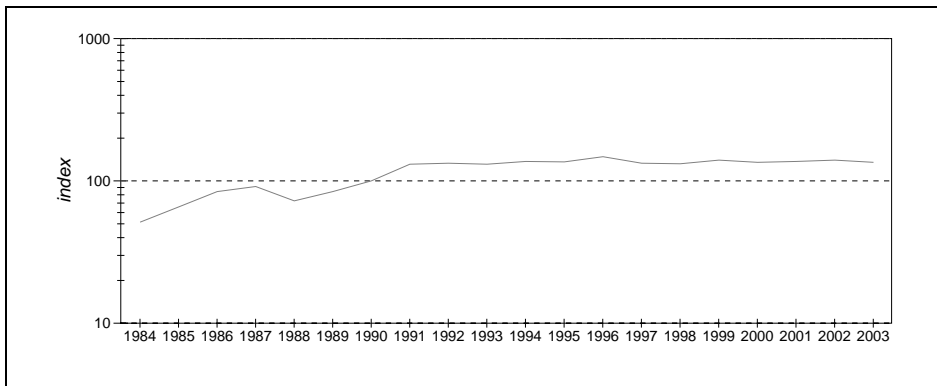
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

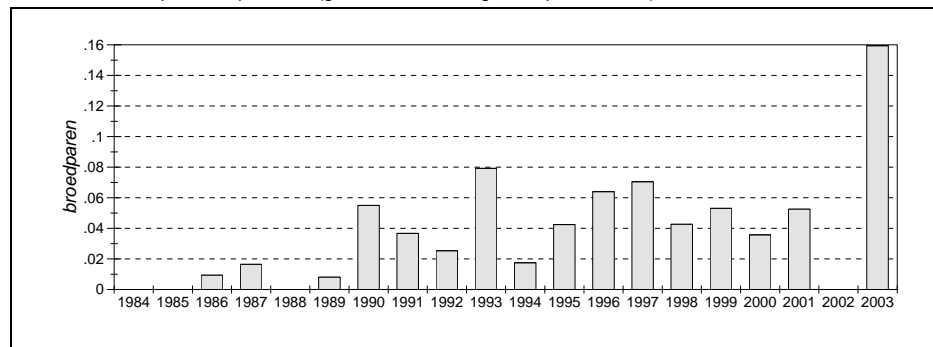

Trend NL

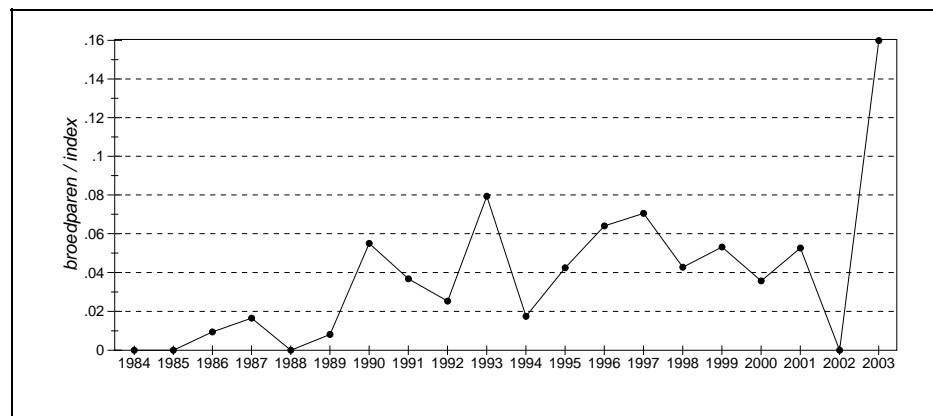

2690 Sperwer

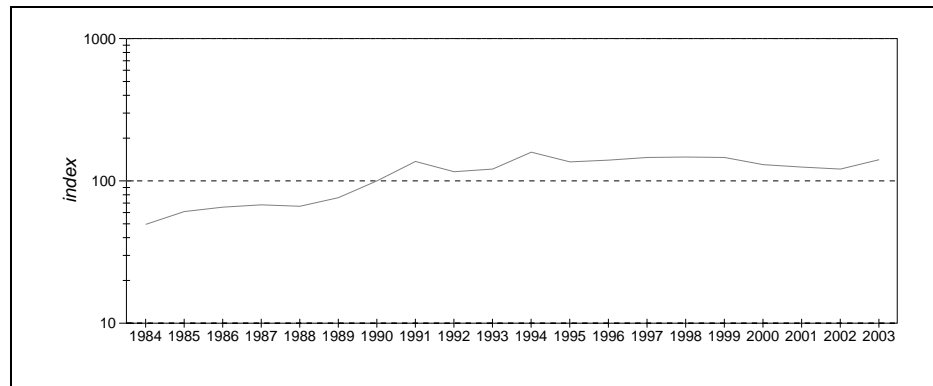
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

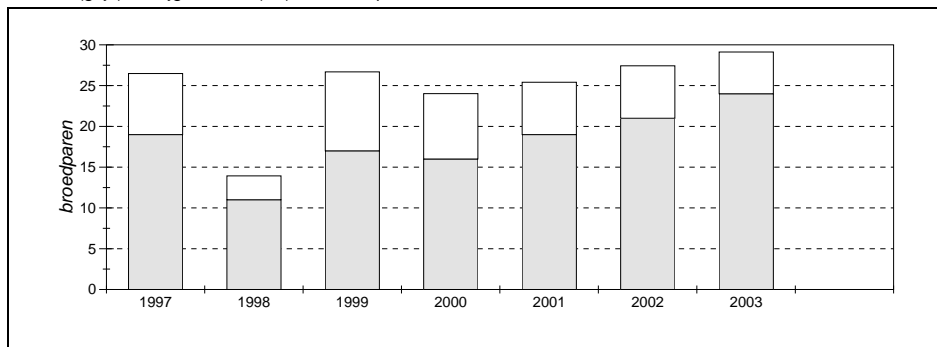

Trend NL

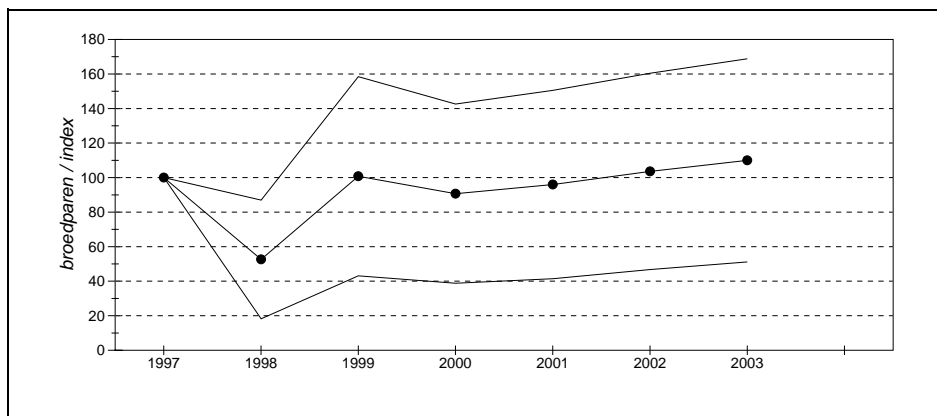

2870 Buizerd

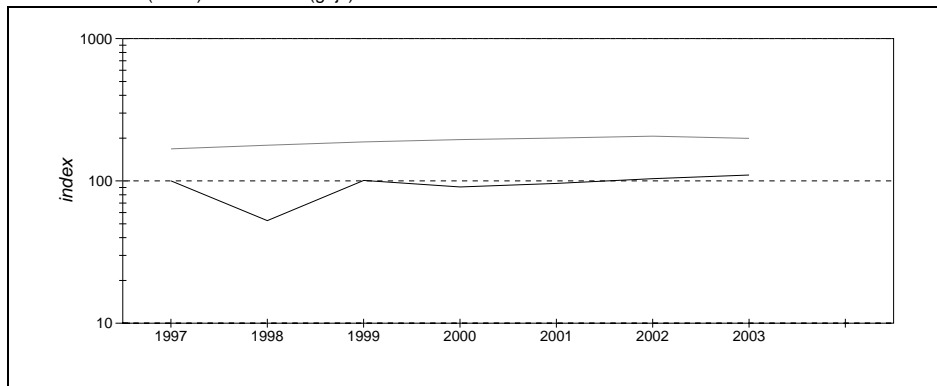
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,05; s.e. = 0,04

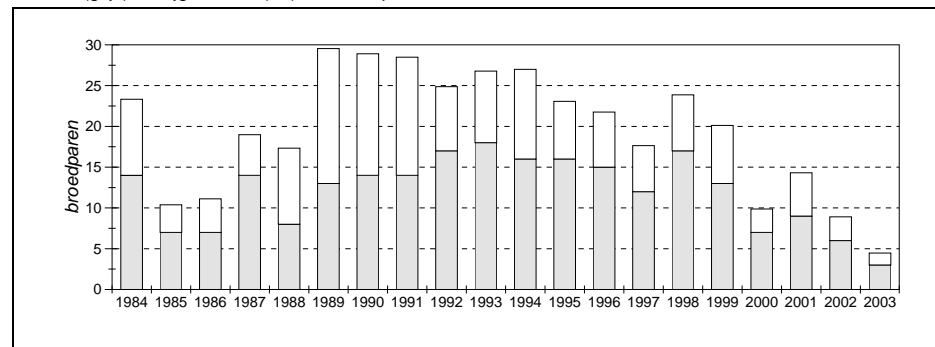

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

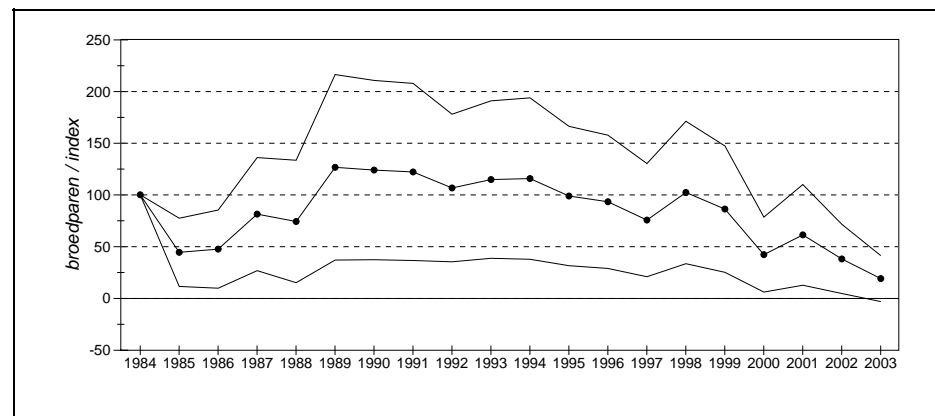

3040 Torenvalk

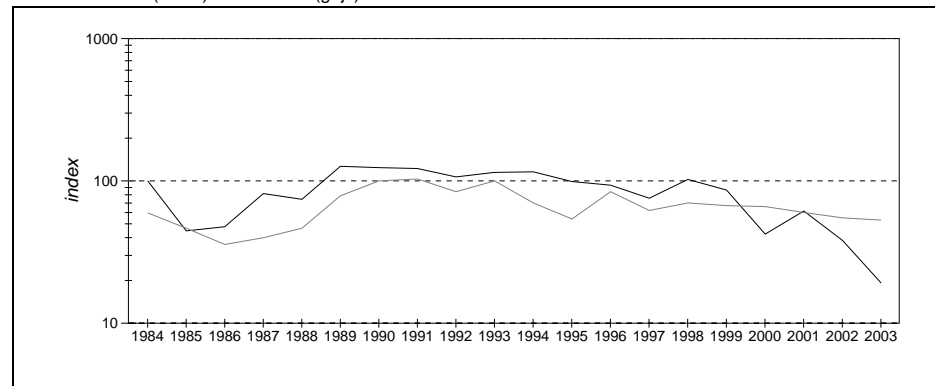
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,96; s.e. = 0,01

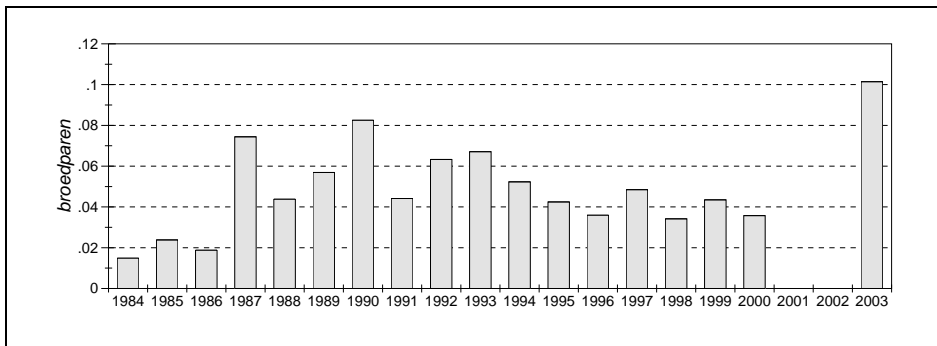

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

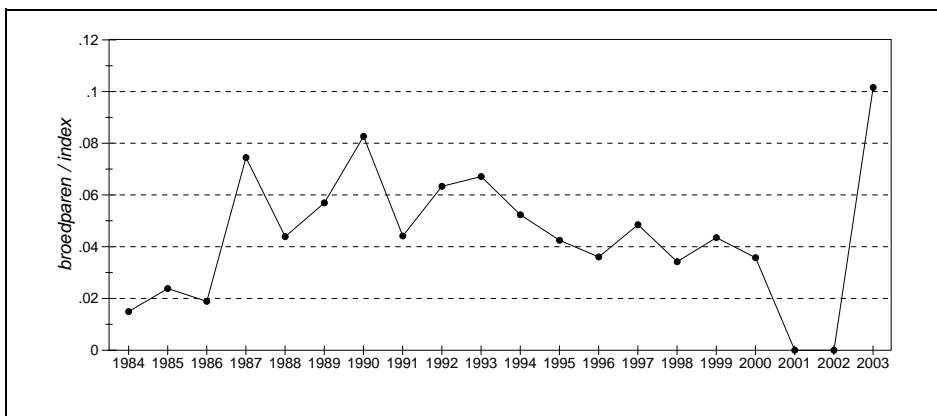

3100 Boomvalk

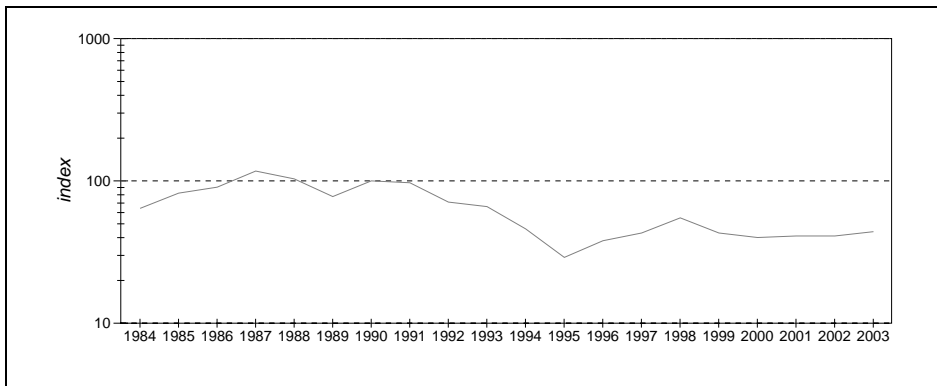
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

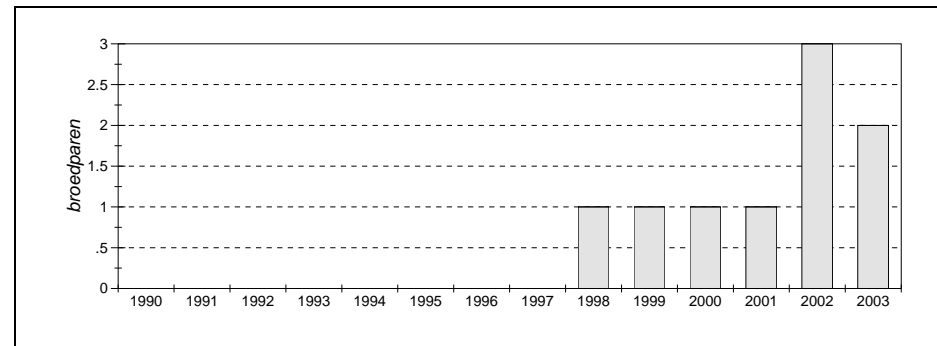

Trend NL

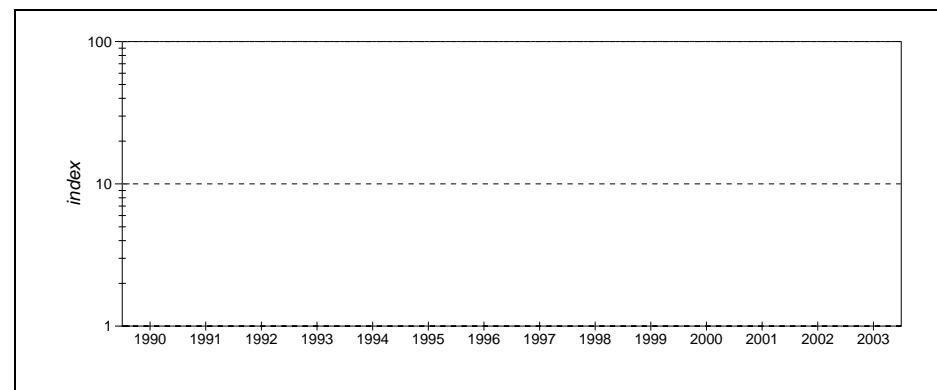
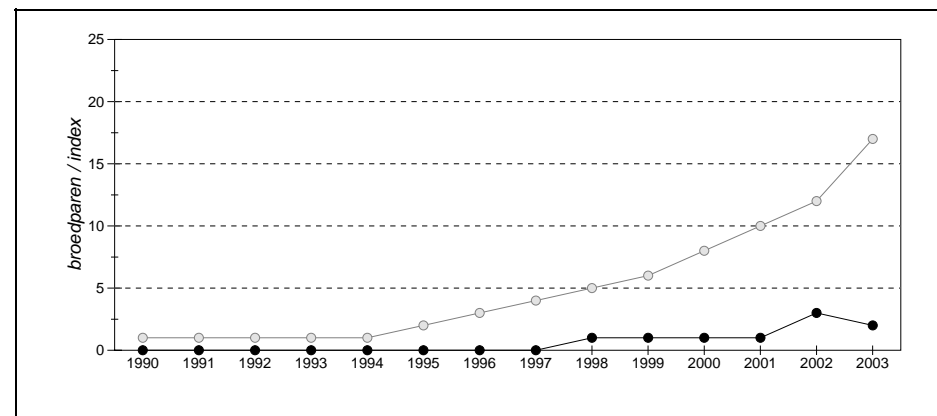

3200 Slechtvalk

Populatie duin&kust

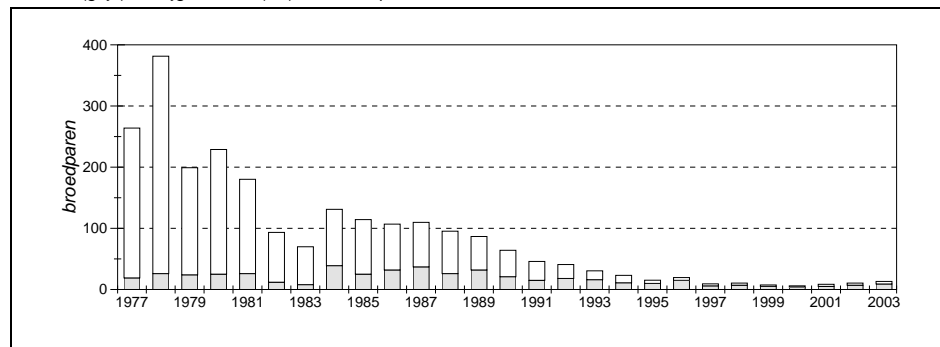

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

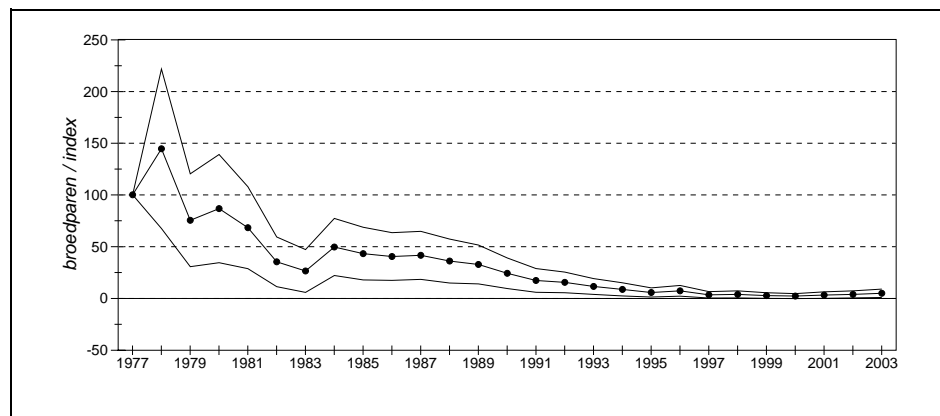

3670 Patrijs

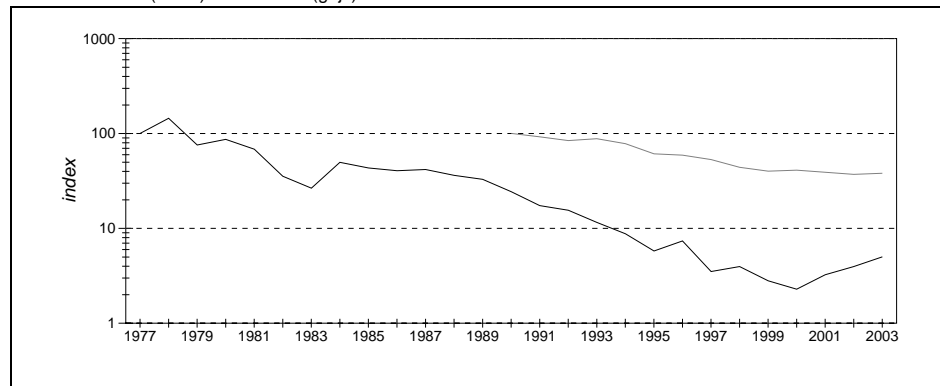
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,86; s.e. = 0,01

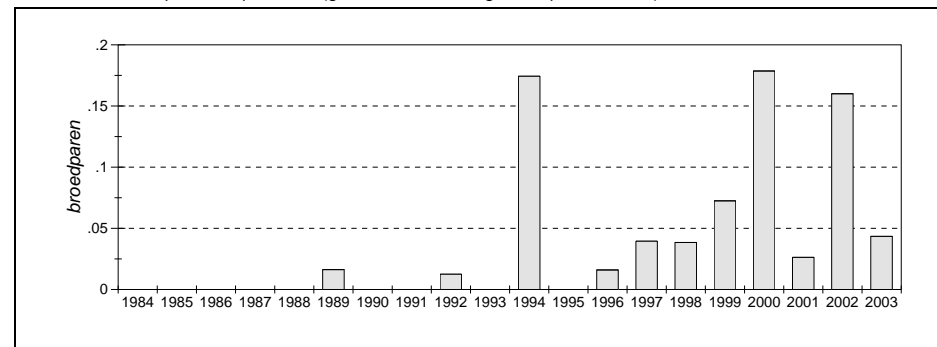

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

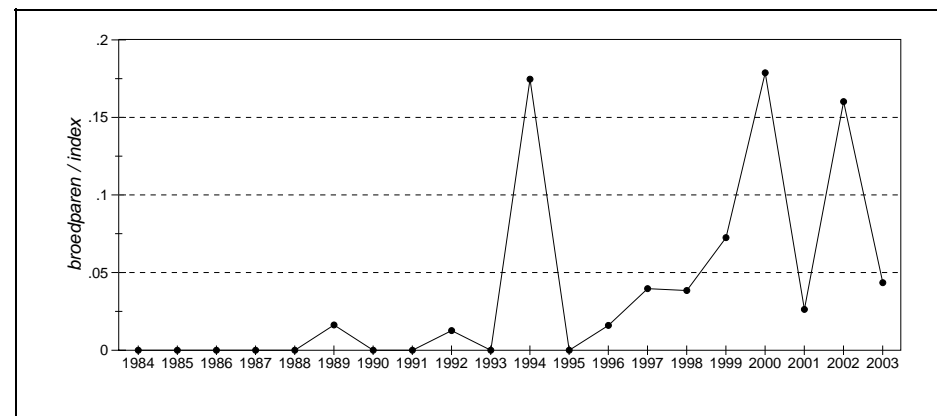

3700 Kwartel

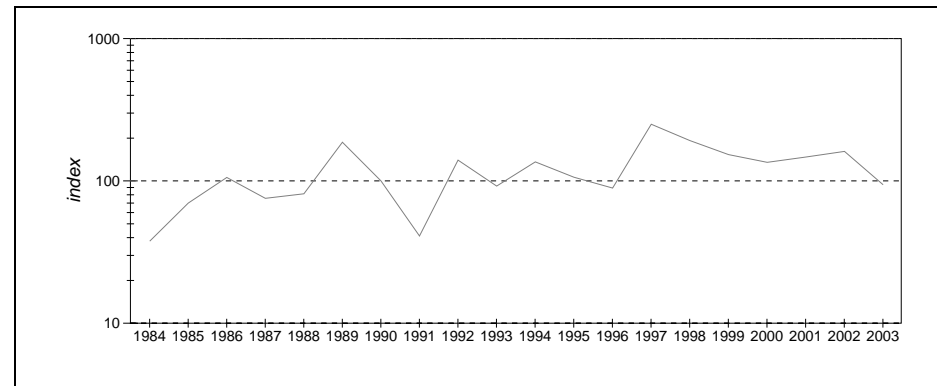
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

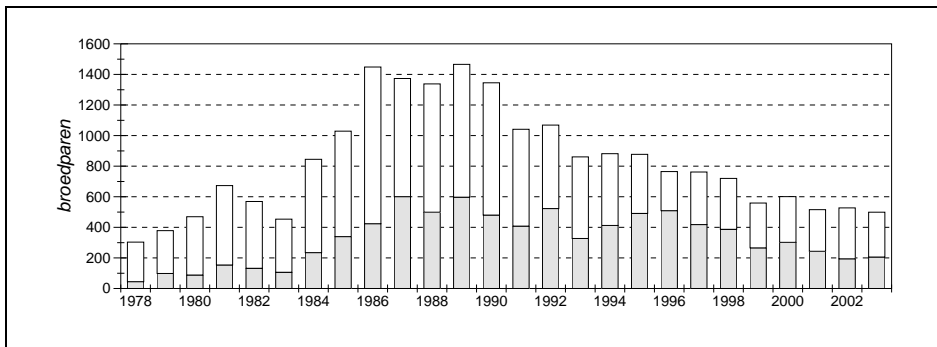

Trend NL

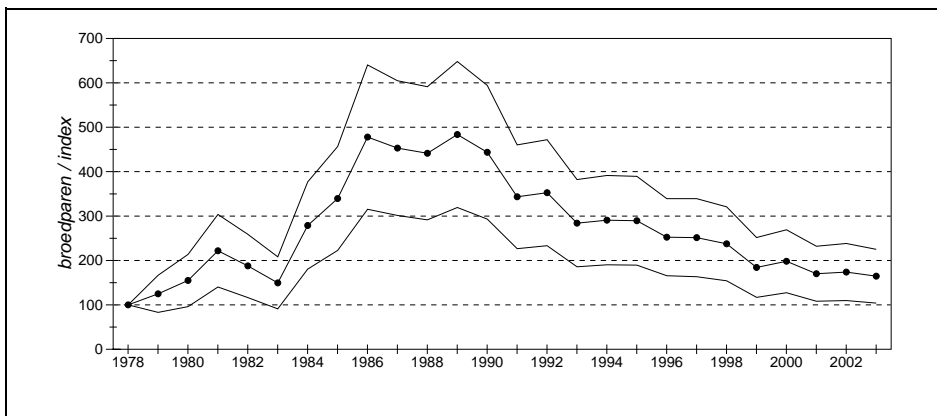

3940 Fazant

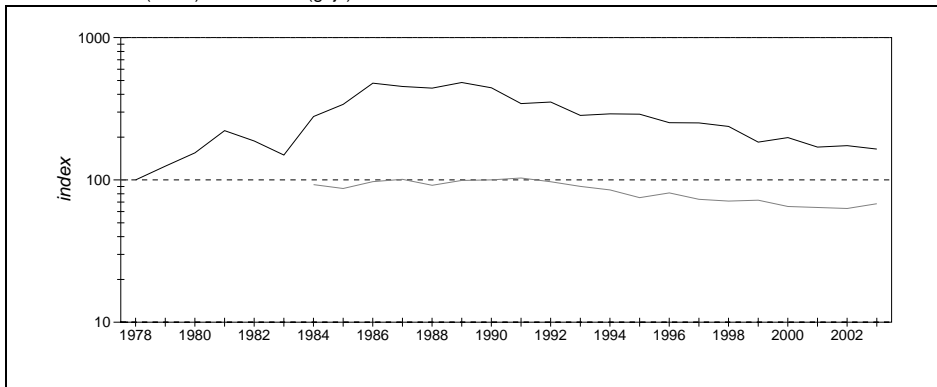
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

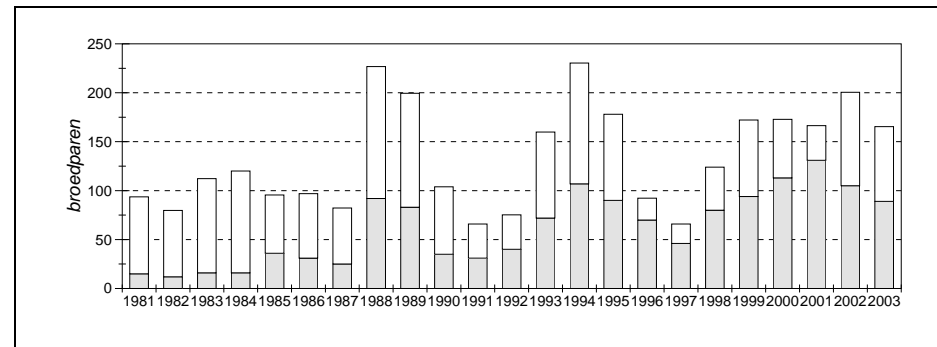

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

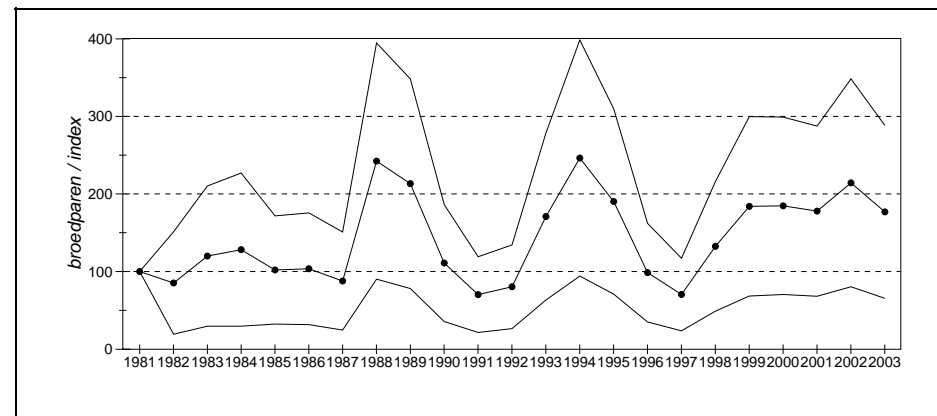

4070 Waterral

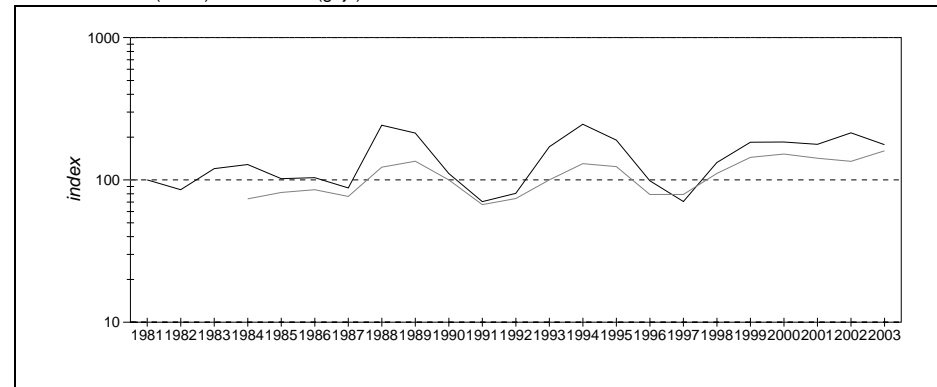
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

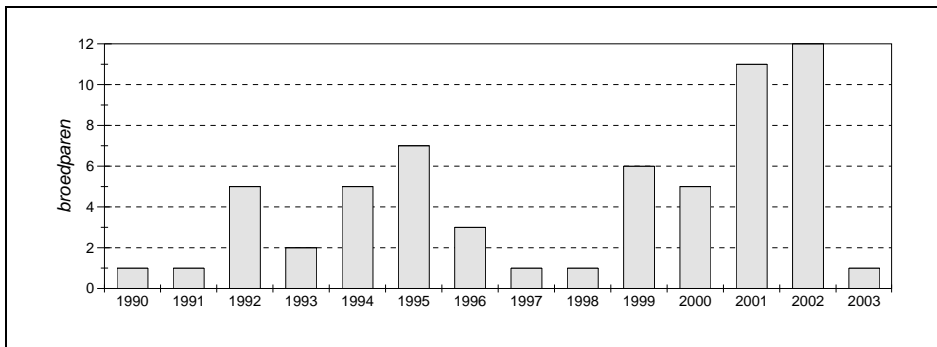

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

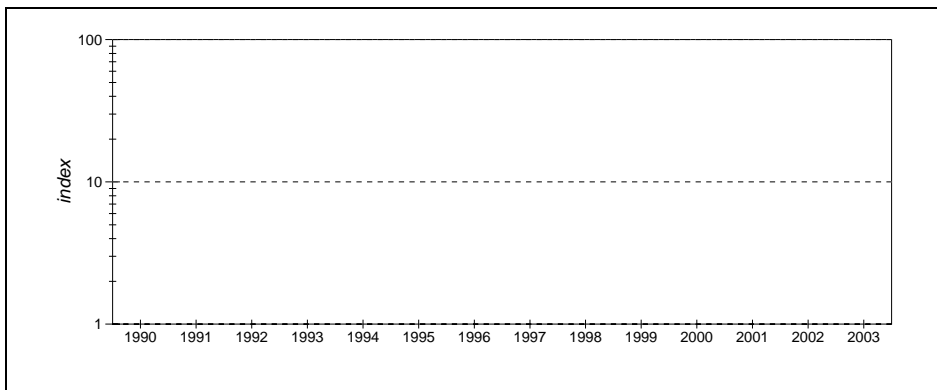
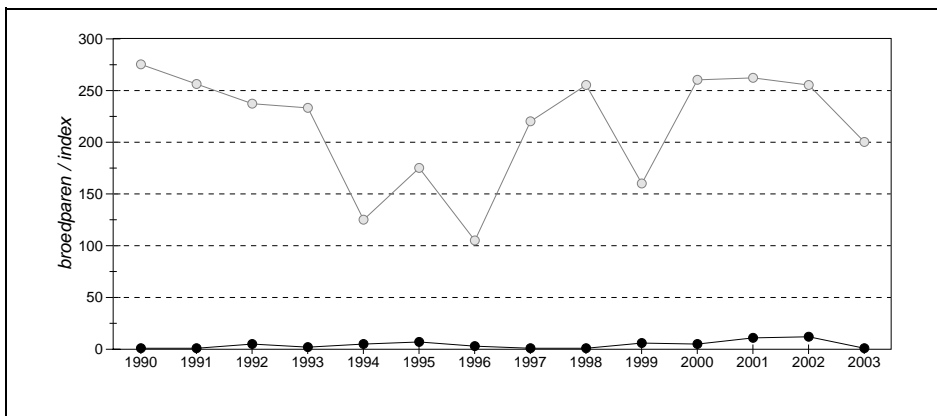

4080 Porseleinhoen

Populatie duin&kust

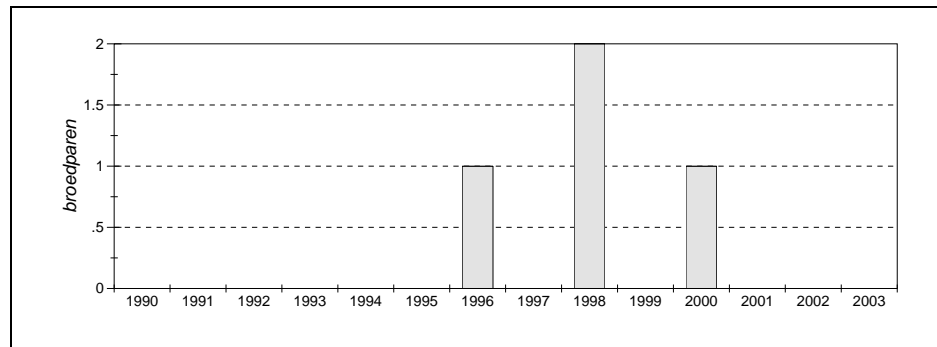

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

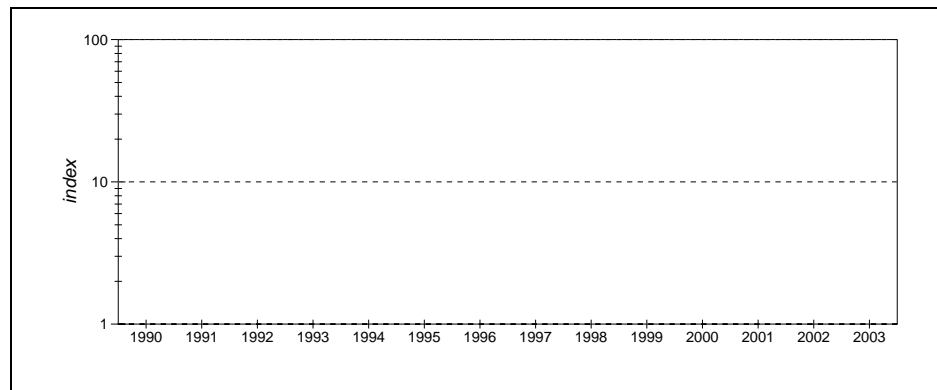
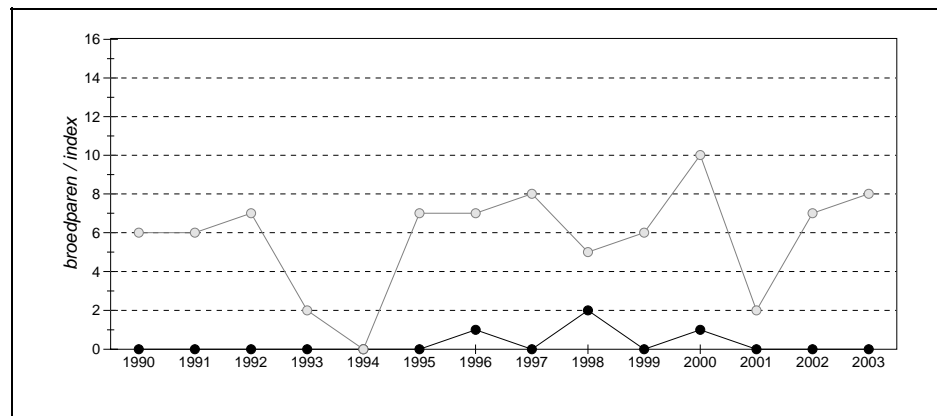

4100 Klein Waterhoen

Populatie duin&kust

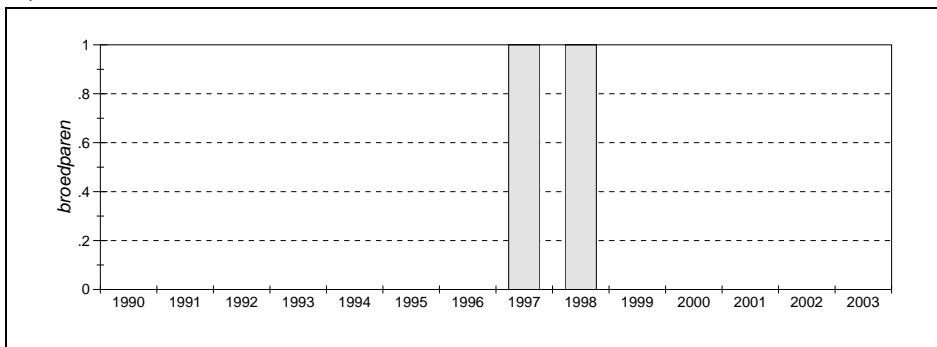

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

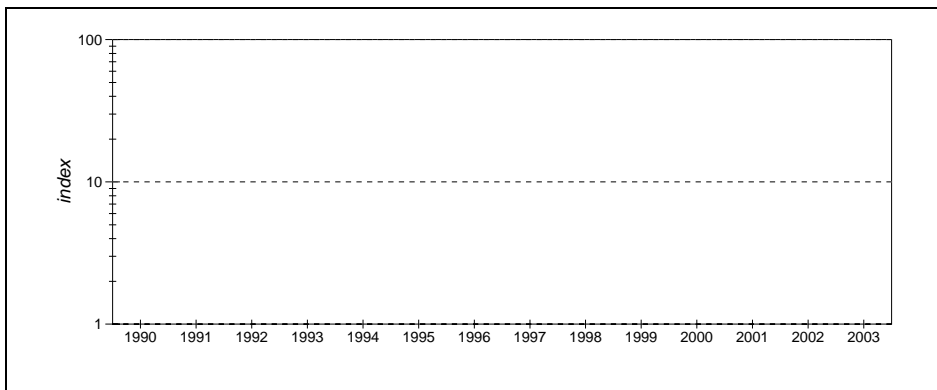
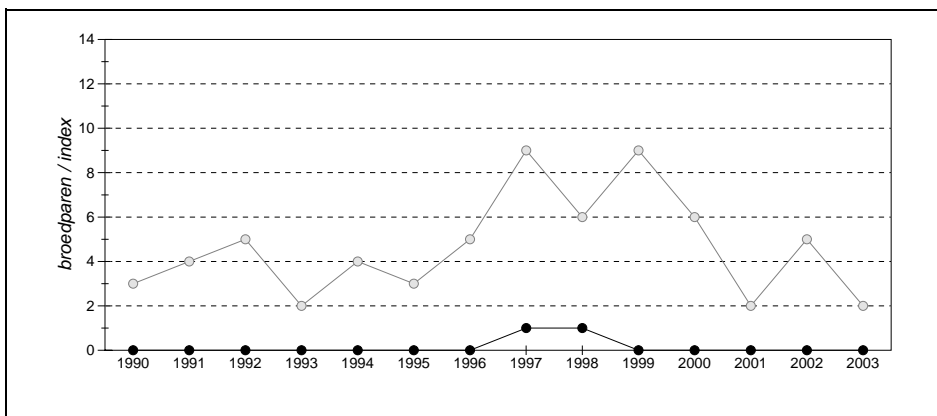

4110 Kleinst Waterhoen

Populatie duin&kust

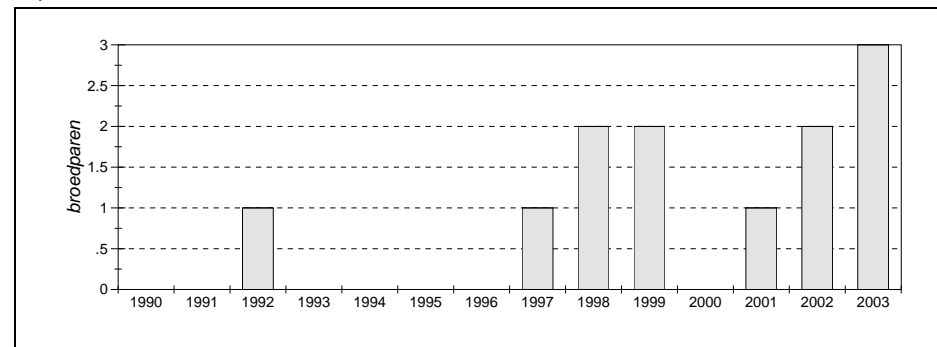

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

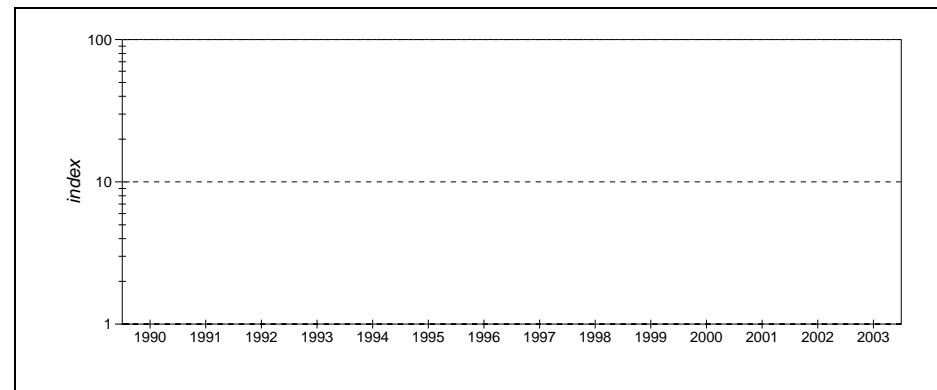
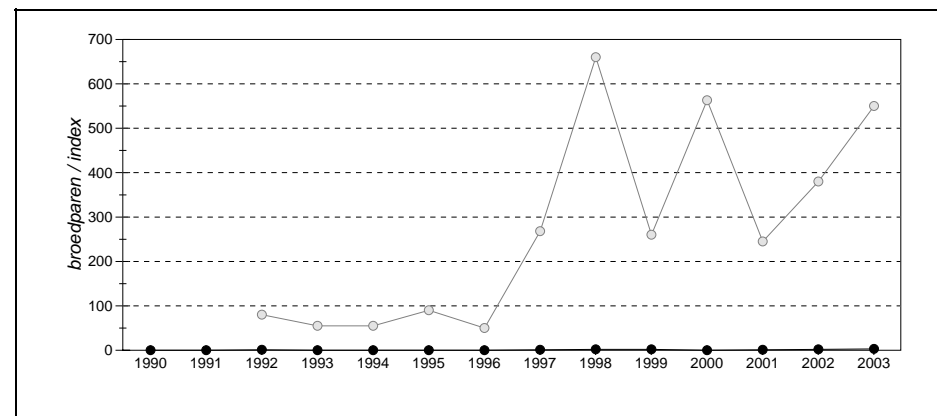

4210 Kwartelkoning

Populatie duin&kust

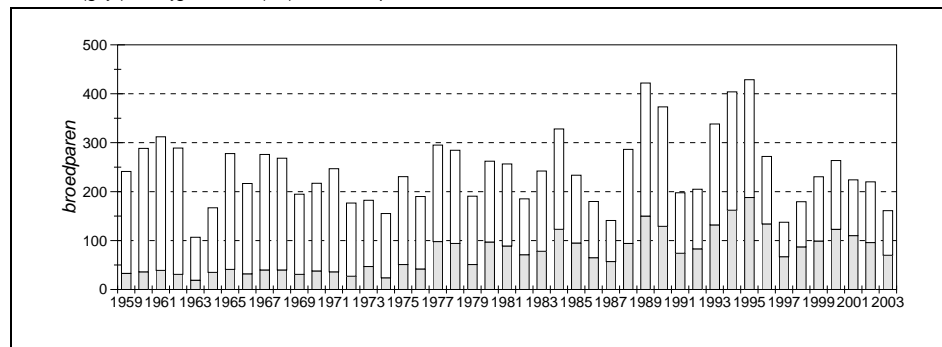

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

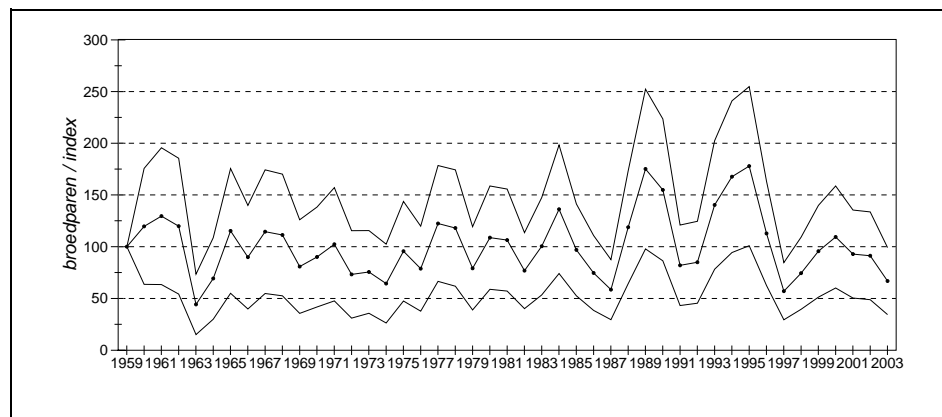

4240 Waterhoen

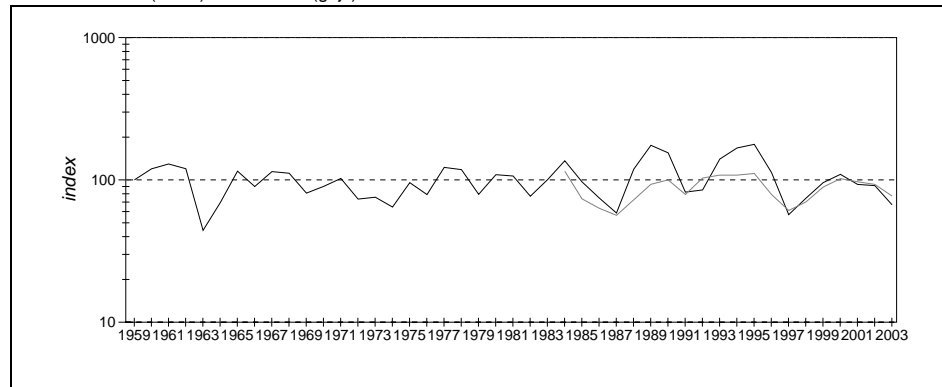
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

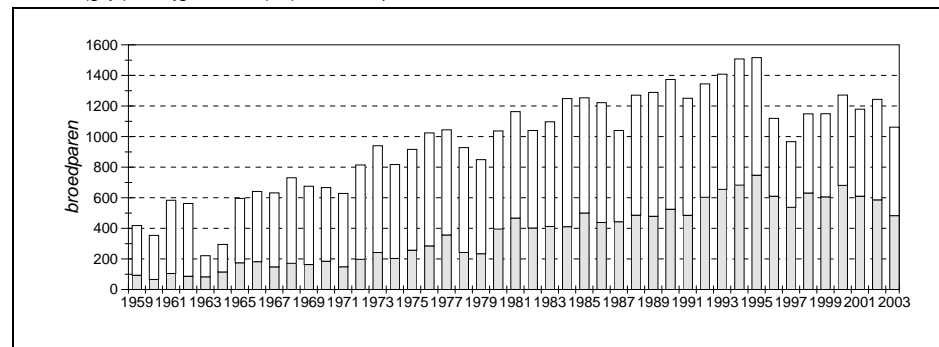

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

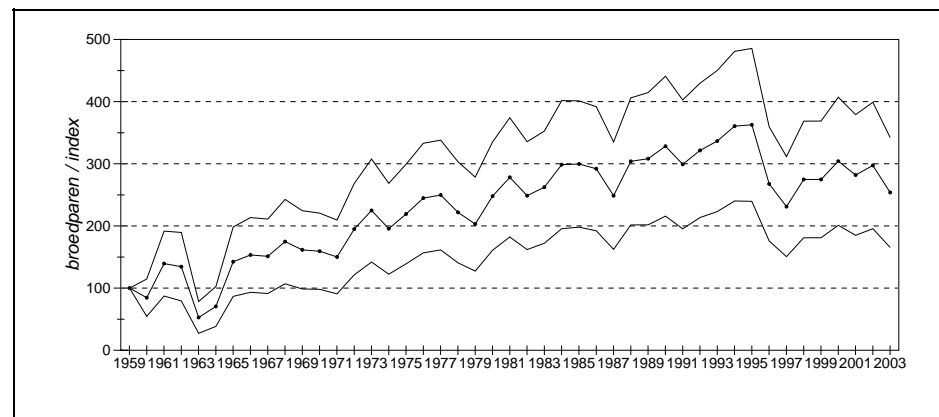

4290 Meerkoet

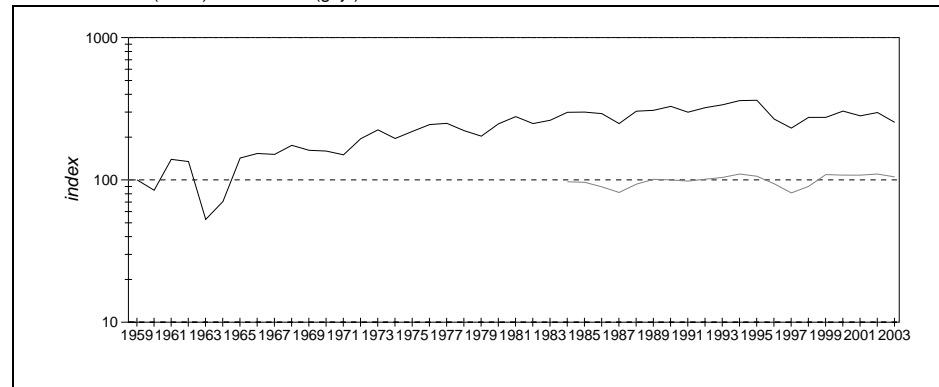
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

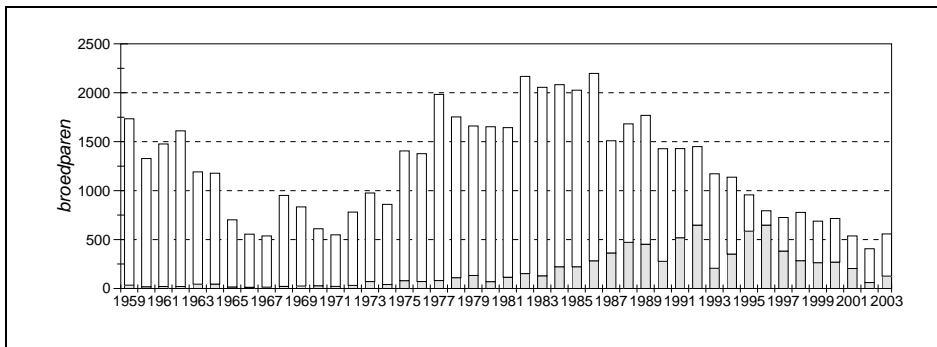

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

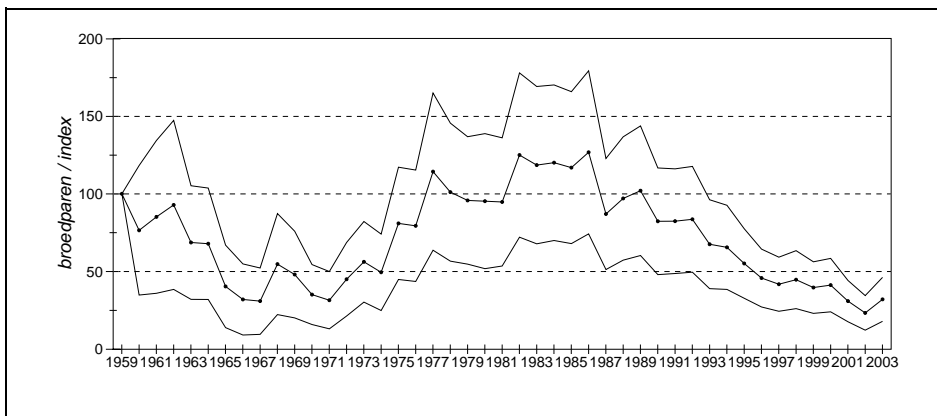

4500 Scholekster

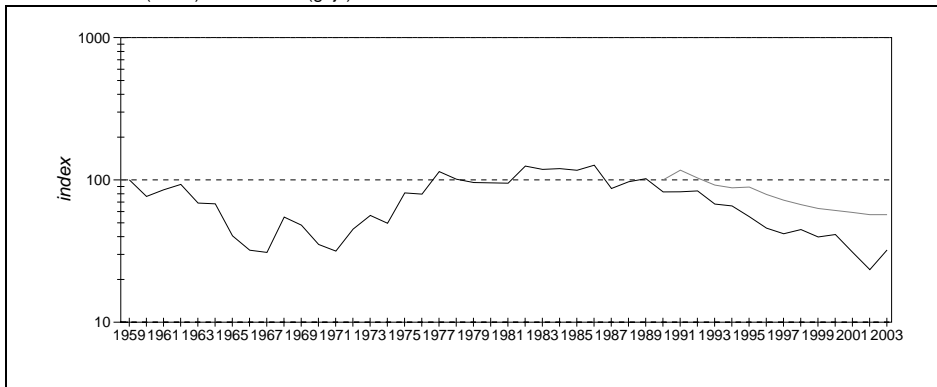
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,99; s.e. = 0,00

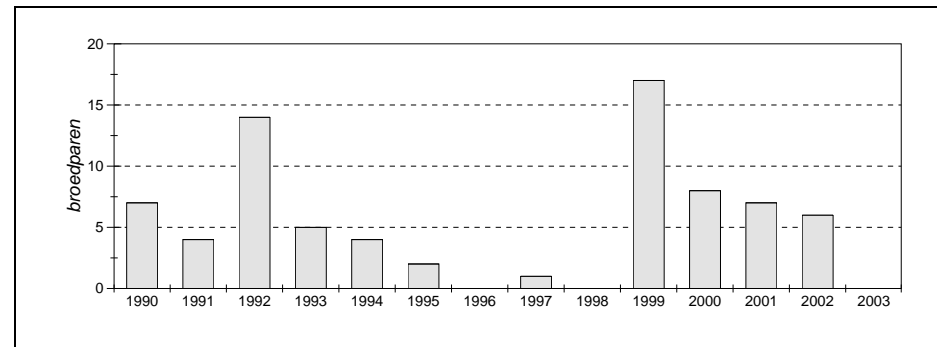

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

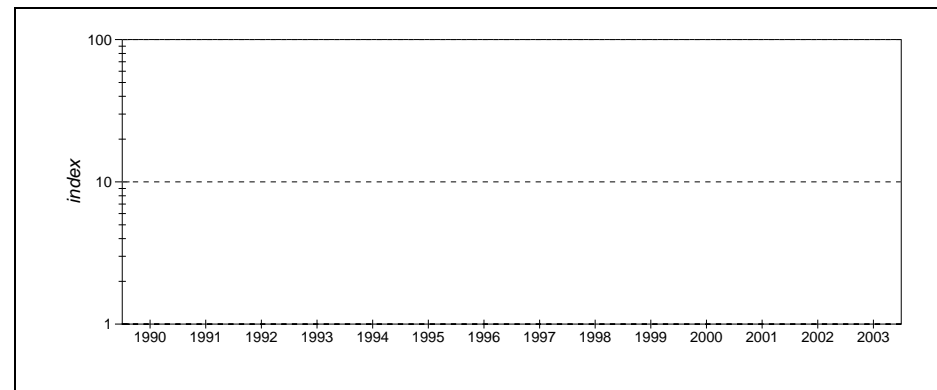
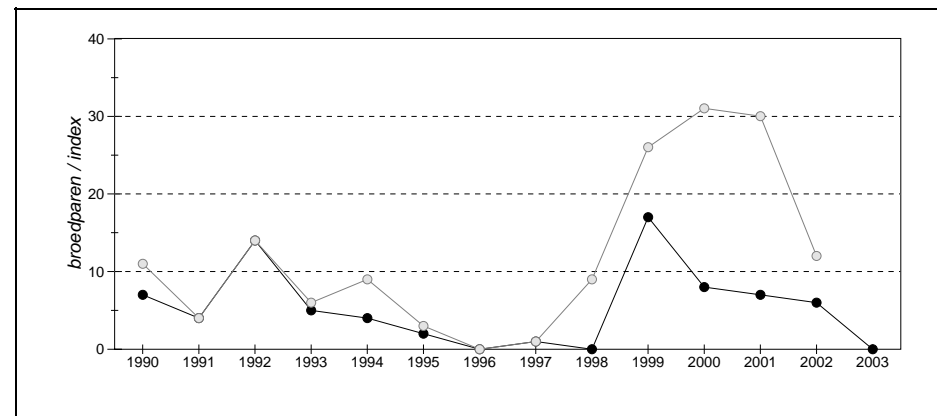

4550 Steltkluit

Populatie duin&kust

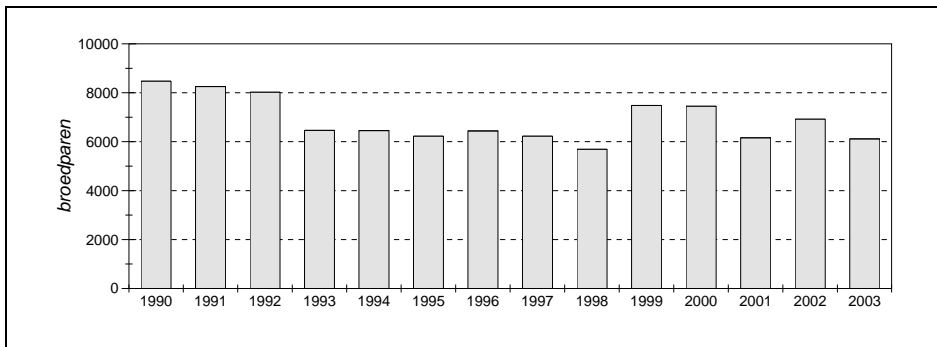

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

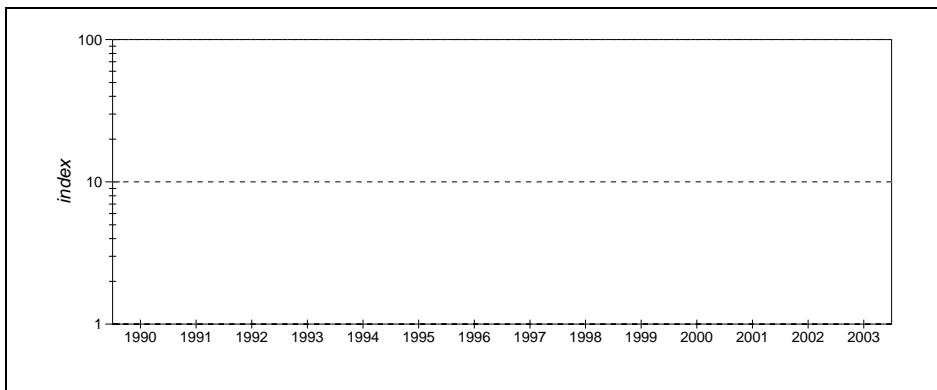
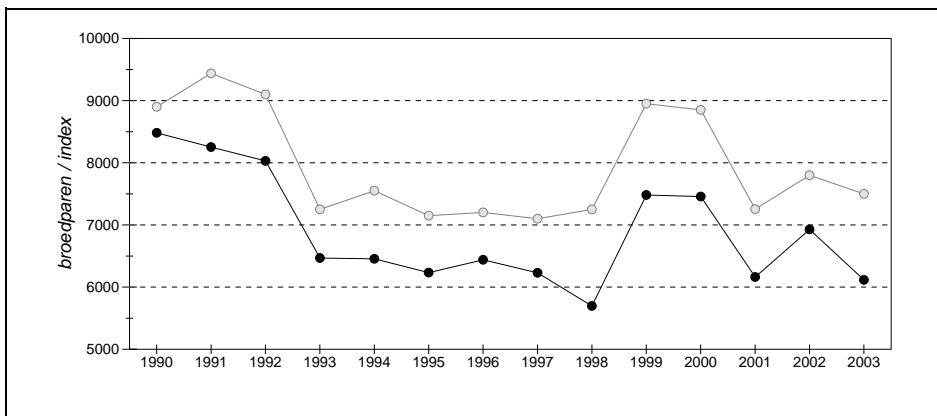

4560 Kluut

Populatie duin&kust

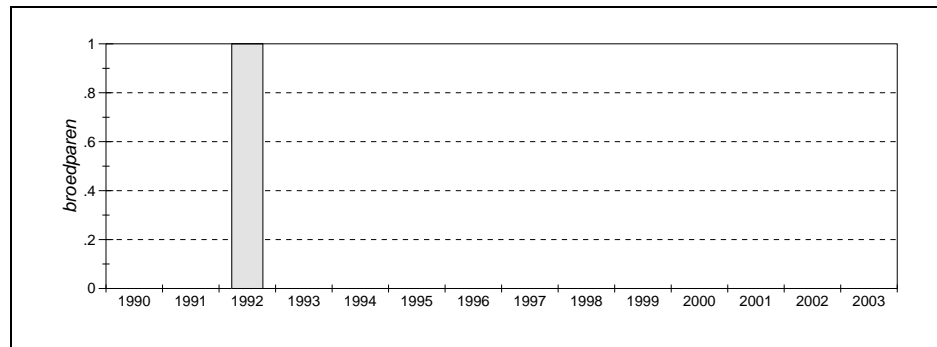

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

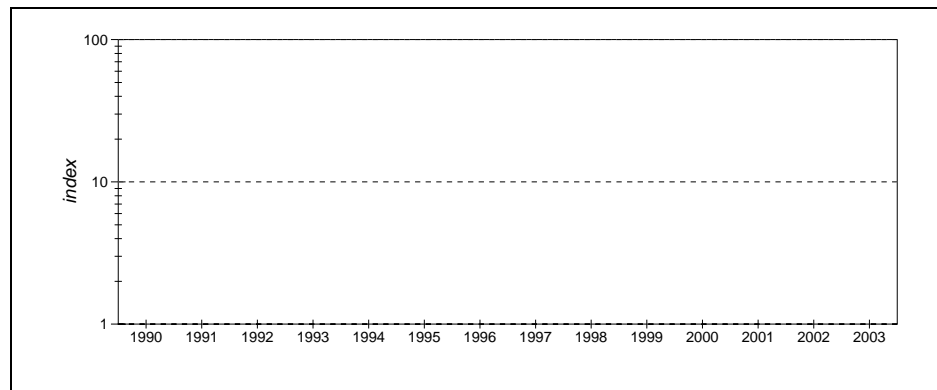
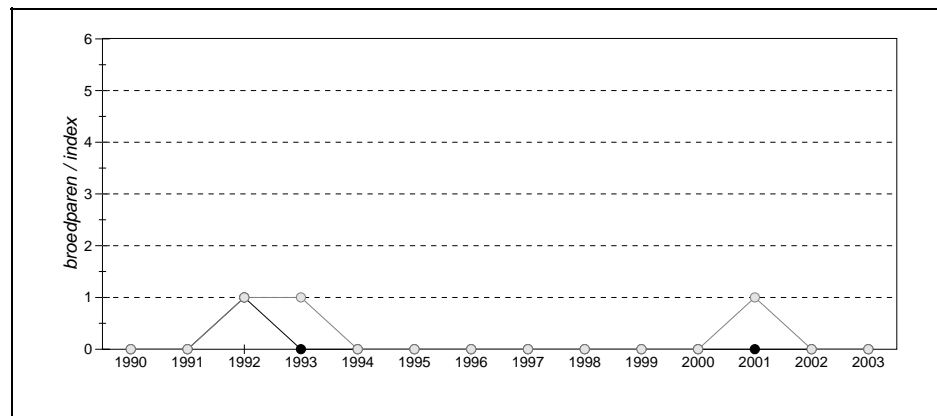

4590 Griel

Populatie duin&kust

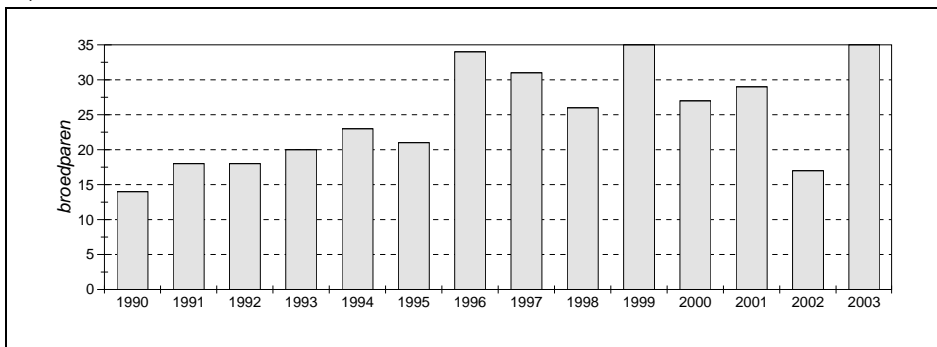

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

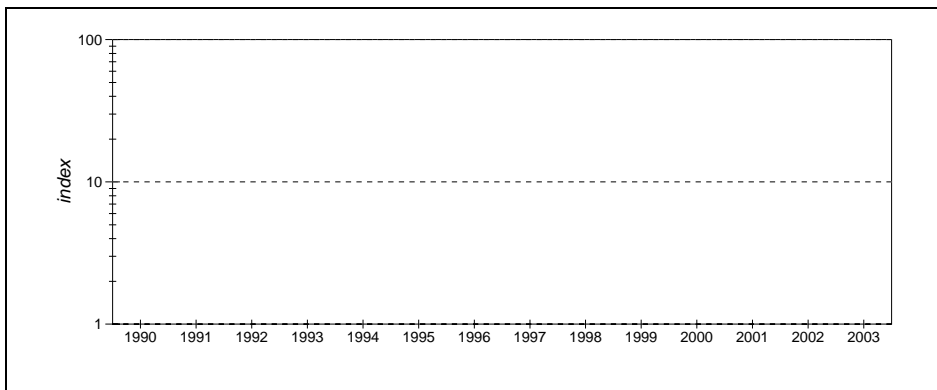
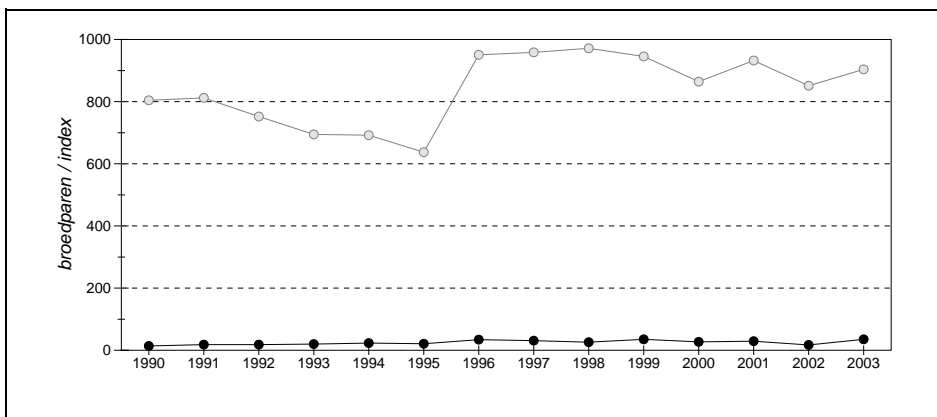

4690 Kleine Plevier

Populatie duin&kust

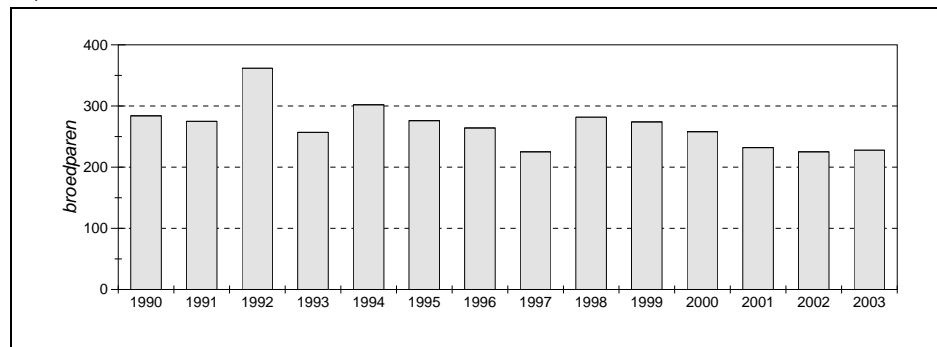

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

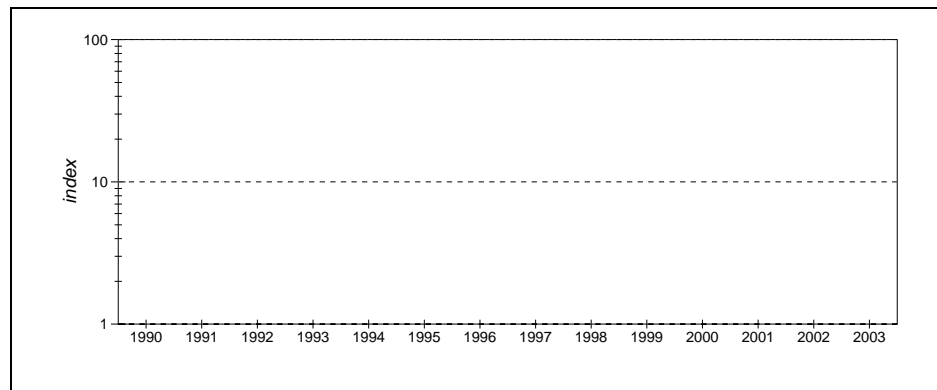
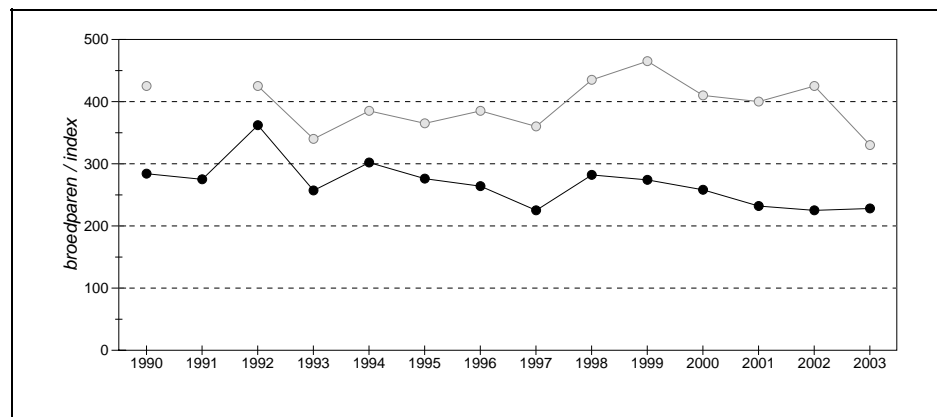

4700 Bontbekplevier

Populatie duin&kust

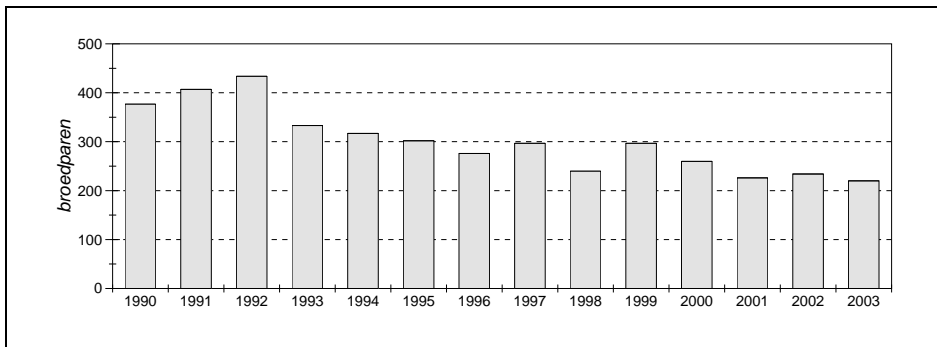

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

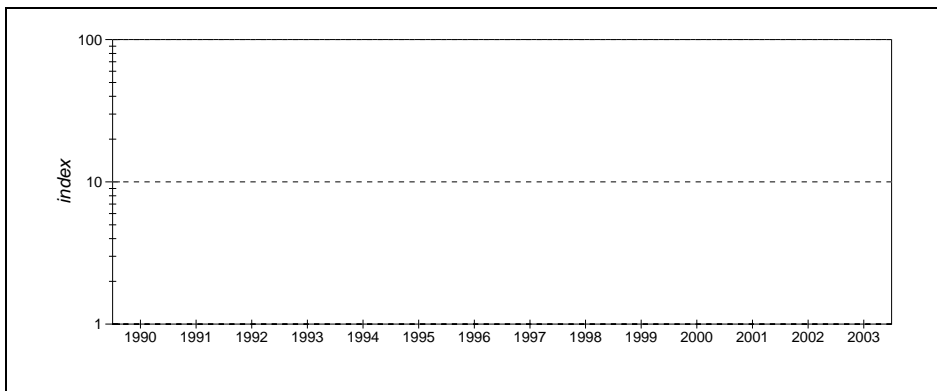
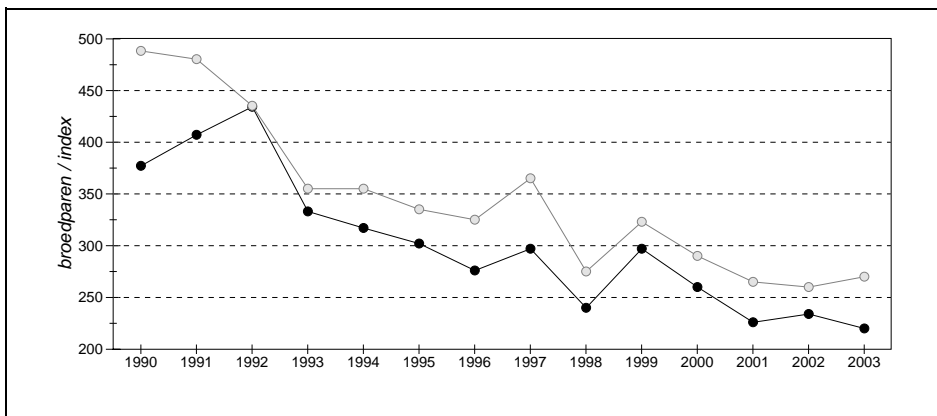

4770 Strandplevier

Populatie duin&kust incl. zoete delen Delta

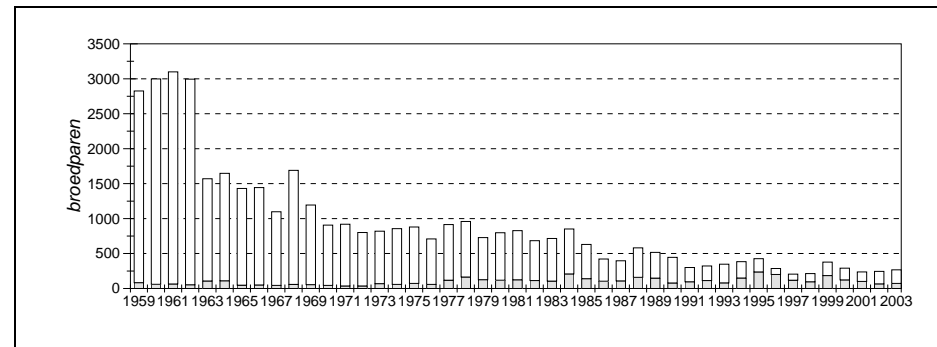

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

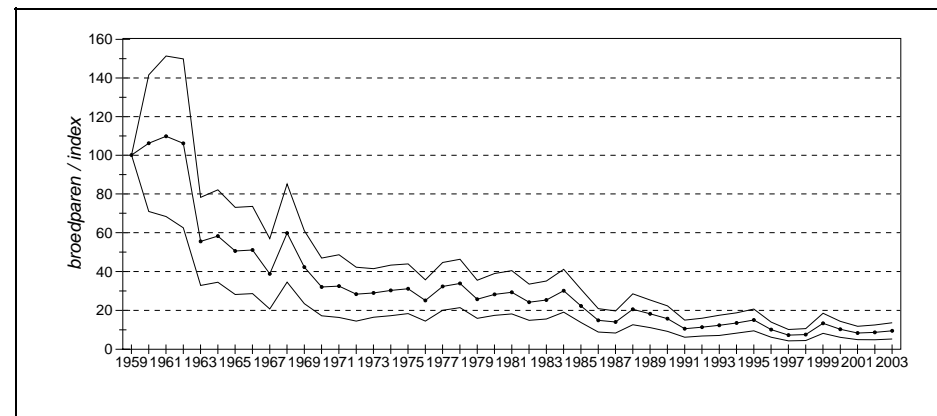

4930 Kievit

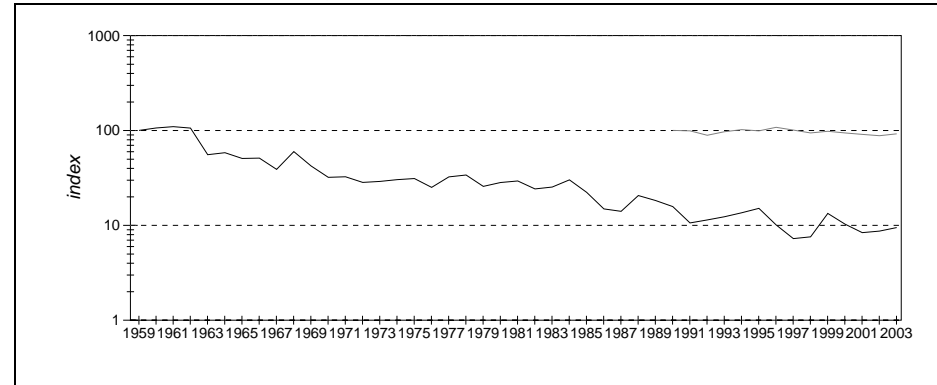
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,94; s.e. = 0,00

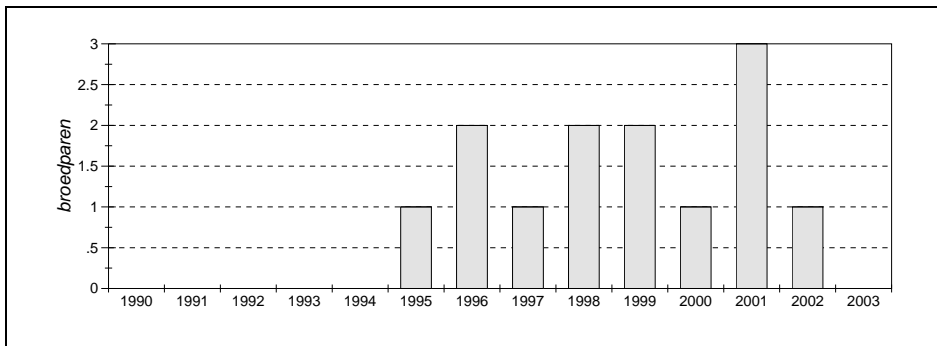

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

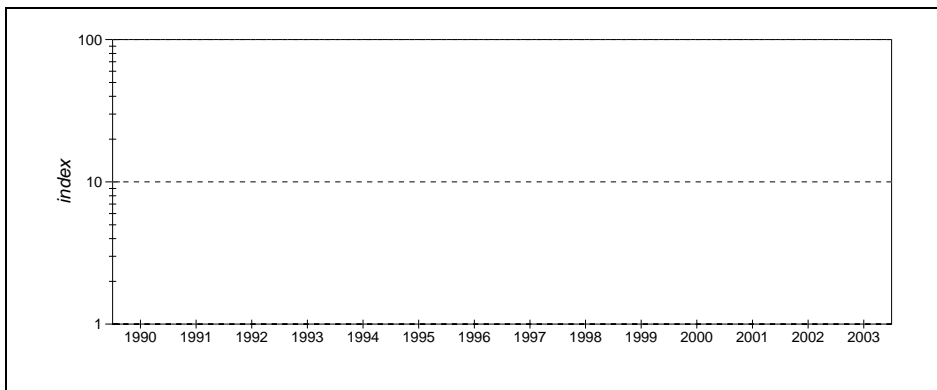
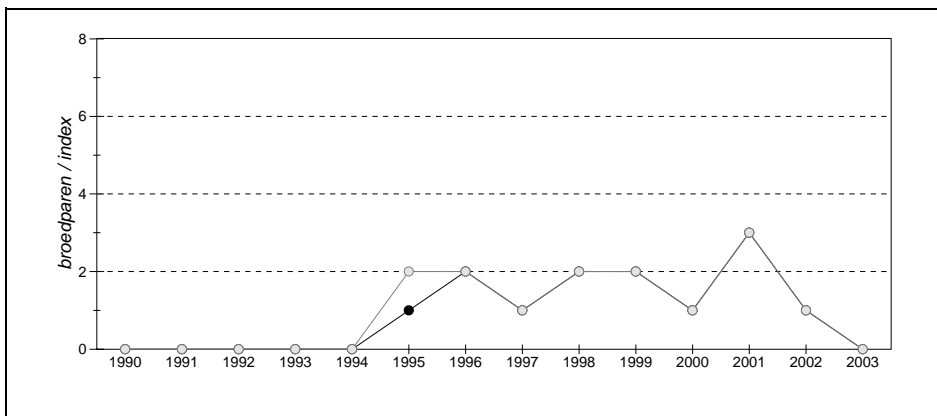

5120 Bonte Strandloper

Populatie duin&kust

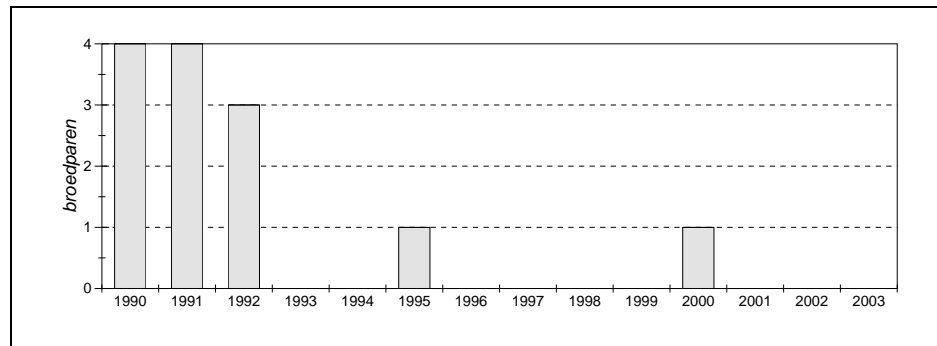

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

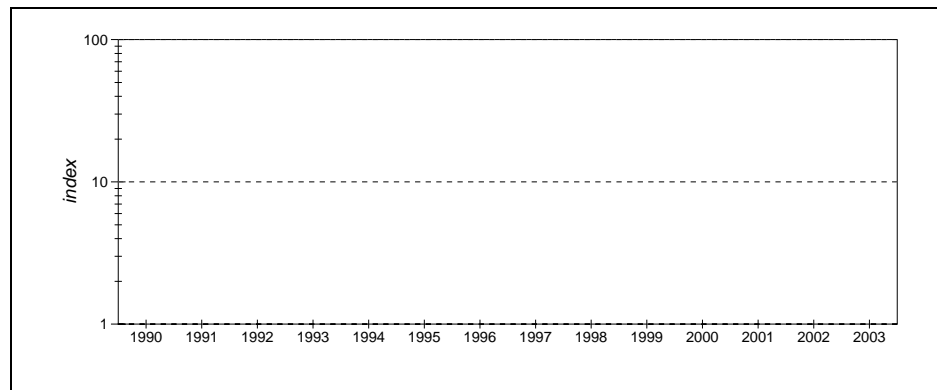
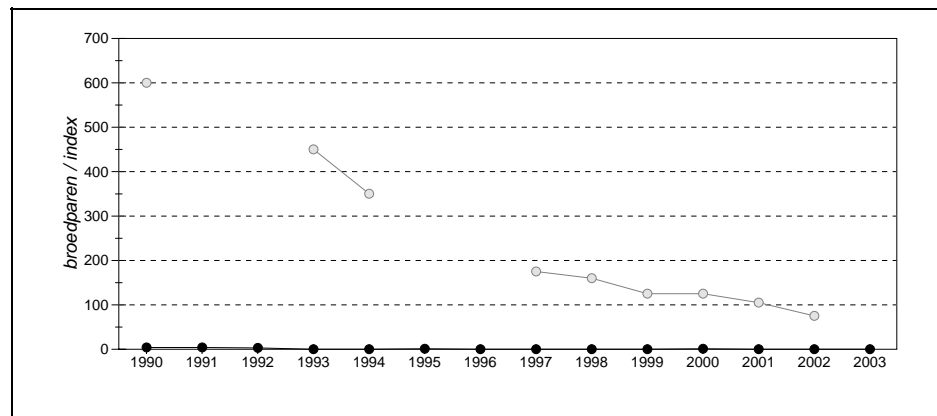

5170 Kemphaan

Populatie duin&kust

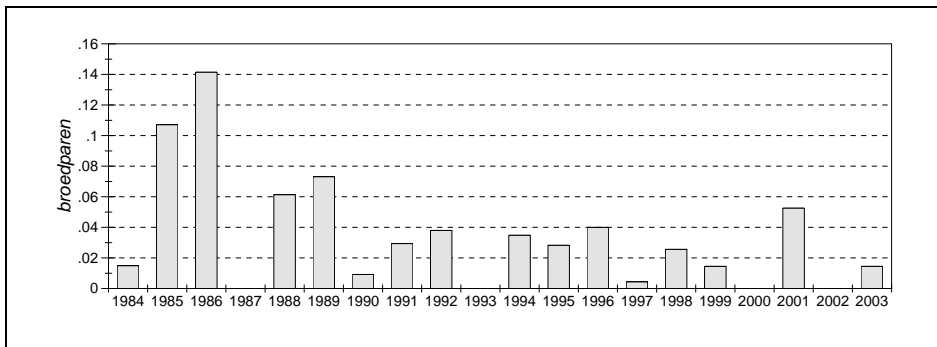

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

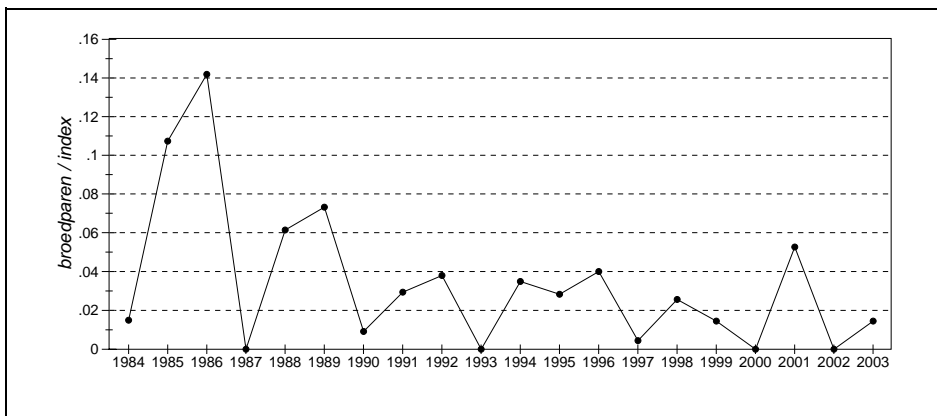

5190 Watersnip

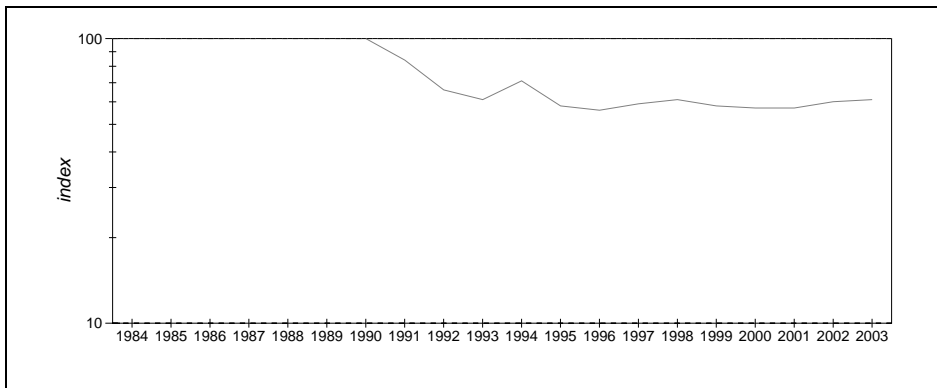
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

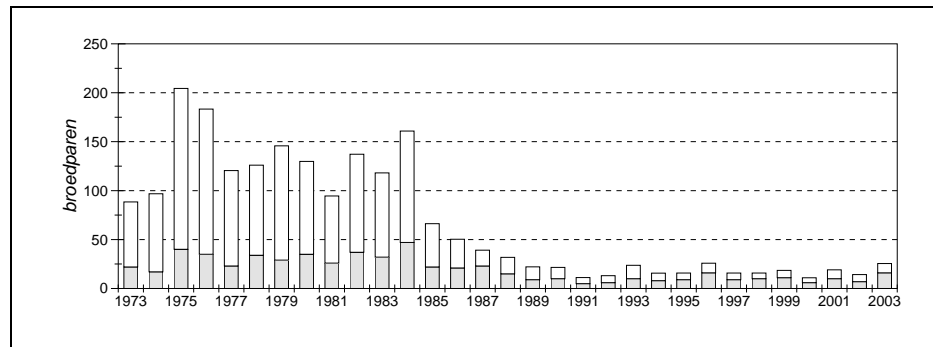

Trend NL

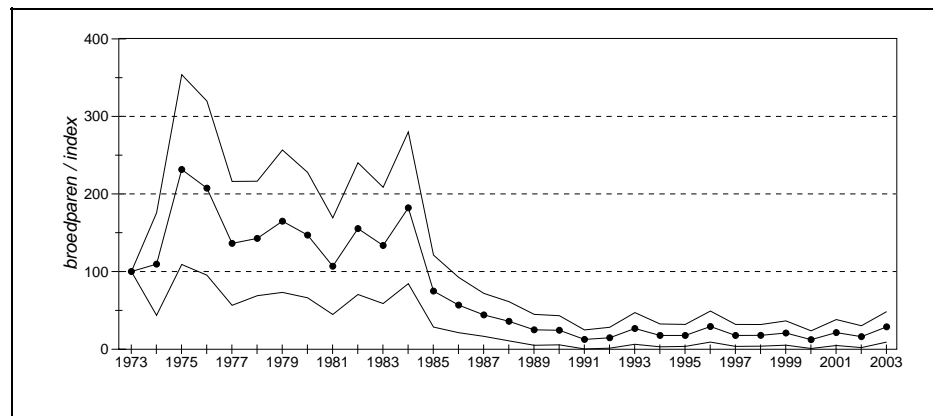

5290 Houtsnip

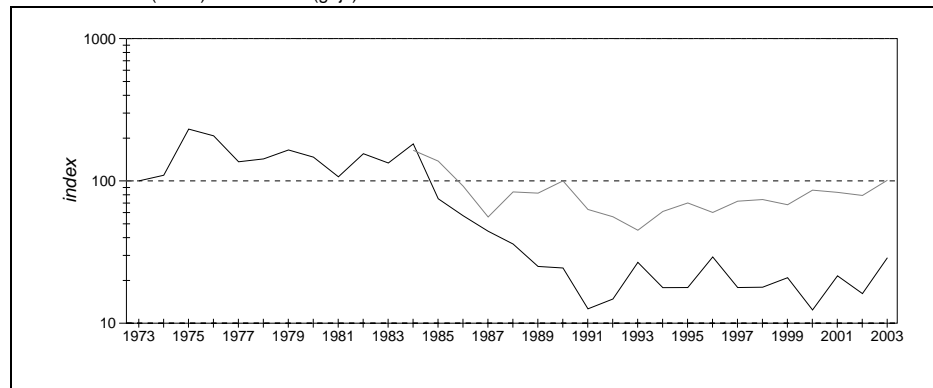
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,90; s.e. = 0,00

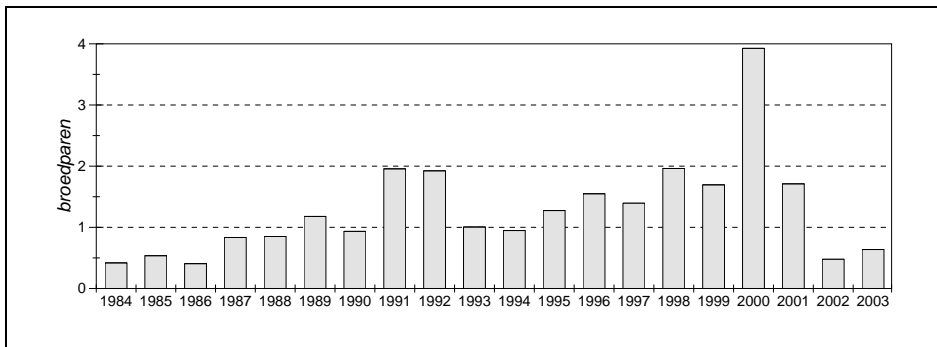

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

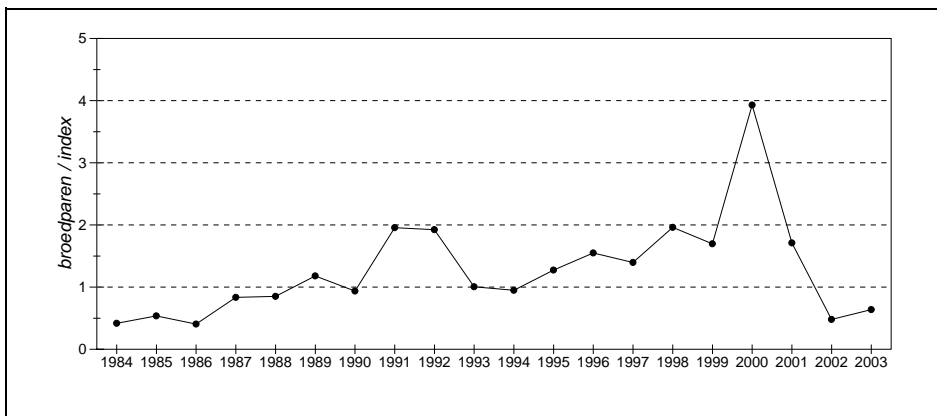

5320 Grutto

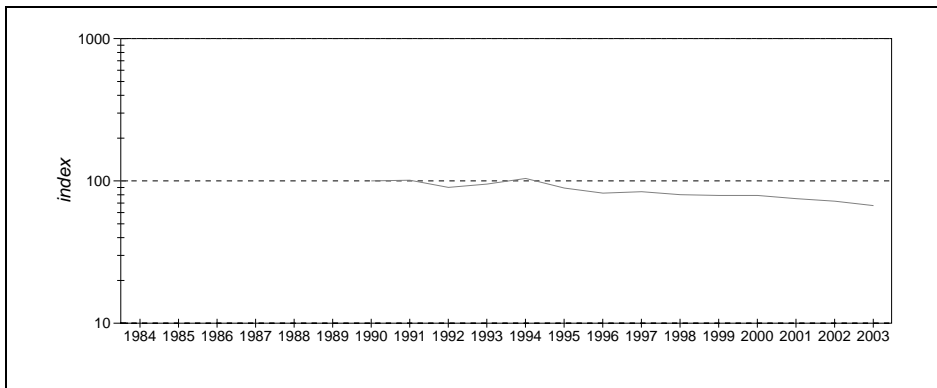
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

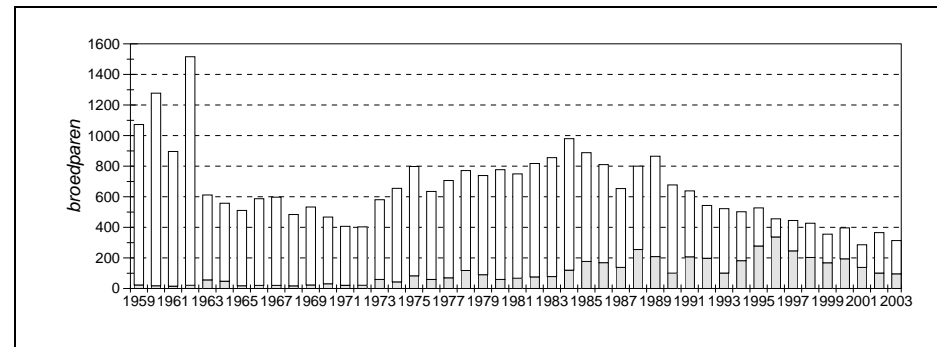

Trend NL

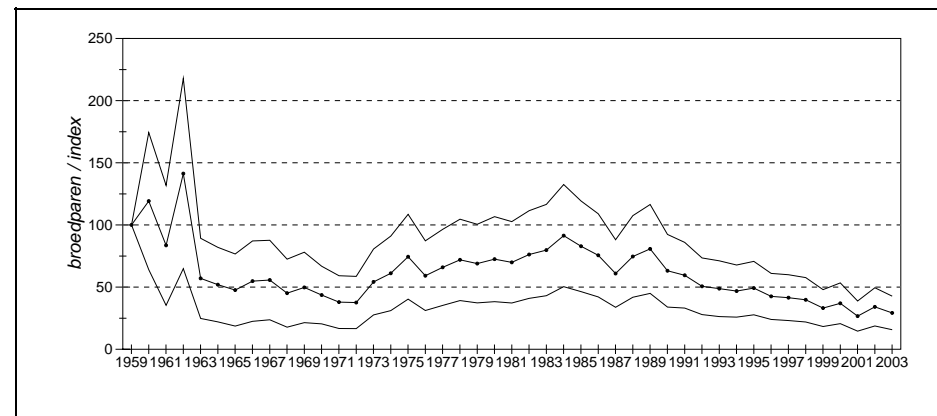

5410 Wulp

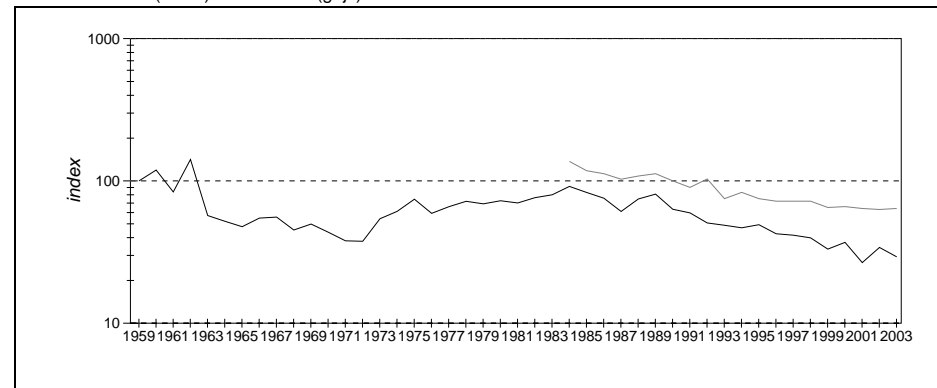
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,98; s.e. = 0,00

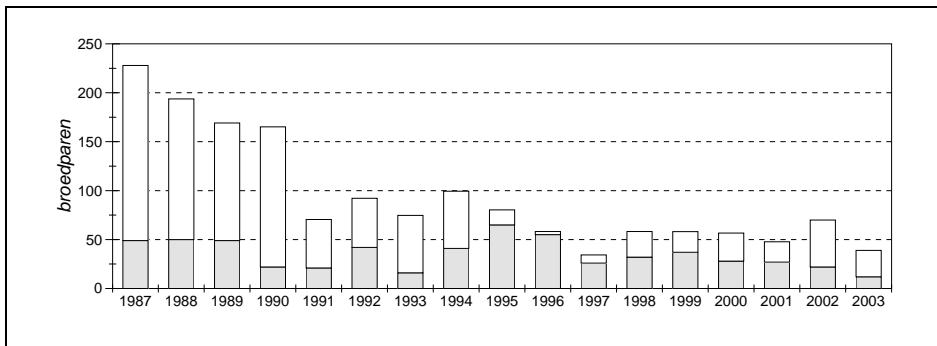

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

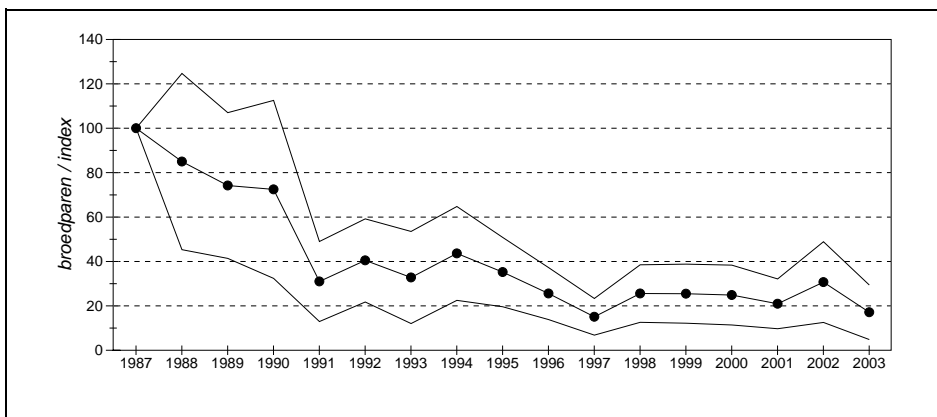

5460 Tureluur

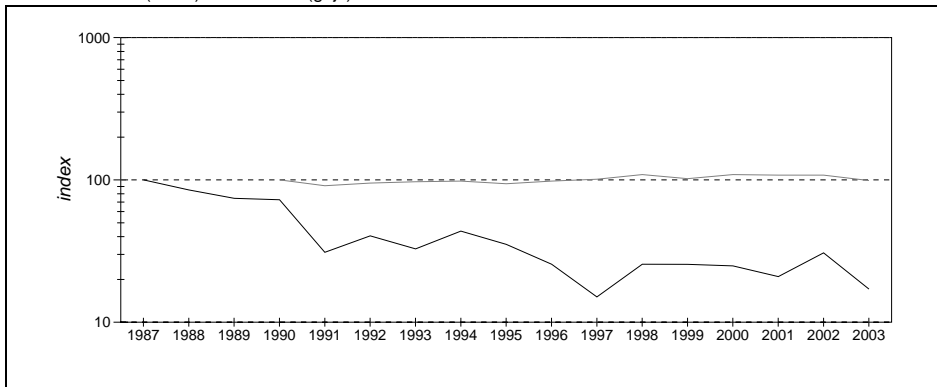
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,91; s.e. = 0,01

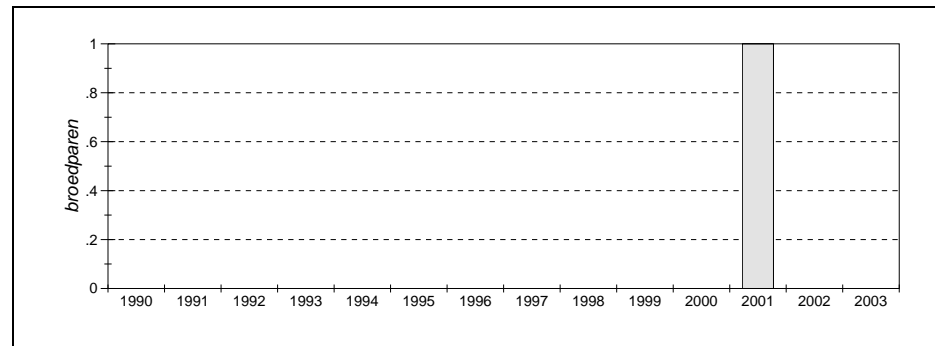

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

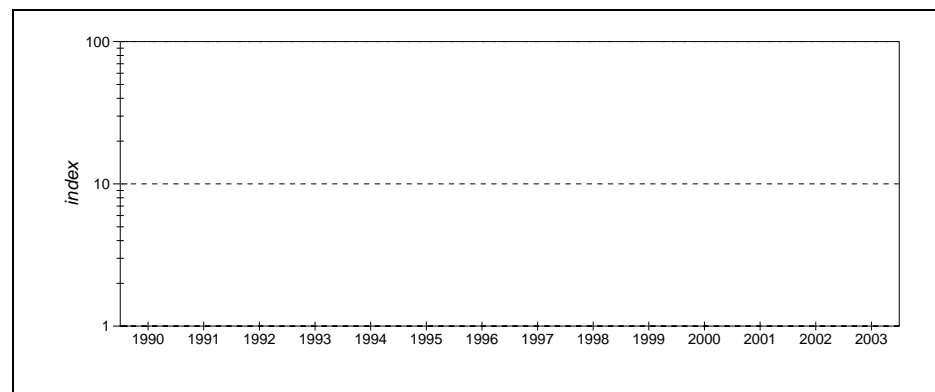
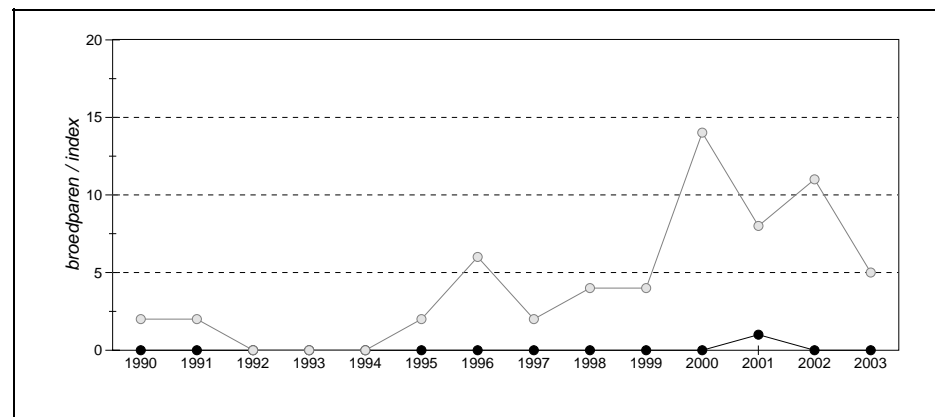

5560 Oeverloper

Populatie duin&kust

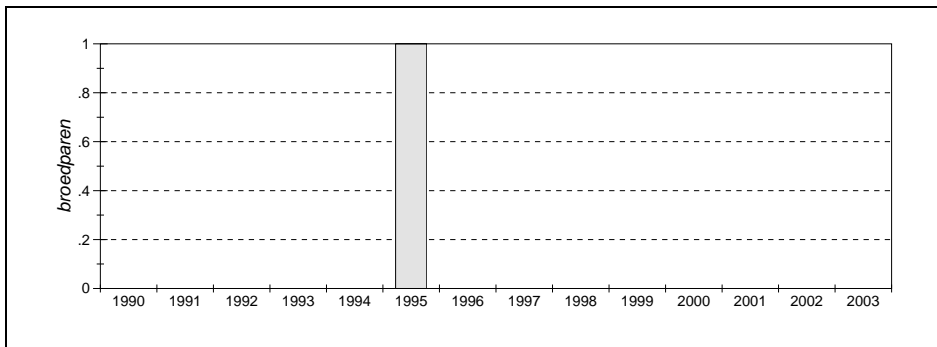

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

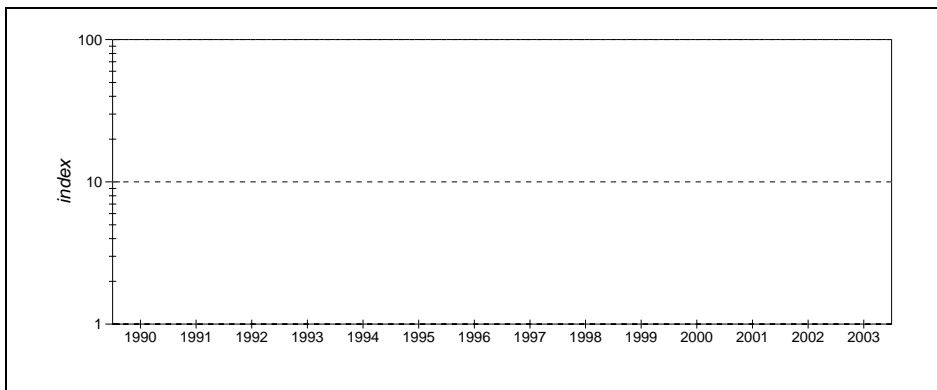
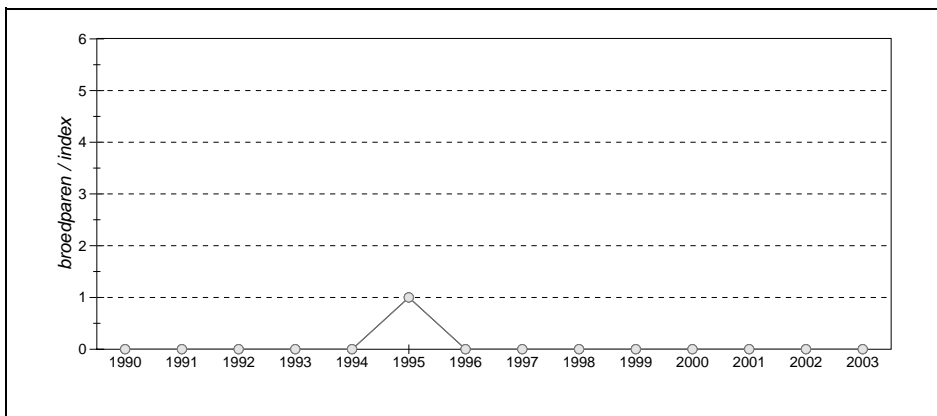

5610 Steenloper

Populatie duin&kust

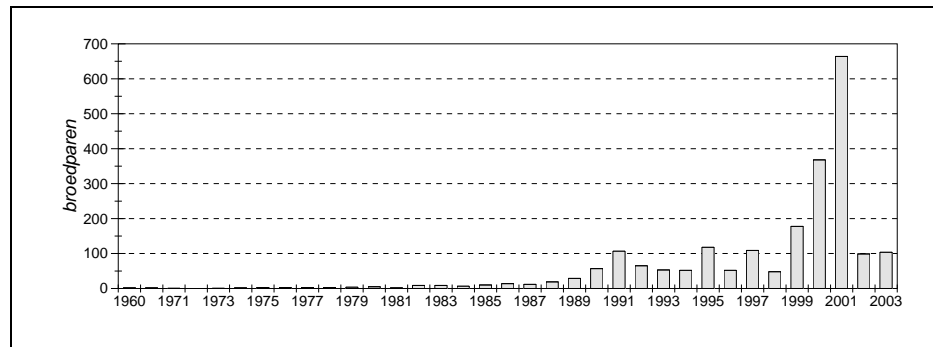

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

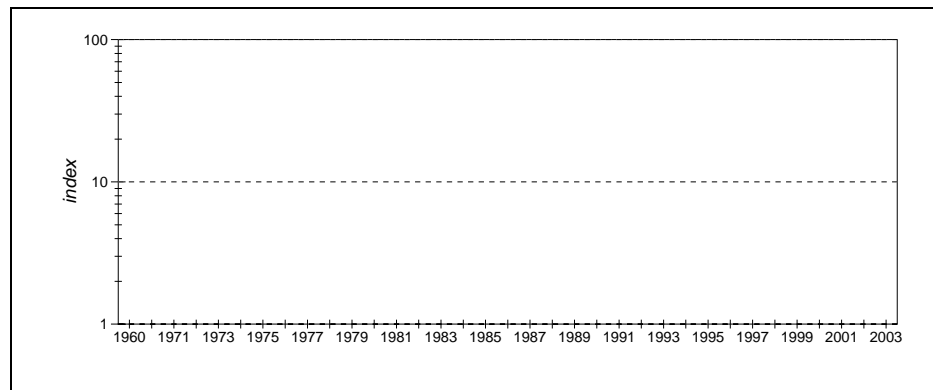
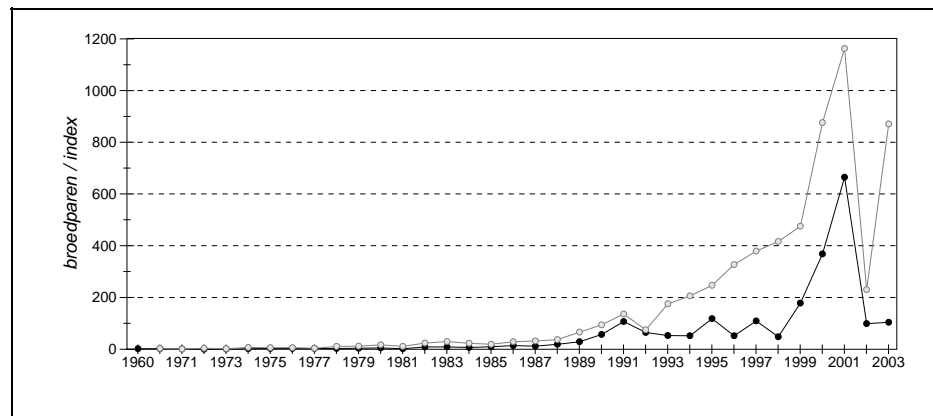

5750 Zwartkopmeeuw

Populatie duin&kust

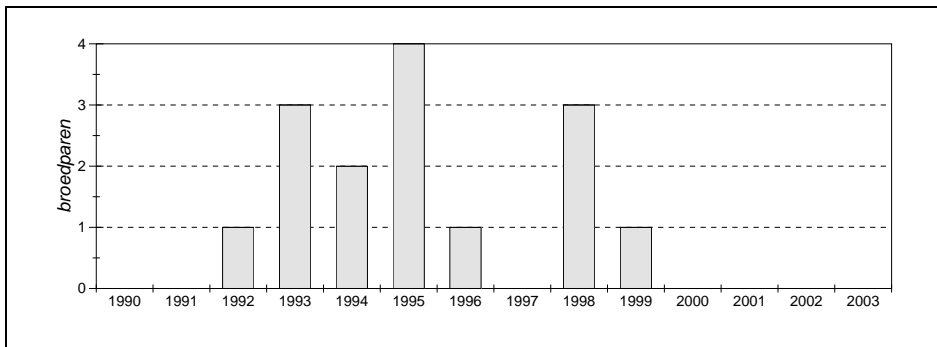

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

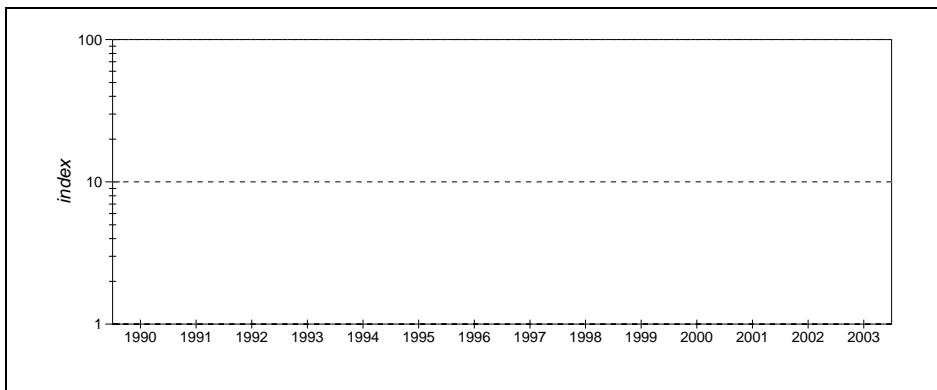
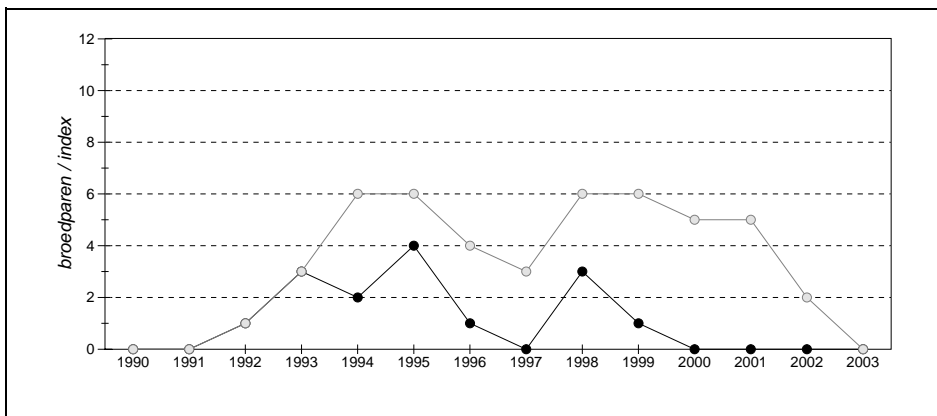

5780 Dwergmeeuw

Populatie duin&kust

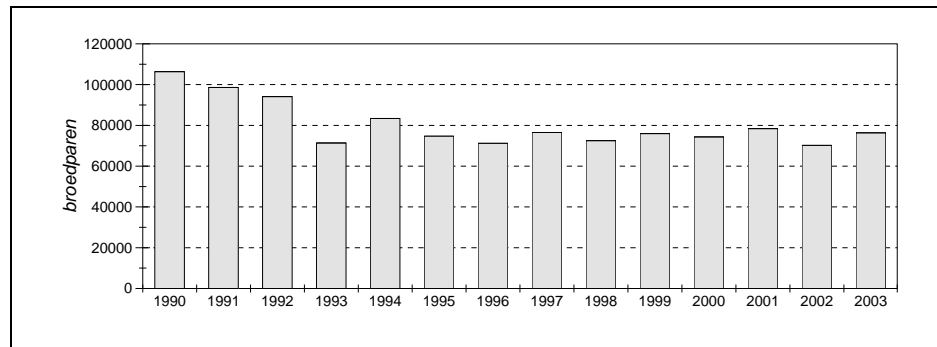

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

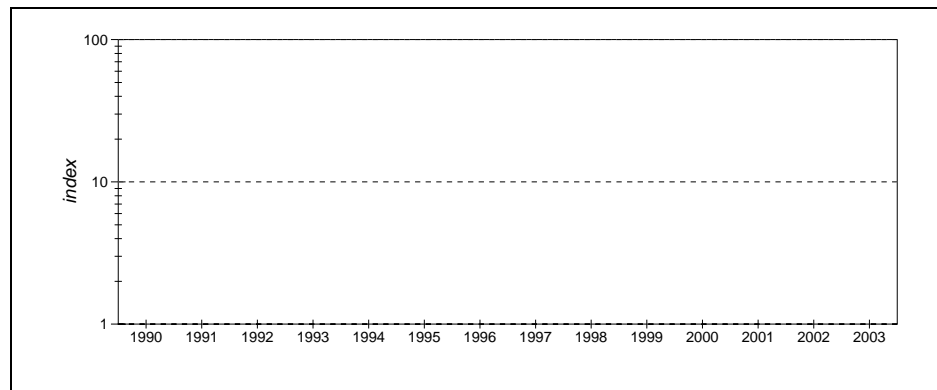
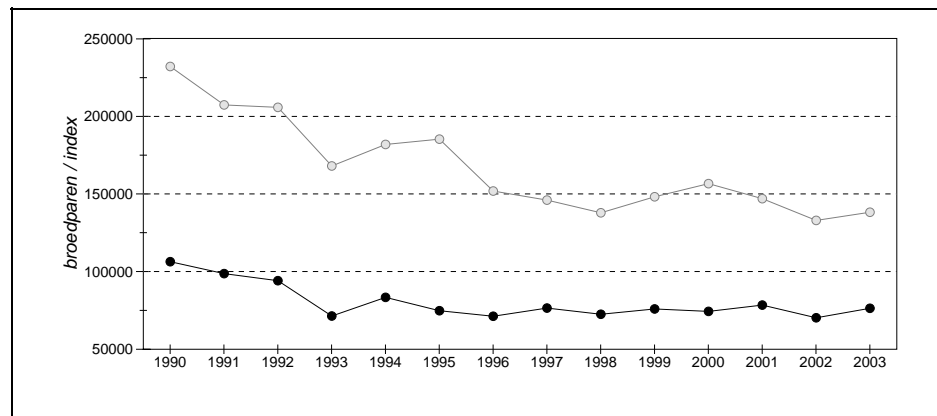

5820 Kokmeeuw

Populatie duin&kust

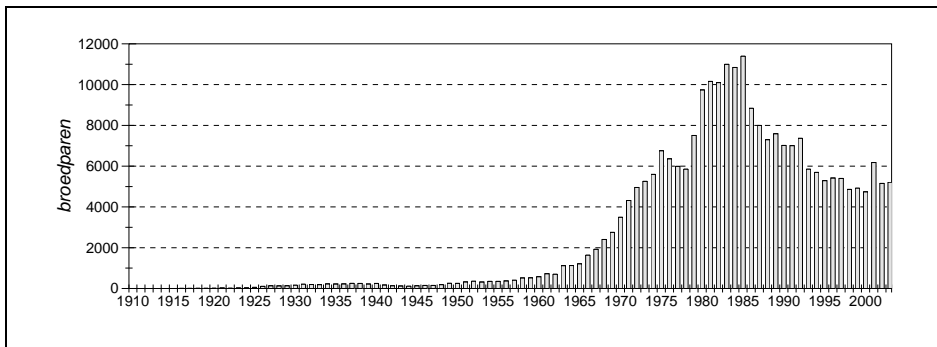

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

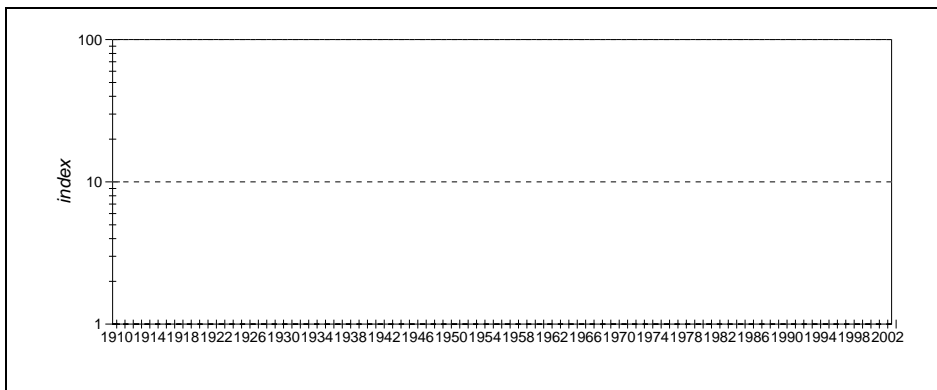
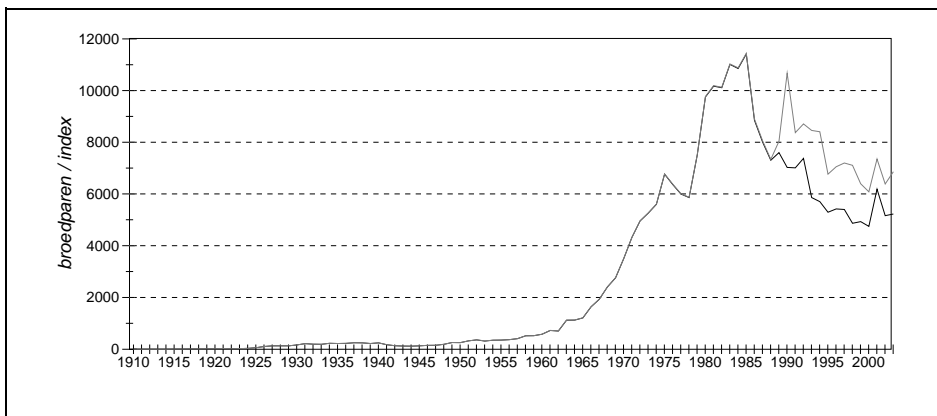

5900 Stormmeeuw

Populatie duin&kust

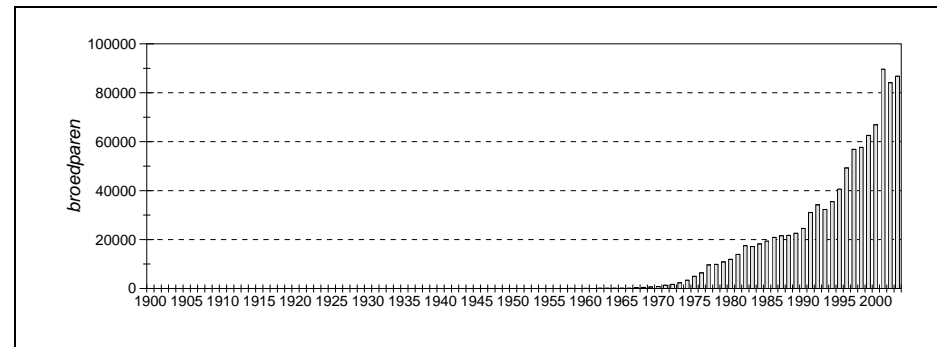

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

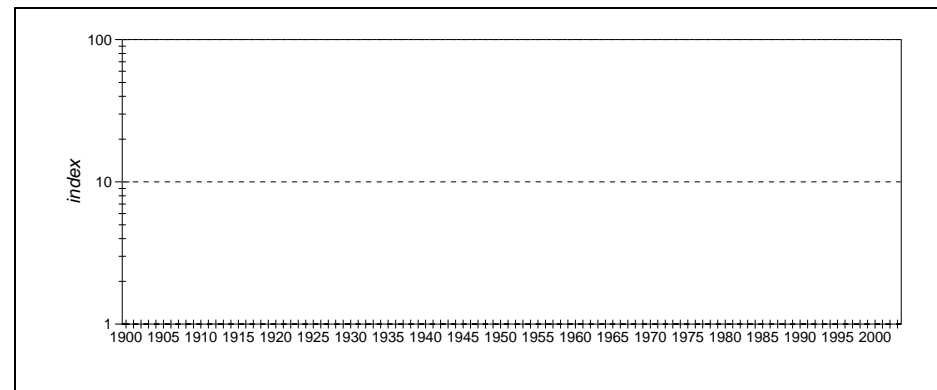
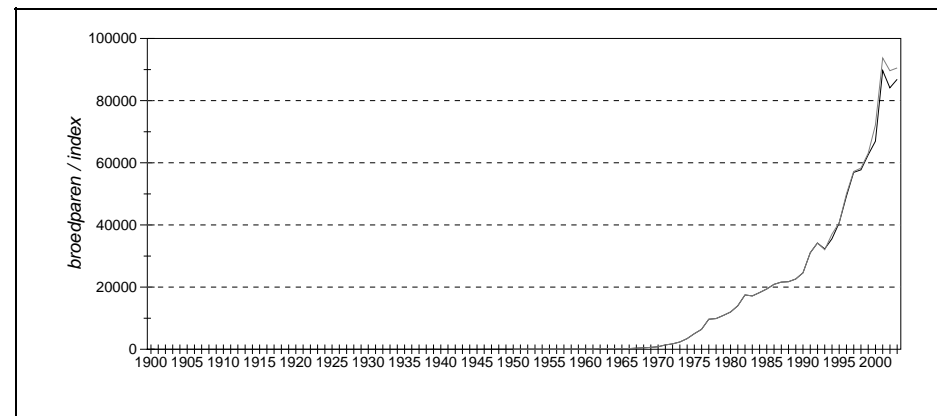

5910 Kleine Mantelmeeuw

Populatie duin&kust

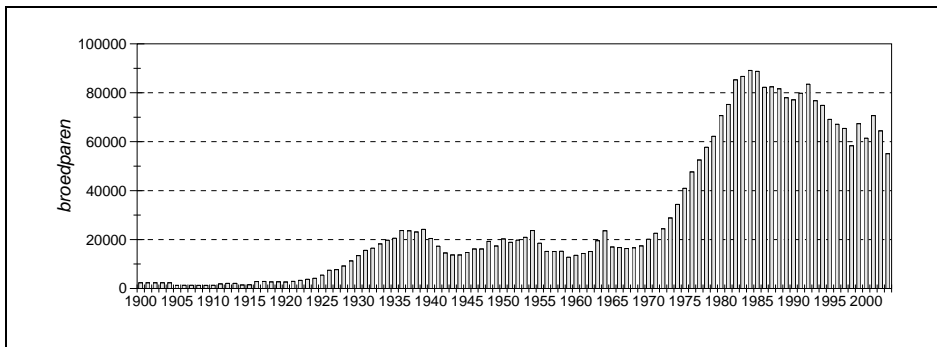

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

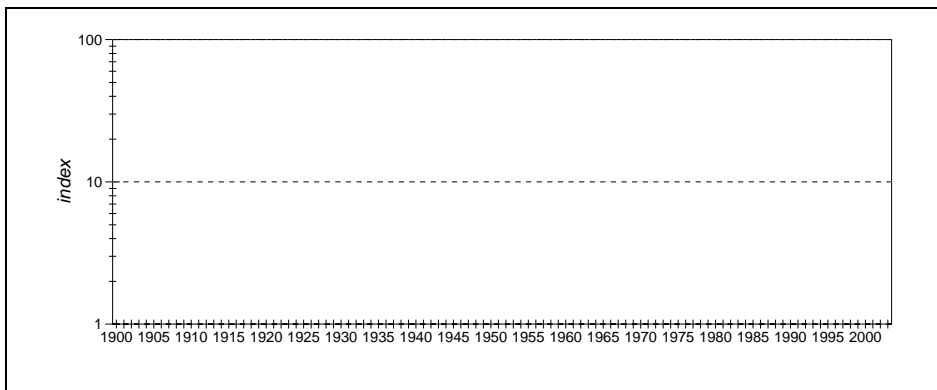
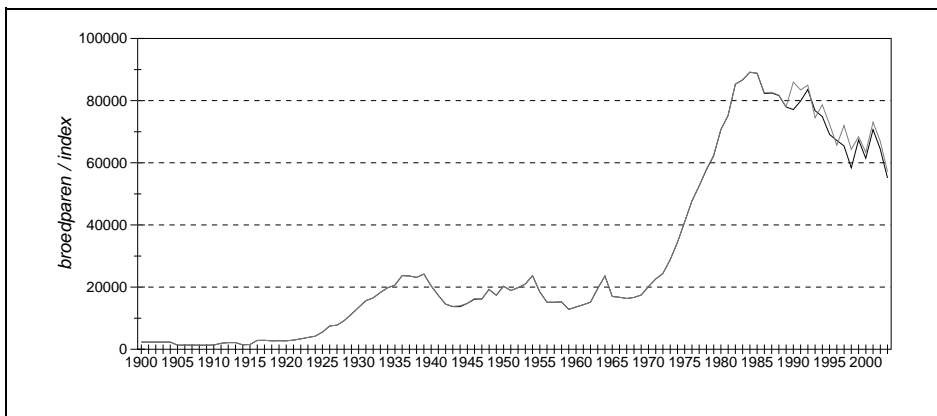

5920 Zilvermeeuw

Populatie duin&kust

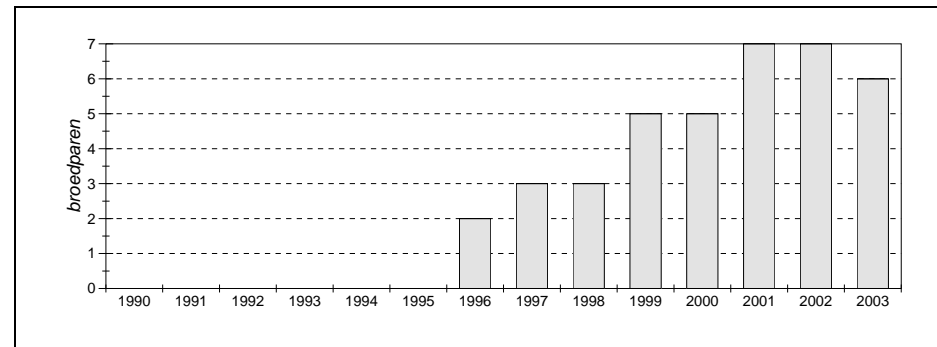

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

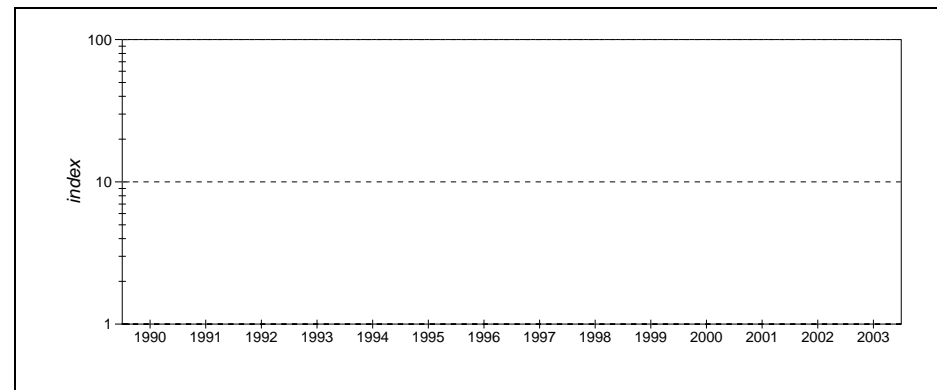
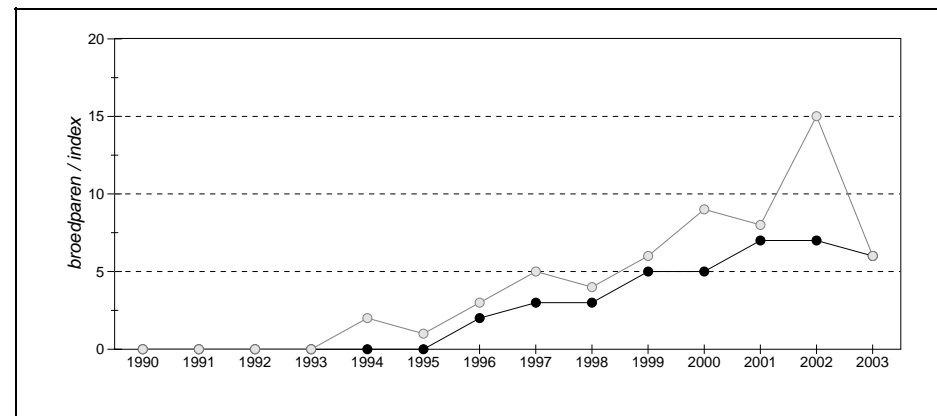

5927 Geelpootmeeuw

Populatie duin&kust

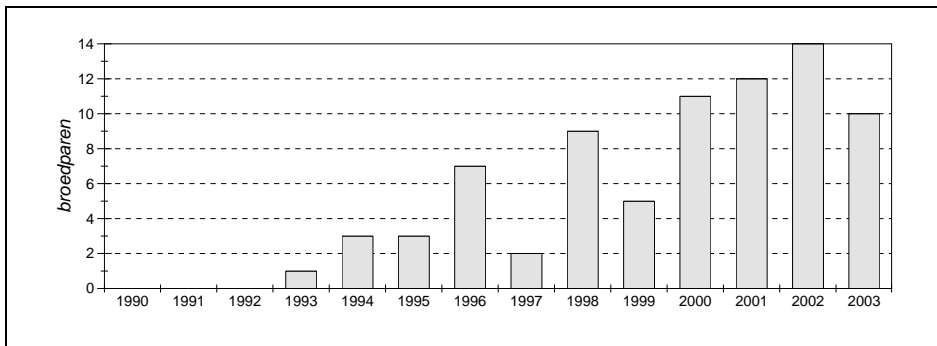

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

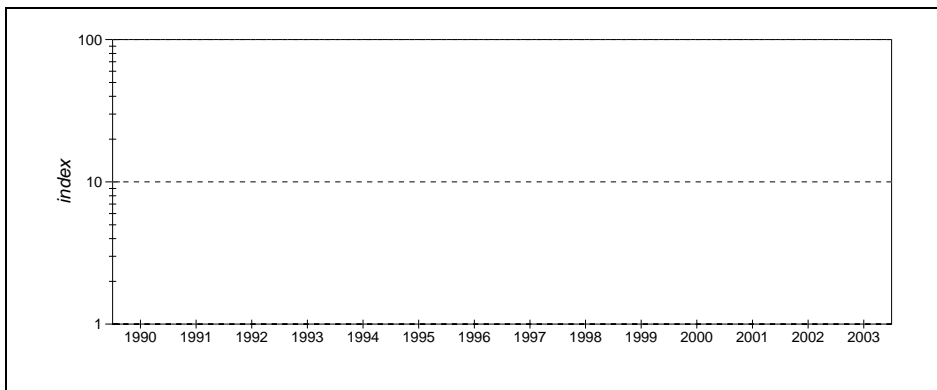
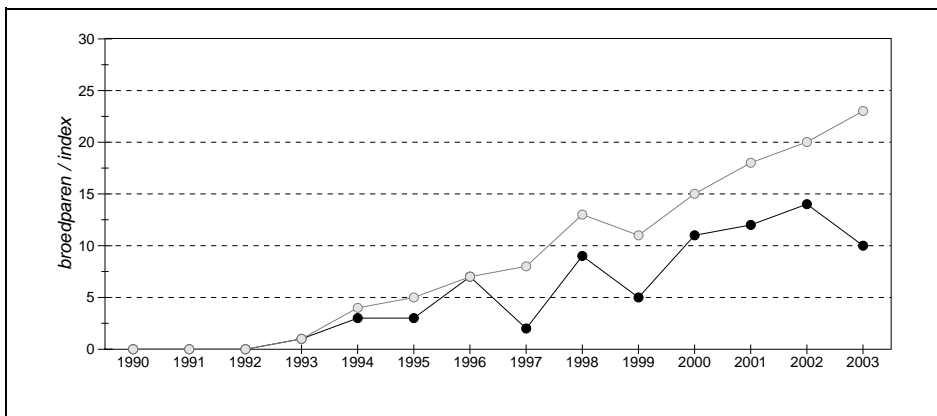

6000 Grote Mantelmeeuw

Populatie duin&kust

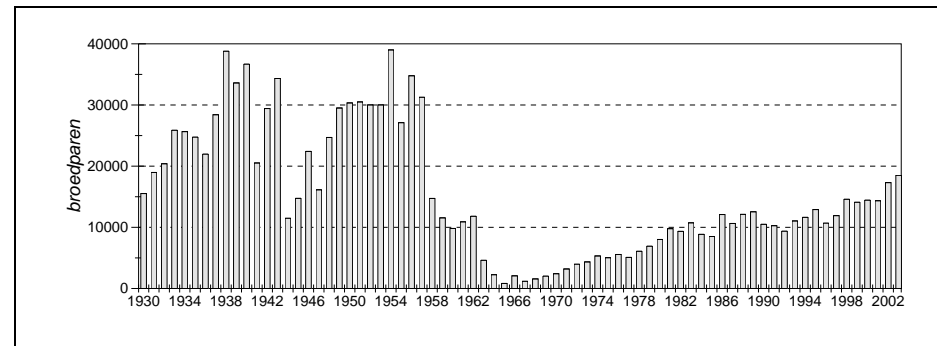

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

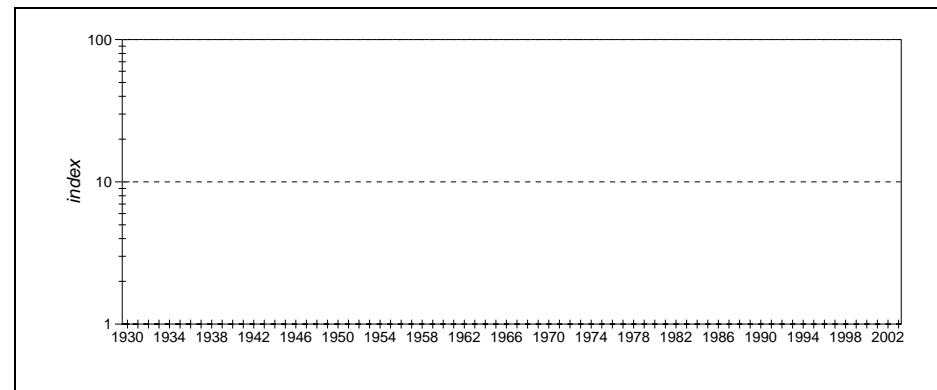
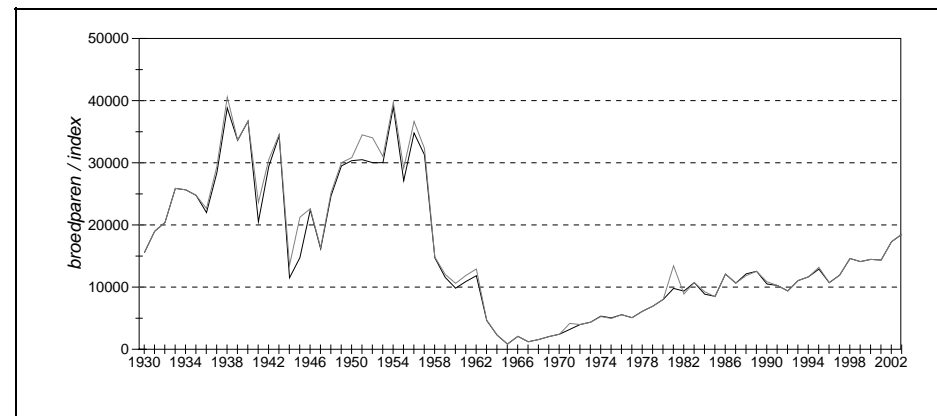

6110 Grote Stern

Populatie duin&kust

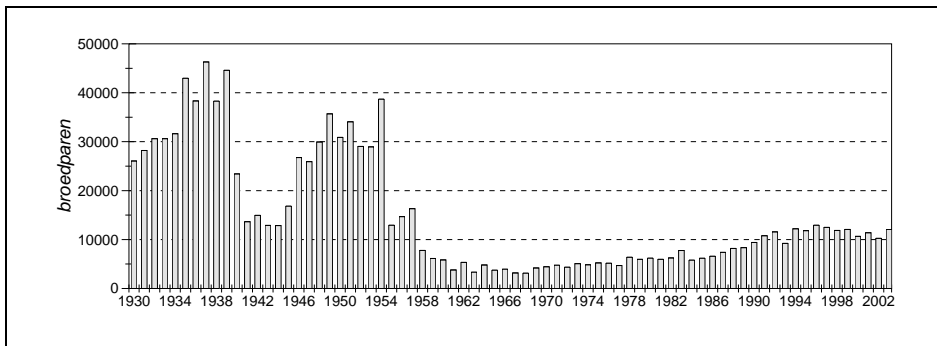

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

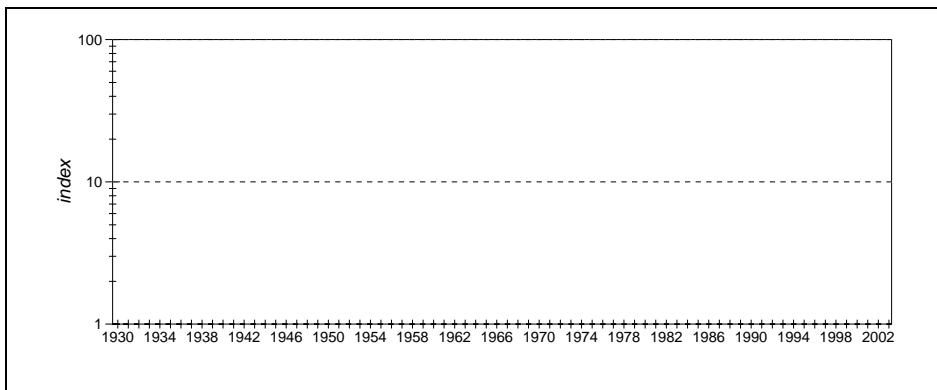
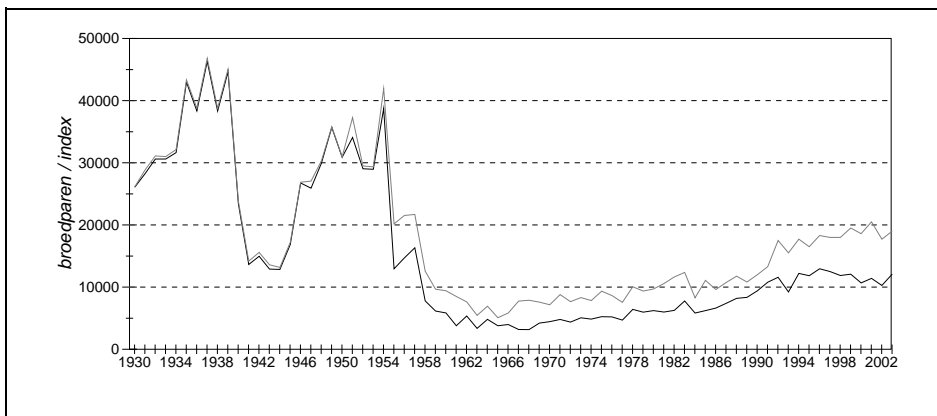

6150 Visdief

Populatie duin&kust

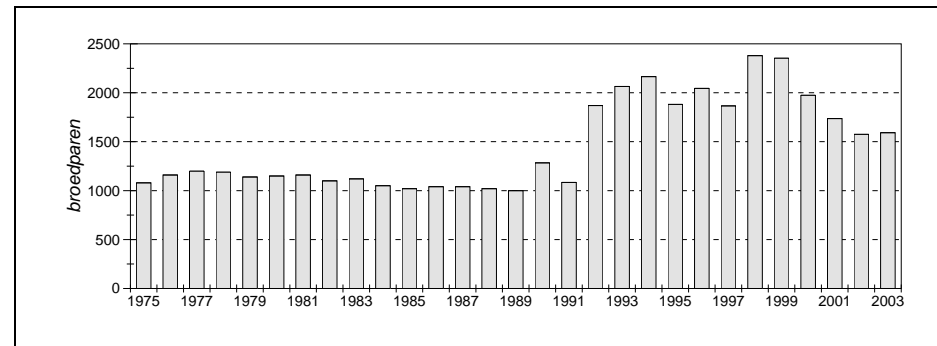

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

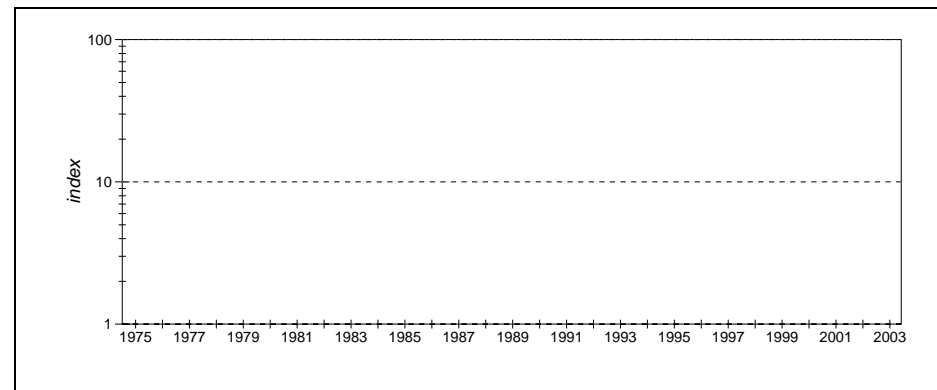
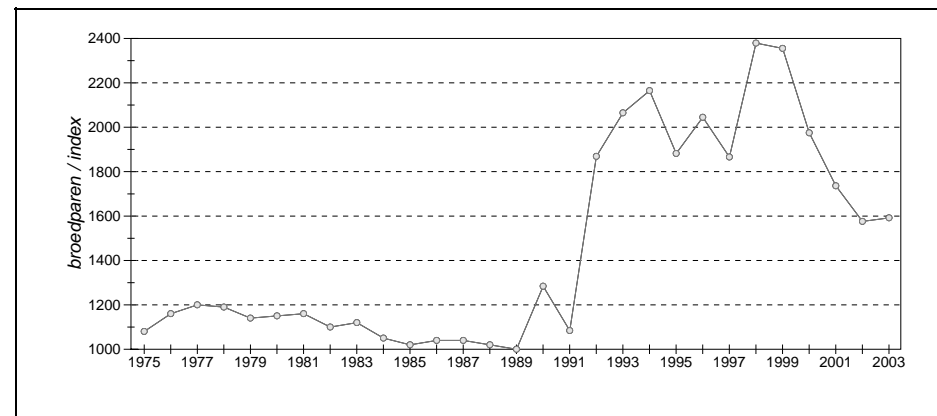

6160 Noordse Stern

Populatie duin&kust

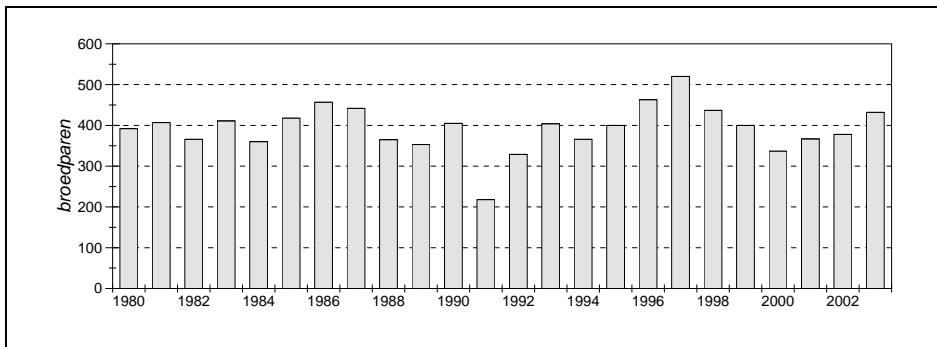

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

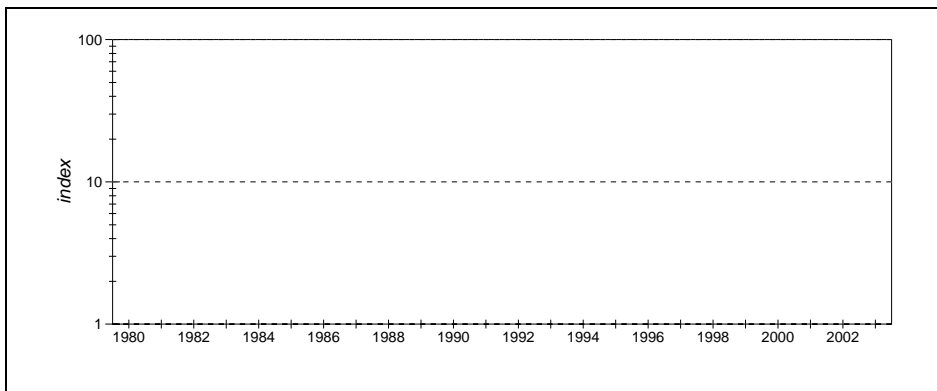
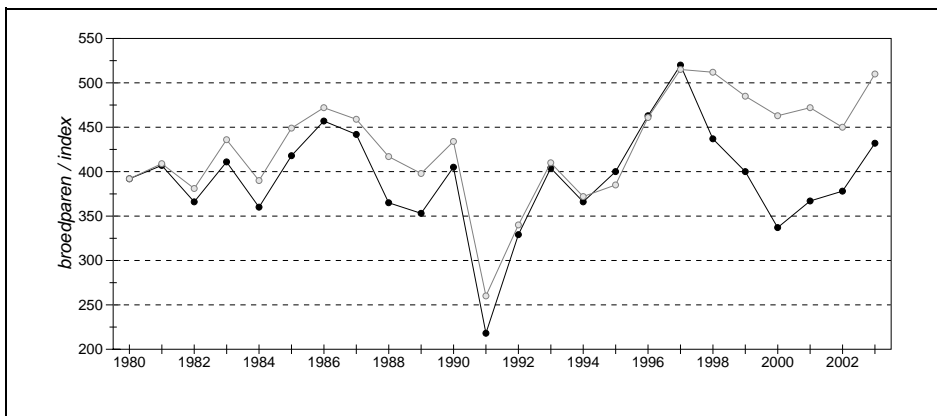

6240 Dwergstern

Populatie duin&kust

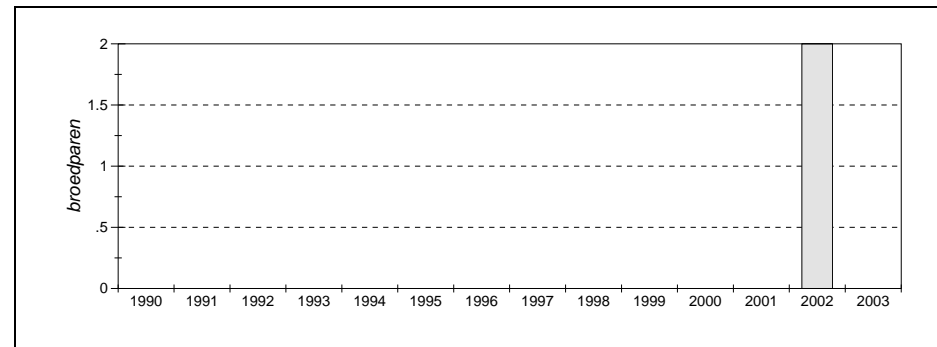

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

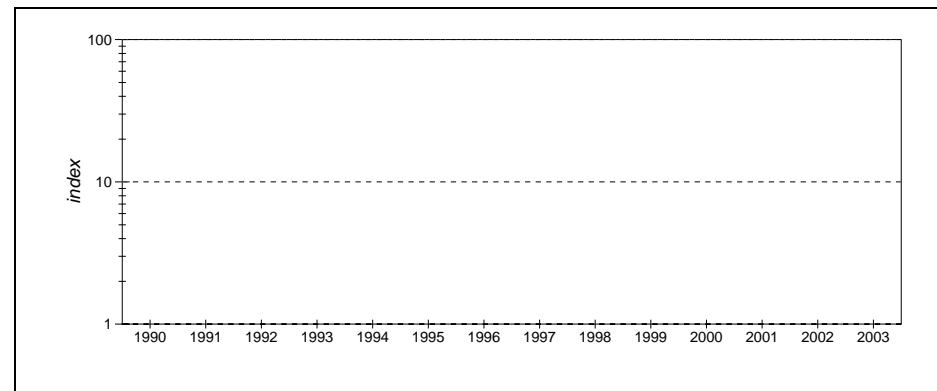
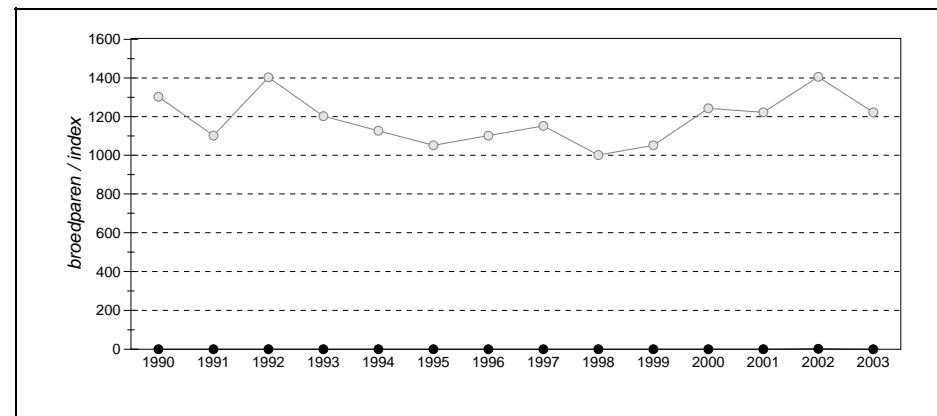

6270 Zwarte Stern

Populatie duin&kust

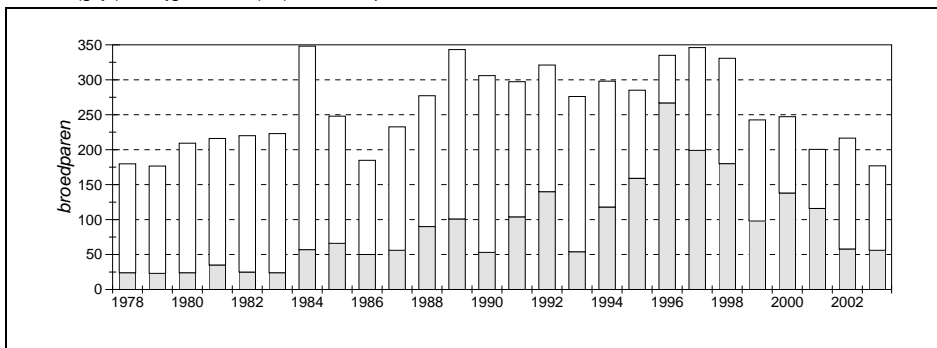

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

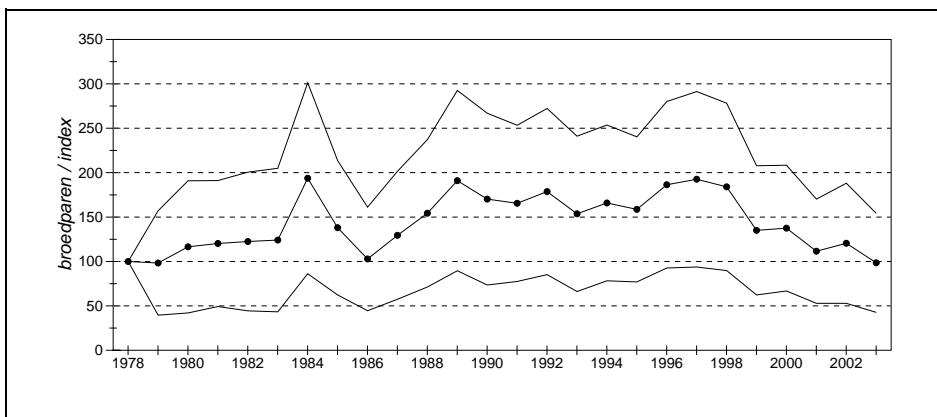

6680 Holenduif

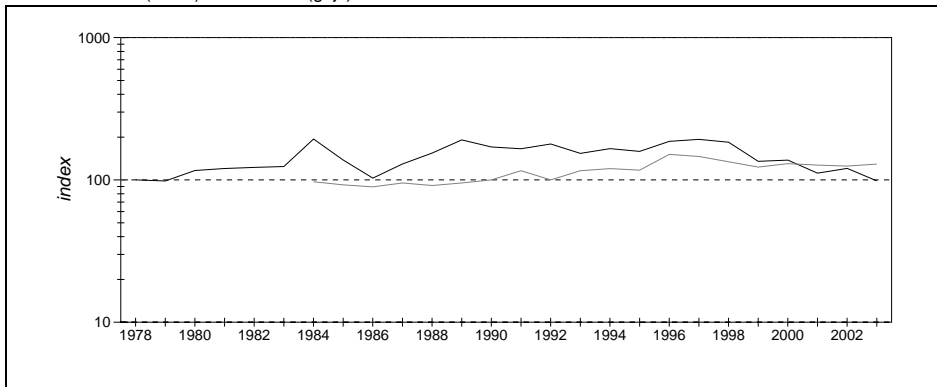
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

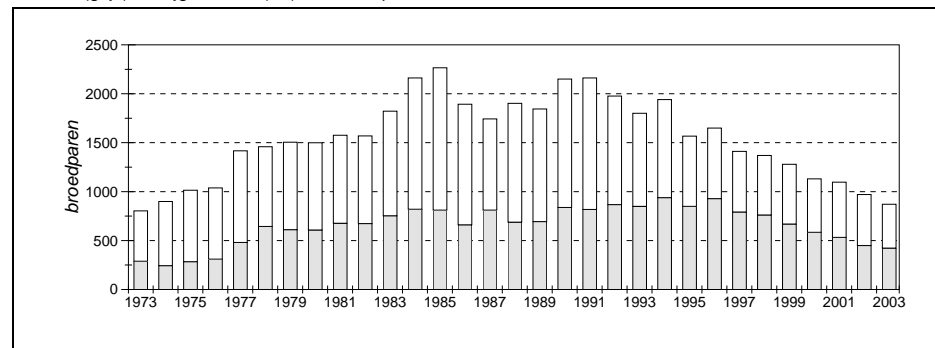

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

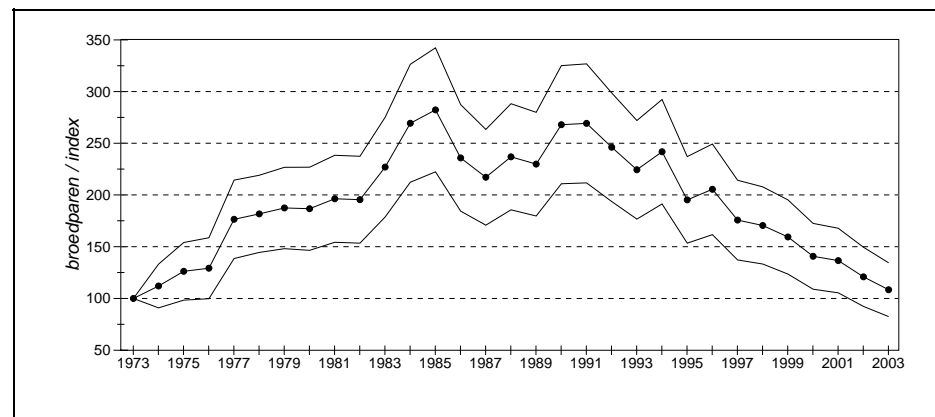

6700 Houtduif

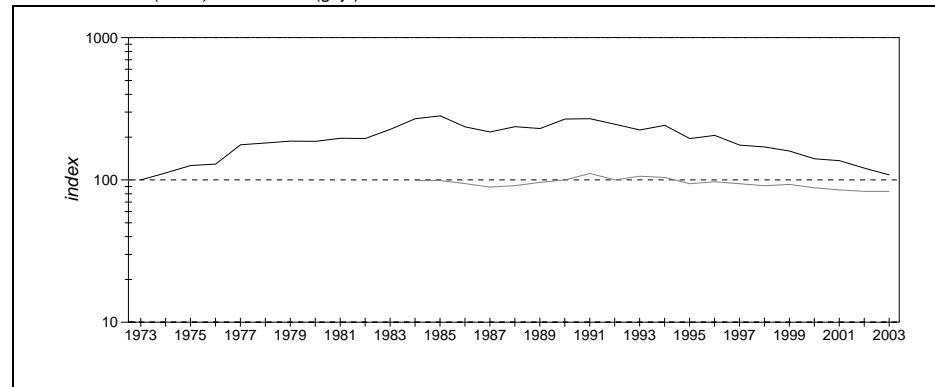
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

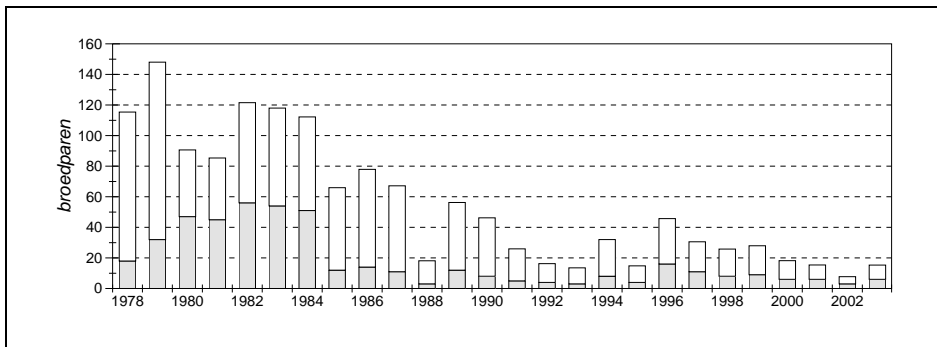

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

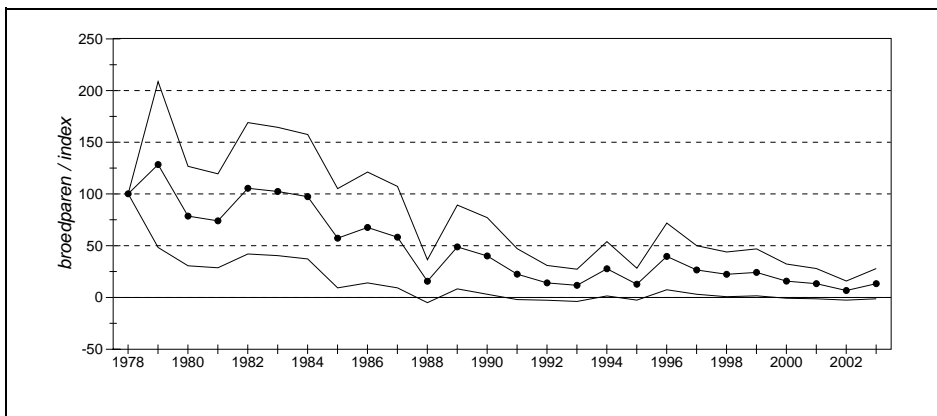

6840 Turkse Tortel

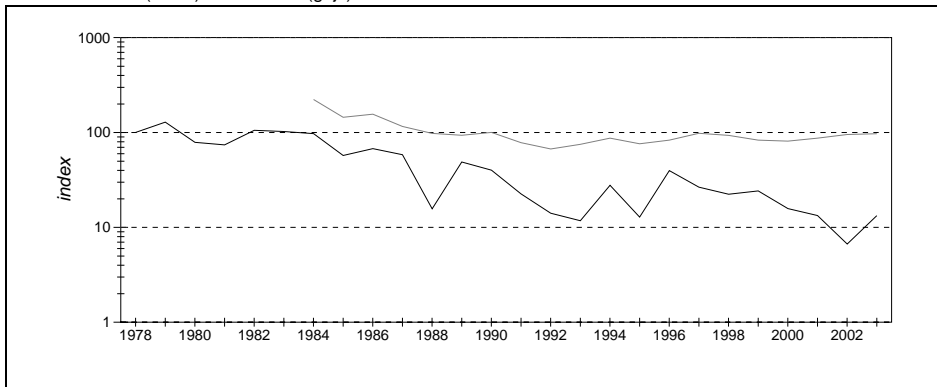
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,90; s.e. = 0,01

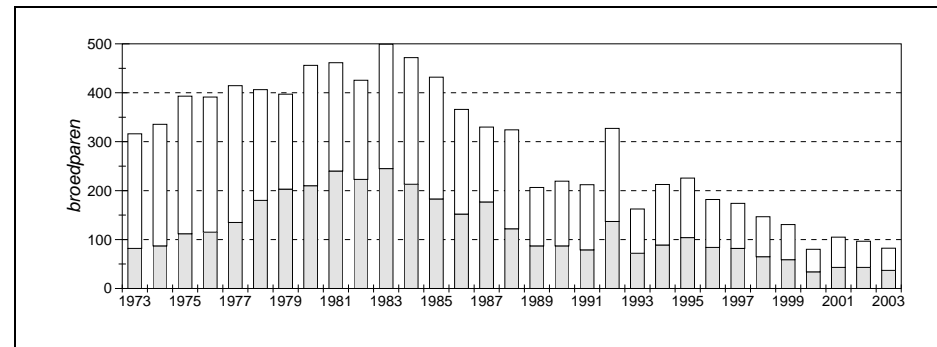

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

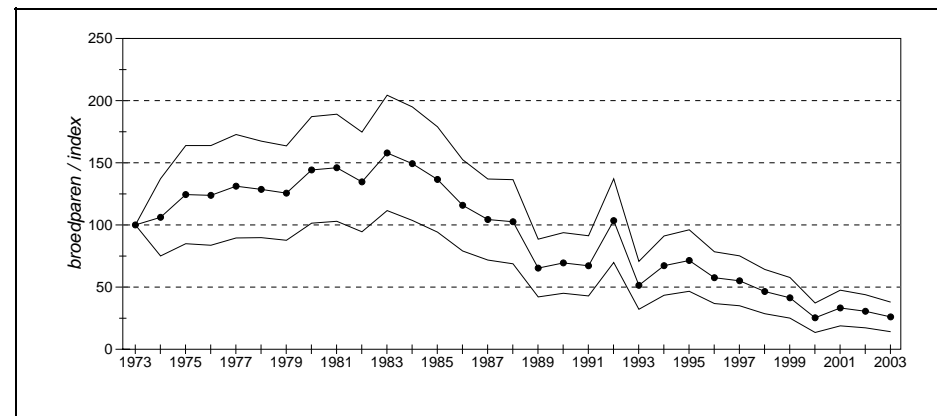

6870 Zomertortel

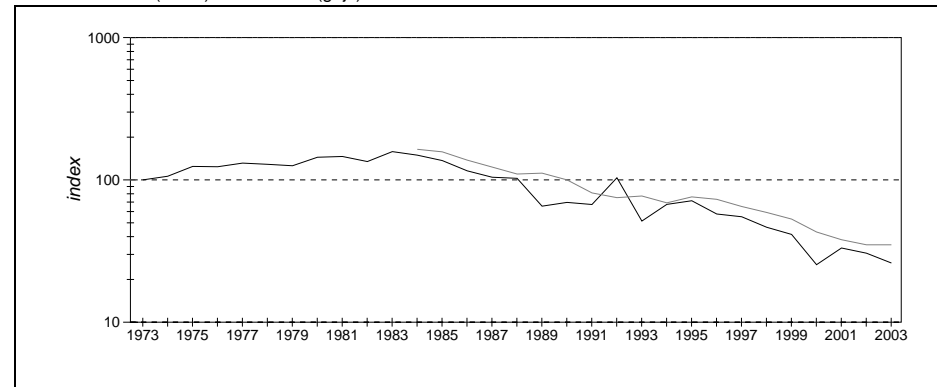
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,94; s.e. = 0,00

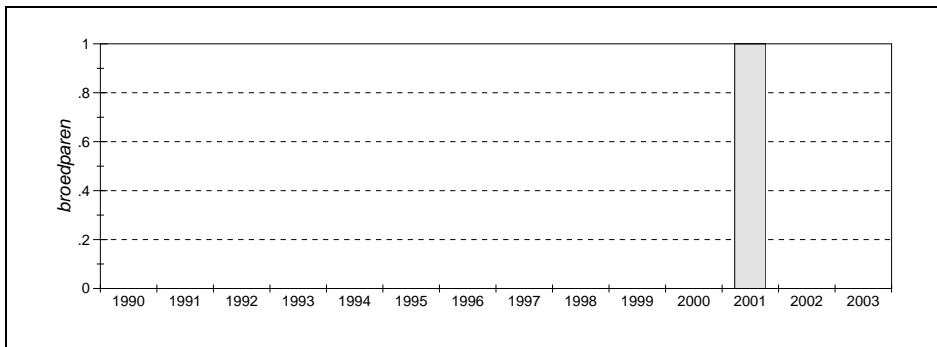

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

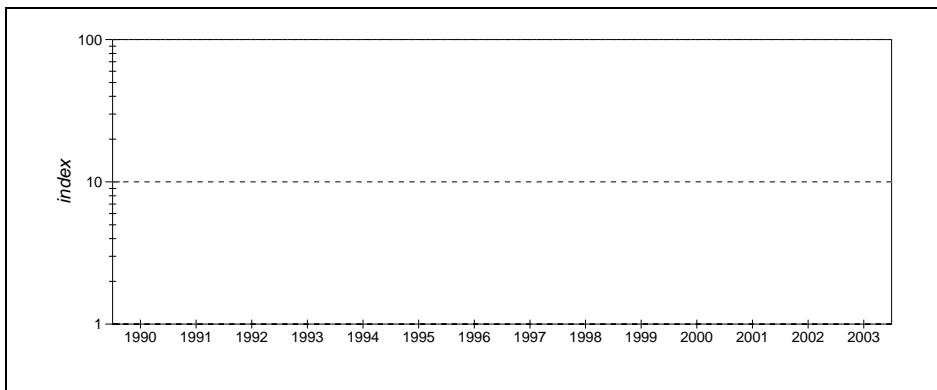
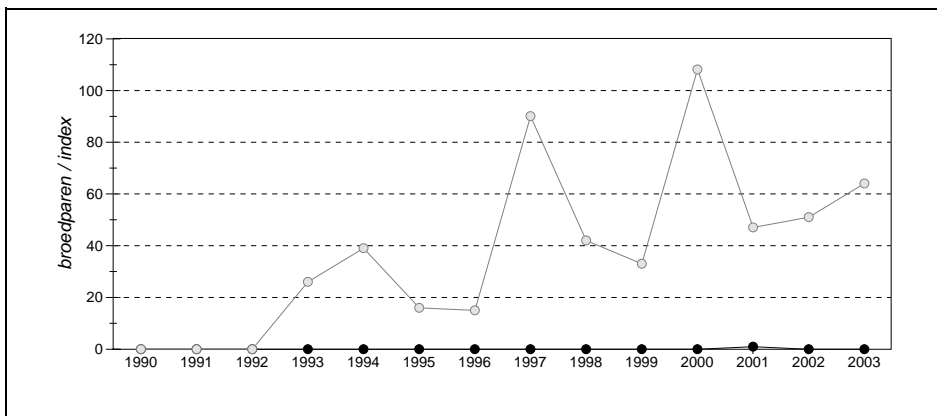

7120 Halsbandparkiet

Populatie duin&kust

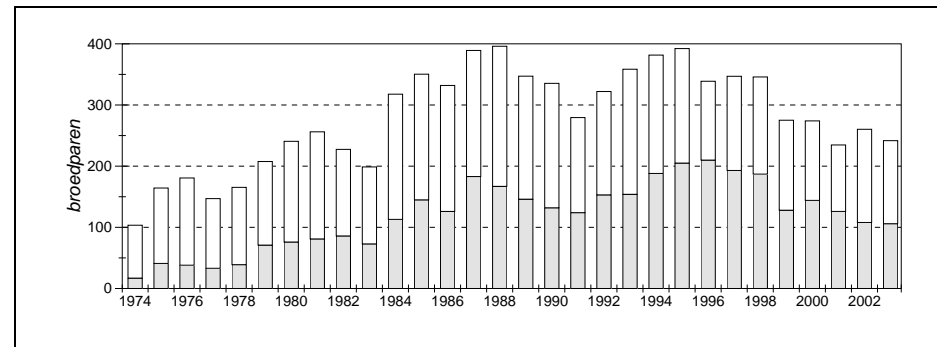

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

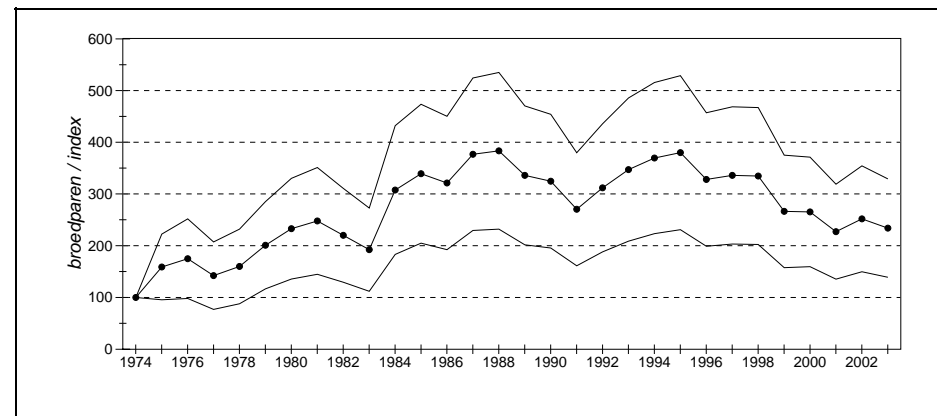

7240 Koekoek

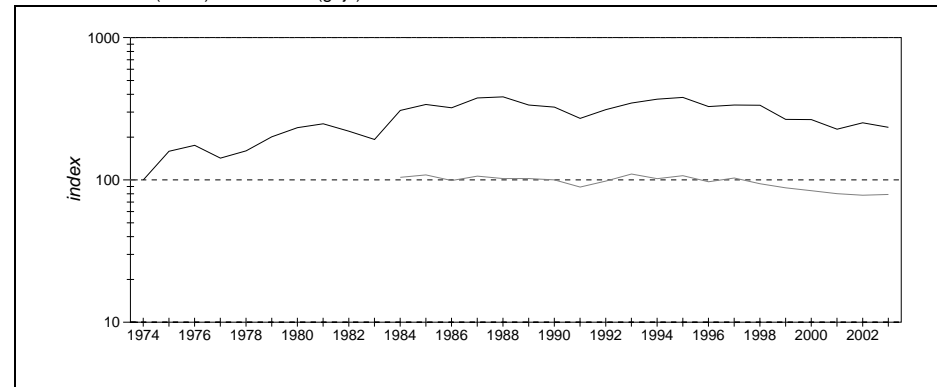
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

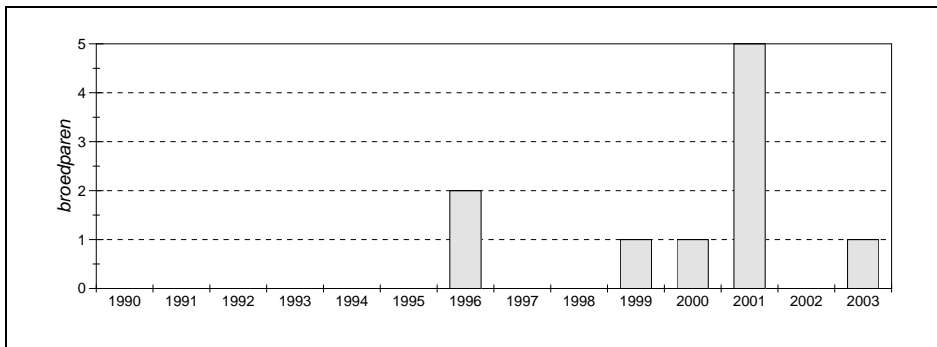

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

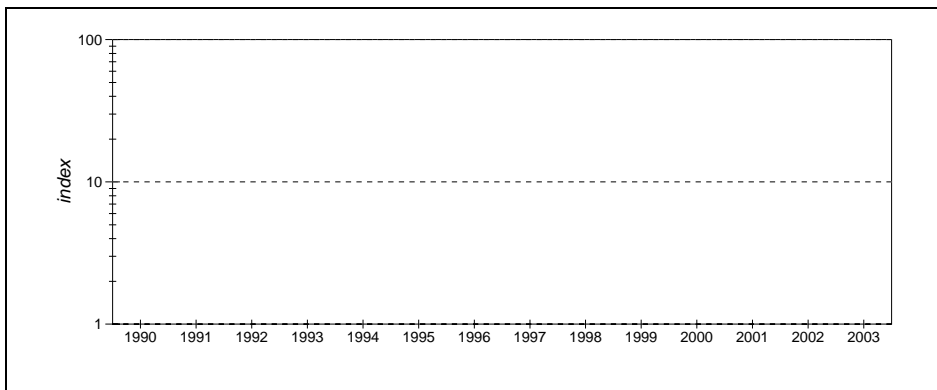
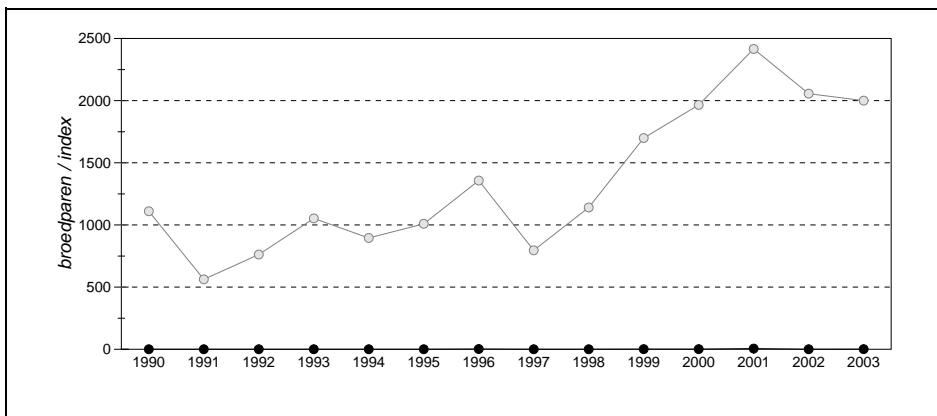

7350 Kerkuil

Populatie duin&kust

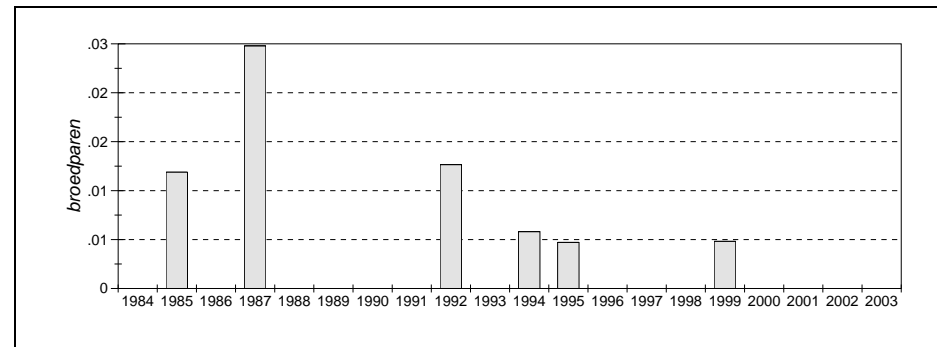

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

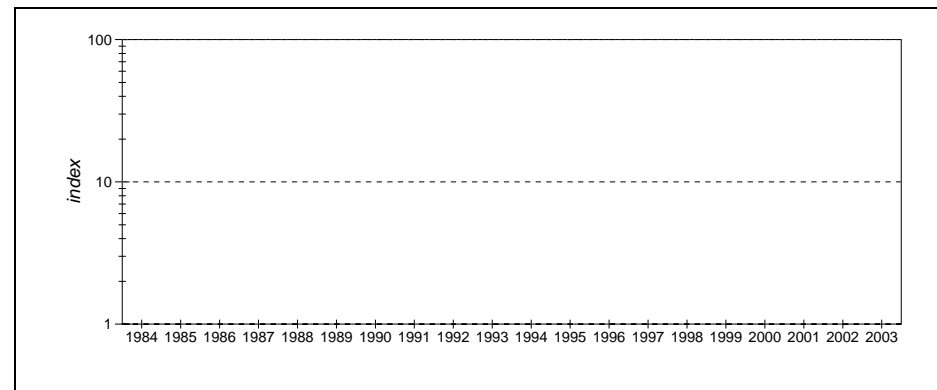
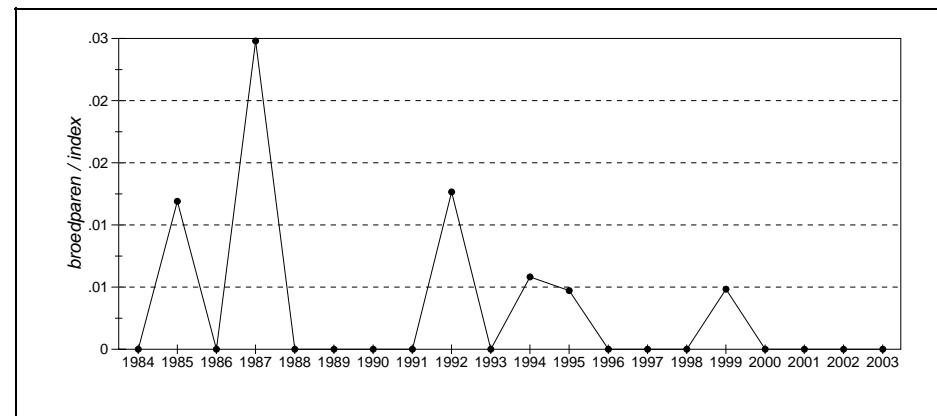

7570 Steenuil

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

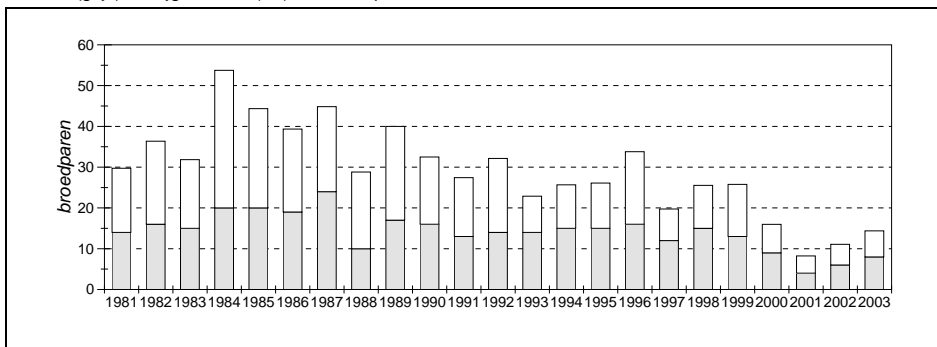

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

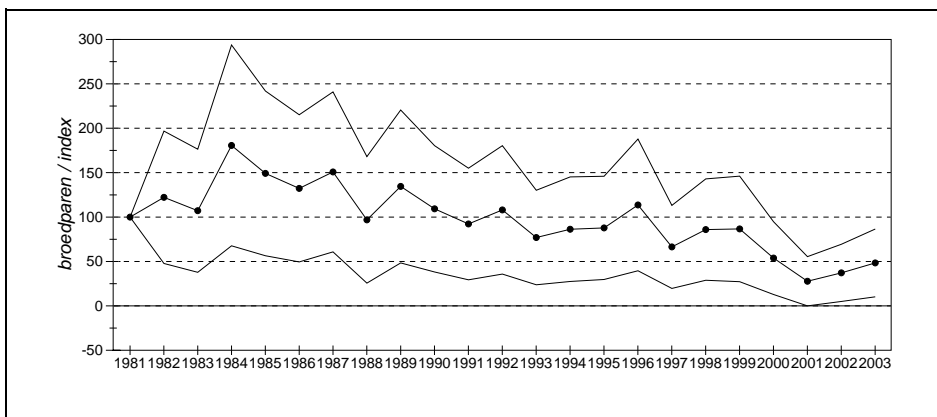

7610 Bosuil

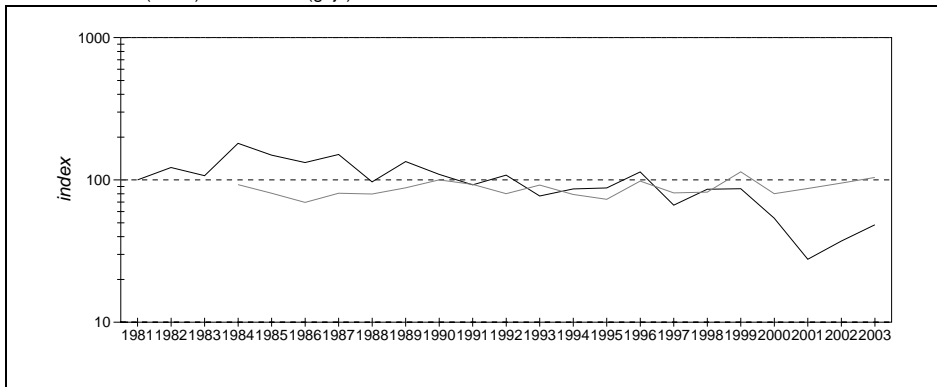
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,94; s.e. = 0,01

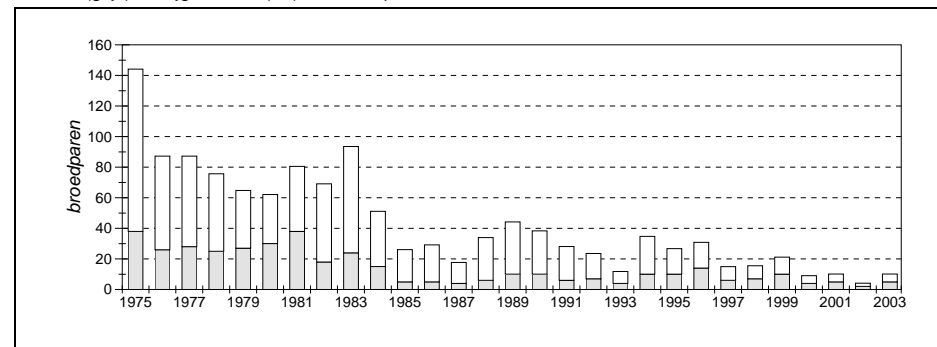

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

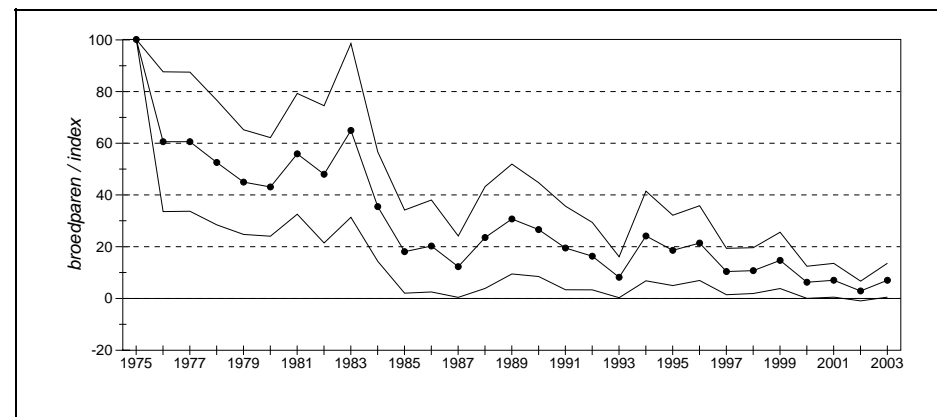

7670 Ransuil

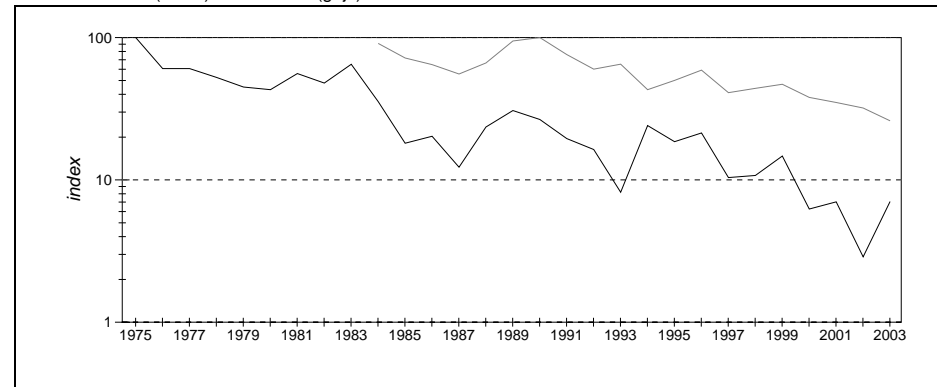
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,91; s.e. = 0,01

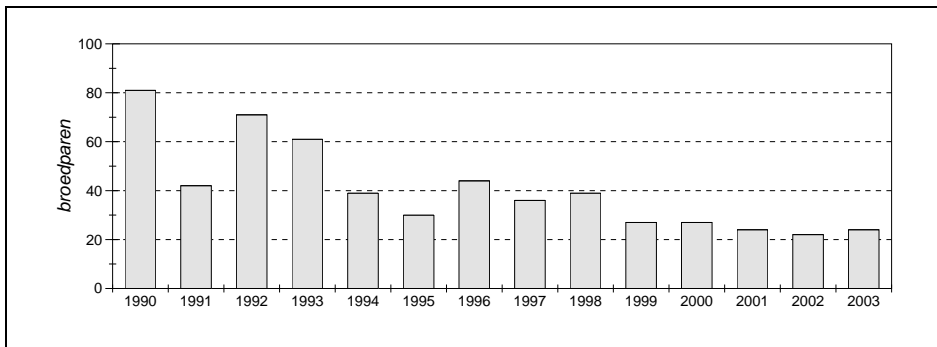

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

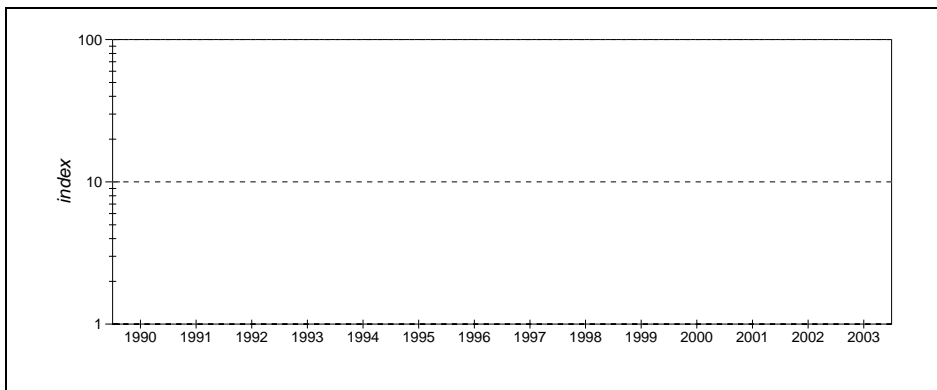
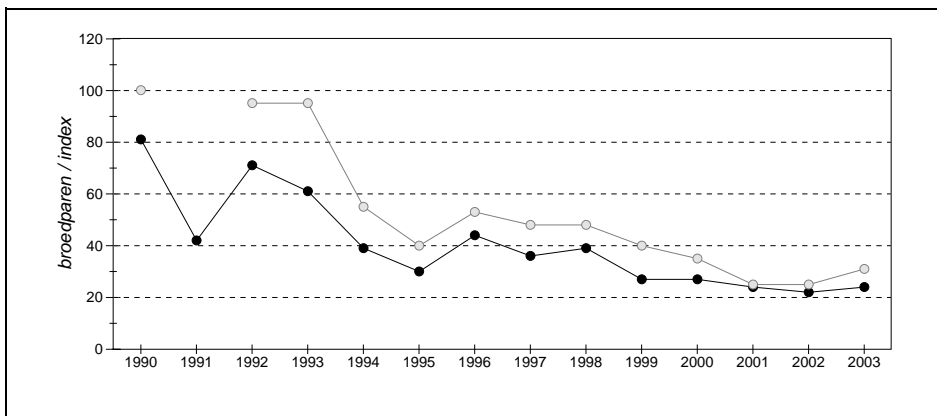

7680 Velduil

Populatie duin&kust

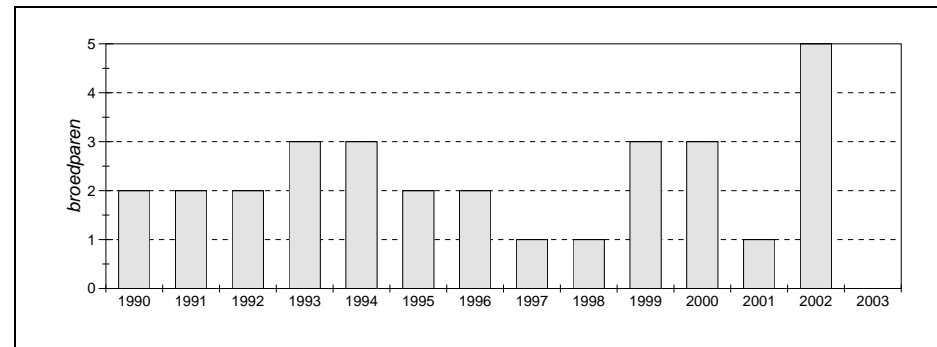

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

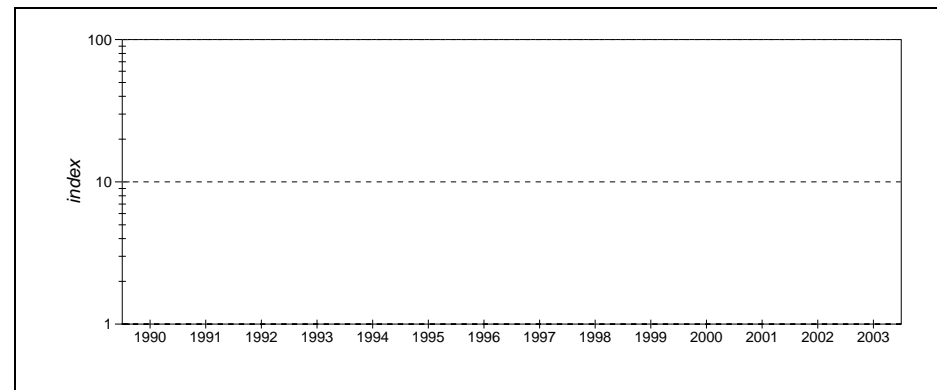
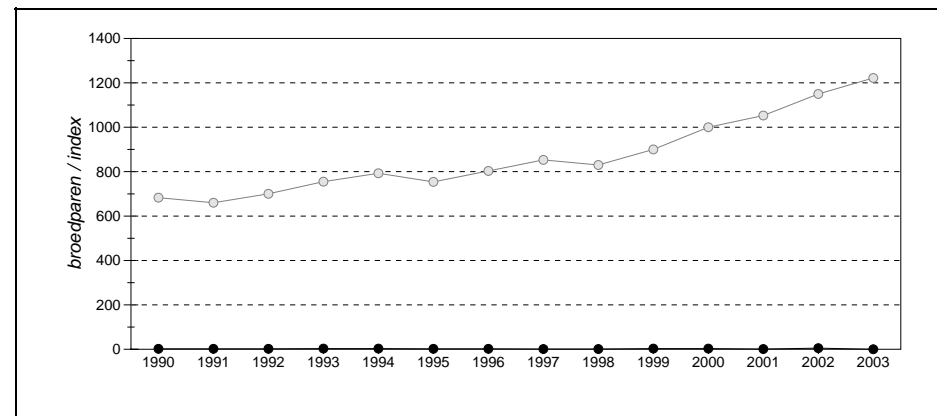

7780 Nachtzwaluw

Populatie duin&kust

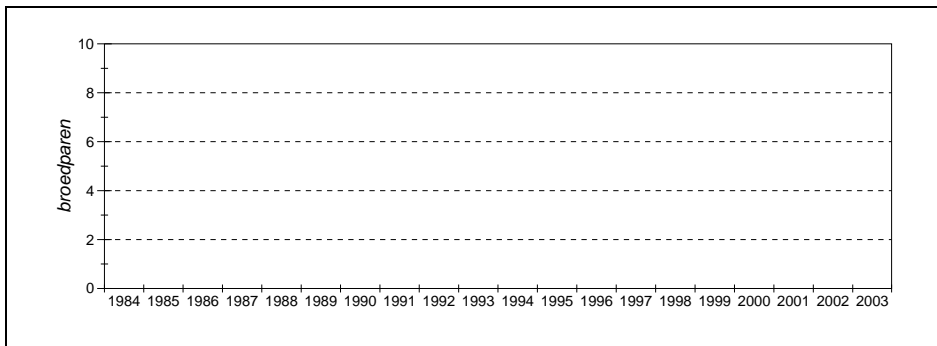

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

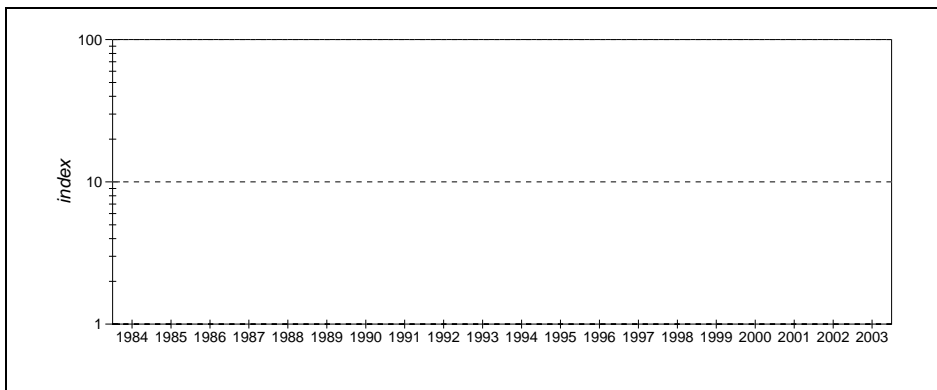
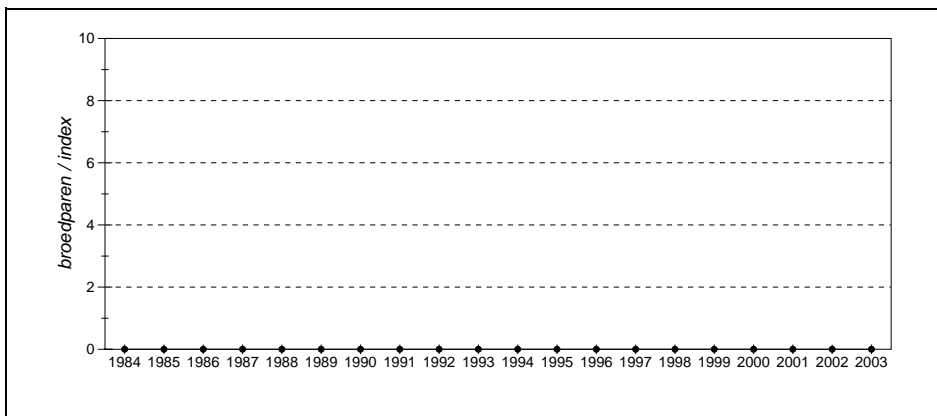

7950 Gierzwaluw

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

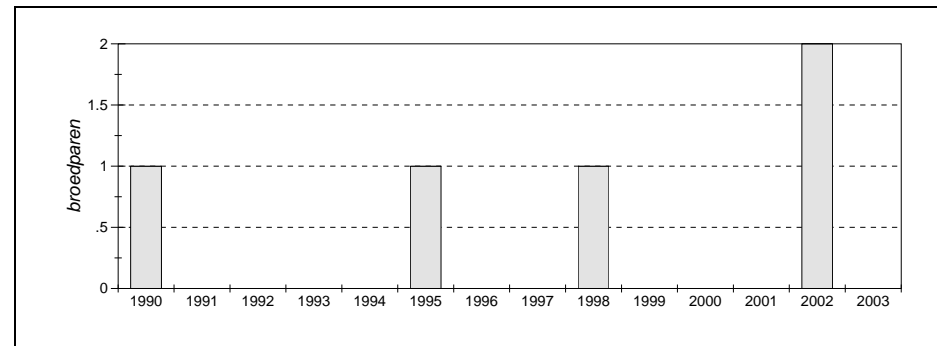

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

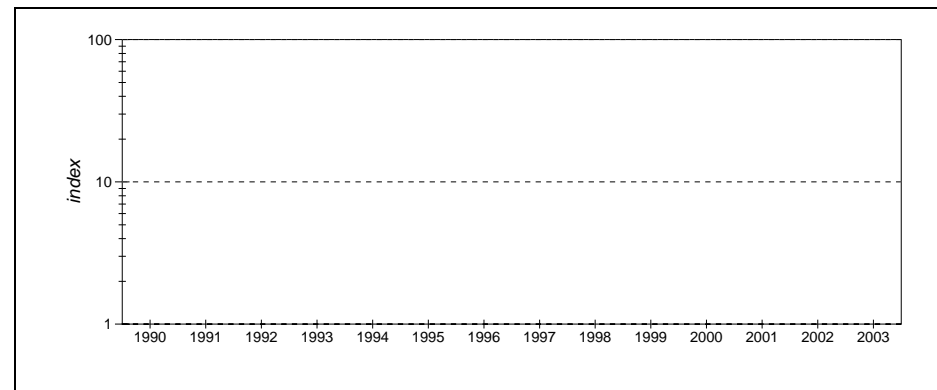
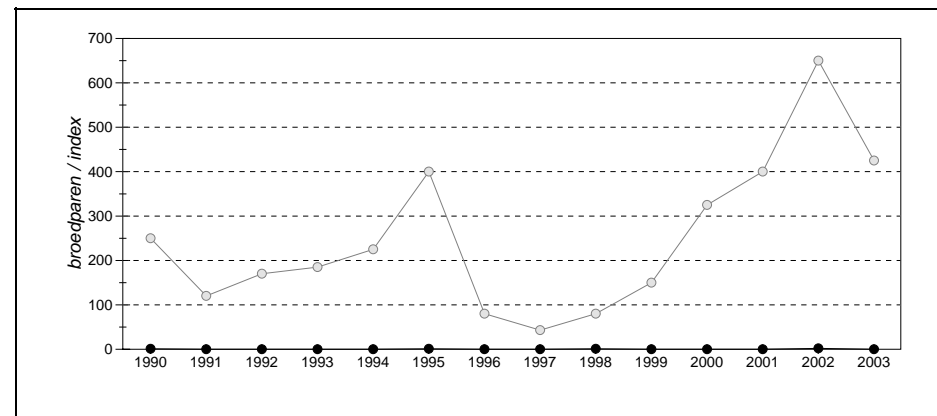

8310 IJsvogel

Populatie duin&kust

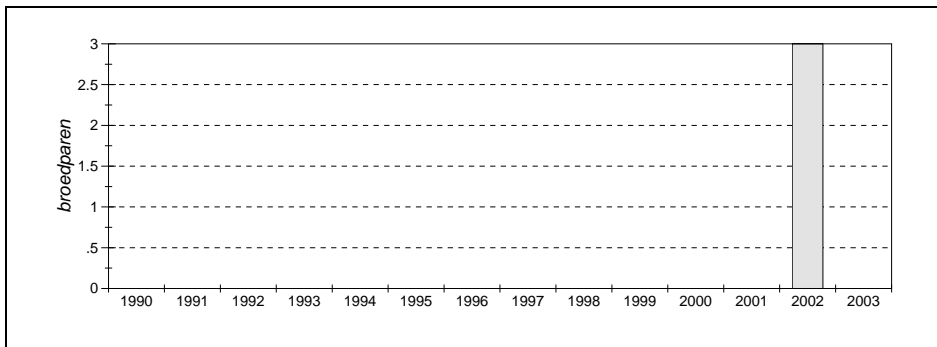

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

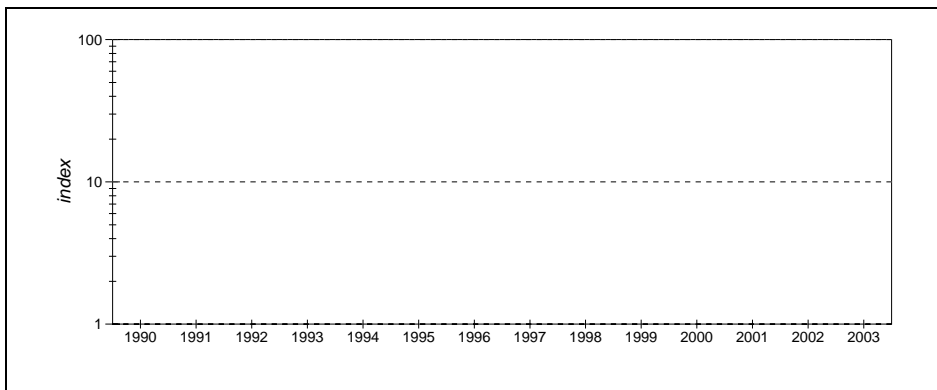
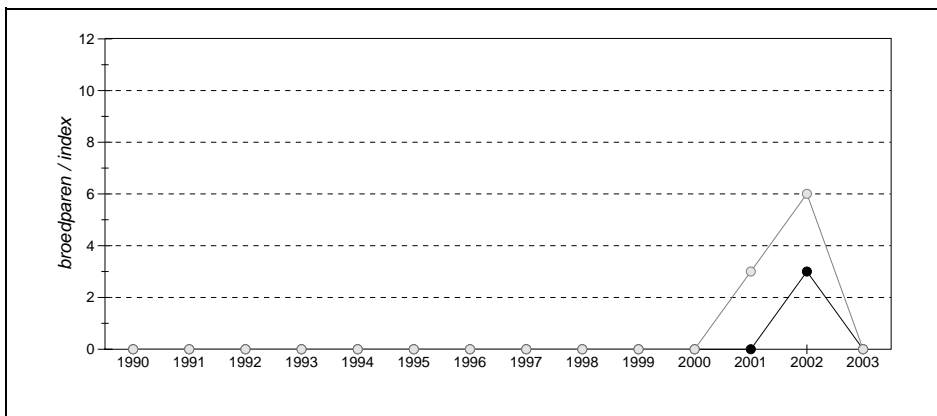

8400 Bijeneter

Populatie duin&kust

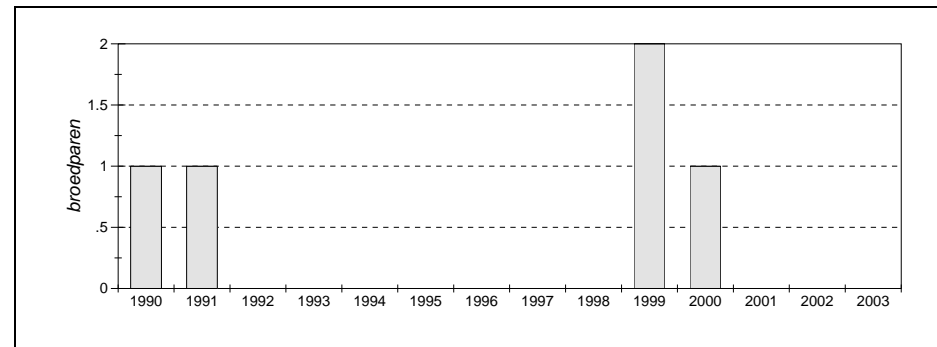

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

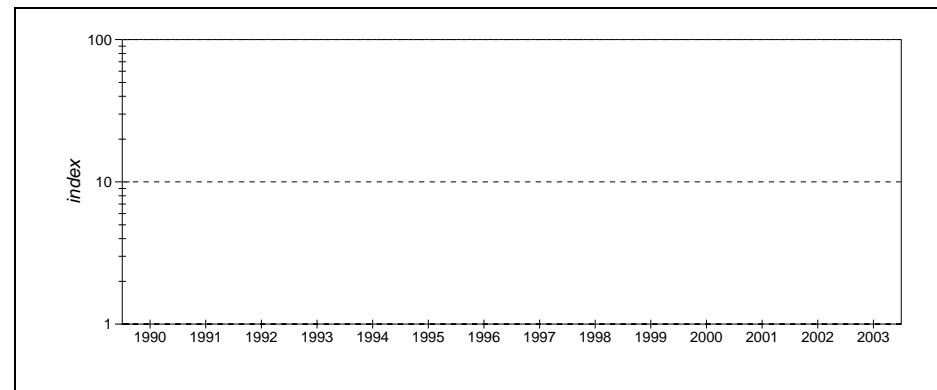
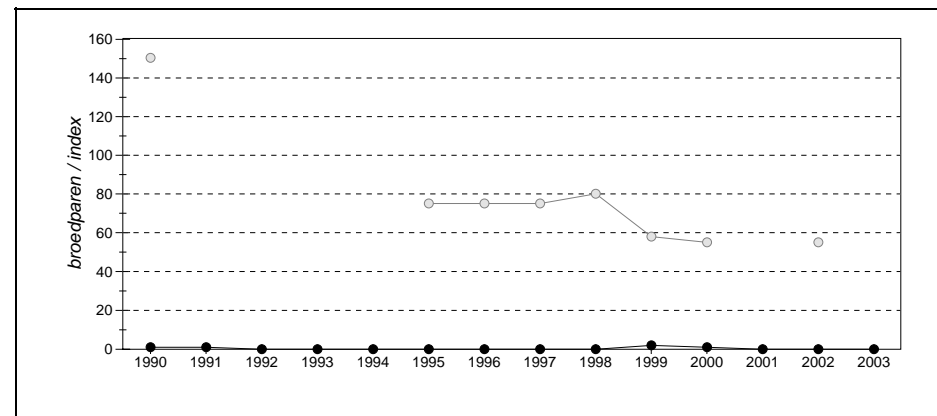

8480 Draaihals

Populatie duin&kust

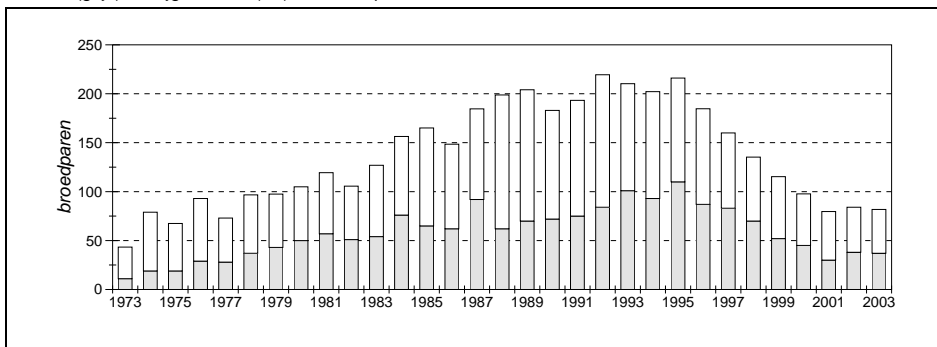

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

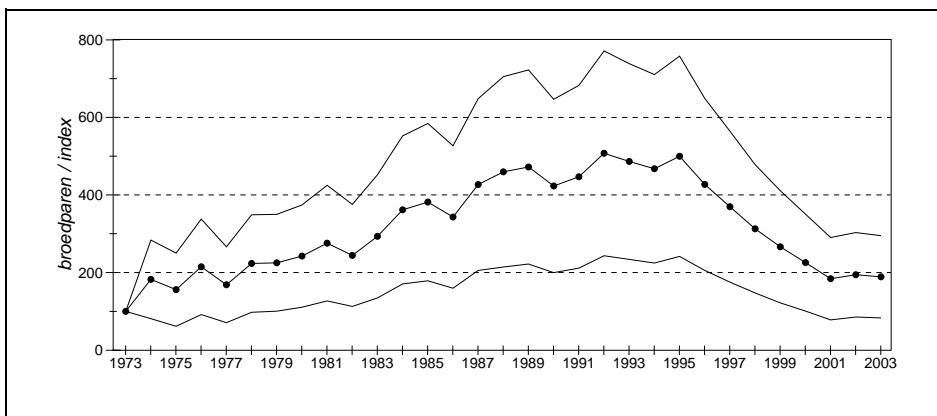

8560 Groene Specht

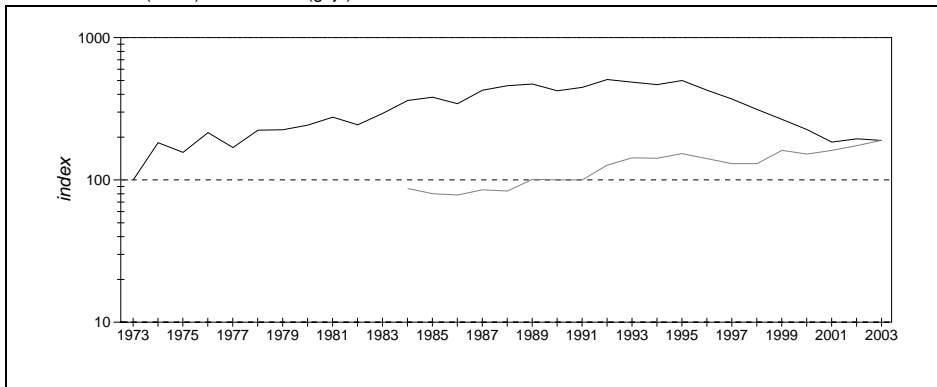
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,01; s.e. = 0,00

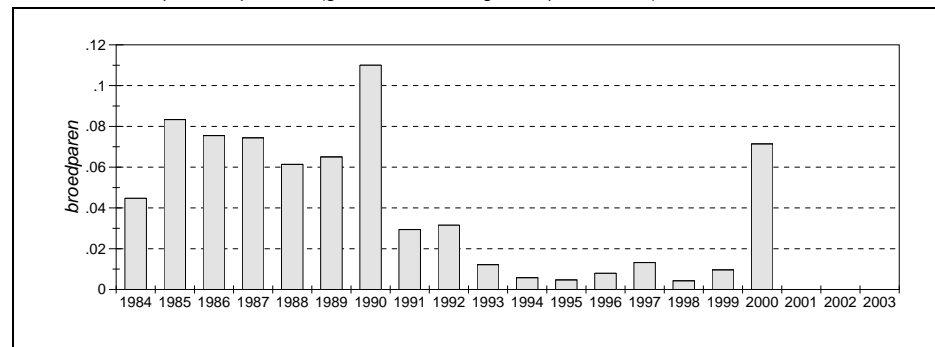

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

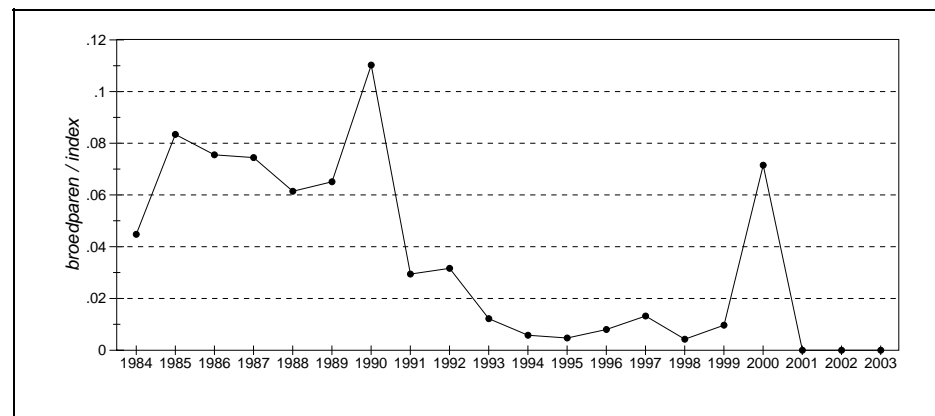

8630 Zwarte Specht

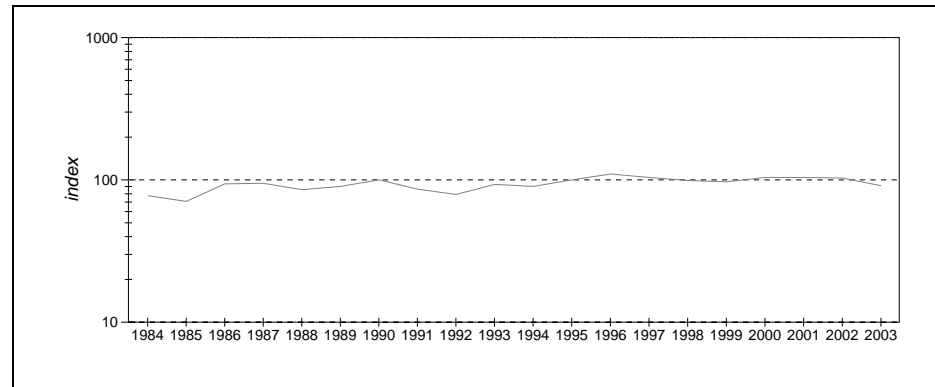
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

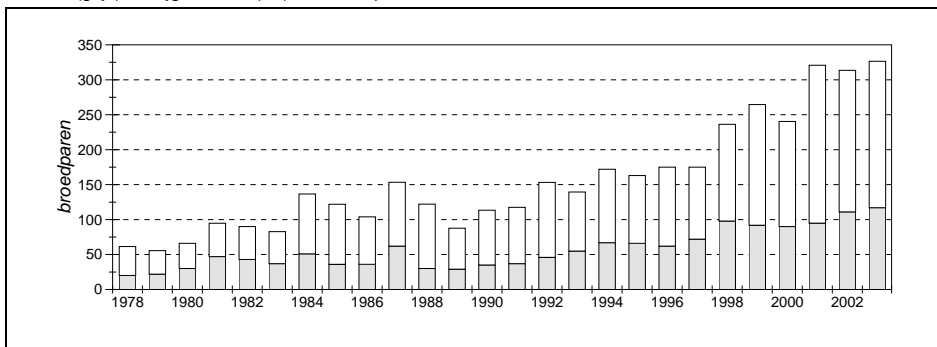

Trend NL

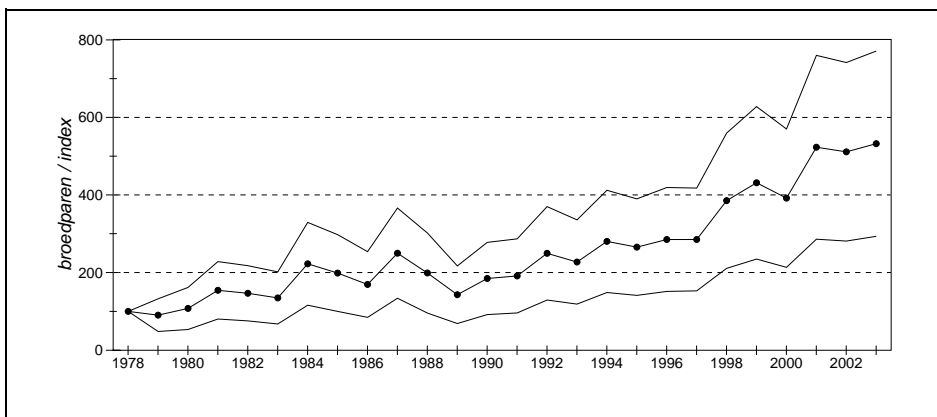

8760 Grote Bonte Specht

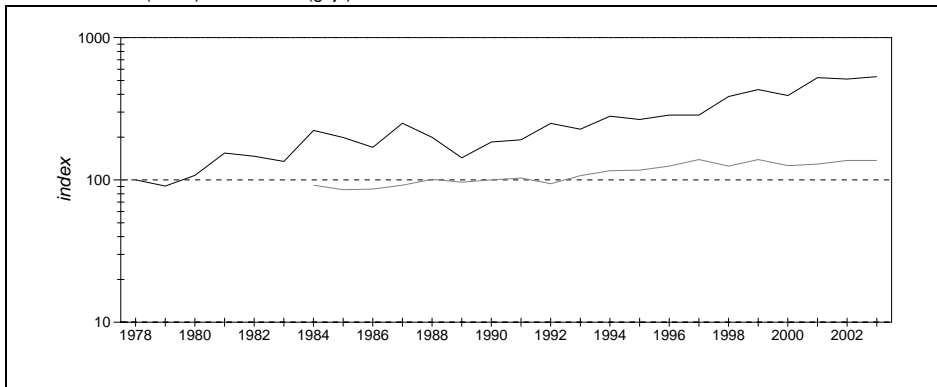
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,06; s.e. = 0,00

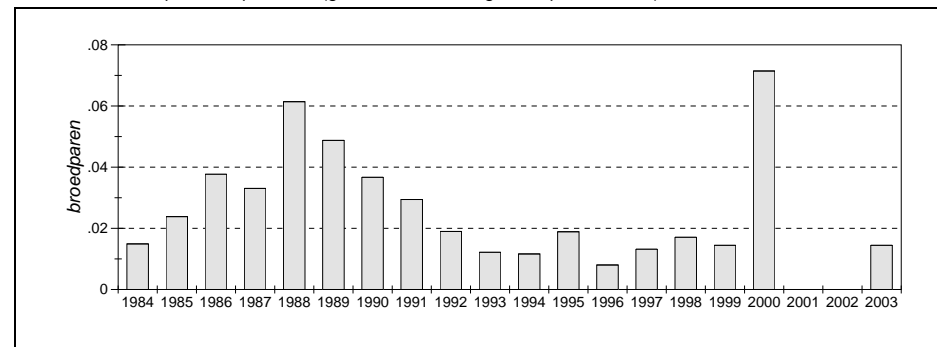

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

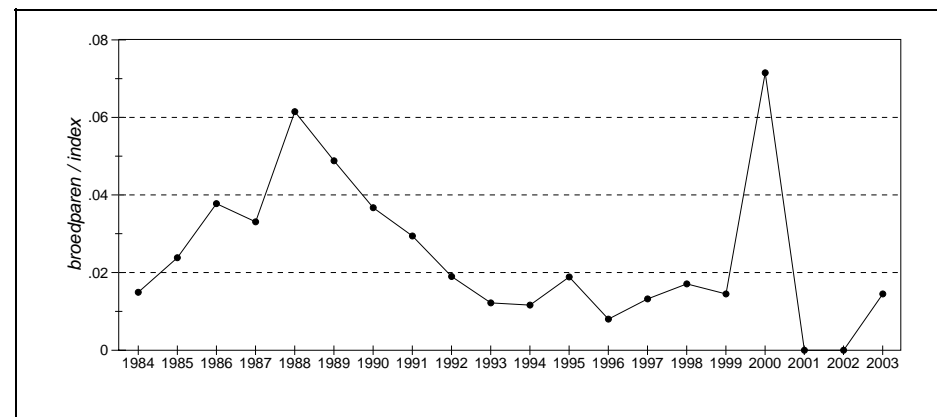

8870 Kleine Bonte Specht

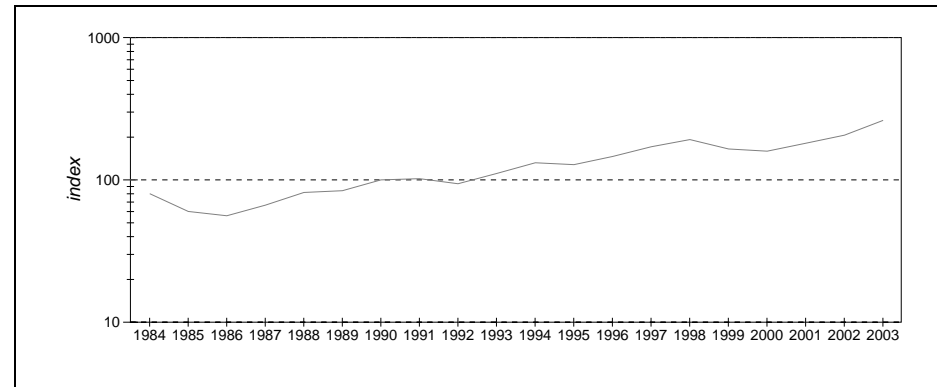
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

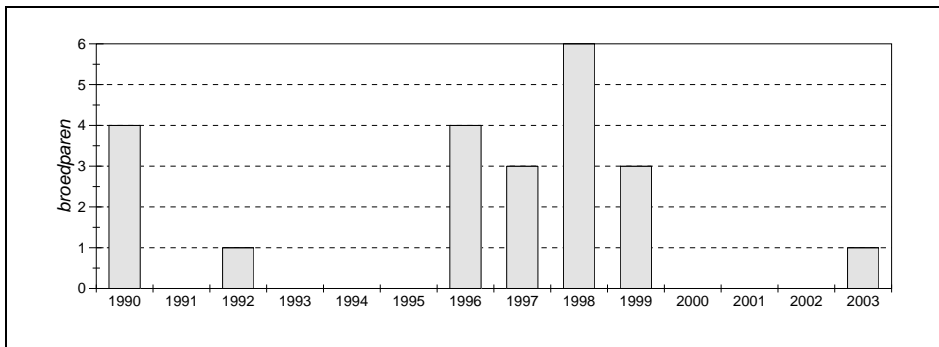

Trend NL

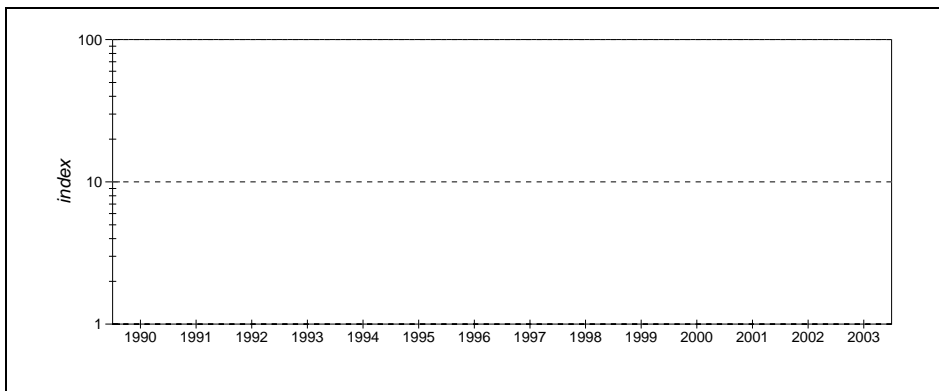
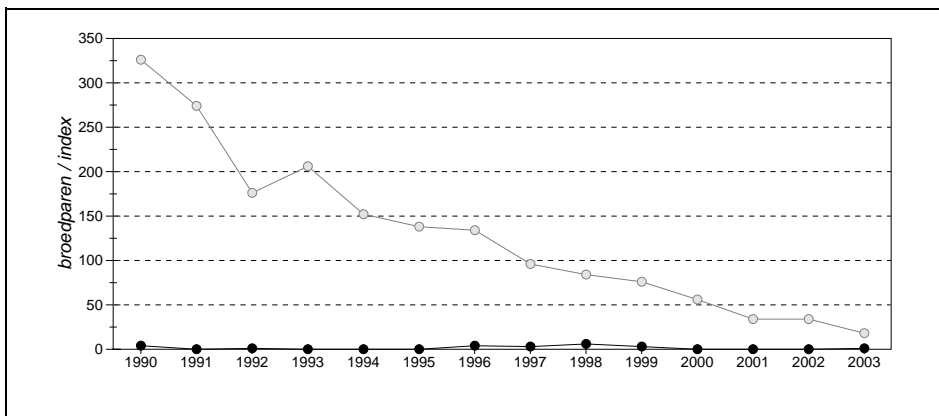

9720 Kuifleeuwerik

Populatie duin&kust

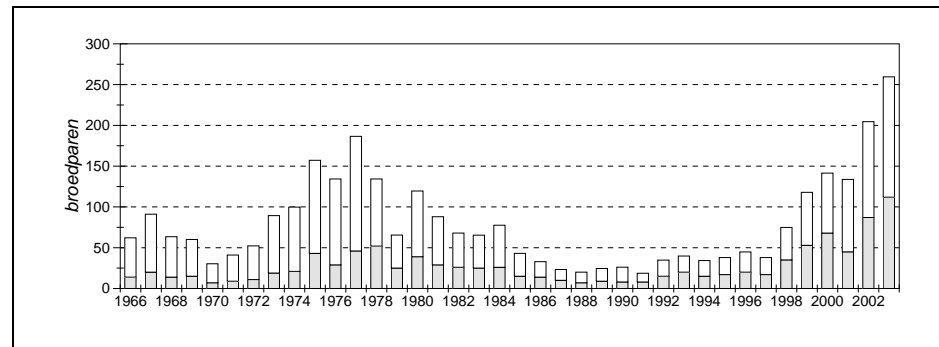

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

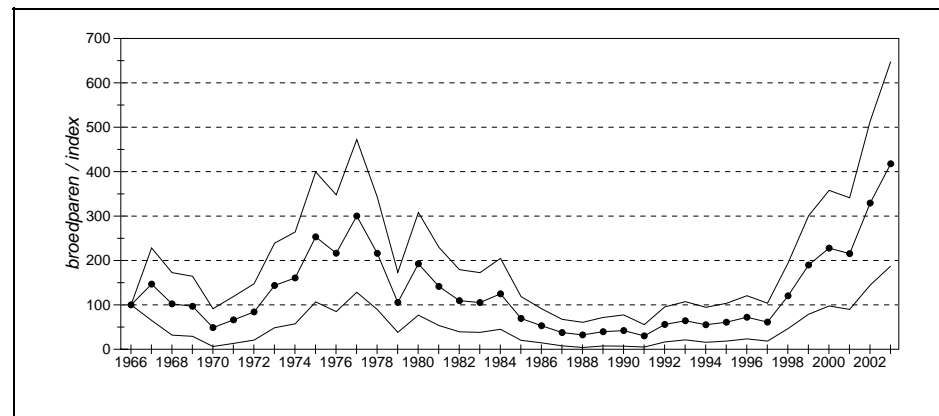

9740 Boomleeuwerik

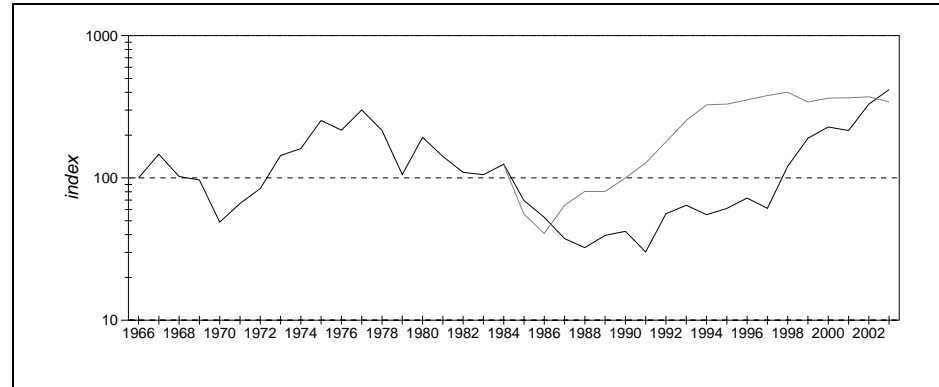
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

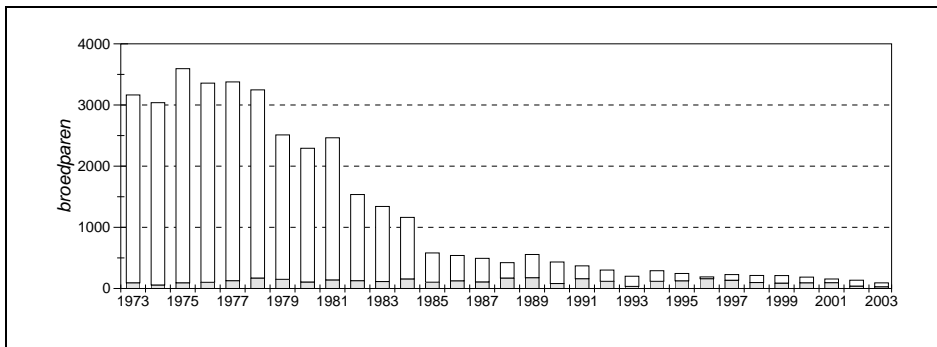

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

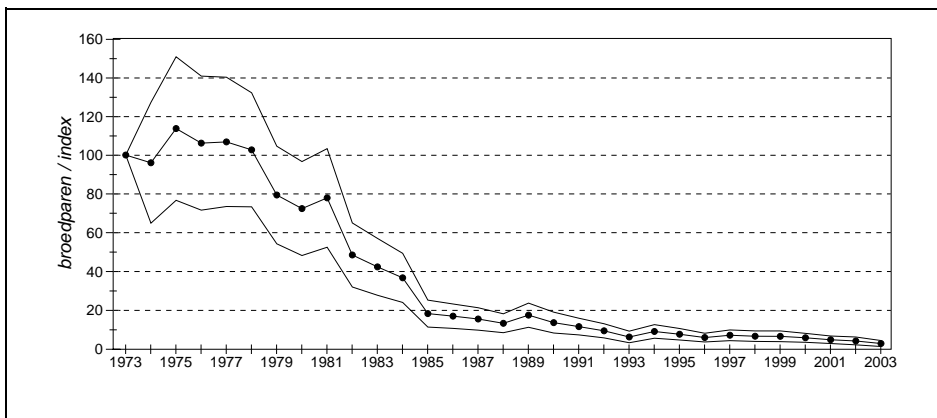

9760 Veldleeuwerik

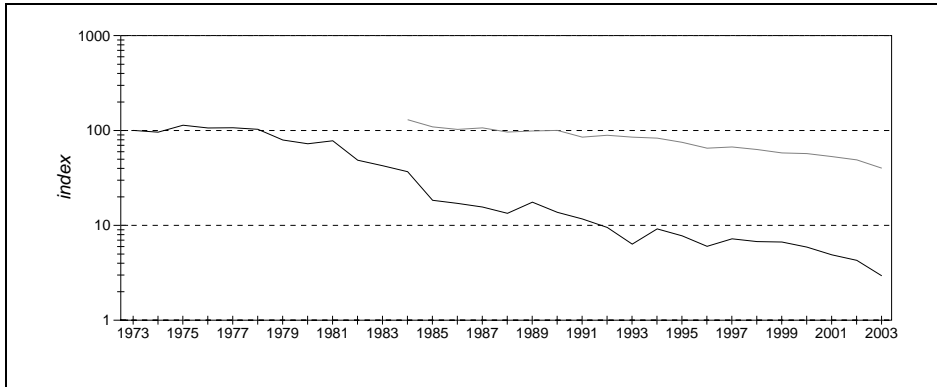
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,88; s.e. = 0,00

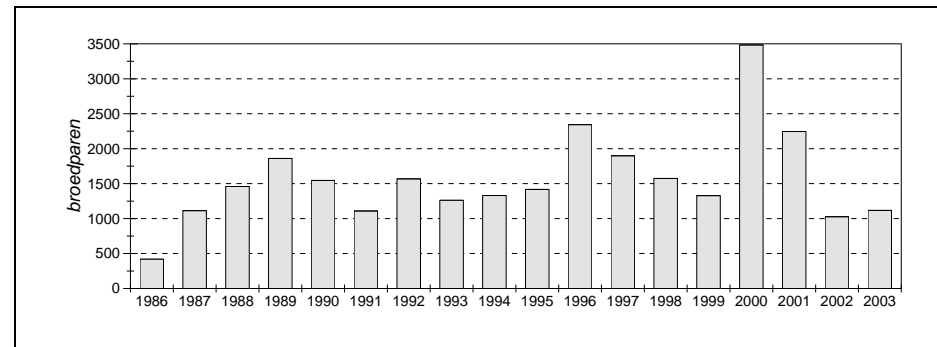

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

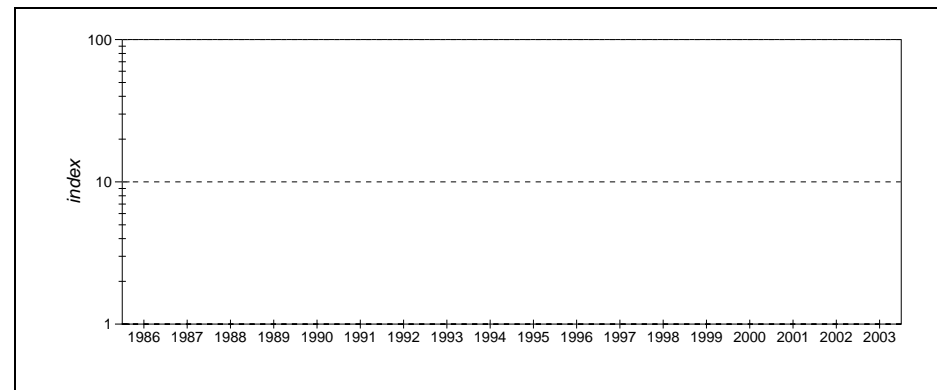
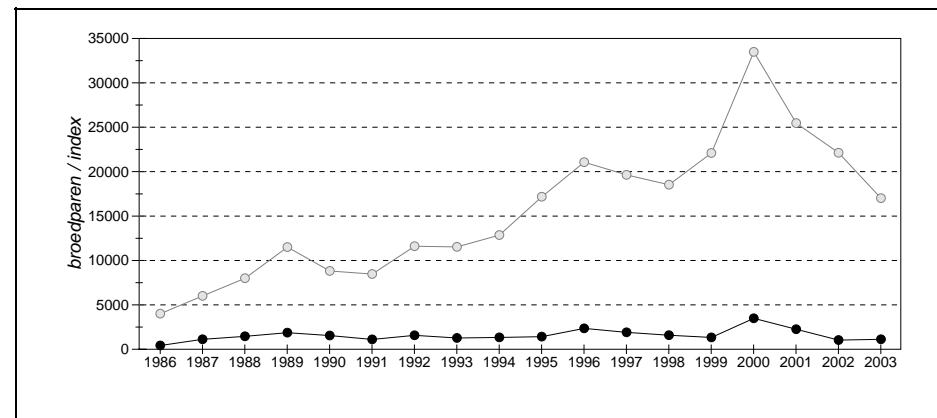

9810 Oeverzwaluw

Populatie duin&kust

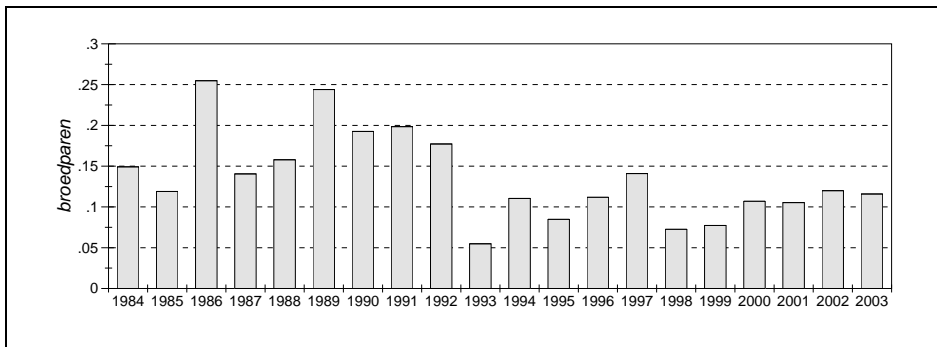

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

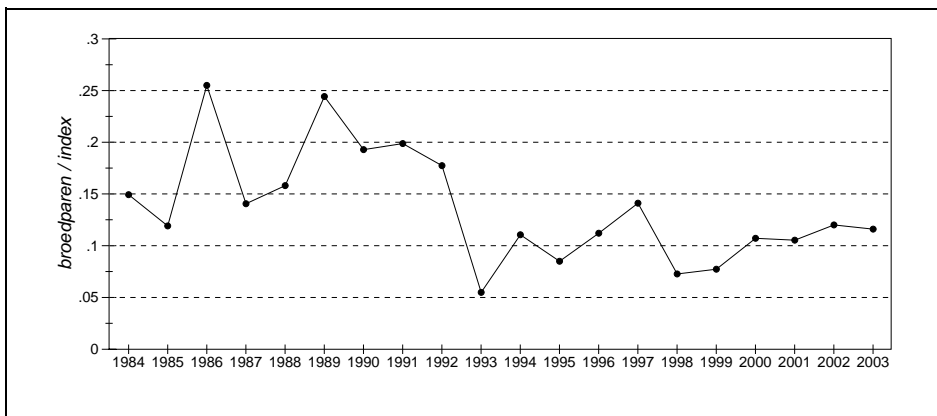

9920 Boerenzwaluw

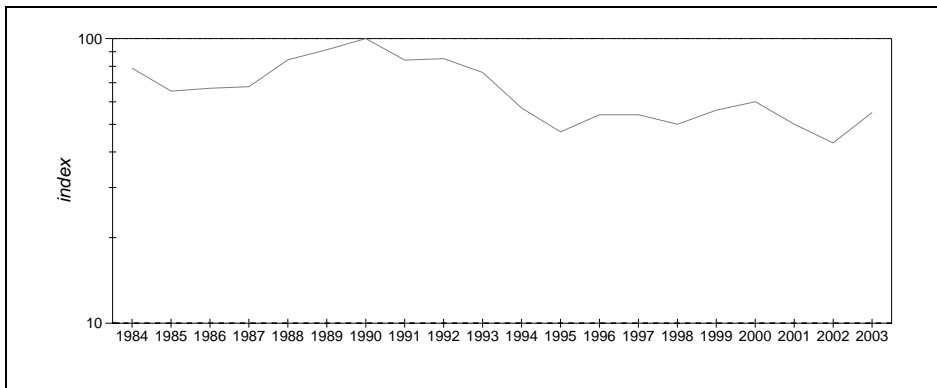
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

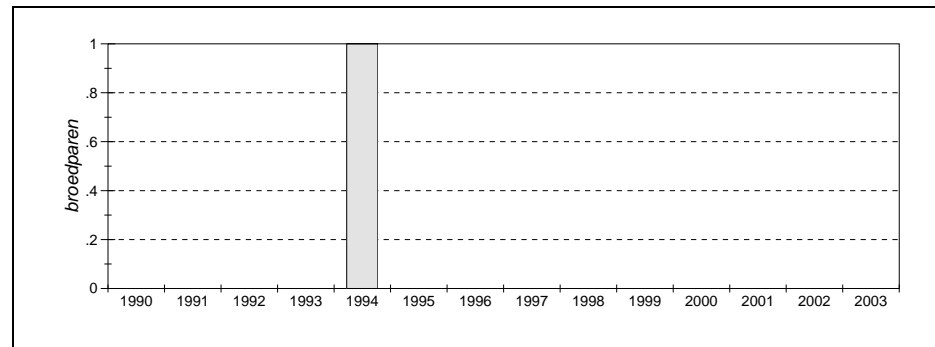

Trend NL

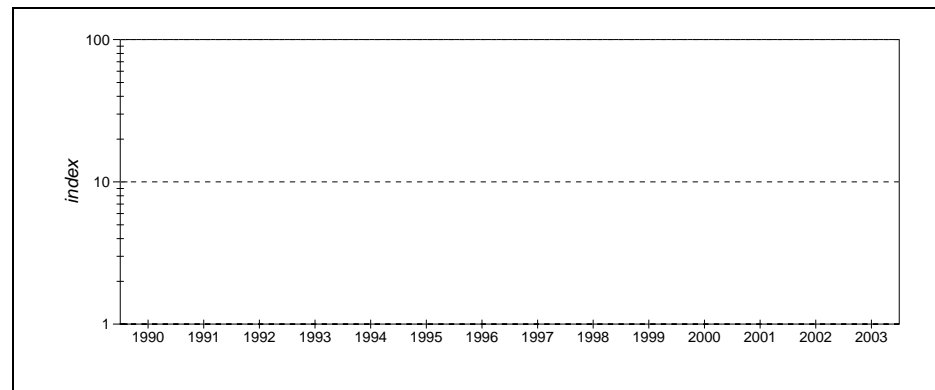
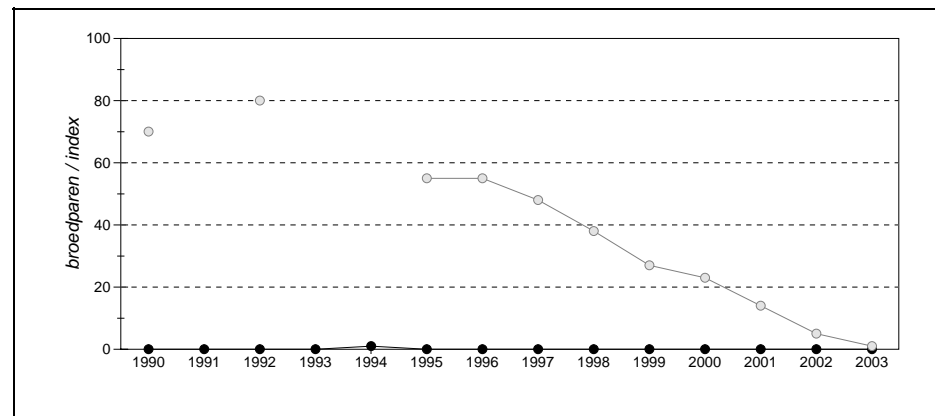

10050 Duinpieper

Populatie duin&kust

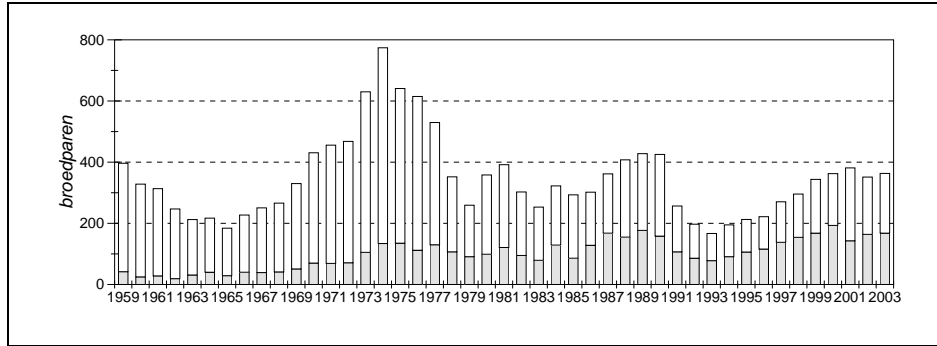

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

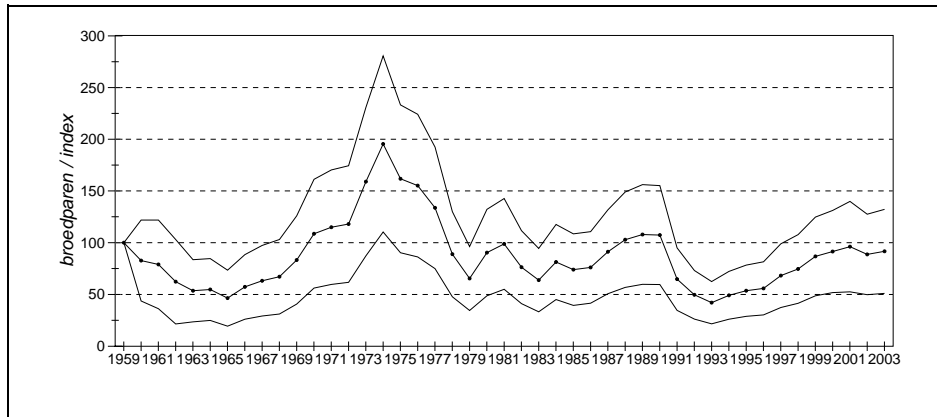

10090 Boompieper

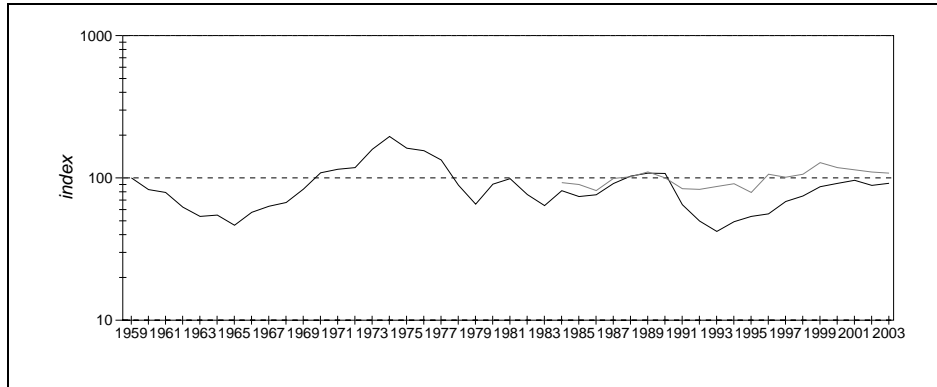
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,99; s.e. = 0,00

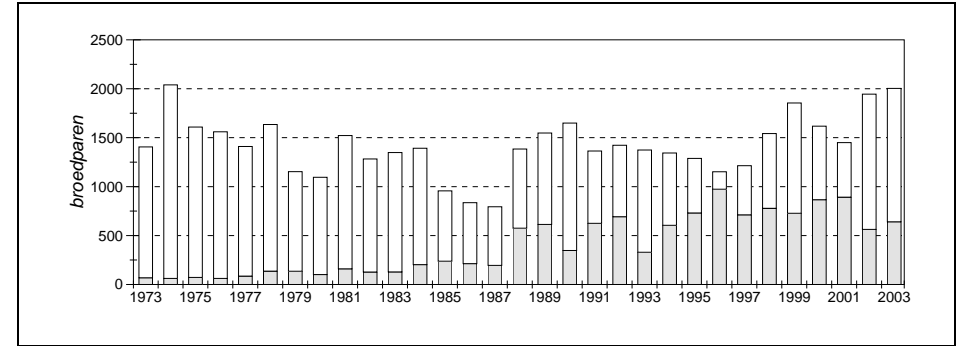

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

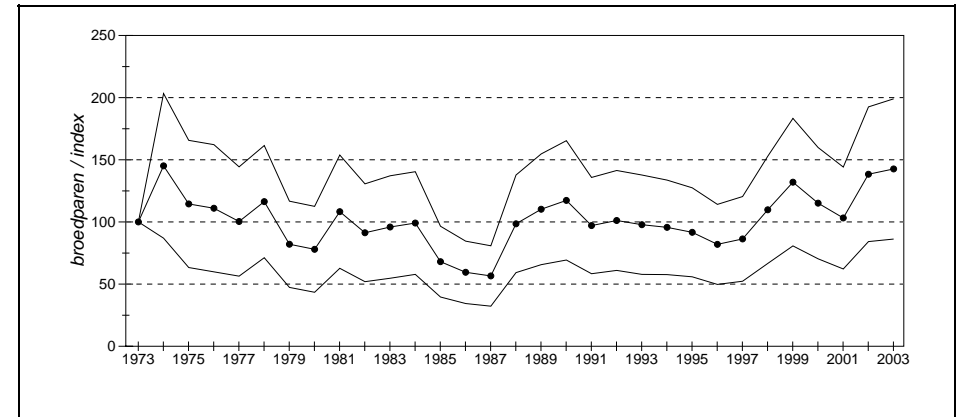

10110 Graspieper

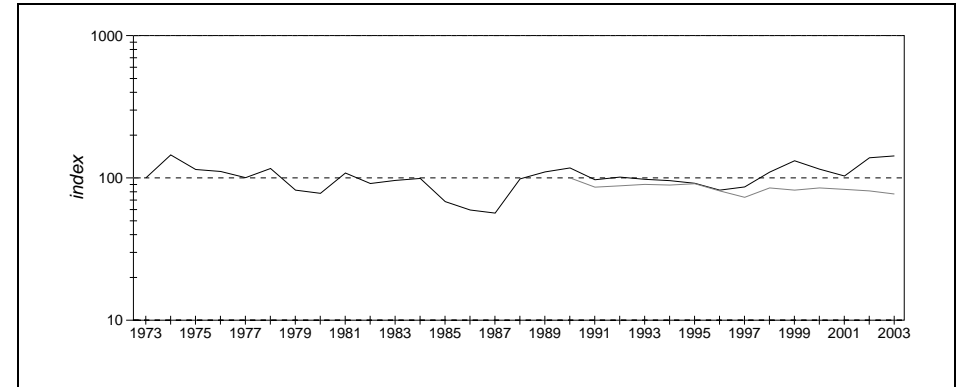
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

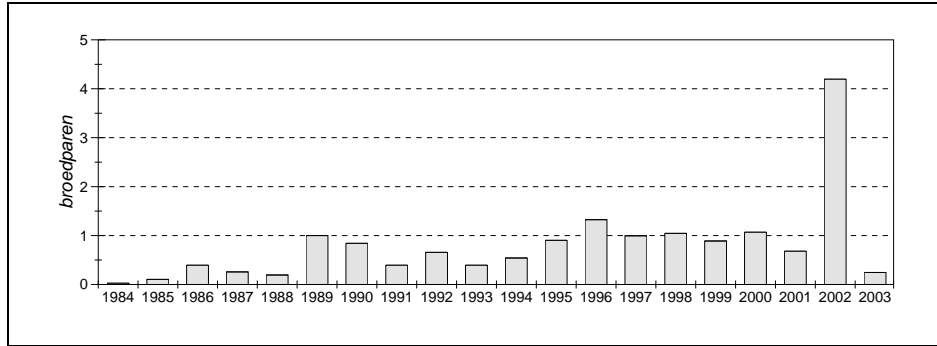

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

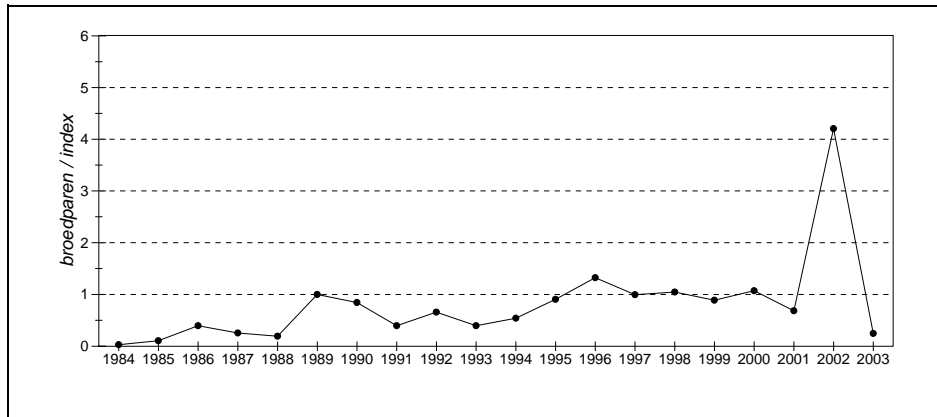

10171 Gele Kwikstaart

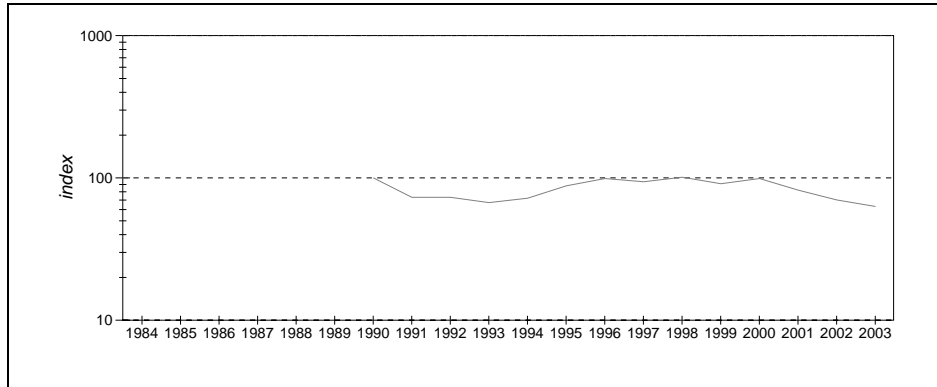
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

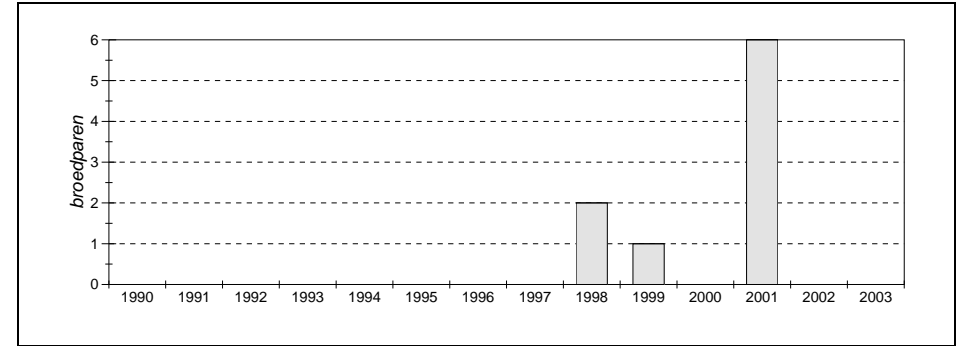

Trend NL

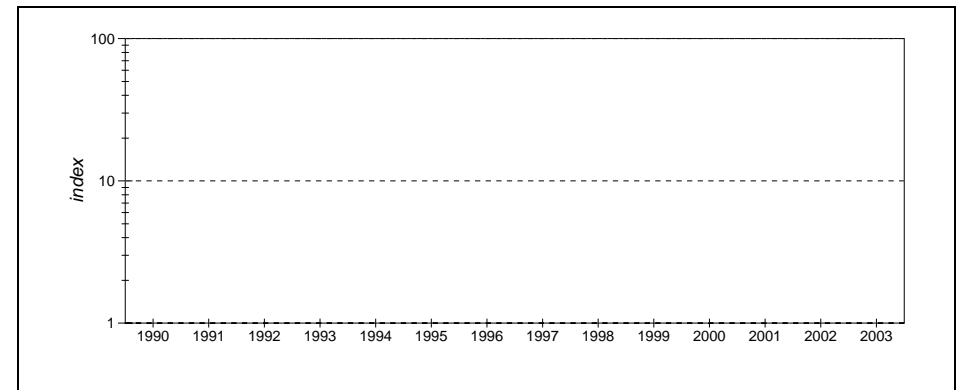
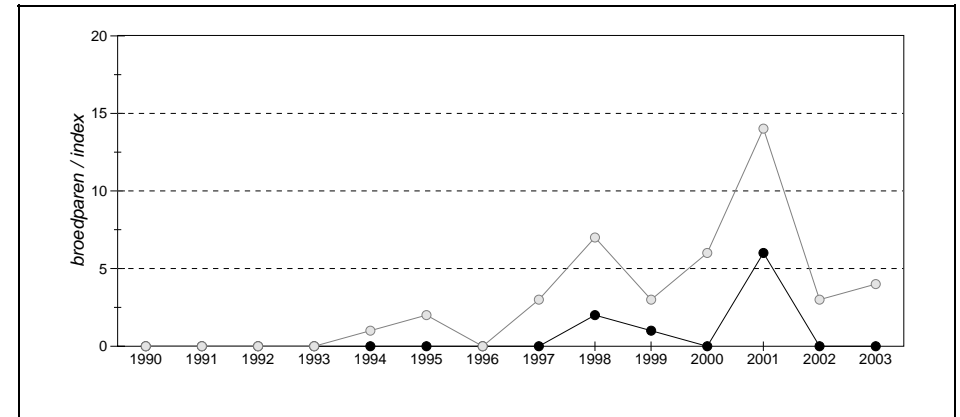

10172 Engelse Kwikstaart

Populatie duin&kust

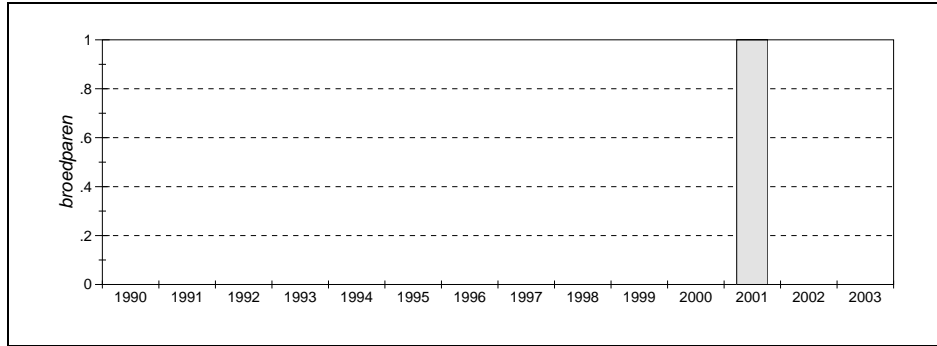

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

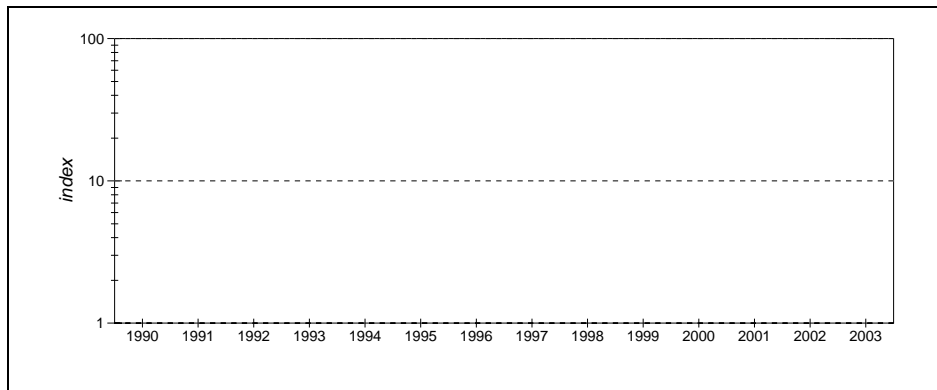
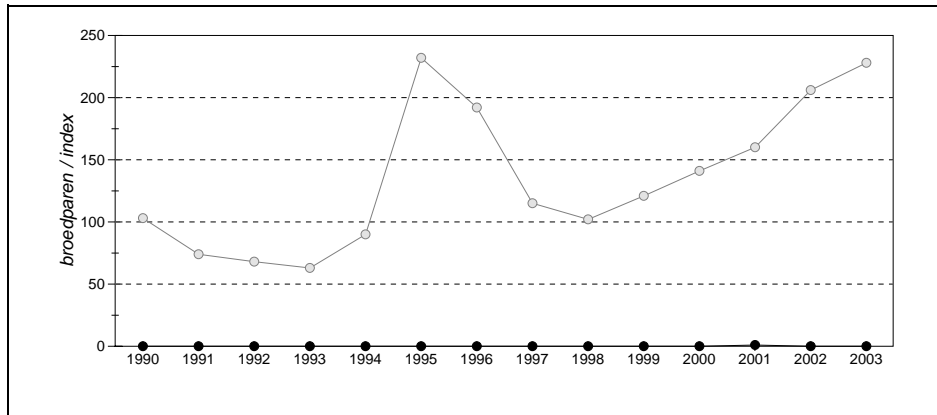

10190 Grote Gele Kwikstaart

Populatie duin&kust

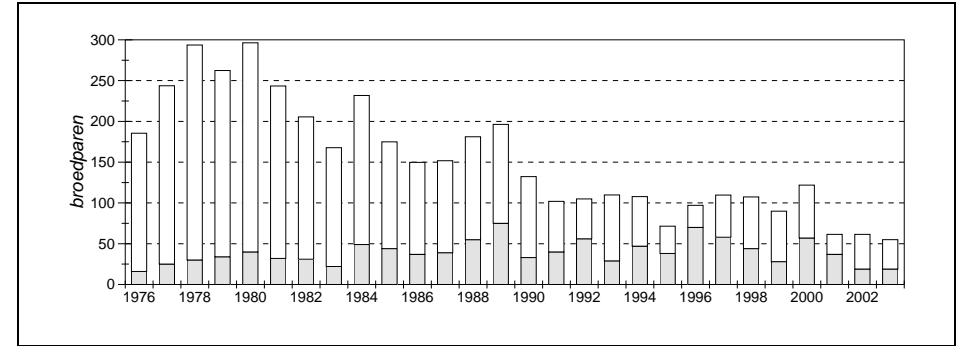

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

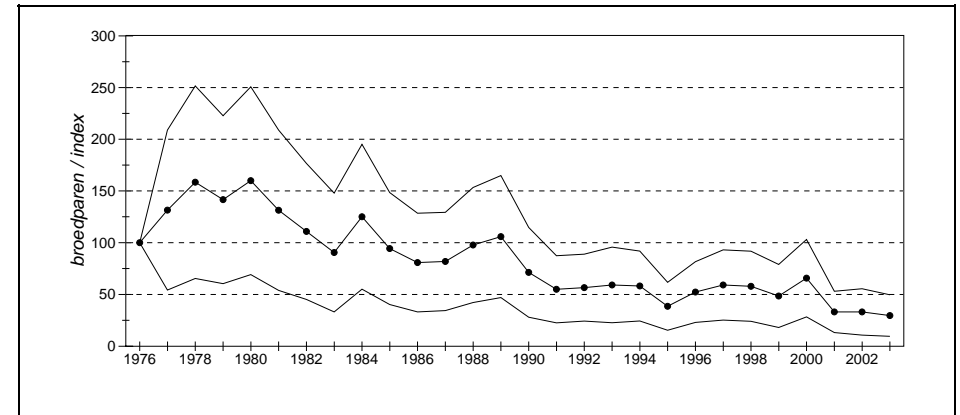

10201 Witte Kwikstaart

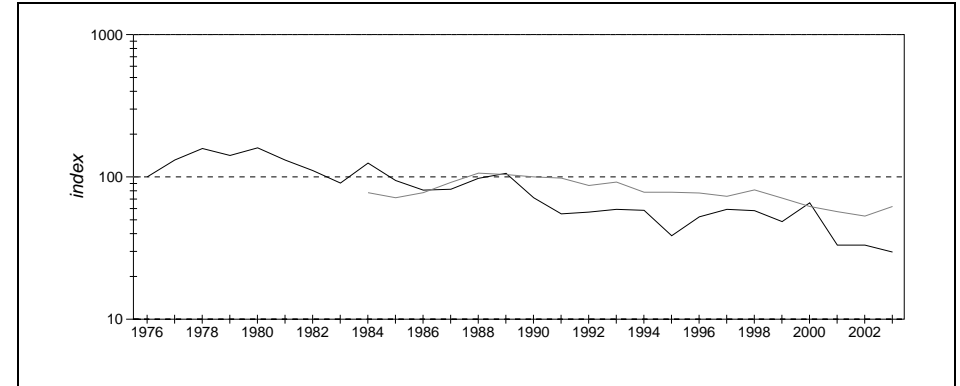
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,94; s.e. = 0,00

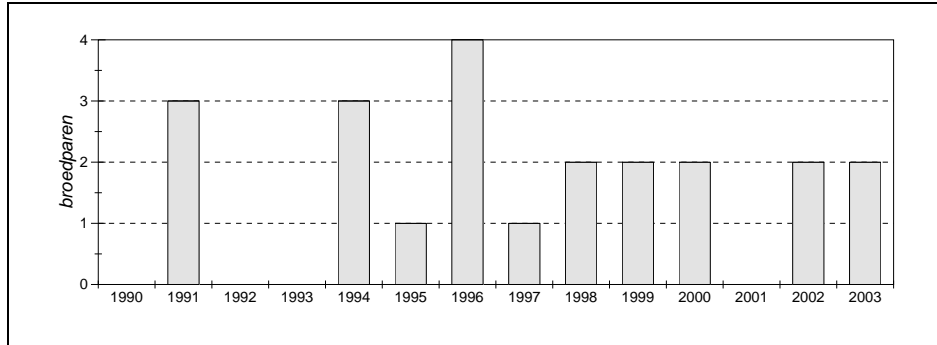

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

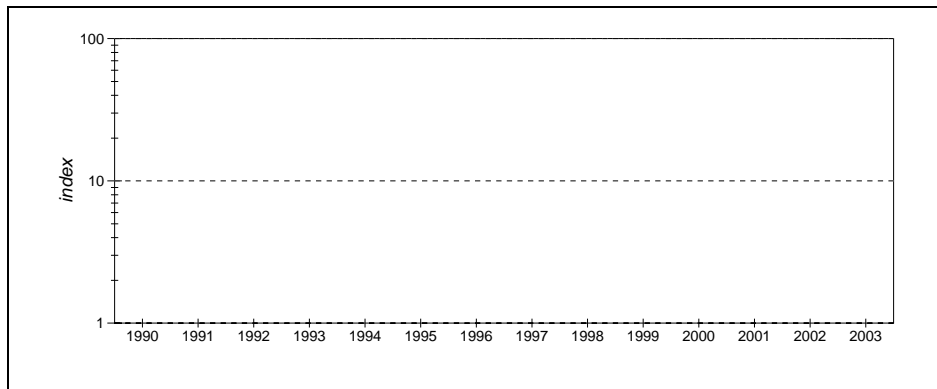
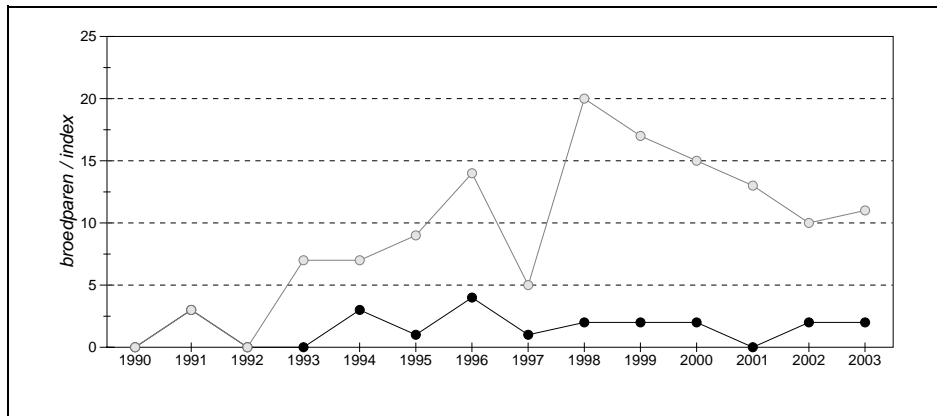

10202 Rouwkwikstaart

Populatie duin&kust

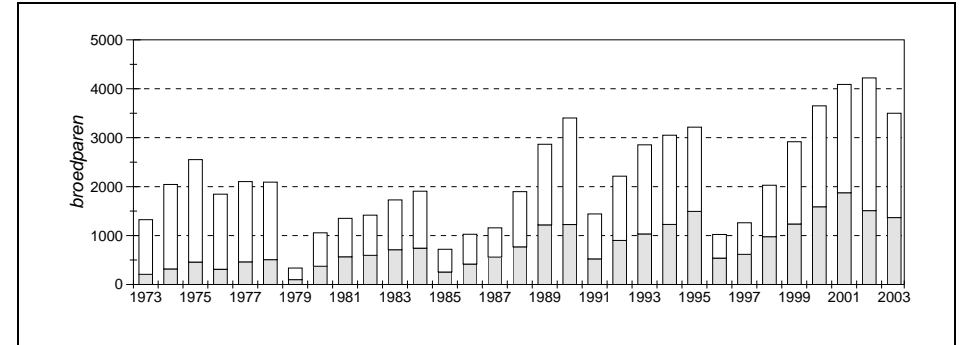

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

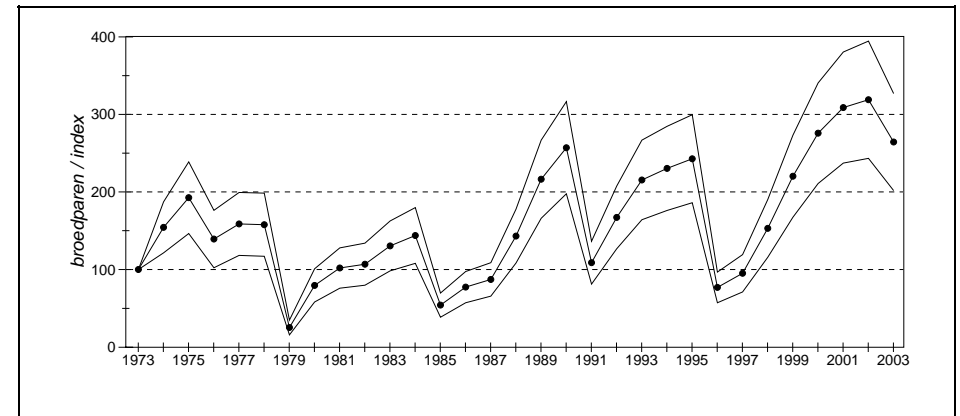

10660 Winterkoning

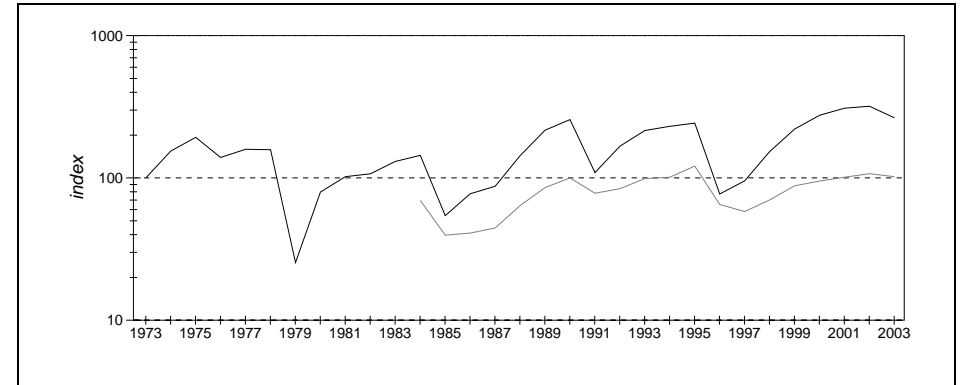
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

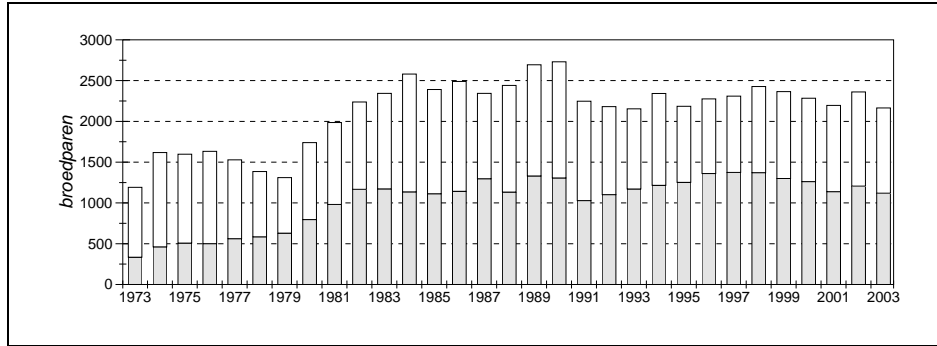

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

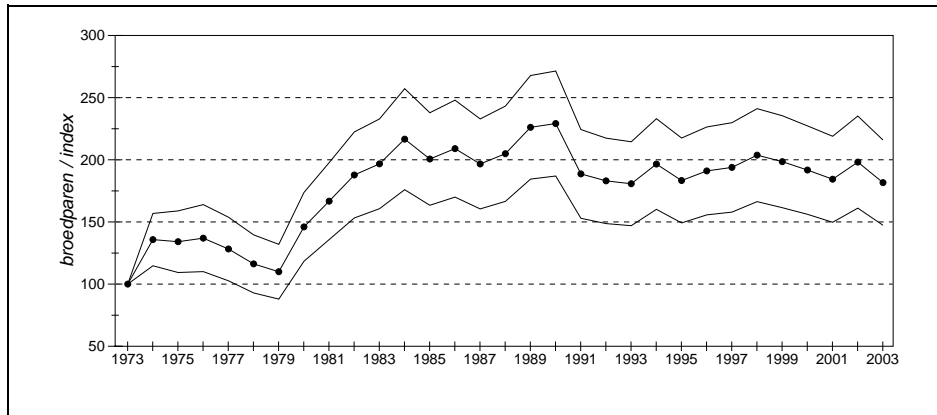

10840 Heggenmus

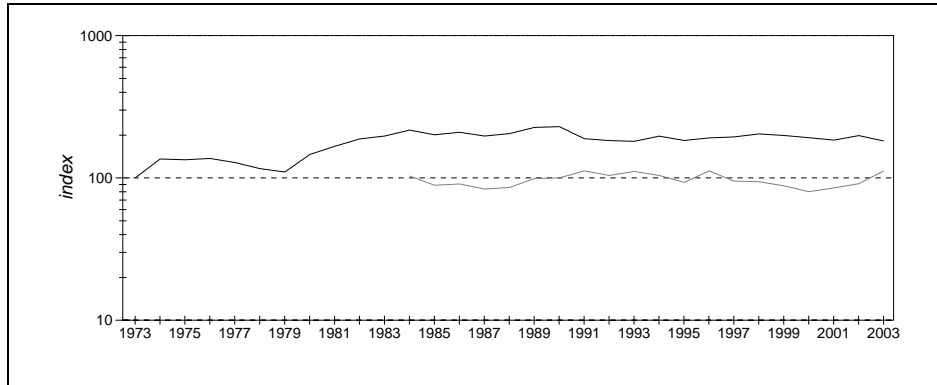
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,01; s.e. = 0,00

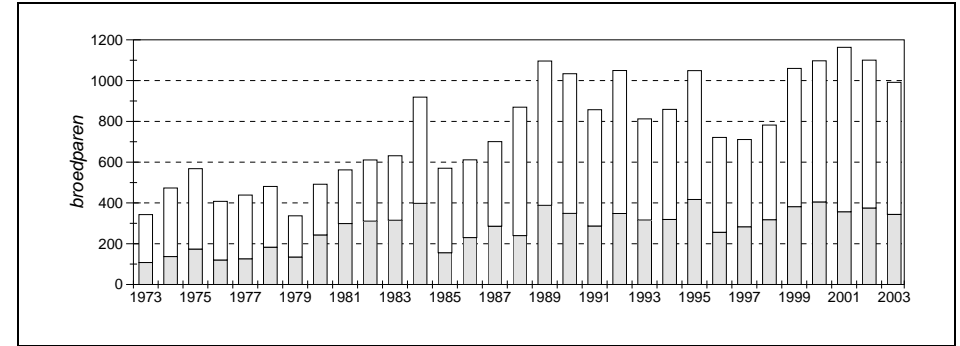

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

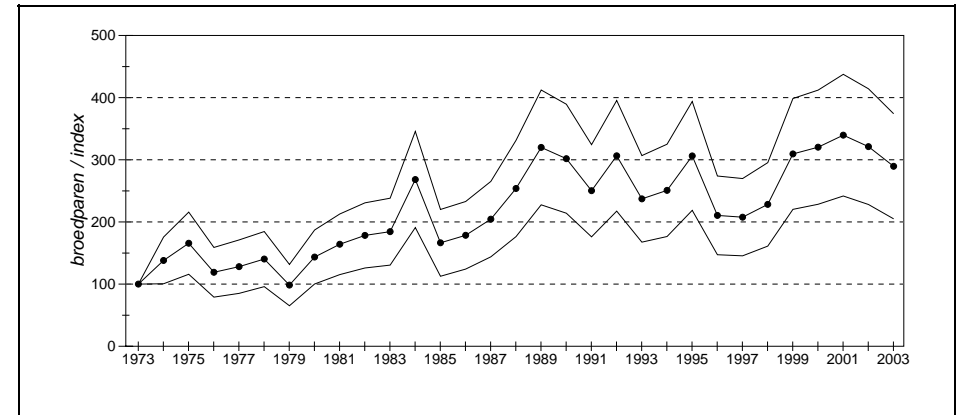

10990 Roodborst

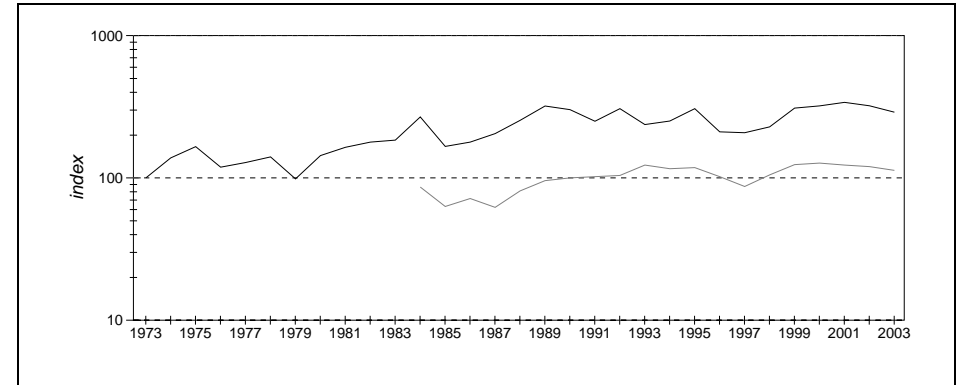
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

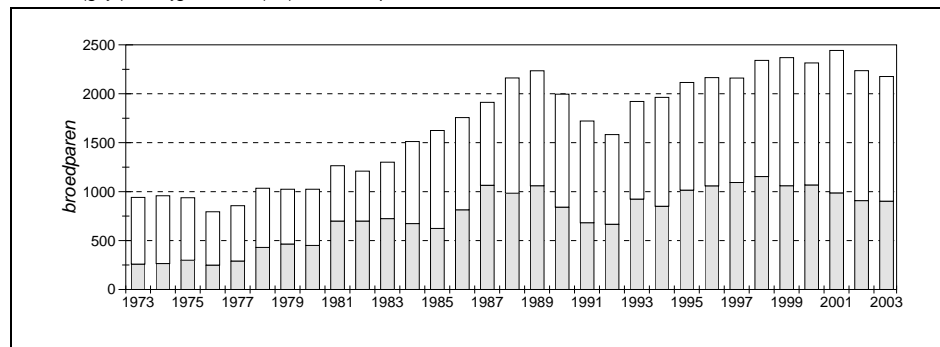

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

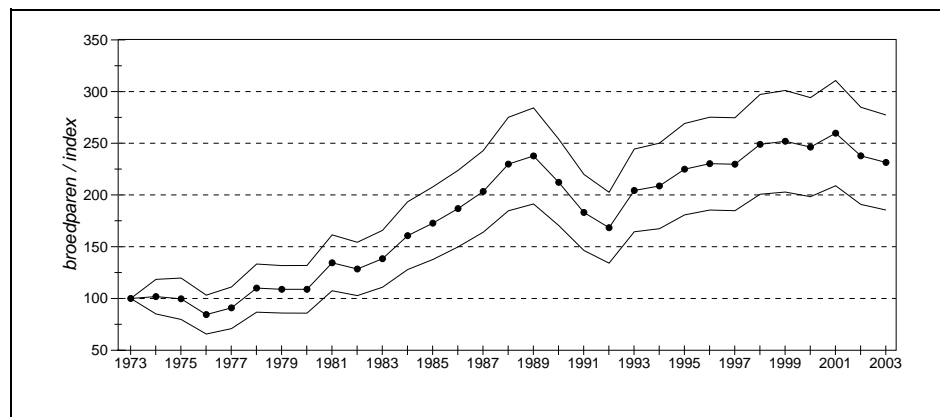

11040 Nachtegaal

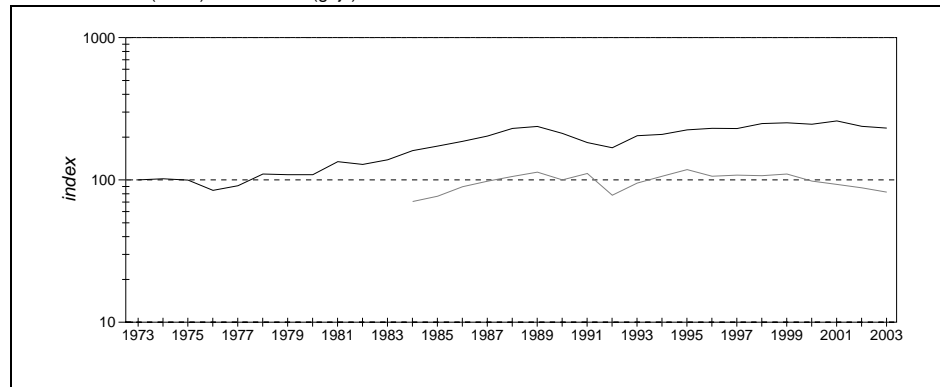
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

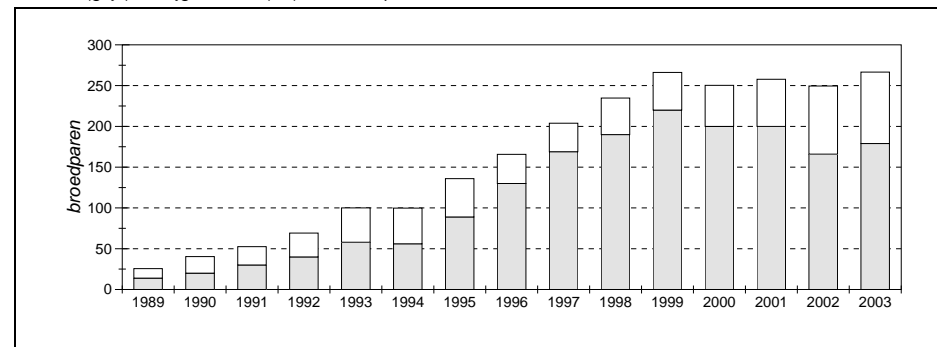

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

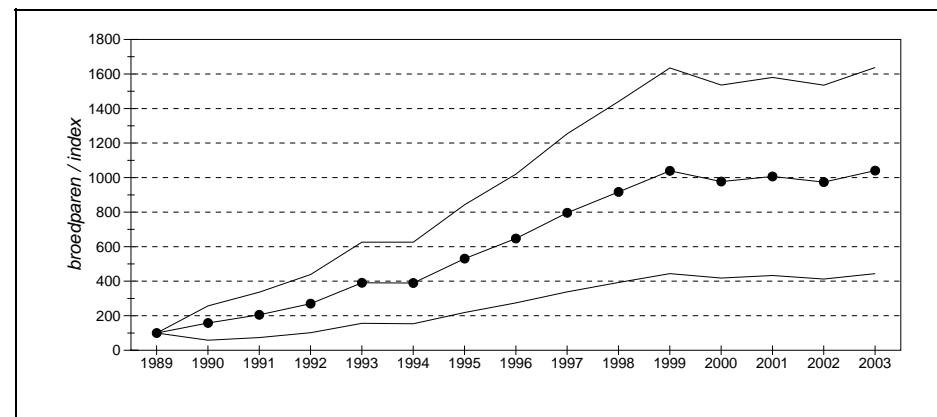

11060 Blauwborst

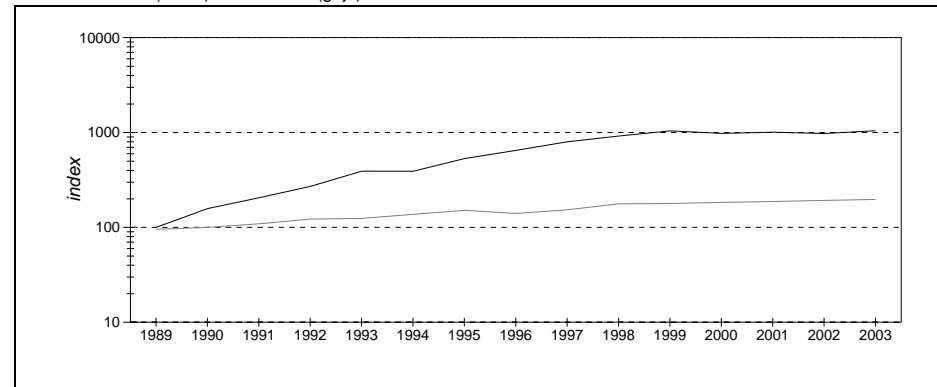
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,17; s.e. = 0,01

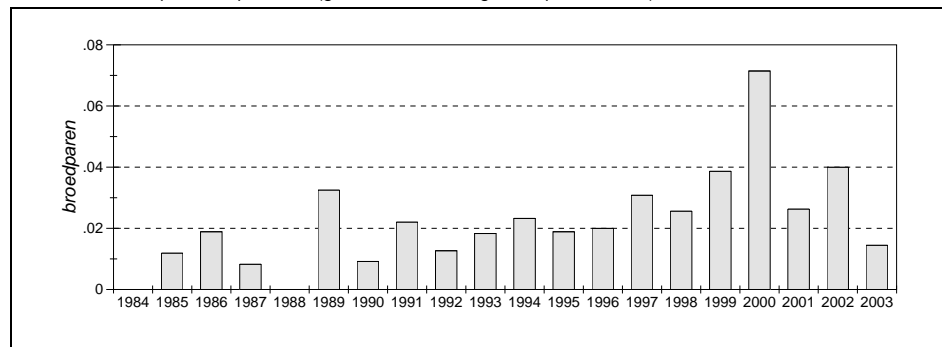

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

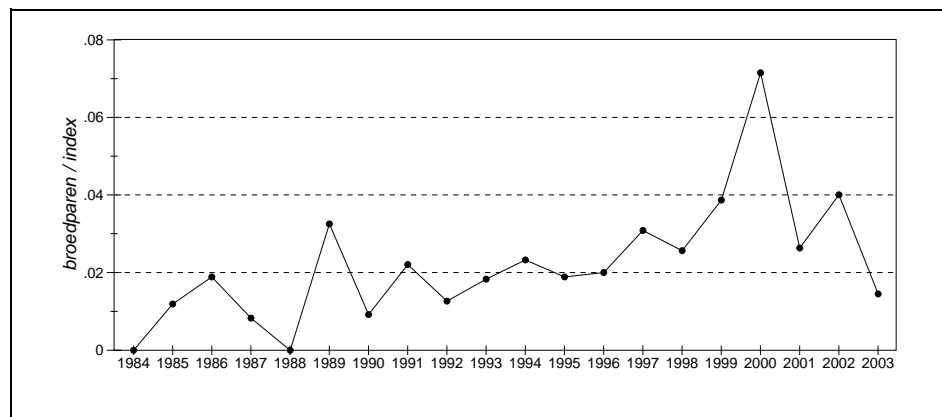

11210 Zwarte Roodstaart

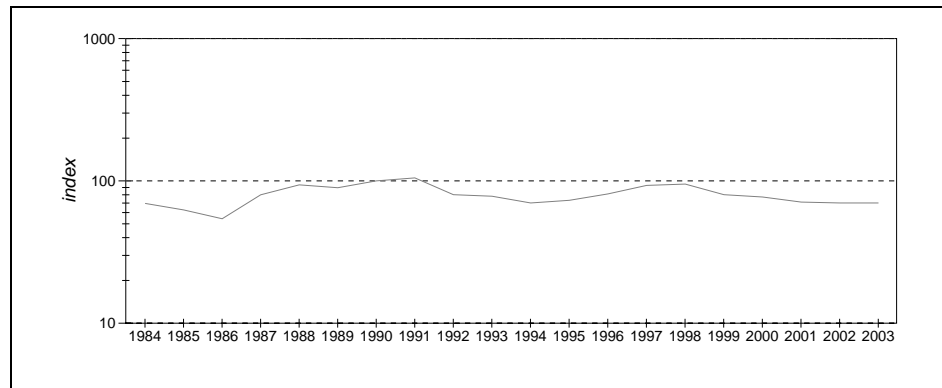
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

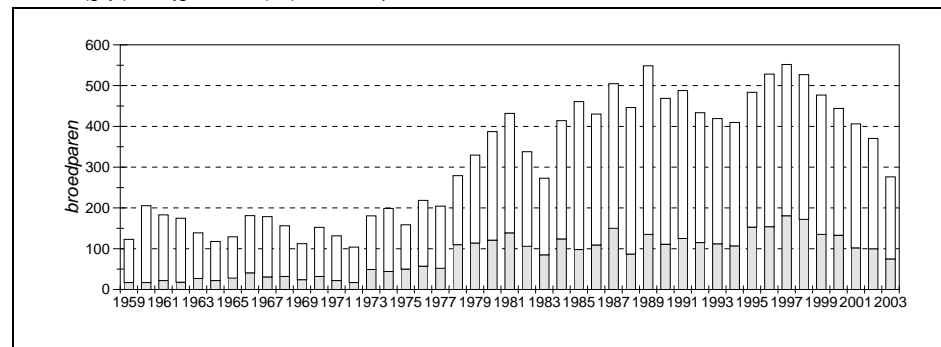

Trend NL

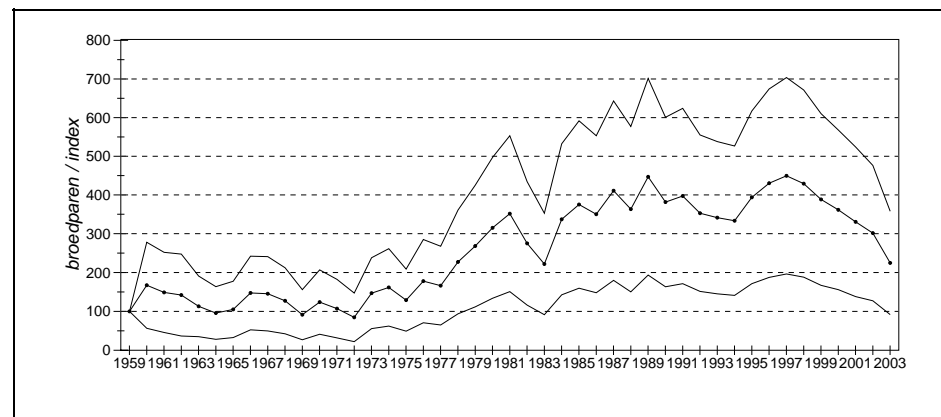

11220 Gekraagde Roodstaart

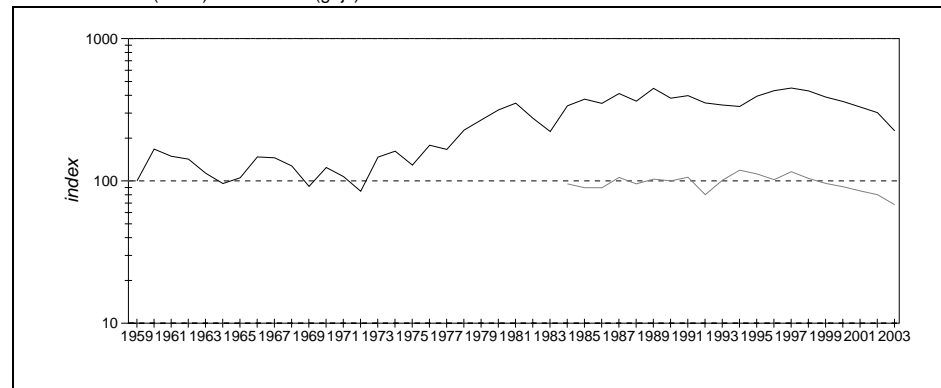
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

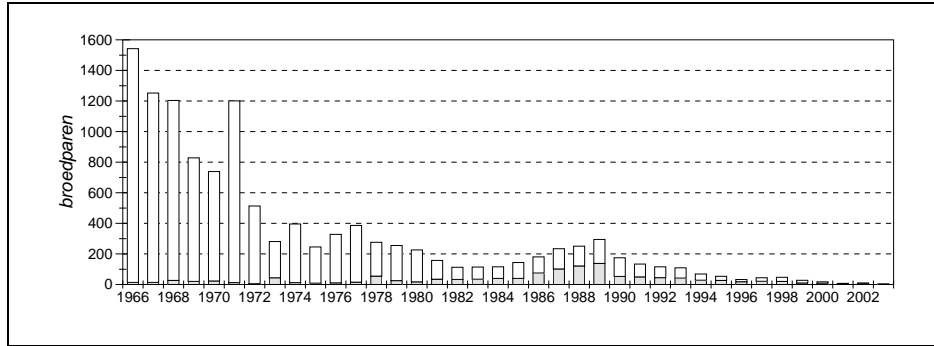

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

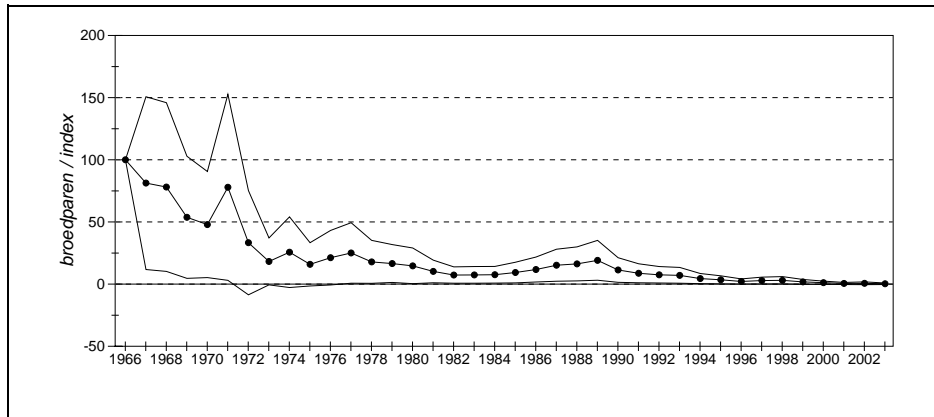

11370 Paapje

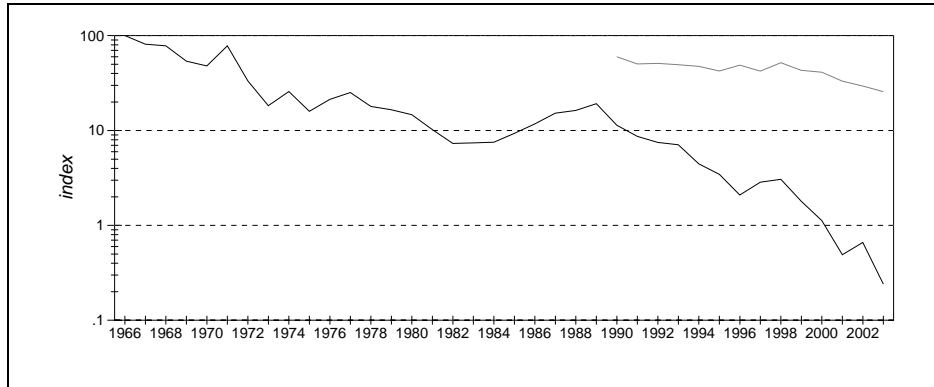
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,88; s.e. = 0,01

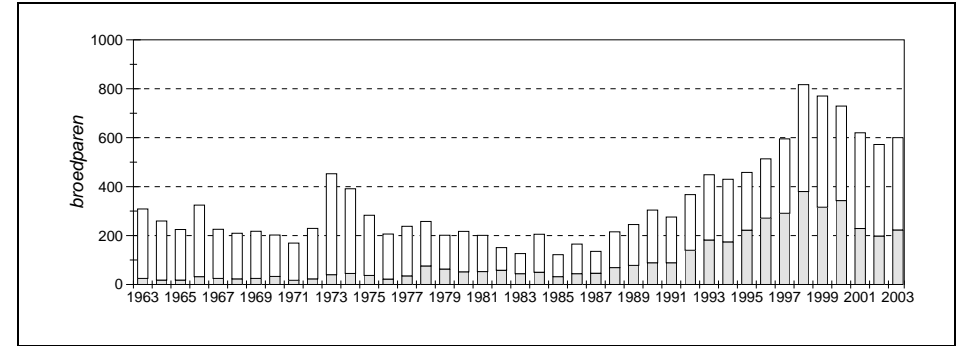

Index duin&kust en pop. NL (x15)

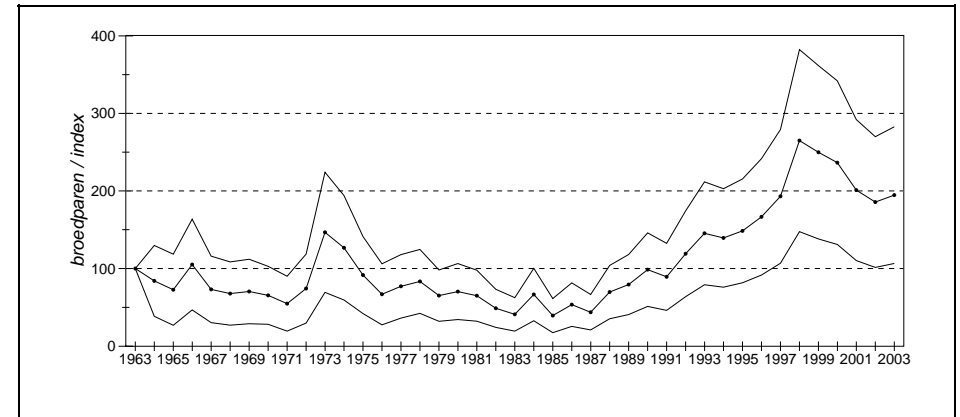

11390 Roodborsttapuit

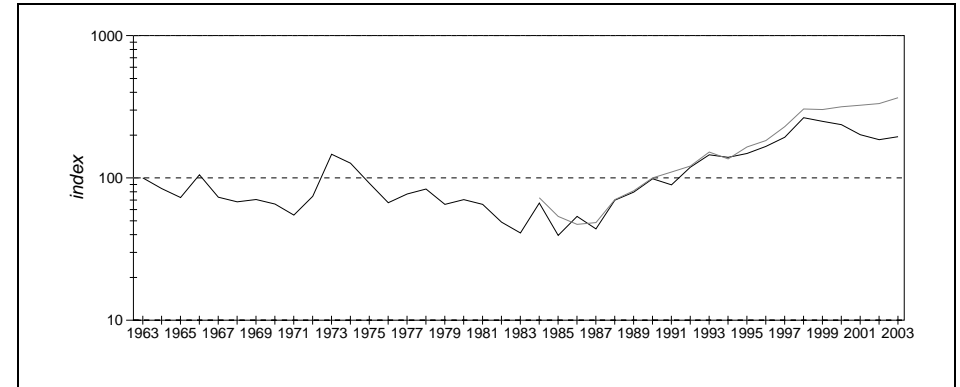
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

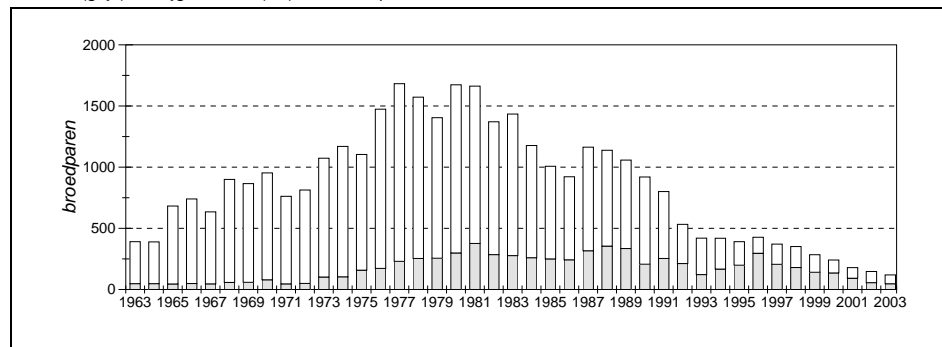

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

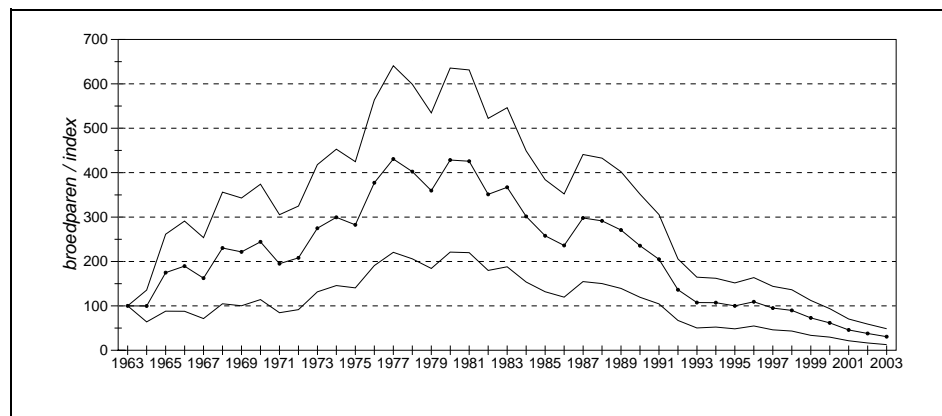

11460 Tapuit

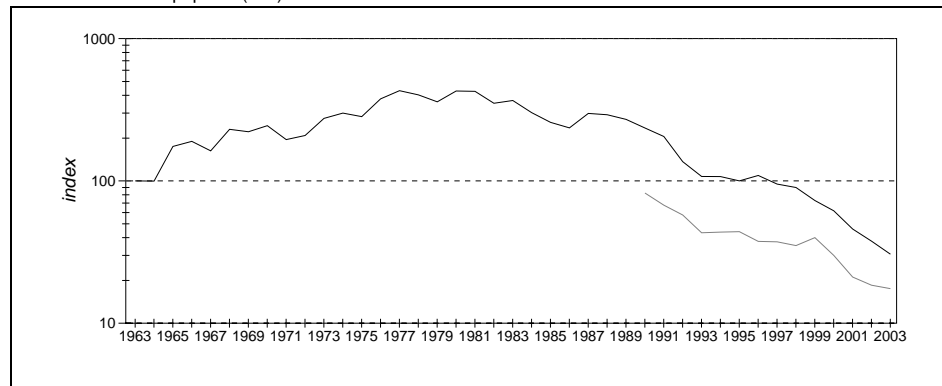
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,96; s.e. = 0,00

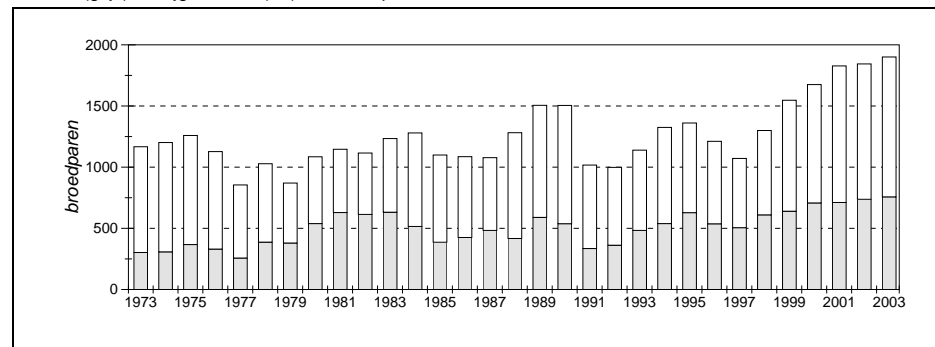

Index duin&kust en pop. NL (x15)

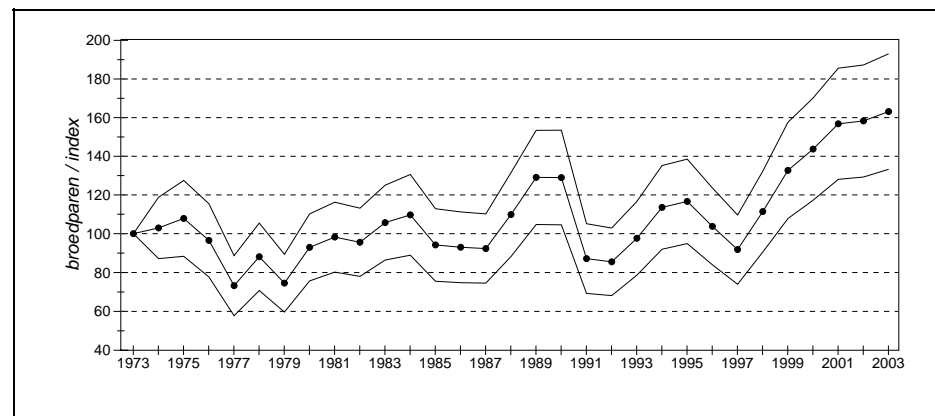

11870 Merel

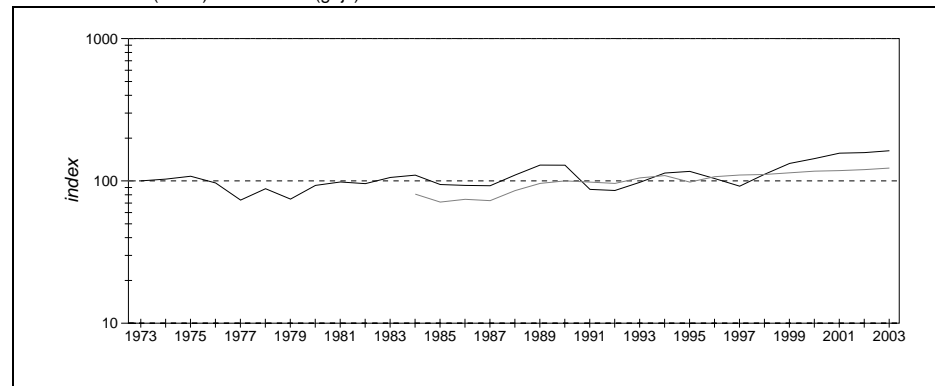
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,01; s.e. = 0,00

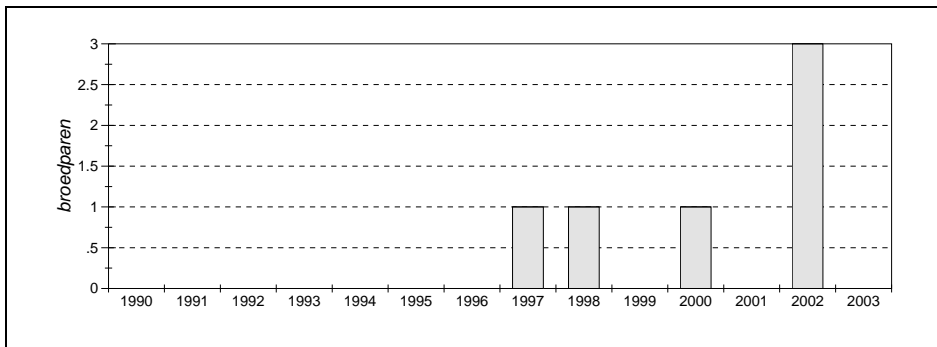

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

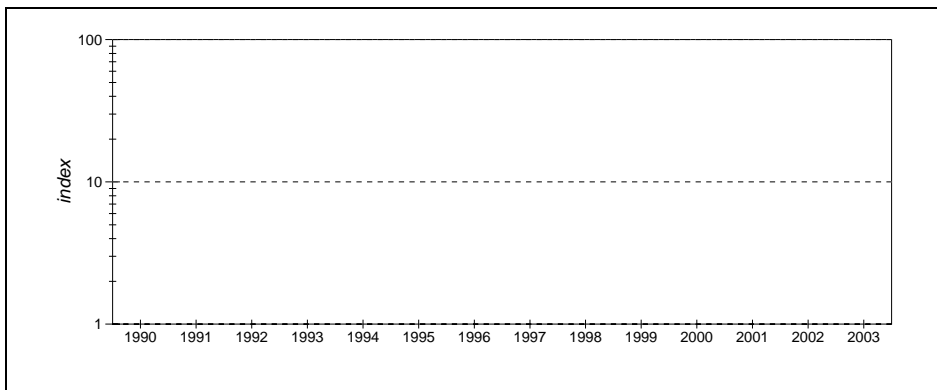
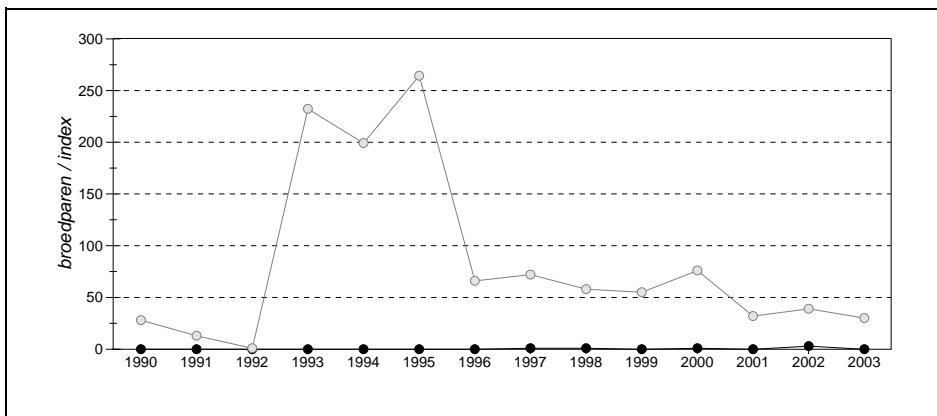

11980 Kramsvogel

Populatie duin&kust

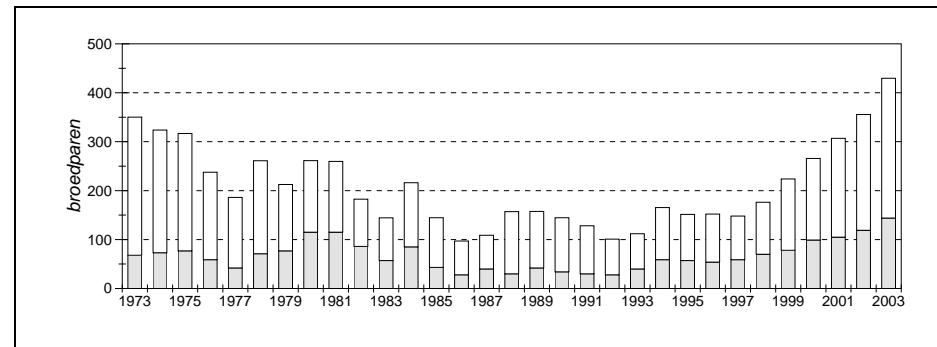

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

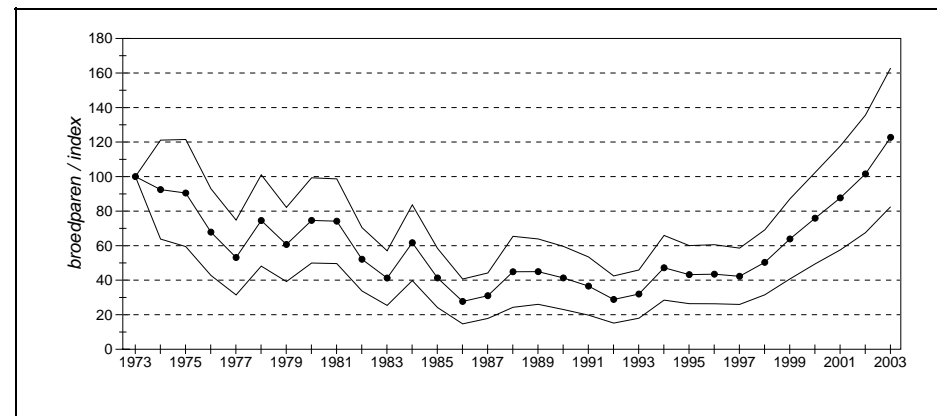

12000 Zanglijster

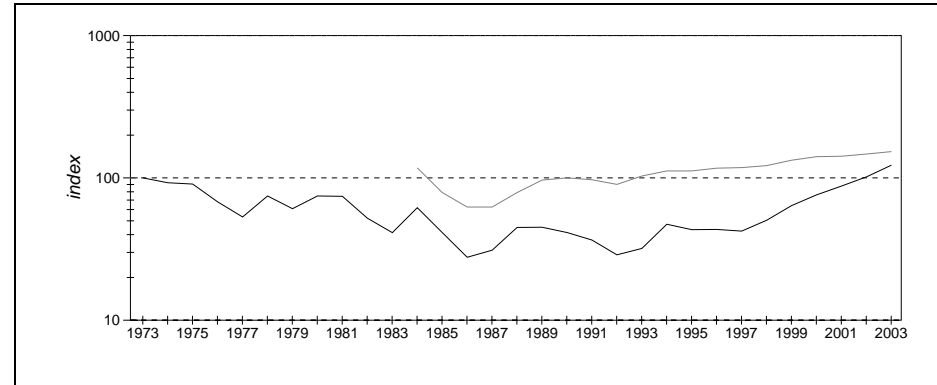
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,99; s.e. = 0,00

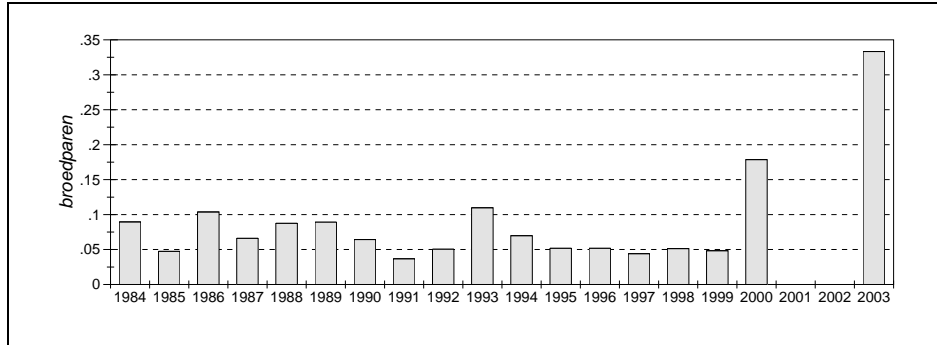

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

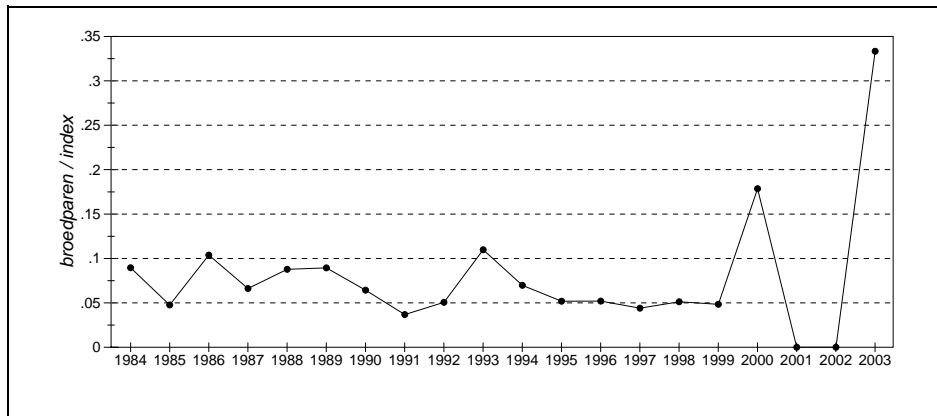

12020 Grote Lijster

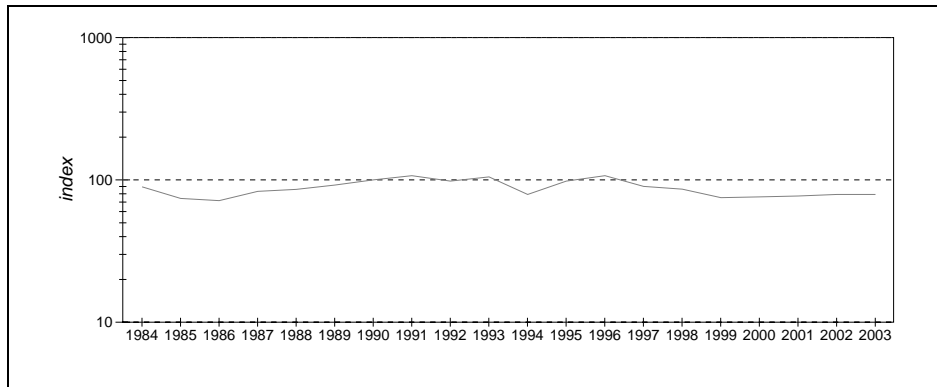
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

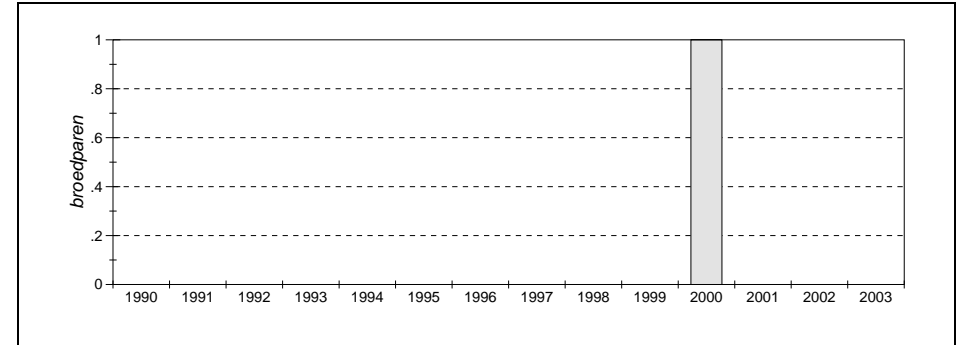

Trend NL

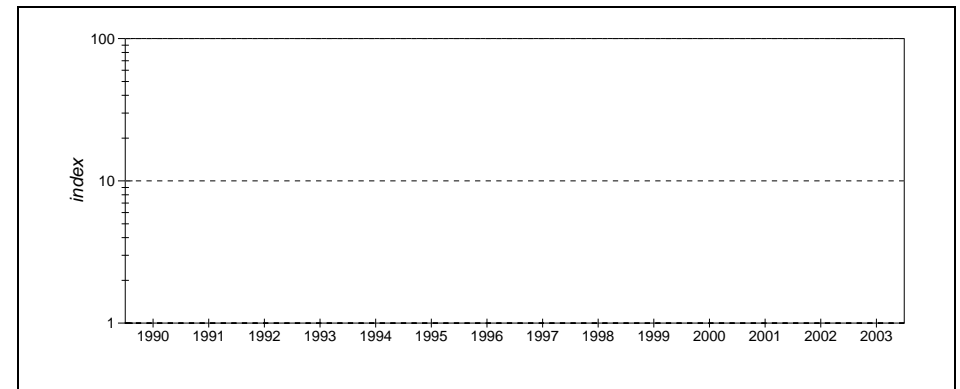
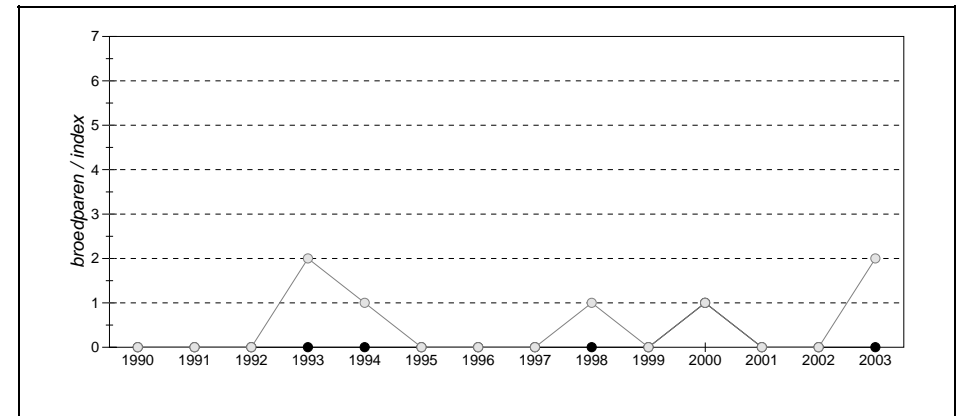

12200 Cetti's Zanger

Populatie duin&kust

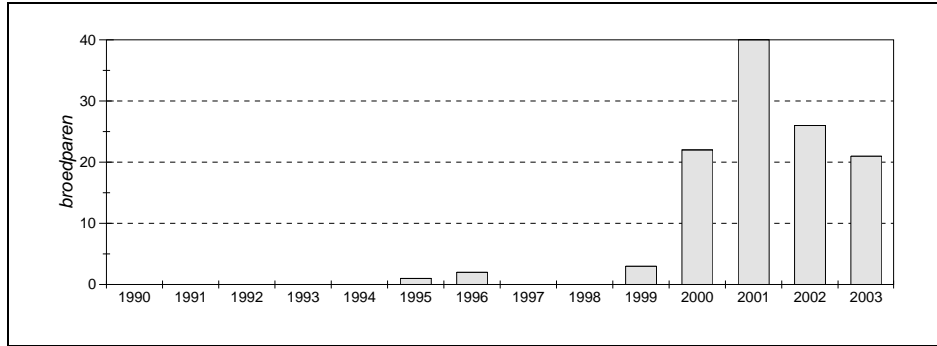

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

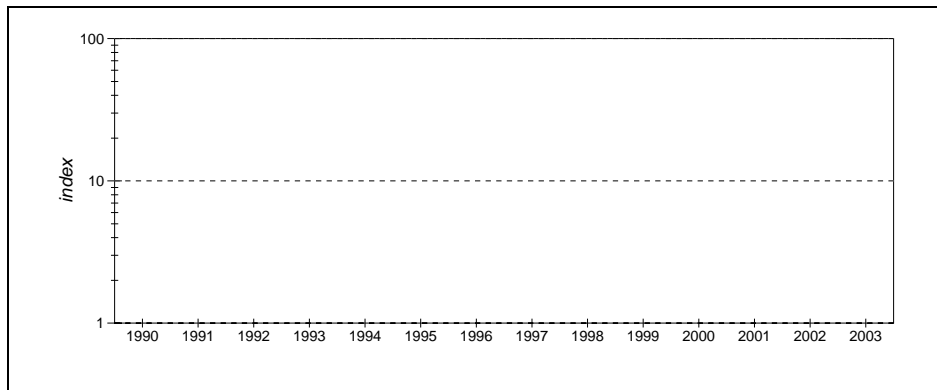
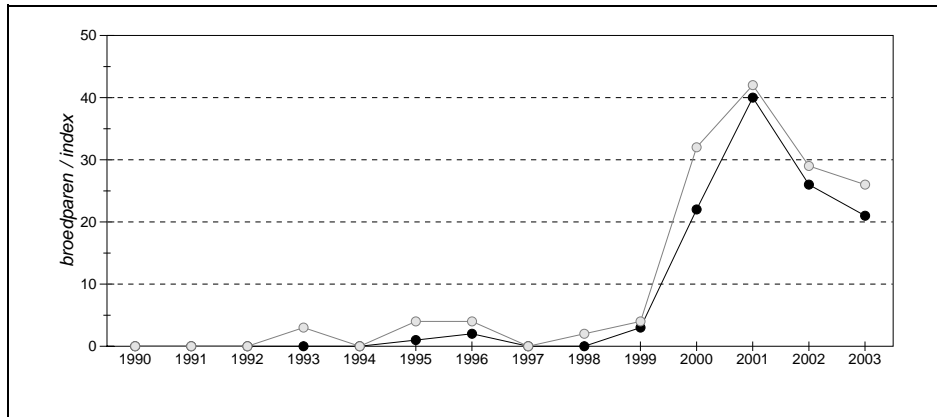

12260 Graszanger

Populatie duin&kust

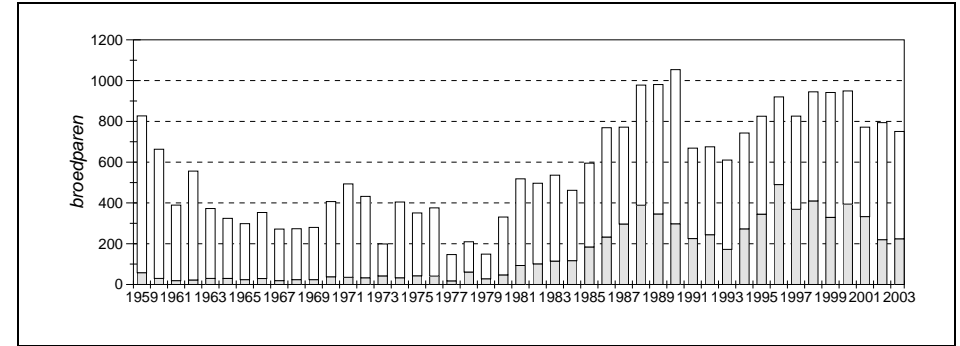

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

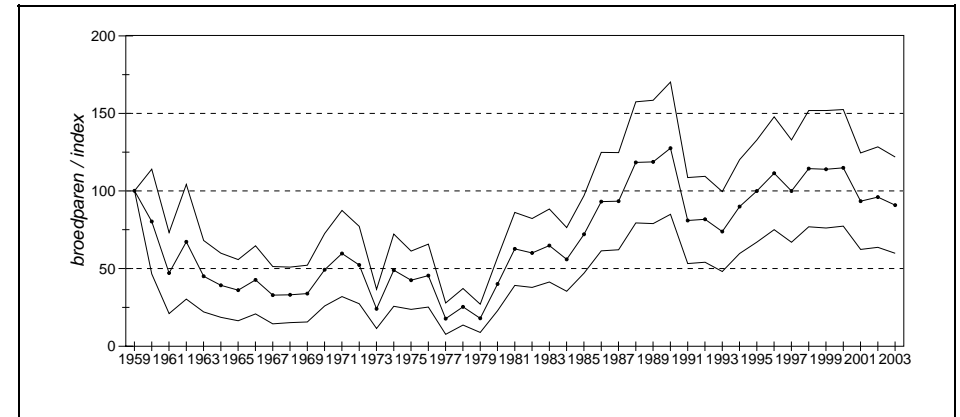

12360 Sprinkhaanzanger

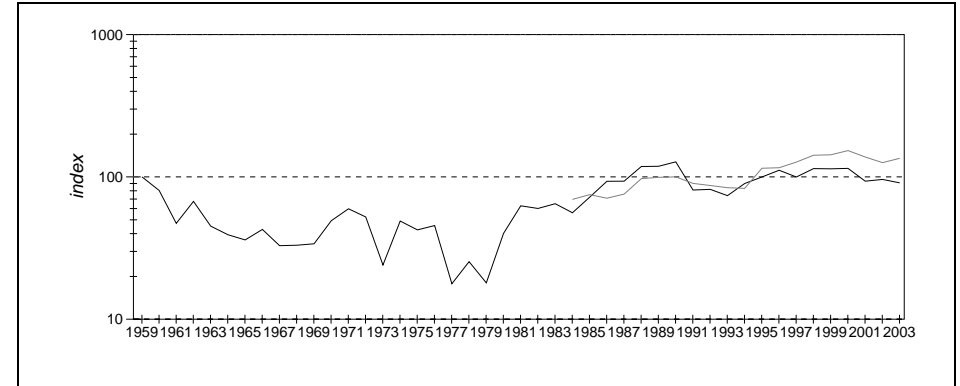
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

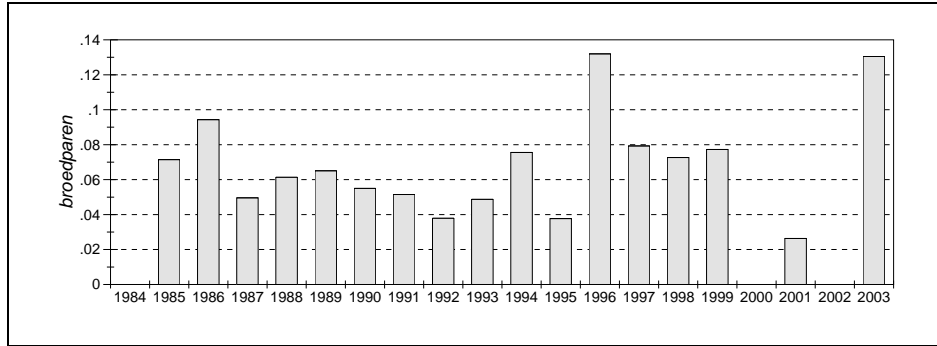

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

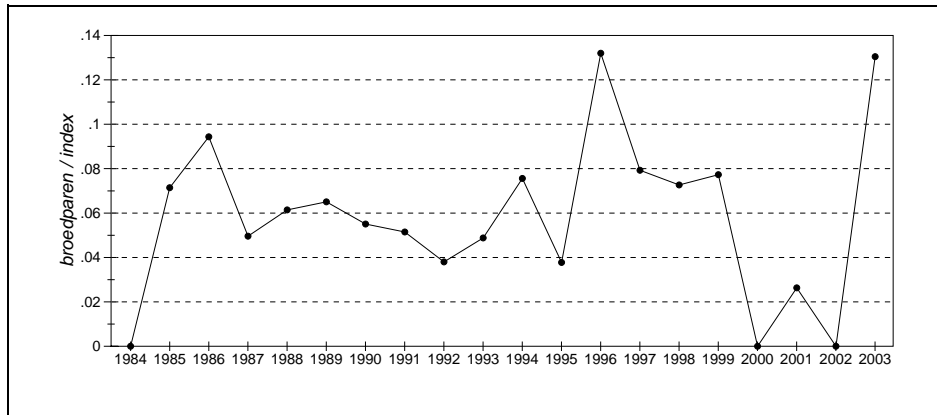

12380 Snor

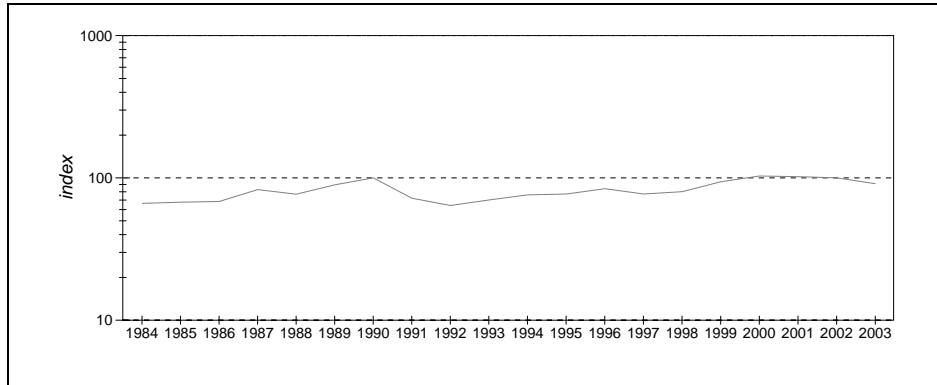
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

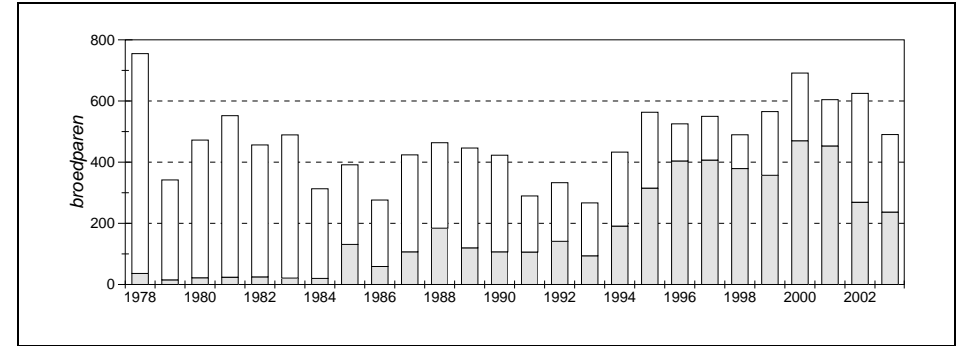

Trend NL

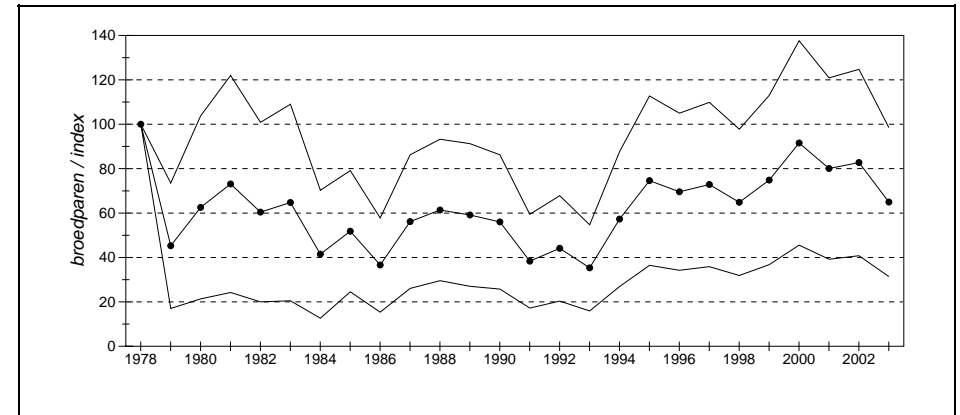

12430 Rietzanger

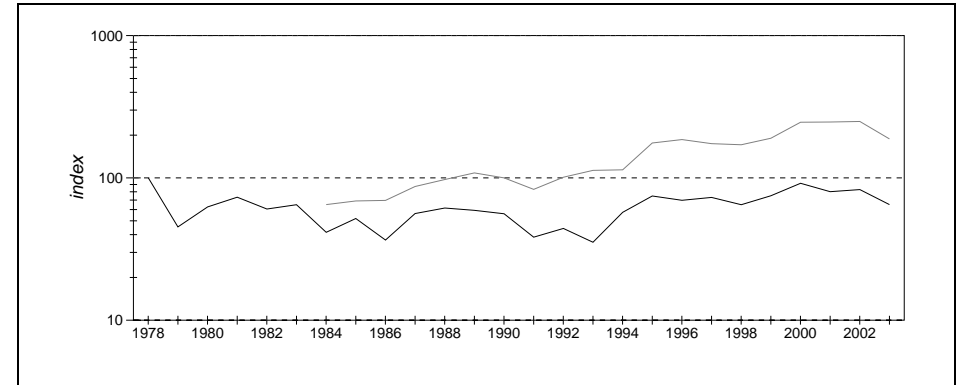
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,01; s.e. = 0,00

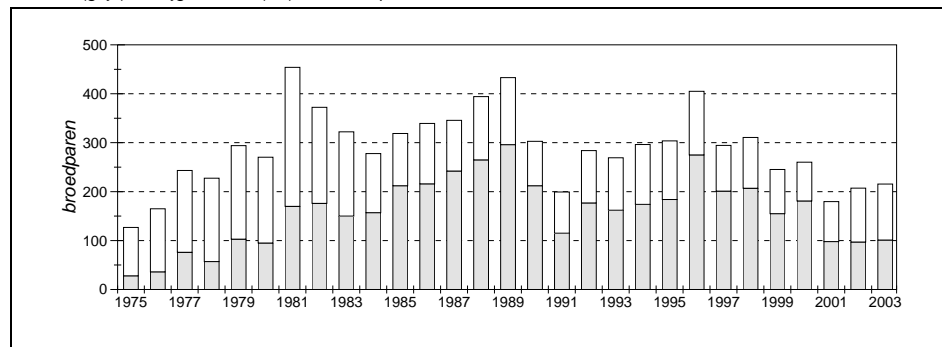

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

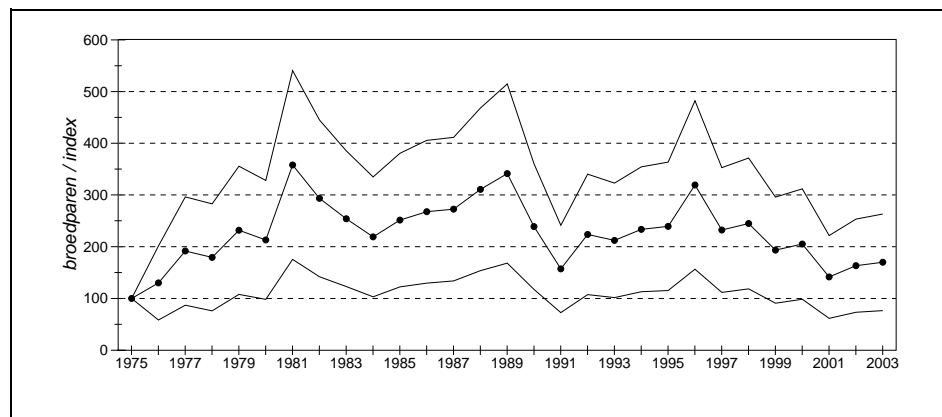

12500 Bosrietzanger

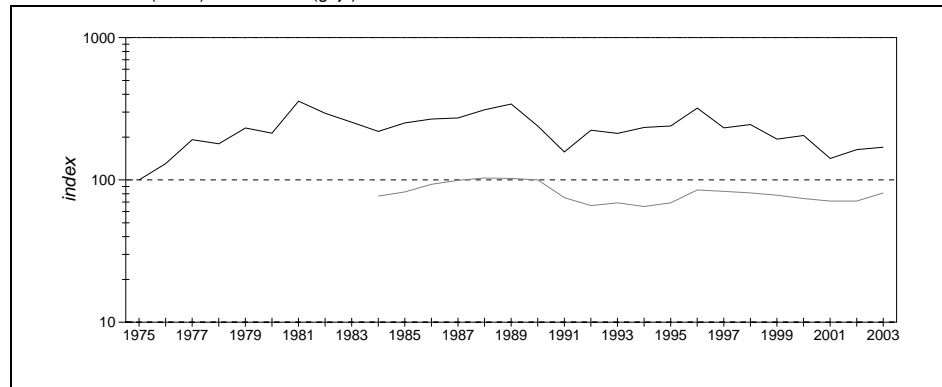
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

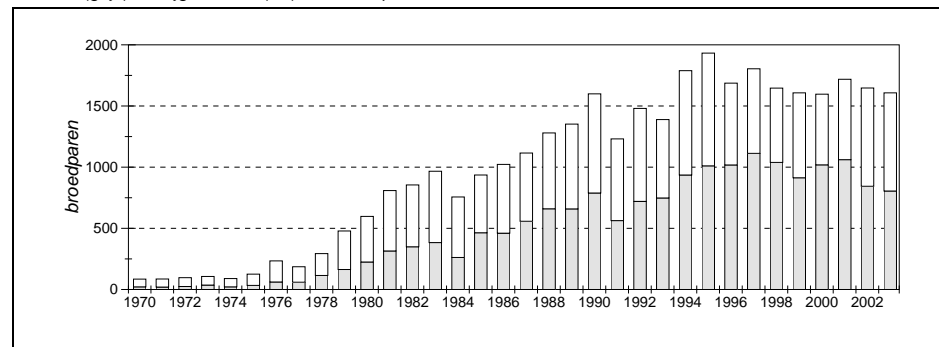

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

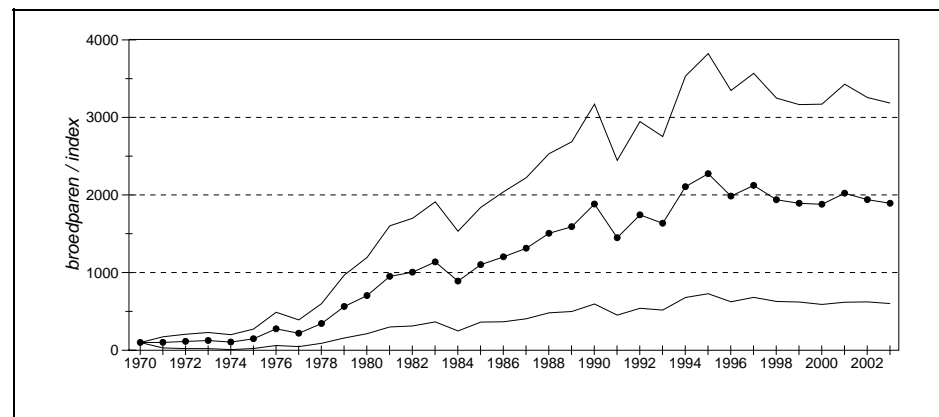

12510 Kleine Karekiet

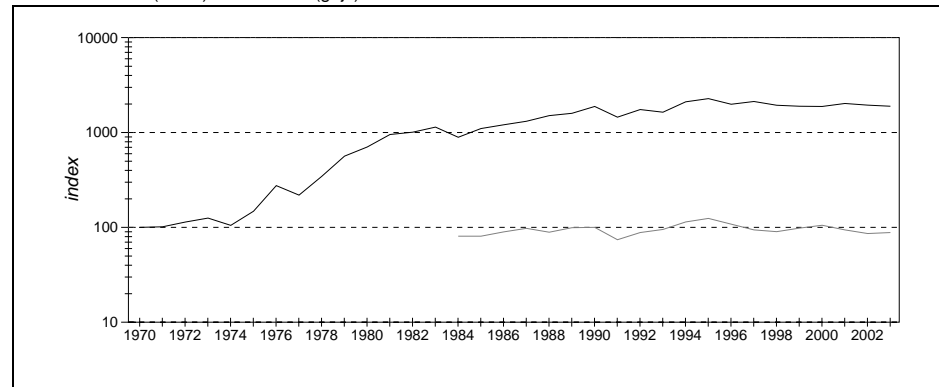
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,10; s.e. = 0,00

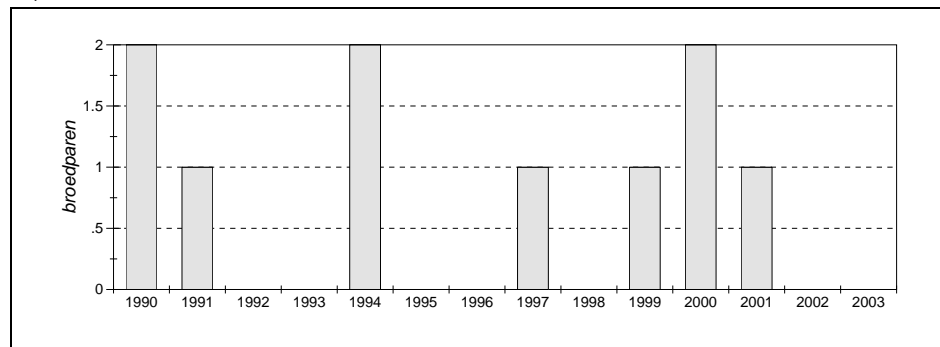

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

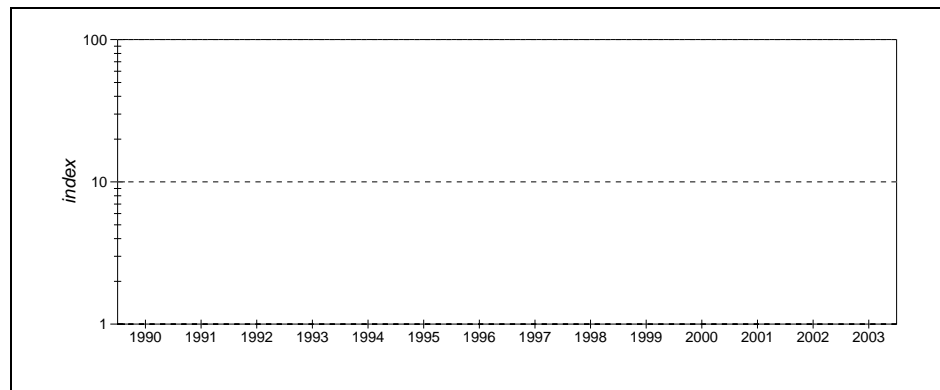
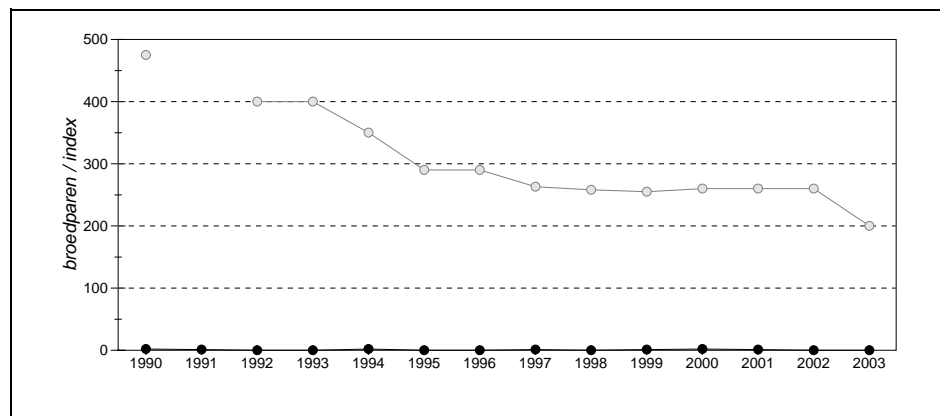

12530 Grote Karekiet

Populatie duin&kust

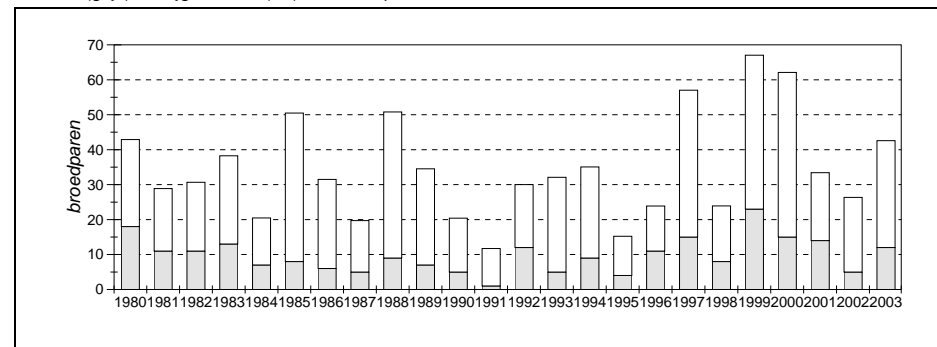

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

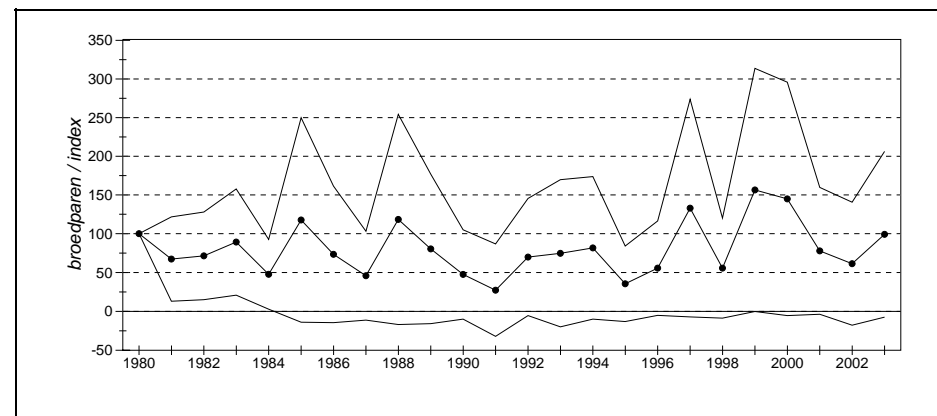

12590 Spotvogel

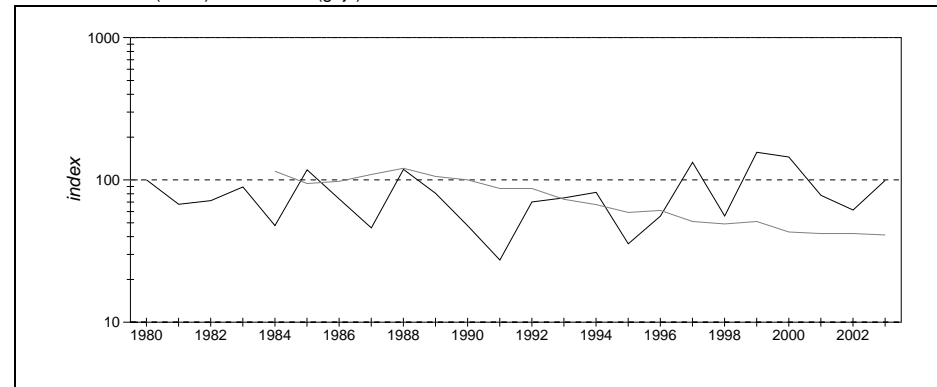
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,02

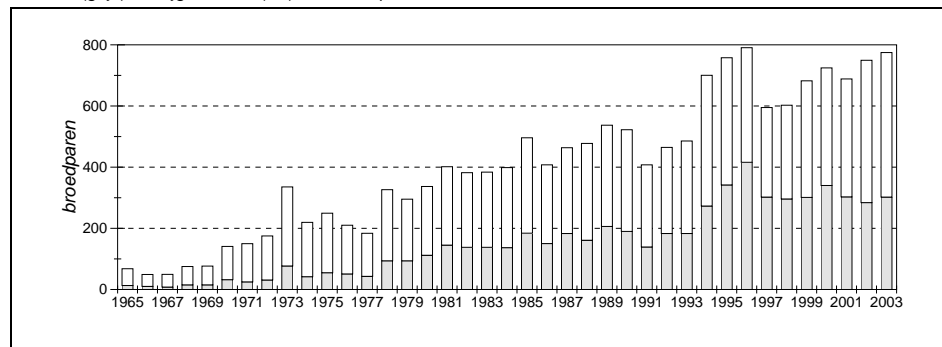

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

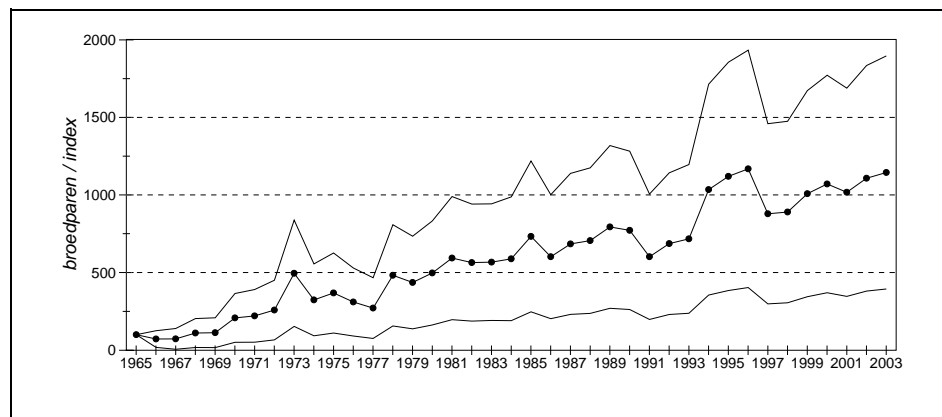

12740 Braamsluiper

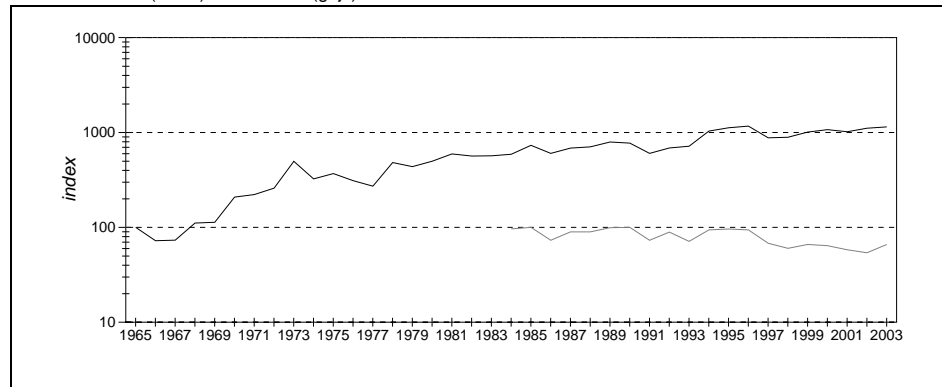
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,06; s.e. = 0,00

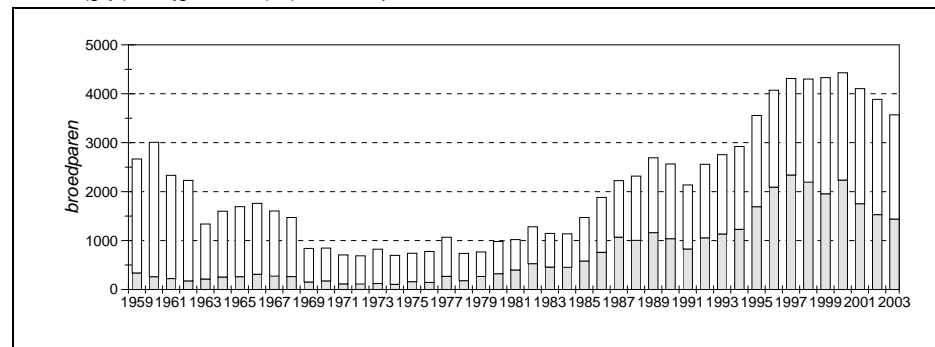

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

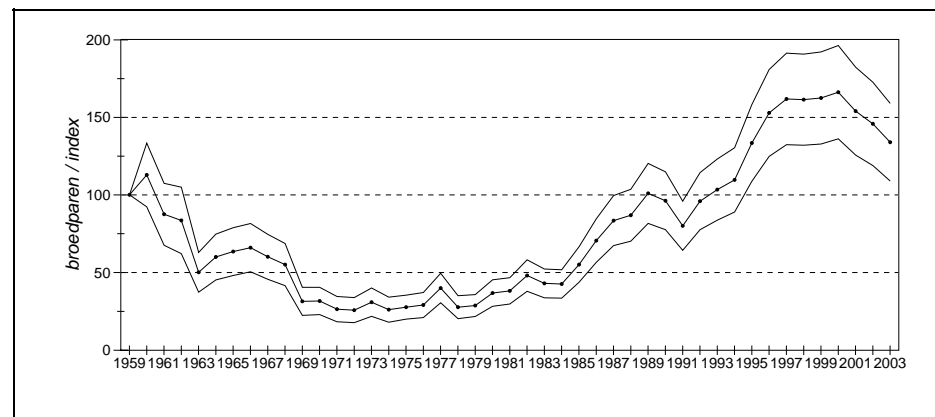

12750 Grasmus

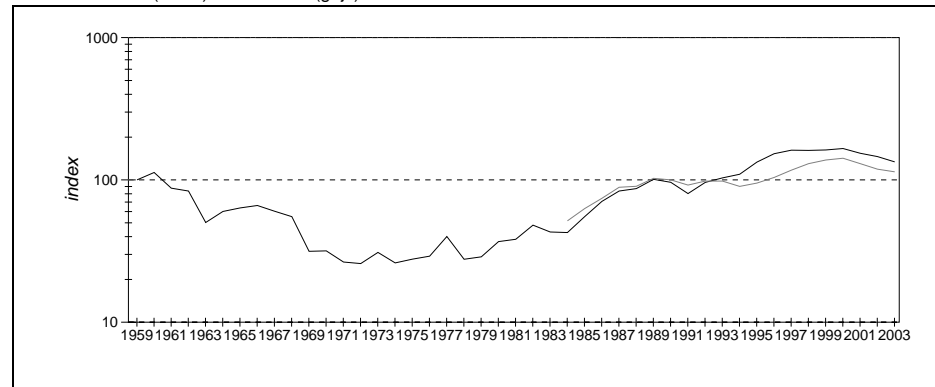
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

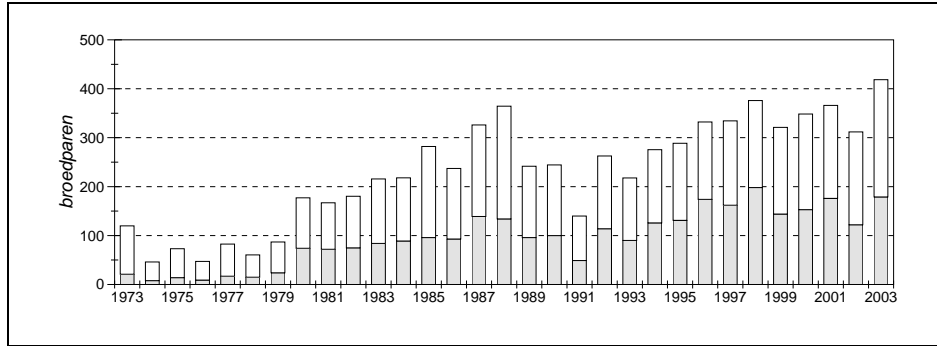

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

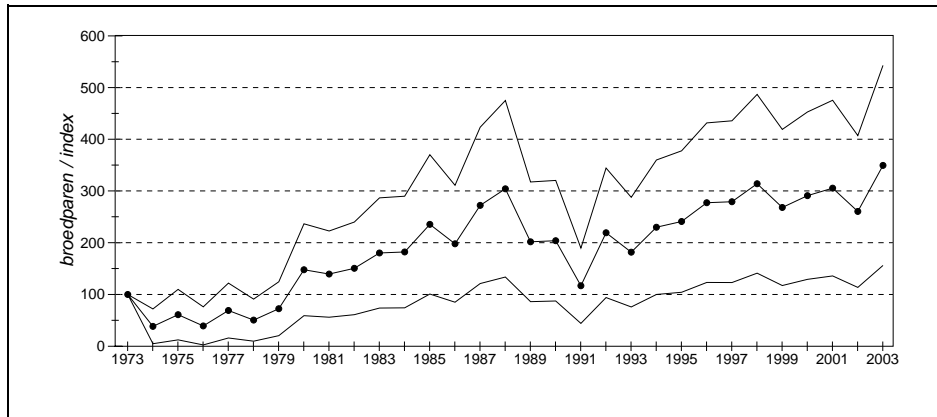

12760 Tuinfluiter

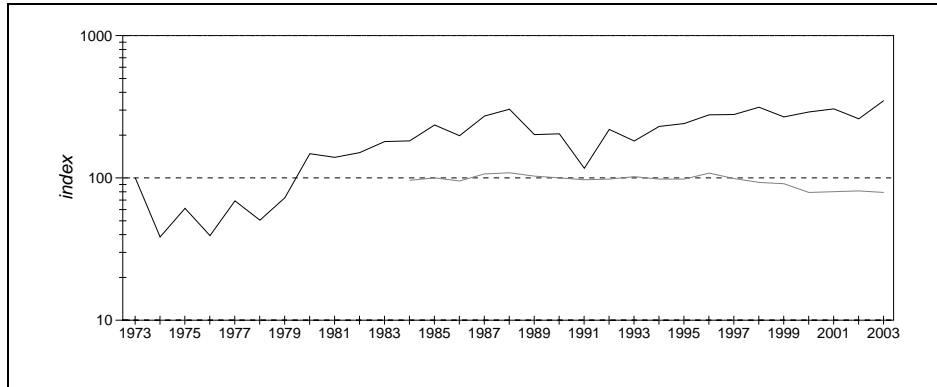
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,06; s.e. = 0,00

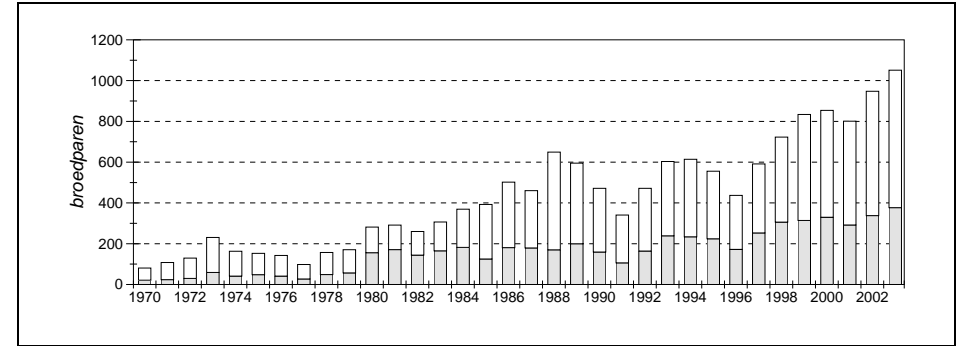

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

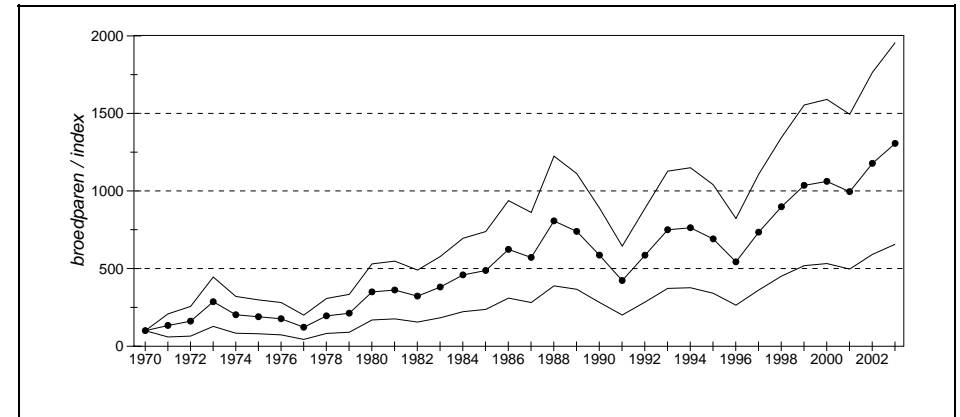

12770 Zwartkop

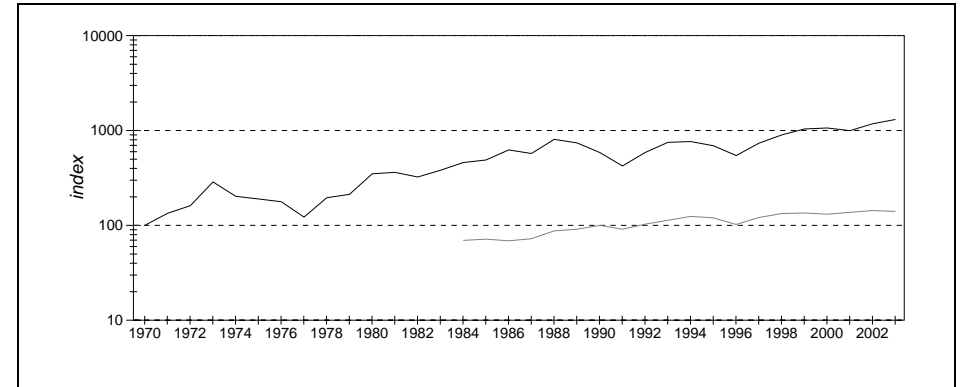
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,07; s.e. = 0,00

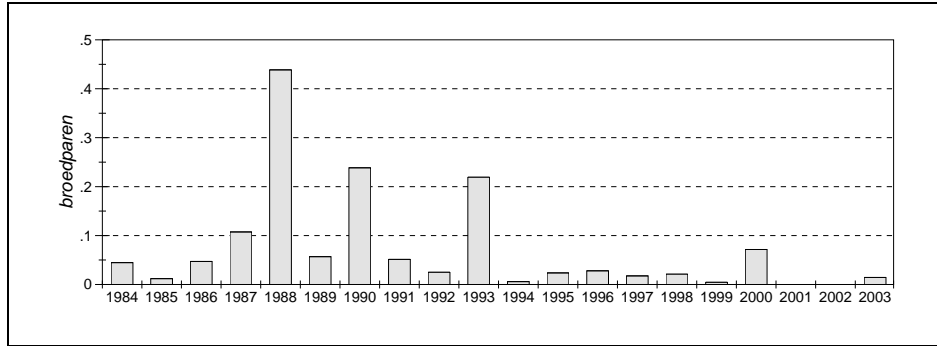

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

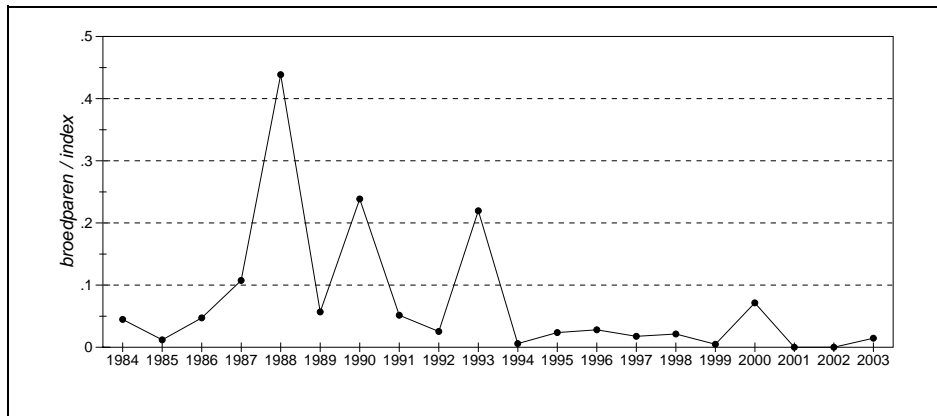

13080 Fluitcr

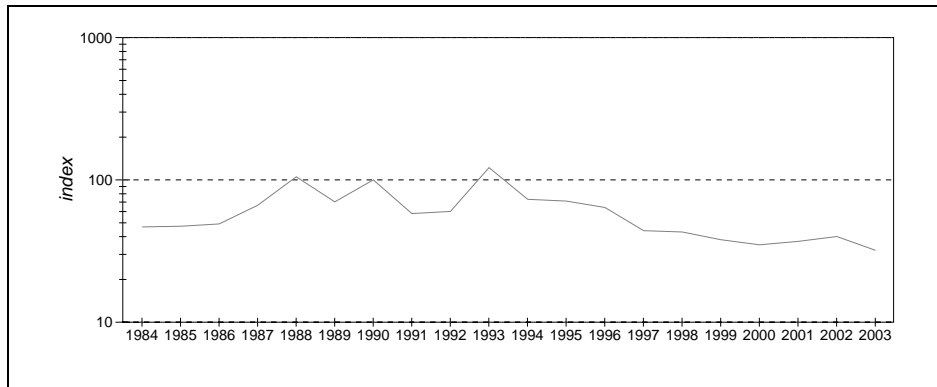
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

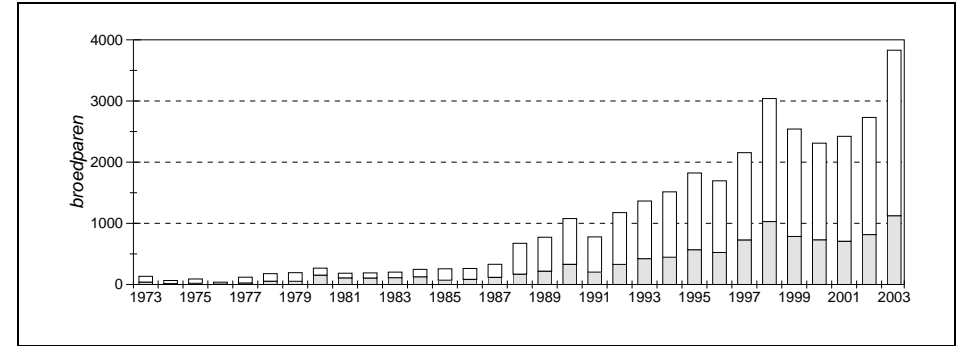

Trend NL

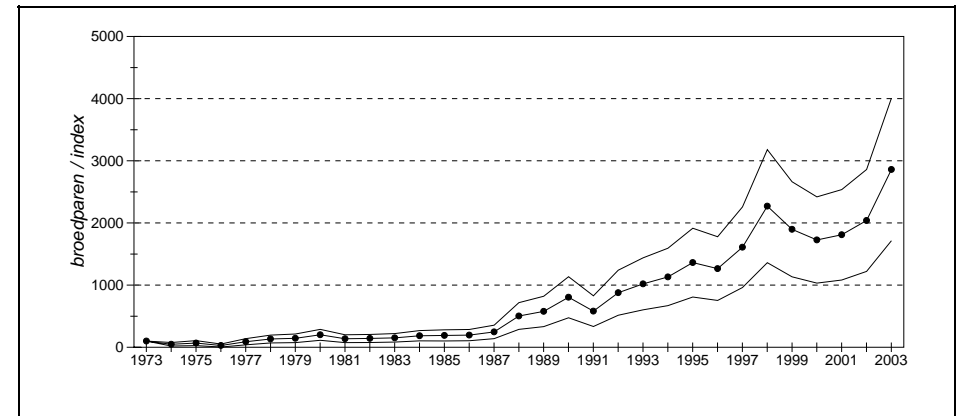

13110 Tjiftjaf

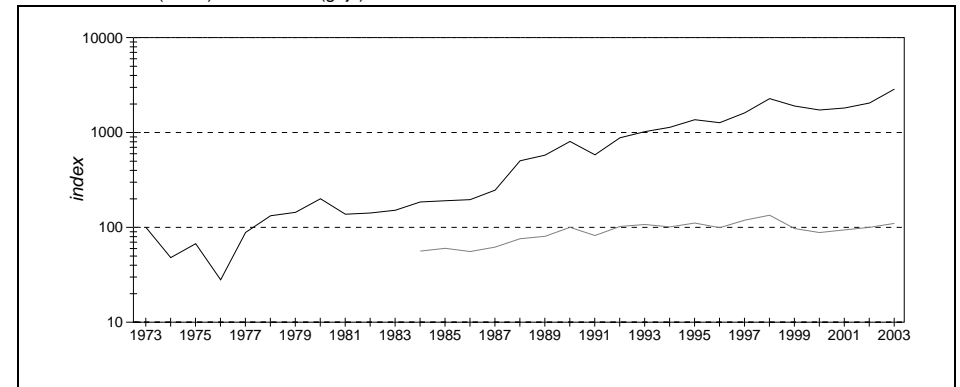
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,14; s.e. = 0,00

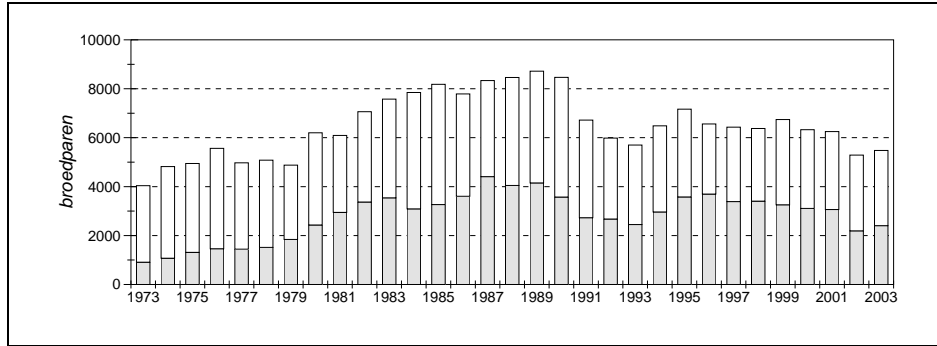

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

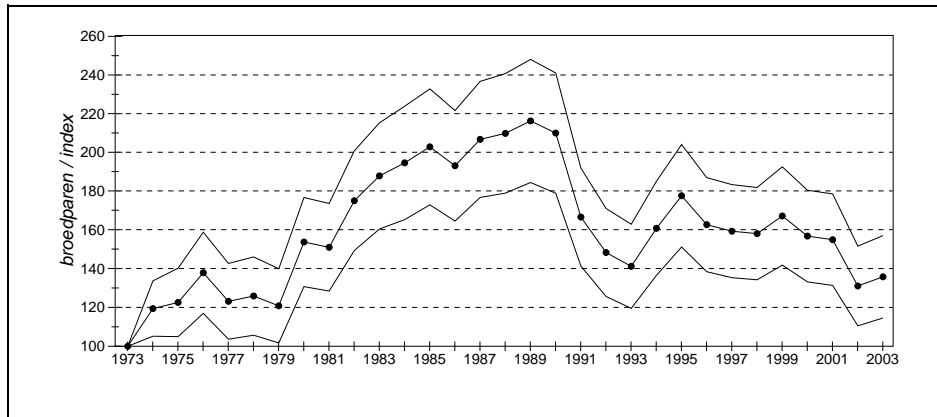

13120 Fitis

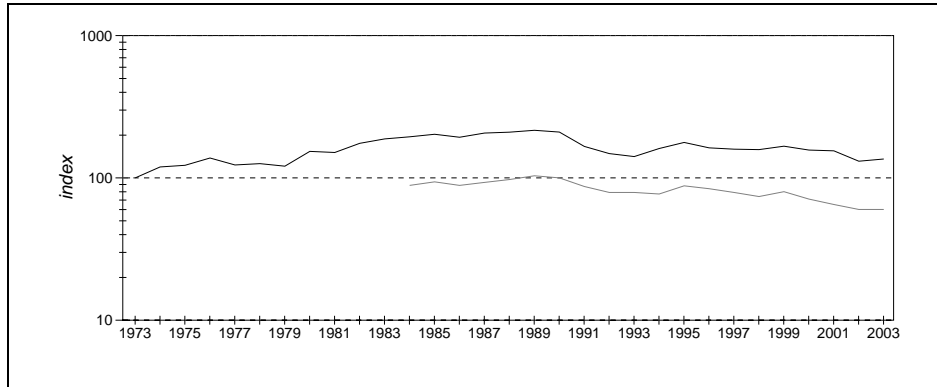
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,00; s.e. = 0,00

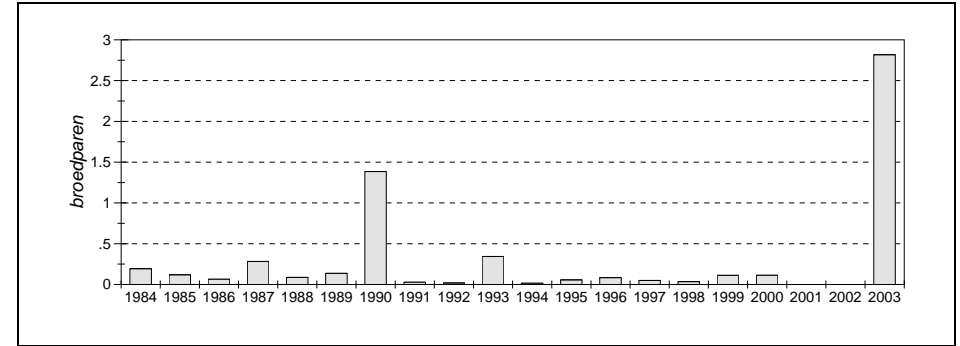

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

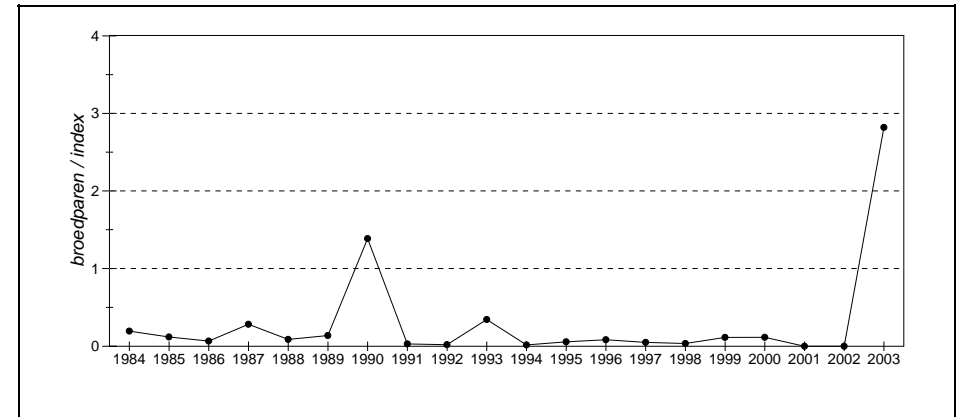

13140 Goudhaan

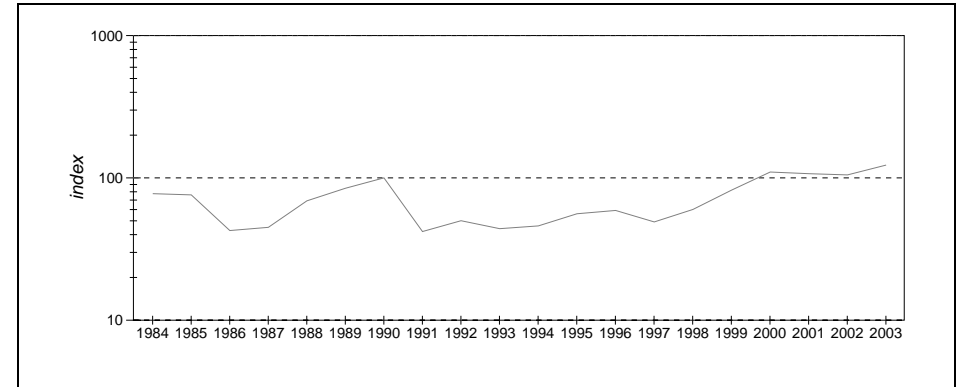
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

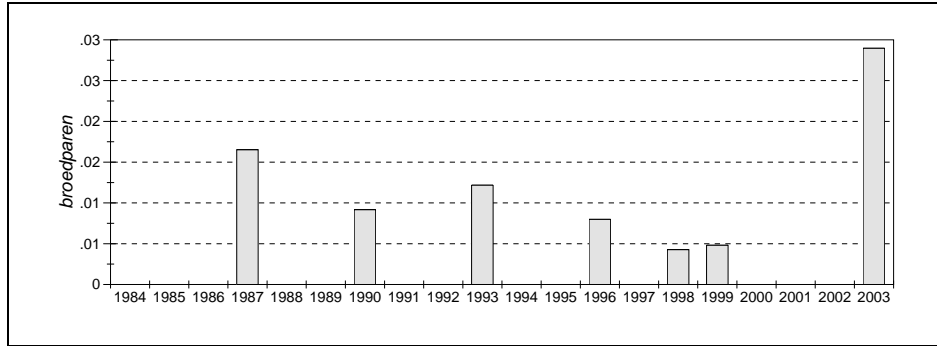

Trend NL

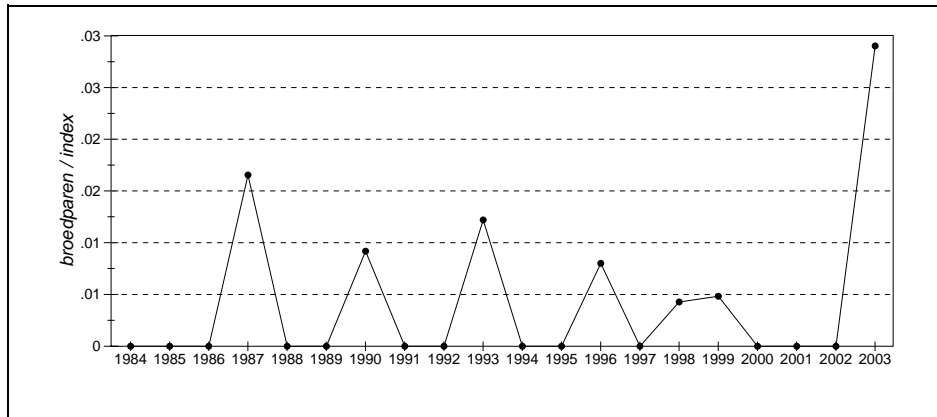

13150 Vuurgoudhaan

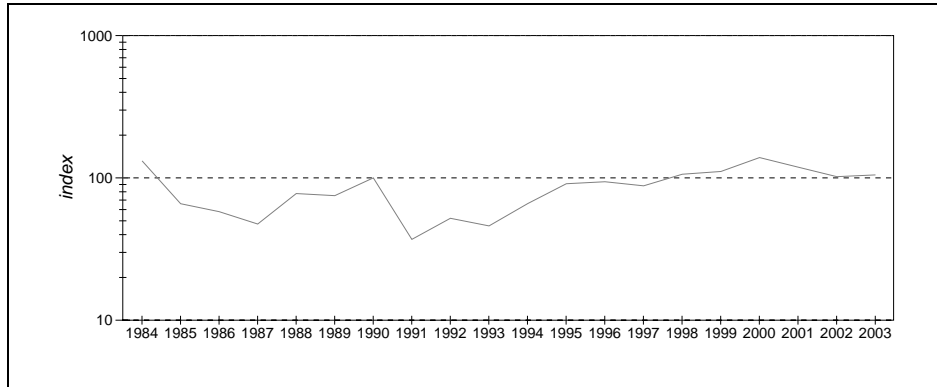
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

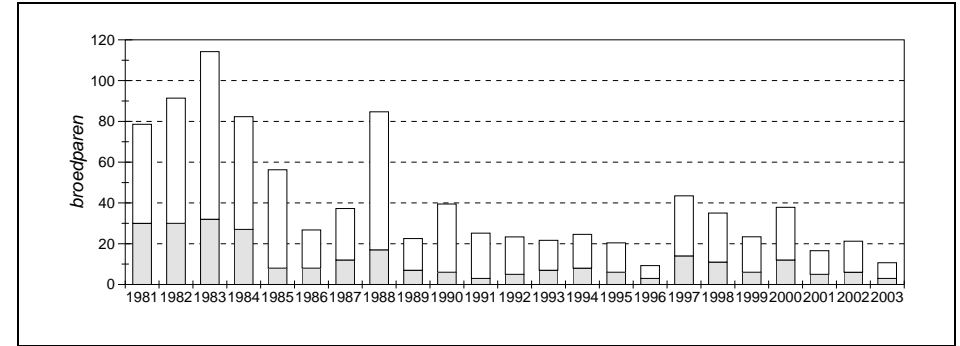

Trend NL

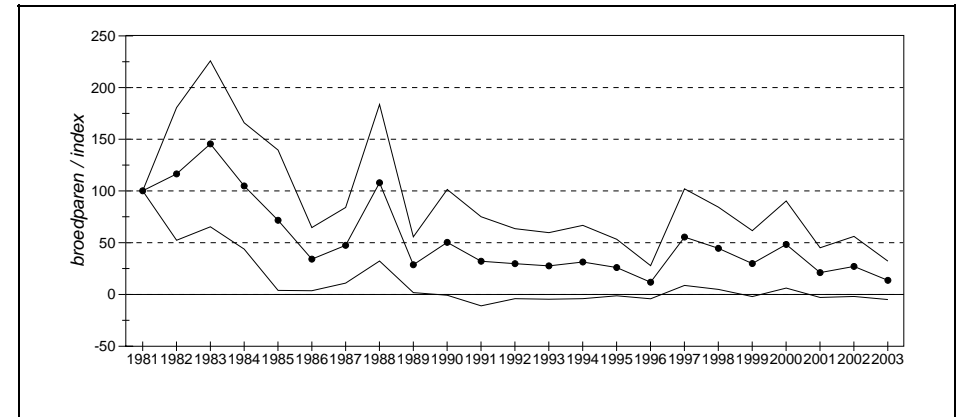

13350 Grauwe Vliegenvanger

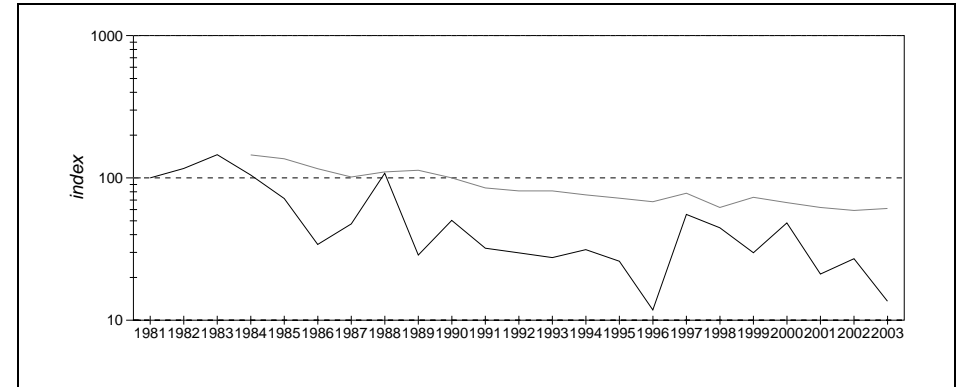
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,92; s.e. = 0,01

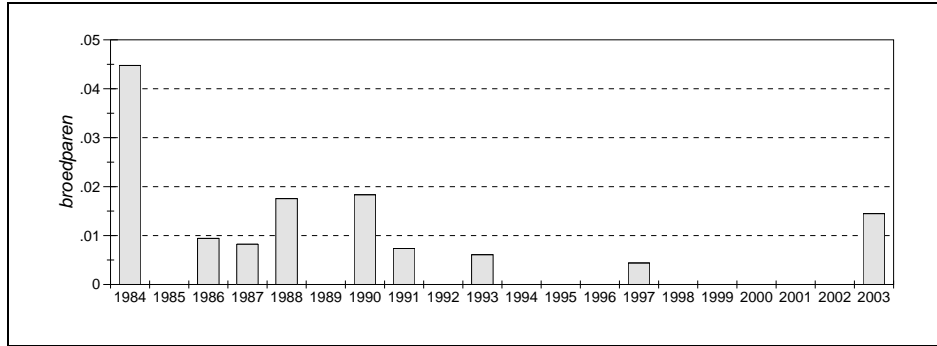

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

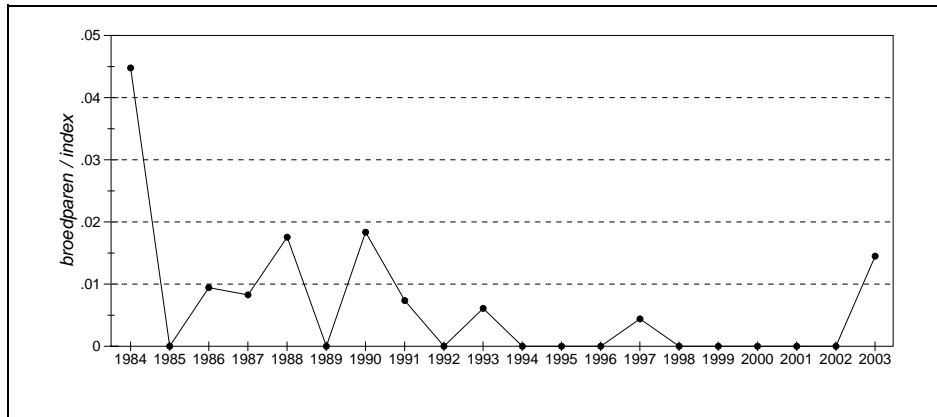

13490 Bonte Vliegenvanger

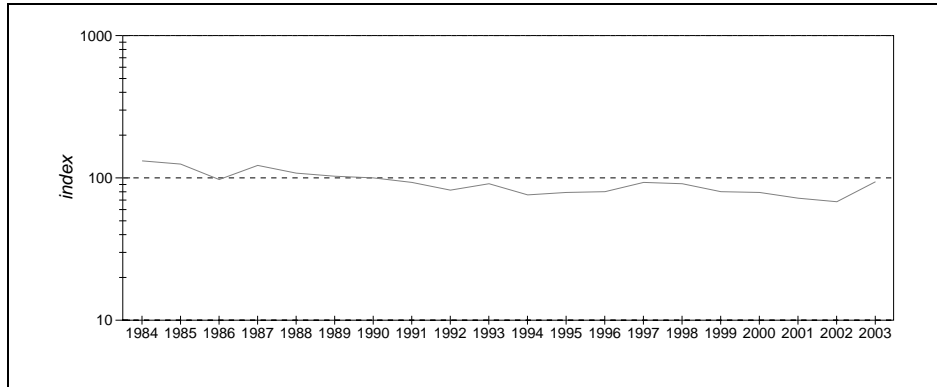
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

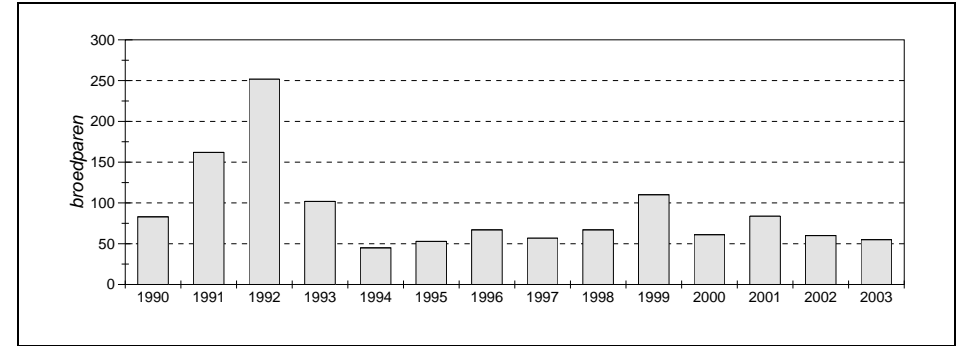

Trend NL

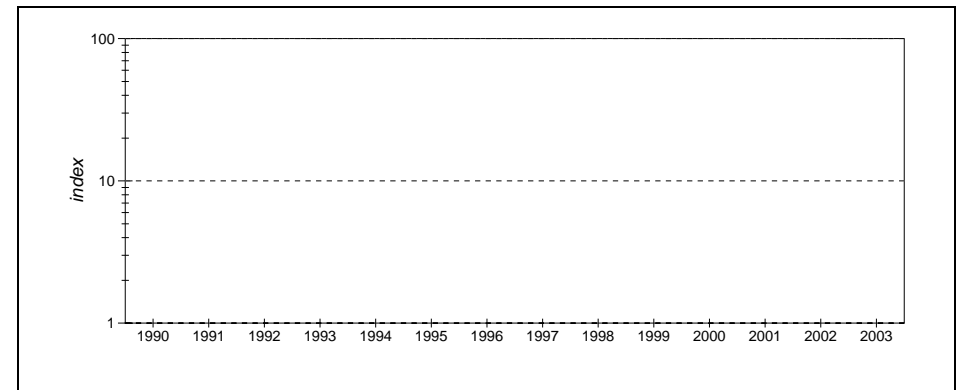
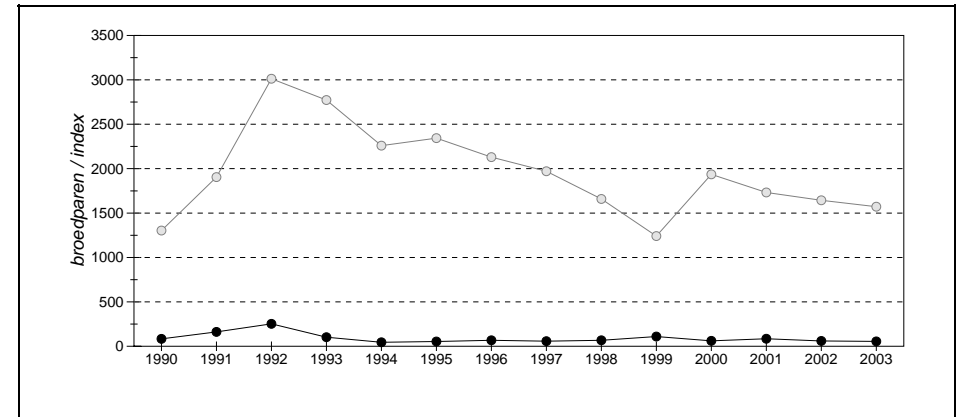

13640 Baardman

Populatie duin&kust

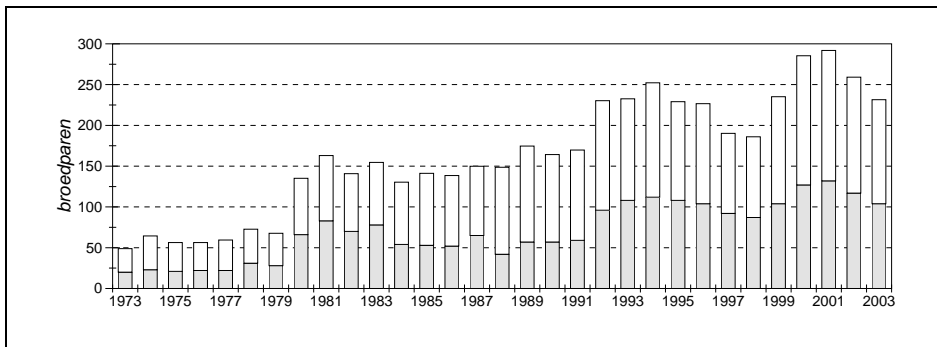

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

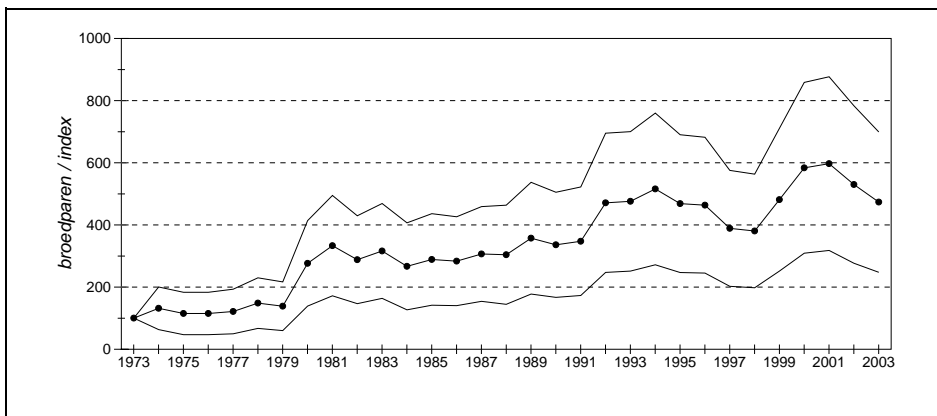

14370 Staartmees

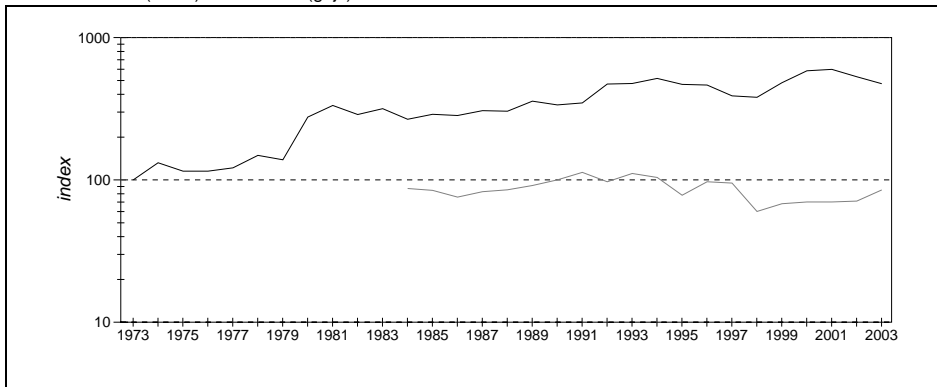
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,05; s.e. = 0,00

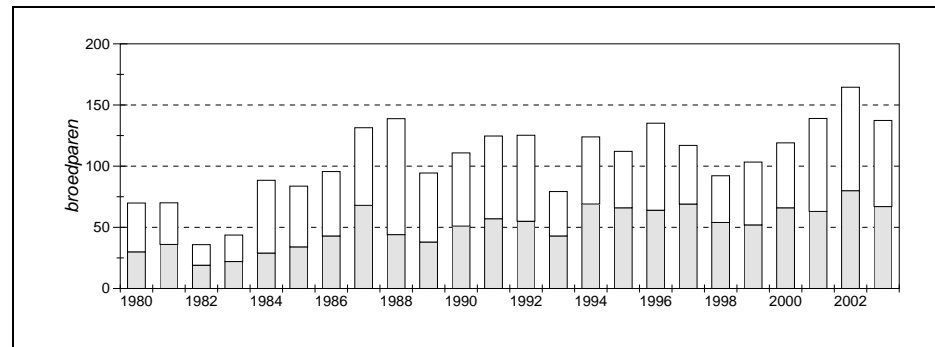

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

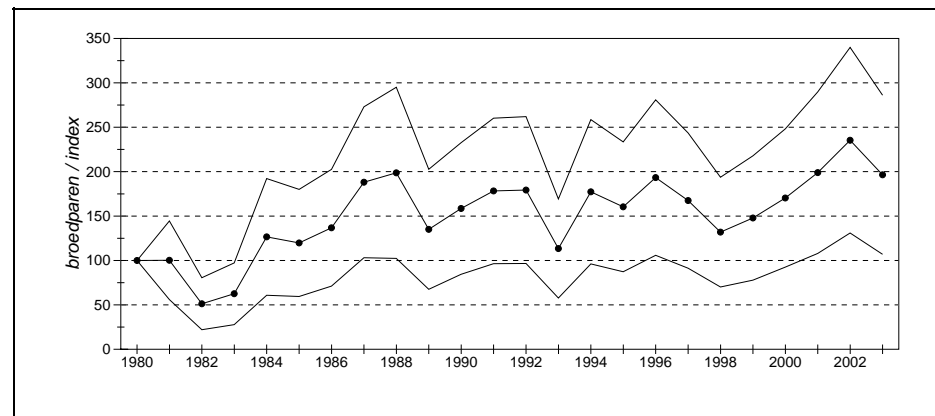

14400 Glanskop

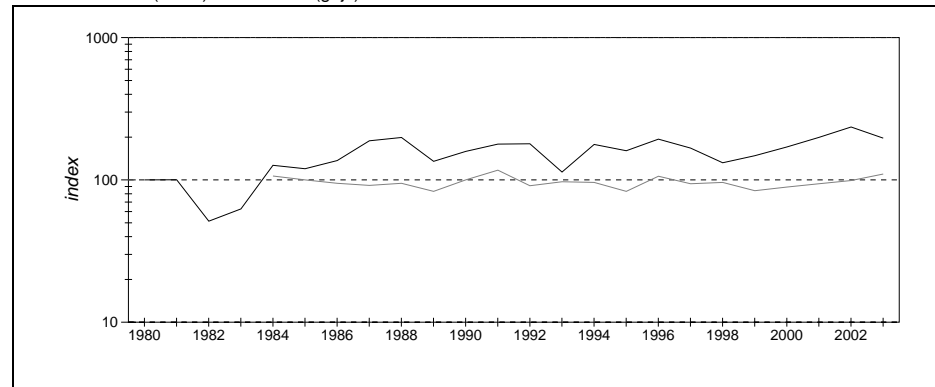
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

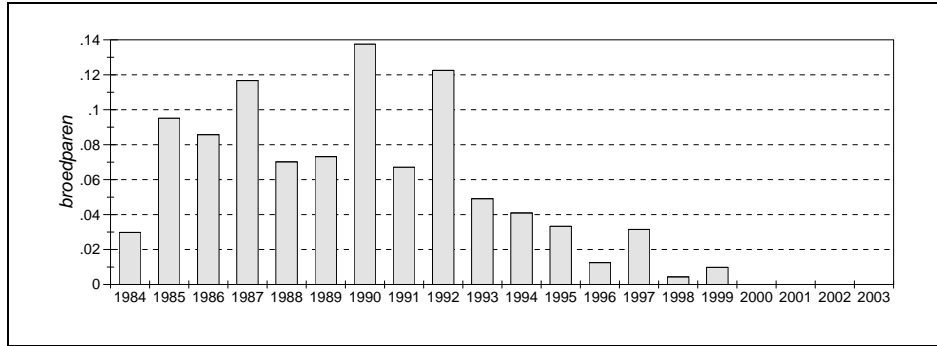

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

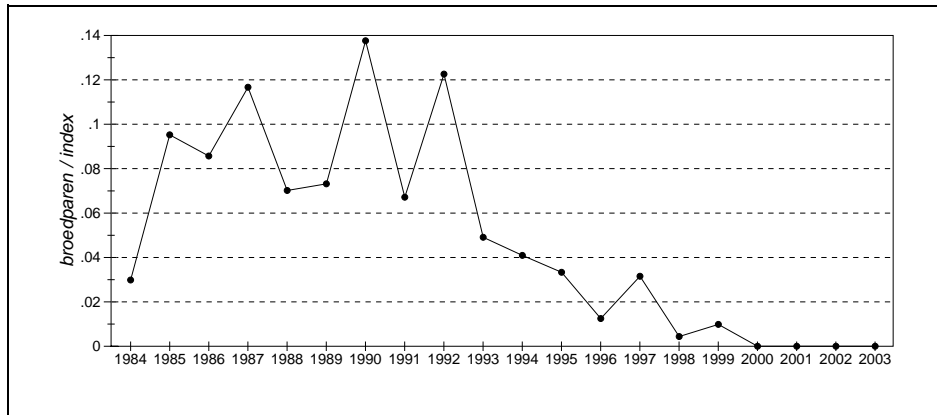

14420 Matkop

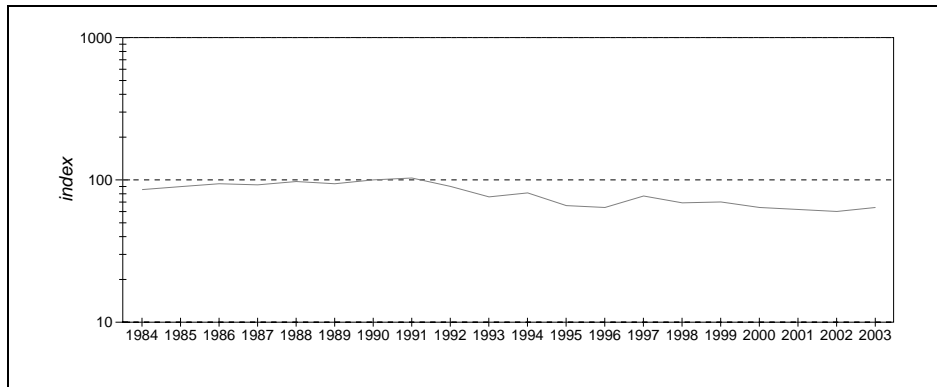
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

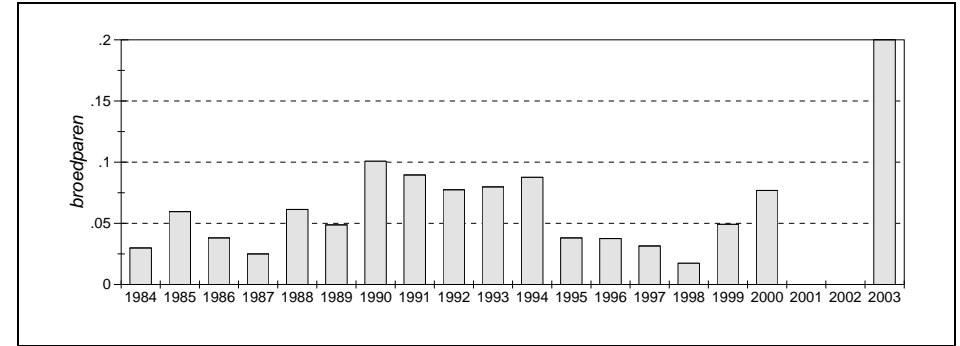

Trend NL

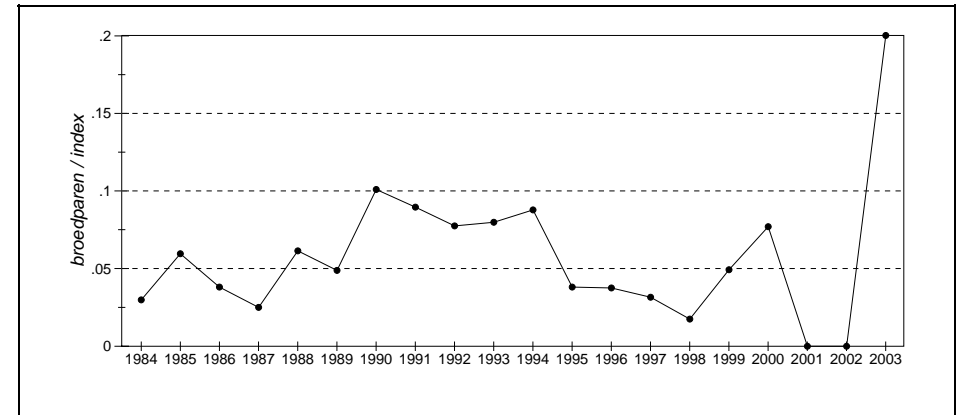

14540 Kuifmees

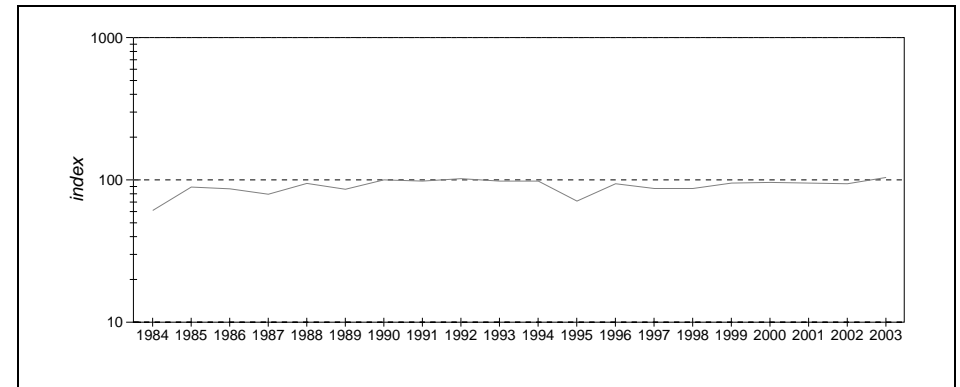
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

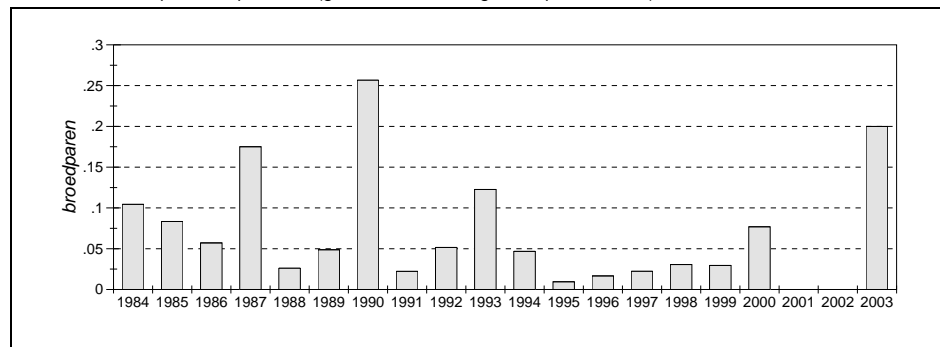

Trend NL

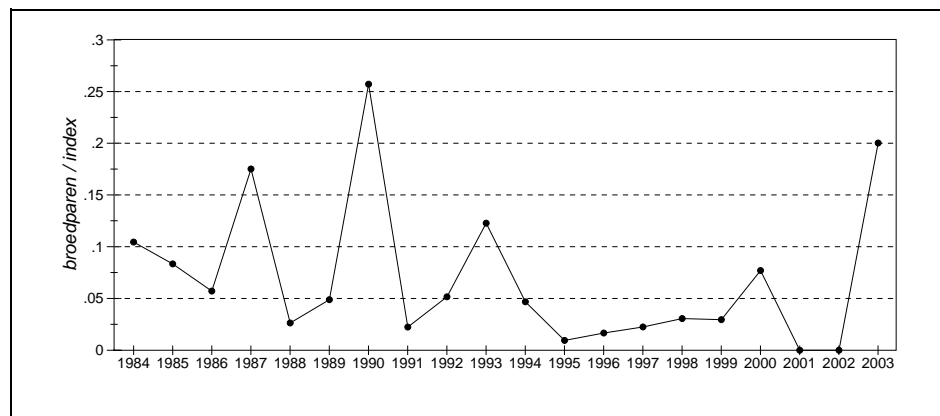

14610 Zwarte Mees

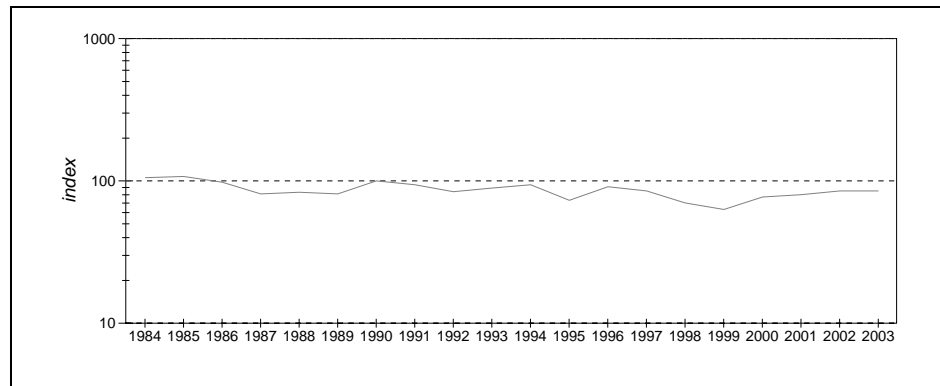
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

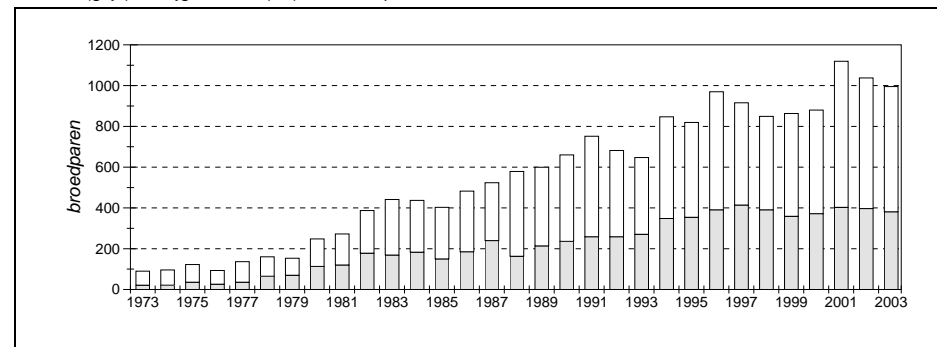

Trend NL

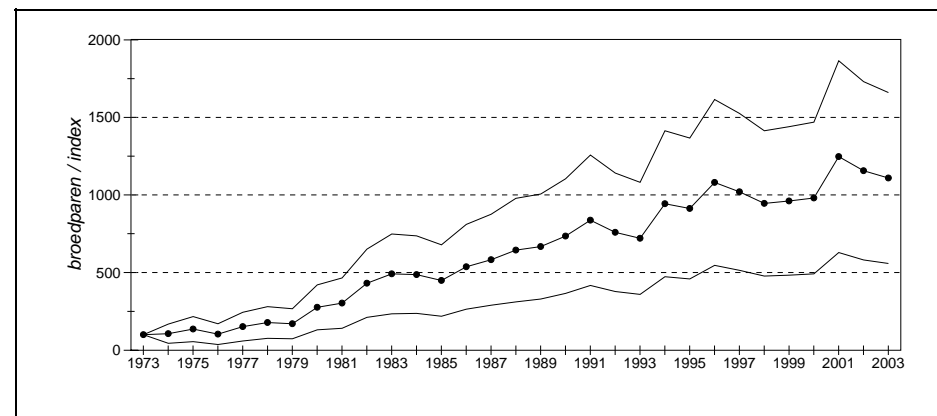

14620 Pimpelmees

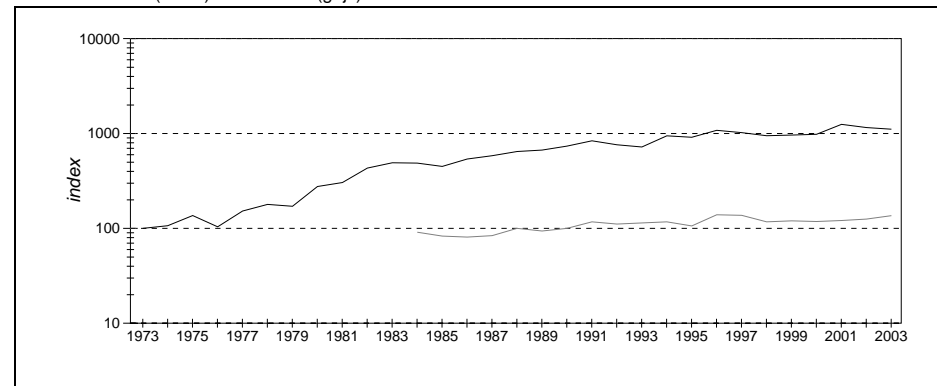
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,08; s.e. = 0,00

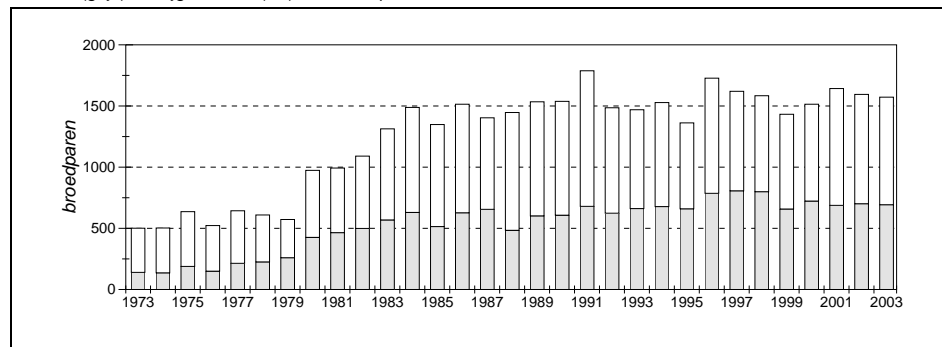

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

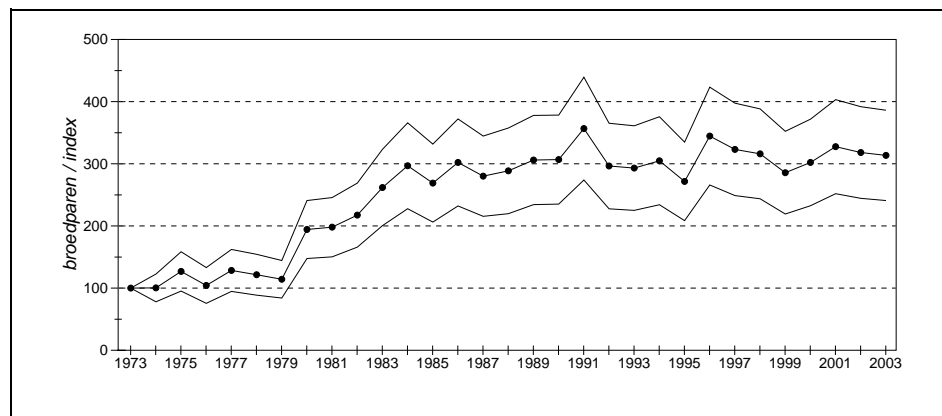

14640 Koolmees

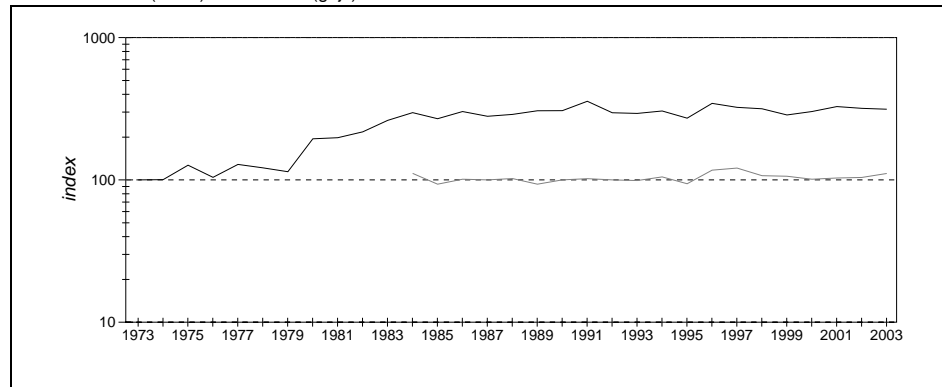
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,04; s.e. = 0,00

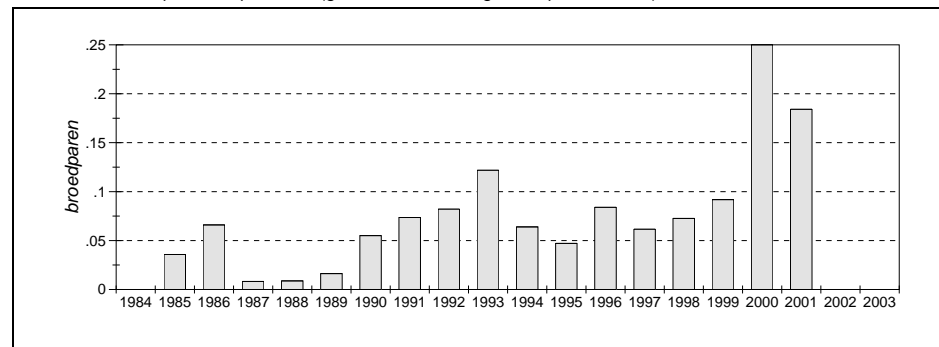

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

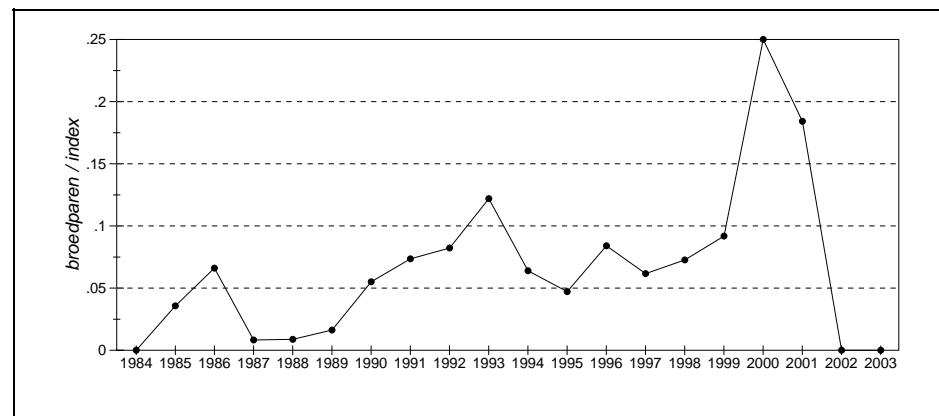

14790 Boomklever

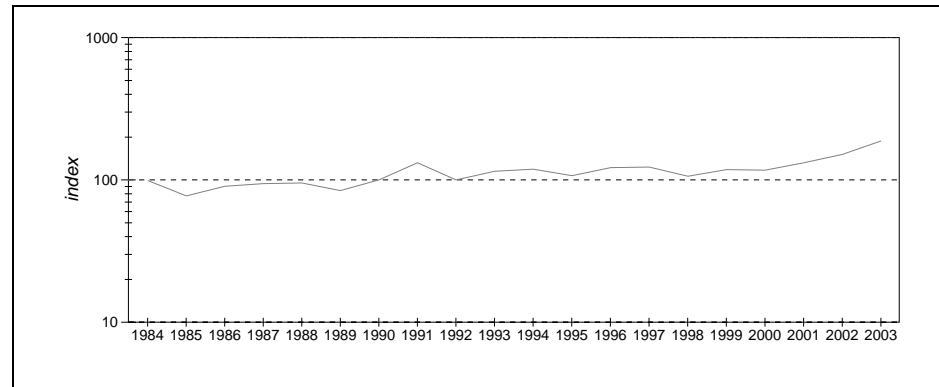
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

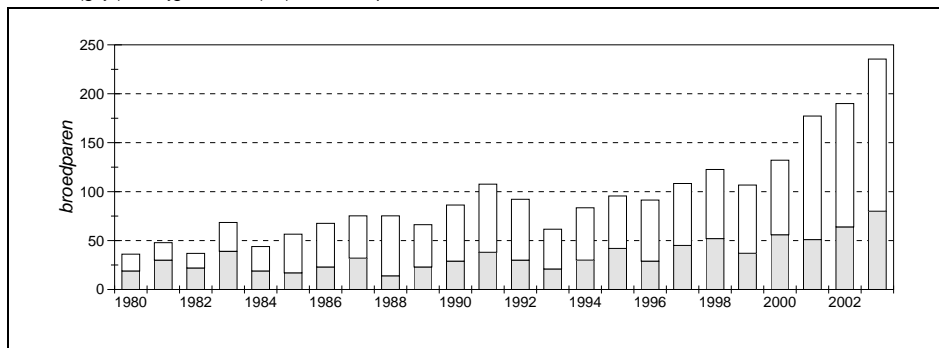

Trend NL

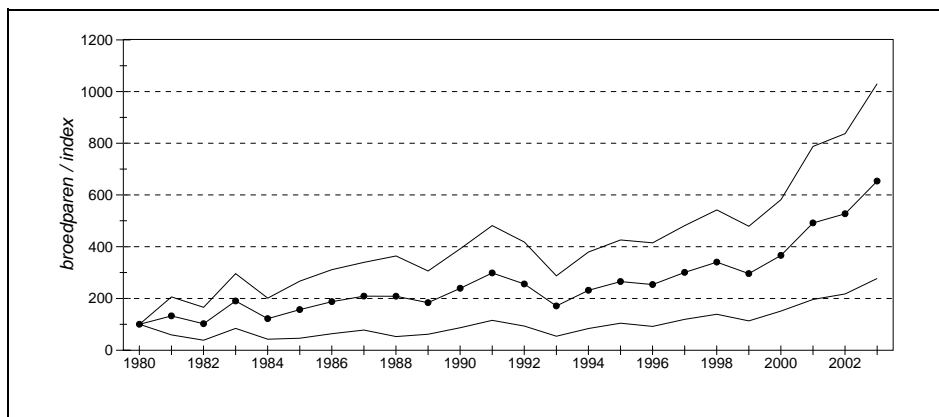

14870 Boomkruiper

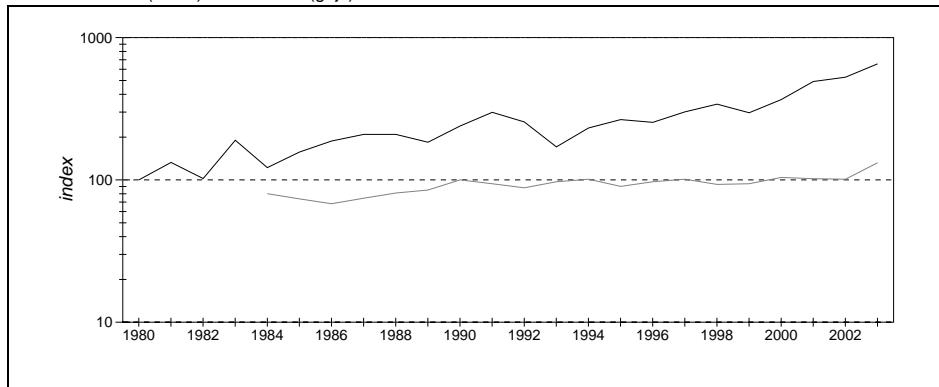
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,06; s.e. = 0,00

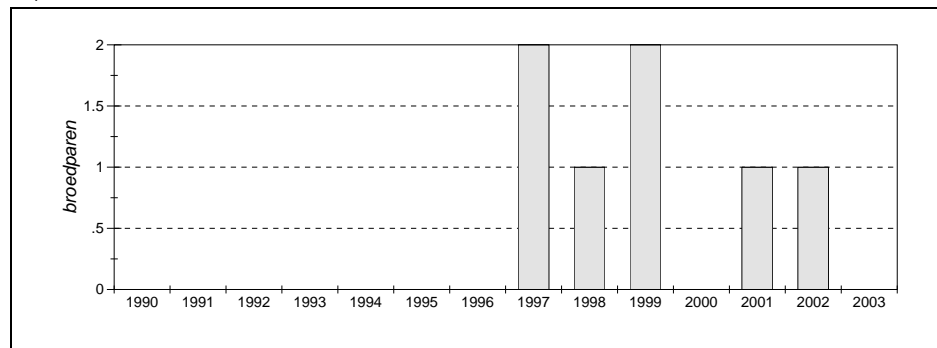

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

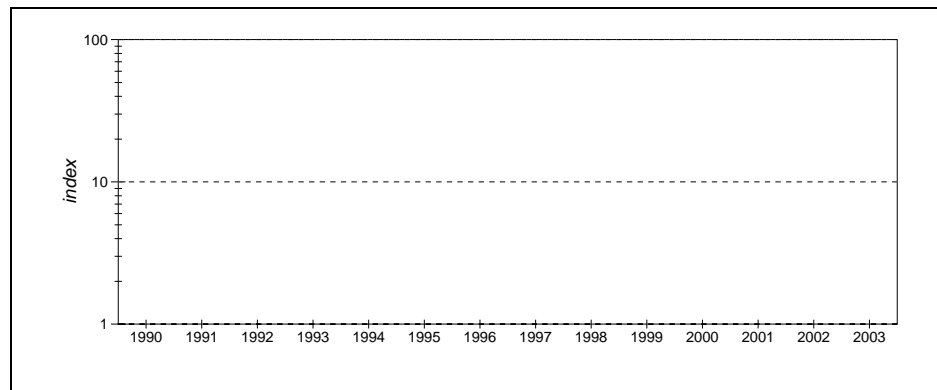
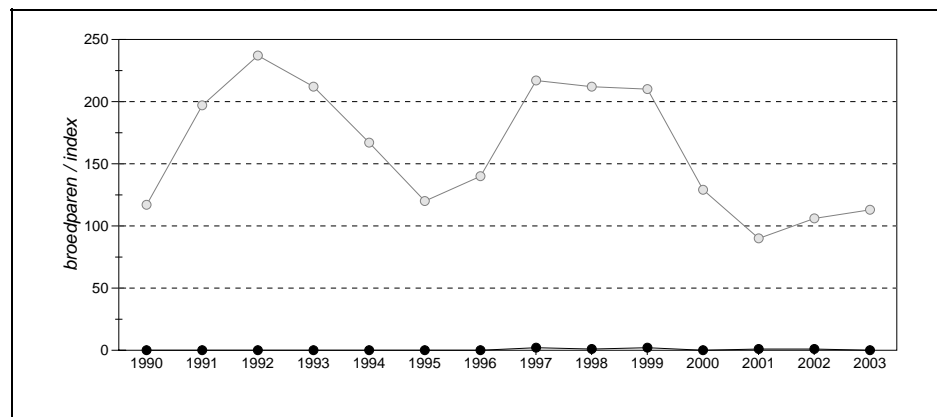

14900 Buidelmees

Populatie duin&kust

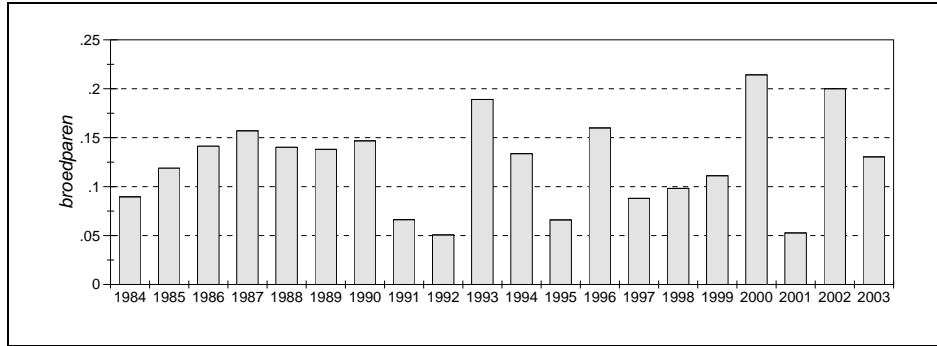

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

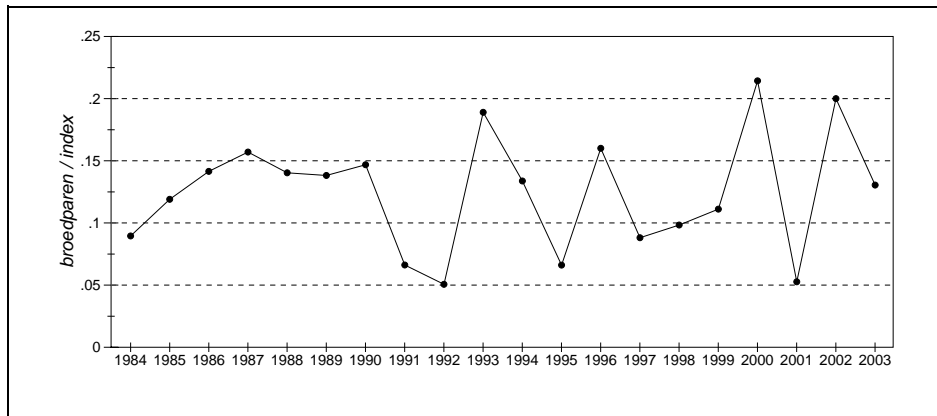

15080 Wielewaal

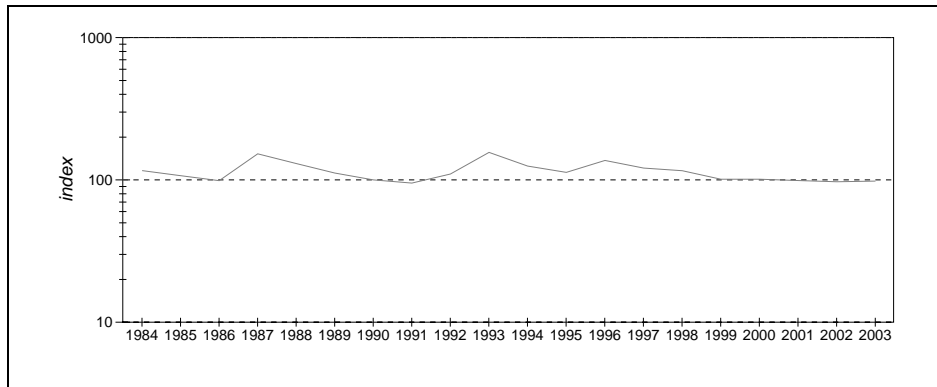
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

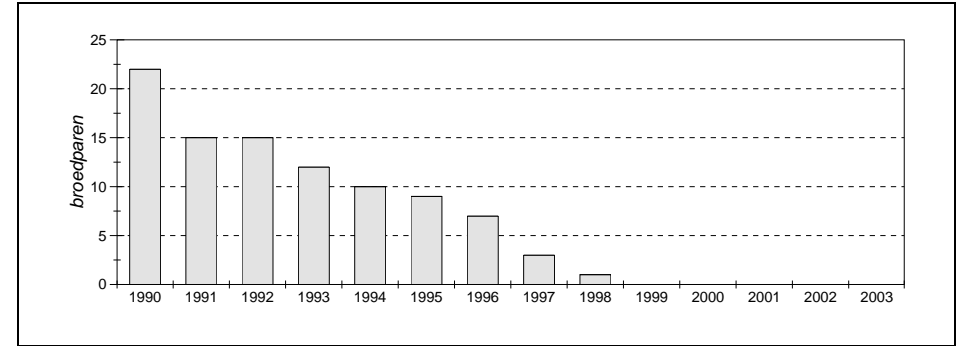

Trend NL

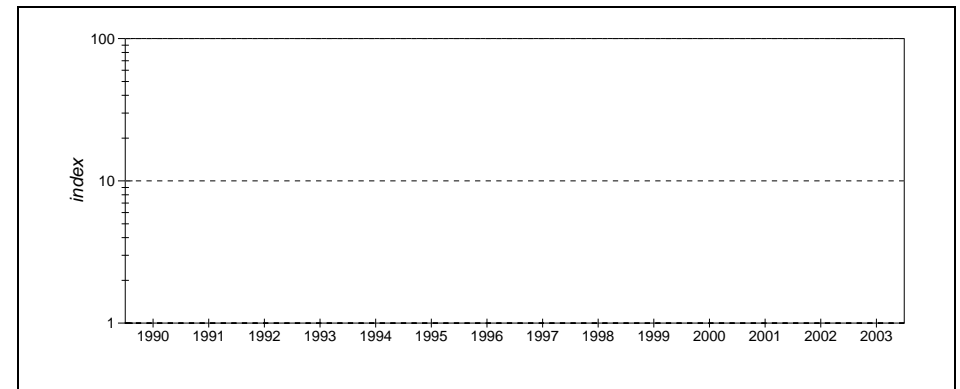
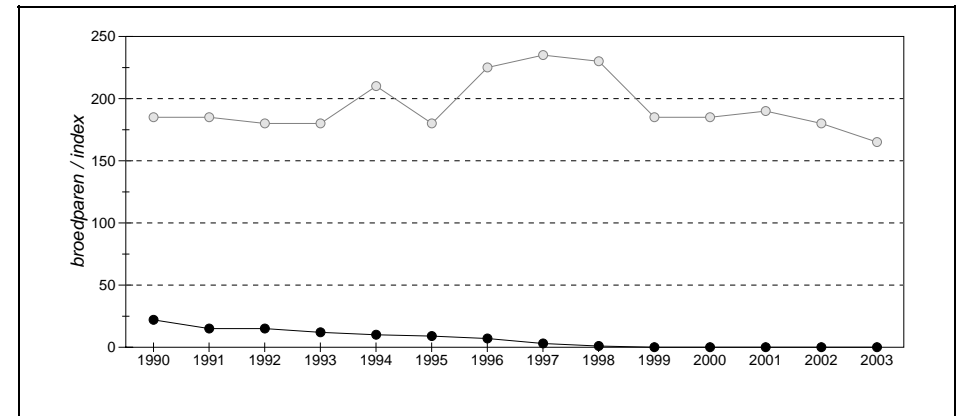

15150 Grauwe Klauwier

Populatie duin&kust

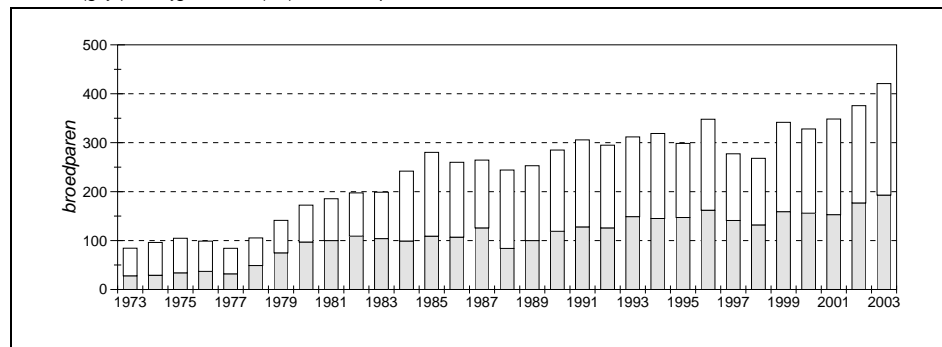

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

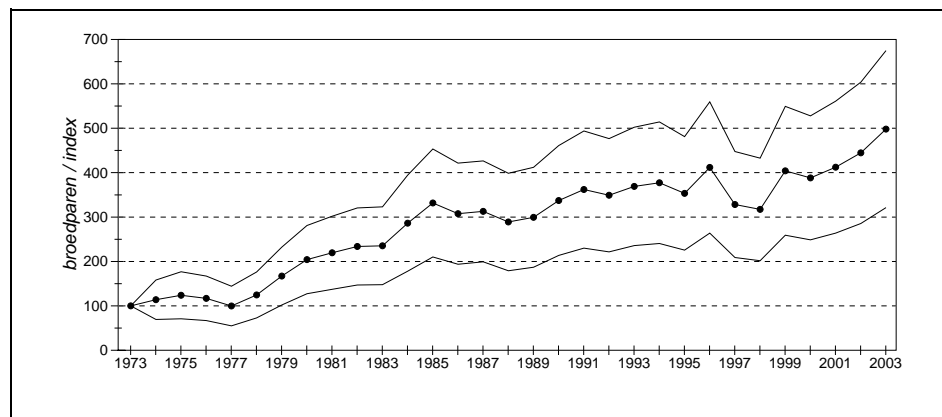

15390 Gaai

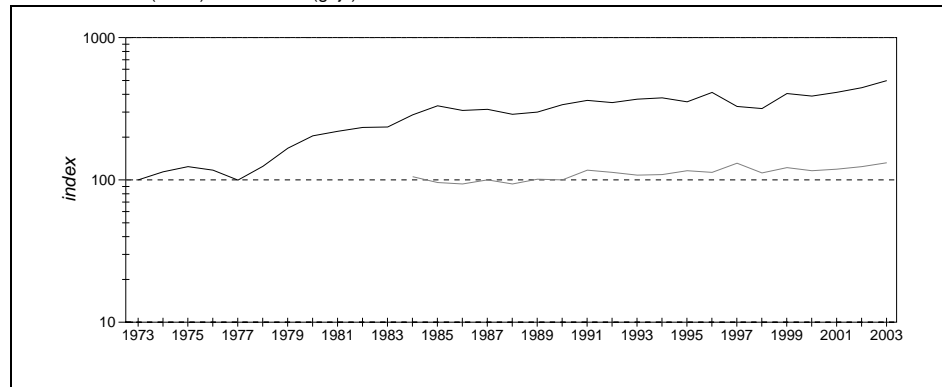
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,04; s.e. = 0,00

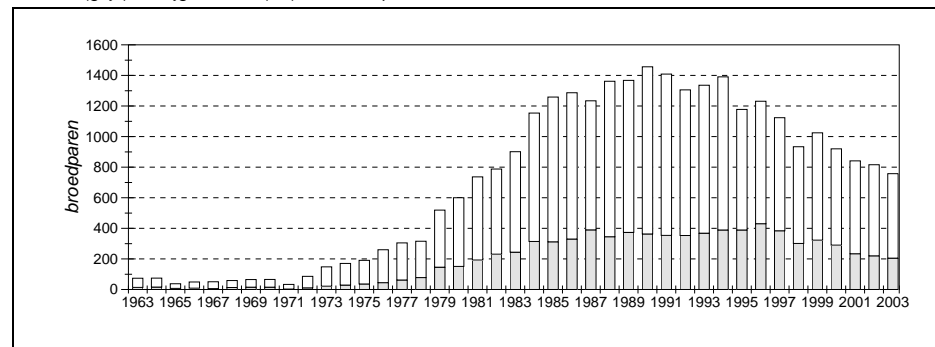

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

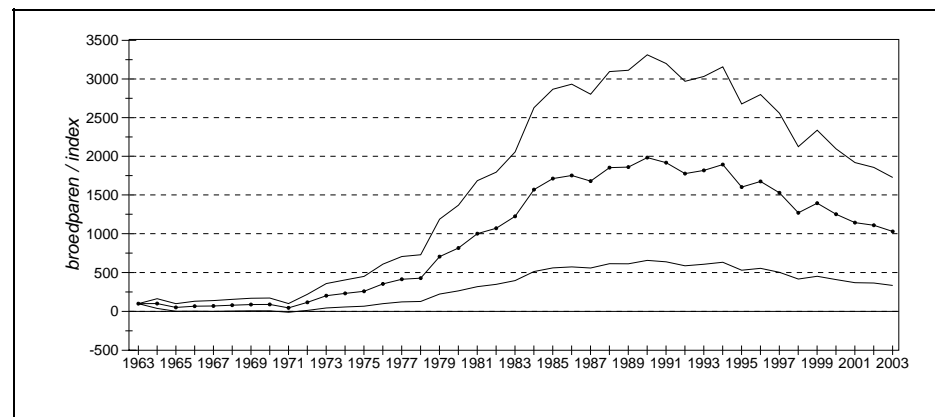

15490 Ekster

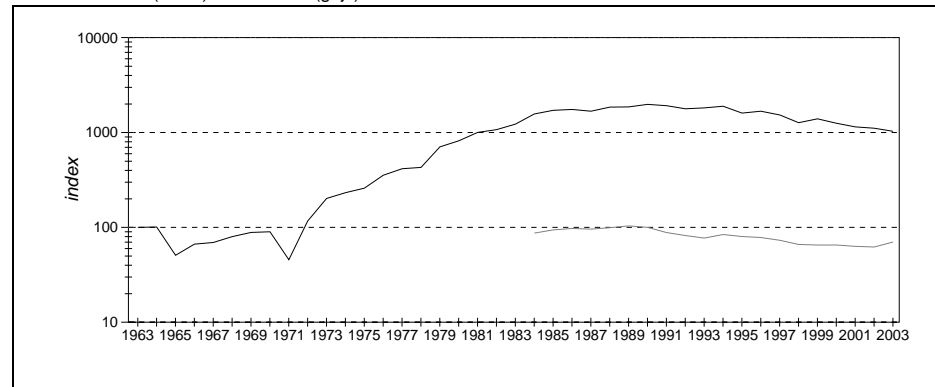
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,09; s.e. = 0,00

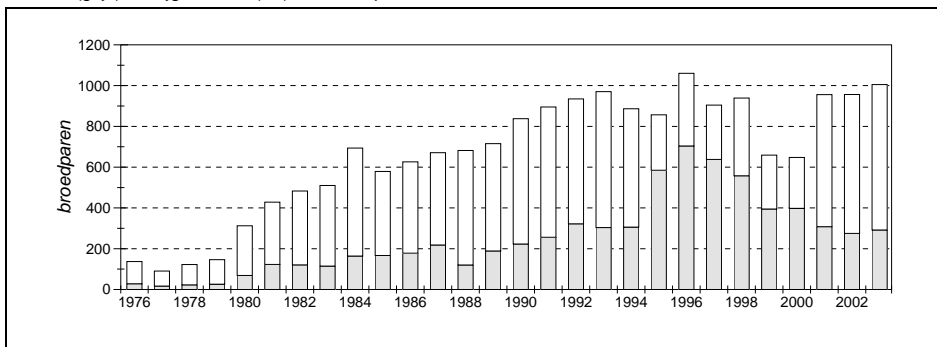

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

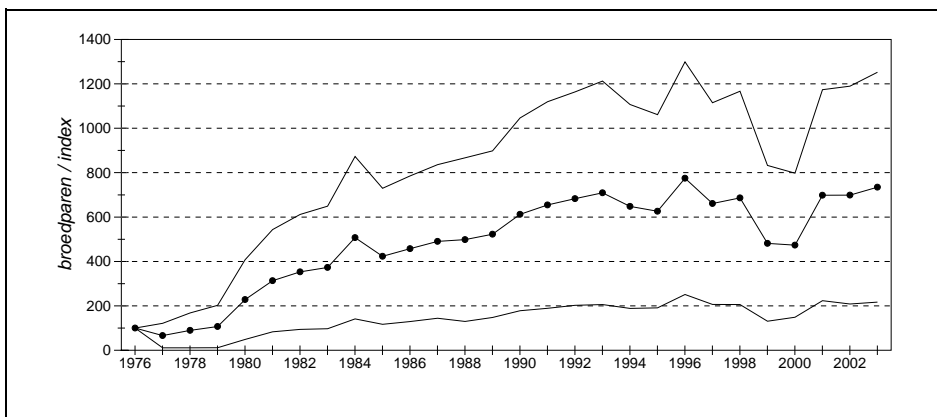

15600 Kauw

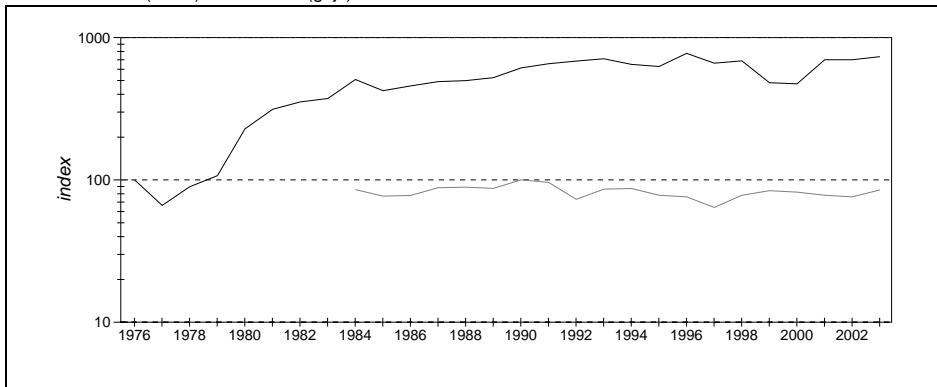
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,07; s.e. = 0,00

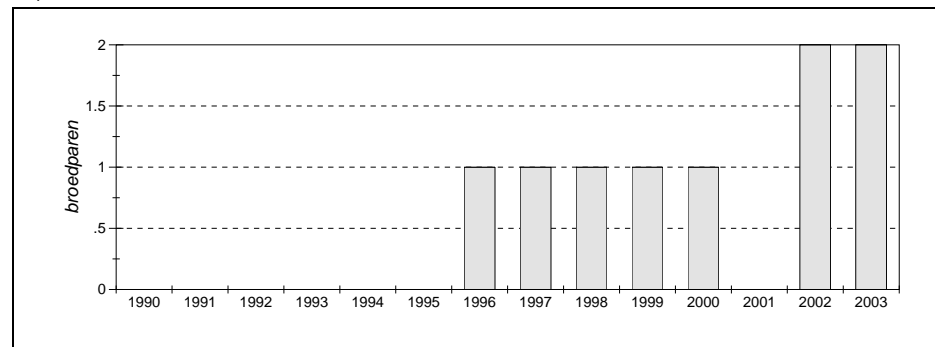

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

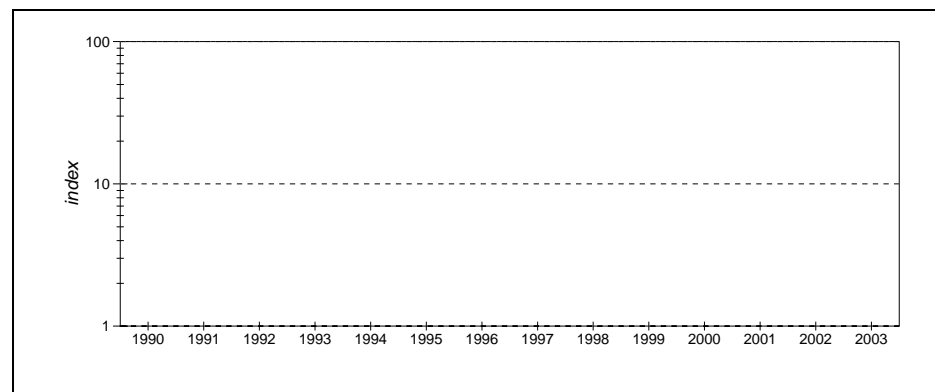
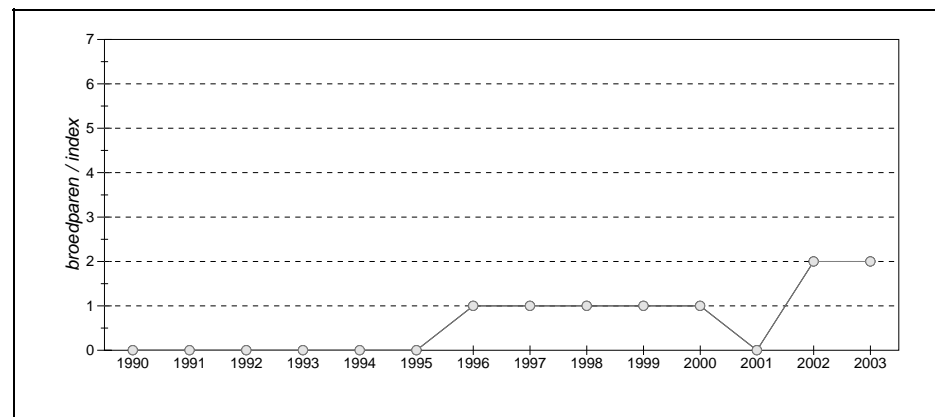

15620 Huiskraai

Populatie duin&kust

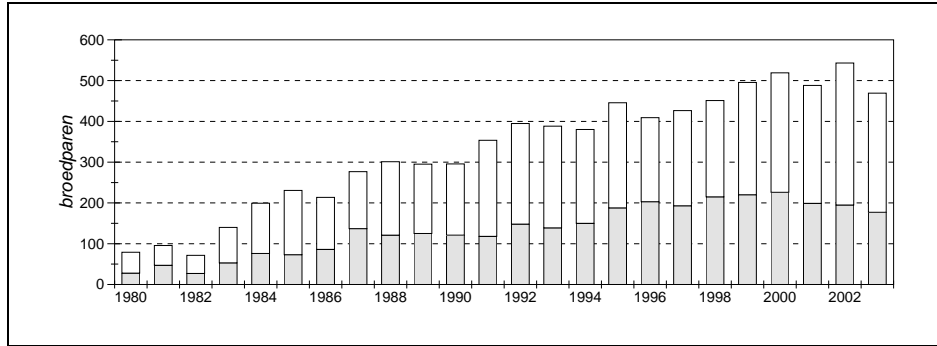

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

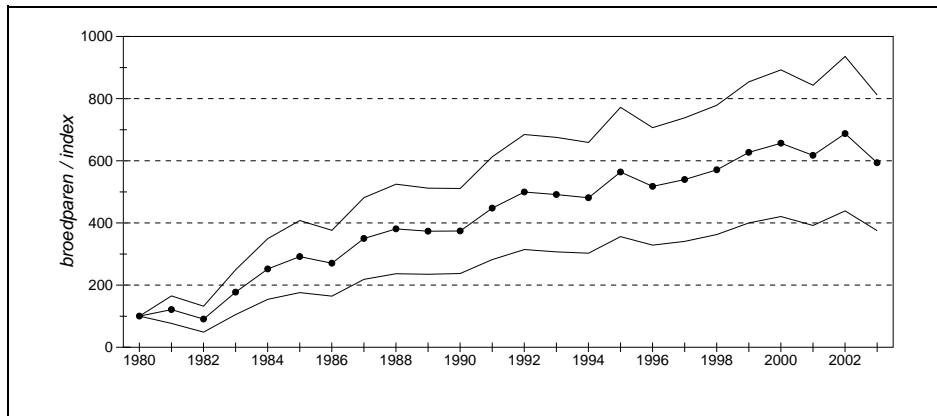

15671 Zwarte Kraai

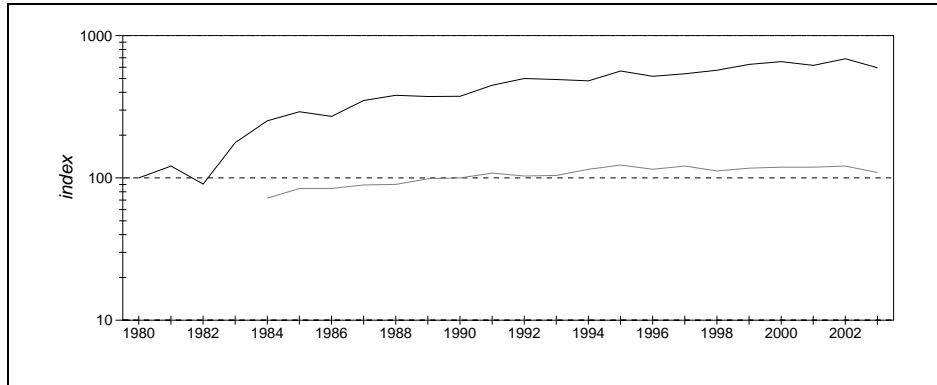
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,07; s.e. = 0,00

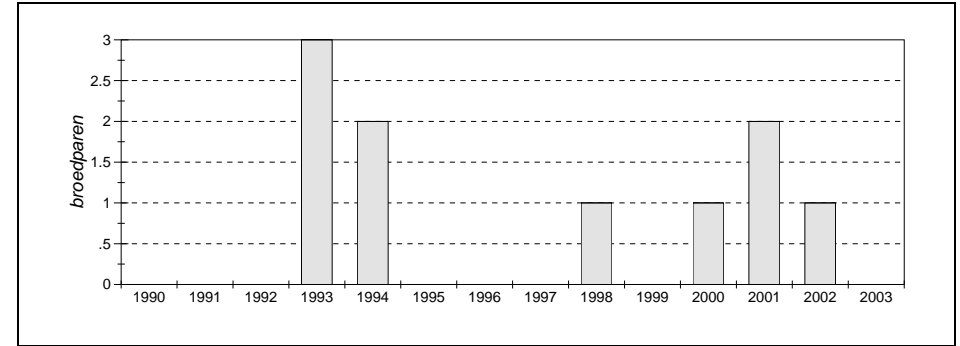

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

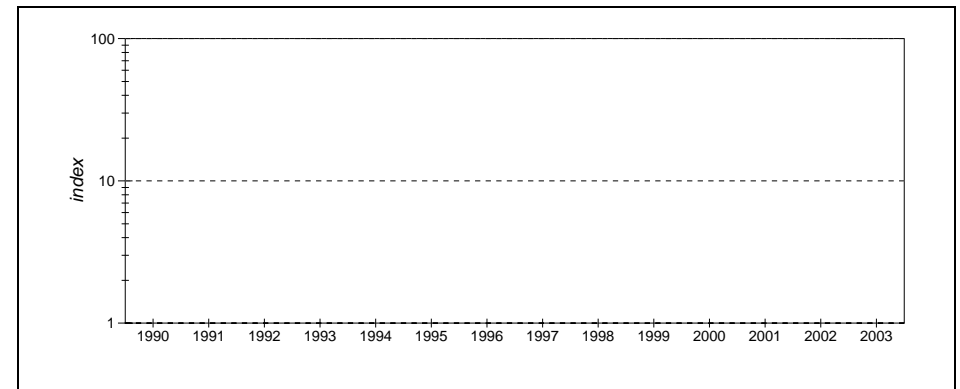
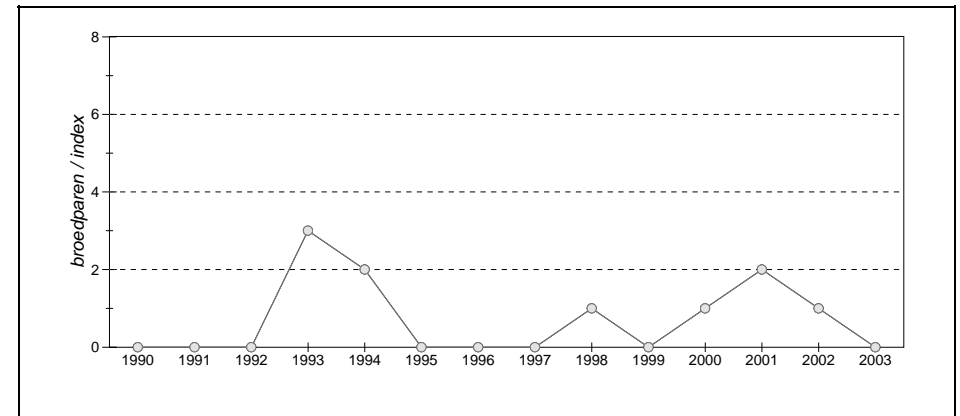

15673 Bonte Kraai

Populatie duin&kust

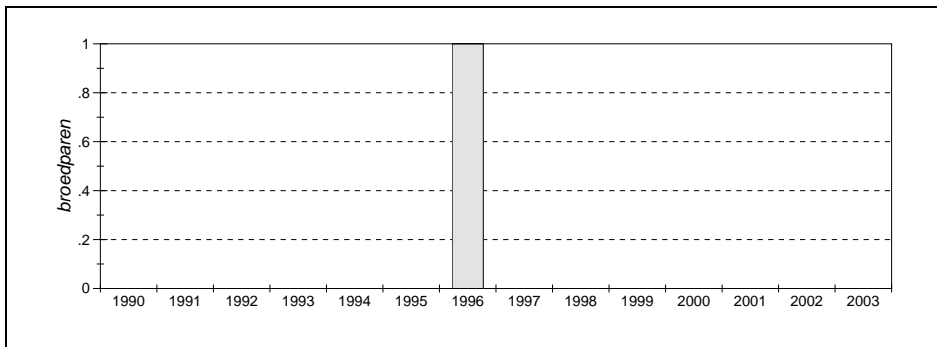

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

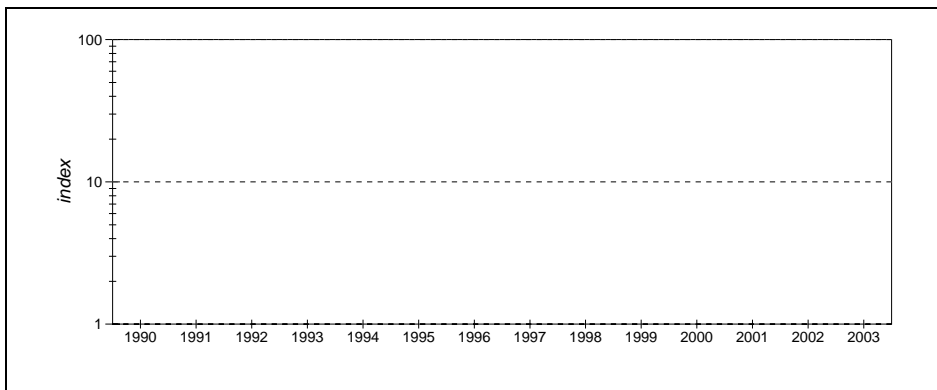
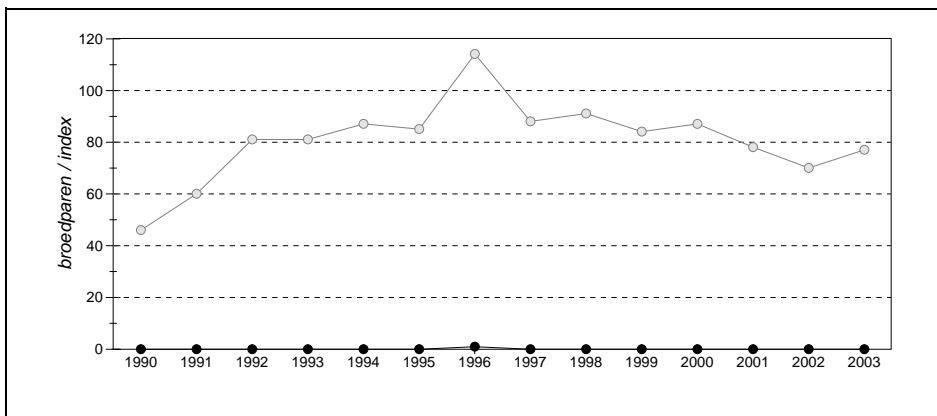

15720 Raaf

Populatie duin&kust

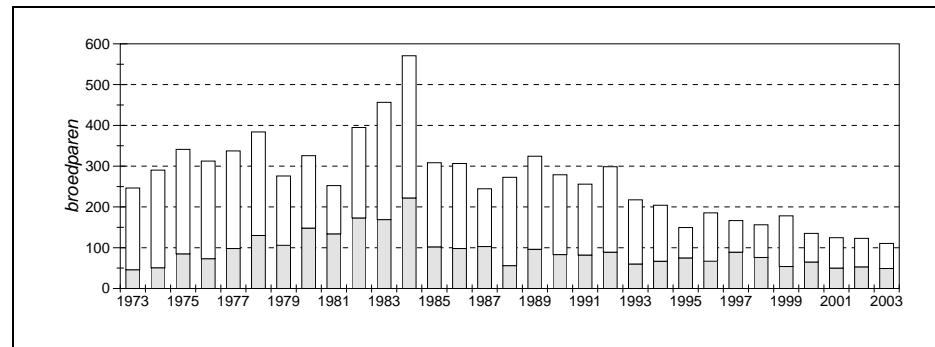

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

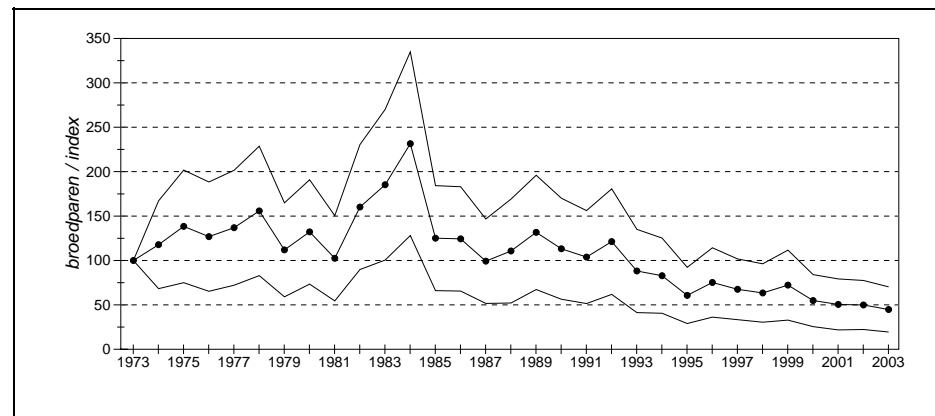

15820 Spreeuw

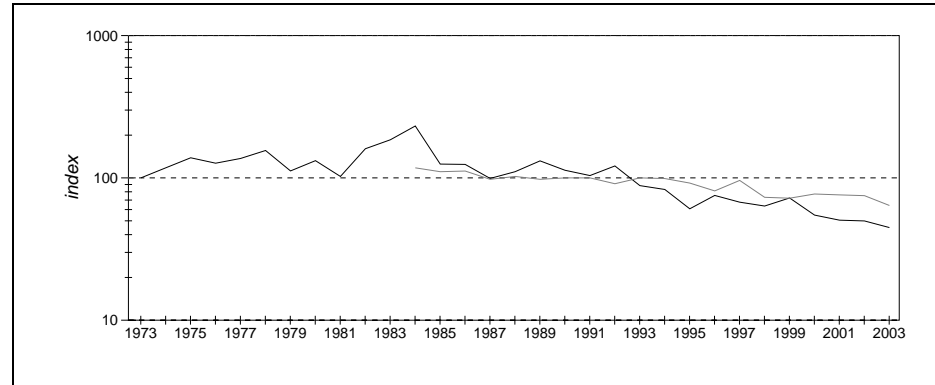
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,96; s.e. = 0,00

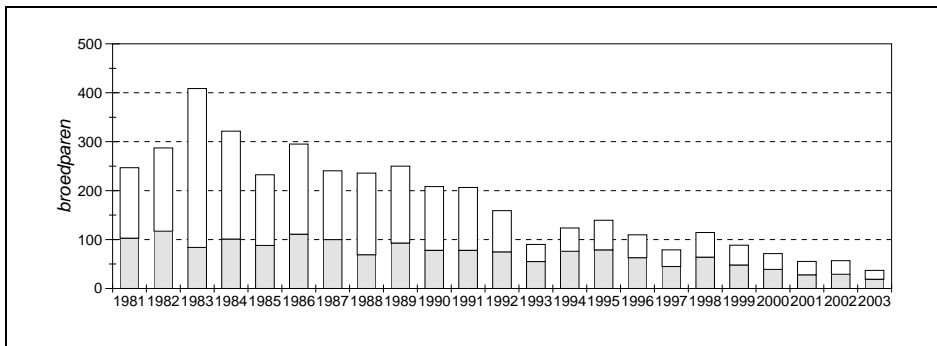

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

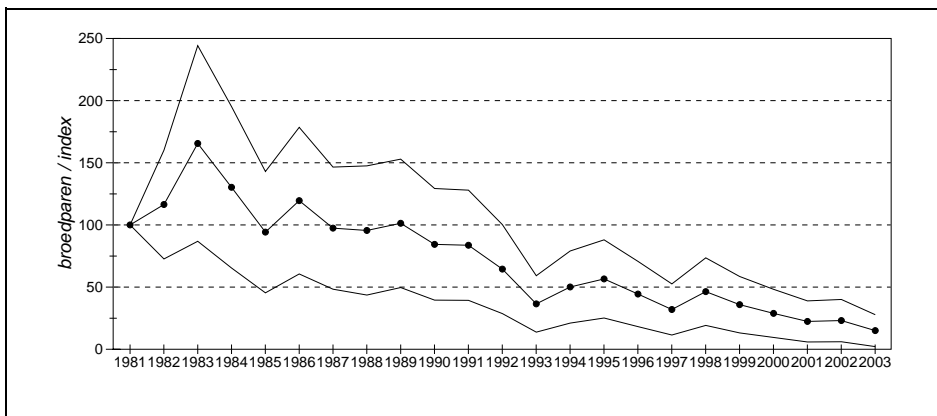

15910 Huismus

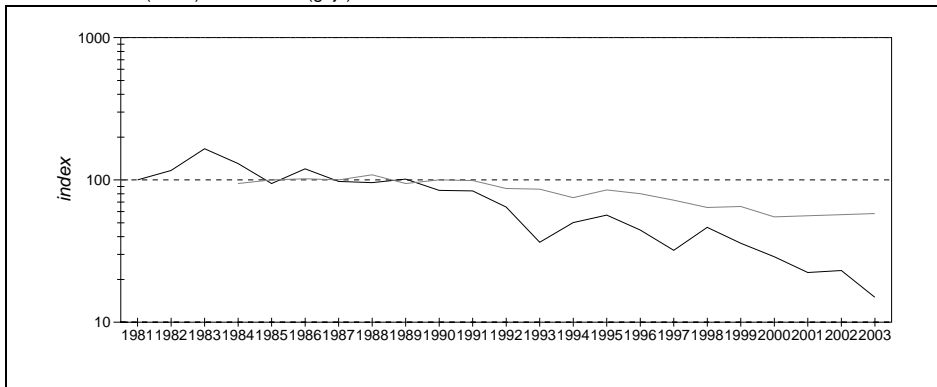
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,91; s.e. = 0,01

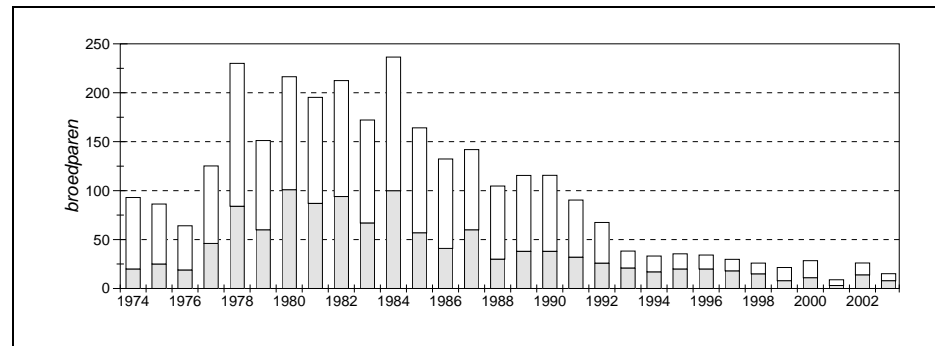

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

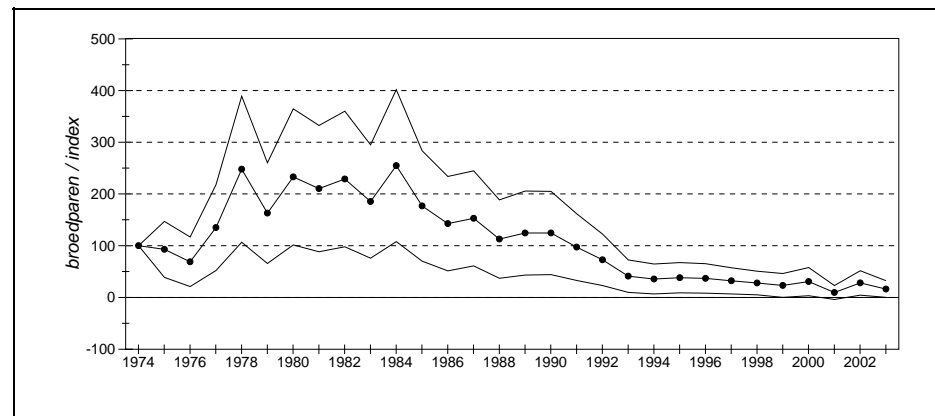

15980 Ringmus

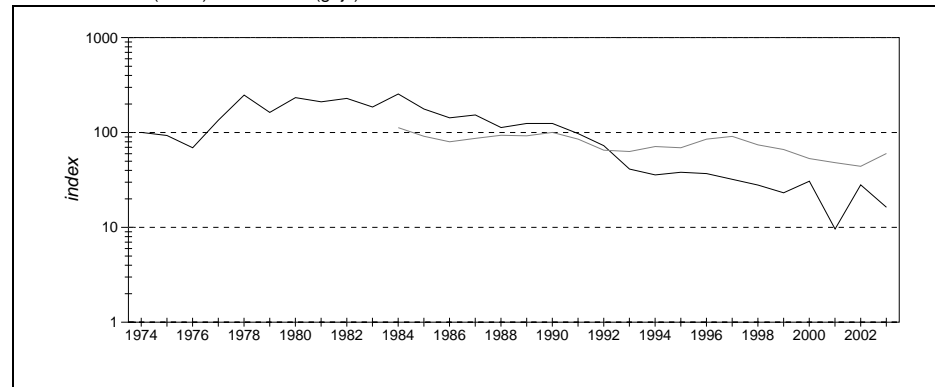
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,91; s.e. = 0,00

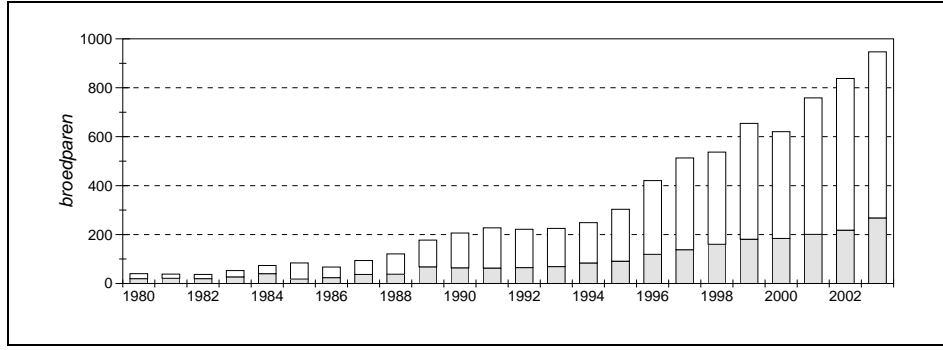

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

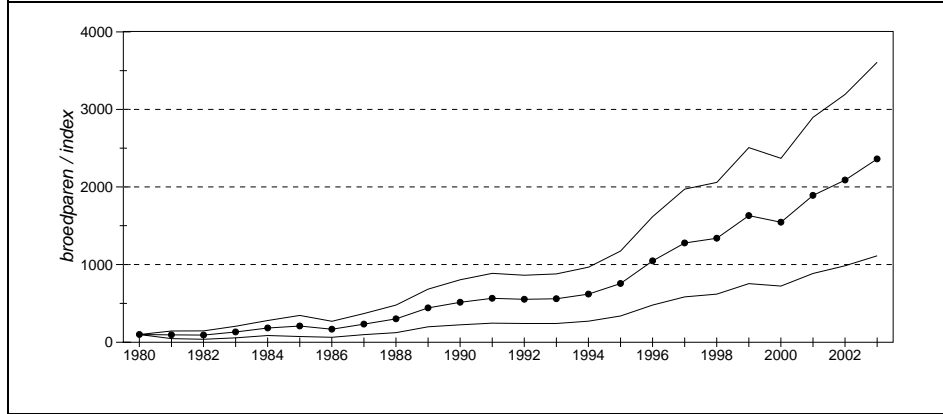

16360 Vink

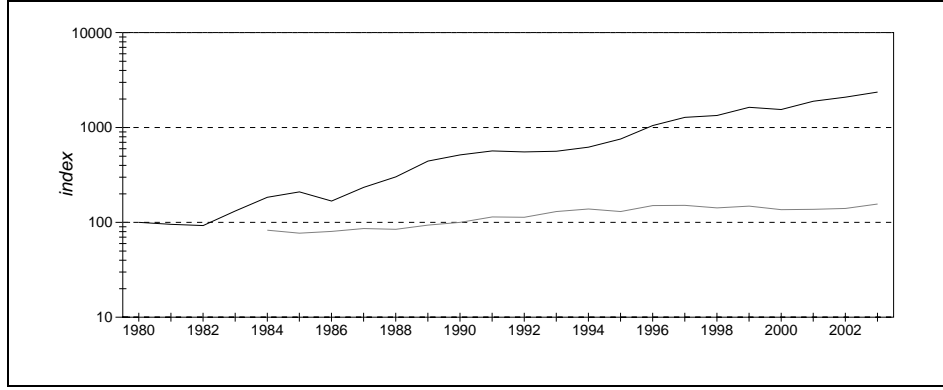
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,15; s.e. = 0,01

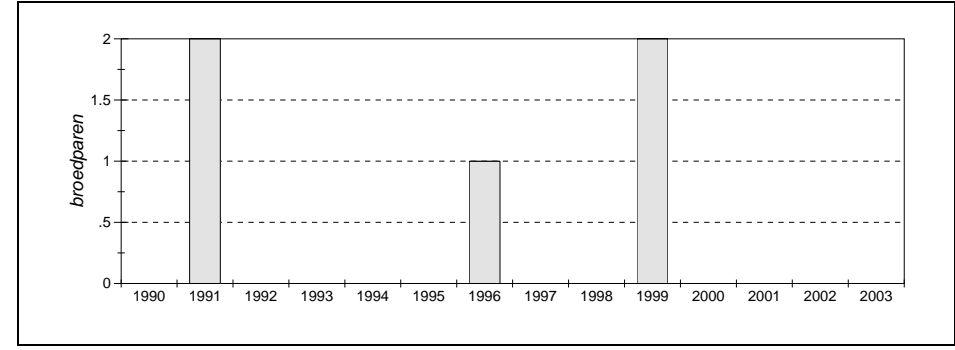

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

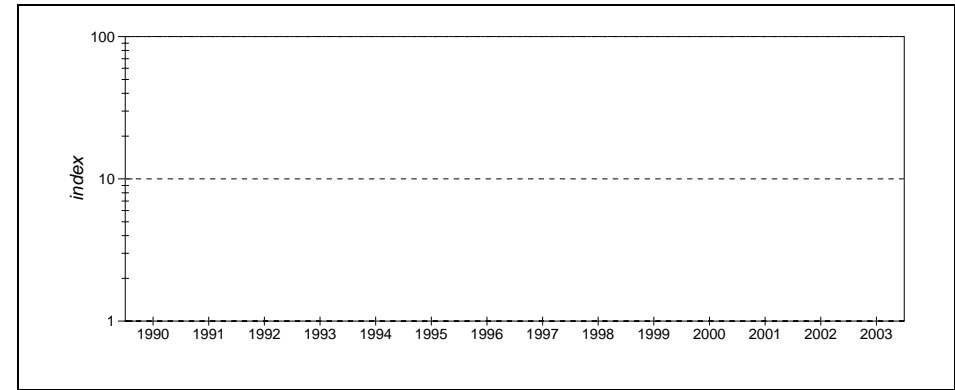
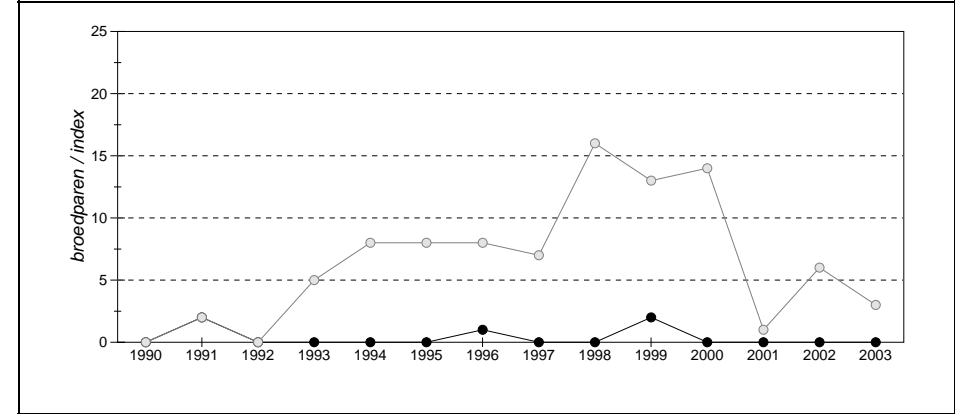

16380 Keep

Populatie duin&kust

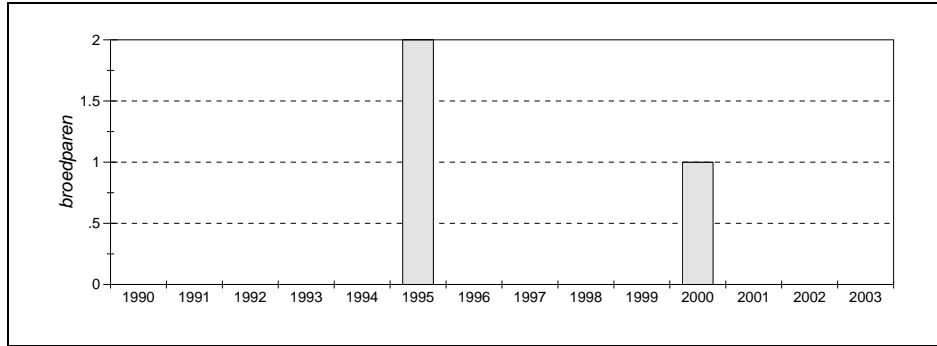

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

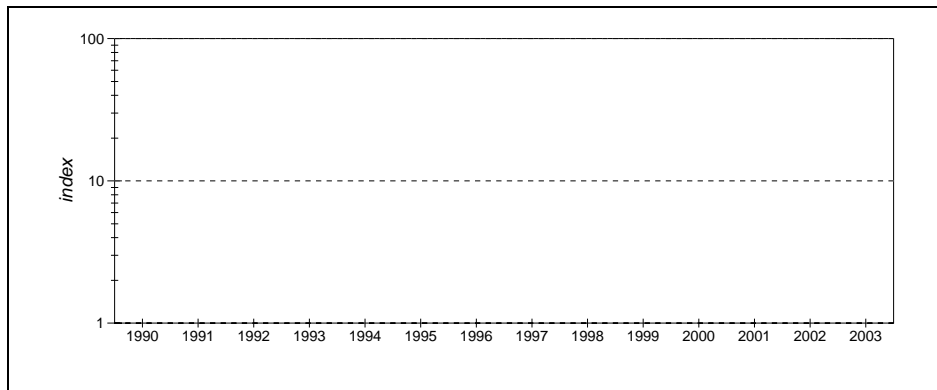
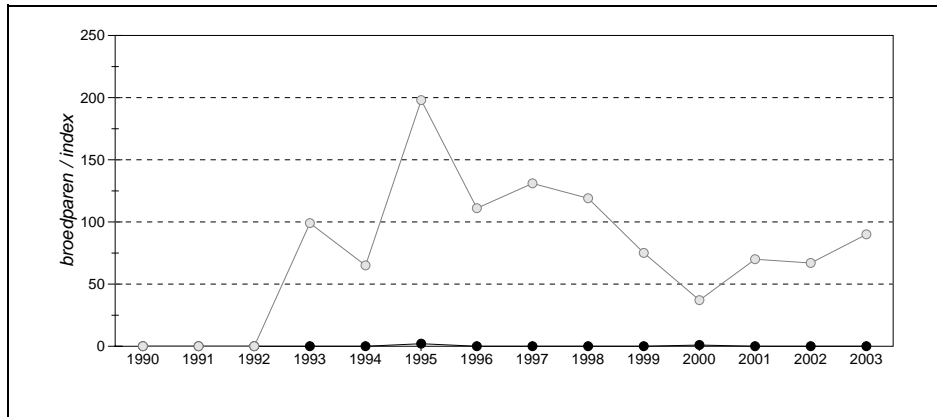

16400 Europese Kanarie

Populatie duin&kust

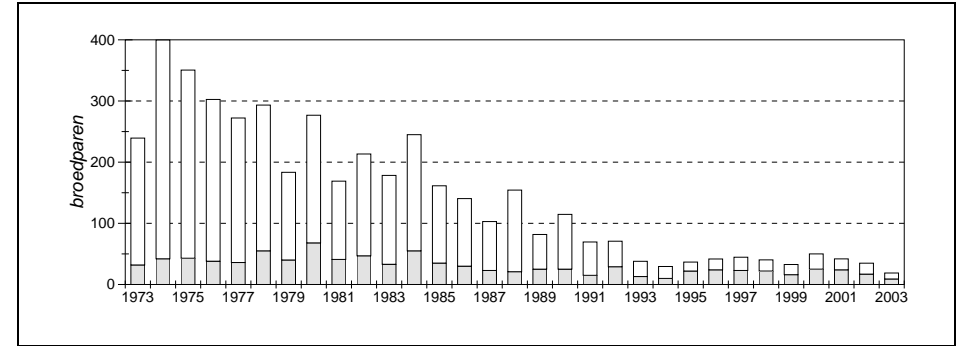

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

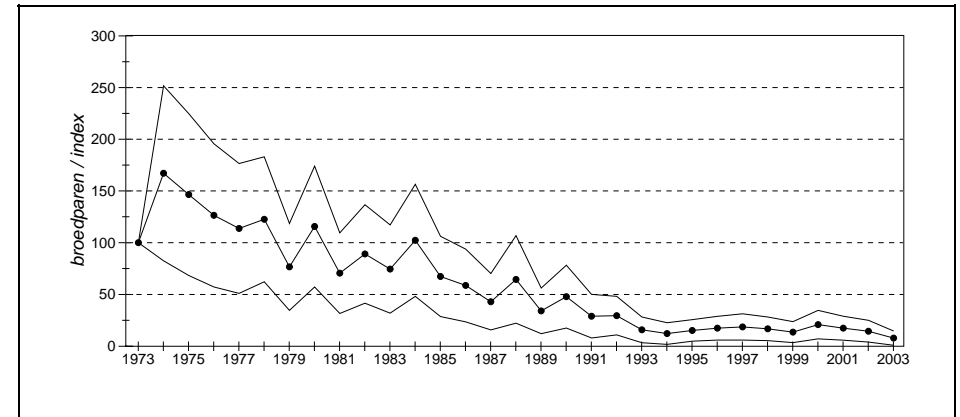

16490 Groenling

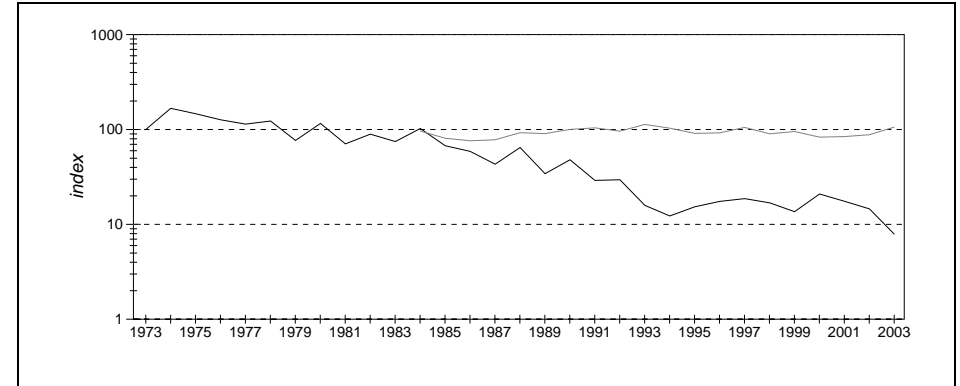
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,91; s.e. = 0,00

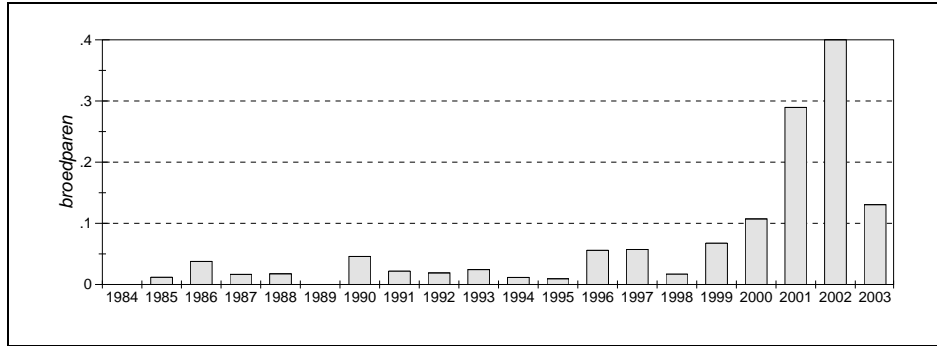

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

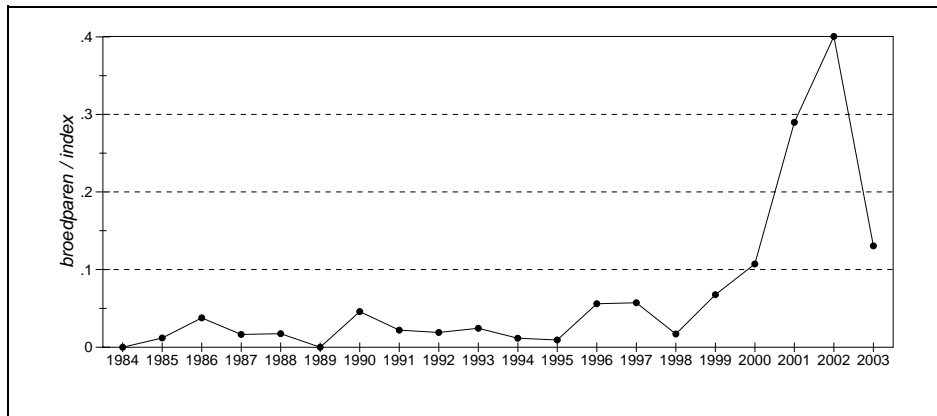

16530 Putter

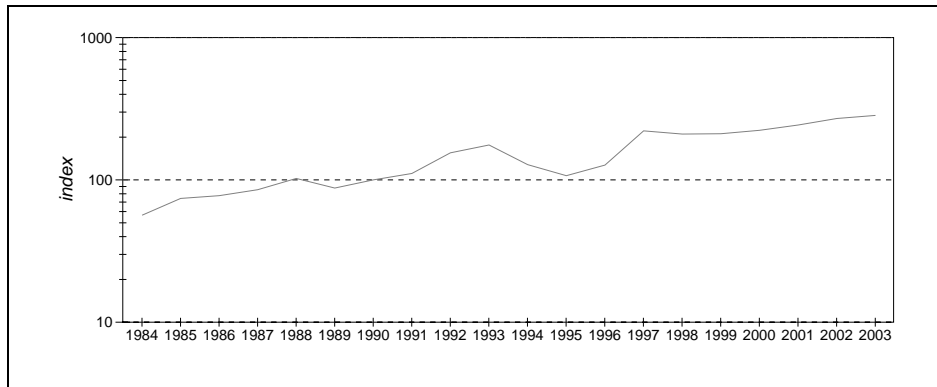
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

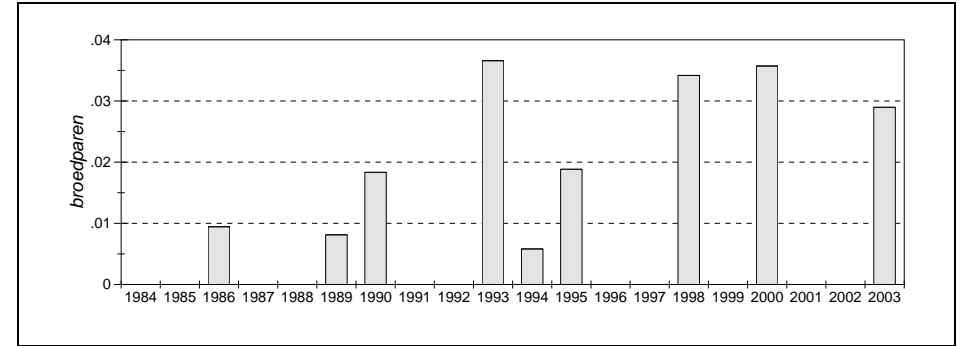

Trend NL

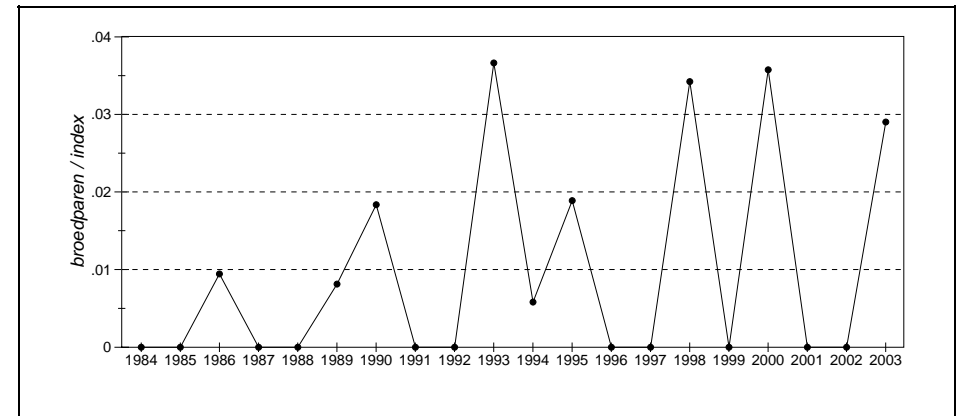

16540 Sijs

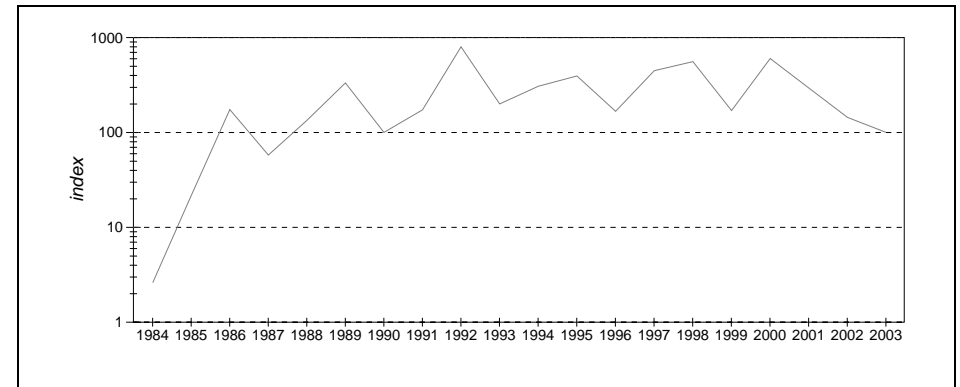
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

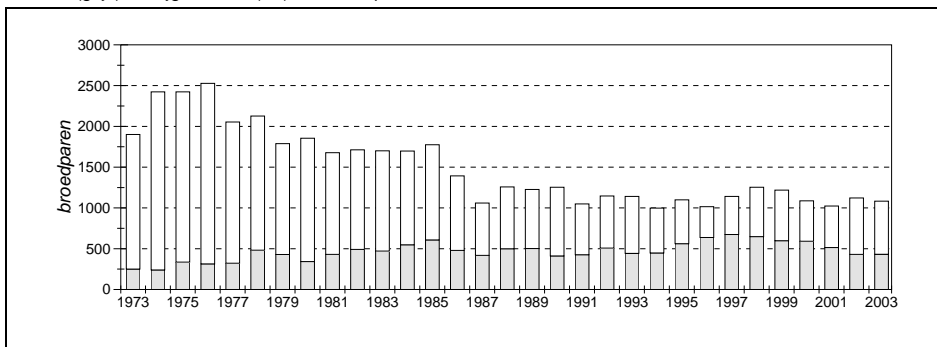

Trend NL

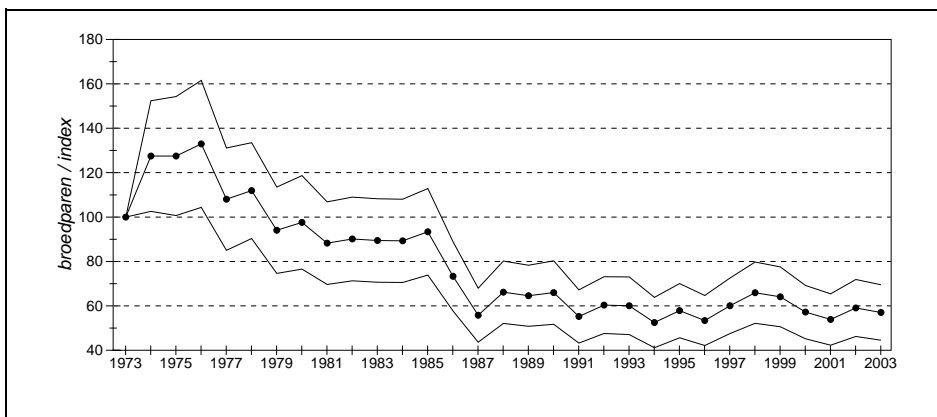

16600 Kneu

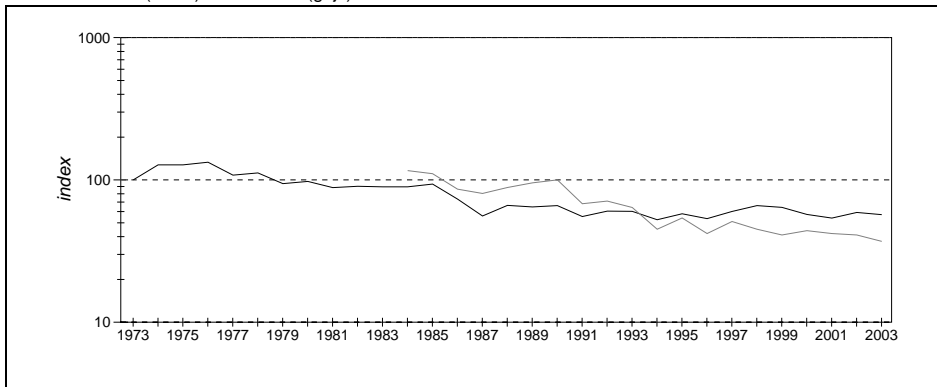
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,97; s.e. = 0,00

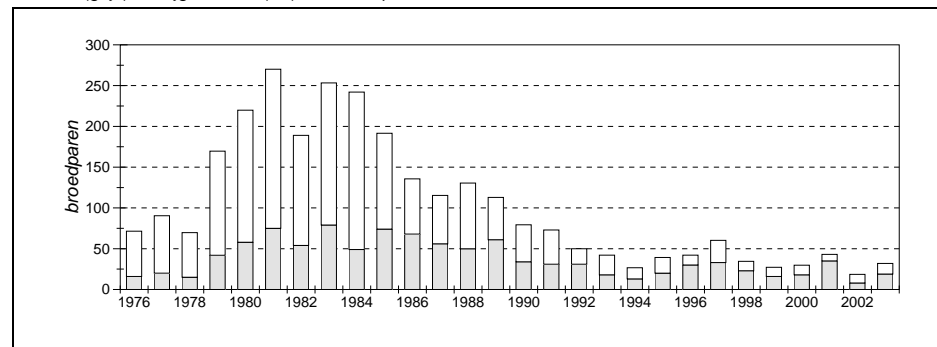

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

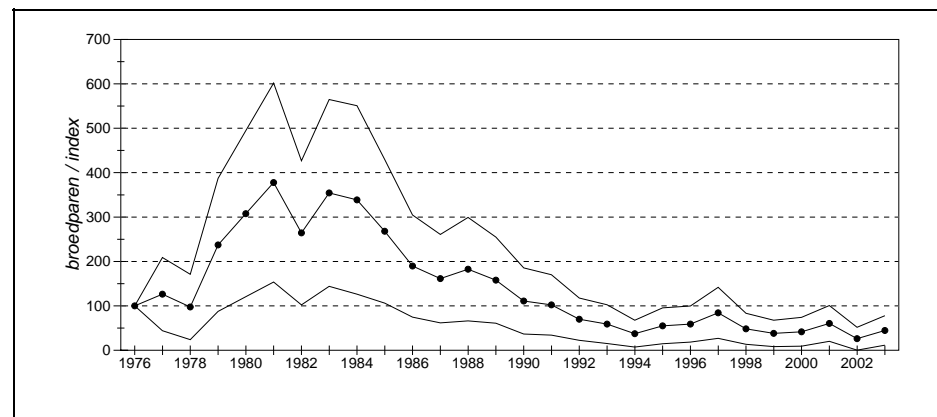

16630 Barmsijs

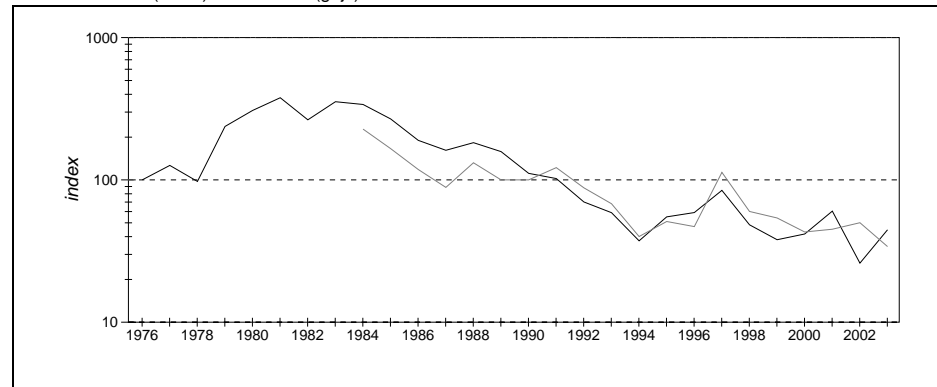
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 0,92; s.e. = 0,00

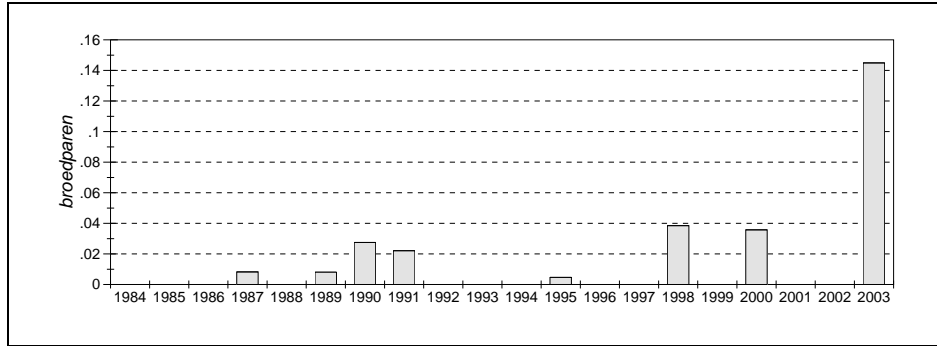

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

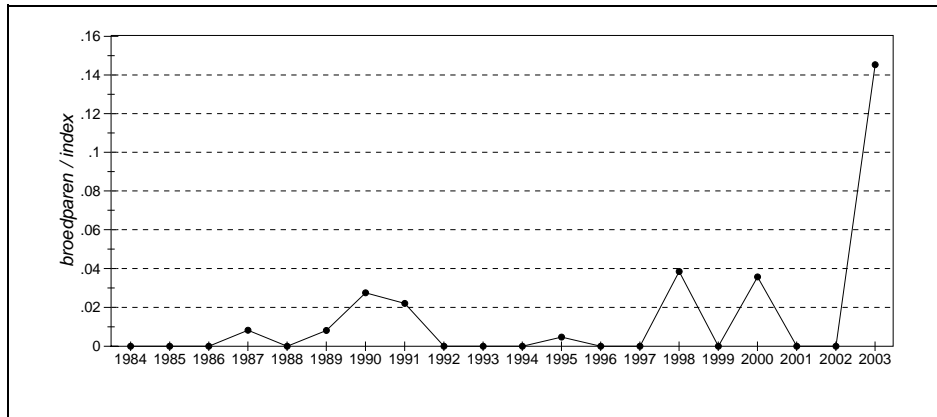

16660 Kruisbek

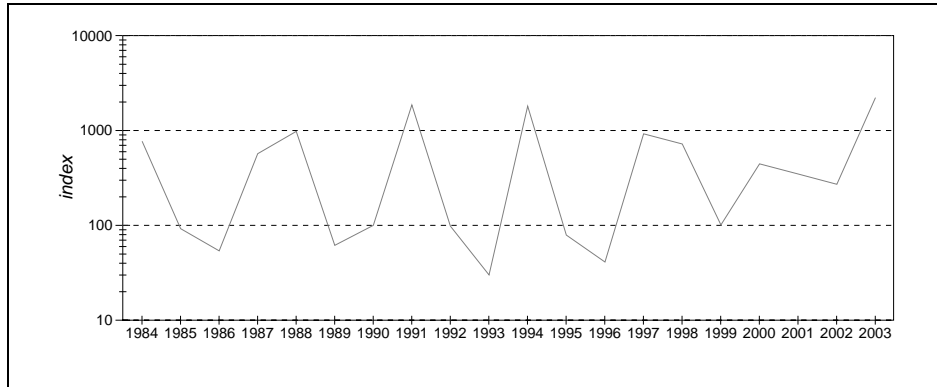
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

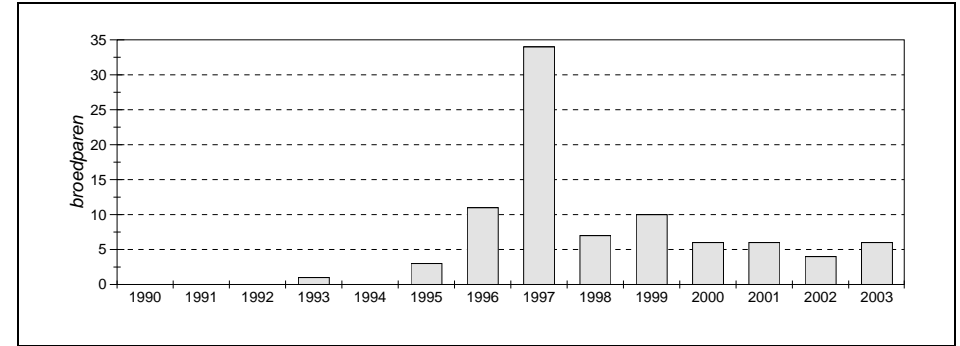

Trend NL

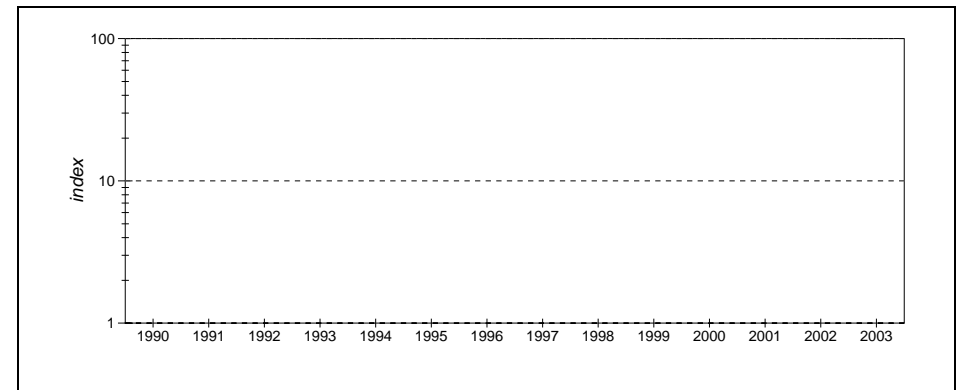
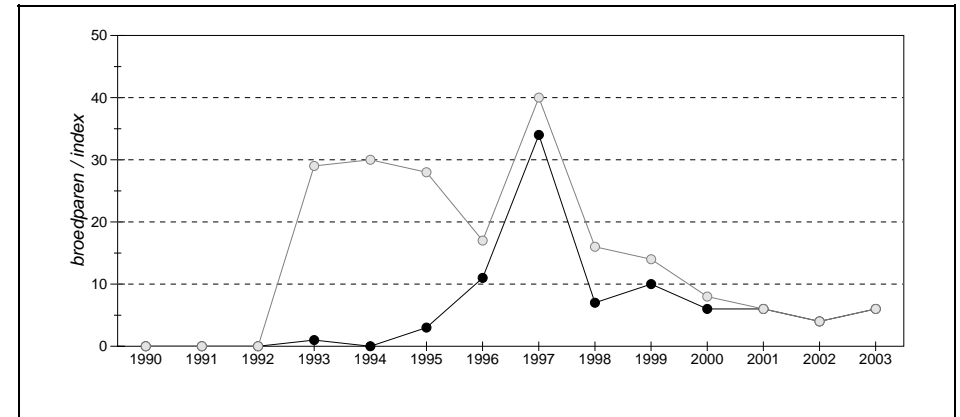

16790 Roodmus

Populatie duin&kust

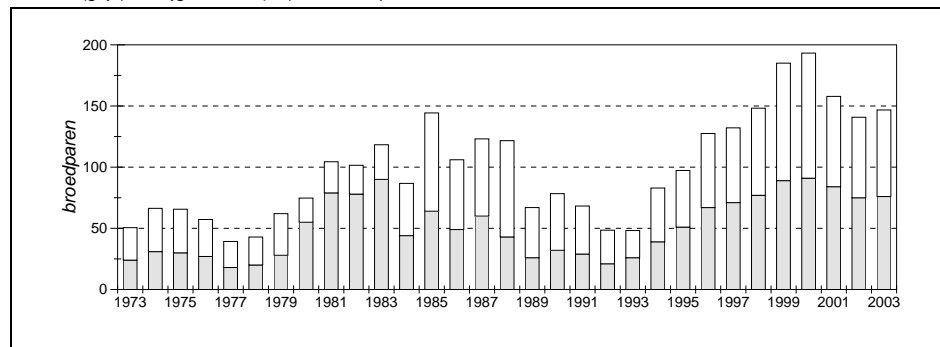

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

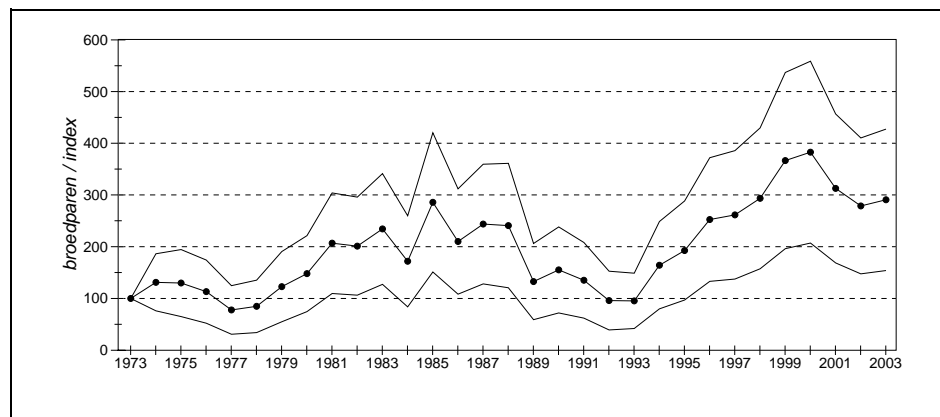

17100 Goudvink

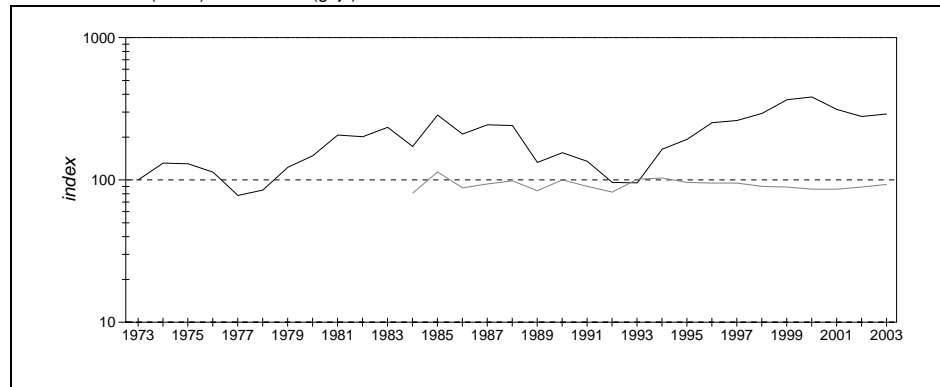
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,03; s.e. = 0,00

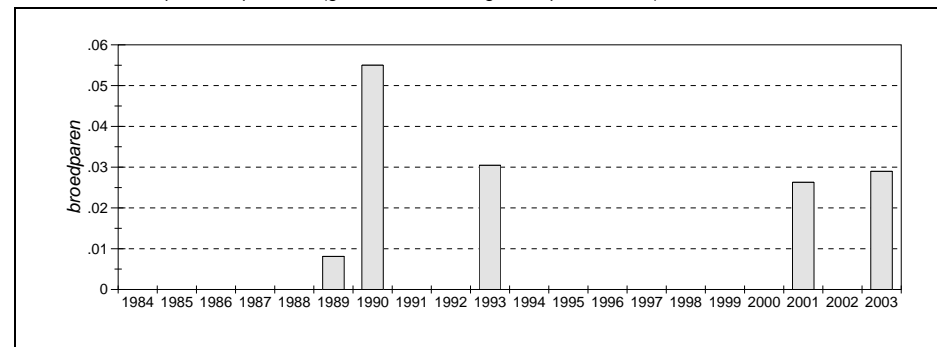

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

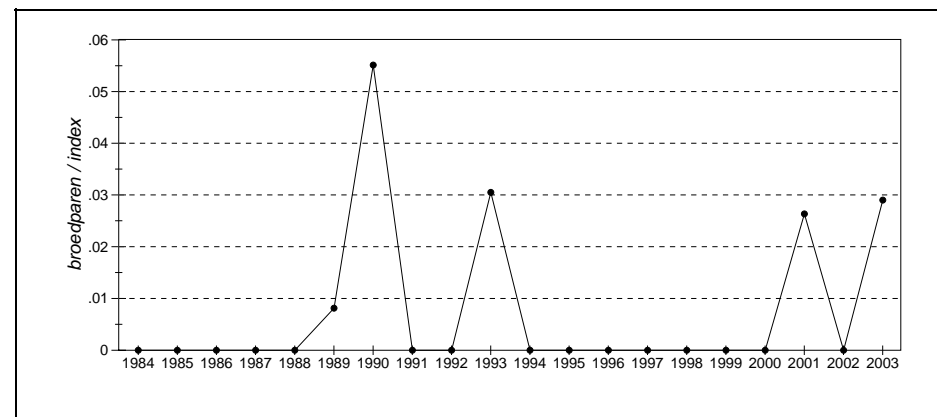

17170 Appelvink

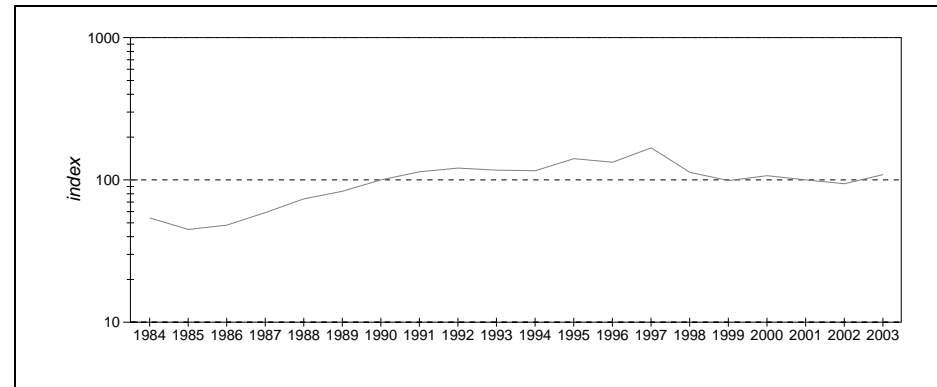
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

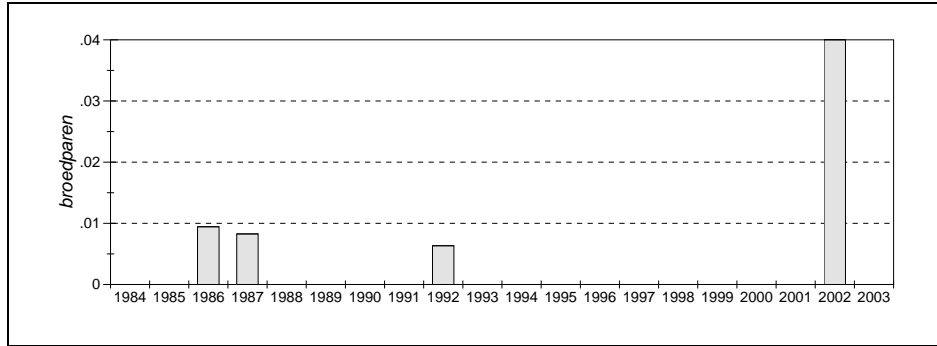

Trend NL

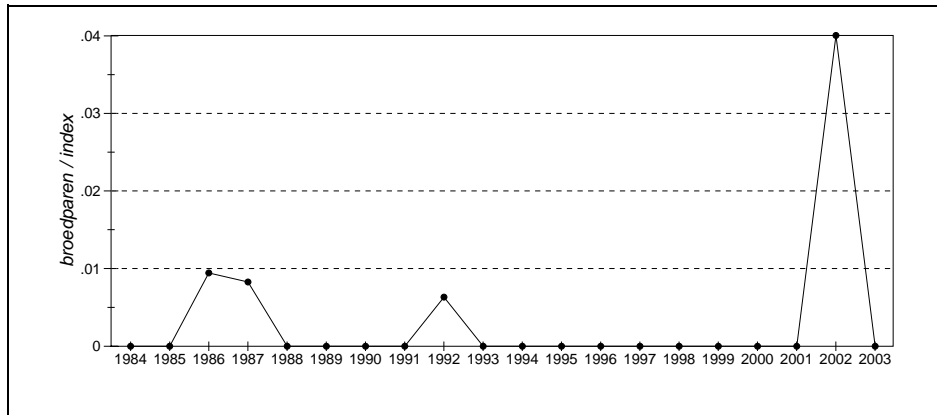

18570 Geelgors

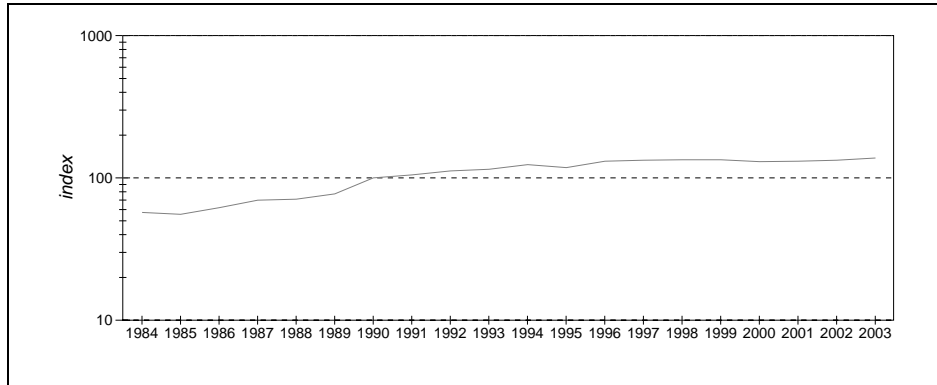
Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

Gemiddeld aantal per BMP-proefvlak (geen correctie niet-getelde proefvlakken)

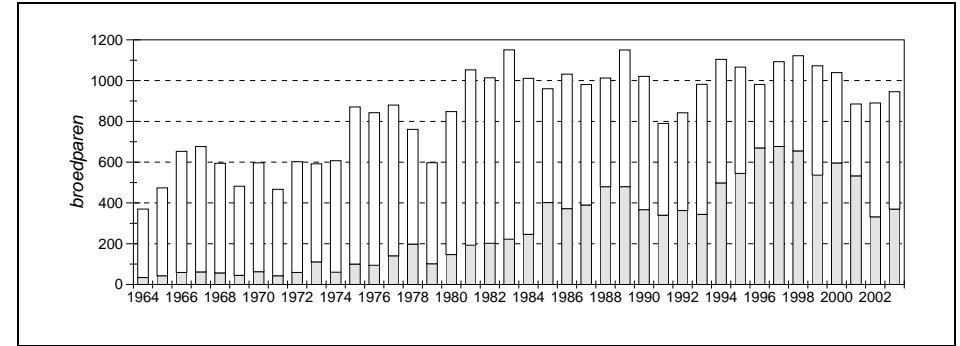

Trend NL

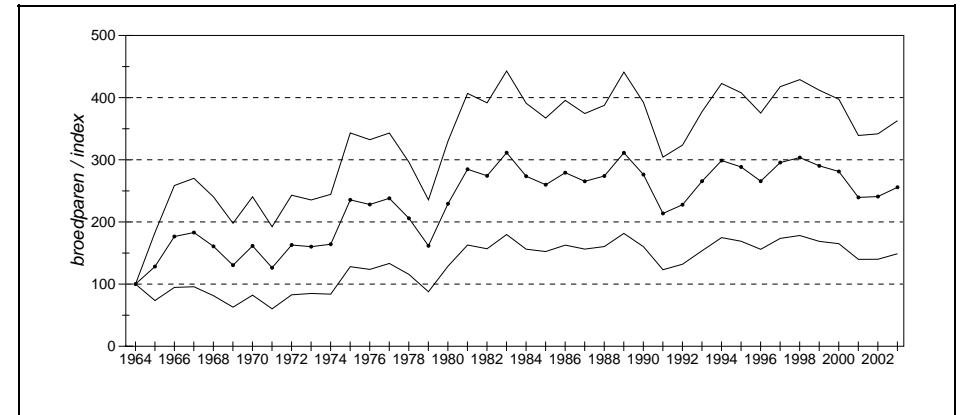

18770 Rietgors

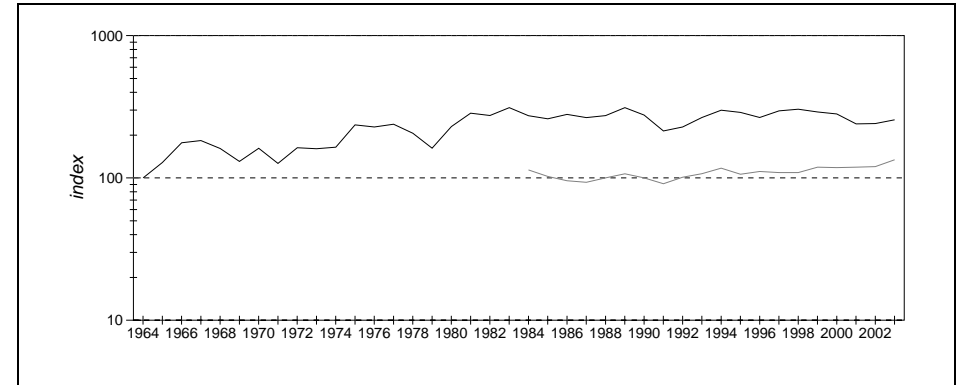
Getelde (grijs) en bijgeschatte (wit) aantallen proefvlakken duin&kust

Index duin&kust met 95%-betrouwbaarheid. Helling = 1,02; s.e. = 0,00

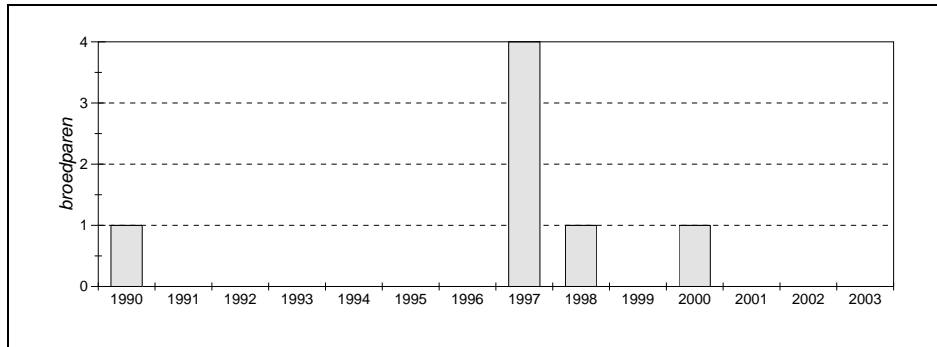

Trend duin&kust (zwart) en trend NL (grijs)

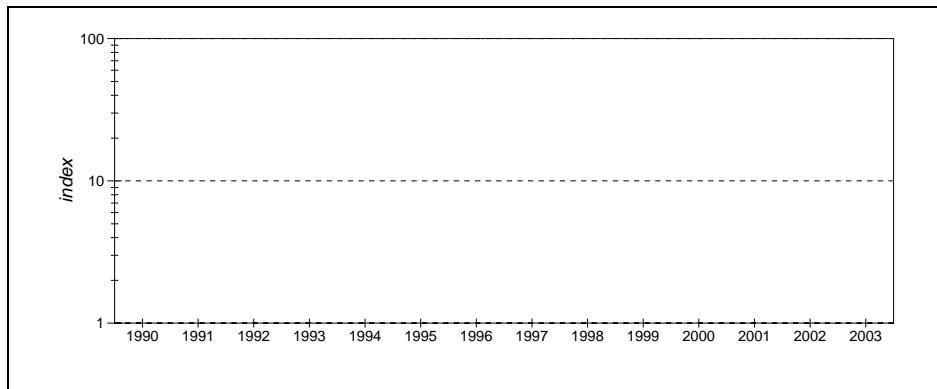
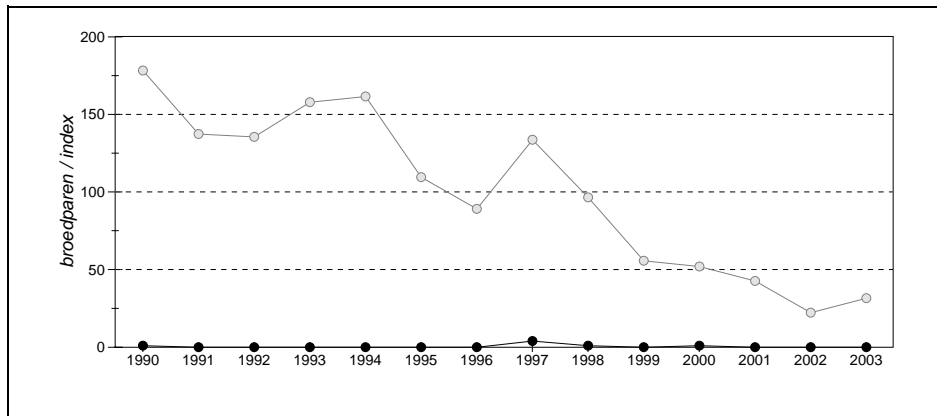

18820 Grauwe Gors

Populatie duin&kust

Populatie duin&kust (zwart) en NL (grijs)

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

1 Noorderhaaks

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						55	52
6240	Dwergstern					14	14	15

2 Texel

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						25	5
1440	Lepelaar	84	139	99	129	212	212	5
1730	Bergeend						198	9
2060	Eider		3	4			4	17
2610	Blauwe Kiekendief	11	15	16	13	12	16	2
4500	Scholekster						385	25
4560	Kluut		5	5	10		10	43
4700	Bontbekplevier	6	7	4	4	4	7	21
4770	Strandplevier					1	1	33
5410	Wulp						209	1
5460	Tureluur						254	9
5750	Zwartkopmeeuw		1		1		1	17
5820	Kokmeeuw		18	50	15		50	37
5900	Stormmeeuw	1357	1236	1308	1124	983	1357	1
5910	Kleine Mantelmeeuw	11363	12931	12382	12437	12256	12931	3
5920	Zilvermeeuw	4830	4405	4282	4208	3981	4830	6
6110	Grote Stern			137			137	8
6150	Visdief	5	18	10	4	3	18	36
6160	Noordse Stern	5	7	1			7	24
6240	Dwergstern	5	22	15	25	2	25	10
7680	Velduil	1	1	2	3	0	3	5
11040	Nachtegaal						143	7
11370	Paapje						10	5
11460	Tapuit						72	1
16634	Kleine Barmsijs						24	3

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

3 Duinen Texel Noord

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
720	Aalscholver	120	200	200	350	450	450	5
1440	Lepelaar	16	13	21	11	5	21	15
2060	Eider	9	71	34			71	9
2610	Blauwe Kiekendief	8	6	5	4	11	11	4
4500	Scholekster						387	24
4560	Kluut	16	7	1	3		16	42
4700	Bontbekplevier	3	2	3	3	1	3	37
5750	Zwartkopmeeuw	2	1	1			2	14
5820	Kokmeeuw	4	13	15	15	15	15	42
5900	Stormmeeuw	175	259	292	335	359	359	6
5910	Kleine Mantelmeeuw	1596	1343	1877	2318	2190	2318	10
5920	Zilvermeeuw	1400	1859	1533	1337	1399	1859	15
6160	Noordse Stern		1				1	30
6240	Dwergstern	34	22			15	34	9
7680	Velduil	6	5	6	6	5	6	2

4 Texel overig

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2060	Eider			1			1	20
4500	Scholekster						1697	4
4560	Kluut	240	152	181	198	108	240	11
4700	Bontbekplevier	35	30	31	22	22	35	2
4770	Strandplevier	1	1	1	2	2	2	27
5750	Zwartkopmeeuw		2				2	14
5820	Kokmeeuw	1174	1518	1385	1711	1604	1711	13
5900	Stormmeeuw	3	4	13	13	19	19	27
6110	Grote Stern					98	98	9
6150	Visdief	149	190	260	320	349	349	14
6160	Noordse Stern	27	49	19	13	5	49	9
6240	Dwergstern	53	47	29	14	19	53	5
7680	Velduil	0	1	0	0	0	1	9

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

5 De Schorren

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1190	Kleine Zilverreiger			2			2	5
1440	Lepelaar	85	51	72	43	80	85	6
2060	Eider	60	82	55	32		82	8
4500	Scholekster						26	62
4560	Kluut	1	5	2	2	6	6	48
4700	Bontbekplevier	3	3	2	2	2	3	37
5820	Kokmeeuw	85					85	33
5910	Kleine Mantelmeeuw	12	12	18	35	34	35	29
5920	Zilvermeeuw	245	410	510	350	650	650	18
7680	Velduil	0	0	0	1	1	1	9

6 Vliehors

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						2	56
2610	Blauwe Kiekendief		1				1	9
4500	Scholekster						66	51
4700	Bontbekplevier		1	3	3	3	3	37
4770	Strandplevier		2	2	2	3	3	23
5410	Wulp						2	18
5460	Tureluur						17	45
5750	Zwartkopmeeuw			1			1	17
5900	Stormmeeuw	62	11	60	42	74	74	17
5910	Kleine Mantelmeeuw	127	86	230	260	402	402	16
5920	Zilvermeeuw	427	261	580	750	1404	1404	17
6150	Visdief	123	137	95	111	77	137	23
6160	Noordse Stern	25	60	39	66	58	66	8
6240	Dwergstern			33	75	81	81	2

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

7 Duinen Vlieland

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
720	Aalscholver	699	919	1003	976	951	1003	2
1190	Kleine Zilverreiger	1					1	6
1440	Lepelaar	106	150	216	207	183	216	4
1730	Bergeend						26	40
2060	Eider	2196	2464	1754	1055	1100	2464	2
2610	Blauwe Kiekendief	4	3	2	2	1	4	6
4500	Scholekster						245	30
4560	Kluut	41	28	39	31	28	41	34
4700	Bontbekplevier	1					1	50
5410	Wulp						35	7
5460	Tureluur						23	40
5750	Zwartkopmeeuw		1	1		1	1	17
5820	Kokmeeuw	14	30	4	2	2	30	38
5900	Stormmeeuw	650	809	525	467	456	809	4
5910	Kleine Mantelmeeuw	2005	2993	3019	2802	2090	3019	7
5920	Zilvermeeuw	2621	4091	3971	3062	2394	4091	7
6150	Visdief	2			1	1	2	46
6160	Noordse Stern		2				2	28
7680	Velduil	0	1	1	0	0	1	9
11040	Nachtegaal						21	24
11370	Paapje						3	9
11460	Tapuit						14	11
16634	Kleine Barmsijs						10	7

8 Richel

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2060	Eider	1					1	20
4500	Scholekster						51	54
4700	Bontbekplevier	1		1	1		1	50
5900	Stormmeeuw	29	56	34	14	12	56	18
5920	Zilvermeeuw	6	8	5	7	22	22	38
6150	Visdief	126	51	29	31	42	126	26
6160	Noordse Stern	4	26	18	12	19	26	17

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

8 Richel

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
6240	Dwergstern	18	16	17	14	15	18	13

9 Griend

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2060	Eider	42	66	55	41	71	71	9
2210	Middelste Zaagbek	4	5	6	5	2	6	3
4500	Scholekster						355	26
4700	Bontbekplevier	1	2		1	1	2	45
5750	Zwartkopmeeuw	1			1		1	17
5820	Kokmeeuw	23500	26779	33500	33580	33691	33691	1
5900	Stormmeeuw	29	27	21	38	39	39	21
5910	Kleine Mantelmeeuw	4	4		1	3	4	34
5920	Zilvermeeuw	55	35	57	57	100	100	32
6000	Grote Mantelmeeuw			1	1	1	1	6
6110	Grote Stern	7918	8207	10966	11257	11275	11275	1
6150	Visdief	1671	1984	1239	1362	1502	1984	2
6160	Noordse Stern	988	856	463	516	396	988	1
7680	Velduil	0	0	0	0	1	1	9

10 Terschelling Duinen+polder

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						14	9
1440	Lepelaar		1				1	18
1730	Bergeend						138	19
2060	Eider	146	22	91	5		146	7
2610	Blauwe Kiekendief	33	29	31	23	21	33	1
4500	Scholekster						240	31
4560	Kluut	33	37	28	29	86	86	24
4700	Bontbekplevier	8	7	2	10		10	14

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

10 Terschelling Duinen+polder

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4770	Strandplevier	1	1				1	33
5410	Wulp						125	3
5460	Tureluur						553	2
5820	Kokmeeuw		5	6			6	46
5900	Stormmeeuw	43	25	5	6	2	43	20
5910	Kleine Mantelmeeuw				1	3	3	35
5920	Zilvermeeuw	82	52	25	20	20	82	33
6160	Noordse Stern	5	8	4	5	4	8	22
6240	Dwergstern		12	20	5	4	20	12
7680	Velduil	12	7	5	4	6	12	1
11040	Nachtegaal						21	24
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						48	5
16634	Kleine Barmsijs						28	2

11 Polder Terschelling

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						294	28
4560	Kluut	17	34	17		3	34	37
4700	Bontbekplevier	1	2		4		4	33
4770	Strandplevier		2		1		2	27
5820	Kokmeeuw	415	1626	454	389	280	1626	14
5900	Stormmeeuw	1	3				3	35
6150	Visdief	18	21	9	10	37	37	34

12 Boschplaat

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
720	Aalscholver					60	60	12
1190	Kleine Zilverreiger	1	2	3	3		3	4

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

12 Boschplaat

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1440	Lepelaar	145	150	227	193	225	227	3
1730	Bergeend						159	15
2060	Eider	1332	1588	1218	1083		1588	3
2210	Middelste Zaagbek			1			1	6
2610	Blauwe Kiekendief	3	4	2	4		4	6
4500	Scholekster						704	14
4560	Kluut	19	61	8	19	10	61	27
4700	Bontbekplevier	2	2	3	6	18	18	6
4770	Strandplevier	7	6	7	7	4	7	13
5410	Wulp						159	2
5460	Tureluur						170	13
5820	Kokmeeuw	13	45	72	31	12	72	34
5900	Stormmeeuw	157	165	164	165	173	173	9
5910	Kleine Mantelmeeuw	11829	15845	14957	13066	13068	15845	2
5920	Zilvermeeuw	4904	5519	6317	4044	3948	6317	4
6000	Grote Mantelmeeuw	4	6	7	3	10	10	1
6110	Grote Stern	1	2		1	253	253	6
6150	Visdief	89	130	506	492	575	575	9
6160	Noordse Stern		3	2	33	134	134	6
7680	Velduil	4	2	2	6	1	6	2
11040	Nachtegaal						6	35
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						26	7
16634	Kleine Barmsijs						18	4

13 Duinen Ameland

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2060	Eider	10	19	2	9		19	13
2610	Blauwe Kiekendief	5	3	5	4	7	7	5
4500	Scholekster						446	22
4560	Kluut	8	6	3	5	4	8	45
4700	Bontbekplevier					2	2	45
4770	Strandplevier				2	2	2	27
5820	Kokmeeuw	3	22				22	40

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

13 Duinen Ameland

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
5900	Stormmeeuw	128	144	150	160	141	160	11
5910	Kleine Mantelmeeuw	24	27	25	51	70	70	24
5920	Zilvermeeuw	308	354	328	346	424	424	23
7680	Velduil	4	2	1	3	0	4	4

14 Ameland Duinen+polder

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						20	6
1730	Bergeend						159	15
2060	Eider	33	11	17	9		33	11
4500	Scholekster						528	19
4560	Kluut	51	33	55	22	54	55	30
4700	Bontbekplevier	8	4	5	4	6	8	16
4770	Strandplevier	4	3				4	20
5410	Wulp						84	5
5460	Tureluur						379	5
5820	Kokmeeuw	2570	6797	3800	5400	5502	6797	5
5900	Stormmeeuw	2	5	9	6	8	9	29
6110	Grote Stern	168	4				168	7
6150	Visdief	53	33	10	14	19	53	30
6160	Noordse Stern	125	112	76	57	42	125	7
6240	Dwergstern	2	3				3	19
11040	Nachtegaal						74	13
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						50	4
16634	Kleine Barmsijs						29	1

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

15 t Oerd

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1440	Lepelaar	29	37	17	39	38	39	10
1730	Bergeend						241	7
2060	Eider	83	645	21	31		645	5
4500	Scholekster						544	18
4560	Kluut	33	40	13	26	30	40	35
4700	Bontbekplevier	1	2	2	3	1	3	37
5410	Wulp						57	6
5460	Tureluur						57	27
5820	Kokmeeuw	260	854	664	67	382	854	19
5900	Stormmeeuw	209	970	352	451	431	970	2
5910	Kleine Mantelmeeuw	735	3759	4111	3271	2945	4111	6
5920	Zilvermeeuw	3328	5374	5386	3788	4560	5386	5
6110	Grote Stern			2	2	1	2	10
6150	Visdief	148	234	323	51	173	323	15
6160	Noordse Stern		8	7	3	2	8	22
7680	Velduil	1	1	1	1	0	1	9
11040	Nachtegaal						53	18
11460	Tapuit						23	10

16 Engelmansplaat

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						9	73
6150	Visdief	4	2		6		6	42
6160	Noordse Stern	153	171	226	222	13	226	3
6240	Dwergstern			3			3	19

17 Schiermonnikoog

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						3	28

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

17 Schiermonnikoog

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1190	Kleine Zilverreiger		2	1	1	6	6	3
1440	Lepelaar	174	192	240	172	201	240	1
1730	Bergeend						325	3
2060	Eider	1534	2943	2553	2377	2100	2943	1
2210	Middelste Zaagbek			1	1		1	6
2610	Blauwe Kiekendief	10	12	8	13	10	13	3
4500	Scholekster						943	8
4560	Kluut	40	19	29	61	18	61	27
4700	Bontbekplevier		5	1	1	1	5	30
4770	Strandplevier	5	5	4	5		5	19
5410	Wulp						110	4
5460	Tureluur						110	19
5820	Kokmeeuw	5465	6921	5354	4673	4417	6921	4
5900	Stormmeeuw	426	839	677	826	832	839	3
5910	Kleine Mantelmeeuw	4378	10679	6193	6360	6731	10679	4
5920	Zilvermeeuw	7169	10302	8527	7367	6607	10302	2
6000	Grote Mantelmeeuw		1				1	6
6110	Grote Stern	571	10	3	550		571	4
6150	Visdief	533	1360	737	760	596	1360	3
6160	Noordse Stern	47	45	23	27	17	47	12
7680	Velduil	0	1	1	1	3	3	5
11040	Nachtegaal						56	17
11370	Paapje						10	5
11460	Tapuit						26	7
16634	Kleine Barmsijs						18	4

18 Simonszand

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						22	64
6150	Visdief		2				2	46

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

19 Rotummerplaat

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1440	Lepelaar	5	10	19	20	26	26	13
1730	Bergeend						51	33
2060	Eider	589	635	793	1033	1063	1063	4
2610	Blauwe Kiekendief		1				1	9
4500	Scholekster						212	33
4560	Kluut	7	17	17	7		17	41
4700	Bontbekplevier	3	3	4	2	4	4	33
4770	Strandplevier		1	1			1	33
5410	Wulp						2	18
5460	Tureluur						6	49
5820	Kokmeeuw	56	47	136	199	1	199	29
5900	Stormmeeuw	63	68	101	82	86	101	12
5910	Kleine Mantelmeeuw	554	715	227	1014	1156	1156	12
5920	Zilvermeeuw	1675	1686	2245	1534	1742	2245	14
6150	Visdief	43	14	113	69	2	113	28
6160	Noordse Stern	82	71	87	139	32	139	5
6240	Dwergstern	25	17	43	62	19	62	4
7680	Velduil	1	1	1	0	1	1	9

20 Rotummeroog

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
720	Aalscholver	36	77	134	132	125	134	10
1440	Lepelaar	1	4	14	19	33	33	11
1730	Bergeend						51	33
2060	Eider	419	412	558	482	455	558	6
4500	Scholekster						128	40
4700	Bontbekplevier	6	3	4	5	5	6	25
4770	Strandplevier	7	3	8	9	7	9	12
5460	Tureluur						2	55
5820	Kokmeeuw	1	29	5	166	96	166	31
5900	Stormmeeuw	25	32	27	15	23	32	22
5910	Kleine Mantelmeeuw	519	577	583	578	646	646	15
5920	Zilvermeeuw	2422	3052	2929	2449	2324	3052	10
6150	Visdief	46	22	117	117	240	240	20

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

20 Rotummeroog

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
6160	Noordse Stern	116	22	108	162	43	162	4
6240	Dwergstern	30	21	36	14	45	45	8

21 Dollard

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						160	14
2630	Grauwe Kiekendief	4	5	5	11	10	11	1
4500	Scholekster						1078	49
4560	Kluut	1345	537	1414	1143	743	1414	2
4700	Bontbekplevier	7		9	2	3	9	15
5120	Bonte Strandloper	1	3				3	1
5410	Wulp						3	15
5460	Tureluur						373	6
5750	Zwartkopmeeuw			1	3	2	3	12
5820	Kokmeeuw	483	886	1079	1602	3365	3365	8
5900	Stormmeeuw	5	5	1	1		5	33
5910	Kleine Mantelmeeuw	2	3				3	35
6150	Visdief	27	35	29	131	43	131	24
6160	Noordse Stern	2	5	21	49	12	49	9
7680	Velduil	1	0	0	0	0	1	9
11370	Paapje						16	4
11460	Tapuit						2	21

23 Eemsmond

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
720	Aalscholver	120	103	110	114	96	120	11
1730	Bergeend						70	29
2630	Grauwe Kiekendief	5	3	2			5	3
4500	Scholekster						900	10

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

23 Eemsmond

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4560	Kluut	110	85	7		17	110	18
4700	Bontbekplevier	14	24	17	2	13	24	3
4770	Strandplevier	5	7	2		3	7	13
5460	Tureluur						82	22
5820	Kokmeeuw	965	968	72	14	2	968	17
5900	Stormmeeuw			4	1	1	4	34
5910	Kleine Mantelmeeuw	15	17	40	41	22	41	27
5920	Zilvermeeuw	121	108	94	74	65	121	29
6000	Grote Mantelmeeuw	1					1	6
6150	Visdief	253	139	341	111	444	444	11
6160	Noordse Stern	35	20	49	4	23	49	9
7680	Velduil	0	0	0	0	1	1	9
11370	Paapje						6	8

24 Eemshaven

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						17	7
1730	Bergeend						68	30
2630	Grauwe Kiekendief	2	2	3			3	4
4500	Scholekster						83	47
4560	Kluut	47	97	302	135	88	302	8
4700	Bontbekplevier	4	2	6	3	7	7	21
4770	Strandplevier	3	1	2	1		3	23
5460	Tureluur						68	26
5820	Kokmeeuw		10	160	14	52	160	32
6150	Visdief	3	3	5	6	9	9	40
6160	Noordse Stern	43	36	20	10	33	43	13
7680	Velduil	1	1	2	3	2	3	5
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						2	21

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

25 Groningen Noordkust

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						425	1
2060	Eider	3	4	3	18		18	14
4500	Scholekster						427	23
4560	Kluut	1056	739	1133	124	185	1133	3
4700	Bontbekplevier	3	4	2	3	5	5	30
4770	Strandplevier			2			2	27
5410	Wulp						2	18
5460	Tureluur						527	3
5750	Zwartkopmeeuw	1					1	17
5820	Kokmeeuw	10851	6854	2706	795	336	10851	2
6150	Visdief	399	337	247	73	77	399	12
6160	Noordse Stern	30	36	30	21	2	36	14
7680	Velduil	1	0	0	0	0	1	9
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						3	17
16634	Kleine Barmstjies						3	12

26 Groningen Binnendijks

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2060	Eider			5	1		5	16
2630	Grauwe Kiekendief		1				1	5
4500	Scholekster						2316	1
4560	Kluut	69	97	230	384	100	384	7
4700	Bontbekplevier					2	2	45
5820	Kokmeeuw	246	748	500	34	9	748	21
6150	Visdief	6	11	3	1		11	39
6160	Noordse Stern	5	7	29	24	1	29	16

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

27 Lauwersmeer

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						16	8
1730	Bergeend						101	26
2060	Eider			2			2	18
2610	Blauwe Kiekendief	3	1	1	2		3	8
2630	Grauwe Kiekendief	6	3	4	3	9	9	2
4500	Scholekster						196	35
4560	Kluut	189	89	142	101	185	189	15
4700	Bontbekplevier	3	14	16	5	3	16	10
4770	Strandplevier	4					4	20
5120	Bonte Strandloper			1			1	2
5410	Wulp						3	15
5460	Tureluur						135	16
5820	Kokmeeuw	237	44	2	144	63	237	27
6150	Visdief	50	10	7	13	13	50	31
6160	Noordse Stern	8	9	7	16	17	17	20
7680	Velduil	0	0	1	1	0	1	9
11040	Nachtegaal						14	30
11370	Paapje						10	5
11460	Tapuit						3	17
16634	Kleine Barmsijs						8	8

28 Friese Wadden+Noordkust Oost

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						174	11
2060	Eider	9		7	6		9	15
4500	Scholekster						921	9
4560	Kluut	1466	1351	1212	871	1017	1430	1
4700	Bontbekplevier	47	19	32	22	31	47	1
5460	Tureluur						450	4
5820	Kokmeeuw	5666	2126	819	439	296	5666	6
5910	Kleine Mantelmeeuw	3	2				3	35
5920	Zilvermeeuw	314	271	122	148	49	314	25
6150	Visdief	351	333	158	89	71	351	13
6160	Noordse Stern	201	162	289	224	160	289	2

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

28 Friese Wadden+Noordkust Oost

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
7680	Velduil	0	1	1	2	1	2	8
11040	Nachtegaal						2	40
11370	Paapje						2	13

29 Friese Noordkust Oost

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						1745	3
4560	Kluut	18	14	34	42	57	57	29
6150	Visdief			2	2	1	2	46

30 Friese Noordkust West

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						7	18
1730	Bergeend						173	12
4500	Scholekster						2245	2
4560	Kluut	83	20	130	105	70	105	16
4700	Bontbekplevier	7		8	8	6	8	16
5460	Tureluur						274	8
5820	Kokmeeuw	1	11	11			11	45
5920	Zilvermeeuw	1					1	46
6150	Visdief	26	15	21	13	30	30	35
11460	Tapuit						2	21
16634	Kleine Barmsijs						2	14

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

31 Afsluitdijk

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						14	45
4500	Scholekster						44	55
4700	Bontbekplevier	7	3	8	5	3	8	16
4770	Strandplevier	6	4	6	6	2	6	16
5460	Tureluur						6	49

32 Makkumer Noordwaard

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						6	51
2610	Blauwe Kiekendief					1	1	9
4500	Scholekster						39	56
4560	Kluut	51					51	31
11040	Nachtegaal						2	40

33 Balgzand

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						6	20
1440	Lepelaar	7	5	6	11	50	50	8
1730	Bergeend						133	21
2060	Eider			1			1	20
4500	Scholekster						1354	5
4560	Kluut	381	420	633	514	520	633	5
4700	Bontbekplevier	6	2	4			6	25
5460	Tureluur						113	17
5750	Zwartkopmeeuw	1	1	1	3	5	5	10
5820	Kokmeeuw	6381	7036	7565	7739	8827	8827	3
5900	Stormmeeuw	357	413	389	459	459	459	5
5910	Kleine Mantelmeeuw	6	29	38	47	81	81	22
5920	Zilvermeeuw	7	27	11	65	123	123	28

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

33 Balgzand

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
6150	Visdief	1810	1079	2159	2329	484	2329	1
6160	Noordse Stern			26	14	1	26	17
11040	Nachtegaal						18	26
16634	Kleine Barmsijs						2	14

34 Huisduinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
720	Aalscholver		1				1	18
1730	Bergeend						6	51
4500	Scholekster						32	59
5460	Tureluur						6	49
6150	Visdief	1		1			1	50
11040	Nachtegaal						17	27

35 Noordduinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						14	45
4500	Scholekster						94	44
4560	Kluut	1					1	49
4700	Bontbekplevier				1		1	50
5410	Wulp						6	12
5460	Tureluur						29	38
5900	Stormmeeuw	6	3	2		1	6	32
11040	Nachtegaal						8	33
11460	Tapuit						57	2

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

36 Zwanenwater

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						6	20
720	Aalscholver	770	900	950	740	732	950	3
1440	Lepelaar	65	75	75	20	25	75	7
1730	Bergeend						13	48
4500	Scholekster						22	64
5410	Wulp						17	8
5460	Tureluur						23	40
5750	Zwartkopmeeuw	1	1				1	17
5900	Stormmeeuw	23	15	11	30		30	23
5910	Kleine Mantelmeeuw	88	157	105	25	21	157	19
5920	Zilvermeeuw	512	489	500	300	361	512	20
11040	Nachtegaal						51	19
11460	Tapuit						51	3
16634	Kleine Barmsijs						17	6

37 Pettemer Duinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						13	48
4500	Scholekster						31	60
5410	Wulp						2	18
5460	Tureluur						18	42
5900	Stormmeeuw	27	77	80	71		80	16
5910	Kleine Mantelmeeuw		3	7	5		7	32
5920	Zilvermeeuw	10	32	34	30		34	37
11040	Nachtegaal						17	27
11460	Tapuit						2	21

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

38 Putten van Petten

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						18	42
4500	Scholekster						38	58
4560	Kluut	46		1	19	44	46	33
5410	Wulp						2	18
5460	Tureluur						53	31
5820	Kokmeeuw	52	9		1		52	36
5900	Stormmeeuw	30	47	52	3	13	52	19
5910	Kleine Mantelmeeuw	42	40	35	8		42	26
5920	Zilvermeeuw	131	125	100	32	24	131	27
6150	Visdief	40	40	40	25	21	40	33
11040	Nachtegaal						2	40
11460	Tapuit						2	21
16634	Kleine Barmsijs						2	14

39 Schoorl

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						3	28
1730	Bergeend						13	48
4500	Scholekster						7	75
5410	Wulp						6	12
5460	Tureluur						2	55
5900	Stormmeeuw	3	4	3	7	1	7	31
5920	Zilvermeeuw				3		3	41
6150	Visdief	5	5	5			5	43
11040	Nachtegaal						13	31
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						2	21
16634	Kleine Barmsijs						2	14

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

40 Noord-Hollands Duinreservaat Noord

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						6	20
1730	Bergeend						23	41
2610	Blauwe Kiekendief				1		1	9
4500	Scholekster						20	70
4700	Bontbekplevier		1				1	50
5410	Wulp						13	9
5460	Tureluur						51	32
5820	Kokmeeuw	3		12			12	43
5900	Stormmeeuw	71	90	91	93	5	93	13
5910	Kleine Mantelmeeuw					2	2	38
5920	Zilvermeeuw	4	5		2		5	39
6150	Visdief				4		4	44
11040	Nachtegaal						68	15
11460	Tapuit						8	14

41 Noord-Hollands Duinreservaat Zuid

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						8	12
720	Aalscholver	13	52	173	188	233	233	9
1730	Bergeend						37	36
4500	Scholekster						6	76
5410	Wulp						10	10
5460	Tureluur						35	37
5900	Stormmeeuw	29	27	25	12		29	24
5910	Kleine Mantelmeeuw	19	20	20	10		20	31
5920	Zilvermeeuw	41	35	30	25		41	36
11040	Nachtegaal						697	1
11370	Paapje						20	2
11460	Tapuit						25	9
16634	Kleine Barmsijs						8	8

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

42 IJmuiden

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						5	26
1730	Bergeend						59	31
4500	Scholekster						21	68
4700	Bontbekplevier		1	2	8	2	8	16
5460	Tureluur						51	32
5900	Stormmeeuw	169	157	144	166	121	169	10
5910	Kleine Mantelmeeuw	1291	1993	2179	2378	2175	2378	9
5920	Zilvermeeuw	1418	1581	1636	1626	1598	1636	16
6150	Visdief	16	15				16	37
11040	Nachtegaal						69	14
11460	Tapuit						2	21

43 Zuid-Kennemerland

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						8	12
1730	Bergeend						6	51
4500	Scholekster						22	64
4700	Bontbekplevier			2	2		2	45
5900	Stormmeeuw	1	1		1		1	39
5920	Zilvermeeuw	58	60	60	30		60	35
11040	Nachtegaal						500	2
11370	Paapje						18	3
16634	Kleine Barmsijs						2	14

44 Amsterdamse Waterleidingduinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						3	28
720	Aalscholver	154	205	240	222	357	357	7
1730	Bergeend						2	56

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

46 Meijendel

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
5900	Stormmeeuw	21	27	22	20	18	27	25
6150	Visdief		1		1		1	50
7680	Velduil	0	0	0	0	1	1	9
11040	Nachtegaal						394	3
11370	Paapje						3	9
11460	Tapuit						5	15
16634	Kleine Barmsijs						3	12

47 Westduinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
720	Aalscholver					5	5	16
1730	Bergeend						2	56
4500	Scholekster						21	68
5460	Tureluur						3	54
5900	Stormmeeuw	25	25	20	10		25	26
5910	Kleine Mantelmeeuw	25	29	27	25		29	30
5920	Zilvermeeuw	75	75	81	112	46	112	30
11040	Nachtegaal						108	10
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						3	17
16634	Kleine Barmsijs						2	14

48 Kapittelduinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						8	12
1730	Bergeend						2	56
4500	Scholekster						8	74
5460	Tureluur						2	55

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

48 Kapittelduinen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
5900	Stormmeeuw		1				1	39
11040	Nachtegaal						8	33
11370	Paapje						2	13

49 Maasvlakte

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						8	12
1730	Bergeend						258	4
4500	Scholekster						86	45
4560	Kluut	202	187	129	140	120	202	13
4700	Bontbekplevier	12	9	8	7	10	12	12
4770	Strandplevier	5	2	6		1	6	16
5410	Wulp						8	11
5460	Tureluur						5	53
5750	Zwartkopmeeuw	1	2		2	2	2	14
5820	Kokmeeuw	150	175	109	70	490	490	25
5900	Stormmeeuw	289	264	245	248	147	289	7
5910	Kleine Mantelmeeuw	23891	30057	29818	30048	25117	30057	1
5920	Zilvermeeuw	6948	8235	8445	6841	5836	8445	3
6000	Grote Mantelmeeuw	2	1	1		2	2	4
6110	Grote Stern					1	1	11
6150	Visdief	429	371	629	706	713	713	8
11040	Nachtegaal						35	20
11460	Tapuit						29	6

50 Voornes Duin

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						8	12
720	Aalscholver	998	1277	1133	1184	899	1277	1

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

50 Voornes Duin

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1190	Kleine Zilverreiger	9	14	20	19	26	26	1
1440	Lepelaar	110	82	137	120	232	232	2
1730	Bergeend						29	39
4500	Scholekster						156	37
4560	Kluut	50		1	1		50	32
4700	Bontbekplevier	3		1	1	1	3	37
4770	Strandplevier			1			1	33
5460	Tureluur						25	39
5750	Zwartkopmeeuw	1					1	17
5820	Kokmeeuw	20					20	41
5910	Kleine Mantelmeeuw					1	1	39
6150	Visdief	280					280	19
11040	Nachtegaal						110	9
11460	Tapuit						2	21
16634	Kleine Barmsijs						2	14

52 Kwade Hoek

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						39	56
4560	Kluut	83	97	12	8	15	97	21
4700	Bontbekplevier	2	2	3	3	4	4	33
4770	Strandplevier	11	10	7	2	14	14	9
6150	Visdief			1	1		1	50

53 Goeree

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						6	20
1730	Bergeend						59	31
2210	Middelste Zaagbek		2				2	4

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

53 Goeree

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						236	32
4560	Kluut	7	2	5	6	6	7	46
4700	Bontbekplevier			1			1	50
5460	Tureluur						54	30
11040	Nachtegaal						159	6

54 Overflakkee

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						6	20
720	Aalscholver		1	1	1	1	1	18
1730	Bergeend						138	19
2210	Middelste Zaagbek	1	2	1	1		2	4
4500	Scholekster						505	20
4560	Kluut	234	267	173	223	90	267	9
4700	Bontbekplevier	3	7	2	2	6	7	21
4770	Strandplevier	4	4	1	1		4	20
5460	Tureluur						76	24
5750	Zwartkopmeeuw	118	379	89	35	30	379	1
5820	Kokmeeuw	2440	3325	2072	1774	1877	3325	9
5920	Zilvermeeuw		4			1	4	40
6150	Visdief	832	870	591	1098	534	1098	6
6160	Noordse Stern				1	1	1	30
6240	Dwergstern	3	8	25	49	40	49	6
11040	Nachtegaal						86	11

55 Slikken van Flakkee

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						17	43
4500	Scholekster						320	27

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

55 Slikken van Flakkee

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4560	Kluut	41	65	84	26	89	89	23
4700	Bontbekplevier	2	5	4	6	8	8	16
4770	Strandplevier	44	45	48	41	36	48	1
5460	Tureluur						51	32
5820	Kokmeeuw			24	2	2	24	39
5900	Stormmeeuw	38	63	65	81	86	86	15
5910	Kleine Mantelmeeuw					1	1	39
5920	Zilvermeeuw	1	2	3		2	3	41
6150	Visdief	5	16	2	57	69	69	29
6160	Noordse Stern	8	14	4	7	9	14	21
6240	Dwergstern				2	5	5	18

56 Brouwersdam

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						14	71

57 Grevelingen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						3	28
1730	Bergeend						131	22
2210	Middelste Zaagbek	17	15	7	8	11	17	1
4500	Scholekster						294	28
4560	Kluut	208	156	160	133	122	208	12
4700	Bontbekplevier	18	13	8	11	9	18	6
4770	Strandplevier	18	15	15	24	36	36	3
5460	Tureluur						141	14
5750	Zwartkopmeeuw	4	3		5	9	9	8
5820	Kokmeeuw	2733	1911	387	485	285	2733	11
5900	Stormmeeuw	195	214	194	238	239	239	8

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

57 Grevelingen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
5910	Kleine Mantelmeeuw	366	459	371	727	802	802	14
5920	Zilvermeeuw	935	1484	1257	2360	2105	2360	12
6000	Grote Mantelmeeuw	2	2	3	4	4	4	2
6110	Grote Stern	2800	3251	1600	4201	3300	4201	3
6150	Visdief	342	446	247	370	297	446	10
6160	Noordse Stern	11	15	11	34	24	34	15
6240	Dwergstern	14	27	23	21	46	46	7
7680	Velduil	0	1	0	0		1	9
11040	Nachtegaal						76	12

58 Volkerakmeer

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
720	Aalscholver	280	280	379	356	348	379	6
1440	Lepelaar	6	20	38	35	40	40	9
1730	Bergeend						119	23
4500	Scholekster						175	36
4560	Kluut	508	686	896	892	426	896	4
4700	Bontbekplevier	24	19	20	19	24	24	3
4770	Strandplevier	31	25	39	43	33	43	2
5460	Tureluur						108	20
5750	Zwartkopmeeuw	116					116	3
5820	Kokmeeuw	737	42	45	166		737	22
5900	Stormmeeuw			9	3	7	9	29
5910	Kleine Mantelmeeuw	166	142	84	84	140	166	18
5920	Zilvermeeuw	417	493	455	372	398	493	21
6000	Grote Mantelmeeuw				2	1	2	4
6150	Visdief	92	71	66	127	44	127	25
11370	Paapje						2	13

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

59 Duinen Kop van Schouwen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						6	20
1730	Bergeend						39	35
4500	Scholekster						75	48
5410	Wulp						6	12
5460	Tureluur						18	42
5900	Stormmeeuw	6	6	5	12	8	12	28
5910	Kleine Mantelmeeuw	4900	4882	4428	5709	4518	5709	5
5920	Zilvermeeuw	3016	3034	3396	2407	2118	3396	9
11040	Nachtegaal						327	5
11370	Paapje						2	13
11460	Tapuit						14	11
16634	Kleine Barmsijs						8	8

60 Schouwen Overig

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						9	11
720	Aalscholver	14	16	41	46	46	46	14
1440	Lepelaar			3	5		5	17
1730	Bergeend						252	6
4500	Scholekster						1142	6
4560	Kluut	371	369	524	446	538	538	6
4700	Bontbekplevier	13	18	18	16	17	18	6
4770	Strandplevier	4	14	30	11	16	30	4
5410	Wulp						2	18
5460	Tureluur						242	10
5750	Zwartkopmeeuw		1			3	3	12
5820	Kokmeeuw	673	761	1290	2289	2452	2452	12
5900	Stormmeeuw	1	1				1	39
5910	Kleine Mantelmeeuw			1	3	6	6	33
5920	Zilvermeeuw	39	88	41	95	106	106	31
6000	Grote Mantelmeeuw			1	1	1	1	6
6110	Grote Stern					409	409	5
6150	Visdief	339	495	416	763	1246	1246	5
6160	Noordse Stern	11	10	10	26	21	26	17

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

60 Schouwen Overig

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
6240	Dwergstern		3			24	24	11
11040	Nachtegaal						62	16
11460	Tapuit						5	15

61 St. Philipsland

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4500	Scholekster						136	38
4560	Kluut	10	1	3	8	3	10	43
5820	Kokmeeuw				48	55	55	35

62 Rammegors

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						8	12
1730	Bergeend						33	38
4500	Scholekster						101	43
5460	Tureluur						8	48
5820	Kokmeeuw				1		1	49
11040	Nachtegaal						2	40
11370	Paapje						2	13

63 Neeltje Jans

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
720	Aalscholver	2	1	1	1		2	17
1730	Bergeend						6	51

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

63 Neeltje Jans

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2060	Eider	32	9	24	17		32	12
4500	Scholekster						24	63
4700	Bontbekplevier	7	17	11	15	16	17	9
4770	Strandplevier				2		2	27
5900	Stormmeeuw	89	87	54	92	52	92	14
5910	Kleine Mantelmeeuw	1244	1206	1252	1599	1215	1599	11
5920	Zilvermeeuw	1966	1793	1865	2252	1533	2252	13
6150	Visdief	4	9	5	12		12	38
6160	Noordse Stern				1		1	30
6240	Dwergstern		3	6	16	15	16	14
11040	Nachtegaal						6	35
11460	Tapuit						2	21

64 Oosterschelde

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						7	18
1730	Bergeend						72	28
4500	Scholekster						111	42
4700	Bontbekplevier	4	6	4	4	1	6	25
4770	Strandplevier	1		2	1	1	2	27
5460	Tureluur						111	18
5750	Zwartkopmeeuw		20			1	20	7
5820	Kokmeeuw	788	695	523	525	444	788	20
5910	Kleine Mantelmeeuw	8	41	9	26	9	41	27
5920	Zilvermeeuw	325	459	129	381	232	459	22
6150	Visdief	135	294	163	227	100	294	17
6160	Noordse Stern	3	5	2	2	4	5	26
6240	Dwergstern	10	67	40	37		67	3
11040	Nachtegaal						6	35

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

65 Tholen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						5	26
1730	Bergeend						158	17
4500	Scholekster						623	16
4560	Kluut	50	209	222	264	226	264	10
4700	Bontbekplevier	7	11	13	16	14	16	10
4770	Strandplevier	7	20	4	15	11	20	6
5460	Tureluur						138	15
5750	Zwartkopmeeuw		1				1	17
5820	Kokmeeuw	877	906	1251	1304	651	1304	15
5920	Zilvermeeuw				1		1	46
6150	Visdief	97	125	97	141	41	141	22
6160	Noordse Stern			5	3	2	5	26

66 Walcheren

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						51	3
720	Aalscholver				3	11	11	15
1730	Bergeend						187	10
4500	Scholekster						837	11
4560	Kluut	4	12	7	2	25	25	39
4700	Bontbekplevier	3		2	1	4	4	33
4770	Strandplevier					1	1	33
5460	Tureluur						44	35
5820	Kokmeeuw		33	183	172	156	183	30
5920	Zilvermeeuw		1	2			2	43
11040	Nachtegaal						115	8
11460	Tapuit						2	21

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

69 Zuid-Beveland

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						45	4
1440	Lepelaar	3	4	7	10	13	13	16
1730	Bergeend						376	2
4500	Scholekster						114	41
4560	Kluut	131	77	166	201	150	201	14
4700	Bontbekplevier	12	10	20	13	8	20	5
4770	Strandplevier	10		2	5	7	10	11
5460	Tureluur						187	12
5750	Zwartkopmeeuw				5	41	41	5
5820	Kokmeeuw	795	423	606	1827	3249	3249	10
5910	Kleine Mantelmeeuw	6	22	3	93	52	93	21
5920	Zilvermeeuw	241	367	52	359	216	367	24
6150	Visdief	38	37	35	150	73	150	21
6160	Noordse Stern	3	4	2	6	5	6	25
11040	Nachtegaal						16	29

70 Kruiingen

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						10	10
1730	Bergeend						255	5
4500	Scholekster						690	15
4560	Kluut	29	69	47	45	50	69	26
4700	Bontbekplevier	9	12	12	8	6	12	12
4770	Strandplevier				3	1	3	23
5460	Tureluur						350	7
5820	Kokmeeuw		5			1	5	47
6150	Visdief					1	1	50

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

71 Zoommeer

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
720	Aalscholver					50	50	13
1440	Lepelaar		1	1		1	1	18
1730	Bergeend						17	43
4500	Scholekster						134	39
4560	Kluut	100	2	18	8	31	100	20
4700	Bontbekplevier	6	3	4	2	4	6	25
4770	Strandplevier	14	16	6	6	9	16	7
5460	Tureluur						6	49
5910	Kleine Mantelmeeuw	111		1			111	20
5920	Zilvermeeuw	270	72	6	17		270	26
6150	Visdief	3					3	45
6240	Dwergstern	1					1	21
11040	Nachtegaal						2	40

72 Markiezaatsmeer

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						68	1
1440	Lepelaar	4	7	28	26	31	31	12
1730	Bergeend						102	24
2210	Middelste Zaagbek	1	1				1	6
4500	Scholekster						211	34
4560	Kluut	47	13	90	34	13	90	22
4700	Bontbekplevier	5	2		5	2	5	30
4770	Strandplevier	21	12	11	24	14	24	5
5460	Tureluur						241	11
5750	Zwartkopmeeuw	65	160	1	2	7	160	2
5820	Kokmeeuw	1042	1086	771	335	943	1086	16
5910	Kleine Mantelmeeuw					51	51	25
5920	Zilvermeeuw	565	286	398	495	641	641	19
6000	Grote Mantelmeeuw	1					1	6
6150	Visdief	42	12	21	21	35	42	32
6160	Noordse Stern	2					2	28
6240	Dwergstern	7			1		7	17

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

72 Markiezaatsmeer

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
7680	Velduil	0	0	1	0		1	9
11040	Nachtegaal						3	39
11370	Paapje						2	13

73 Westerschelde

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
1730	Bergeend						36	37
4500	Scholekster						67	50
4560	Kluut	68	85	29	55	32	85	25
4700	Bontbekplevier	3	4	2	6	4	6	25
4770	Strandplevier	15	12	12	16	9	16	7
5460	Tureluur						76	24
5750	Zwartkopmeeuw	52	87	3	24	61	87	4
5820	Kokmeeuw	4253	4302	3793	3756	2393	4302	7
5900	Stormmeeuw			1	3		3	35
5910	Kleine Mantelmeeuw	1567	1083	1211	2602	1474	2602	8
5920	Zilvermeeuw	3213	3641	2546	3488	2337	3641	8
6110	Grote Stern	3000	2875	4600	2500	900	4600	2
6150	Visdief	1360	1100	1100	1200	1100	1360	3
6240	Dwergstern	124	99	87	91	85	124	1

74 Zwin

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1730	Bergeend						6	51
4500	Scholekster						10	72
4560	Kluut			7			7	46
5460	Tureluur						17	45
5750	Zwartkopmeeuw	4	1				4	11

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

74 Zwin

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
5820	Kokmeeuw	600	405				600	23
5920	Zilvermeeuw	2	2	1			2	43
11040	Nachtegaal						2	40

75 Zeeuws-Vlaanderen Overig West

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						3	28
1190	Kleine Zilverreiger	2	4	4	11	17	17	2
1730	Bergeend						239	8
4500	Scholekster						733	12
4560	Kluut	16	59	39	103	100	103	19
4700	Bontbekplevier	1	1		2	3	3	37
4770	Strandplevier	5	3	1	7	5	7	13
5460	Tureluur						89	21
5750	Zwartkopmeeuw		3	1	15	25	25	6
5820	Kokmeeuw	214	238	242	538	862	862	18
5910	Kleine Mantelmeeuw		1				1	39
5920	Zilvermeeuw		1		2		2	43
6150	Visdief	181	224	115	271	291	291	18
11040	Nachtegaal						31	22
11370	Paapje						3	9
11460	Tapuit						3	17

76 Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
1730	Bergeend						141	18
2060	Eider			2			2	18
4500	Scholekster						709	13

Bijlage 2. Schattingen per kerngebied

76 Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4560	Kluut	39	33	14	23	16	39	36
4700	Bontbekplevier	1	1		1	3	3	37
4770	Strandplevier	9	14	10	9	4	14	9
5460	Tureluur						82	22
5820	Kokmeeuw				12	2	12	43
6150	Visdief				2	1	2	46
11040	Nachtegaal						2	40
11370	Paapje						3	9

77 Verdrongen Land van Saeftinge

Euring	Soort	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
70	Dodaars						2	34
1730	Bergeend						170	13
4500	Scholekster						474	21
4560	Kluut	115	69	3	79	82	115	17
4700	Bontbekplevier			1	3		3	37
4770	Strandplevier	4	6	2	4	5	6	16
5460	Tureluur						899	1
5750	Zwartkopmeeuw	1			7	9	9	8
5820	Kokmeeuw	65	85		218	119	218	28
5900	Stormmeeuw					1	1	39
5910	Kleine Mantelmeeuw	33	26	28	22	336	336	17
5920	Zilvermeeuw	10500	8000	4100	2800	8004	10500	1
6150	Visdief	283	869	71	428	229	869	7
11040	Nachtegaal						6	35

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

70 Dodaars

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						25	5
7	Duinen Vlieland						2	34
10	Terschelling Duinen+polder						14	9
14	Ameland Duinen+polder						20	6
17	Schiermonnikoog						3	28
24	Eemshaven						17	7
27	Lauwersmeer						16	8
30	Friese Noordkust West						7	18
33	Balgzand						6	20
34	Huisduinen						2	34
36	Zwanenwater						6	20
39	Schoorl						3	28
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						6	20
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						8	12
42	IJmuiden						5	26
43	Zuid-Kennemerland						8	12
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						3	28
46	Meijendel						61	2
47	Westduinen						2	34
48	Kapittelduinen						8	12
49	Maasvlakte						8	12
50	Voornes Duin						8	12
53	Goeree						6	20
54	Overflakkee						6	20
57	Grevelingen						3	28
59	Duinen Kop van Schouwen						6	20
60	Schouwen Overig						9	11
62	Rammegors						8	12
64	Oosterschelde						7	18
65	Tholen						5	26
66	Walcheren						51	3
67	Noord-Beveland						3	28
69	Zuid-Beveland						45	4
70	Kruiningen						10	10
71	Zoommeer						2	34
72	Markiezaatsmeer						68	1
73	Westerschelde						2	34
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						3	28
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost						2	34

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

70 Dodaars

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
77	Verdronken Land van Saeftinge						2	34

720 Aalscholver

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
3	Duinen Texel Noord	120	200	200	350	450	450	5
7	Duinen Vlieland	699	919	1003	976	951	1003	2
12	Boschplaat					60	60	12
20	Rotumeroog	36	77	134	132	125	134	10
23	Eemsmond	120	103	110	114	96	120	11
34	Huisduinen		1				1	18
36	Zwanenwater	770	900	950	740	732	950	3
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	13	52	173	188	233	233	9
44	Amsterdamse Waterleidingduinen	154	205	240	222	357	357	7
46	Meijendel	345	354	320	287	309	354	8
47	Westduinen					5	5	16
50	Voornes Duin	998	1277	1133	1184	899	1277	1
54	Overflakkee		1	1	1	1	1	18
58	Volkerakmeer	280	280	379	356	348	379	6
60	Schouwen Overig	14	16	41	46	46	46	14
63	Neeltje Jans	2	1	1	1		2	17
66	Walcheren				3	11	11	15
68	Veerse Meer	446	513	576	391	400	576	4
71	Zoommeer					50	50	13

1190 Kleine Zilverreiger

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
5	De Schorren			2			2	5
7	Duinen Vlieland	1					1	6
12	Boschplaat	1	2	3	3		3	4

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

1190 Kleine Zilverreiger

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
17	Schiermonnikoog		2	1	1	6	6	3
50	Voornes Duin	9	14	20	19	26	26	1
68	Veerse Meer			1		1	1	6
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	2	4	4	11	17	17	2

1440 Lepelaar

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	84	139	99	129	212	212	5
3	Duinen Texel Noord	16	13	21	11	5	21	15
5	De Schorren	85	51	72	43	80	85	6
7	Duinen Vlieland	106	150	216	207	183	216	4
10	Duinen Terschelling		1				1	18
12	Boschplaat	145	150	227	193	225	227	3
15	't Oerd	29	37	17	39	38	39	10
17	Schiermonnikoog	174	192	240	172	201	240	1
19	Rotummerplaat	5	10	19	20	26	26	13
20	Rotummeroog	1	4	14	19	33	33	11
33	Balgzand	7	5	6	11	50	50	8
36	Zwanenwater	65	75	75	20	25	75	7
50	Voornes Duin	110	82	137	120	232	232	2
58	Volkerakmeer	6	20	38	35	40	40	9
60	Schouwen Overig			3	5		5	17
68	Veerse Meer	9	13	14	14	23	23	14
69	Zuid-Beveland	3	4	7	10	13	13	16
71	Zoommeer		1	1		1	1	18
72	Markiezaatsmeer	4	7	28	26	31	31	12

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

1730 Bergeend

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						198	9
6	Vliehors						2	56
7	Duinen Vlieland						26	40
10	Terschelling Duinen+polder						138	19
12	Boschplaat						159	15
14	Ameland Duinen+polder						159	15
15	't Oerd						241	7
17	Schiermonnikoog						325	3
19	Rotummerplaat						51	33
20	Rotumeroog						51	33
21	Dollard						160	14
23	Eemsmond						70	29
24	Eemshaven						68	30
25	Groningen Noordkust						425	1
27	Lauwersmeer						101	26
28	Friese Wadden+Noordkust Oost						174	11
30	Friese Noordkust West						173	12
31	Afsluitdijk						14	45
32	Makkumer Noordwaard						6	51
33	Balgzand						133	21
34	Huisduinen						6	51
35	Noordduinen						14	45
36	Zwanenwater						13	48
37	Pettemer Duinen						13	48
38	Putten van Petten						18	42
39	Schoorl						13	48
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						23	41
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						37	36
42	Ijmuiden						59	31
43	Zuid-Kennemerland						6	51
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						2	56
45	Coepel Duynen						2	56
46	Meijendel						14	45
47	Westduinen						2	56
48	Kapittelduinen						2	56
49	Maasvlakte						258	4
50	Voornes Duin						29	39
53	Goeree						59	31
54	Overflakkee						138	19

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

1730 Bergeend

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
55	Slikken van Flakkee						17	43
57	Grevelingen						131	22
58	Volkerakmeer						119	23
59	Duinen Kop van Schouwen						39	35
60	Schouwen Overig						252	6
62	Rammegors						33	38
63	Neeltje Jans						6	51
64	Oosterschelde						72	28
65	Tholen						158	17
66	Walcheren						187	10
67	Noord-Beveland						80	27
68	Veerse Meer						102	24
69	Zuid-Beveland						376	2
70	Kruiningen						255	5
71	Zoommeer						17	43
72	Markiezaatsmeer						102	24
73	Westerschelde						36	37
74	Zwin						6	51
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						239	8
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost						141	18
77	Verdronken Land van Saeftinge						170	13

2060 Eider

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid		3	4			4	17
3	Duinen Texel Noord	9	71	34			71	9
4	Texel overig			1			1	20
5	De Schorren	60	82	55	32		82	8
7	Duinen Vlieland	2196	2464	1754	1055	1100	2464	2
8	Richel	1					1	20
9	Griend	42	66	55	41	71	71	9
10	Duinen Terschelling	146	22	91	5		146	7
12	Boschplaat	1332	1588	1218	1083		1588	3
13	Duinen Ameland	10	19	2	9		19	13

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

2060 Eider

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
14	Polder Ameland	33	11	17	9		33	11
15	't Oerd	83	645	21	31		645	5
17	Schiermonnikoog	1534	2943	2553	2377	2100	2943	1
19	Rotummerplaat	589	635	793	1033	1063	1063	4
20	Rotummeroog	419	412	558	482	455	558	6
25	Groningen Buitendijks	3	4	3	18		18	14
26	Groningen Binnendijks			5	1		5	16
27	Lauwersmeer			2			2	18
28	Friese Waddenkust	9		7	6		9	15
33	Balgzand			1			1	20
63	Neeltje Jans	32	9	24	17		32	12
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost			2			2	18

2210 Middelste Zaagbek

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
9	Griend	4	5	6	5	2	6	3
12	Boschplaat			1			1	6
17	Schiermonnikoog			1	1		1	6
53	Goeree		2				2	4
54	Overflakkee	1	2	1	1		2	4
57	Grevelingen	17	15	7	8	11	17	1
68	Veerse Meer	9	5	5			9	2
72	Markiezaatsmeer	1	1				1	6

2610 Blauwe Kiekendief

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	11	15	16	13	12	16	2
3	Duinen Texel Noord	8	6	5	4	11	11	4
6	Vliehors		1				1	9

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

2610 Blauwe Kiekendief

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
7	Duinen Vlieland	4	3	2	2	1	4	6
10	Duinen Terschelling	33	29	31	23	21	33	1
12	Boschplaat	3	4	2	4		4	6
13	Duinen Ameland	5	3	5	4	7	7	5
17	Schiermonnikoog	10	12	8	13	10	13	3
19	Rotummerplaat		1				1	9
27	Lauwersmeer	3	1	1	2		3	8
32	Makkumer Noordwaard					1	1	9
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord				1		1	9

2630 Grauwe Kiekendief

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
21	Dollard	4	5	5	11	10	11	1
23	Eemsmond	5	3	2			5	3
24	Eemshaven	2	2	3			3	4
26	Groningen Binnendijks		1				1	5
27	Lauwersmeer	6	3	4	3	9	9	2

4500 Scholekster

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1	Noorderhaaks						55	52
2	Duinen Texel Zuid						385	25
3	Duinen Texel Noord						387	24
4	Texel overig						1697	4
5	De Schorren						26	62
6	Vliehors						66	51
7	Duinen Vlieland						245	30
8	Richel						51	54
9	Griend						355	26

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

4500 Scholekster

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
10	Duinen Terschelling						240	31
11	Polder Terschelling						294	28
12	Boschplaat						704	14
13	Duinen Ameland						446	22
14	Polder Ameland						528	19
15	't Oerd						544	18
16	Engelmansplaat						9	73
17	Schiermonnikoog						943	8
18	Simonszand						22	64
19	Rotummerplaat						212	33
20	Rotumeroog						128	40
21	Dollard						1078	49
23	Eemsmond						900	10
24	Eemshaven						83	47
25	Groningen Buitendijks						427	23
26	Groningen Binnendijks						2316	1
27	Lauwersmeer						196	35
28	Friese Waddenkust						921	9
29	Friese Noordkust Oost						1745	3
30	Friese Noordkust West						2245	2
31	Afsluitdijk						44	55
32	Makkumer Noordwaard						39	56
33	Balgzand						1354	5
34	Huisduinen						32	59
35	Noordduinen						94	44
36	Zwanenwater						22	64
37	Pettemer Duinen						31	60
38	Putten van Petten						38	58
39	Schoorl						7	75
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						20	70
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						6	76
42	Ijmuiden						21	68
43	Zuid-Kennemerland						22	64
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						53	53
45	Coepel Duynen						29	61
46	Meijendel						22	64
47	Westduinen						21	68
48	Kapittelduinen						8	74
49	Maasvlakte						86	45

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

4500 Scholekster

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
50	Voornes Duin						156	37
52	Kwade Hoek						39	56
53	Goeree						236	32
54	Overflakkee						505	20
55	Slikken van Flakkee						320	27
56	Brouwersdam						14	71
57	Grevelingen						294	28
58	Volkerakmeer						175	36
59	Duinen Kop van Schouwen						75	48
60	Schouwen Overig						1142	6
61	St. Philipsland						136	38
62	Rammegors						101	43
63	Neeltje Jans						24	63
64	Oosterschelde						111	42
65	Tholen						623	16
66	Walcheren						837	11
67	Noord-Beveland						561	17
68	Veerse Meer						84	46
69	Zuid-Beveland						114	41
70	Kruiningen						690	15
71	Zoommeer						134	39
72	Markiezaatsmeer						211	34
73	Westerschelde						67	50
74	Zwin						10	72
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						733	12
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost						709	13
77	Verdronken Land van Saeftinge						474	21

4560 Kluut

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid		5	5	10		10	43
3	Duinen Texel Noord	16	7	1	3		16	42
4	Texel overig	240	152	181	198	108	240	11
5	De Schorren	1	5	2	2	6	6	48

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

4560 Kluut

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
7	Duinen Vlieland	41	28	39	31	28	41	34
10	Duinen Terschelling	33	37	28	29	86	86	24
11	Polder Terschelling	17	34	17		3	34	37
12	Boschplaat	19	61	8	19	10	61	27
13	Duinen Ameland	8	6	3	5	4	8	45
14	Polder Ameland	51	33	55	22	54	55	30
15	't Oerd	33	40	13	26	30	40	35
17	Schiermonnikoog	40	19	29	61	18	61	27
19	Rotummerplaat	7	17	17	7		17	41
21	Dollard	1345	537	1414	1143	743	1414	2
23	Eemsmond	110	85	7		17	110	18
24	Eemshaven	47	97	302	135	88	302	8
25	Groningen Buitendijks	1056	739	1133	124	185	1133	3
26	Groningen Binnendijks	69	97	230	384	100	384	7
27	Lauwersmeer	189	89	142	101	185	189	15
28	Friese Waddenkust	1466	1351	1212	871	1017	1430	1
29	Friese Noordkust Oost	18	14	34	42	57	57	29
30	Friese Noordkust West	83	20	130	105	70	105	16
32	Makkumer Noordwaard	51					51	31
33	Balgzand	381	420	633	514	520	633	5
35	Noordduinen	1					1	49
38	Putten van Petten	46		1	19	44	46	33
49	Maasvlakte	202	187	129	140	120	202	13
50	Voornes Duin	50		1	1		50	32
52	Kwade Hoek	83	97	12	8	15	97	21
53	Goeree	7	2	5	6	6	7	46
54	Overflakkee	234	267	173	223	90	267	9
55	Slikken van Flakkee	41	65	84	26	89	89	23
57	Grevelingen	208	156	160	133	122	208	12
58	Volkerakmeer	508	686	896	892	426	896	4
60	Schouwen Overig	371	369	524	446	538	538	6
61	St. Philipsland	10	1	3	8	3	10	43
65	Tholen	50	209	222	264	226	264	10
66	Walcheren	4	12	7	2	25	25	39
67	Noord-Beveland	12	10	18	33	28	33	38
68	Veerse Meer	24	6	10	3	21	24	40
69	Zuid-Beveland	131	77	166	201	150	201	14
70	Kruiningen	29	69	47	45	50	69	26
71	Zoommeer	100	2	18	8	31	100	20

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

4560 Kluut

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
72	Markiezaatsmeer	47	13	90	34	13	90	22
73	Westerschelde	68	85	29	55	32	85	25
74	Zwin			7			7	46
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	16	59	39	103	100	103	19
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost	39	33	14	23	16	39	36
77	Verdronken Land van Saeftinge	115	69	3	79	82	115	17

4700 Bontbekplevier

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	6	7	4	4	4	7	21
3	Duinen Texel Noord	3	2	3	3	1	3	37
4	Texel overig	35	30	31	22	22	35	2
5	De Schorren	3	3	2	2	2	3	37
6	Vliehors		1	3	3	3	3	37
7	Duinen Vlieland	1					1	50
8	Richel	1		1	1		1	50
9	Griend	1	2		1	1	2	45
10	Duinen Terschelling	8	7	2	10		10	14
11	Polder Terschelling	1	2		4		4	33
12	Boschplaat	2	2	3	6	18	18	6
13	Duinen Ameland					2	2	45
14	Polder Ameland	8	4	5	4	6	8	16
15	't Oerd	1	2	2	3	1	3	37
17	Schiermonnikoog		5	1	1	1	5	30
19	Rotummerplaat	3	3	4	2	4	4	33
20	Rotummeroog	6	3	4	5	5	6	25
21	Dollard	7		9	2	3	9	15
23	Eemsmond	14	24	17	2	13	24	3
24	Eemshaven	4	2	6	3	7	7	21
25	Groningen Buitendijks	3	4	2	3	5	5	30
26	Groningen Binnendijks					2	2	45
27	Lauwersmeer	3	14	16	5	3	16	10
28	Friese Waddenkust	47	19	32	22	31	47	1
30	Friese Noordkust West	7		8	8	6	8	16

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

4700 Bontbekplevier

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
31	Afsluitdijk	7	3	8	5	3	8	16
33	Balgzand	6	2	4			6	25
35	Noordduinen				1		1	50
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord		1				1	50
42	IJmuiden		1	2	8	2	8	16
43	Zuid-Kennemerland			2	2		2	45
49	Maasvlakte	12	9	8	7	10	12	12
50	Voornes Duin	3		1	1	1	3	37
52	Kwade Hoek	2	2	3	3	4	4	33
53	Goeree			1			1	50
54	Overflakkee	3	7	2	2	6	7	21
55	Slikken van Flakkee	2	5	4	6	8	8	16
57	Grevelingen	18	13	8	11	9	18	6
58	Volkerakmeer	24	19	20	19	24	24	3
60	Schouwen Overig	13	18	18	16	17	18	6
63	Neeltje Jans	7	17	11	15	16	17	9
64	Oosterschelde	4	6	4	4	1	6	25
65	Tholen	7	11	13	16	14	16	10
66	Walcheren	3		2	1	4	4	33
67	Noord-Beveland	7	6	5	3		7	21
68	Veerse Meer		2	1			2	45
69	Zuid-Beveland	12	10	20	13	8	20	5
70	Kruiningen	9	12	12	8	6	12	12
71	Zoommeer	6	3	4	2	4	6	25
72	Markiezaatsmeer	5	2		5	2	5	30
73	Westerschelde	3	4	2	6	4	6	25
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	1	1		2	3	3	37
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost	1	1		1	3	3	37
77	Verdronken Land van Saeftinge			1	3		3	37

4770 Strandplevier

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid					1	1	33
4	Texel overig	1	1	1	2	2	2	27

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

4770 Strandplevier

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
6	Vliehors		2	2	2	3	3	23
10	Duinen Terschelling	1	1				1	33
11	Polder Terschelling		2		1		2	27
12	Boschplaat	7	6	7	7	4	7	13
13	Duinen Ameland				2	2	2	27
14	Polder Ameland	4	3				4	20
17	Schiermonnikoog	5	5	4	5		5	19
19	Rotummerplaat		1	1			1	33
20	Rotummeroog	7	3	8	9	7	9	12
23	Eemsmond	5	7	2		3	7	13
24	Eemshaven	3	1	2	1		3	23
25	Groningen Buitendijks			2			2	27
27	Lauwersmeer	4					4	20
31	Afsluitdijk	6	4	6	6	2	6	16
49	Maasvlakte	5	2	6		1	6	16
50	Voornes Duin			1			1	33
52	Kwade Hoek	11	10	7	2	14	14	9
54	Overflakkee	4	4	1	1		4	20
55	Slikken van Flakkee	44	45	48	41	36	48	1
57	Grevelingen	18	15	15	24	36	36	3
58	Volkerakmeer	31	25	39	43	33	43	2
60	Schouwen Overig	4	14	30	11	16	30	4
63	Neeltje Jans				2		2	27
64	Oosterschelde	1		2	1	1	2	27
65	Tholen	7	20	4	15	11	20	6
66	Walcheren					1	1	33
67	Noord-Beveland	3					3	23
69	Zuid-Beveland	10		2	5	7	10	11
70	Kruiningen				3	1	3	23
71	Zoommeer	14	16	6	6	9	16	7
72	Markiezaatsmeer	21	12	11	24	14	24	5
73	Westerschelde	15	12	12	16	9	16	7
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	5	3	1	7	5	7	13
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost	9	14	10	9	4	14	9
77	Verdronken Land van Saeftinge	4	6	2	4	5	6	16

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5120 Bonte Strandloper

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
21	Dollard	1	3				3	1
27	Lauwersmeer			1			1	2

5410 Wulp

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						209	1
6	Vliehors						2	18
7	Duinen Vlieland						35	7
10	Terschelling Duinen+polder						125	3
12	Boschplaat						159	2
14	Ameland Duinen+polder						84	5
15	't Oerd						57	6
17	Schiermonnikoog						110	4
19	Rotummerplaat						2	18
21	Dollard						3	15
25	Groningen Noordkust						2	18
27	Lauwersmeer						3	15
35	Noordduinen						6	12
36	Zwanenwater						17	8
37	Petteimer Duinen						2	18
38	Putten van Petten						2	18
39	Schoorl						6	12
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						13	9
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						10	10
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						2	18
46	Meijendel						3	15
49	Maasvlakte						8	11
59	Duinen Kop van Schouwen						6	12
60	Schouwen Overig						2	18

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5460 Tureluur

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						254	9
6	Vliehors						17	45
7	Duinen Vlieland						23	40
10	Terschelling Duinen+polder						553	2
12	Boschplaat						170	13
14	Ameland Duinen+polder						379	5
15	't Oerd						57	27
17	Schiermonnikoog						110	19
19	Rotummerplaat						6	49
20	Rotumeroog						2	55
21	Dollard						373	6
23	Eemsmond						82	22
24	Eemshaven						68	26
25	Groningen Noordkust						527	3
27	Lauwersmeer						135	16
28	Friese Wadden+Noordkust Oost						450	4
30	Friese Noordkust West						274	8
31	Afsluitdijk						6	49
33	Balgzand						113	17
34	Huisduinen						6	49
35	Noordduinen						29	38
36	Zwanenwater						23	40
37	Pettemer Duinen						18	42
38	Putten van Petten						53	31
39	Schoorl						2	55
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						51	32
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						35	37
42	IJmuiden						51	32
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						18	42
45	Coepel Duynen						57	27
46	Meijendel						57	27
47	Westduinen						3	54
48	Kapittelduinen						2	55
49	Maasvlakte						5	53
50	Voornes Duin						25	39
53	Goeree						54	30
54	Overflakkee						76	24
55	Slikken van Flakkee						51	32
57	Grevelingen						141	14

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5460 Tureluur

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
58	Volkerakmeer						108	20
59	Duinen Kop van Schouwen						18	42
60	Schouwen Overig						242	10
62	Rammegors						8	48
64	Oosterschelde						111	18
65	Tholen						138	15
66	Walcheren						44	35
67	Noord-Beveland						36	36
68	Veerse Meer						17	45
69	Zuid-Beveland						187	12
70	Kruiningen						350	7
71	Zoommeer						6	49
72	Markiezaatsmeer						241	11
73	Westerschelde						76	24
74	Zwin						17	45
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						89	21
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost						82	22
77	Verdronken Land van Saeftinge						899	1

5750 Zwartkopmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid		1		1		1	17
3	Duinen Texel Noord	2	1	1			2	14
4	Texel overig		2				2	14
6	Vliehors			1			1	17
7	Duinen Vlieland		1	1		1	1	17
9	Griend	1			1		1	17
21	Dollard			1	3	2	3	12
25	Groningen Buitendijks	1					1	17
33	Balgzand	1	1	1	3	5	5	10
36	Zwanenwater	1	1				1	17
49	Maasvlakte	1	2		2	2	2	14
50	Voornes Duin	1					1	17
54	Overflakkee	118	379	89	35	30	379	1

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5750 Zwartkopmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
57	Grevelingen	4	3		5	9	9	8
58	Volkerakmeer	116					116	3
60	Schouwen Overig		1			3	3	12
64	Oosterschelde		20			1	20	7
65	Tholen		1				1	17
69	Zuid-Beveland				5	41	41	5
72	Markiezaatsmeer	65	160	1	2	7	160	2
73	Westerschelde	52	87	3	24	61	87	4
74	Zwin	4	1				4	11
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West		3	1	15	25	25	6
77	Verdronken Land van Saeftinge	1			7	9	9	8

5820 Kokmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid		18	50	15		50	37
3	Duinen Texel Noord	4	13	15	15	15	15	42
4	Texel overig	1174	1518	1385	1711	1604	1711	13
5	De Schorren	85					85	33
7	Duinen Vlieland	14	30	4	2	2	30	38
9	Griend	23500	26779	33500	33580	33691	33691	1
10	Duinen Terschelling		5	6			6	46
11	Polder Terschelling	415	1626	454	389	280	1626	14
12	Boschplaat	13	45	72	31	12	72	34
13	Duinen Ameland	3	22				22	40
14	Polder Ameland	2570	6797	3800	5400	5502	6797	5
15	't Oerd	260	854	664	67	382	854	19
17	Schiermonnikoog	5465	6921	5354	4673	4417	6921	4
19	Rotummerplaat	56	47	136	199	1	199	29
20	Rotummeroog	1	29	5	166	96	166	31
21	Dollard	483	886	1079	1602	3365	3365	8
23	Eemsmond	965	968	72	14	2	968	17
24	Eemshaven		10	160	14	52	160	32
25	Groningen Buitendijks	10851	6854	2706	795	336	10851	2
26	Groningen Binnendijks	246	748	500	34	9	748	21

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5820 Kokmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
27	Lauwersmeer	237	44	2	144	63	237	27
28	Friese Waddenkust	5666	2126	819	439	296	5666	6
30	Friese Noordkust West	1	11	11			11	45
33	Balgzand	6381	7036	7565	7739	8827	8827	3
38	Putten van Petten	52	9		1		52	36
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord	3		12			12	43
44	Amsterdamse Waterleidingduinen	2					2	48
49	Maasvlakte	150	175	109	70	490	490	25
50	Voornes Duin	20					20	41
54	Overflakkee	2440	3325	2072	1774	1877	3325	9
55	Slikken van Flakkee			24	2	2	24	39
57	Grevelingen	2733	1911	387	485	285	2733	11
58	Volkerakmeer	737	42	45	166		737	22
60	Schouwen Overig	673	761	1290	2289	2452	2452	12
61	St. Philipsland				48	55	55	35
62	Rammegors				1		1	49
64	Oosterschelde	788	695	523	525	444	788	20
65	Tholen	877	906	1251	1304	651	1304	15
66	Walcheren		33	183	172	156	183	30
67	Noord-Beveland	158	182	207	416	516	516	24
68	Veerse Meer	155	245	102		14	245	26
69	Zuid-Beveland	795	423	606	1827	3249	3249	10
70	Kruiningen		5			1	5	47
72	Markiezaatsmeer	1042	1086	771	335	943	1086	16
73	Westerschelde	4253	4302	3793	3756	2393	4302	7
74	Zwin	600	405				600	23
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	214	238	242	538	862	862	18
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost				12	2	12	43
77	Verdronken Land van Saeftinge	65	85		218	119	218	28

5900 Stormmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	1357	1236	1308	1124	983	1357	1
3	Duinen Texel Noord	175	259	292	335	359	359	6

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5900 Stormmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
4	Texel overig	3	4	13	13	19	19	27
6	Vliehors	62	11	60	42	74	74	17
7	Duinen Vlieland	650	809	525	467	456	809	4
8	Richel	29	56	34	14	12	56	18
9	Griend	29	27	21	38	39	39	21
10	Duinen Terschelling	43	25	5	6	2	43	20
11	Polder Terschelling	1	3				3	35
12	Boschplaat	157	165	164	165	173	173	9
13	Duinen Ameland	128	144	150	160	141	160	11
14	Polder Ameland	2	5	9	6	8	9	29
15	't Oerd	209	970	352	451	431	970	2
17	Schiermonnikoog	426	839	677	826	832	839	3
19	Rotummerplaat	63	68	101	82	86	101	12
20	Rotummeroog	25	32	27	15	23	32	22
21	Dollard	5	5	1	1		5	33
23	Eemsmond			4	1	1	4	34
33	Balgzand	357	413	389	459	459	459	5
35	Noordduinen	6	3	2		1	6	32
36	Zwanenwater	23	15	11	30		30	23
37	Pettemer Duinen	27	77	80	71		80	16
38	Putten van Petten	30	47	52	3	13	52	19
39	Schoorl	3	4	3	7	1	7	31
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord	71	90	91	93	5	93	13
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	29	27	25	12		29	24
42	Ijmuiden	169	157	144	166	121	169	10
43	Zuid-Kennemerland	1	1		1		1	39
45	Coepel Duynen				2	1	2	37
46	Meijendel	21	27	22	20	18	27	25
47	Westduinen	25	25	20	10		25	26
48	Kapittelduinen		1				1	39
49	Maasvlakte	289	264	245	248	147	289	7
55	Slikken van Flakkee	38	63	65	81	86	86	15
57	Grevelingen	195	214	194	238	239	239	8
58	Volkerakmeer			9	3	7	9	29
59	Duinen Kop van Schouwen	6	6	5	12	8	12	28
60	Schouwen Overig	1	1				1	39
63	Neeltje Jans	89	87	54	92	52	92	14
68	Veerse Meer			2			2	37
73	Westerschelde			1	3		3	35

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5900 Stormmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
77	Verdronken Land van Saeftinge					1	1	39

5910 Kleine Mantelmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	11363	12931	12382	12437	12256	12931	3
3	Duinen Texel Noord	1596	1343	1877	2318	2190	2318	10
5	De Schorren	12	12	18	35	34	35	29
6	Vliehors	127	86	230	260	402	402	16
7	Duinen Vlieland	2005	2993	3019	2802	2090	3019	7
9	Griend	4	4		1	3	4	34
10	Duinen Terschelling				1	3	3	35
12	Boschplaat	11829	15845	14957	13066	13068	15845	2
13	Duinen Ameland	24	27	25	51	70	70	24
15	't Oerd	735	3759	4111	3271	2945	4111	6
17	Schiermonnikoog	4378	10679	6193	6360	6731	10679	4
19	Rotummerplaat	554	715	227	1014	1156	1156	12
20	Rotummeroog	519	577	583	578	646	646	15
21	Dollard	2	3				3	35
23	Eemsmond	15	17	40	41	22	41	27
28	Friese Waddenkust	3	2				3	35
33	Balgzand	6	29	38	47	81	81	22
36	Zwanenwater	88	157	105	25	21	157	19
37	Petteker Duinen		3	7	5		7	32
38	Putten van Petten	42	40	35	8		42	26
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord					2	2	38
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	19	20	20	10		20	31
42	Ijmuiden	1291	1993	2179	2378	2175	2378	9
45	Coepel Duynen	2	2		75	81	81	22
47	Westduinen	25	29	27	25		29	30
49	Maasvlakte	23891	30057	29818	30048	25117	30057	1
50	Voornes Duin					1	1	39
55	Slikken van Flakkee					1	1	39
57	Grevelingen	366	459	371	727	802	802	14
58	Volkerakmeer	166	142	84	84	140	166	18

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5910 Kleine Mantelmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
59	Duinen Kop van Schouwen	4900	4882	4428	5709	4518	5709	5
60	Schouwen Overig			1	3	6	6	33
63	Neeltje Jans	1244	1206	1252	1599	1215	1599	11
64	Oosterschelde	8	41	9	26	9	41	27
68	Veerse Meer	10	503	847	1122	560	1122	13
69	Zuid-Beveland	6	22	3	93	52	93	21
71	Zoommeer	111		1			111	20
72	Markiezaatsmeer					51	51	25
73	Westerschelde	1567	1083	1211	2602	1474	2602	8
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West		1				1	39
77	Verdronken Land van Saeftinge	33	26	28	22	336	336	17

5920 Zilvermeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	4830	4405	4282	4208	3981	4830	6
3	Duinen Texel Noord	1400	1859	1533	1337	1399	1859	15
5	De Schorren	245	410	510	350	650	650	18
6	Vliehors	427	261	580	750	1404	1404	17
7	Duinen Vlieland	2621	4091	3971	3062	2394	4091	7
8	Richel	6	8	5	7	22	22	38
9	Griend	55	35	57	57	100	100	32
10	Duinen Terschelling	82	52	25	20	20	82	33
12	Boschplaat	4904	5519	6317	4044	3948	6317	4
13	Duinen Ameland	308	354	328	346	424	424	23
15	't Oerd	3328	5374	5386	3788	4560	5386	5
17	Schiermonnikoog	7169	10302	8527	7367	6607	10302	2
19	Rotummerplaat	1675	1686	2245	1534	1742	2245	14
20	Rotumeroog	2422	3052	2929	2449	2324	3052	10
23	Eemsmond	121	108	94	74	65	121	29
28	Friese Waddenkust	314	271	122	148	49	314	25
30	Friese Noordkust West	1					1	46
33	Balgzand	7	27	11	65	123	123	28
36	Zwanenwater	512	489	500	300	361	512	20
37	Petteker Duinen	10	32	34	30		34	37

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

5920 Zilvermeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
38	Putten van Petten	131	125	100	32	24	131	27
39	Schoorl				3		3	41
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord	4	5		2		5	39
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid	41	35	30	25		41	36
42	IJmuiden	1418	1581	1636	1626	1598	1636	16
43	Zuid-Kennemerland	58	60	60	30		60	35
45	Coepel Duynen	27	25	20	69	64	69	34
47	Westduinen	75	75	81	112	46	112	30
49	Maasvlakte	6948	8235	8445	6841	5836	8445	3
54	Overflakkee		4			1	4	40
55	Slikken van Flakkee	1	2	3		2	3	41
57	Grevelingen	935	1484	1257	2360	2105	2360	12
58	Volkerakmeer	417	493	455	372	398	493	21
59	Duinen Kop van Schouwen	3016	3034	3396	2407	2118	3396	9
60	Schouwen Overig	39	88	41	95	106	106	31
63	Neeltje Jans	1966	1793	1865	2252	1533	2252	13
64	Oosterschelde	325	459	129	381	232	459	22
65	Tholen				1		1	46
66	Walcheren		1	2			2	43
67	Noord-Beveland				1		1	46
68	Veerse Meer	816	2450	2384	1549	1024	2450	11
69	Zuid-Beveland	241	367	52	359	216	367	24
71	Zoommeer	270	72	6	17		270	26
72	Markiezaatsmeer	565	286	398	495	641	641	19
73	Westerschelde	3213	3641	2546	3488	2337	3641	8
74	Zwin	2	2	1			2	43
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West		1		2		2	43
77	Verdronken Land van Saeftinge	10500	8000	4100	2800	8004	10500	1

6000 Grote Mantelmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
9	Griend			1	1	1	1	6
12	Boschplaat	4	6	7	3	10	10	1
17	Schiermonnikoog		1				1	6

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

6000 Grote Mantelmeeuw

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
23	Eemsmond	1					1	6
49	Maasvlakte	2	1	1		2	2	4
57	Grevelingen	2	2	3	4	4	4	2
58	Volkerakmeer				2	1	2	4
60	Schouwen Overig			1	1	1	1	6
68	Veerse Meer	2	2	2	3	2	3	3
72	Markiezaatsmeer	1					1	6

6110 Grote Stern

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid			137			137	8
4	Texel overig					98	98	9
9	Griend	7918	8207	10966	11257	11275	11275	1
12	Boschplaat	1	2		1	253	253	6
14	Polder Ameland	168	4				168	7
15	't Oerd			2	2	1	2	10
17	Schiermonnikoog	571	10	3	550		571	4
49	Maasvlakte					1	1	11
57	Grevelingen	2800	3251	1600	4201	3300	4201	3
60	Schouwen Overig					409	409	5
73	Westerschelde	3000	2875	4600	2500	900	4600	2

6150 Visdief

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	5	18	10	4	3	18	36
4	Texel overig	149	190	260	320	349	349	14
6	Vliehors	123	137	95	111	77	137	23
7	Duinen Vlieland	2			1	1	2	46
8	Richel	126	51	29	31	42	126	26

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

6150 Visdief

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
9	Griend	1671	1984	1239	1362	1502	1984	2
11	Polder Terschelling	18	21	9	10	37	37	34
12	Boschplaat	89	130	506	492	575	575	9
14	Polder Ameland	53	33	10	14	19	53	30
15	't Oerd	148	234	323	51	173	323	15
16	Engelmansplaat	4	2		6		6	42
17	Schiermonnikoog	533	1360	737	760	596	1360	3
18	Simonszand		2				2	46
19	Rotummerplaat	43	14	113	69	2	113	28
20	Rotummeroog	46	22	117	117	240	240	20
21	Dollard	27	35	29	131	43	131	24
23	Eemsmond	253	139	341	111	444	444	11
24	Eemshaven	3	3	5	6	9	9	40
25	Groningen Buitendijks	399	337	247	73	77	399	12
26	Groningen Binnendijks	6	11	3	1		11	39
27	Lauwersmeer	50	10	7	13	13	50	31
28	Friese Waddenkust	351	333	158	89	71	351	13
29	Friese Noordkust Oost			2	2	1	2	46
30	Friese Noordkust West	26	15	21	13	30	30	35
33	Balgzand	1810	1079	2159	2329	484	2329	1
34	Huisduinen	1		1			1	50
38	Putten van Petten	40	40	40	25	21	40	33
39	Schoorl	5	5	5			5	43
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord				4		4	44
42	Ijmuiden	16	15				16	37
44	Amsterdamse Waterleidingduinen		1	3	5	7	7	41
46	Meijndel		1		1		1	50
49	Maasvlakte	429	371	629	706	713	713	8
50	Voornes Duin	280					280	19
52	Kwade Hoek			1	1		1	50
54	Overflakkee	832	870	591	1098	534	1098	6
55	Slikken van Flakkee	5	16	2	57	69	69	29
57	Grevelingen	342	446	247	370	297	446	10
58	Volkerakmeer	92	71	66	127	44	127	25
60	Schouwen Overig	339	495	416	763	1246	1246	5
63	Neeltje Jans	4	9	5	12		12	38
64	Oosterschelde	135	294	163	227	100	294	17
65	Tholen	97	125	97	141	41	141	22
67	Noord-Beveland	95	131	127	261	307	307	16

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

6150 Visdief

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
68	Veerse Meer	120	110	105	101	67	120	27
69	Zuid-Beveland	38	37	35	150	73	150	21
70	Kruiningen					1	1	50
71	Zoommeer	3					3	45
72	Markiezaatsmeer	42	12	21	21	35	42	32
73	Westerschelde	1360	1100	1100	1200	1100	1360	3
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West	181	224	115	271	291	291	18
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost				2	1	2	46
77	Verdronken Land van Saeftinge	283	869	71	428	229	869	7

6160 Noordse Stern

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Duinen Texel Zuid	5	7	1			7	24
3	Duinen Texel Noord		1				1	30
4	Texel overig	27	49	19	13	5	49	9
6	Vliehors	25	60	39	66	58	66	8
7	Duinen Vlieland		2				2	28
8	Richel	4	26	18	12	19	26	17
9	Griend	988	856	463	516	396	988	1
10	Duinen Terschelling	5	8	4	5	4	8	22
12	Boschplaat		3	2	33	134	134	6
14	Polder Ameland	125	112	76	57	42	125	7
15	't Oerd		8	7	3	2	8	22
16	Engelmansplaat	153	171	226	222	13	226	3
17	Schiermonnikoog	47	45	23	27	17	47	12
19	Rotummerplaat	82	71	87	139	32	139	5
20	Rotummeroog	116	22	108	162	43	162	4
21	Dollard	2	5	21	49	12	49	9
23	Eemsmond	35	20	49	4	23	49	9
24	Eemshaven	43	36	20	10	33	43	13
25	Groningen Buitendijks	30	36	30	21	2	36	14
26	Groningen Binnendijks	5	7	29	24	1	29	16
27	Lauwersmeer	8	9	7	16	17	17	20
28	Friese Waddenkust	201	162	289	224	160	289	2

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

6160 Noordse Stern

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
33	Balgzand			26	14	1	26	17
54	Overflakkee				1	1	1	30
55	Slikken van Flakkee	8	14	4	7	9	14	21
57	Grevelingen	11	15	11	34	24	34	15
60	Schouwen Overig	11	10	10	26	21	26	17
63	Neeltje Jans				1		1	30
64	Oosterschelde	3	5	2	2	4	5	26
65	Tholen			5	3	2	5	26
68	Veerse Meer	1				1	1	30
69	Zuid-Beveland	3	4	2	6	5	6	25
72	Markiezaatsmeer	2					2	28

6240 Dwergstern

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
1	Noorderhaaks					14	14	15
2	Duinen Texel Zuid	5	22	15	25	2	25	10
3	Duinen Texel Noord	34	22			15	34	9
4	Texel overig	53	47	29	14	19	53	5
6	Vliehors			33	75	81	81	2
8	Richel	18	16	17	14	15	18	13
10	Duinen Terschelling		12	20	5	4	20	12
14	Polder Ameland	2	3				3	19
16	Engelmansplaat			3			3	19
19	Rotummerplaat	25	17	43	62	19	62	4
20	Rotummeroog	30	21	36	14	45	45	8
54	Overflakkee	3	8	25	49	40	49	6
55	Slikken van Flakkee				2	5	5	18
57	Grevelingen	14	27	23	21	46	46	7
60	Schouwen Overig		3			24	24	11
63	Neeltje Jans		3	6	16	15	16	14
64	Oosterschelde	10	67	40	37		67	3
67	Noord-Beveland	11		1	6		11	16
71	Zoommeer	1					1	21
72	Markiezaatsmeer	7			1		7	17

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

11040 Nachtegaal

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
7	Duinen Vlieland						21	24
10	Terschelling Duinen+polder						21	24
12	Boschplaat						6	35
14	Ameland Duinen+polder						74	13
15	't Oerd						53	18
17	Schiermonnikoog						56	17
27	Lauwersmeer						14	30
28	Friese Wadden+Noordkust Oost						2	40
32	Makkumer Noordwaard						2	40
33	Balgzand						18	26
34	Huisduinen						17	27
35	Noordduinen						8	33
36	Zwanenwater						51	19
37	Pettemer Duinen						17	27
38	Putten van Petten						2	40
39	Schoorl						13	31
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						68	15
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						697	1
42	IJmuiden						69	14
43	Zuid-Kennemerland						500	2
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						394	3
45	Coepel Duynen						35	20
46	Meijendel						394	3
47	Westduinen						108	10
48	Kapittelduinen						8	33
49	Maasvlakte						35	20
50	Voornes Duin						110	9
53	Goeree						159	6
54	Overflakkee						86	11
57	Grevelingen						76	12
59	Duinen Kop van Schouwen						327	5
60	Schouwen Overig						62	16
62	Rammegors						2	40
63	Neeltje Jans						6	35
64	Oosterschelde						6	35
66	Walcheren						115	8
67	Noord-Beveland						25	23
68	Veerse Meer						13	31
69	Zuid-Beveland						16	29

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

11040 Nachtegaal

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
71	Zoommeer						2	40
72	Markiezaatsmeer						3	39
74	Zwin						2	40
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						31	22
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost						2	40
77	Verdronken Land van Saeftinge						6	35

11370 Paapje

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						10	5
7	Duinen Vlieland						3	9
10	Terschelling Duinen+polder						2	13
12	Boschplaat						2	13
14	Ameland Duinen+polder						2	13
17	Schiermonnikoog						10	5
21	Dollard						16	4
23	Eemsmond						6	8
24	Eemshaven						2	13
25	Groningen Noordkust						2	13
27	Lauwersmeer						10	5
28	Friese Wadden+Noordkust Oost						2	13
39	Schoorl						2	13
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						20	2
43	Zuid-Kennemerland						18	3
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						54	1
46	Meijendel						3	9
47	Westduinen						2	13
48	Kapittelduinen						2	13
58	Volkerakmeer						2	13
59	Duinen Kop van Schouwen						2	13
62	Rammegors						2	13
72	Markiezaatsmeer						2	13
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						3	9
76	Zeeuws-Vlaanderen Overig Oost						3	9

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

11370 Paapje

11460 Tapuit

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						72	1
7	Duinen Vlieland						14	11
10	Terschelling Duinen+polder						48	5
12	Boschplaat						26	7
14	Ameland Duinen+polder						50	4
15	't Oerd						23	10
17	Schiermonnikoog						26	7
21	Dollard						2	21
24	Eemshaven						2	21
25	Groningen Noordkust						3	17
27	Lauwersmeer						3	17
30	Friese Noordkust West						2	21
35	Noordduinen						57	2
36	Zwanenwater						51	3
37	Petteker Duinen						2	21
38	Putten van Petten						2	21
39	Schoorl						2	21
40	Noord-Hollands Duinreservaat Noord						8	14
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						25	9
42	IJmuiden						2	21
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						12	13
45	Coepel Duynen						2	21
46	Meijendel						5	15
47	Westduinen						3	17
49	Maasvlakte						29	6
50	Voornes Duin						2	21
59	Duinen Kop van Schouwen						14	11
60	Schouwen Overig						5	15
63	Neeltje Jans						2	21
66	Walcheren						2	21
75	Zeeuws-Vlaanderen Overig West						3	17

Bijlage 3. Kerngebied schattingen per soort

16634 Kleine Barmsijs

Kerngebnr	Kerngeb	2000	2001	2002	2003	2004	Max	Rangno
2	Texel						24	3
7	Duinen Vlieland						10	7
10	Terschelling Duinen+polder						28	2
12	Boschplaat						18	4
14	Ameland Duinen+polder						29	1
17	Schiermonnikoog						18	4
25	Groningen Noordkust						3	12
27	Lauwersmeer						8	8
30	Friese Noordkust West						2	14
33	Balgzand						2	14
36	Zwanenwater						17	6
38	Putten van Petten						2	14
39	Schoorl						2	14
41	Noord-Hollands Duinreservaat Zuid						8	8
43	Zuid-Kennemerland						2	14
44	Amsterdamse Waterleidingduinen						6	11
46	Meijendel						3	12
47	Westduinen						2	14
50	Voornes Duin						2	14
59	Duinen Kop van Schouwen						8	8